

1000 FİRMA

2012 YILI TÜRKİYE'NİN EN BÜYÜK İLK 1000 İHRACATÇI FİRMASI

TİM TÜRKİYE
İHRACATÇILAR
MECLİSİ

**Daha Güçlü Bir
Türkiye İçin
Daha Çok İhracat**

2012 yılı Türkiye ekonomisinin lokomotifi olan

İhracat İlk 1000

firmamızı performansları nedeniyle yürekten kutluyor, başarılarının devamını diliyoruz.

**“Dünyayla konuşacaksan,
Vodafone’la konuşacaksın.
Bu kadar basit!”**

Volkan Atik

AVVA Mağazacılık Yönetim Kurulu Başkanı

Dünyayla konuşanların iş ortağı: Vodafone

Vodafone'un global gücünü şirketinizin gücüne dönüştüren bir teklif: **Dış Ticaret Destek Paketi**. Cepten ve sabit hatlardan yapacağınız **yurtdışı görüşmelerde aynı fiyata iki katı konuşun**, dünyaya açılın.

Arayın, 30'un üzerinde ülkede, 30 milyonu aşkın kurumsal müşterimizle edindiğimiz tecrübeyi dünya çapında başarınız için kullanalım.

0 850 250 0 542'yi arayın, işyerinize gelelim.

İŞ ORTAĞIM

İşiniz için akıl kârı çözümler

Sabit yurtdışı arama dakikaları, 24 ay taahhülle 6 ay için 2'ye katlanır.

Paket; Dünyayla Konuşuran Mobil ve Sabit Ses Paketi ile Dünyada Konuşuran Roaming Paketi'nden oluşur. 31.12.2013 tarihine kadar geçerlidir. Dünyayla Konuşuran Mobil Ses Paketi alındığı tarihten itibaren 1 ay geçerlidir, iptal edilmemesi durumunda her ay yenilenir, dakikalar yurtdışı aramalarında geçerlidir. Ücretlendirme periyodu 6 saniyedir. Vergiler dahil 19 TL'dir. Dünyayla Konuşuran Sabit Ses Paketi Vodafone.net tarafından sağlanmaktadır; 24 ay taahhülle 6 ay boyunca yurtdışı arama dakikaları 2'ye katlanır. Vergiler dahil 35 TL'den başlar. Dünyada Konuşuran Roaming Paketi yurtdışında yapılan çağrılar ve gelen aramalar için kullanılabilir, dakikalar bittiğinde paket geçerlilik süresi boyunca yapılan aramalar ve alınan çağrılar vergiler dahil 1,25 TL/dakika üzerinden ücretlendirilir. Vergiler dahil 45 TL'den başlar. Ücretlendirme periyodu 60 saniyedir. Katılım ve kullanım koşulları, geçerli olan tarifeler ve ülkeler için: vodafone.com.tr

İÇİNDEKİLER

MEHMET BÜYÜKEKŞİ Türkiye İhracatçılar Meclisi Başkanı	5
ZAFER ÇAĞLAYAN Ekonomi Bakanı	6
AHMET YAKICI Ekonomi Bakanlığı Müsteşarı.....	7
TARIK SÖNMEZ Ekonomi Bakanlığı İhracat Genel Müdürü	8
VAROL CİVİL TEB Genel Müdürü	9
SERPİL TİMURAY Vodafone Türkiye İcra Kurulu Başkanı.....	10
SITKI TANKURT Evyapport Genel Müdürü.....	11
KEMAL YAMANKARADENİZ Destek Patent A.Ş. Yönetim Kurulu Başkanı	12
2012 YILI TÜRKİYE'NİN EN BÜYÜK İLK 1000 İHRACATÇI FIRMA ANALİZİ.....	14
2012 YILI TÜRKİYE'NİN SEKTÖR LİDERLERİ DEĞERLENDİRMELERİ.....	22
2012 YILI TÜRKİYE'NİN EN BÜYÜK İLK 500 İHRACATÇI FIRMASI	34
ÇÖZÜM ORTAKLARI TANITIM SAYFALARI.....	54
TÜRKİYE SEKTÖR BİRİNCİLERİ TANITIM SAYFALARI.....	66
2012 YILI TÜRKİYE'NİN SEKTÖREL TANITIM GRUPLARI	88
TÜRKİYE SEKTÖREL TANITIM GRUPLARI TANITIM SAYFALARI	94
Prof. Dr. NAZIM EKREN İstanbul Ticaret Üniversitesi Rektörü – ANALİZ	104
Dr. CAN FUAT GÜRLESEL TİM Ekonomi Danışmanı – ANALİZ	105
Prof. Dr. EMRE ALKİN Kemerburgaz Üniversitesi Rektör Yardımcısı – ANALİZ	106
HÜSEYİN GÜNER Deloitte Yönetici Ortağı ve CEO – ANALİZ.....	107
Prof. Dr. İBRAHİM ÖZTÜRK Marmara Üniversitesi İktisat Fakültesi Öğretim Üyesi – ANALİZ.....	108
Doç. Dr. MURAT ÇAK İstanbul Üniversitesi İktisat Fakültesi Öğretim Üyesi – ANALİZ.....	109
Doç. Dr. ÜMİT İZMEN İstanbul Kültür Üniversitesi – ANALİZ.....	110
TÜRKİYE SEKTÖR İHRACAT YILDIZLARI TANITIM SAYFALARI	114
2012 YILI TÜRKİYE'NİN EN BÜYÜK İKİNCİ 500 İHRACATÇI FIRMASI	178
SEKTÖRLER KONSEYİ İHRACAT DEĞERLENDİRMELERİ.....	
ÖMER BURHANOĞLU Otomotiv Endüstrisi Sektörü.....	200
MURAT AKYÜZ Kimyevi Maddeler ve Mamulleri Sektörü.....	202
AHMET AKBALIK Hazırgiyim ve Konfeksiyon Sektörü.....	204
MUSTAFA ÇIKRIKÇIOĞLU Çelik Sektörü.....	206
GÜVEN UÇKAN Elektrik-Elektronik Makine ve Bilişim Sektörü	208
İSMAİL GÜLLE Tekstil ve Hammaddeleri Sektörü.....	210
TAHSİN ÖZTİRYAKI Demir ve Demir Dışı Metaller Sektörü	212
MAHMUT ARSLAN Hububat, Bakliyat, Yağlı Tohumlar ve Mamulleri Sektörü.....	214
ADNAN DALGAKIRAN Makine ve Aksamları Sektörü.....	216
AHMET KELEŞ Maden Sektörü.....	218
NURETTİN TARAKÇIOĞLU Ağaç Mamulleri ve Orman Ürünleri	220
SALİH ZEKİ POYRAZ İklimlendirme Sanayii Sektörü.....	222
ALİ ÖZİNÖNÜ Çimento, Cam, Seramik ve Toprak Ürünleri Sektörü	224
KEMAL KAÇMAZ Yaş Meyve ve Sebze Sektörü.....	226
AYHAN GÜNER Mücevher Sektörü.....	228
İBRAHİM YILMAZ Halı Sektörü	230
DURDUN OĞUZ GÜRSOY Fındık ve Mamulleri Sektörü.....	232
SİNAN KIZILTAN Su Ürünleri Ve Hayvansal Mamul Sektörü	234
LEMİ TOLUNAY Deri ve Deri Mamulleri Sektörü	236
ELİ ALHARAL Kuru Meyve ve Mamulleri Sektörü.....	238
LATİF ARAL ALIŞ Savunma ve Havacılık Sanayii Sektörü.....	240
RIZA SEYYAR Meyve Sebze Mamulleri Sektörü	242
NOYAN GÜREL Tütün Sektörü.....	244
BAŞARAN BAYRAK Gemi ve Yat Sektörü.....	246
ALİ NEDİM GÜRELİ Zeytin ve Zeytinyağı Sektörü	248
OSMAN BAĞDATLIOĞLU Süs Bitkileri ve Mamulleri Sektörü.....	250
2012 YILI TÜRKİYE'NİN SEKTÖRLERİNE GÖRE EN BÜYÜK İLK 1000 İHRACATÇI FIRMASI	254
2012 YILI TÜRKİYE'NİN EN BÜYÜK İLK 10 İHRACATÇI FIRMASI	276
2012 YILI ALFABETİK SIRAYA GÖRE İLK 500 İHRACATÇI FIRMASI	294
2012 YILI ALFABETİK SIRAYA GÖRE İKİNCİ 500 İHRACATÇI FIRMASI.....	304
İLK VE İKİNCİ 500 İHRACATÇI FIRMANIN KARŞILAŞTIRMALI VERİLERİ VE “EN”LER	312

TİM Adına Yayın Kurulu Başkanı Mehmet Büyükekşi Yayın Direktörü Ensar Altun Proje Yönetimi Neslihan Can

Editör Meral Candan Müşteri Temsilcileri Şenay Gül, Sultan Kuğu, Arzu Dönmez, Duygu Göker Sayfa Tasarımı Aziz Kocabaş

Üretim Müdürü Haydar Kartal Katkıda Bulunanlar İbrahim Özçelik, Onur Güngör Adres Dış Ticaret Kompleksi Çobançeşme Mevkii Sanayi Cd. B Blok Kat:9 Yenibosna İstanbul

Tel 0212 454 04 71 Fax 0212 454 04 13 E-mail tim@tim.org.tr Web www.tim.org.tr www.ihracatilkbm.com Baskı ve Cilt APA UNIPRINT Basım San. ve Tic. A.Ş.

Bu araştırmanın tüm hakları Türkiye İhracatçılar Meclisi'ne aittir. Herhangi bir bölümünün veya tamamının izin almadan ve kaynak gösterilmeden kullanılması yasaktır. Süreli yayın değildir. Türkişttime Dergisi'nin ücretsiz hediyesidir. Teknik hatalardan dolayı TİM sorumlu tutulamaz.

İletişim Teknolojileri
Çözüm Ortağı

Finansal Hizmetler
Çözüm Ortağı

Lojistik Hizmetler
Çözüm Ortağı

Sınai ve Mülki Haklar
Çözüm Ortağı

MEHMET BÜYÜKEKŞİ
TİM BAŞKANI

İhracatçı firmalarımızı geleceğe daha sağlam adımlarla taşıyoruz

Sürdürülebilir ihracat artışı sağlamak için 2023 yılında 50 firmamızın, 1 milyar doların üzerinde ihracat yapmasını hedefliyoruz. Bu hedefe ulaşmak için firmalarımızın büyük bir çaba göstermesi, yeni atılımlar yapması gerekiyor.

Geçtiğimiz sene Türkiye açısından son derece başarılı bir yıl oldu. Dünya ekonomilerinin girdiği kaos ortamına, borç ve bütçe krizlerine rağmen, Türkiye ekonomisi büyüme, istihdam ve ihracatta büyük mesafe kat etti, önemli başarılarla imza attı. İhracatımız 2012 yılında yüzde 13,1 artışla 152,5 milyar dolara ulaştı. Bu rakam Cumhuriyet tarihi için yeni bir ihracat rekoru oldu. Her yıl yeni rekorlar kıran ihracatımız, bir yandan büyümeye net katkı verirken, diğer yandan Türkiye'nin 2023 hedeflerine emin adımlarla ilerlemesini sağlıyor. 2023 yılı için, Türkiye'nin ihracatını 500 milyar dolara, milli gelirini de 2 trilyon dolara ulaştırmak istiyoruz. Bu hedefe tüm sektörlerimizle ve ihracat yapan firmalarımızla birlikte ulaşacağız. İşte bu

yüzden ihracatçı firmalarımıza büyük önem veriyoruz. 2000 yılından bu yana her sene yayınlayarak geleneksel hale getirdiğimiz "İlk 1000 İhracatçı Araştırması" ihracattaki bu başarının arkasındaki firmalarımıza ışık tutuyor.

Araştırma ihracatımızın röntgenini çekiyor

Bu araştırma ihracatımızın röntgenini çekerken geleceğe yönelik önemli bir perspektif de sunuyor. Aynı zamanda bu araştırma, Türkiye ihracatı için yaptığımız çalışmaların, attığımız adımların sonuçlarını da görmemizi sağlaması açısından oldukça önemli. Son on yılda ihracatta yaşattığımız dönüşüm araştırmanın sonuçlarında da kendini gösteriyor. Hedefimiz Türkiye'nin 2023 yılında 500 milyar dolarlık ihracata ulaşması. Ancak bu yolda ihracat yapan sektör ve firma sayısını artırırken ihra-

catı Türkiye geneline yaymak da öncelikli hedeflerimiz arasında. Araştırma ortaya koyuyor ki, Türkiye ihracatı tabana yayılıyor. 2008 yılında Türkiye'nin toplam ihracatında ilk 1000'in payının yüzde 70 iken, 2012 yılında bu rakamın yüzde 58 olarak gerçekleştiğini görüyoruz. Bölgeler bazında baktığımızda da İç Anadolu ve Güneydoğu Anadolu'daki ihracatçı firmaların her geçen yıl arttığını görüyoruz. İhracatçı firmaların Ar-Ge çalışmalarına ayırdığı bütçelerde artış yaşanması ve ilk 1000 firma içindeki her 5 firmadan birinin Ar-Ge merkezinin olması araştırmanın ortaya koyduğu bir diğer önemli veri.

Ar-Ge'ye yatırım artıyor

İhracatçılarımız Ar-Ge'nin önemini biliyor, buna yatırım yapıyor ve veriler gösteriyor ki, ilk 1000 firma 2013 yılında 2 milyar TL'lik Ar-Ge harcaması yapmayı

planlıyor. Ar-Ge'ye yapılan yatırımlar, ihracatçılarımızın rekabet gücünü artırırken, pazar ve ürün yelpazemizi de çeşitlendiriyor. 2023 yılında Türkiye'nin 500 milyar dolar ihracata ulaşması ve dünyanın en büyük ilk 10 ekonomisi içinde yer almasının ne kadar gerçekçi hedefler olduğunu "İlk 1000 İhracatçı Firma Araştırması" bir kez daha ortaya koyuyor. "İlk 1000 İhracatçı Araştırması" ile ihracatçı firmalarımızı geleceğe daha emin, daha sağlam, daha vizyoner ve yenilikçi adımlarla taşıyoruz. İhracat yapan tüm firmalarımızın hepsini teker teker tebrik ederken, başarılarını alkışlıyor ve devamını diliyoruz. 2023 yılında hedeflediğimiz 500 milyar dolar ihracatı, tüm zorlu rekabet koşullarına rağmen yoluna devam eden ihracatçı firmalarımız sayesinde yakalayacağımıza tüm kalbimizle inanıyoruz.

ZAFER ÇAĞLAYAN
EKONOMİ BAKANI

Durmak yok ihracata devam

2012 yılında Cumhuriyet tarihi rekorlarına bir yenisini ekleyerek 152,6 milyar dolar ihracat gerçekleştiren ihracatçımızın ülkemiz ekonomisine yaptığı katkı herkes tarafından takdirle karşılandı. Şüphesiz, bu başarıda, A'dan Z'ye tüm ihracatçılarımızın payı bulunuyor.

Bilindiği üzere, TİM tarafından her yıl yapılan ihracatçı envanteri kapsamında, ihracatımızda en fazla katma değeri yaratan ihracatçıları tespit ediyor. Bu bağlamda, 2012 yılında elde ettiğimiz ihracat başarısında zirveyi oluşturan ilk 1000 firma belirlendi. 2012 yılında da ticaret arenasında tüm zorluklara göğüs gererek çalışan ve bu çalışmalarını da elde ettikleri başarı ile taçlandıran tüm firmalarımızı can-ı gönülden tebrik ederim. 2012 yılında Cumhuriyet tarihi rekorlarına bir yenisini ekleyerek 152,6 milyar dolar ihracat gerçekleştiren ihracatçımızın ülkemiz ekonomisine yaptığı katkı herkes tarafından takdirle karşılandı. Şüphesiz, bu başarıda, A'dan Z'ye tüm ihracatçılarımızın payı bulunuyor. 2012 yılı ihracatçılarımız için aşılması zorlu engellerin bol olduğu bir yıl oldu. ABD'den yükselen mali uçurum spekülasyonları, Avro Bölgesi'nde devam eden ekonomik krize bağlı olarak önceki yıllara nazaran daha da azalan küresel talep ve Ortadoğu'da devam eden savaş ortamı içerisindeki siyasi ve politik istikrarsızlıklar ihracatımız

için bir tehdit oluşturdu. Bununla birlikte, yürüttüğümüz pazar çeşitlendirme faaliyetlerinin de katkısıyla ihracatçılarımız yepyeni pazarlara girdi ve ihracatımızda yeni bir rekora imza attı. 2012 yılında ihracatımız bir önceki yıla göre yüzde 13 oranında artarak 152,5 milyar dolar seviyesine geldi. Bu çok önemli bir başarı. Zira, uluslararası ekonomi kuruluşlarının 2012'de başta gelişmiş ülkeler olmak üzere büyüyen tüm ekonomilerde daralma yaşanacağı beklentisine Türk ihracatçısı adeta nazire yaptı.

Çalışmalarımız meyvelerini veriyor

Bu yüzden, bu başarının bizim için ehemmiyeti çok büyük. Çalışmalarımızın meyve verdiğini görmekte övünüyoruz, ihracatçılarımızın elde ettiği başarılarından ise sonsuz sevinç ve gurur duyuyoruz. Çok değil, bundan 25-30 sene öncesine kadar Türkiye yeni yeni dünya ticaretine yelken açmaktayken en önemli ihracat ürünlerimizi gıda ve tekstil sektörü ürünleri oluşturuyordu. Diğer sektörlerimizin ihracata katkısı yok denilecek kadar azdı. Bugün, geline nokta itibarıyla, Türk ihracat ürünlerinde ulaşılan

muazzam çeşitliliği görmemek imkansız. Türkiye bugün; otomotiv, elektronik, makine, kimya ürünleri, tekstil ve demir-çelik ürünlerinde dünyanın en önemli ihracatçılarından biri konumuna ulaştı. Şüphesiz, bu durum kendiliğinden ya da konjonktürden oluşmadı. Türk ihracatçısı, inovasyon ve Ar-Ge odaklılığın ışığında sürekli olarak ürününü iyileştirme çabası içerisinde girmiş ve dünyadaki gelişmeleri yakından takip ederek çağın gereksinimlerini karşılayacak nitelikleri ihracat ürünlerine entegre etti. Yine, Türk ürünlerinin dünyada artık daha çok aranması ve tanınmasının bir başka nedeni de son dönemde Türk ihracatçısında gözlemlediğimiz anlayış değişikliğidir. Dahası, ihracata katkı sağlayan tüm kurum ve kuruluşlarda bu anlayış değişikliğini görmek bizleri yeni başarılar için daha da umutlandırmakta ve iştahlandırıyor.

İhracatçılarımız için hazır şekilde bekliyoruz

2023 Türkiye İhracat Stratejisi çerçevesinde ihracatın ve ihracatçının altyapısını ve donanımını geliştirecek faaliyetlere 2012 yılında resmen başladık. Strateji

kapsamında, ihracatçılarımızın uluslararası rekabet gücünü arttıracak, ürün ve ülke bazlı çeşitliliği oluşturacak ve ihracatta ulaşım altyapısından finansman ve teknolojiye kadar tüm kriterlerde etkinliği sağlayacak projeler üzerine kamu-özel sektör işbirliği içerisinde çalışmalarımızı sürdürüyoruz. Bu çalışmalar arasında, 2012-2013 dönemi için belirlediğimiz ve bir eylem planı dahilinde izlediğimiz hedef ve öncelikli ülkeler stratejisi, ülke odaklı çalışma prensibine bağlı olarak oluşturduğumuz Ülke Masaları, ihracatçılarımıza uluslararası ticaret arenasında rekabet gücü kazandıracak destek programları, sektörel çalışmalar ve ürün tanıtım grupları, ara malı ithalatını azaltacak Girdi Tedarik Stratejisi, bölgeler arasında kalkınmışlık farklarını azaltıcı Yeni Teşvik Sistemi ve burada saymadığımız birçok çalışma ve proje bulunuyor. Bu bakımdan, Ekonomi Bakanlığı olarak ihracatçılarımızın ihtiyaçları doğrultusunda her zaman gerekeni yapmak noktasında hazır bir şekilde bekliyor ve onları destekliyoruz. Yeter ki, ülkemiz ihracatçısı başarılarına yenilerini ekleme azmiyle yoluna devam etsin.

AHMET YAKICI
EKONOMİ BAKANLIĞI MÜSTEŞARI

Türkiye, ekonomik ve ticari değişim sürecine devam ediyor

Ülkemiz, 800 milyar dolara yakın bir GSYİH'sı, 76 milyonluk genç nüfusu, 241 ülke ve bölgeye ihracat yapan 56 bini aşkın ihracatçısıyla geleceğe dair büyük bir potansiyel taşıyor.

Türkiye, Cumhuriyet'in kurulduğu 1923 yılında yalnız 51 milyon dolar ihracat yapan bir ülke iken, 2012 yılına gelindiğinde 152,5 milyar dolar ihracat yapar hale geldi. Türkiye'nin küresel ekonomiyle bütünleşme sürecinde takip ettiği yol tüm çizgileriyle ülkemizin karakteristiğini taşıyor. 1980'lerle serbest piyasa reformlarının hızlanması, küresel ekonomik bütünleşmenin ilk emarelerinden birini ortaya çıkarırken, "ihracat" kavramı ekonomi gündemimizin en önemli meselelerinden birisi olma unvanını kazandı ve o yıllarda Türkiye, tarihinde ihracatını ilk kez 3 milyar dolar üzerine çıkarttı. 1990'lı yıllar ise Türkiye'nin üretim gücünün küresel anlamda taşıdığı önemi ortaya koyan, serbest ticaretin çeşitli reformlar ile desteklendiği bir dönemi ifade etmekteydi. 2000'li yıllara ağır ekonomik koşullar altında giren Türkiye, geçen zaman içerisinde dinamik ve geleceğe emin adımla yürüyen bir ekonomiyi oluşturdu. Bu haliyle ülkemizde ilk miladını 1980'lerde yaşayan ihracatın, 2000'li yıllarda artık yeni bir yöne doğru geliştiğini söylemek yerinde olacak.

Türkiye büyük bir potansiyel taşıyor

Bu köklü değişimler meyvelerini dış ticaret ve özellikle ihracat alanında birbirini takip eden rekorlar ile de kendini gösteriyor. Öyle ki, kısa zamanda ihracatımız, 100 milyar doların üzerine çıktı, Türkiye küresel bir aktör olarak yerini sağlamlaştırdı ve bir kalkınma modeli olarak kendini dünyaya kabul ettirdi. 2008 yılından bu yana gelişmiş batılı ekonomileri merkezine alıp tüm dünyaya yayılan ekonomik kriz karşısında Türkiye ekonomisinin göstermiş olduğu direnç, daralan Avrupa piyasalarına rağmen ihracatımızın gösterdiği hızlı toparlanma, Türkiye'nin gücünün ve dayanıklılığının yeni kanıtları oldu. Bu yeni dönemde, Türkiye'nin sürdürülebilir bir ihracat yapısına kavuşmasının önündeki engelleri kaldırmaya başladığı, küresel bir oyuncu olmanın kendine has ödülleri topladığı ve bu uğurda yükümlülüklerini üstlendiği gözlemleniyor. Bu gelişmelerle beraber Türkiye, ekonomik ve ticari değişim sürecine devam ediyor. Ülkemiz, 800 milyar dolara yakın bir GSYİH'sı, 76 milyonluk genç nüfusu, 241 ülke ve bölgeye ihracat yapan 56 bini aşkın ihracatçısıyla geleceğe dair büyük bir potansiyel taşıyor. Bakanlığımız koordinasyonunda

yürütülen 2023 Türkiye İhracat Stratejisi ve Eylem Planı çerçevesinde ise bu potansiyele yaraşan hedefler işaret edildi. 2023 yılında Türkiye'yi dünyanın en büyük on ekonomisinden birisi yapmak ve 500 milyar dolar ihracat hedefine ulaşmak bu hedefler arasında yer alıyor.

Bakanlık ve ihracatçılar birlikte çalışıyor

Türkiye'yi bekleyen bu dönüşüme ilişkin devletimizin ve ihracatçımızın esas arzusu, Türkiye'yi daha yüksek bir teknolojik eşige taşımak. Bakanlığımız ve ihracatçılarımızla birlikte bu yönde geçmişte olduğu gibi çeşitli adımları ortaklaşa atacağımıza dair inancımız tam. Bu bakımdan Ekonomi Bakanlığı, Türkiye'de dış ticaretin ihtiyaç duyduğu ortamı sağlayacak tüm tedbirleri almaya devam ediyor. Türkiye'nin yatırım, üretim ve ihracat zincirinde eksik olan halkanın tamamlanması ve yeni yatırım teşvik mevzuatının hayata geçirilmesinin yanı sıra, rekabetin tüm şiddetiyle sürüp gittiği bu dönemde tüm politika araçlarımız ihracatçımız ve ülkemiz lehine kullanılıyor. Türkiye'nin gerçeklerinden ve ihtiyaçlarından hareketle ortaya koyduğumuz destek programları

ile firmalarımızın bir yandan markalaşması, diğer yandan uluslararası rekabete hazırlanması amacıyla ilgili programlar yürütülüyor. Bunların yanında, yurtdışında Türk ürünlerinin tanıtılması ve işadamlarımızın iş alanlarının genişlemesine yönelik olarak faaliyetlerimiz sürüyor. Katılımları desteklenen fuarlar, düzenlenen sektörel ve genel ticaret heyetleri ile alım heyetleri aracılığıyla bu bakımdan elimizdeki politik araçların doğru bir biçimde kullanıldığını görüyoruz. İkili ve çok taraflı düzeyde yürütülen aktif ticaret diplomasinin meyvelerini ise ülkemiz ihracatçısı toplamaya devam ediyor. İmzalanan STA'ların etkileri ve Türk ihracatçısının haklarının uluslararası alanda korunması yönünde sürdürdüğümüz girişimler ihracatçılarımızın gayretleri ile birleştiğinde her bakımdan derinleşen ihracata imkân tanıyor. Türkiye bugün AB üyesi ülkeler tek ekonomik blok olarak değerlendirildiğinde dünyanın 22. büyük ihracatçısı. 2002 yılında 31 bin 731 olan ihracatçı firma sayısı 2012 yılına gelindiğinde 56 bin 441'e ulaştı. Bugün ilk 1000 ihracatçı firmamızın ihracatımızdaki payı yüzde 67 olarak gerçekleşti. İhracatımızın dengeli bir biçimde tabana yayılması devam ediyor.

TARİK SÖNMEZ
EKONOMİ BAKANLIĞI İHRACAT GENEL MÜDÜRÜ

Pazarları çeşitlendirdik, krize yenilmedik

Başarılı ihracatçılarımızın katkılarıyla ülkemiz, 2012 yılında toplam 241 ülke/gümrük bölgesine ihracat gerçekleştirdi. 1 milyar doların üzerinde ihracat gerçekleştirdiğimiz ülke sayısı 34 olurken, 100 milyon doların üzerinde ihracat gerçekleştirdiğimiz ülke/gümrük bölgesi sayısı 111 oldu.

Geçtiğimiz yıl, küresel ekonominin ve ticaretin yavaşladığı, kriz belirtilerinin güçlü bir biçimde kendini hissettirmeye devam ettiği fakat tüm bu olumsuz gelişmelere rağmen, ihracat camiamızın birçok başarıya imza attığı bir yıl oldu. Söz konusu dönemde dünyada gerçekleşen ihracat 2011 yılı ile karşılaştırıldığında yalnız yüzde 0,4 oranında büyüdü, buna karşın Türkiye ihracatını yüzde 13 oranında büyüttü ve 152,5 milyar dolar seviyesine ulaştırdı. Gelişmiş ülkelerin ekonomik krizle başının deritte olduğu bir dönemde ülkemiz, kriz yönetimini başarılı bir şekilde uyguladı, kamu-özel sektör işbirliği ile tehditleri fırsata çevirebildi. AB'ye yapılan ihracatın genel ihracattan aldığı pay 2000'li yılların başında yüzde 57'ler seviyesinde iken bugün bu oran yüzde 39'a kadar geriledi. Söz konusu durum pazar çeşitlendirme politikalarımız ve ihracatçılarımızın farklı pazarlara yönelmesi ile ortaya çıkan bir sonuçtur. Başarılı ihracatçılarımızın katkılarıyla ülkemiz, 2012 yılında toplam 241 ülke/gümrük bölgesine ihracat gerçekleştirdi. 1 milyar doların üzerinde ihracat

gerçekleştirdiğimiz ülke sayısı 34 olurken, 100 milyon doların üzerinde ihracat gerçekleştirdiğimiz ülke/gümrük bölgesi sayısı 111 oldu. 2012 yılında birçok ülke grubuna ihracatımızda da önemli artışlar oldu. Yakın ve Ortadoğu ülkelerine ihracatımız yüzde 52, Kuzey Afrika ülkelerine yüzde 41, Orta Amerika'ya yüzde 22,9 ve Kuzey Amerika'ya yüzde 22,2 artış gösterdi.

Bakanlık ihracatçıların yanında 2012 yılının en önemli gelişmelerinden birisi, kamu-özel sektör birlikteliği sonucu yürürlüğe konulan "2023 Türkiye İhracat Stratejisi"dir. Son yıllarda ihracatımızda sağlanan yüksek artış oranının kalıcı ve sürdürülebilir hale getirilmesi amacıyla, Cumhuriyetimizin 100. yılında ihracat ile büyüyen ve dünyanın güçlü ekonomileri arasında yer alacak bir Türkiye yaratma yolunda 2023 Türkiye İhracat Stratejisi, dünya ihracatından yüzde 1,5 oranında pay alarak dünyanın en güçlü ilk 10 ekonomisi arasında yer alan, bilimsel ve teknolojik dönüşümünü tamamlamış, ulaşım ve lojistik altyapısı güçlü, katma değeri yüksek ve ileri teknoloji ürünler ihraç eden, sürekli değişen

küresel ticaret dünyasında ihracatçılarımızın karşılaştığı yapısal sorunlara hızlı çözüm bularak tehditleri fırsata dönüştüren ve fırsatları yakından takip ederek azami süratte yararlanılan rekabet gücü yüksek bir Türkiye için gerekli çalışma ve faaliyetleri bir eylem planı çerçevesinde ortaya koyuyor. Ekonomi Bakanlığı olarak ihracata yönelik devlet yardımları uygulamalarımızla başta KOBİ'lerimiz olmak üzere bütün ihracatçılarımızın ve girişimcilerimizin her zaman yanında olmaya devam ediyoruz.

İhracatçılara yönelik devlet destekleri güncelleniyor

2023 Türkiye İhracat Stratejisi'ndeki hedeflerin gerçekleştirilmesi amacıyla ihracatta devlet yardımları uygulamalarına yeni bir anlayış getiren Bakanlığımız, bu kapsamda markalaşma ve kümelenme olgusunu temel alan devlet desteklerini sürekli olarak güncelliyor ve günün ihtiyaçlarına uygun yeni destekleri yürürlüğe koyuyor. Ayrıca, ihracatçılarımızın pazara girişlerini kolaylaştırmak ve pazar paylarını daha hızlı artırabilmelerini teminen çok sayıda ve sürekli olarak uluslararası fuarlara milli düzeyde ve bireysel

katılımlarını destekliyor, sektörel ve genel ticaret heyetleri ile alım heyeti programları düzenliyoruz. 2012 yılında ihracatçılarımızın ürünlerini tanıtabilmesi ve alıcılarla birebir iletişime geçebilmelerini sağlamak amacıyla 269 uluslararası fuara milli düzeyde katılım desteklendi, 3409 adet sektörel nitelikli uluslararası fuar ise bireysel katılım fuar destek listesine alındı. Buna ilaveten, 2012 yılında 16 genel, 51 sektörel ticaret heyeti; 53 genel ve 25 özel nitelikli alım heyeti gerçekleştirildi. TURQUALITY® Programı kapsamındaki çalışmalar 2012 yılında da hız kesmeden devam etti. 2012 yılı sonu itibarıyla 85 firmamızın 97 markası TURQUALITY® programı, 36 firmamızın 39 markası ise TURQUALITY® programına hazırlık olarak değerlendirildiğimiz marka programı kapsamında desteklendi. Ayrıca, ihracatçı firmalarımızın uluslararası rekabet yeteneklerinin kuvvetlendirilmesine yönelik olarak Bakanlığımız tarafından yürütülmekte olan "Uluslararası Rekabetçiliğin Geliştirilmesinin Desteklenmesi Hakkında Tebliğimiz" kapsamında 2012 yılında 72 işbirliği kuruluşu tarafından 97 proje yürütüldü.

VAROL CVİL
TEB GENEL MÜDÜRÜ

Türkiye'nin büyümesine katkı sağlıyoruz

Türk Ekonomi Bankası (TEB) olarak ihracata verdiğimiz önemin temelinde 86 yıldan bu yana sürdürdüğümüz "Türkiye'nin büyümesine katkı sağlama" anlayışımız yatıyor. Ülkemizin nitelikli bir büyüme elde edebilmesi için sınırlarımızı aşmanın, yeni pazarlara açılarak ihracat potansiyelimizi hayata geçirmenin bir zorunluluk olduğunun bilincindeyiz.

Türkiye'nin ihracat alanındaki etkinliği 2000'li yıllarla birlikte büyük bir ivme

kazandı. Bugün dünyanın en büyük 17. ekonomisi konumunda bulunan Türkiye, en çok ihracat yapan ülkeler sıralamasında da 31. sırada yer alıyor. Türkiye Cumhuriyeti'nin 100. yılının kutlanacağı 2023 yılında ise 500 milyar dolarlık ihracat hacmine ulaşılması hedefleniyor. Türk Ekonomi Bankası (TEB) olarak, her sene yayınlanarak geleneksel hale gelen, Türkiye'nin küresel ölçekte gösterdiği ihracat başarısının arkasındaki firmaların resmini çeken, Türkiye'nin ihracatını detaylı bir Şekilde analiz eden "lk 1000 İhracatçı Araştırması" nı bizlere kazandıran Türkiye İhracatçılar Meclisi'ni ve 2023 hedeflerine ulaşma doğrultusunda attığı adımları sonuna kadar destekliyoruz. TEB olarak ihracata verdiğimiz önemin temelinde 86 yıldan bu yana sürdürdüğümüz "Türkiye'nin büyümesine katkı sağlama" anlayışımız yatıyor. Ülkemizin nitelikli bir büyüme elde edebilmesi için sınırlarımızı aşmanın, yeni pazarlara açılarak

ihracat potansiyelimizi hayata geçirmenin bir zorunluluk olduğunun bilincindeyiz.

KOBİ'lerin Danışman Bankası: TEB

Tüm ihracatçı müşterilerimize, "Danışman Banka" anlayışımızla tam kapsamlı danışmanlık hizmeti sunarak onları global birer oyuncu haline getirmek için çalışıyoruz. Avrupa'daki ve ayrıca ülkemizin yeni ihracat pazarları olan Afrika, Ortadoğu ve Uzakdoğu'daki güçlü bankacılık ağı ile dünyanın en uzman dış ticaret bankalarından biri olan BNP Paribas'ın bilgi, tecrübe ve yaygın Őube ağının avantajlarını sunduğumuz ve BNP Paribas'ın dış ticaret ihtisas hizmeti olan "Trade Center" lar ile müşterilerimize özel danışmanlık hizmeti veriyoruz. Bunun yanı sıra TEB KOBİ Akademi ile il il gezerek finans alanında uzman isimleri KOBİ'lerimizin ayağına götürürken, TEB KOBİ Danışmanları aracılığıyla da KOBİ'lerimizle bire bir iletişim kurma fırsatını yakalıyoruz. Her işletmenin, faaliyet gösterdiği sektöre özel ihtiyaç ve beklentilerini göz önünde bulundurarak, takip etmesi

gereken yol haritasını beraberce çiziyoruz. Öte yandan, TEB KOBİ TV ve TEB KOBİ Danışma Hattı gibi destek hizmetlerimizle de, TEB müşterisi olsun olmasın, tüm ihracatçılarımızın bilgi eksikliklerini gidermelerine büyük oranda yardımcı oluyoruz.

şirketlerin gücüne g katıyoruz

KOBİ'lerimizin tüm bu kapsamlı danışmanlık hizmetlerimize gösterdiği yoğun ilgi, finansal desteğin KOBİ'lerin tek ihtiyaı olmadığını kanıtlar nitelikte. Sektörel bilgi eksikliğini giderabilen, sektörde yaşanan gelişmeleri yakından takip ederek bu doğrultuda pozisyon alabilen işletmeler, global arenada daha istekli ve cesur davranıyor. Biz de ihracatçılarımızın Danışman Bankası olarak, dünyaya açılan şirketlerimizin gücüne güç katan etkili bir paydaş olmanın gururunu yaşıyoruz. TEB'in danışmanlık misyonu, büyüklük farkı gözetmeksizin tüm ihracatçılarımızı uluslararası arenada boy göstermeye hazır duruma getirmekle sınırlı kalmıyor. Dünya çapında markalaşmayı hedefleyen, Avrupa'da ekonomik sistem ve ticari düzen yeniden kurulurken

bu değişimin bir parçası olmak isteyen tüm girişimciler, yurtdışı operasyonlarında profesyonel anlamda yönlendirilmeye ve yardım almaya ihtiyaç duyuyor. TEB olarak bu noktada devreye girerek, yurtdışında da gerek finansal anlamda gerekse danışmanlık anlamında kendilerine destek oluyoruz. Stratejik ortağımız BNP Paribas'ın tecrübelerinden ve geniş finansal ağından faydalanarak, Türk firmalarına Avrupa'da, Avrupalı firmalara ise Türkiye'deki yatırımlarında hizmet sunuyoruz. Bire bir danışmanlık hizmetlerimizin yanı sıra düzenlediğimiz seminer ve konferanslarla da ihracat yapan firmaların güncel bilgilere ulaşmasını kolaylaştırıyoruz. Bir Dünya Bankası kuruluşu olan IFC tarafından KOBİ Bankacılığı alanında yrttği faaliyetlerle dünyaya örnek gösterilen Bankamız, Türkiye'nin 2023 vizyonu doğrultusunda çalışmalarını sürdürüyor. Yenilikçi rn ve hizmetlerimizle, KOBİ'lerimizin ve girişimcilerimizin büyümesine ve global arenada rekabet gücü kazanmasına katkı sağlayacağımıza gönülden inanıyoruz.

SERPİL TİMURAY
VODAFONE TÜRKİYE İCRA KURULU BAŞKANI

İş ortaklarımıza rekabet gücü sağlıyoruz

70'i aşkın ülkedeki operasyonlarımızdan aldığımız global güç ile Türkiye'deki iş ortaklarımızın işlerine yenilik katacak özel servisler üreterek ve yurtdışı iletişim maliyetlerini düşürerek, küresel rekabet gücü kazanmalarına ve yurtdışına açılmalarına katkı sağlıyoruz.

Küresel sermayenin ve dengelerin batıdan doğuya kaydığı yeni gerçeklikte, ülkemiz için yeni fırsat pencereleri yaratmak, gündemimizde öncelikli olarak yer alıyor. Giderek küçülen, yakınlaşan, birbirine daha bağlantılı hale gelen, rekabet ortamının giderek küreselleştiği yeni bir dünya düzeninde, ülkemizin sürdürülebilir büyümesi ve kalkınması, kuşkusuz ihracat kapasitesini artırması ile doğru orantılı olacak. Türkiye'nin 2023 ihracat hedefine erişimi, ihracatımızda yaklaşık yüzde 60 paya sahip KOBİ'lerimizin verimlilik ve inovasyonu işlerinin odağına alarak katma değer yaratması ve küresel rekabetçiliğini güçlendirmesi ile mümkün olacak. İçinde bulundu-

ğumuz, mobil teknoloji-lerde sesten veriye doğru hızlı dönüşümle şekillenen yeni mobil internet çağı, dünyadaki tüm işletmelere, bugüne kadar görülmemiş boyutta verimlilik ve inovasyon fırsatlarının önünü açıyor.

Ülkemiz için büyük bir fırsat kapıda

Tüm iş alanlarının başına mobilin "m-" takısı eklenecek, verimlilik ve inovasyon gücüyle yeniden tanımlandığı bu çağda, ülkelerin ve işletmelerin rekabetçilik gücü, mobil teknolojilerin iş modellerine ne derece entegre edilebilmesine bağlı olarak geliyor. Nitekim, bilgi ve iletişim teknolojileri tüm sektörleri yatay olarak keserek, kaldıraç etkisi ve dolayısı ile ülke ekonomilerine çarpan etkisi yaratıyor. Ülkemizde bilgi ve iletişim teknolo-

jilerinin kullanımındaki her 1 puanlık büyümenin, ülkemizin GSYİH'sine 1.8 oranında çarpan etkisi yaratacağı hesaplanıyor. Dolayısıyla ülkemizin toplumsal ve sosyal kalkınmasını güçlü bir şekilde sürdürebilmesi için bilgi ve iletişim sektörü stratejik bir önem arz ediyor. Vodafone Türkiye olarak ülkemiz için büyük bir fırsatın kapımızı çalmakta olduğuna inanıyor; global bilgi birikimizi, uzmanlığımızı ve tüm kaynaklarımızı bu potansiyeli hayata geçirmek üzere seferber ediyoruz.

TİM ile işbirliğimizi önemsiyoruz

70'i aşkın ülkedeki operasyonlarımızdan aldığımız global güç ile Türkiye'deki iş ortaklarımızın işlerine yenilik katacak özel servisler üreterek ve yurtdışı

iletişim maliyetlerini düşürerek, küresel rekabet gücü kazanmalarına ve yurtdışına açılmalarına katkı sağlıyoruz. Türkiye'nin küresel rekabet gücünü ve ekonomik potansiyelini artırmaya yönelik, Türkiye İhracatçılar Meclisi ile Vodafone Türkiye olarak başlattığımız yeni stratejik işbirliğini son derece önemsiyoruz. Bu işbirliği anlaşması ile ihracatçı işletmelerimizin mobil dönüşümde yerini alması ve uluslararası pazarlarda aktif bir şekilde faaliyet göstermesi yolunda çok değerli bir sinerji yarattığımızı inanıyoruz. Bu ortak akıl ve sinerji ile daha fazla işletme ve sektöre temas ettikçe, ülkemizin sürdürülebilir kalkınma yolculuğunda etkili atılımları hayata geçireceğimize inancımız tam.

SITKI TANKURT
EYVAPPORT GENEL MÜDÜRÜ

Geleceği görerek yatırımlarımızı şekillendiriyoruz

2023 yılı ihracat hedeflerimiz dikkate alındığında mevcut limanların kapasite artışlarını şimdiden planlaması çok önemli. Evyapport Limanı olarak yatırımlarımızı, bu doğrultuda yapmaya devam ediyoruz.

Bundan 40 yıl önce yaygınlaşmaya başlayan konteyner taşımacılığı küresel olarak geliştikçe ticari masrafları aşağıya çekmek için büyük gemiler yapmak insanlık tarihi açısından önemli bir yönelim olarak karşımıza çıkıyor. Hal böyle olunca ticari güzergâhlarda bu büyük gemilerin işlem yapabileceği özelliklerde limanlara olan ihtiyaç artıyor. Bu nedenden dolayı, ülkemizde 2023 hedefleri açıklandıktan sonra liman yatırımlarında gözle görülür artışlar yaşandı. Bugün itibarı ile Türkiye'ye gelen en büyük gemilerin yanaştığı liman özelliğini, yaptığı yeni yatırımlarla sağlayan Evyapport, demiryolu bağlantısı ile farklı bir kulvarda hedeflerine ulaşmaya çalışıyor. 2023 yılı ihracat hedeflerimiz dikkate alındığında mevcut limanların kapasite artışlarını şimdiden planlaması çok önemli. Evyapport Limanı olarak yatırımlarımızı bu doğrultuda yapmaya devam ediyoruz.

Türkiye'nin parlayan liman bölgesi, Türk sanayisine yakınlığı ve elleçlediği tonaj ile Kuzey Doğu Marmara bölgesi. Ticaretiniz büyüdükçe buna paralel olarak ülkenize gelen gemilerin boyu da hacmi de artıyor.

Limanlar 2023'e hazırlanıyor

Bu doğrultuda da yaptığımız yatırımlara yön veriyoruz. Bölgedeki tüm limanlar şu anda kendilerini 2023 yılına göre hazırlıyor. Tüm yatırımlar bu yönde ilerliyor. Biz de rıhtımımızı 455 metreye çıkardık, arka sahamızı güçlendirmek için yatırımlarımız devam ediyor. 25 bin metre karelik ek arka saha çalışmamızı tamamladık. Bugün 455 metrelik rıhtımımız ile 365 metrelik Super Post Panamax gemileri karşılayabilecek potansiyeli oluşturduk ve hizmet vermeye başladık. Ayrıca parmak iskelemizi uzatıp genişleterek aynı anda iki büyük konteyner gemisini limana alabileceğimiz yatırımlarımıza haziran ayında başladık ve hızla ilerliyoruz. 2013 yılının sonuna doğru da

limanda yaptığımız çalışmalar ve sonuçlarını göreceğiz. 2011 yılında elleçlediğimiz toplam hacim 284 bin 319 TEU iken 2012 yılında bu rakam 400 bin 169 olarak gerçekleşti. Gateway dediğimiz; ithalat ihracat konteyner adetleri dikkate alındığında Kuzeydoğu Marmara'nın hacim olarak birincisi konumundayız. Türkiye'de tüm limanlar arasında da 4. sıradayız. Önümüzdeki süreçte de Türkiye'nin ve özellikle Karadeniz bölgesi ülkelerinin ekonomik olarak büyümesi bekleniyor. Bu açıdan bölgemiz artan bir potansiyele sahiptir.

Arka saha yatırımlarımıza devam ediyoruz

Burada limanların üstüne düşen görev öncelikle arka saha alanını ve ekipman parkını bu artan ihtiyaca cevap verecek şekilde hazır bulundurmaktır. Bu anlamda arka saha yatırımlarımıza ve ekipman adetlerimizi de arttırmaya devam ediyoruz. Terminal tırı sayımızı 25'e çıkarttık ayrıca RTG sayımız 2013

6. ay sonuna kadar 18'e çıkacak. 2014 ikinci çeyrek sonunda ise ek 2 adet SSG'mizi teslim alarak ana rıhtımda toplam 4 SSG ile müşterilerimize hizmet veriyor olacağız. Artık limanlardan beklenti sadece deniz kapısı olarak hizmet vermesi değil, aynı zamanda lojistik zincirinde çözümler üretmesi yönünde. Örnek vermek gerekirse, ürünleri depolamak ve yüklemek için geniş antrepolara, liman ve depolar arası servis edecek araçlarla birlikte tam bir lojistik paket sunmak önümüzdeki günlerde limanların yapması gereken yatırımlar arasında. Evyapport olarak bu yatırımlarımızı şekillendiriyor ve hızlı bir şekilde kararlarımızı veriyoruz. Diğer önemli bir husus da lojistikte demiryolu bağlantısıdır. Bölgemizdeki limanların en büyük avantajı ise trene yakın olmasıdır. Evyapport Limanı'nın tren yoluna bağlantısı bulunuyor ve bugün bizim limanımızdan raylı sistem ile tüm Anadolu'ya ve özellikle Ankara veya Bilecik'e kadar gidilebiliyor.

KEMAL YAMANKARADENİZ
DESTEK PATENT A.Ş. YK BAŞKANI

Rekabet edebilmek için markayı korumak şart

Global pazarlarda rekabet etmenin ana kuralı, marka tesciliyle markanın korunmasıdır. Ancak bu şekilde rekabet etmek mümkün. Marka tescili bilincinin ülkemizde tüm sanayici ve işadamlarımızda gelişmeye başladığını görmek bizim açımızdan da sevindirici.

Destek Patent, Türkiye ekonomisinin dışa açılmaya karar verdiği 1983 yılında Bursa'da çalışmalarına başladı. Ekonominin küçük, imkanların kısıtlı, teknolojinin sınırlı olduğu bir zamanda iş dünyasına marka tescili, patent tescili konularını anlatmaya başladık. 30 yıl sonra geldiğimiz noktada Türkiye marka tescil başvurusunda Türkiye'nin lideri konumuna yükseldik. Bu başarı sadece bizim değil, Türkiye'nin ve Türk ekonomisinin bel kemiğini oluşturan şirketlerimizin başarısıdır. Destek Patent, ülkemizde sinai haklar bilincini yaygınlaştırmak ve yenilikleri destekleyerek müşterilerinin global pazarlarda rekabet şansını artırmak hedefiyle yola çıktı. Bilgi ve birikimimiz ile müşterilerimize hızlı, gizlilik esaslarına dayalı, doğru hizmeti sunmak için çalışıyoruz. Marka, patent ve tasarım vekilliğimizizin yanı sıra, sinai haklar danışmanlığı, araştırma, tescil, tescil sonrası işlemler ve stratejiler oluşturmak üzerine hizmet veriyoruz.

Şirketlerin en değerli yönü markaları

Bugün şirketlerin en değerli yönü markaları haline geldi. Global pazarlarda rekabet etmenin ana kuralı, marka tesciliyle markanın korunmasıdır. Ancak bu şekilde rekabet etmek mümkün. Marka tescili bilincinin ülkemizde tüm sanayici ve işadamlarımızda gelişmeye başladığını görmek bizim açımızdan da sevindirici. Başbakan Erdoğan'ın da belirttiği 2023 hedefleri kapsamında 500 milyar dolarlık ihracatı ancak marka tescili, tasarım ve patentli ürünlerimizin dünya pazarlarında rekabet etmesi ile mümkün olacağına inancımız ile çalışmalarımızı sürdürüyoruz. Sanayimizin inovasyona, Ar-Ge çalışmalarına yapacağı yatırım ve ortaya çıkacak katma değerli ürünlerle 2023 hedeflerini gerçekleştirme potansiyelimizin sizlerin de katkılarıyla artacağına inanıyorum.

Destek Patent ve TİM işbirliği içinde

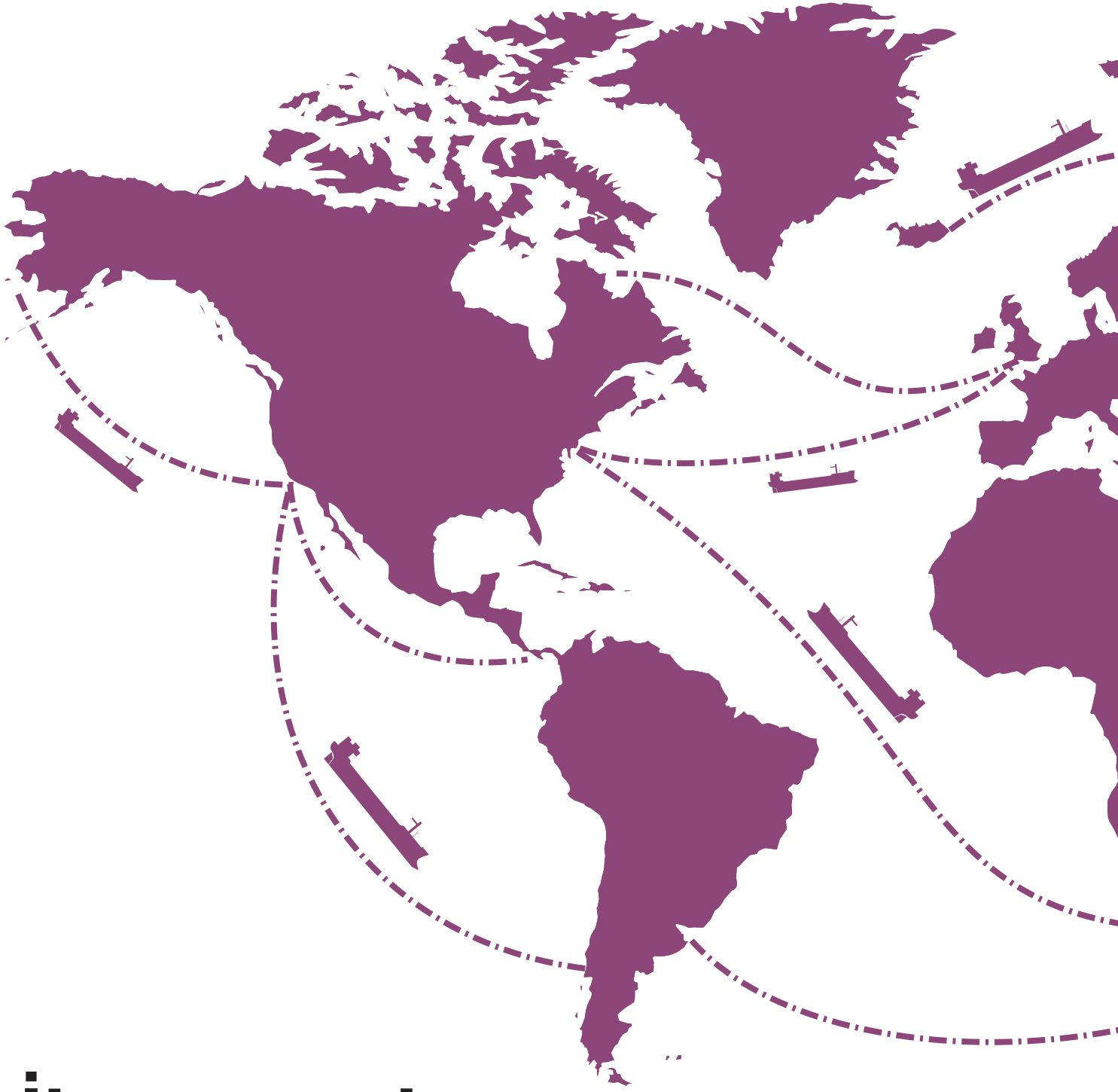
Destek Patent ile TİM yaptığı işbirlikleriyle TİM üyesi şirketlere marka tescili, patent koruması gibi pek çok konu başlığında

Destek Akademi çatısı altında eğitimler veriyor, yöneticileri bilinçlendirmeye devam ediyor. Destek Patent uzmanları ülkemizin her köşesinde sanayicimize, iş adamlarımıza, girişimcilere ve yatırımcılara marka ve patentin önemini anlatıyor. Bu çerçevede Türk ekonomisini büyütmek, dünyanın sayılı ekonomileri arasında yer almasını sağlamak için siz değerli ihracatçılarımızın katkı ve işbirliğini her zaman yanımızda görmeyi arzu ediyoruz. TBMM'de kanunlaşmayı bekleyen yeni Türk Patent Kanunu pek çok yeniliği beraberinde getirirken sanayici ve ihracatçılarımıza da patent ve marka tescili konusunda büyük kolaylıklar getiriyor. Bugün yaklaşık 14 ay süren marka tescilini 6 ay içinde yapmak mümkün hale gelebilecek. Ayrıca bu konuda KOSGEB, TÜBİTAK ve Ekonomi Bakanlığı'nın verdiği çeşitli teşvik ve destekler var. Dünyada ve ülkemizde nitelikli ve derinlemesine bilginin olduğu yer olan üniversiteler, TÜBİTAK önderliğinde üniversitelerde kurulan Teknoloji Transfer Ofisleri sayesinde özel sektör şir-

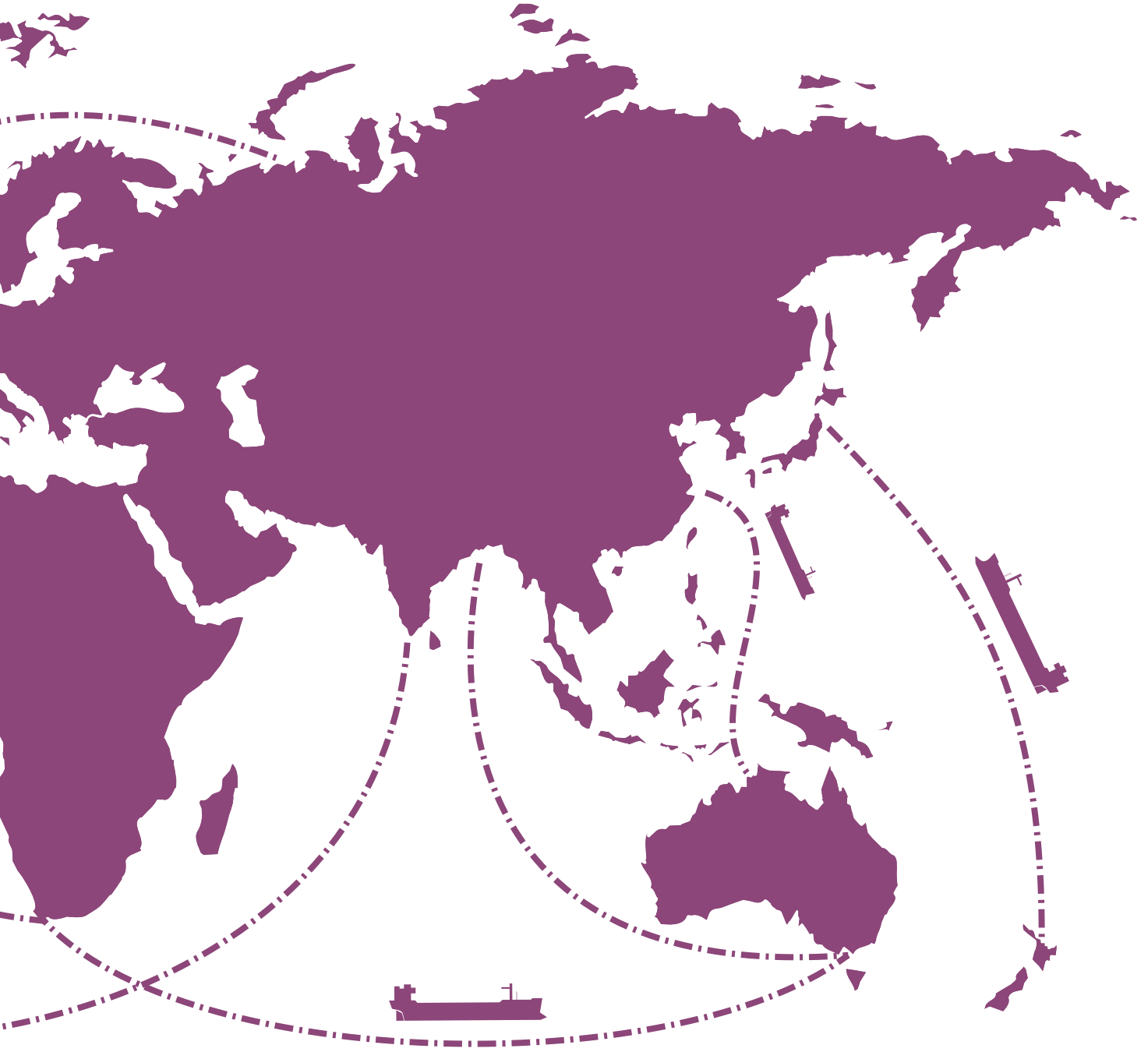
ketlerine hizmet verecek, patentli ürün geliştirebilecek bir noktaya geliyor. Türkiye'de 10 üniversite yılda 1 milyon TL destek alarak Teknoloji Transfer Ofisleri'ndeki çalışmalarını hayata geçirmeye başladı. Bu aynı zamanda şirketler için de önemli bir fırsat. Şirketler belirli alanlarda uzmanlaşmış, örneğin ilaç, kimya, teknoloji, kozmetik konusunda yetkin Teknoloji Transfer Ofisleri'ne kendileri için patent üretecek buluş yapmaları konusunda çalışabilecek. Bu hem üniversitelerimizi geliştirecek hem de ülkemizdeki yatırımcıların dünyada rekabet edecek ürünleri geliştirmesine yardımcı olacak dolayısıyla buradan güçlü bir ekonomi oluşacak. Türkiye, yeni Patent Kanunu ile ve gelişen ekonomik yapısıyla, hızla büyüyen, sanayicisi, ihracatçısı ve iş dünyasıyla dünya ile rekabet eden bir yolda hızla ilerlemeye devam ediyor. Ekonomi dünyası içindeki herkesin bu gelişmeye olumlu katkısını bekliyoruz. Dünyada Türk markalarının rekabet ettiği, pazarların arttığı, kendi markalarıyla katma değerli ürünlerini pazarladığı bir ekonomi oluşturmak için hep birlikte çalışmayı arzu ediyoruz.

2012 YILI TÜRKİYE'NİN EN BÜYÜK

İLK 1000
İHRACATÇI
FİRMA
ANALİZİ

İhracat tabana yayıldı, ihracatçı pazarı çeşitlendirdi

Analiz. SELÇUK OKTAY selcukoktay@turkishtimedergi.com

Türkiye ihracatının gurur tablosu niteliğindeki İhracat 1000 listesinde yer alan şirketlerin ihracat performansları 2008 yılındaki seviyelere geri dönüyor. 2008 yılında Türkiye'nin

en çok ihracat yapan 1000 şirketinin toplam ihracatı 89 milyar dolardı. 2012 yılındaki veriler Türkiye ihracatında ilk 1000 şirketin toplam ihracatının 88,2 milyar dolar olarak gerçekleştiğini gösteriyor. İlk 1000 2012 yılında bir artış yaşarken,

Türkiye'nin toplam ihracatı içerisindeki payı da geriledi. 2008 yılında Türkiye'nin toplam ihracatında ilk 1000'in payı yüzde 70 iken 2012 yılında bu rakam yüzde 58 olarak gerçekleşti. 2023 vizyonu çerçevesinde ihracatın tabana yayılması projeksiyonu

çerçevesinde bu tablo olumlu bir fotoğraf sunuyor. Bununla birlikte ihracatçı 2012 yılında ihracat pazarlarını çeşitlendirdi. AB'nin ihracattaki payı da yüzde 46'dan yüzde 38,2'ye düştü. Ortadoğu'ya ihracat 2012 yılında yüzde 12 arttı ve 27 milyar dolar oldu.

İlk 1000 firma toplam ihracatını geliştirdi

Geçtiğimiz yıl Türkiye ihracatı için yeni bir çıkış yılı olarak değerlendirilebilir.

Türkiye ekonomisi beklentilerin altında büyürken Türkiye ihracatı yeni bir rekora imza attı ve yılı 152,5 milyar dolarla kapattı. 2012 yılında görülen bu artış ciddi bir performansa işaret ediyordu. Türkiye ihracatını artırırken, Türkiye'nin en çok ihracat yapan 1000 şirketi de bu yıl toplam ihracatını geliştirdi. Türkiye İhracatçılar Meclisi ve Turkishtime'in gerçekleştirdiği araştırma bu yıl da bir önceki yılın ihracat şampiyonlarını ortaya koyuyor. Sıralamaları ve şirketlerin ihracatları ile ilgili tüm detayları listelerimizde bulmanız mümkün. Bununla birlikte bu yıl da İhracat 1000 araştırması sadece 1000 şirket ile ilgili değil Türkiye ihracatının genel fotoğrafına ilişkin birçok çarpıcı eğilimi de gözler önüne serdi. Takip eden sayfalarda bu eğilimlerin detayları yer alıyor. Bu eğilimler arasında belki de en çok dikkat çekici olan Türkiye ihracatı içerisinde İhracat 1000 listesinde yer alan şirketlerin payının azalması oldu. Türkiye'de ihracat rakamları artarken, bununla birlikte Türkiye'nin en çok ihracat yapan 1000 şirketi toplam ihracat rakamlarını küçük de olsa geliştirirken, ilk 1000'nin toplam ihracat içerisindeki payının azalması, ihracatın tabana yayıldığına yönelik bir eğilim olarak okunabilir. Bu eğilim Türkiye'nin 2023 vizyonuna yönelik olumlu bir tablo da sunuyor. 2023 vizyonunda ihracatçı şirketlerin sayısının artırılması, belli sektörlerin ihracat potansiyelinin geliştirilmesi gibi stratejik hedefler bulunuyor.

Bölgelere göre İlk 1000 firmanın dağılımı (adet)

• 595 Marmara Bölgesi

• 123 Ege Bölgesi

• 89 İç Anadolu Bölgesi

2012 yılına ilişkin İhracat 1000 tablosunda ortaya çıkan veriler bu hedefler yönünde kimi trendlerin oluştuğuna da işaret ediyor.

İhracatçı pazar çeşitliliğini artırdı

Türkiye'nin 2012 yılındaki ihracatındaki belki de en önemli gelişme pazar çeşitliliği stratejisinin sürmesi oldu. 2012 yılında da başta İhracat 1000'deki şirketler olmak üzere Türkiye'de birçok ihracatçı şirket farklı pazarlara yöneldi. 2012 yılında Türkiye'nin yapmış olduğu ihracatın önemli oranda arttığı ülkeler başında; yüzde

188 artış oranı ile Libya, yüzde 80 ile Venezuela, yüzde 76 ile Yemen geliyor. Bölgesel olarak bakıldığında AB yine en fazla ihracat yapılan bölge oldu. Ancak AB'ye yapılan ihracat 2012 yılında yüzde 7 gerileyerek 58 milyar dolara indi. AB'nin ihracattaki payı da yüzde 46'dan yüzde 38,2'ye düştü. Ortadoğu'ya ihracat 2012 yılında yüzde 12 arttı ve 27 milyar dolar oldu. Türkiye'de 20 sektör Ortadoğu'ya ihracatını artırdı. En fazla ihracat artışını tütün, mücevher ve savunma ve havacılık sektörleri yaptı. 2012 yılında Afrika'ya ihracatta yüzde 27 artış

gerçekleşti. 24 sektörün Afrika'ya ihracatı arttı. En çok ihracatı kimya sektörü, en fazla artış da savunma ve havacılık sektörü gerçekleştirdi.

İkinci 500'ün gelişimi sürdü

2012 yılında Türkiye'nin en çok ihracat yapan 1000 şirketin toplam ihracatı 88,2 milyar dolar oldu. Bu rakam bir önceki yıla göre ilk 1000 şirketin ihracatlarını yüzde 1 geliştirdiklerini ortaya koyuyor. 2012 yılında ilk 1000 şirketin toplam ihracat içerisindeki payı yüzde 58 oldu. Bu rakam, 2008 yılında yüzde 70 idi. İlk 1000'in toplam ihracat içerisindeki payında 2008 yılından bu yana gözlenen düşüş trendi böylelikle 2012 yılında da sürdü. Yukarıda ifade edildiği gibi bu eğilim ihracatın tabana yayıldığına yönelik saptamaları mümkün kılıyor. Bu saptamaları mümkün kılan bir başka veri ise ilk 10 şirketin toplam ihracat payı içerisindeki düşüşü. 2011 yılında

88.2

MİLYAR DOLAR

İLK 1000 FIRMANIN 2012 YILI TOPLAM İHRACATI

İlk 10 şirketin ilk 1000 şirketin toplam ihracatındaki payı yüzde 26,28, toplam ihracat içerisindeki payı ise yüzde 17,03 idi. 2012 yılında en büyük 10 ihracatçı şirketin ilk 1000 içerisindeki payı değişmezken, toplam ihracat içerisindeki payı bir önceki yıla göre geriledi ve yüzde 15 olarak gerçekleşti. Bu yöndeki bir başka eğilim İhracat 1000 tablosu içerisinde yer alan ikinci 500'ün ihracat rakamını artırmasıydı. 2011'de 12,5 milyar dolar ihracat yapan ikinci 500, 2012 yılında 12,9 milyar dolar ihracat yaptı. Bununla birlikte ikinci 500'ün toplam ihracat içerisindeki payının bir önceki yıla göre daraldığını da eklemek gerekiyor.

İhracat ülke geneline yayılıyor

Türkiye'nin 2023 vizyonu gereği Türkiye'de ihracatın ülke geneline yayılması yönünde bir inisiyatif de öne çıkıyor. 2012 yılında İhracat 1000 araştırmasının sunduğu eğilimler bu yönde bir gelişimin gerçekleştiğini de gözler önüne seriyor. Daha önceki araştırmalarda ortaya çıktığı gibi Türkiye'de Marmara Bölgesi'nin ekonomide olduğu gibi ihracatta da ciddi bir ağırlığı bulunuyordu. 2012 yılında bu ağırlığın diğer bölgeler lehine azaldığı görülüyor. Buna göre 2012 yılında en çok ihracat yapan 1000 şirket içinde Marmara Bölgesi'nde

%58

TÜRKİYE'NİN TOPLAM İHRACATINDA İLK 1000'İN PAYI

yer alan şirketlerin sayısı 595 oldu. Marmara Bölgesi'ni 123 şirket ile Ege Bölgesi, 89 şirket ile İç Anadolu Bölgesi takip ediyor. Çok değil bundan 7 yıl geriye gidildiğinde Marmara Bölgesi'ndeki şirketlerin sayısının 657 olduğu görülüyor. Bu 7 yıl içerisinde en çok ihracat yapan 1000 şirket içerisinde Marmara Bölgesi'ndeki şirketlerin sayısı 657'den 595'e gerilerken, başta İç Anadolu ve Güneydoğu Anadolu ihracatçı şirketlerin payında bir yükselme gözlemlendi.

Güneydoğu'da ihracatçı sayısı artıyor

2006 yılında Güneydoğu Anadolu merkezli şirket sayısı sadece 44'tü. 2012 yılına gelindiğinde bu rakam 81 oldu. Benzer bir gelişme İç Anadolu merkezli ihracatçılar içinde geçerli oldu. Aynı dönemlerde ilk 1000 ihracatçı şirket arasında İç Anadolu merkezli şirketlerin sayısı 68'den 89'a çıktı. Bir önceki yıla bakıldığında ise 2012 yılında İç Anadolu ve Ege Bölgesi'ndeki şirketlerin sayılarının arttığını ifade etmek mümkün. Türkiye ihracatının

bölgesel gelişiminde dikkat çekilmesi gereken noktalardan bir tanesi de Karadeniz Bölgesi'nin performansı. İhracat 1000 araştırmasının geriye doğru 8 yıllık versiyonları tarandığında Karadeniz Bölgesi'nin ihracat performansının ortalamaların altında olduğu görülüyor. Son 8 yılda Karadeniz'deki ihracatçı şirketlerin sayısı 30 civarında kaldı. 2012'de de bu trend değişmedi. Karadeniz Bölgesi'ndeki ihracatçı şirketlerin önemli kısmının da fındık gibi tarımsal ürünlerin ihracatını yapan şirketlerden oluştuğu düşünülürse Karadeniz'de son yıllarda sanayi ihracatı yönünde beklenen gelişmenin gerçekleştiğini ifade etmek mümkün değil.

İstanbul hakimiyeti git gide azalıyor

Bölgelerdeki bu duruma paralel şekilde illerin ihracat performanslarında da dengeler değişiyor. Türkiye'nin en çok ihracatçısına sahip ili konumunda olan İstanbul'un ilk 1000 içerisindeki ağırlığı değişiyor. 2006 yılında ilk 1000 ihracatçı şirketin 564'ü İstanbul'da yer

alıyordu. O yıldan bu yana İstanbul'un listedeki şirket sayısı azalma gösteriyordu. 2012 yılında da bu eğilim devam etti ve listede İstanbul merkezli ihracatçı şirket sayısı 464 olarak gerçekleşti. Benzer bir gerileme İzmir için de söz konusu. Bununla birlikte bu yıl yükselişi ile dikkat çeken

%15

EN BÜYÜK İLK 10 İHRACATÇININ TOPLAM İHRACAT İÇİNDEKİ PAYI

iller de bulunuyor. Bunlardan bir tanesi tabii ki de Gaziantep. Gaziantep ihracatçısı, Suriye'de yaşanan olaylara rağmen, ilk 1000 içerisindeki payını artırdı. 2011 yılında listede Gaziantep'ten 63 ihracatçı şirket vardı, 2012 yılında bu rakam 71 oldu. 2006 yılında Gaziantep'ten 34 ihracatçı şirketin listeye girdiğini dikkate alırsak kentin ihracat performansının sürekli yükseldiği görülüyor. Gaziantep'e benzer şekilde

12.5 MİLYAR DOLAR İKİNCİ 500'ÜN 2011 YILI İHRACATI

Kayseri'nin de İhracat 1000 tablosundaki konumunun geliştiği görülüyor. Bununla birlikte listede hiçbir şirketi yer almayan iller de bulunuyor. Türkiye'de ihracatın yurt geneline yayılması yönündeki vizyon açısından listede hiç ihracatçısı olmayan illerin tespiti de büyük önem taşıyor. Hiç ihracatçısı olmayan iller şunlar: Adıyaman, Amasya, Batman, Çorum, Düzce, Elazığ, Erzurum, Iğdır, Mersin, Kastamonu, Malatya, Nevşehir, Niğde, Şanlıurfa, Uşak ve Van.

İmalat sektörleri yine amiral gemi oldu

Türkiye'de ihracata yönelik gelecek vizyonlarında ihracatçı sektörlerin artırılması da bulunuyor. Bu durum Türkiye'de birçok sektörün oyunun içine dahil olması anlamına geliyor. Bu yönden 2012 yılına ilişkin

ilk 1000 şirketin eğilimleri ciddi veriler sunuyor. İhracat 1000 araştırmasının geçmiş versiyonlarına bakıldığında sanayi sektörlerinin hakimiyeti ciddi biçimde hissediliyor. Listenin ilk sıralarında başta otomotiv ve dayanıklı tüketim ürünleri sektörü yer alıyordu. Bu sene de bu yönde sonuçlar ortaya çıktı. İhracat 1000'in ilk 500 şirketinin yaptığı 75 milyar dolarlık ihracatın 66 milyar doları sanayi sektörleri tarafından yapıldı. Bu bakımdan sanayi sektörleri açısından 2012 yılında herhangi ciddi bir değişim söz konusu değil. Ancak sanayi sektörleri açısından kimya sektörünün gelişiminin altını çizmek gerekiyor. 2007 yılında ilk 1000 içerisinde bulunan kimya şirketlerinin toplam ihracatı 7,5 milyar dolardı. 2012 yılına kadar sektörün ihracat performansı git gide yükseldi ve 2012 yılında 11,4 milyar dolar seviyesine çıktı. Bunun yanında tarım sektörünün ihracat performansında da gerçekten dikkat çekici bir yükselme söz konusu. İhracat 1000 araştırmasının verilerine göre, ilk 1000 içerisinde yer alan tarım sektörü şirketlerinin 2012

yılındaki ihracatı 10,2 milyar dolar oldu. Tarım sektörünün ihracat rakamının 2007 yılında 5,3 milyar olduğu düşünülürse tarım sektörünün ihracatının ne hızla büyüdüğü rahatlıkla anlaşılabilir.

1 milyarın üzerine çıkan sektör sayısı arttı

İhracat 1000 şirketlerinin sektörel dağılımına detaylı bakıldığında sektörlerin ihracat performanslarının da 2023 vizyonu doğrultusunda ilerlediği görülüyor. İhracat 1000 şirketlerinin sektörel çeşitliliği ile birlikte ortaya koydukları performans birçok sektörün Türkiye'nin ihracat vizyonuna dahil olduğunu da ortaya koyuyor. 2011 yılına ilişkin İhracat 1000 listesindeki şirketlerin sektörel dağılımına bakıldığında 1 milyar dolar üzerinde ihracat yapan sektör sayısının 13 olduğu görülüyor. Listenin bu yıl yayınlanan ve 2012'ye ilişkin verileri içeren versiyonuna bakıldığında ise 1 milyar dolar üzerine çıkan sektör sayısının 16'ya yükseldiği görülüyor. Benzer şekilde 10 milyar dolar üzerine çıkan sektör sayısında

da bir gelişme var. 2011'de 10 milyar dolar sınırını sadece otomotiv endüstrisi aşabilmişti. 2012 yılına gelindiğinde İhracat 1000 listesi dikkate alındığında otomotiv endüstrisi ile birlikte çelik ve kimyevi maddeler sektörü de eklendi. Bu durum Türkiye ihracatına katma değer sunan sektörlerin sayısında 2012 yılında bir artış yaşandığını ortaya koyuyor. İhracat 1000 listesindeki bu eğilimleri Türkiye'nin genel sektör eğilimleri ile paralel değerlendirmek mümkün. İhracat 1000 listesinin sektörel dağılımı en hızlı sektörleri de ortaya çıkarıyor. 2012'de Türkiye'de bu anlamda başarı hikayesine imza atan sektörlerin başında çelik sektörü geliyor.

Şirket başına en büyük ihracat otomotivde

İhracat 1000 içerisindeki çelik şirketleri ihracatlarını bir önceki yıla göre 5 milyar dolar geliştirerek 10 milyar dolar sınırını aştılar. Bununla birlikte 2011 yılında İhracat 1000 içerisinde yer alan şirket sayısı 92 iken 2012 yılında bu sayı 113'e çıktı. Şirket başına ihracatın en fazla olduğu sektör ise otomotiv oldu. Bu yıl İlk 1000 ihracatçı içerisindeki otomotiv şirketlerinin toplam ihracatı gerileme gösterdi. Ancak şirket başına en çok ihracat yapan sektör otomotiv oldu. İhracat 1000 araştırmasına göre otomotiv sektörü şirketleri ortalama olarak 228 milyon dolarlık ortalama ile ihracat yaptılar. Otomotivden sonra Türkiye ihracatının hızlı oyuncularını elektronik sektöründen çıktı. Sektör listede 63 şirket ile temsil edilmesine rağmen şirket başına yaklaşık

12.9 MİLYAR DOLAR İKİNCİ 500'ÜN 2012 YILI İHRACATI

olarak 145 milyon dolarlık ihracata imza attı. Bu rakamlar sektörlerin sunduğu katma değerleri de ortaya koyuyor. Bu açıdan en çok katma değer sunan sektörlerin başında otomotiv, elektronik ve kimyevi maddeler sektörü geliyor.

Ar-Ge geliştirdi ihracat arttı

İhracat 1000 araştırmasının sunduğu belki de en dikkat çekici veriler şirketlerin Ar-Ge çalışmalarına yönelik. Rahatlıkla ifade edilebilir ki Türkiye'deki Ar-Ge çalışmalarının artması ihracat performansına da olumlu bir katkıda bulundu. İhracat 1000 şirketlerinin Ar-Ge performansına bakıldığında bu yönde dikkat çekici veriler çıkıyor. 2012 yılında ilk 1000 şirket içerisinde Ar-GE merkezi olan şirketlerin sayısı 188. Başka bir ifade ile neredeyse listedeki her 5 şirketten bir tanesinin Ar-Ge merkezi bulunuyor. Bir diğer ilgi çekici rakam ise Ar-Ge'ye yapılan yatırımlar. Turkishtime Ar-Ge 100 araştırmasına da yansıdığı gibi Türkiye'de özel sektör Ar-Ge yatırımları konusunda motivasyonlarını geliştiriyor. Bu gelişim şirketlerin Ar-Ge yatırım rakamlarına da yansıyor. İhracat 1000 araştırmasına göre ilk 1000 şirketin Ar-Ge yatırımı 2012 yılında 2 milyar TL'ye yaklaştı.

Markalaşma artıyor

İhracat 1000 listesine katılan şirketlerin yaptığı beyanlara göre 2013 yılında da bu 1000 şirketten 2 milyar TL'lik bir Ar-Ge yatırımı göreceğiz. Tabii bu noktada altının çizilmesi gereken konu, Ar-Ge yatırımlarının cirolara ve ihracat rakamlarına oranının ulaştığı seviye. Türkiye'de şirketlerin Ar-Ge yatırımlarının genel ciroya oranı uzun yıllardır ortalama olarak yüzde 1-2 bandında yer alıyor. İlk 1000 ihracatçı şirket için de Ar-Ge yatırımlarının ciroya oranı bu seviyelerde kaldı. Araştırmaya göre ilk 500'deki şirketlerin Ar-Ge yatırımlarının cirolarına oranı

ortalama olarak yüzde 1,47 iken ikinci 500'ün ortalaması yüzde 1,51 olarak oluştu. Türkiye'de ihracatçı şirketlerin Ar-Ge operasyonlarına ağırlık vermesi elbette ki markalaşma gücüne ve patent sayılarına da etki ediyor. İlk 500 şirketin 2012 yılında uluslararası olarak tescillenen marka sayısı 3,354 iken, ikinci 500'ün uluslararası tescilli marka sayısı 1.820 oldu. Markalaşma Türkiye ihracatçısı için yeni pazarlarda tutunma başarısını da beraberinde getirdi. Türkiye ihracatçıları geleneksel ihracat pazarı Avrupa'nın ekonomik durgunluk yaşamasıyla beraber pazarlarını çeşitlendirmişti. Bu çeşitlendirme stratejilerinde Türk ihracatçısının en güçlü bileşeni Ar-Ge ve inovasyon çalışmaları oldu. Önümüzdeki dönemde özellikle 2023 vizyonu çerçevesinde bu operasyonların daha da gelişeceğini öngörmek zor değil.

Üretici firmaların ağırlığı azalıyor

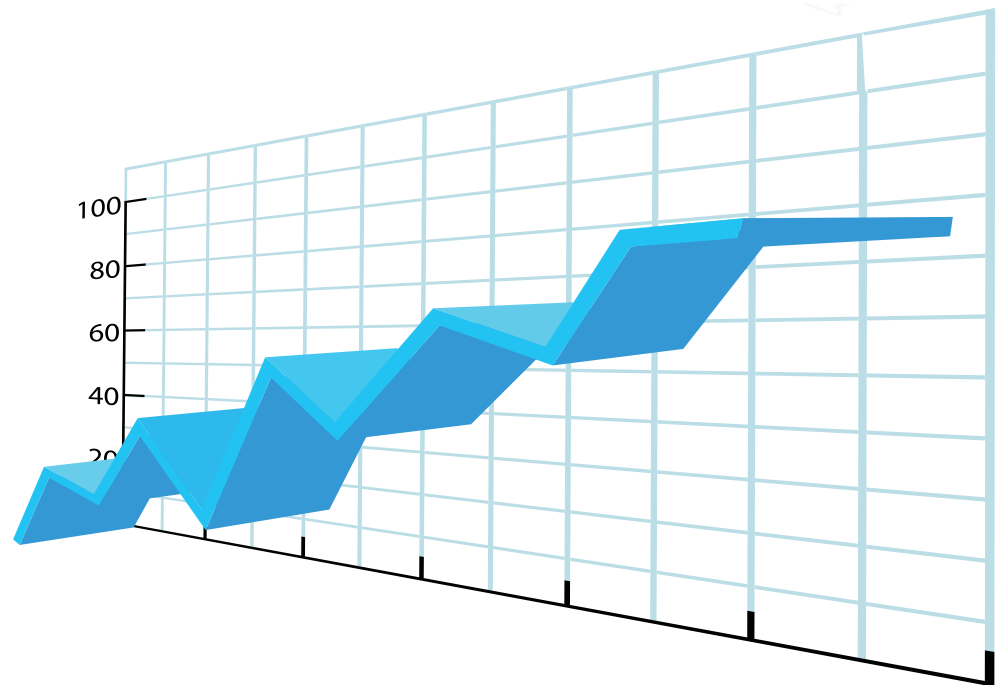
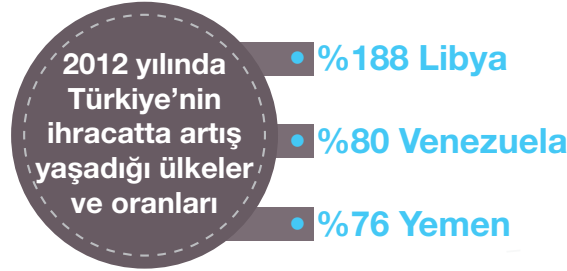
İhracat 1000 araştırmasında ortaya çıkan ilginç sonuçların başında ihracatçı şirketlerin niteliklerine göre dağılımı geliyor. Buna göre, Türkiye'nin en çok ihracat yapan 1000 şirketinin yaklaşık olarak yüzde 68'ini üretici firmalar oluşturuyor. 1000 şirketin yüzde 21'i grup dışı ticaret firmaları iken, yüzde 11'i ise dış ticaret şirketi olarak faaliyetlerini sürdürüyor. Önceki yıllarda oluşan bu yöndeki dağılıma bakıldığında üretici şirketlerin ağırlığının git gide azaldığı görülüyor. 2008 yılında en çok ihracat yapan 1000 şirket içerisinde yer alan şirketlerin yüzde 75'ini üretici firmalar oluşturuyordu. Aynı yıl içerisinde grup dışı ticaret firmalarının payı yüzde 16,5'ti. Fakat bu yıldan sonra Türkiye'deki grup şirketlerinin stratejilerinde değişimler yaşandı.

81

İLK 1000 İÇİNDE
GÜNEY ANADOLU
MERKEZLİ FIRMA SAYISI

Üretici doğrudan ihracat yapmıyor

Buna göre grup içerisinde yer alan üretici firmalar ihracat yönündeki inisiyatiflerini daha çok grup dışı ticaret firmalarına aktarmaya başladı. Bu strateji sonrası ilk 1000 ihracatçı şirket arasında üretici firmaların payı git gide azalırken grup dışı ticaret firmalarının payı ise yükselmeye başladı. Bununla birlikte herhangi bir grup bünyesinde olmayan dış ticaret firmalarının da payının arttığını söylemek gerekiyor. Bu sonuç Türkiye'de üretim ve ihracat arasında uzmanlaşmaya giden bir ayrımın da yavaş yavaş şekillendiğini ortaya koyuyor. 2012 yılında çıkan veriler üretici firmaların daha çok üretim ile ilgilenmeye başladıklarını ihracat konusundaki operasyonlarını da belli ölçülerde ihracat konusunda uzmanlaşmış aktörlere bıraktıklarını ortaya koyuyor.

2

MİLYAR TL

İLK 1000 FİRMANIN

2013 YILINDA YAPMAYI

PLANLADIĞI AR-GE

YATIRIMI

Yabancı sermayeli şirket sayısı arttı

İhracat 1000 araştırması yabancı sermayeli şirketlerin Türkiye'nin bölgedeki potansiyelini daha iyi değerlendirdiklerini de ortaya koyuyor. 2008 yılında yaşanan küresel finansal krizin Avrupa tüketim piyasalarında yarattığı olumsuz etki sadece Türk ihracatçıları değil, dünyanın birçok bölgesindeki ihracatçıları yeni pazarlar arayışına itti. Türkiye son dönemde öne çıkan MENA bölgesine yakınlığı ile şirketlere ihracatlarını geliştirme yönünde ciddi potansiyel sunuyor. Türkiye'nin bu yakınlığı ve küresel ekonomideki yeni trendler Türkiye'deki yabancı sermayeli şirketlerin sayısının artmasında da uygun bir zemin yaratıyor. İhracat 1000 araştırmasına göre, sermaye yapısını açıklayan şirketler arasındaki yabancı sermayeli şirketlerin sayısı, bir önceki yıla göre artış gösterdi. Buna göre 2012'de sermaye yapısını açıklayan 863 şirketten 168'ini yabancı sermayeli şirketler oluşturuyordu. 2011'de bu sayı 151'di. Bununla birlikte 2012'de Türkiye'nin en

3354

İLK 500 FİRMANIN

2012 YILINDA

ULUSLARARASI OLARAK

TESCİLLENEN MARKA

SAYISI

İlk 1000
firmanın
konumuna
göre
dağılımı

- %68 üretici firma
- %21 grup dış ticaret firması
- %11 dış ticaret firması

çok ihracat yapan 1000 şirketi içerisinde yabancı sermayeli şirket oranı yüzde 19,5 oldu. Böylelikle son 5 yıl içerisinde yabancı şirketlerin oranının en yüksek olduğu yıl 2012 oldu. Türkiye'ye yönelik yabancı sermaye ilgisinin yoğunluğu düşünülürse bu eğilimin önümüzdeki yıllarda da devam edeceğini öngörmek mümkün.

Toplam karın üçte biri yabancıların
Yabancı sermayeli şirketlerin Türkiye merkezli ihracat operasyonlarının karlılık rakamlarına da yansıtıldığı görülüyor. Dikkat çekici biçimde yabancı sermayeli şirketlerin

kar rakamlarının İhracat 1000 içerisindeki paylarından daha yüksek olduğu görülüyor. Türkiye'nin en çok ihracat yapan 1000 şirketinin 2012 yılındaki toplam karı 14,5 milyar TL oldu. İlk 1000 içerisinde yer alan yabancı sermayeli şirketlerin 2012 yılı içerisindeki toplam karı ise 5,5 milyar olarak gerçekleşti. Bu rakamlara göre İhracat 1000 listesinde yer alan yabancı sermayeli şirketlerin toplam karlarının ihracat 1000 listesindeki şirketlerin toplam karına oranı yüzde 37,4 oldu. Listede sermaye yapısı açıklanan şirketlerin içerisinde yabancı sermayeli şirketlerin

oranı yüzde 20'yi aşmazken, kar rakamlarında yabancıların aldığı yüzde 37,4'lük pay, yabancı şirketler için Türkiye'deki ihracat operasyonlarının karlı olduğunu ortaya koyuyor.

10.2

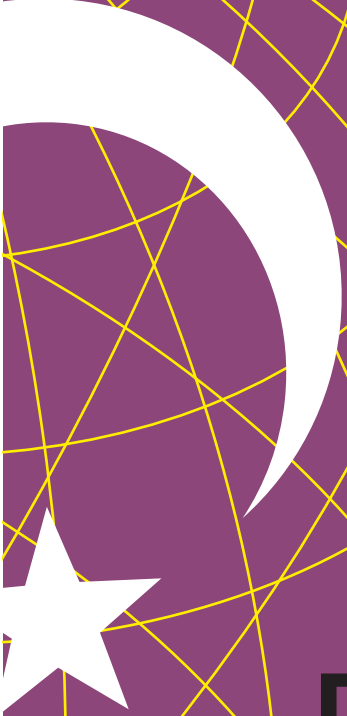
MİLYAR DOLAR

İLK 1000 İÇİNDE YER

ALAN TARIM SEKTÖRÜ

ŞİRKETLERİNİN

2012 YILI İHRACATI

2012 YILI TÜRKİYE'NİN
SEKTÖR
LİDERLERİ
DEĞERLENDİRMELERİ

YAVUZ ERKUT
TÜPRAŞ GENEL MÜDÜRÜ
SEKTÖR BİRİNCİSİ KİMYEVİ MADDELER VE MAMULLERİ

Tüpraş: Avrupa'nın 7. büyük rafineri şirketi

Türkiye'nin rafine sektöründeki tek üreticisi Tüpraş, dört rafinerisinde yıllık 28,1 milyon tonluk ham petrol işleme kapasitesi, taşımacılıktaki Bağlı Ortaklığı Ditaş ve akaryakıt dağıtım sektöründeki iştiraki Opet'le birlikte ülkemizin en büyük sanayi şirketidir. Hisselelerinin yüzde 49'u İMKB ve Londra Borsası'nda işlem görüyor. Avrupa'nın 7'inci büyük rafineri şirketi olan Tüpraş, hem pazar payı ve kurumsal güvenilirliği

hem de üretim kompleksleri ve ortaklıklarıyla entegre bir petrol şirketi olarak hizmet veriyor. Tüpraş, Türkiye genelinde 36 çeşit petrol ürününün tedarikini sağlıyor. Tüpraş 2,1 milyon metreküp ham petrol olmak üzere, ürün ve yarı mamul dahil toplam 5,5 milyon metreküp tank kapasitesine sahip olup, bu kapasite ülke kapasitesinin yüzde 54'üne karşılık geliyor. 2012 yılında üretim ve ithalden olmak üzere toplam 25,4 milyon ton ürün satışı gerçekleşti. Geliştirdiği

teknolojik altyapı ile ülke talebinin üzerinde ürettiği nitelikli ürünleri, uluslararası pazarlara da sunan Tüpraş, 2012 yılında da konjonktürdeki değişiklikler paralelinde ihracat ve müşteri portföyünü genişletti. Geçmiş yıllarda Tüpraş ihracatını nispeten düşük kâr marjına sahip ara ürünler oluştururken, günümüzde benzin ve fuel oil gibi nihai ürün en büyük payı alıyor. 2012 yılında toplam ihracat geçtiğimiz yıla göre miktar bazında yüzde 14 arttı ve toplam 5 milyar dolar

değerinde 5,9 milyon ton ürün dış satımı gerçekleştirildi. Tüpraş bir Koç Holding şirketi olarak, 2012 yılında 974 milyon dolar olmak üzere son yedi yılda 3 milyar dolar yatırım harcaması gerçekleştirdi. Bu rakam 2015 yılına kadar 5,4 milyar dolara yükselecek. Bu yatırımların içerisinde Tüpraş'ın tüm rafinerilerin optimum şekilde üretim yapmasını sağlayacak ve beyaz ürün verimini yüzde 80'in üzerine çıkaracak 2,7 milyar dolarlık Fuel Oil Dönüşüm Ünitesi ön plana çıkıyor.

HAYDAR YENİGÜN
FORD OTOSAN GENEL MÜDÜRÜ
SEKTÖR BİRİNCİSİ OTOMOTİV ENDÜSTRİSİ

Ford Otosan Ar-Ge çalışmalarını ihraç ediyor

Ford Otosan olarak, üretimimizin yüzde 70'ini ihraç ediyoruz. İhracat gelirlerimiz, 2012'de 3,2 milyar dolara ulaştı. Asya ve Avrupa pazarlarına 6 bin 500 adetlik ihracat gerçekleştiren, Kuzey Amerika'ya 49 bin 312 adet Transit Connect gönderdik. Mühendislik hizmetleri ihracatımızın arkasında, Türkiye'nin özel sektördeki en büyük Ar-Ge organizasyonu olan Ford Otosan Ar-Ge merkezimiz var. Ürettiğimiz

modellerin mühendisliğini yaparken, Ford'un diğer fabrikalarında üretilen modellerin de mühendislik ve Ar-Ge çalışmalarını yürütüyoruz. 1240 kişilik Ar-Ge mühendisine sahip bu merkezimizle sektördeki Ar-Ge harcama oranı en yüksek şirket konumundayız. Ar-Ge ve mühendislik çalışmalarımız da önemli ihraç kalemlerimizden biri haline geldi. 2011 yılında mühendislik hizmetlerinden elde ettiğimiz 50 milyon dolar civarındaki ihracat gelirimizi

2012 yılında daha da artırarak otomotiv sektöründe çığır açtık. 2011-2014 döneminde tamamlanması planlanan 1 milyar dolarlık yatırımın 440 milyon dolarlık kısmını 2012 yılında gerçekleştirdik. Ford Otosan olarak toplam 330 bin adet ticari araç ve 66 bin adede ulaşan motor üretim kapasitesiyle Ford'un Avrupa'daki en önemli ticari araç üretim merkezi konumundayız. Hep daha ileriye hedefleyen yeni söylemimize uygun şekilde

çalışanlarımız ve müşterilerimiz için her zaman daha iyi bir dünya yaratmak amacıyla çalışmalarımızı sürdürme sözümüzün hep arkasında olacağız. Bu çerçevede 2013 yılında iyimser bakış açımızı koruyarak, 2012'ye benzer bir pazar gerçekleştireceğini öngörüyoruz. 2012'de başlayan yenilik rüzgarı ile beraber 24 ayda toplam 15 yeni modeli pazara sunmuş olacağız. Bu yıl da yeni model lansmanlarıyla dolu, hareketli bir yıl geçireceğiz.

TURAN ERDOĞAN

VESTEL ŞİRKETLER GRUBU İCRA KURULU BAŞKANI
SEKTÖR BİRİNCİSİ ELEKTRİK-ELEKTRONİK, MAKİNE VE BİLİŞİM

Vestel geleceğe oynayan bir marka

Vestel, Deloitte'un "Tüketici Ürünleri Endüstrisinin Küresel Güçleri 2013" raporunda dünyanın en büyük 250 tüketici ürünü şirketi sıralamasında 181. sırada bulunan uluslararası bir teknoloji devi. Vestel'in Manisa'da bulunan fabrikası Vestel City'de günde 76 bin ürün, yılda 15 milyon elektronik ve 7 milyon beyaz eşya üretme kapasitesine sahibiz. Vestel City'de ürettiğimiz ürünlerin yüzde 88'ini 140 ülkeye ihraç ediyoruz. Dünya çapında 500'ün üzerinde markaya her yıl 4 binden fazla televizyon çeşidi üretiyoruz. LCD TV'de de Avrupa

pazarında yüzde 21 payla ikinci sıradayız. Türkiye'nin toplam TV ihracatının yüzde 84'ünü gerçekleştiriyoruz. 2012'de elde ettiğimiz 3,1 milyar dolar ihracatla son 15 yıldır dayanıklı tüketimde Türkiye'nin ihracat şampiyonluğunu elimizde tutuyoruz. Küresel krizin AB'deki etkilerine rağmen, 2012 yılında toplam ihracatımız yüzde 10 artarken; toplam beyaz eşya ihracat payımız yüzde 30'a ulaştı. 2012 yılında bulaşık makinesi ihracatında yüzde 43'lük, ankastre modellerde ise yüzde 44'lük artış ile büyük bir atılım yakaladık. Vestel olarak, yalnızca bulaşık makinesinde değil, çamaşır makinesinde yüzde

12, buzdolabında ise yüzde 21 ihracat artışı gösterdik. Beyaz eşya ihracatında 2012 yılında yakaladığımız yükselişi koruyarak 2013'te beyaz eşyada bir milyar dolar ihracat hedefliyoruz. Elektronikte ise 'LCD/LED TV'nin en önemli parçası olarak anılan LCD/LED modül üretimi için yeni hatlar devreye alıyor. Süper ince kenarlı TV'lerin üretimine yönelik yatırımlarımız da devam ediyor. 2013 sonuna kadar LCD TV'de 10 milyon adet üretim gerçekleştirmeyi ve bunun 9 milyonunu ihraç etmeyi planlıyoruz. Yerli pazarda yüzde 100 Türkiye üretimi ilk tablet PC Vestel City'de ürettik. Bunun yanı sıra

Fatih projesinde yer alarak, akıllı tahtada İngiltere ve Almanya başta olmak üzere Avrupa ülkelerine ihracata başladık. Bu projeye sağladığımız yerli Ar-Ge birikimi ve yerli üretimin getireceği iş hacmiyle Türkiye'nin ihracat hacmine büyük katkı sağlayacağımıza inanıyoruz. Yerli üretim alanındaki bu liderliğimizi 'akıllı telefon' üretimine de taşımayı hedefliyoruz. Akıllı telefonlarımız için akıllı tahta üretiminde edindiğimiz Ar-Ge deneyimimizin katkısıyla Türkiye'de Vestel olarak yerli akıllı telefon tasarımına ve üretimine başlayacak ilk firma olmaktan gurur duyuyoruz.

ALİ TANRIVERDİ

TGS DIŞ TİCARET A.Ş. YK BAŞKANI
SEKTÖR BİRİNCİSİ HAZIRGIYIM VE KONFEKSİYON

TGS müşteri sayısını artırdı

Ihracatçı firmalarının dış pazardaki penceresi olan dış ticaret sermaye şirketleri, firmaların dış ticarete karşılaşılabilecekleri olası sorunlara karşın çözüm ortağıdır. 2012 yılı aracılığını yaptığı ihracat miktarı 1.048.467.334,36 milyon dolara ulaşan TGS Dış Ticaret A.Ş. çalışmalarıyla Türkiye ihracatının gelişmesine de katkı sağlıyor. 300'ün üzerinde iş ortağı imalatçı firmalara ihracatlarının garanti altına alınması, vadesini beklemeden

erken finansman kullanılması ve KDV alacaklarının tahsili konusunda hizmet veren firmamız, bu sayede üyelerinin ihracatlarında karşılaşılabilecekleri olası problemlerin önceden çözülmesinde büyük rol oynuyor. TGS Dış Ticaret A.Ş. olarak geçtiğimiz yıl bizim için önemli gelişmelere sahne oldu. Şirketimizin halka açılmak suretiyle paylarının İMKB'de işlem görmeye başlaması, müşteri sayımızdaki olumlu gelişmeler ve 1 milyar dolar olan 2012 ihracat

hedefimizi aşmamız bunlardan bazıları. Bununla birlikte ulusal çapta yaşanan ekonomik toparlanma da bizi destekleyen bir diğer kuvvet oldu ve 2013 yılında da bu rüzgarın devam edeceğini düşünüyoruz. 2011 yılsonunda 743 milyon dolar olan ihracat rakamımızı, hedeflerimiz doğrultusunda arttırarak 2012 yılında 1 milyar 48 milyon dolara çıkardık. Böylece ihracat hacmi olarak 2011 rakamlarına göre yüzde 41'lik bir büyüme rakamı elde ettik. Yine aynı şekilde

müşteri sayımızı da arttırarak 300'ün üzerine çıkartmayı başardık. Ayrıca dış ticaret sermaye şirketleri arasında, tekstil bazında birinci sıraya yerleşmemiz de bizim için ayrı bir gurur oldu. Tüm bunlara rağmen her şeyin henüz yeni rayına oturduğunu ve henüz daha yeni ivme kazanmaya başladığımızı söyleyebilirim. Bu doğrultuda 2013 yılında da bu ivmeyi bozmadan daha iyi bir konuma geleceğimizden emin olduğumu belirtmek isterim.

SERDAR KOÇTÜRK
KIBAR DIŞ TİC. A.Ş. GENEL MÜDÜRÜ &
KIBAR HOLDİNG İCRA KURULU ÜYESİ
SEKTÖR BİRİNCİSİ DEMİR VE DEMİR DIŞI METALLER

Kibar Dış Ticaret sektörüne katkı sağladı

Kibar Grubu bünyesinde 1985 yılında faaliyet göstermeye başlayan Kibar Dış Ticaret A.Ş. farklı sektörlerden oluşan grup ihracatlarının yanında kendi üretim imkanlarını geliştirerek ve küresel pazarlama stratejilerini uygulama suretiyle, demir çelik sektöründe gerçek anlamda bir sektörel dış ticaret firması olmayı başardı. Sürekli gelişim gösteren Türkiye demir çelik ihracatında, Kibar Dış Ticaret A.Ş. tatbik edilen stratejik açımlarıyla,

uzun süredir birlikte çalışan tecrübeli ekibiyle, çelik sektöründe uzmanlaşarak, hem üretim hem de müşteri ağını geliştirerek, gerçek anlamda bir küresel dış ticaret şirketi olmayı başardı. Türkiye'nin hızla artan demir çelik üretimi göz önüne alınarak, 2023 yılı için hedeflenen milli ihracat hedefimizi gerçekleştirmek adına, Kibar Dış Ticaret A.Ş., Türk demir çelik ürünlerinin ihracat pazarlamasını kendisine bir misyon olarak görüyor. Kibar Dış Ticaret A.Ş. ticari profil piyasasında uzun yıllardır

önemli bir oyuncu oldu ve bu sektörün gelişmesine katkı sağladı. Şirketimiz gerek yurtdışı pazarlardaki krizlere gerekse demir çelik sektöründe esen birleşme ve satın alma rüzgarlarının oluşturduğu olumsuz şartlara doğru ve tutarlı stratejilerle adapte olarak, sektördeki konumunu güçlendiriyor. Global krizin yurtdışı pazarlardaki büyümeler üzerinde olumsuz etkilerine rağmen, Kibar Dış Ticaret A.Ş. 2013 yılı için öngörülen ihracat hedeflerini gerçekleştirmek için kararlılık sergiliyor. 2009 yılında

Türkiye genelinde en büyük 23. ihracatçı olan Kibar Dış Ticaret A.Ş. sürekli büyüme performansı sergileyerek, 2010 yılında 12. ve 2011 yılında ise Türkiye'nin en büyük 8. ihracatçısı oldu. Global ağı ve sektörel uzmanlığı ile 28 yıldır faaliyette bulunan Kibar Dış Ticaret A.Ş., Kibar Grubu'nun güçlü ticaret kültürünün bir temsilcisi. Demir çelik sektöründeki yüksek tonajlı ticaretin yanı sıra, gıda, inşaat malzemesi ve metal ticareti ile faaliyetlere değer katılmaya devam ediliyor.

İBRAHİM BABAYİĞİT
TÜRKİYE ŞİŞE VE CAM FABRİKALARI A.Ş. FİNANSAL İŞLEMLER
GRUP BAŞKANI VE ŞİŞECAM DIŞ TİCARET A.Ş. YK BAŞKANI
SEKTÖR BİRİNCİSİ ÇİMENTO, CAM, SERAMİK VE TOPRAK ÜRÜNLERİ

Şişecam iddialı gelişimini sürdürüyor

Sişecam Topluluğu, cam ve kimya sanayiinde 80 yılı yakın süredir faaliyet gösteriyor. Ulaşmış olduğumuz global düzeyde kalite ve hizmet standardı ile iç ve dış pazarlarda nihai tüketicilerin ve ekonominin diğer öncü sektörlerinin gereksinimlerini karşılıyoruz. 2012 yılında Türkiye ekonomisinin iç talep anlamında yaşadığı durgunluğun yanı sıra, Avrupa gibi geleneksel ihraç pazarlarımızın içinde bulunduğu ekonomik koşullar faaliyetlerimiz açısından etkili oldu. Buna karşılık 3 milyar dolar satış, 3,7 milyon ton cam, 1,8 milyon ton soda

ve 3,8 milyon ton endüstriyel maden üretimi gerçekleştirildi. Son olarak Romanya'da bir otocamı tesisini de bünyesine katan Şişecam Türkiye dâhil olmak üzere toplam dokuz ülkede üretim yapar hale geldi. 150 ülkeye yapılan ihracatımız 815 milyon dolar düzeyinde gerçekleşti. Global şirket olarak yurtdışındaki faaliyetlerimiz de genişleyerek sürüyor. Rusya cam ambalaj pazarında halen yüzde 20 civarında paya sahibiz. Bu ülkede cam ev eşyası sektöründe de üretim yapıyoruz, marka bilinirliğimizi ve pazar payımızı artırıyoruz. Düzcam, kaplamalı camlar ve otomotiv camı

üretecek Tataristan bölgesindeki yatırımımız hızla sürüyor. 2012'de satın aldığımız Romanya otocam üretim tesisi yatırımlarla modernize ediliyor. Bulgaristan'da cam ev eşyası ve düzcamlar kapasitelerimize artıracak yatırımlar yakın zamanda devreye girecek şekilde devam ediyor. Bosna-Hersek'te soda külü tesisimiz verimli bir tesis haline getirilerek bölgesinde güçlü bir tedarikçi konumuna ulaştı. 2013 yılında 2012'ye göre piyasalardaki gelişmelere de bağlı olarak daha iyi sonuçlar elde etmeyi öngörüyoruz. 2020'ye kadar olan dönemi içeren

vizyonumuzda ciromuzu üç katına çıkarmayı hedefliyoruz. Türkiye'deki faaliyetlerimizin büyütülmesi ve geliştirilmesine de devam edilecek. Bu bağlamda 2013 yılında 1 milyar doları aşacak yatırım yapmayı planlıyoruz. Araştırma ve teknolojik geliştirmeye verdiğimiz önem, Türkiye'de kısa zamanda yapımına başlanacak yeni Ar-Ge merkezimiz ile ivme kazanacak. Halen 130 milyar dolar düzeyinde tahmin edilen dünya cam pazarındaki payımızı 2020'ye kadar iki katına çıkaracak iddialı bir yatırım ve dönüşüm hamlesini uygulamaya alıyoruz.

MUSTAFA YILMAZ

AKKÖK İCRA KURULU ÜYESİ, AK-PA YÖNETİM KURULU BAŞKAN VEKİLİ
SEKTÖR BİRİNCİSİ TEKSTİL VE HAMMADDELERİ

Akkök'ün dış ticarete açılan penceresi: Ak-Pa

Akkök Şirketler Grubu'nun akrilik elyaf, kimyasal ürünler ve yarı mamul iplik ürünlerini, dünyanın büyük ve orta ölçekli sanayi kuruluşlarına sevk eden Ak-Pa, 1976 yılında Akkök Şirketler Grubu'nun yurtdışı pazarlama ve ihracat faaliyetlerini yürütmek üzere kuruldu. Türkiye'nin tekstil alanındaki en güçlü ihracat şirketlerinden biri

olarak Türkiye piyasasının yanı sıra, beş kıtada faaliyet gösteren Ak-Pa, kuruluşundan bugüne kadar 70'den fazla ülkeye toplam 5,6 milyar dolar değerinde ihracat gerçekleştirdi. Ak-Pa, 2007 yılından itibaren hem Türkiye'nin hem Türkiye tekstil sektörünün ithalat ihtiyacının bilinçli karşılanmasına katkıda bulunmak için yeni bir yapılanma ile grup dışı ürünler ticaretine başladı. 2012

yılında Elyaf Grubu (bambu, yün, viskoz, polyester) ve İplik Grubu (polyester ve naylon filament, viskon ve pamuk karışımı çekilmiş iplik) ürünleriyle pazarda güçlü bir oyuncu konumuna ulaştı. Ak-Pa, 2012 yılının en fazla ihracat gerçekleştiren firmaları arasında ödüle layık görülerek İstanbul Tekstil ve Hammadde İhracatçıları Birliği tarafından "Platin Plaket" almaya hak kazanan ilk

firma oldu. Bunun yanı sıra İTKİB, İstanbul Maden ve Metaller İhracatçı Birlikleri ve İstanbul Ticaret Odası tarafından "Başarılı İhracatçı" ve "Yeni Pazar" ödüllerini almaya hak kazandı. Ak-Pa'nın hedefi, Türk tekstil sanayisinin büyümesine de paralel olarak, iç ticaret faaliyetlerinde ürün yelpazesini genişletmek ve hizmet sunduğu tekstil piyasa segmentlerini de artırmak.

MARCO VOTTA

TÜRKTRAKTÖR GENEL MÜDÜRÜ
SEKTÖR BİRİNCİSİ MAKİNE VE AKSAMLARI

TürkTraktör pazara yeni bir soluk getirecek

Türkiye'de otomotiv sektörünün ilk üreticisi TürkTraktör, endüstriyel hayatına başladığı 1954'ten beri yükselen bir grafikte ilerleme kaydederek, bugün gelinen noktada 90'dan fazla ülkeye ihracat yapan, Türkiye'nin önemli kuruluşlarından biri oldu. TürkTraktör olarak bugün, Türkiye'nin en büyük traktör üreticisi konumundayız. Traktörlerimizin tasarımı Türkiye'de, Türk mühendisler tarafından gerçekleştiriliyor ve yine üretimde

kullandığımız parçaların tamamına yakını yerel kaynaklarla üretiyoruz. Sektöründe hem devlet, hem de CNH tarafından tescillendi Ar-Ge merkezine sahip olarak, teknoloji ve Ar-Ge çalışmalarına yaptığımız yatırımlar en önemli odak noktamızı oluşturuyor. New Holland ve Case IH markalarımızla altı ana seride, 48 HP 110 HP aralığında geniş opsiyon seçeneklerine sahip traktörler üretiyoruz. Yatırım konusunda bizi çok heyecanlandıran önemli bir konu ise Sakarya'nın Erenler ilçe-

sinde temellerini attığımız ikinci fabrikamız. Ankara'daki fabrikamıza ek olarak hayat geçireceğimiz ikinci üretim tesisimiz, 80 milyon dolarlık bir yatırımı temsil ediyor. Geçmişimizdeki birçok pazar liderliğinin yanı sıra son beş yıldır Türkiye traktör pazarında yüzde 50'nin üzerindeki pazar payımız ile kesintisiz liderliğimizi sürdürüyoruz. 2012 yılı sonunda ihracatımızı geçen yıla göre yüzde 52 artışla, 14 bin 565 adede yükselttik ve ihracat ciroumuz, 300 milyon doları aştı. 2013 yılının geri kalanında hem

ulusal, hem de uluslararası pazarlara daha fazla seçenek sunabilmek adına portfolyomuzu daha da zenginleştiriyor olacağız. İhracat ve üretim alanlarında yine rekor sonuçlar elde etmeye odaklanarak; sahip olduğumuz mevcut pazar konumumuzu korumayı hedefliyoruz. Bunun yanı sıra orta vadede, Mart sonunda temellerini attığımız, Sakarya'daki ikinci fabrika yatırımımız ile Sakarya'ya katkıda bulunmanın yanı sıra bu sayede pazara yeni bir soluk getireceğimize inanıyoruz.

TürkTraktör

IAIN ANDERSON
ÇAYELİ BAKIR İŞLETMELERİ GENEL MÜDÜRÜ
SEKTÖR BİRİNCİSİ MADEN

Madenciliğin ihracattaki payı artacak

Gürcistan, Ermenistan, Azerbaycan, İran, Irak ve Suriye sınırlarından Avrupa sınırlarına kadar uzanan Türkiye, çeşitliliğin çok olduğu zengin bir ülke. Son 11 yıl içerisinde etkileyici bir ekonomik büyüme gösteren ve bir G20 ülkesi olan Türkiye, şu anda dünyanın en ekonomik güç merkezlerinden biri. Belki de en çok endüstriyel mineral kaynağı olma özelliğiyle tanınan Türkiye madencilik endüstrisi, 50'nin üzerinde farklı türde mineral üretiyor. Başbakan Erdoğan Tür-

kiye Cumhuriyeti'nin 100. kuruluş yıldönümü olan 2023 yılına kadar dünyanın en büyük 10 ekonomisinden biri olmayı hedef olarak gösterdi ve madencilik sektöründeki büyüme bu hedefe ulaşmak için gerekli olan yıllık yüzde 8 büyüme oranına önemli bir katkıda bulunacak. 2004 yılında yabancı sermaye ile kurulan yalnızca 138 madencilik şirketi bulunuyorken, şu anda sektörde kayıtlı yabancı sermaye ile kurulan şirket sayısı 450'nin üzerinde. Sektördeki yeni yatırımcılar büyük çoğunlukla modern arama

teknikleri kullanarak yeni baz ve değerli metal arama potansiyellerini hedefliyor. Geçtiğimiz 10 yıl içerisinde Türkiye'de madencilik amacıyla gerçekleştirilen toplam sondaj miktarının yılda bir kaç yüz bin metre seviyesinden bir milyon metrenin üzerine çıkarak göz alıcı bir artış gösterdiği düşünülüyor. Arama faaliyetleri yüksek riskli bir girişim olmaya devam ediyor ve bir arama hedefinin başarılı şekilde faaliyet gösteren bir madene dönüşmesi için yıllar geçmesi gerekiyor. Arama amacıyla gerçekleştirilen

çabalarda görülen bu artışla birlikte rafine ve izabe kapasitesindeki eksiklik göz önünde bulundurulduğunda, önümüzdeki dönemlerde uluslararası müşteriler için değerli ve baz metal konsantresi açısından ihracat fırsatlarının oluşması muhtemel. Türkiye Avrupa, Asya ve Afrika'ya hem ham hem de rafine malzeme tedarik edebilecek bir pozisyonda ve madencilik sektöründe ihracat fırsatlarının oluşacağına ve ticaret hacminin büyümeye devam edeceğine inanmak için geçerli sebepler bulunuyor.

MUHARREM DÖRTKAŞLI
TUSAŞ GENEL MÜDÜRÜ
SEKTÖR BİRİNCİSİ SAVUNMA VE HAVACILIK SANAYİİ

TAI

TUSAŞ sektöründe önderliğe devam edecek

Her geçen gün baş döndürücü bir hızla gelişen teknoloji, mesafeleri kısaltıyor, insanları yakınlaştırıyor ve küresel anlamda bir entegre iş modeli yaratıyor. Bu yeni entegre iş modelinin en önemli unsurlarından biri de insanların, ürünlerin ve hizmetlerin sürekli küresel anlamda bağlantı içerisinde çalışmasıdır. İşte bu noktada, sivil havacılığın, havayolu taşımacılığının yani özetle havacılık sektörünün öneminin ve pazar büyüklüğünün önlenemez gelişimi ortaya çıkıyor. Havacılığın gelişmesi elbette ana platform/sistem

üreticileri açısından temel alt yapıların ve kritik teknolojilerin gelişme sürecini de beraberinde getiriyor. TUSAŞ-Türk Havacılık ve Uzay Sanayii A.Ş. 1984 yılında Türk Hava Kuvvetleri'nin "F-16 Savaşan Şahin" projesi ile taşeron firma olarak başladığı yolculuğuna, mühendislik ve üretim teknolojilerine yaptığı yatırımlarla, dünyada sınırlı sayıda ülkenin sahip olduğu teknolojik seviyedeki Operatif İnsansız Hava Aracı Sistemleri (ANKA), Temel Eğitim Uçağı (HÜR-KUŞ), Taarruz Helikopterleri (T129 ATAK) ve Keşif-Gözetleme Uyduları (GÖKTÜRK-2)

gibi kendi özgün ürünlerini tasarlayan, geliştiren ve ihrac etmeye soyunan bir firma olarak devam ediyor. TUSAŞ, dost ve müttefik ülkelerin silahlı kuvvetlerinin ihtiyaçlarına yönelik modernizasyon ve modifikasyon projelerinin yanı sıra dünyanın önde gelen havacılık şirketlerine tek kaynak üretici olarak ihraç ettiği seri üretim projeleri ile Türk savunma ve havacılık sektörünün en büyük ihracatçıları arasında yer alıyor. TİM tarafından yapılan değerlendirmede 2011 yılında sektörünün ihracat şampiyonu olan TUSAŞ, 2013 yılında da ülkemizin vizyon 2023 ihracat

hedeflerinin karşılanmasına yönelik uluslararası işbirliği faaliyetlerini sürdürecektir. Türkiye'de savunma ve havacılık alt yapısının oluşturulması ve geliştirilmesine önderlik yapmak misyonu çerçevesinde sabit ve döner kanatlı hava platformlarından insansız hava araçları ve uzay sistemlerine kadar entegre havacılık ve uzay sanayi sistemleri ile ilgili dünya savunma ve havacılık sektöründeki gelişmeleri takip eden TUSAŞ, dünya markası bir havacılık şirketi olma hedefiyle daha iyiye ulaşmak için önümüzdeki dönemde de çalışmalarına devam edecektir.

AKIN KAZAK
BOSCH TERMOTEKNİK SANAYİ VE TİCARET A.Ş. TİCARİ GENEL MÜDÜRÜ
SEKTÖR BİRİNCİSİ İKLİMLENDİRME SANAYİ

Bosch Termoteknik'in Ar-Ge'ye yatırımı artıyor

Bosch Termoteknik bugün dünyada enerji verimli ısıtma sistemleri ile sıcak su çözümlerinde lider tedarikçi konumunda bulunuyor. 2011 yılında yaklaşık 14 bin çalışan ile 3,1 milyar euroya ciroya ulaşan Bosch Termoteknik, Avrupa, Kuzey Amerika ve Asya'daki 11 ülkede faaliyet gösteren 21 fabrikasında üretim yapıyor. Çalışmalar; duvar tipi kombiler, yer tipi kazanlar, sıcak su, ısı pompaları, havalandırma iklimlendirme ve

ticari ürünler olmak üzere altı iş kolunu kapsıyor. Türkiye'de ise Bosch Termoteknik Sanayi ve Ticaret A.Ş. olarak Manisa fabrikamızdaki 845 çalışanımızla kombi, ısı pompası ve komponent üretimimizi her geçen yıl artırıyoruz. Fabrikamızda, 2012 yılında 532 bin adetlik üretimle 246 milyon euro ciroya ulaştık. Duvar tipi kombilerde 24 cihaz ailesi için 800'den fazla tipte üretim gerçekleştiriyoruz. Ürünlerin yüzde 60'ı yüksek verimli yoğunmalı cihazlardan

oluşuyor. Bakır, paslanmaz ve plakalı eşanjörler ile bakır boruları, kendi ihtiyacımızın yanı sıra diğer Bosch Termoteknik fabrikaları için de üretiyoruz. Fabrikamız sadece lider olduğu kombi üretiminde rekor kırmıyor, aynı zamanda bütün dünyada kullanılan cihazların ve komponentlerin tasarımını da gerçekleştiriyor. Bosch Manisa Ar-Ge merkezimiz, Bilim Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı'ndan onaylı olarak çalışmalarını sürdürüyor. 70 uzmanın görev

yaptığı merkez, son beş yılda 16 patent başvurusunda bulundu. Üç yılda gerçekleştirdiğimiz toplam 14,3 milyon euro tutarındaki Ar-Ge harcamalarımıza, iki yılda 10 milyon euro daha eklemeyi planlıyoruz. Çevrenin korunmasına verdiğimiz önemin bir göstergesi olarak geliştirdiğimiz cihazlar; doğaya saygılı, konforlu ve verimli enerji kullanımını sağlayan çözümler sunuyor. Bosch Termoteknik Sanayi ve Ticaret A.Ş., üretiminin yüzde 70'ini 34 ülkeye ihraç ediyor.

CELAL KADOOĞLU
KADOOĞLU YAĞ SAN. VE TİC. A.Ş. CEO'SU
SEKTÖR BİRİNCİSİ HUBUBAT, BAKLIYAT, YAĞLI TOHUMLAR VE MAMULLERİ

Kadooğlu ürün çeşitliliğini artıracak

Dünyada giderek artan nüfusa paralel olarak gıda maddeleri tüketimi de artıyor. Son yıllarda bitkisel yağlar, gıda sektörü dışında biyodizel üretiminde kullanılmasıyla birlikte enerji sektörünün de hammaddesi haline geldi. Böylelikle bitkisel yağlar stratejik bir ürün halini aldı. Kadooğlu Yağ San. ve Tic. A.Ş. yüzde 100 rafine yemeklik ayçiçek yağı ihracatında lider firmalar arasında yer alıyor.

2012 yılında yaklaşık 112 çalışanı ile 404 milyon TL ciroya ulaşan şirketimiz Gaziantep fabrikamızda yapmış olduğumuz 10 milyon dolarlık ek yatırımlarla rafine ünitesinde 500 ton/gün ve dolun ünitesinde ise 700 ton/gün kapasiteye ulaştı ve bugün ülkemizin en büyük ve modern sıvıyağ üreticilerinin arasında yerini aldı. İSO'nun "500 Büyük Sanayi" kuruluşu çalışmasında 296 sırada yer aldı. Ekibimize katmış olduğumuz profesyonel çalışanları-

mızın da katkısıyla ihracatımız günden güne genişliyor ve üretimimizin yüzde 80'i Ortadoğu, Avrupa, Amerika ve Afrika'da yer alan 25 ülkeye ihraç ediliyor. 2011 yılı ile kıyaslandığında ihracatta yaşadığımız büyüme oranı yüzde 20 olarak gerçekleşti. 2013 yılı hedeflerimiz arasında ihracat pazar payımızı ve çeşitliliğimizi artırmak, yoğun olarak ihracat yaptığımız pazarlarda markalaşmak için reklam ve pazarlama faaliyetlerimize yoğunlaşmak yer

alıyor. Ayrıca 2013 yılında ürün çeşitliliğimizi de artırmayı planlıyoruz. Şirketimiz günlük 200 ton üretim kapasitesiyle yemeklik margarin üretimini de start verecek. 2012 yılında ulaşılan bu başarının 2013 yılında da artarak devam etmesi için tüm ekibimizle sektördeki yenilikleri de takip ederek çalışmalarımıza devam edeceğiz. İhracat pazarlarındaki tecrübemizi iç piyasada da kullanarak ürün penetrasyonumuzu artırmak öncelikli hedefimiz.

İMAM ALTINBAŞ
ALTINBAŞ HOLDİNG YÖNETİM KURULU BAŞKANI
SEKTÖR BİRİNCİSİ MÜCEVHER

Altınbaş'ın hedefinde 1000 mağaza var

2012 yılı, kuyumculuk ve mücevherat sektöründe dünyada yaşanan değişimlerin Türkiye'yi de etkilediği bir yıl oldu. Kuyumculuktan mücevherciliğe doğru önemli bir dönüşüm yaşadık. Biz de, Altınbaş Mücevherat olarak markalaşma yolunda önemli adımlar attık. Son dönemde sektörü değerlendirdiğimizde pazarın yüzde 20 oranında büyüme gösterdiğini görüyoruz, ihracatımız arttı ve yine bu yılda dünya sıralamasında ilk

5'deki yerimizi koruduk. Bunun en büyük nedeni Türkiye'nin gelişmesi, ekonomik istikrarın ve alım gücünün artması olduğunu söyleyebiliriz. Altın artık ağırlıklı olarak kullanım amaçlı olarak mücevher ve aksesuar olarak değerlendiriliyor. Bu durum kuyum sektörünün üretim yapısının değişmesinde de etkili oldu. Sektör artık, tasarım, ambalaj ve mağazacılık gibi alanlarda kendini geliştirmeye yöneltti. Altınbaş Mücevherat olarak 2012 yılında sektörün ve Türk ekonomisinin gelişmesine

büyük katkı sağladık. Dünyada krizlerin yaşandığı 2012 yılında satışlarımız bir önceki yıla göre yüzde 40 oranında arttı ve mücevher grubumuzun konsolide cirosu 582 milyon dolara ulaştı. Bugün sektörümüz dünya standartlarında dev fabrikaları ve eğitimli işgücü ile dünyanın en rekabetçi ülkeleri arasında yer almaktadır. Doğrudan ihracat ile birlikte turistlere yapılan satışlar da göz önüne alındığında yıllık 2 milyar doların üzerinde ihracat rakamlarına ulaşmış bir sektörüz. Pırlanta taş ithalatında söz

konusu olan ÖTV'nin kalkması ya da makul seviyelere inmesi durumunda ihracatın 20 milyar dolarlara çıkması hayal değildir. Sektörde pek çok ilki gerçekleştirmiş bir marka olarak mağazalaşmaya büyük önem veriyoruz. 2012 yılında 20 mağazayı hizmet açtık, 2013 yılında ülkemizde ve yurtdışında 30 yeni mağaza açarak 2023 yılındaki toplam bin mağaza hedefimize ulaşma yolunda ilerleyeceğiz. 2012 yılını yaklaşık yüzde 40 büyüme ile tamamladık, 2013 yılında da yüzde 40'lık ciro artışı öngörüyoruz.

MURAT BOZDAĞ
BOYDAK DIŞ TİCARET GENEL MÜDÜRÜ
SEKTÖR BİRİNCİSİ AĞAÇ MAMULLERİ VE ORMAN ÜRÜNLERİ

Boydak dünya pazarlarında boy gösteriyor

Boydak Dış Ticaret, Boydak Holding'in İstikbal ve Bellona markalarının ihracat kanalı olarak altı kıtada; Almanya, Fransa, Belçika, Danimarka, ABD, Avustralya, Orta Doğu, Kuzey Afrika, Rusya ve Türki Cumhuriyetleri kapsayan 80'den fazla ülkede 5 bin satış noktasıyla dünya pazarlarında yer alıyor. 2012 yılı ABD, AB ve Arap ülkelerindeki

sosyo ekonomik problemlere rağmen, Boydak Dış Ticaret, (Turquality programının da önemli katkılarıyla sağlanan ivme ile) önemli gelişmeler kaydetti. İstikbal ve Bellona markalarıyla Turquality çerçevesinde devam eden franchising çalışmalarıyla 46 ülkede 299 mağazaya ulaşıldı. Mağazalarımızda bu markalarımızla yapılan satışlarımızdaki artışlar katma değerli ürün (ihracat

tutarı/kilo) ve markalı ihracatlar baz alındığında ev mobilyası sektörüne liderlik etmeye, markalarımızı dünya markası yapma hedefi doğrultusunda devam ediyoruz. 2013-2015 periyodunda global konjonktürün ihracat hacimlerini daha olumlu seviyelere ulaştırmasına paralel, ev mobilyası sektörünün tekrar çift haneli oranlarla büyüme serisini başlatacağını da öngörüyoruz.

Turquality programı çerçevesinde hedeflenen gelişimler ve ülkemizin 2023 500 milyar dolar ihracat hedefine paralel olarak şirketimizin de ihracat hedefi de 500 milyon dolar olarak öngörülüyor. Bu çerçevede 2013 yılında İstikbal ve Bellona markalarıyla açılması planlanan 52 yeni franchise mağaza ile marka bilinirliği ve ulaşılabilirliğin artırılması hedefliyoruz.

MAHMUT ERDEMOĞLU
MERİNOS HALI YÖNETİM KURULU ÜYESİ
SEKTÖR BİRİNCİSİ HALI

Merinos Halı 5 kıtada temsil ediliyor

Merinos, 1970 yılında babamız Mehmet Erdemoğlu tarafından sadece iki adet kilim tezgâhı ile Gaziantep'te kuruldu. 1983 yılına kadar yalnızca kilim üretimi yaptı, bu tarih itibarıyla halı üretimine geçti. 1990'lı yıllara geldiğimizde ise bugün dev bir marka olan Merinos'un temelleri atıldı. Hızla büyüyen Merinos, 1992 yılında kendi ipliğini üreterek, iç pazardaki gücünü artırdı. Merinos, bugün isabetli yatırımları

ile dünya parça halı sektöründe lider konumuna geldi. Merinos, halı üretimini Gaziantep'te bulunan 1 milyon 100 bin metrekare arazi üzerinde kurulu 355 bin metrekare kapalı alanı bulunan fabrikasında yapıyor. Mevcut kapasite ve ileri teknoloji ile yıllık halı üretimimiz 30 milyon metrekaredir. Ayrıca 2009 yılı itibarıyla de Rusya'nın Rostov şehrinde, 200 bin metrekare açık, 41 bin metrekare kapalı alanda, yıllık 6 milyon metrekare makine halısı üretimi yapan fabrikasını faaliyete geçirdik.

Yurtiçi pazarda yüzde 92 marka bilinirliğine sahibiz. Ancak global pazarda da Ar-Ge ve inovasyona destek vererek rekabet gücünü artırıyoruz. Halı ihracatındaki liderliğimiz yıllardır devam ediyor. Merinos, 5 kıtada 70 ülkede temsil edilen bir markadır. 2012 yılında da gerçekleştirdiğimiz 97,1 milyon dolar ihracat ile sektörde ihracat şampiyonu ödülüne layık görüldük. Ayrıca 2011 yılından beri "10 yılda 10 dünya markası yaratmak" vizyonu ile hayata geçirilen, devlet destekli uluslar

arası markalaşma programı olan TURQUALİTY sertifikasına sahip halı sektöründeki ilk ve tek firmayız. İSO'nun açıkladığı "2011 yılı Türkiye'nin En Büyük 500 Sanayi Kuruluşu" listesinde 150. sırada yer aldık. Yatırımlarımızı yaparken ülke istihdamına ve kalkınmasına destek olmayı hedefliyoruz. Uluslar arası kalite standardına ve imajına sahip, ülke ekonomisine katkıda bulunan bir dünya markası olan Merinos ile ülkemizi en iyi şekilde temsil etmeye çalışıyoruz.

SİNAN KIZILTAN
KILIÇ DENİZ ÜRÜNLERİ ÜRETİMİ İHR. İTH. VE TİC. A.Ş. İCRA KURULU BAŞKAN YARDIMCISI
SEKTÖR BİRİNCİSİ SU ÜRÜNLERİ VE HAYVANSAL MAMULLER

Türkiye su ürünlerinde gücünü kabul ettirdi

Su ürünleri yetiştiriciliği, dünya besin gereksiniminin önemli kısmını karşılayan temel bir endüstri. FAO tarafından dünyada en hızlı büyüyen gıda sektörü olarak belirlendi. Yapılan araştırmalara göre 2020'li yıllarda dünyanın en önemli sektörleri içerisinde 3. sırada yer alacağı belirtiliyor ve ülkemizde su ürünleri yetiştiricilik sektörü içerisinde dünya pazarının önemli oyuncularından biri olacak. İç su ve deniz

kaynakları açısından su ürünleri yetiştiriciliğinde ülke olarak büyük bir potansiyele sahibiz. Türkiye, su ürünleri yetiştiriciliği konusunda kısa bir sürede çok büyük yol aldı ve tüm dünyada gücünü kabul ettirdi. Sektörde oldukça hızlı bir gelişim söz konusu. Gelişen bu sektöre ilginin artması, devletin destekleri ve sektörün geleceğe dönük yatırımları, su ürünleri yetiştiriciliğinin yarınlarında büyük rol oynuyor. Avrupa Su Ürünleri Yetiştiricileri Federasyonu'nun

2013 yılı verilerine göre Türkiye, Avrupa'da üretim yapan tüm ülkeler arasında 2. sırada yer alıyor. Türkiye, Avrupa Su Ürünleri Yetiştiricileri Federasyonu'na bağlı, ama AB üyesi olmayan ülkeler arasında ise Norveç'in ardından ikinci en büyük üretim yapan ülke konumunda. Türkiye, Hırvatistan, Faroe Adaları ve İzlanda'yı geride bırakıyor. Kılıç Deniz olarak biz de son teknolojinin kullanıldığı, çevreye duyarlı, modern üretim tesislerimizde üretilen balıkları

dünya pazarlarına sunuyoruz. Bugün geldiğimiz noktada yıllık 393,5 milyon adet yavru balık ve 36 bin ton hasatlık balık kapasitesine ulaştık. Üretilen hasatlık balığın yüzde 70'ini başta AB ülkeleri olmak üzere Rusya, Amerika ve Ortadoğu'ya ihraç ediyoruz. Önümüzdeki süreçte Türkiye'de ve uluslararası alanlarda yatırımlarımıza devam ediyor olacağız. 2010-2011 ve 2012 yıllarında gerçekleştirdiğimiz ihracat ile kendi sektörümüzde Türkiye birincisi olduk.

NECDET SALGÜR

PROTEKSAN TURKUAZ YAT SAN. A.Ş. GENEL MÜDÜRÜ
SEKTÖR BİRİNCİSİ GEMİ VE YAT

Türkiye'nin en büyük yatı Proteksan'dan

2000'li yılların başında gemi ve yat inşaatı ile birlikte tersaneciliğin Türkiye'de büyük bir ilerleme göstermesi neticesinde ihracat, 170 milyon dolarlardan 2,8 milyar dolara kadar çıktı. Bu dönemde Türkiye'den yılda 150 civarında tekne inşa edilerek yabancı alıcılara teslim edildi. Bu sonuçlar ülkemizi dünyanın 5. büyük gemi üreticisi durumuna yükselttiği gibi ihracat açısından da dünyanın 8. büyük ihracatçı ülkesi konumuna

getirdi. Ancak 2008 yılında başlayan global kriz neticesince tersanelerde kapasite kullanımı ortalama yüzde 15'lere kadar düştü. 2011 yılında Proteksan Turkuaz Tersanesi, aynı yıl içinde tamamlanmış inşaatla 185,80 metre toplam boy ve 107 milyon dolarlık yat ihracatıyla Türkiye'de yat inşa ve ihracatında bir ilki gerçekleştirdi. 2012 yılında Proteksan Turkuaz, global krizin etkilerini azaltmak ve krizden güçlenerek çıkmak amacıyla, üretim süreçleri üze-

rinde çalışmalar yaparak daha verimli ve etkin çalışma metodları geliştirdi. Ayrıca, gelişmiş ülkelerin daha etkin rol aldığı ve rekabetin yoğun yaşandığı mega yat sektörüne yeni teknolojilerin kazandırılması amacıyla Ar-Ge oluşumu içine girerek ekolojik ve ekonomik yat konseptleri üzerinde çalışmalarına devam etti. Bu amaçla hibrit teknolojilerin kullanılması, gelecekte önem arz edecek konuların başında gelen CO2 salınımı az olan ürünleri geliştirilme gayreti

içine girdi. Proteksan Turkuaz, 2012 yılında mevcut projelere devam ederek, Türkiye'nin en büyük mega yatı olan 72.60 metrelik "Vicky" projesini gururla teslim etti. Söz konusu yat, 2013 Mayıs ayında ikinci defa İstanbul'da düzenlenecek olan uluslararası "World Superyacht Awards" töreninde finalist olarak yarışacak. Rekabetin yoğun olduğu bu ortamda 2013 yılında 85-100 metre boyutlarında ve gross tonajı 2500-3500 olan yatları inşa etmeyi hedefliyoruz.

HİDAMET ASA

S.S. MARMARA ZEYTİN TARIM SATIŞ KOOPERATİFLERİ BİRLİĞİ YK BAŞKANI
SEKTÖR BİRİNCİSİ ZEYTİN VE ZEYTİNYAĞI

Marmarabirlik'in hedefi yeni pazarlar

Dünyanın en büyük siyah zeytin üreticisi olan Marmarabirlik, her geçen gün ürün ve ambalaj çeşitliliğini artırarak daha geniş bir yelpazeye ve tüketiciye ulaşmaya çalışıyor. Bugün itibarı ile siyah, yeşil, kızıl zeytin, zeytin ezmesi, zeytinyağı ürünleri ile yaklaşık 350 çeşit ürün gamına sahip olan Marmarabirlik, 30 bin üreticisi, 600 çalışanı ile her yıl İSO'nun 500 büyük sanayi firması arasında yer alan ambalajlı zeytinde pazar lideri olan

firmandır. Sektöründe kullanılan tüm kalite belgelerine sahip olan Marmarabirlik, ürünün dalından tüketiciye kadar olan tüm süreçlerini kontrol altında tutup, önce insan, doğallık ve sağlık prensibi ile hareket ediyor. 2011 ve 2012 yıllarında Avrupa'da yaşanan kriz, ihracat yapılan bölgeler ve ülkelerin çeşitliliğinin arttırılması gerektiğini bizlere öğretti. Son iki yılda ihracat yaptığımız ülke sayısı 20'den 42'ye çıktı. Bizleri asıl sevindiren ve ümitlendiren ise yeni pazarların ve ülkelerin

olması. Globalleşirken yerel kalabilen firmalar önümüzdeki dönemde çok yol alacak. 2013 yılında başarılarımızın devamı adına, pazarlama ve satış müdürlüğü ile birlikte birçok fuar ve iş gezisi planlarımızı yapmış bulunuyoruz. Bu kapsamda Ortadoğu, Arap ülkeleri ve Çin büyüme olanaklarımızın olduğu hedef bölgeler olarak seçildi. Dünyada yükseliş trendinde olan sağlıklı ve doğal ürünler vurgusunu iyi kullanmamız durumunda sadece doğal yöntemler ile ürününü

olgunlaştıran Marmarabirlik'in, dünya piyasalarındaki raflarda yerini alabileceğini ve tüketici tarafından bir defa satın alınması halinde sürekli ve düzenli olarak talep göreceğine olan inancımız tam. Marmarabirlik olarak her geçen yıl büyüyen güzel ülkemizin 2023 yılı 500 milyar dolar ihracat hedefini yakalaması için sektörünün lideri olarak her türlü mücadeleyi, çalışma azmini ve yenilikleri getirmenin sorumluluklarını, karlı bir şekilde büyüyerek yerine getireceğiz.

LÜTFİ GÖBÜŞ

ÇİÇEKÇİLER BİRLİĞİ DIŞ TİCARET A.Ş. YK BAŞKANI
SEKTÖR BİRİNCİSİ SÜS BİTKİLERİ VE MAMULLERİ

Çiçekçiler Birliği ihracatını her yıl istikrarlı bir şekilde artırıyor

Firmamız 25/09/1997 tarihinde, ortaklarımızın kullandığı malzeme ve hammaddeleri; daha iyi şartlarda ortak satın almak ve ihracatlarına lojistik destek vererek gümrükleme ve navlun maliyetlerinin azaltılması amacıyla 21 ortakla kuruldu. 03/12/1997 tarihinde de “Sektörel Dış Ticaret Firması” statüsünü almaya hak kazandı. Kuruluşundan bugüne kadar her yıl istikrarlı

bir şekilde ihracatını arttırarak, bugün Türkiye’nin toplam kesme çiçek ihracatının yüzde 20’sini tek başına gerçekleştirir hale geldi. Firmamız, kesme çiçek sektöründe 2011 yılında 40.433,596 dal ve 4.684,439,52 dolar tutarında kesme çiçek ihracatı yaptı. 2012 yılında ise bu rakam 60.299,517 dal ve 7.439,917.78 dolar oldu ve firmamız, sektöründe ihracat lideri konumuna yükseldi. 2012 yılında ihracatını bir önceki yıla

göre yaklaşık yüzde 35 arttırması firmamız adına kesme çiçek ihracatında olumlu bir yol izlediğimizi gösteriyor. Şirketimiz İngiltere başta olmak üzere Avrupa’nın pek çok ülkesine ihracat yapıyor. Bunlar arasında Almanya, Hollanda, Rusya, Ukrayna, Romanya, Bulgaristan ve Polonya da yer alıyor. 2013 yılında ise her yıl artarak devam eden ihracatını önceki yıla göre yüzde 10 daha arttırmayı hedefliyor. Şirketimiz

ortaklarımıza gümrükleme ve navlunlarında lojistik destek vermeye devam etmekle beraber ortak alım platformunu daha güçlendirerek ortaklarının üretim maliyetlerinin azaltılması hususunda önemli gördüğü konularda planlama çalışmalarına devam ediyor. Sektörel dış ticaret unvanına sahip az sayıdaki firmalardan biri olan şirketimiz, zaman içinde ortaklık yapısındaki değişikliklerle mevcutta 17 ortakla yoluna devam ediyor.

2012 YILI SEKTÖR LİDERLERİ

FİRMA UNVANI	SEKTÖR	SEKTÖREL İHRACAT (dolar)
TÜRKİYE PETROL RAFİNERİLERİ A.Ş.	KİMYEVİ MADDELER VE MAMULLERİ	5.030.292.860,62
FORD OTOMOTİV SAN. A.Ş.	OTOMOTİV ENDÜSTRİSİ	3.183.120.067,76
VESTEL TİCARET A.Ş.	ELEKTRİK-ELEKTRONİK MAKİNE VE BİLİŞİM	2.703.627.932,81
HABAŞ SİNÂİ VE TIBBİ GAZLAR İSTİHSAL ENDÜSTRİSİ A.Ş.	ÇELİK	1.485.174.640,72
TGS DIŞ TİC. A.Ş.	HAZIR GIYIM VE KONFEKSİYON	934.609.649,04
OLTAN GIDA MD. İHR. İTH. TİC. LTD. ŞTİ.	FINDIK VE MAMULLERİ	497.183.301,17
KİBAR DIŞ TİC. A.Ş.	DEMİR VE DEMİR DIŞI METALLER	465.676.423,29
ŞİŞECAM DIŞ TİC. A.Ş.	ÇİMENTO, CAM, SERAMİK VE TOPRAK ÜRÜNLERİ	407.814.832,03
AK-PA TEKS. İHR. PAZ. A.Ş.	TEKSTİL VE HAMMADDELERİ	314.167.280,91
TÜRK TRAKTÖR VE ZİRAAT MAK. A.Ş.	MAKİNE VE AKSAMLARI	298.586.629,10
ÇAYELİ BAKIR İŞLETMELERİ A.Ş.	MADEN	290.404.174,85
TUSAŞ TÜRK HAVACILIK VE UZAY SAN. A.Ş.	SAVUNMA SANAYİİ	248.252.591,98
BOSCH TERMOTEKNİK SAN. VE TİC. A.Ş.	İKLİMLENDİRME SANAYİİ	243.293.253,02
KADOOĞLU YAĞ SAN. VE TİC. A.Ş.	HUBUBAT, BAKLIYAT, YAĞLI TOHUMLAR VE MAMULLERİ	191.211.539,45
BRITISH AMERICAN TOBACCO TÜTÜN MAMÜLLERİ SAN. VE TİC.A.Ş.	TÜTÜN	168.411.124,02
ALTINBAŞ KUYUMCULUK İTH. İHR. SAN. VE TİC. A.Ş.	MÜCEVHER	159.033.809,89
BOYDAK DIŞ TİC. A.Ş.	AĞAÇ MAMULLERİ VE ORMAN ÜRÜNLERİ	112.748.847,67
DSD DERİ SANAYİCİLERİ DIŞ TİC. A.Ş.	DERİ VE DERİ MAMULLERİ	106.055.460,33
KALYONCU NAKLİYAT TURİZM TİC. VE SAN. LTD. ŞTİ.	YAŞ MEYVE VE SEBZE	95.847.570,01
AYDIN KURUYEMİŞ SANAYİ VE TİC. A.Ş.	KURU MEYVE VE MAMULLERİ	92.572.507,37
MERİNS HALI SAN. VE TİC. A.Ş.	HALI	88.799.717,82
KLC GIDA ÜRÜNLERİ İTH. İHR. VE TİC. A.Ş.	SU ÜRÜNLERİ VE HAYVANSAL MAMULLER	69.526.144,95
PROTEKSAN TURKUAZ YAT SAN. A.Ş.	GEMİ VE YAT	54.126.674,67
ALTUNKAYA İNŞ. NAK. GIDA TİC. A.Ş.	MEYVE SEBZE MAMULLERİ	41.186.963,56
S.S.MARMARA ZEYTİN TARIM SAT. KOOP.BİRLİĞİ MARMARABİRLİK	ZEYTİN VE ZEYTİNYAĞI	15.306.882,56
ÇİÇEKÇİLER BİRLİĞİ DIŞ TİC. A.Ş.	SÜS BİTKİLERİ VE MAMULLERİ	7.473.545,91

2012 YILI TÜRKİYE'NİN EN BÜYÜK
İLK 500
İHRACATÇI
FİRMASI

TÜRKİYE'NİN EN BÜYÜK İLK 500 İHRACATÇI FİRMASI

2012 Genel Sıralama	2011 Genel Sıralama	2012 Sektörel Sıralama	FİRMA UNVANI	İhracat 2011 (\$)	İhracat 2012 (\$)	İhracat Değişim (%)
★ 1	1	1	Türkiye Petrol Rafinerileri A.Ş.	4.283.003.421,34	5.042.507.649,95	17,73
★ 2	2	1	Ford Otomotiv San. A.Ş.	3.474.469.907,62	3.198.669.149,25	-7,94
3	3	2	Oyak-Renault Otomobil Fab. A.Ş.	3.212.401.417,60	3.152.967.150,14	-1,85
★ 4	4	1	Vestel Ticaret A.Ş.	2.775.348.937,30	2.769.369.572,29	-0,22
5	5	3	Tofaş Türk Otomobil Fab. A.Ş.	2.313.122.590,74	1.949.527.264,20	-15,72
6	6	2	Arçelik A.Ş.	1.587.674.759,25	1.942.193.005,50	22,33
★ 7	9	1	Habaş Sınai ve Tıbbi Gazlar İstihsal Endüstrisi A.Ş.	1.231.146.506,64	1.490.294.934,33	21,05
8	10	2	İçdaş Çelik Enerji Tersane ve Ulaşım Sanayi A.Ş.	1.221.006.449,55	1.228.574.126,13	0,62
★ 9	8	1	Kibar Dış Tic. A.Ş.	1.301.107.359,99	1.228.017.725,13	-5,62
10	7	4	Toyota Otomotiv San. Türkiye A.Ş.	1.522.727.383,28	1.162.817.442,81	-23,64
11	12	3	Diler Dış Ticaret A.Ş.	1.031.283.945,24	1.086.622.452,29	5,37
★ 12	16	1	Tgs Dış Tic. A.Ş.	743.292.040,47	1.044.762.839,71	40,56
13	17	2	Petkim Petrokimya Holding A.Ş.	741.736.197,56	966.095.820,72	30,25
14	14	5	Bosch San. ve Tic. A.Ş.	837.149.449,95	854.761.117,33	2,10
15	15	3	Eti Maden İşletmeleri Gen. Müd.	826.292.756,82	778.185.536,96	-5,82
★ 16	13	1	Şişecam Dış Tic. A.Ş.	844.381.366,73	775.901.684,33	-8,11
17	18	3	Bsh Ev Aletleri San. ve Tic. A.Ş.	729.030.448,09	762.618.627,50	4,61
18	20	4	Çolakoğlu Dış Tic. A.Ş.	646.807.095,55	745.518.930,76	15,26
19	19	2	Pergamon Status Dış Tic. A.Ş.	671.341.899,04	675.400.486,00	0,60
20	...	3	Araştırmaya Katılmıyor	1.079.643.195,04	635.008.929,90	-41,18
21	21	7	Mercedes-Benz Türk A.Ş.	572.327.670,00	564.167.201,24	-1,43
22	23	5	İzmir Demir Çelik Sanayi A.Ş.	498.598.724,54	524.613.559,85	5,22
23	25	6	Kaptan Metal Dış Ticaret ve Nakliyat A.Ş.	471.846.491,31	517.758.552,21	9,73
24	22	7	Yücel Boru İhr. İth. ve Paz. A.Ş.	524.320.064,57	497.624.465,03	-5,09
★ 25	...	1	Araştırmaya Katılmıyor	481.641.063,39	497.484.914,47	3,29
26	...	2	Adının Açıklanmasını İstemiyor	412.254.568,75	472.766.407,79	14,68
27	27	8	İskenderun Demir ve Çelik A.Ş.	437.517.560,95	410.849.261,24	-6,10
28	28	2	Sarkuysan Elektrolitik Bakır Sanayi ve Ticaret A.Ş.	423.271.896,40	401.046.057,84	-5,25
29	26	8	Türk Pirelli Lastikleri A.Ş.	438.700.924,26	380.894.023,52	-13,18
★ 30	36	1	Altunkaya İnş.Nak.Gıda Tic. A.Ş.	308.598.947,77	367.274.764,29	19,01
★ 31	31	1	Ak-Pa Teks. İhr. Paz. A.Ş.	377.432.798,48	356.926.820,69	-5,43
★ 32	51	1	Türk Traktör ve Ziraat Mak. A.Ş.	238.047.649,76	350.174.062,24	47,10
33	30	9	Goodyear Lastikleri T.A.Ş.	409.894.503,11	350.103.191,08	-14,59
34	35	9	Borusan Mannesmann Boru San. ve Tic. A.Ş.	309.681.009,47	332.827.652,75	7,47
35	...	4	Adının Açıklanmasını İstemiyor	223.387.316,08	315.595.317,69	41,28
36	33	3	Sanko Dış Tic. A.Ş.	353.618.711,18	313.434.966,30	-11,36
37	40	3	Ram Dış Ticaret A.Ş.	287.027.970,83	308.420.644,31	7,45
★ 38	39	1	Çayeli Bakır İşletmeleri A.Ş.	288.455.539,54	290.404.174,85	0,68
39	32	3	Başak Metal Tic.ve San. A.Ş.	355.945.034,80	283.006.718,24	-20,49
40	74	10	Borusan İstikbal Tic. A.Ş.	169.157.721,64	273.728.950,90	61,82
★ 41	58	1	Tusaş Türk Havacılık ve Uzay San. A.Ş.	215.596.276,07	250.575.116,53	16,22
★ 42	47	1	Bosch Termoteknik San. ve Tic. A.Ş.	262.177.652,14	244.672.638,81	-6,68
43	...	5	Adının Açıklanmasını İstemiyor	231.199.160,22	244.405.355,12	5,71
44	55	4	İndesit Company Beyaz Esya Paz. A.Ş.	229.661.807,62	240.720.877,32	4,82
45	57	11	Yüksel Dış Tic. İnş. San. Ltd. Şti.	217.635.336,32	239.525.172,61	10,06
46	38	2	Kordsa Global Endüst.İplik ve Kord Bezi San. ve Tic. A.Ş.	298.022.898,53	236.565.467,91	-20,62
47	...	4	Adının Açıklanmasını İstemiyor	134.305.918,62	229.919.242,47	71,19
48	44	6	Alstom Grid Enerji Endüstrisi A.Ş.	268.166.941,05	228.407.524,98	-14,83
49	45	16	Delphi Automotive Systems Ltd. Şti.	267.950.698,11	224.007.268,43	-16,40
50	42	10	Cms Jant ve Makina San. A.Ş.	273.907.327,86	221.781.507,07	-19,03

★ 2012 YILI SEKTÖR LİDERİ

2012 İç Satış Tutarı (TL)	2012 Vergi Öncesi Dönem Karı (TL)	Firmanın Konumu	Sermaye Payı (%)	Toplam Çalışan Sayısı	Çalışan Sayısı (Beyaz Yakalı)	Çalışan Sayısı (Mavi Yakalı)	2012 Genel Sıralama
33.714.025.597,00	1.183.500.410,00	Üretici-ihracatçı	ÖSP:100	4.358	949	3.409	★ 1
3.831.605.158,00	641.582.558,00	Üretici-ihracatçı	KSP:58,96 YSP:41,04	9.693	2.379	7.314	★ 2
1.903.854.205,67	241.740.423,75	Üretici-ihracatçı	KSP:49 YSP:51	6.113	1.308	4.805	3
128.248.713,60	19.479.917,53	Sektörel/Sermaye Dış Tic.	ÖSP:100	612	519	93	★ 4
3.216.906.902,95	536.393.865,90	Üretici-ihracatçı	KSP:62,144 YSP:37,856	7.411	1.247	6.164	5
4.814.840.851,00	209.606.787,00	Üretici-ihracatçı	ÖSP:100	15.799	2.463	13.336	6
1.199.026.110,78		Üretici-ihracatçı	ÖSP:100				★ 7
2.529.650.995,70	117.817.765,98	Üretici-ihracatçı	ÖSP:100	3.612	407	3.205	8
102.373.747,94	201.128,02	Sektörel/Sermaye Dış Tic.	ÖSP:100	47	47		★ 9
		Üretici-ihracatçı	YSP:100	2.382	276	2.106	10
109.214,22	1.813.821,45	Grup Dış Ticaret	ÖSP:100	42	42		11
		Sektörel/Sermaye Dış Tic.	ÖSP:100	23	21	2	★ 12
2.559.561.920,19	2.042.886,98	Üretici-ihracatçı	ÖSP:100	2.446	513	1.933	13
		Üretici-ihracatçı	YSP:100	5.296	855	4.441	14
		Üretici-ihracatçı	KSP:100	3.783	1.482	2.301	15
	5.358.919,00	Sektörel/Sermaye Dış Tic.	ÖSP:100	28	28		★ 16
2.026.800.026,00	210.674.549,00	Sektörel/Sermaye Dış Tic.	KSP:0,72 YSP:99,28	5.037	1.865	3.172	17
		Grup Dış Ticaret	ÖSP:100	12	12		18
	1.257.618,03	Sektörel/Sermaye Dış Tic.	ÖSP:100	25	25		19
							20
5.239.715.778,00	439.039.723,00	Üretici-ihracatçı	ÖSP:82 YSP:18	5.000	1.300	3.700	21
510.723.159,00		Üretici-ihracatçı	ÖSP:100	860	313	547	22
		Grup Dış Ticaret	ÖSP:100	123	30	93	23
	481.725,22	Sektörel/Sermaye Dış Tic.	ÖSP:100	19	19		24
							★ 25
634.179.917,00	2.915.354,25	Sektörel/Sermaye Dış Tic.	ÖSP:100	15	15		26
4.418.676.859,00	29.646.729,00	Üretici-ihracatçı	ÖSP:100	5.773	1.087	4.686	27
1.418.725.832,00	30.102.672,00	Üretici-ihracatçı	ÖSP:100	636	280	356	28
745.239.956,00	33.093.966,00	Üretici-ihracatçı	YSP:100	1.684	258	1.426	29
1.198.081,83	7.881.779,69	Grup Dış Ticaret	ÖSP:100	202	38	164	★ 30
77.584.337,24	8.841.182,09	Grup Dış Ticaret	ÖSP:100	32	32		★ 31
1.362.643.140,00	318.150.965,00	Üretici-ihracatçı		2.521	423	2.098	★ 32
515.330.295,00	61.766.047,00	Üretici-ihracatçı	ÖSP:25,4 YSP:74,6	1.348	366	982	33
558.118.058,00	75.846.581,00	Üretici-ihracatçı	KSP:93,33 YSP:6,67	1.215	234	981	34
		Sektörel/Sermaye Dış Tic.	ÖSP:100	12	12		35
165.655,96	2.163.343,09	Sektörel/Sermaye Dış Tic.	ÖSP:100	13	13		36
317.328.731,58	17.850.982,88	Sektörel/Sermaye Dış Tic.	ÖSP:100	32	32		37
153.589,48	254.205.618,53	Üretici-ihracatçı	YSP:100	532	191	341	★ 38
	3.320.000,00	Grup Dış Ticaret	ÖSP:100	7	7		39
	6.031.222,00	Grup Dış Ticaret	ÖSP:100	5	5		40
455.161.600,22	209.611.535,00	Üretici-ihracatçı	ÖSP:100	4.171	1.964	2.207	★ 41
122.844.425,45	96.317.100,87	Üretici-ihracatçı	YSP:100	703	190	513	★ 42
1.158.656.065,76	185.761.614,18	Üretici-ihracatçı	KSP:0,01 YSP:99,99	2.490	1.741	749	43
375.095.040,14		Grup Dış Ticaret	YSP:100	77	77		44
		Sektörel/Sermaye Dış Tic.	ÖSP:100	10	7	3	45
114.973.607,73	44.990.357,51	Üretici-ihracatçı	ÖSP:100	1.244	260	984	46
35.566.102.396,57		Üretici-ihracatçı	KSP:100	2.812	1.135	1.677	47
111.065.373,83	50.552.353,42	Üretici-ihracatçı	KSP:0,01 YSP:99,99	1.006			48
260.345.009,04	63.258.976,62	Üretici-ihracatçı	YSP:100	5.996	295	5.701	49
103.105.677,16	27.213.072,88	Üretici-ihracatçı	ÖSP:100	1.421	284	1.137	50

* KSP: Kamu Sermaye Payı ÖSP: Özel Sektör Payı YSP: Yabancı Sermaye Payı

TÜRKİYE'NİN EN BÜYÜK İLK 500 İHRACATÇI FİRMASI

2012 Genel Sıralama	2011 Genel Sıralama	2012 Sektörel Sıralama	FİRMA UNVANI	İhracat 2011 (\$)	İhracat 2012 (\$)	İhracat Değişim (%)
51	49	20	Componenta Dökümcülük Tic.San. A.Ş.	252.166.029,87	221.508.512,81	-12,16
52	37	12	Man Türkiye A.Ş.	300.804.780,00	214.243.709,32	-28,78
53	365	13	Özkan Demir Çelik Sanayii A.Ş.	45.381.909,07	213.750.467,35	371,00
54	46	11	Brisa Bridgestone Sabancı Lastik Sanayi ve Ticaret A.Ş.	267.270.823,18	213.434.729,90	-20,14
55	65	5	Taha Paz. ve Mağazacılık A.Ş.	193.716.332,17	213.183.635,70	10,05
56	63	12	Kardemir İth. İhr. Ltd. Şti	198.878.292,06	212.064.075,05	6,63
57	97	7	Taha Kargo Dış Tic. Ltd. Şti.	131.624.606,20	210.265.987,41	59,75
58	...	5	Araştırmaya Katılmıyor	122.838.778,17	203.202.087,52	65,42
59	79	2	Tuşaş Motor Sanayi A.Ş.	162.003.029,55	203.000.000,00	25,31
60	...	6	Adının Açıklanmasını İstemiyor	163.554.198,90	196.666.036,00	20,25
★ 61	118	1	Kadooğlu Yağ San. ve Tic. A.Ş.	112.692.183,98	196.439.911,21	74,32
62	52	6	Yeşim Satış Mağazaları ve Tekstil Fab.A.Ş.	235.520.840,56	190.849.488,65	-18,97
63	53	14	Tosyalı Dış Ticaret A.Ş.	232.873.105,22	188.702.257,75	-18,97
64	...	9	Adının Açıklanmasını İstemiyor	252.285.000,63	184.763.372,04	-26,76
65	62	8	Sasa Polyester San. A.Ş	202.806.686,05	184.493.407,16	-9,03
★ 66	113	1	British American Tobacco Tütün Mamülleri San. ve Tic. A.Ş.	115.220.271,86	182.983.277,39	58,81
67	132	13	Honda Türkiye A.Ş.	105.154.939,94	178.949.046,41	70,18
68	68	15	Federal Moğul Piston Segman ve Gömlek Üre. Tes. A.Ş.	186.041.021,56	178.264.318,78	-4,18
69	73	14	Petlas Lastik Sanayi ve Tic. A.Ş.	170.492.216,77	176.152.185,59	3,32
70	107	2	Hayat Kimya San. A.Ş	122.044.312,02	167.494.234,76	37,24
71	112	7	Aksa Elektrik Toptan Satış A.Ş	115.355.324,00	164.882.856,74	42,93
72	93	17	Mitaş Enerji ve Madeni İnşaat İşleri Türk A.Ş.	137.207.228,39	164.440.862,74	19,85
73	70	8	Menderes Tekst.San. ve Tic. A.Ş.	182.201.577,30	164.400.463,38	-9,77
74	80	17	Tema Global Sanayi ve Ticaret A.Ş.	161.121.779,09	162.158.577,24	0,64
★ 75	284	1	Altınbaş Kuyumculuk İthalat İhracat Sanayi ve Ticaret A.Ş.	57.336.691,54	159.033.809,89	177,37
★ 76	...	1	Araştırmaya Katılmıyor	159.299.191,00	157.065.185,64	-1,40
77	...	3	Araştırmaya Katılmıyor	203.805.511,92	156.348.636,30	-23,29
78	108	18	Valeo Otomotiv Sistemleri Endüstri A.Ş.	119.547.483,30	156.167.695,85	30,63
79	66	12	Dts Denizli Tekstil Dış Tic. A.Ş.	191.220.322,72	155.739.589,66	-18,55
80	123	2	Arpaş İhracat İthalat ve Pazarlama A.Ş.	110.360.598,64	154.875.503,30	40,34
81	72	12	Etsun Entegre Tar. Ür. San. Tic. A.Ş.	180.458.081,71	154.250.974,49	-14,52
82	...	15	Nursan Metalurji Endüstrisi A.Ş.		154.075.561,46	
83	98	5	Gülpa Paz.ve Dış Tic. A.Ş.	130.227.664,50	152.267.409,33	16,92
84	43	16	Ereğli Demir ve Çelik Fabrikaları. Tic. A.Ş.	271.379.457,65	150.336.227,97	-44,60
85	111	13	Erpa Hazır Giyim İç ve Dış Tic. A.Ş.	116.350.974,26	149.921.378,76	28,85
86	121	4	Şölen Çikolata Gıda San. ve Tic. A.Ş.	110.591.016,36	149.279.123,02	34,98
87	319	3	Cvs Makina İnş. San. ve Tic. A.Ş.	50.568.726,59	149.186.954,20	195,02
88	69	19	Autoliv Cankor Oto. Emniyet Sis San. ve Tic. A.Ş	185.244.003,07	147.047.205,22	-20,62
89	90	6	Hema Exim Ticaret A.Ş.	139.747.363,79	142.596.797,81	2,04
90	89	7	Koroza Ambalaj San. ve Tic. A.Ş	142.274.084,62	142.379.992,12	0,07
91	...	2	Araştırmaya Katılmıyor	149.968.842,62	141.712.468,58	-5,51
92	64	11	Türkmen Grup İth. İhr. Dış Tic. A.Ş.	195.428.422,28	141.409.333,60	-27,64
93	...	9	Adının Açıklanmasını İstemiyor	143.656.832,64	140.987.962,79	-1,86
94	...	4	Araştırmaya Katılmıyor	134.905.497,26	139.634.834,07	3,51
95	223	18	Mmk Metalurji San.Tic.ve Liman İşletmeciliği A.Ş.	67.297.814,42	137.860.648,08	104,85
96	...	14	Adının Açıklanmasını İstemiyor	144.356.812,46	137.739.347,18	-4,58
97	109	10	Hes Hacılar Elektrik Sanayi ve Ticaret A.Ş.	117.960.403,80	137.516.801,47	16,58
★ 98	92	1	Boydak Dış Tic. A.Ş.	137.758.579,91	135.100.295,21	-1,93
99	119	3	Balsu Gıda San. ve Tic. A.Ş	111.884.246,82	134.822.900,77	20,50
100	...	9	Adının Açıklanmasını İstemiyor		133.538.748,00	

★ 2012 YILI SEKTÖR LİDERİ

2012 İç Satış Tutarı (TL)	2012 Vergi Öncesi Dönem Karı (TL)	Firmanın Konumu	Sermaye Payı (%)	Toplam Çalışan Sayısı	Çalışan Sayısı (Beyaz Yakalı)	Çalışan Sayısı (Mavi Yakalı)	2012 Genel Sıralama
612.933.966,00	19.068.239,00	Üretici-ihracatçı	KSP:6,43 YSP:93,57	1.781	194	1.587	51
147.771.523,79	38.966.697,78	Üretici-ihracatçı	KSP:0,01 YSP:99,99	1.575	268	1.307	52
325.935.768,25	8.151.883,66	Üretici-ihracatçı	ÖSP:100	610	84	526	53
1.051.795.704,00		Üretici-ihracatçı	KSP:56,37 YSP:43,63	1754	440	1314	54
808.959,67	219.658,79	Grup Dış Ticaret	ÖSP:100	9	9		55
	227.592,18	Sektörel/Sermaye Dış Tic.	ÖSP:100	24	24		56
1.698.756,23	927.193,30	Sektörel/Sermaye Dış Tic.	ÖSP:100	110	110		57
							58
26.160.000,00	22.430.000,00	Üretici-ihracatçı	KSP:53,78 YSP:46,22	1.335			59
	6.634.475,51	Grup Dış Ticaret	ÖSP:100	32	32		60
46.433.261,10	8.166.685,36	Üretici-ihracatçı	ÖSP:100	122	10	112	61
496.322.251,43		Sektörel/Sermaye Dış Tic.	ÖSP:100	47	47		62
		Grup Dış Ticaret	ÖSP:100	11	11		63
15.067,14		Grup Dış Ticaret	ÖSP:100	4.167	1.142	3.025	64
664.630.959,00		Üretici-ihracatçı	ÖSP:100	1.250	301	949	65
		Üretici-ihracatçı	YSP:100	1562	1078	484	66
620.293.600,00		Üretici-ihracatçı	YSP:100	770	293	477	67
158.283.516,76		Üretici-ihracatçı	KSP:50 YSP:50	1.396	218	1.178	68
312.653.836,17	75.574.802,00	Üretici-ihracatçı	ÖSP:100	1,298	271	1,027	69
		Üretici-ihracatçı	ÖSP:100	2.683	1.193	1.490	70
785.212.836,93		Üretici-ihracatçı	ÖSP:100	5	5		71
66.653.310,70	24.509.501,51	Üretici-ihracatçı	ÖSP:100	420	155	265	72
105.118.571,58	6.715.205,53	Üretici-ihracatçı	ÖSP:100	1.854	165	1.689	73
700.916.816,00		Üretici-ihracatçı	ÖSP:100	1.621	528	1.093	74
410.678.402,03	4.997.403,22	Üretici-ihracatçı	ÖSP:100	164			75
							76
							77
151.140.875,03		Üretici-ihracatçı	YSP:100	950	180	770	78
70.327,21	183.844,39	Sektörel/Sermaye Dış Tic.	ÖSP:100	11	11		79
10.298.525,16	1.533.358,90	Üretici-ihracatçı	ÖSP:100	955	193	762	80
2.607.424,72	15.235.987,24	Sektörel/Sermaye Dış Tic.	ÖSP:0,11 YSP:99,89	55	55		81
855.501.028,74	9.464.779,11	Üretici-ihracatçı	ÖSP:100	520	55	465	82
60.478.696,04	553.025,71	Grup Dış Ticaret	ÖSP:100	12	12		83
4.736.020.493,00	146.783.470,00	Üretici-ihracatçı	ÖSP:100	6.696	1.900	4.796	84
3.088.455,88	11.249,35	Grup Dış Ticaret	ÖSP:100	2	2		85
280.245.257,61	106.434.653,18	Üretici-ihracatçı	ÖSP:100	1.436	310	1.126	86
27.831.692,31	6.709.255,69	Üretici-ihracatçı	ÖSP:100	478	209	269	87
328.521.854,70	13.420.787,26	Üretici-ihracatçı	YSP:100	954	108	846	88
	5.130,12	Grup Dış Ticaret	ÖSP:100	2	2		89
213.053.292,56	23.800.280,57	Üretici-ihracatçı	ÖSP:100	689	383	306	90
							91
85.011,47	26.172,62	Sektörel/Sermaye Dış Tic.	ÖSP:100	25	25		92
181.074.519,19	17.002.721,36	Üretici-ihracatçı	YSP:100	3.065	434	2.631	93
							94
1.075.868.384,05		Üretici-ihracatçı	YSP:100	2.003	551	1.452	95
1.730.236.537,20		Üretici-ihracatçı	YSP:100	3115	2757	358	96
795.143.219,19	37.954.237,71	Üretici-ihracatçı	ÖSP:100	998	154	844	97
		Sektörel/Sermaye Dış Tic.	ÖSP:100	127	75	52	98
88.395.050,51		Üretici-ihracatçı	KSP:39 YSP:61	115	22	93	99
13.266.977,16	1.800.906,00	Üretici-ihracatçı	ÖSP:100	18	18		100

* KSP: Kamu Sermaye Payı ÖSP: Özel Sektör Payı YSP: Yabancı Sermaye Payı

TÜRKİYE'NİN EN BÜYÜK İLK 500 İHRACATÇI FİRMASI

2012 Genel Sıralama	2011 Genel Sıralama	2012 Sektörel Sıralama	FİRMA UNVANI	İhracat 2011 (\$)	İhracat 2012 (\$)	İhracat Değişim (%)
101	243	5	Beşler Gıda ve Kimya A.Ş.	63.705.895,07	130.793.839,83	105,31
102	78	19	Cebitaş Demir Çelik End. A.Ş.	162.404.745,15	128.616.018,35	-20,81
103	...	2	Araştırmaya Katılmıyor	97.529.477,31	128.444.536,82	31,70
104	34	62	Polimeks İnşaat Taahhüt ve San Tic. A.Ş.	334.965.257,60	128.393.654,25	-61,67
105	106	10	Üniteks Tekstil Gıda Motorlu Araçlar Sanayi ve Ticaret A.Ş.	122.290.064,91	128.044.137,66	4,71
106	120	2	Jti Tütün Ürünleri San. A.Ş.	110.901.189,28	127.749.194,80	15,19
107	130	23	Toyota Motor Europe Adapazarı Şubesi	106.439.725,92	126.538.304,47	18,88
108	41	20	Noksel Çelik Boru Sanayi A.Ş.	275.490.849,54	126.122.011,57	-54,22
109	101	4	Boytteks Teks.San. ve Tic. A.Ş.	128.852.813,16	124.276.151,65	-3,55
110	99	21	Mescier Demir Çelik San ve Tic. Ltd. Şti.	129.886.302,97	124.137.263,27	-4,43
111	327	22	Metal Market Dış Tic. A.Ş.	49.819.176,58	123.228.969,09	147,35
112	96	14	İleri Giyim San ve Dış Tic.A.Ş.	131.786.246,58	123.152.272,03	-6,55
113	102	8	Schneider Elektrik San. ve Tic. A.Ş.	127.254.563,00	123.059.308,93	-3,30
114	...	17	Araştırmaya Katılmıyor	112.834.282,61	121.019.292,72	7,25
115	77	21	Karsan Otomotiv San. ve Tic.As	162.947.211,97	120.736.880,79	-25,90
116	105	23	Kocaer Haddecilik San. ve Tic. A.Ş.	122.650.275,94	119.572.571,27	-2,51
117	134	22	Hayes Lemmerz İnci Jant San.Aş	103.232.521,63	118.951.443,80	15,23
118	165	9	Schneider Enerji End. San. ve Tic. A.Ş.	84.819.348,87	118.838.724,82	40,11
119	129	24	Öz Asya Güm. Ulusl. Nak. Gıd. San. Pet. Ür. ve Dış Tic. Ltd. Şti.	106.939.287,60	118.366.138,08	10,69
120	115	4	Progıda Pazarlama A.Ş.	113.593.884,72	118.117.250,25	3,98
121	67	2	Arçelik-Lg Klima Sanayi ve Tic A.Ş.	191.134.142,38	116.678.613,93	-38,95
122	168	28	Eksper Gıda Paz.San. ve Tic.A.Ş.	83.308.614,53	116.402.361,41	39,72
123	...	6	Adının Açıklanmasını İstemiyor	116.562.318,60	116.010.806,99	-0,47
124	141	25	Mahmutoğlu Dış Tic.İnş.Nak. Gıda San.Tic. Ltd. Şti.	99.056.134,85	113.744.471,23	14,83
125	103	3	Uğur Soğutma Makinaları Tekstil Serigrafi Baskı Maden ve Mermer San. ve Tic. A.Ş.	123.892.213,05	111.670.075,30	-9,87
126	59	26	Ekinciler Demir Çelik San. A.Ş.	208.594.654,14	111.457.493,87	-46,57
127	137	7	Erişler Gıda Sanayi ve Tic. A.Ş.	101.749.428,44	111.037.525,35	9,13
128	527	21	Aselsan Elektronik Sanayi ve Ticaret A.Ş.	33.309.099,00	109.625.294,95	229,12
129	83	6	Eti Alüminyum A.Ş.	153.653.529,34	109.432.018,47	-28,78
130	...	11	Araştırmaya Katılmıyor	128.991.418,83	108.555.279,01	-15,84
131	75	27	Ege Çelik Endüstrisi San. ve Tic. A.Ş.	165.630.698,61	108.405.288,00	-34,55
132	153	21	Naksan Plastik ve Enerji Sanayi ve Tic. A.Ş.	91.941.137,80	107.223.220,90	16,62
133	178	15	Cross Teks. San. ve Tic. A.Ş.	80.295.732,35	107.151.234,43	33,45
134	...	3	Araştırmaya Katılmıyor	82.494.257,15	107.017.079,88	29,73
135	149	5	Durak Fındık Sanayi ve Ticaret A.Ş.	95.041.052,47	106.121.642,66	11,66
136	301	28	Erciyas Çelik Boru Sanayi A.Ş.	53.881.954,82	106.069.442,51	96,86
137	133	6	Bossa Tic.ve San. İşlt. T.A.Ş.	104.948.405,97	105.468.691,09	0,50
138	163	10	Akdeniz Kimyasal Ur.Paz.İc ve Dış Tic. A.Ş.	85.377.665,86	105.102.443,75	23,10
139	395	25	Toprak Mahsulleri Ofisi Bölge Müdürlüğü	42.728.985,33	101.682.912,51	137,97
140	138	2	Durmazlar Makina San. ve Tic. A.Ş.	101.042.310,73	101.203.892,38	0,16
141	144	11	Gemlik Gübre Sanayii A.Ş.	97.280.959,20	100.692.918,16	3,51
142	189	3	Kaleseramik ÇanakKale Kalebodur Seramik San. A.Ş.	77.146.766,28	100.632.521,58	30,44
143	283	16	Candy Hoover Eurosia Ev Gereçleri San. ve Tic. A.Ş.	57.503.748,20	99.913.019,40	73,75
144	167	16	Real İç ve Dış Tic. A.Ş.	83.518.874,52	99.615.394,65	19,27
145	595	9	Dide Gıda ve Tarım Ürünleri San. ve Tic. Ltd. Şti.	30.336.906,03	99.160.976,48	226,87
146	197	4	Yaşar Dış Tic. A.Ş.	75.810.092,41	99.129.864,28	30,76
147	177	6	Yavuz Gıda Sanayi ve Ticaret Ltd.Şti.	80.529.963,24	98.752.264,00	22,63
148	...	12	Araştırmaya Katılmıyor	78.507.097,70	98.661.106,69	25,67
149	145	8	Küçükbaş Yağ ve Deterjan Sanayi A.Ş.	97.015.222,33	97.529.042,54	0,53
★ 150	122	1	Merinos Halı San. ve Tic. A.Ş.	110.535.190,14	97.123.942,26	-12,13

★ 2012 YILI SEKTÖR LİDERİ

2012 İç Satış Tutarı (TL)	2012 Vergi Öncesi Dönem Karı (TL)	Firmanın Konumu	Sermaye Payı (%)	Toplam Çalışan Sayısı	Çalışan Sayısı (Beyaz Yakalı)	Çalışan Sayısı (Mavi Yakalı)	2012 Genel Sıralama
147.548.196,00	613.764,24	Üretici-ihracatçı	ÖSP:100	218	207	11	101
95.129.495,91	1.247.893,79	Üretici-ihracatçı	ÖSP:100	471	89	382	102
							103
13.879.942,22	9.144.833,13	Üretici-ihracatçı	ÖSP:100	243	243		104
57.630.535,55	13.928.447,26	Üretici-ihracatçı	KSP:76,33 YSP:23,67	310	190	120	105
5.376.479.201,04	101.897.863,31	Üretici-ihracatçı	YSP:100	432	111	321	106
		Üretici-ihracatçı	YSP:100	118	118		107
392.833.396,39	16.520.941,08	Üretici-ihracatçı	ÖSP:60 YSP:40	617	102	515	108
126.703.945,85	68.300.287,27	Üretici-ihracatçı	ÖSP:100				109
111.717.405,18	6.404.697,13	Üretici-ihracatçı	ÖSP:100				110
3.036.857,70	1.637.440,08	Sektörel/Sermaye Dış Tic.	ÖSP:100	42	34	8	111
		Sektörel/Sermaye Dış Tic.	ÖSP:100				112
459.622.844,61	71.071.627,36	Üretici-ihracatçı	YSP:100	1.331	1.003	328	113
							114
320.408.393,81	56.460.211,15	Üretici-ihracatçı	ÖSP:100	1.023	147	876	115
535.963.965,51	16.081.078,50	Üretici-ihracatçı	ÖSP:100	624	138	486	116
103.329.253,44	48.295.786,65	Üretici-ihracatçı	KSP:40 YSP:60	767	84	683	117
55.837,01	14.828.285,36	Üretici-ihracatçı	YSP:100	653	216	437	118
		Sektörel/Sermaye Dış Tic.	ÖSP:100				119
17.752.355,00		Grup Dış Ticaret	YSP:100	13	13		120
399.521.592,00	34.750.000,00	Üretici-ihracatçı	KSP:50 YSP:50	789	196	593	121
241.685.784,00	2.803.137,00	Grup Dış Ticaret	ÖSP:100	107	107		122
		Sektörel/Sermaye Dış Tic.	ÖSP:100	71	71		123
2.483.186,40	503.407,23	Sektörel/Sermaye Dış Tic.	ÖSP:100				124
		Üretici-ihracatçı	ÖSP:100	1.498	274	1.224	125
284.157.013,71	19.546.003,97	Üretici-ihracatçı	ÖSP:100	810	245	565	126
188.319.525,29	3.355.034,32	Üretici-ihracatçı	ÖSP:100	399	140	259	127
1.092.666.028,00	244.902.216,00	Üretici-ihracatçı	ÖSP:100	4.717	3.418	1.299	128
794.527,53		Üretici-ihracatçı	ÖSP:100	1.265	72	1.193	129
							130
911.245.262,87	2.176.027,82	Üretici-ihracatçı	ÖSP:100	649	137	512	131
630.125.453,23	17.186.495,99	Üretici-ihracatçı	ÖSP:100	2.731	321	2.410	132
		Grup Dış Ticaret	ÖSP:100	2	2		133
							134
158.220.928,00	1.626.237,94	Üretici-ihracatçı	ÖSP:100	30	14	16	135
61.646.702,00	3.601.315,00	Üretici-ihracatçı	ÖSP:100	307	71	236	136
176.643.097,26	10.736.041,79	Üretici-ihracatçı	ÖSP:100	2.015	325	1.690	137
		Grup Dış Ticaret	ÖSP:100				138
749.139.725,76		Üretici-ihracatçı	ÖSP:100	3.531	3.209	322	139
83.754.719,00	11.008.368,00	Üretici-ihracatçı	ÖSP:100	705	165	540	140
457.078.636,52	164.760.846,26	Üretici-ihracatçı	ÖSP:100	412	46	366	141
616.406.000,00	13.700.000,00	Üretici-ihracatçı	ÖSP:100	3.118	686	2.432	142
37.200.000,00		Grup Dış Ticaret	YSP:100	29	29		143
		Grup Dış Ticaret	ÖSP:100	4	4		144
1.256.305,36	2.106.429,28	Üretici-ihracatçı	ÖSP:100	31	8	23	145
280.986.334,04	2.846.059,22	Grup Dış Ticaret	ÖSP:100	49	49		146
47.846.947,53	2.053.771,56	Üretici-ihracatçı	ÖSP:100	158	34	124	147
							148
702.000.000,00		Üretici-ihracatçı	ÖSP:100	470	50	420	149
317.150.882,00	51.332.325,00	Üretici-ihracatçı	ÖSP:100	2.110	110	2.000	150

* KSP: Kamu Sermaye Payı ÖSP: Özel Sektör Payı YSP: Yabancı Sermaye Payı

TÜRKİYE'NİN EN BÜYÜK İLK 500 İHRACATÇI FİRMASI

2012 Genel Sıralama	2011 Genel Sıralama	2012 Sektörel Sıralama	FİRMA UNVANI	İhracat 2011 (\$)	İhracat 2012 (\$)	İhracat Değişim (%)
★ 151	253	1	Aydın Kuruyemiş Sanayi ve Tic. A.Ş.	62.229.471,15	96.603.301,33	55,24
★ 152	209	1	Kalyoncu Nakliyat Turizm Tic. ve San. Ltd. Şti.	71.256.606,71	96.334.668,06	35,19
153	140	4	Eleks Dış Ticaret A.Ş.	100.001.454,21	96.100.560,34	-3,90
154	200	29	Vilmeks İç ve Dış Tic.ve Metal San.A.Ş	75.347.408,14	95.890.437,02	27,26
155	171	15	Pamukkale Kablo San. Tic. A.Ş.	82.819.387,06	95.206.572,70	14,96
156	...	3	Adının Açıklanmasını İstemiyor		94.694.063,74	
157	157	8	Saray Döküm ve Madeni Aksam Sanayi Turizm A.Ş.	90.641.019,24	94.254.699,46	3,99
158	...	61	Adının Açıklanmasını İstemiyor	78.825.456,35	93.344.589,23	18,42
159	...	13	Adının Açıklanmasını İstemiyor	86.586.985,61	93.281.933,05	7,73
160	169	12	Tumka Kablo Sanayi A.Ş.	83.307.364,18	92.261.266,00	10,75
161	154	30	Çağ Çelik Demir ve Çelik Endüstri A.Ş.	91.817.088,89	92.085.670,06	0,29
162	155	4	Çimsa Çimento Sanayi ve Ticaret A.Ş.	91.736.285,35	91.858.555,01	0,13
163	142	22	Sunjüt Suni Jüt San. ve Tic. A.Ş	99.026.985,19	91.227.417,61	-7,88
164	199	10	Elvan Pazarlama Dış Tic.Ltd.Şti	75.570.349,13	90.918.232,23	20,31
165	148	7	Orta Anadolu Tic.ve San.İşlet. T.A.Ş	95.250.557,61	90.913.938,67	-4,55
166	114	9	Gap Güneydoğu Teks. San. ve Tic. A.Ş	114.541.008,20	90.413.264,58	-21,06
167	464	12	Dorçe Prefabrik Yapı ve İnşaat A.Ş.	37.430.004,76	89.750.615,71	139,78
168	279	31	Nessan İnş. Gıda Nak.Pet.Üm. Otom.San. ve Dış Tic. Ltd. Şti.	57.962.237,14	89.707.606,28	54,77
169	...	11	Adının Açıklanmasını İstemiyor	80.805.794,48	89.169.616,38	10,35
170	...	7	Adının Açıklanmasını İstemiyor	75.780.887,67	88.981.267,63	17,42
171	...	14	Adının Açıklanmasını İstemiyor	76.119.737,72	88.348.383,71	16,07
172	84	13	Mass Kablo Yatırım ve Tic.A.Ş.	153.439.315,44	88.010.936,86	-42,64
173	91	32	Asil Çelik San. ve Tic.A.Ş.	139.165.592,17	87.751.729,05	-36,94
174	159	4	Başer Kardeşler Çinko Levha San.A.Ş.	88.313.426,50	87.659.017,19	-0,74
175	127	8	Poyraz Poyraz Fındık Entegre San. ve Tic. A.Ş.	107.451.676,24	87.160.580,02	-18,88
176	...	3	Araştırmaya Katılmıyor	94.172.986,66	86.501.202,61	-8,15
177	204	4	T.T.L. Tütün San. ve Dış Tic. A.Ş.	74.459.566,32	86.465.770,95	16,12
178	173	8	Kalde Klima Pazarlama ve Taah. A.Ş.	82.125.903,40	86.414.508,55	5,22
179	174	3	Ekin Maden Ticaret ve Sanayi A.Ş.	81.621.682,22	85.832.808,73	5,16
180	162	17	Beypa Dış Tic.ve Teks.San. A.Ş	85.454.155,15	85.666.713,99	0,25
181	201	33	Ümrân Çelik Boru Sanayii A.Ş.	75.082.423,45	85.459.737,92	13,82
182	220	57	Tekfen İnş.ve Tesisat A.Ş	67.539.443,34	84.956.378,96	25,79
183	125	28	Cevher Döküm Sanayi A.Ş.	108.228.645,28	84.847.402,27	-21,60
184	179	14	Türk Prysmian Kablo ve Sistemleri A.Ş.	79.202.841,56	84.824.223,88	7,10
185	...	13	Araştırmaya Katılmıyor	67.150.472,67	84.308.020,05	25,55
186	164	44	Zer Yağ Sanayi ve Ticaret A.Ş.	85.281.940,61	83.892.595,76	-1,63
187	147	5	Ortadoğu Rulman San. ve Tic. A.Ş	96.170.062,20	83.705.921,21	-12,96
188	81	18	İpek Teks. Paz. San. ve Dış Tic. A.Ş.	160.851.325,98	83.058.230,25	-48,36
189	196	8	Yünsa Yünlü San. ve Tic. A.Ş	76.022.947,57	82.767.262,23	8,87
190	229	19	Özak Teks.Konf.San. ve Tic. A.Ş.	66.275.136,04	82.741.784,52	24,85
191	156	24	Lim Otomotiv Tic.Ltd.Şti.	91.727.663,22	82.517.249,80	-10,04
192	188	10	İskur İplik Kumaş Mens. Tic. ve San. A.Ş.	77.245.286,11	82.270.442,78	6,51
193	...	5	Adının Açıklanmasını İstemiyor	77.010.619,79	82.134.133,25	6,65
194	...	22	Adının Açıklanmasını İstemiyor	67.321.192,51	81.859.771,19	21,60
195	152	13	Kıpaş Pazarlama ve Ticaret A.Ş.	92.552.808,16	81.813.383,23	-11,60
196	235	6	Philsa Philip Morris Sabancı Sigara ve Tütün San.Tic. A.Ş.	64.729.013,35	81.647.613,74	26,14
197	136	20	Enpay Endüstriyel Pazarlama ve Yatırım A.Ş.	102.541.167,86	81.386.300,72	-20,63
198	...	20	Adının Açıklanmasını İstemiyor	78.068.294,62	80.519.098,78	3,14
199	...	25	Araştırmaya Katılmıyor	69.439.191,48	79.926.969,25	15,10
200	217	15	Köksan Pet ve Plastik Amb. San. ve Tic. A.Ş.	69.309.629,66	78.732.247,31	13,59

★ 2012 YILI SEKTÖR LİDERİ

2012 İç Satış Tutarı (TL)	2012 Vergi Öncesi Dönem Karı (TL)	Firmanın Konumu	Sermaye Payı (%)	Toplam Çalışan Sayısı	Çalışan Sayısı (Beyaz Yakalı)	Çalışan Sayısı (Mavi Yakalı)	2012 Genel Sıralama
73.022.173,05	8.916.561,40	Üretici-ihracatçı	ÖSP:100	290	27	263	151
15.438.158,41	2.352.162,02	Üretici-ihracatçı	ÖSP:100	206	15	191	152
3.635.861,00	575.706,00	Grup Dış Ticaret	ÖSP:100	32	32		153
67.569.787,58		Sektörel/Sermaye Dış Tic.	ÖSP:100	31	31		154
94.349.615,26	7.460.533,17	Üretici-ihracatçı	ÖSP:100	184	39	145	155
2.257.760.506,31		Sektörel/Sermaye Dış Tic.	YSP:100	5	5		156
165.101.609,00	56.886.624,00	Üretici-ihracatçı	ÖSP:100	440	30	410	157
13.825.147,78	10.731.991,47	Sektörel/Sermaye Dış Tic.	ÖSP:100	54	54		158
65.122.862,00	31.451.336,00	Üretici-ihracatçı	ÖSP:100	1.172	298	874	159
22.845.118,58	1.251.975,12	Üretici-ihracatçı	ÖSP:100	188	32	156	160
63.979.025,00	4.257.814,00	Üretici-ihracatçı	ÖSP:100	327	28	299	161
649.918.062,00	151.816.226,00	Üretici-ihracatçı	ÖSP:100	1.002	439	563	162
25.918.195,99	8.605.473,27	Üretici-ihracatçı	YSP:100	470	104	366	163
	1.263.153,12	Grup Dış Ticaret	ÖSP:100	19	19		164
277.723.515,47	47.231.331,45	Üretici-ihracatçı	ÖSP:100	1.329	161	1.168	165
122.762.447,53	24.113.133,74	Üretici-ihracatçı	ÖSP:100	1.505	190	1.315	166
13.695.192,21	5.042.957,65	Üretici-ihracatçı	ÖSP:100	276	103	173	167
91.493,27	767.832,51	Sektörel/Sermaye Dış Tic.	ÖSP:100	5	4	1	168
	1.183.063,29	Grup Dış Ticaret	ÖSP:100	36	36		169
50.012.772,98	2.432.863,29	Üretici-ihracatçı	ÖSP:100	107	14	93	170
1.938.436,20	1.989.973,88	Sektörel/Sermaye Dış Tic.	ÖSP:100	47	43	4	171
		Grup Dış Ticaret	KSP:100	26	26		172
363.568.038,68	32.602.712,74	Üretici-ihracatçı	ÖSP:100	729	241	488	173
		Sektörel/Sermaye Dış Tic.	ÖSP:100	1	1		174
49.346.779,76	160.993.911,55	Üretici-ihracatçı	ÖSP:100	20	20		175
							176
		Üretici-ihracatçı	ÖSP:100	141	120	21	177
91.299.193,58	742.650,31	Grup Dış Ticaret	ÖSP:100	62	47	15	178
348.571.794,00	13.219.128,50	Üretici-ihracatçı	ÖSP:100				179
		Grup Dış Ticaret	ÖSP:100	14	14		180
120.116.359,00	9.154.868,00	Üretici-ihracatçı	ÖSP:100	481	123	358	181
19.830,00	29.850.891,00	Üretici-ihracatçı	ÖSP:100	4.510	1840	2.670	182
7.564.110,96		Üretici-ihracatçı	YSP:100	942	119	823	183
411.999.963,00	12.201.465,00	Üretici-ihracatçı	KSP:16,25 YSP:83,75	428	84	344	184
							185
34.569.900,70	4.225.402,35	Üretici-ihracatçı	ÖSP:100	190	40	150	186
98.218.016,00	46.626.107,00	Üretici-ihracatçı	KSP:96,65 YSP:3,35	1.908	229	1.679	187
3.238.303,45	1.840.223,54	Sektörel/Sermaye Dış Tic.	ÖSP:100	19	8	11	188
107.180.628,00	7.627.797,00	Üretici-ihracatçı	ÖSP:100	1.859	349	1.510	189
8.679.790,48	2.273.996,46	Üretici-ihracatçı	ÖSP:100	860	238	622	190
	451.385,00	Grup Dış Ticaret	ÖSP:100	4	4		191
12.586.775,47	1.214.186,72	Grup Dış Ticaret	ÖSP:100	63	63		192
11.929.596,47	37.641.174,91	Üretici-ihracatçı	YSP:100	106	82	24	193
		Sektörel/Sermaye Dış Tic.	ÖSP:99 YSP:1	10	2	8	194
33.801,62		Grup Dış Ticaret	ÖSP:100	3	3		195
		Üretici-ihracatçı	KSP:25 YSP:75	749			196
58.112.250,00	19.128.629,00	Üretici-ihracatçı	ÖSP:100	922	176	746	197
	7.205.683,73	Üretici-ihracatçı	ÖSP:100	438	55	383	198
							199
197.527.004,21	10.149.735,92	Üretici-ihracatçı	ÖSP:100	429	234	195	200

* KSP: Kamu Sermaye Payı ÖSP: Özel Sektör Payı YSP: Yabancı Sermaye Payı

TÜRKİYE'NİN EN BÜYÜK İLK 500 İHRACATÇI FİRMASI

2012 Genel Sıralama	2011 Genel Sıralama	2012 Sektörel Sıralama	FİRMA UNVANI	İhracat 2011 (\$)	İhracat 2012 (\$)	İhracat Değişim (%)
201	215	34	Durmaz Lojistik İth. ve İhr. Ltd.Şti.	69.439.191,48	78.381.305,38	12,88
202	...	17	Adının Açıklanmasını İstemiyor	83.228.239,27	78.009.525,27	-6,27
203	...	25	Araştırmaya Katılmıyor	22.407.415,00	77.630.308,43	246,45
204	226	16	Bak Ambalaj San. ve Tic. A.Ş.	66.602.166,01	77.362.504,23	16,16
205	...	12	Adının Açıklanmasını İstemiyor	77.288.355,93	77.266.687,46	-0,03
206	234	21	Taypa Teks.Giy.San. ve Tic. A.Ş.	64.827.517,31	77.093.145,95	18,92
207	146	18	Atom Kablo San. ve Tic.A.S	97.006.954,81	76.809.476,75	-20,82
208	244	5	Er-Bakır Elektrolitik Bakır Mamulleri A.S	63.447.573,68	76.209.602,98	20,11
209	193	15	Unat Yağ Gıda San. ve Tic.Ltd. Şti.	76.810.042,61	75.998.880,68	-1,06
210	477	4	Onsa Mücevherat İmalatı ve Dış Tic. A.Ş.	36.359.277,35	75.378.485,69	107,32
211	...	4	Araştırmaya Katılmıyor	87.779.419,25	75.102.806,85	-14,44
212	255	2	Dost Kardeşler Tekstil San. ve Tic. A.Ş.	62.077.700,04	75.056.106,59	20,91
213	221	26	İnci Akü San ve Tic. Aş.	67.507.496,47	74.715.157,41	10,68
214	...	23	Adının Açıklanmasını İstemiyor	83.622.586,03	73.711.520,68	-11,85
215	...	25	Araştırmaya Katılmıyor	39.169.049,91	73.238.181,41	86,98
216	...	19	Seval İhracat İthalat ve Pazarlama Tic. Ltd. Şti.		72.981.233,39	
217	...	18	Adının Açıklanmasını İstemiyor	73.437.605,00	72.775.920,52	-0,90
218	190	14	Altınmarka Gıda San. ve Tic. A.Ş.	77.094.661,39	72.287.862,02	-6,23
219	208	24	Ünsa Ambalaj San. ve Tic. A.Ş.	71.659.155,43	71.914.272,59	0,36
220	202	42	Sarten Ambalaj San. ve Tic.A.Ş.	75.048.185,39	71.704.001,19	-4,46
221	...	11	Adının Açıklanmasını İstemiyor	62.989.706,24	71.466.581,47	13,46
222	225	11	Asaş Alüminyum Sanayi ve Ticaret A.Ş.	66.905.310,19	70.493.545,46	5,36
223	254	7	Hidromek Hidrolik ve Mekanik İml.San. ve Tic. A.Ş.	62.224.359,25	70.492.741,03	13,29
224	293	4	Roketsan Roket San. ve Tic. A.Ş.	54.695.868,61	70.461.160,51	28,82
225	192	27	Hayes Lemmerz Jantas Jant Sana Yı ve Tic. A.Ş.	76.939.223,46	70.444.745,55	-8,44
226	231	32	Makbaş Alüminyum Profil İnşaat San. ve Tic. Ltd. Şti.	65.784.486,84	70.387.213,08	7,00
★ 227	205	1	Klc Gıda Ürünleri İth.İhr.ve Tic. A.Ş.	73.539.158,83	69.556.014,95	-5,42
228	211	26	Etik Dış Tic.ve Paz.A.Ş.	70.714.249,78	67.976.648,26	-3,87
229	...	19	Araştırmaya Katılmıyor	20.507.566,06	67.743.727,64	230,34
230	394	7	Altek Döküm Hadde Mamulleri San. ve Tic. Ltd. Şti..	42.849.326,17	67.240.535,08	56,92
231	264	5	Makina ve Kimya Endüstri Kurumu	60.162.509,12	67.203.956,15	11,70
232	274	5	İstor Altın Mücevherat Pazarlama İth. ve İhr.Ltd. Şti.	58.465.825,78	66.150.543,83	13,14
233	516	16	Oba Food Gıda San.Tic. A.Ş.	33.940.949,03	65.744.043,78	93,70
234	228	34	Acarsan Makarna Un Gid.İnş.San. ve Tic. A.Ş.	66.338.369,10	65.741.337,06	-0,90
235	...	2	Adının Açıklanmasını İstemiyor	65.621.938,44	65.562.505,55	-0,09
236	240	27	Naz Dış Tic. A.Ş	64.080.429,97	65.488.376,67	2,20
237	...	17	Sayılar İhr.İth.ve Tic. A.Ş.		65.028.020,75	
238	372	43	Aslankaya İnş.ve Tic. Ltd. Şti.	44.382.062,86	64.870.372,41	46,16
239	412	7	Sunel Ticaret Turk A.Ş.	41.788.417,99	64.473.714,26	54,29
240	...	5	Araştırmaya Katılmıyor		63.822.661,55	
241	281	20	Sandoz İlac San. ve Tic.A.Ş.	57.766.405,46	63.749.985,03	10,36
242	210	2	Osman Akça Tarım Ürün.İth. İhr.San. ve Tic. A.Ş.	70.774.012,00	63.458.019,58	-10,34
243	258	5	Termo Teknik Ticaret ve Sanayi A.Ş.	60.861.350,00	63.333.119,20	4,06
244	317	2	Banvit Bandırma Vitamınlı Yem San. A.Ş.	50.692.942,29	63.192.852,51	24,66
245	558	3	Uçak Kardeşler Gıda Seracılık Uluslararası Nakliye Plastik Sanayi ve Ticaret Limited Şirketi	32.056.107,29	63.093.379,84	96,82
246	280	28	Falcon Teks.San. ve Tic. A.Ş	57.769.950,16	62.916.395,71	8,91
247	662	31	Katmerciler Aracüstü Ekipman San. ve Tic. A.Ş.	27.189.696,77	62.703.443,41	130,61
248	180	35	Cemtaş Çelik Makina San. ve Tic. A.Ş.	78.909.720,69	62.687.743,46	-20,56
249	...	36	Adının Açıklanmasını İstemiyor	22.305.176,04	62.665.918,34	180,95
250	277	3	Kartal Halı Tekstil San. ve Tic. A.Ş.	58.169.449,92	62.457.573,97	7,37

★ 2012 YILI SEKTÖR LİDERİ

2012 İç Satış Tutarı (TL)	2012 Vergi Öncesi Dönem Karı (TL)	Firmanın Konumu	Sermaye Payı (%)	Toplam Çalışan Sayısı	Çalışan Sayısı (Beyaz Yakalı)	Çalışan Sayısı (Mavi Yakalı)	2012 Genel Sıralama
103.632,25	629.245,85	Sektörel/Sermaye Dış Tic.	ÖSP:100	22	5	17	201
143.571.199,00	3.818.648,00	Grup Dış Ticaret	YSP:100	268	268		202
							203
46.883.355,00	10.387.733,00	Üretici-ihracatçı	ÖSP:100	359	91	268	204
		Üretici-ihracatçı	YSP:100				205
8.454.647,94	391.056,78	Üretici-ihracatçı	ÖSP:100	365	200	165	206
4.115.446,47	25.863,48	Üretici-ihracatçı	ÖSP:100	125	37	88	207
1.423.974.000,00	47.370.000,00	Üretici-ihracatçı	ÖSP:100	699	150	549	208
27.351.400,51	3.202.932,01	Üretici-ihracatçı	ÖSP:100	104	17	87	209
311.152.613,57	1.531.202,51	Üretici-ihracatçı	ÖSP:100	175	55	120	210
							211
68.697.052,00	2.878.079,00	Üretici-ihracatçı	ÖSP:100	247	8	239	212
131.095.211,75	10.186.262,72	Üretici-ihracatçı	ÖSP:100	522	129	393	213
		Üretici-ihracatçı	YSP:100				214
							215
539.144,73	56.890,93	Grup Dış Ticaret	ÖSP:100	6	6		216
171.833.497,09	8.267.925,85	Üretici-ihracatçı	KSP:51 YSP:49	200	120	80	217
460.299.242,56		Üretici-ihracatçı	ÖSP:100	358	156	202	218
13.958.872,00	2.494.679,00	Üretici-ihracatçı	YSP:100	531	132	399	219
414.969.202,00	39.601.807,00	Üretici-ihracatçı	ÖSP:100	1.978	459	1.519	220
	9.216.500,79	Grup Dış Ticaret	ÖSP:100	8	8		221
399.718.041,44	66.171.398,46	Üretici-ihracatçı	ÖSP:100	1.400	300	1.100	222
432.361.877,33	44.146.394,43	Üretici-ihracatçı	ÖSP:100	859	420	439	223
284.084.357,00	189.572.680,00	Üretici-ihracatçı	ÖSP:84,30 KSP:15,70	1.567	933	634	224
72.685.068,75	35.237.271,01	Üretici-ihracatçı	KSP:40 YSP:60	433	67	366	225
273.745,28	1.022.742,52	Sektörel/Sermaye Dış Tic.	ÖSP:100	7			226
2.631.288,97	512.784,16	Grup Dış Ticaret	ÖSP:100	8	8		227
		Sektörel/Sermaye Dış Tic.	ÖSP:100	3	3		228
							229
115.333.519,25	15.063.730,67	Üretici-ihracatçı	ÖSP:100	195	36	159	230
104.432.904,97	138.807.779,37	Üretici-ihracatçı	KSP:100	5.573	2.479	3.094	231
13.419.304,93	836.708,52	Grup Dış Ticaret	ÖSP:100	15	15		232
		Grup Dış Ticaret	ÖSP:100				233
24.366.198,87	3.411.869,99	Üretici-ihracatçı	ÖSP:100	60	20	40	234
28.480.991,51	660.229,00	Üretici-ihracatçı	ÖSP:100	66	20	46	235
	64.740,53	Sektörel/Sermaye Dış Tic.	ÖSP:100	5	5		236
		Grup Dış Ticaret	ÖSP:100	4	4		237
10.956.304,05	613.998,75	Sektörel/Sermaye Dış Tic.	ÖSP:100	77	72	5	238
11.923.337,00	112.701.140,00	Üretici-ihracatçı	ÖSP:100	128	95	33	239
							240
192.241.252,05	27.335.300,72	Üretici-ihracatçı	KSP:1 YSP:99	354	159	195	241
15.438.416,33		Üretici-ihracatçı	ÖSP:100	37	37		242
83.137.543,00	13.883.388,00	Üretici-ihracatçı	YSP:100	478	74	404	243
1.203.468.430,00	8.123.373,87	Üretici-ihracatçı	ÖSP:83,68 YSP:16,32	2.758	324	2.434	244
56.489.205,30	751.645,00	Üretici-ihracatçı	ÖSP:100	30	11	19	245
7.119,46	517.193,38	Grup Dış Ticaret	ÖSP:100	2	2		246
22.014.158,01	13.621.824,26	Üretici-ihracatçı	ÖSP:100	257	58	199	247
78.115.708,46		Üretici-ihracatçı	ÖSP:100	382	107	275	248
707.727.722,17	57.208.378,04	Üretici-ihracatçı	ÖSP:100	330	70	260	249
71.722.131,70	4.318.893,89	Grup Dış Ticaret	ÖSP:100	150	10	140	250

* KSP: Kamu Sermaye Payı ÖSP: Özel Sektör Payı YSP: Yabancı Sermaye Payı

TÜRKİYE'NİN EN BÜYÜK İLK 500 İHRACATÇI FİRMASI

2012 Genel Sıralama	2011 Genel Sıralama	2012 Sektörel Sıralama	FİRMA UNVANI	İhracat 2011 (\$)	İhracat 2012 (\$)	İhracat Değişim (%)
251	...	30	Araştırmaya Katılmıyor	31.405.335,20	62.349.535,69	98,53
252	...	32	Araştırmaya Katılmıyor	46.459.514,51	62.166.527,67	33,81
253	245	9	Magnefit A.Ş.	63.408.798,99	61.946.128,53	-2,31
254	...	5	Adının Açıklanmasını İstemiyor	41.084.459,18	61.934.670,00	50,75
255	...	4	Araştırmaya Katılmıyor	59.560.738,62	61.858.916,88	3,86
256	304	29	Yiğit Akü Malzemeleri Nak.Tur.İnş.San. ve Tic. A.Ş.	53.457.317,86	61.505.620,91	15,06
257	288	9	Kale Kilit ve Kalıp San. A.Ş.	55.451.724,81	60.811.439,69	9,67
258	...	61	Adının Açıklanmasını İstemiyor	49.487.907,90	60.604.891,36	22,46
259	...	29	Adının Açıklanmasını İstemiyor	56.925.411,26	60.595.827,06	6,45
260	...	62	Adının Açıklanmasını İstemiyor	58.759.836,48	60.547.125,43	3,04
261	...	37	Araştırmaya Katılmıyor		60.279.948,82	
262	...	22	Araştırmaya Katılmıyor	54.255.720,30	59.809.462,13	10,24
263	373	38	Ağır Haddecilik A.Ş.	44.352.392,86	59.378.519,01	33,88
264	458	18	Kar-Tar San. ve Tic. Ltd. Şti.	38.085.480,00	59.205.477,00	55,45
265	194	6	Fnss Dış Ticaret A.Ş.	76.157.684,22	58.904.433,36	-22,65
266	311	6	Alfa Mermer Sanayi ve Dış Ticaret Ltd. Şti.	51.746.604,97	58.868.048,21	13,76
267	182	10	Sarbak Metal Ticaret ve Sanayi A.Ş.	78.558.627,63	58.700.633,43	-25,28
268	318	23	Kabtek Kablo İnş. San. ve Tic. Ltd. Şti.	50.684.770,65	58.557.298,81	15,53
269	351	4	Ontex Tüketim Ürün.San. ve Tic. A.Ş.	46.871.904,61	58.473.431,98	24,75
270	...	33	Adının Açıklanmasını İstemiyor	50.995.960,81	58.389.185,29	14,50
271	249	3	Keskinoğlu Tavukçuluk Damızlık İşl.San.Tic. A.Ş.	63.016.538,03	58.326.921,84	-7,44
272	378	105	Gemi Kaya İnş.Taah.ve Dış Tic. Ltd.Sti.	43.987.001,68	58.217.116,36	32,35
273	175	29	Küçükçalık Teks.San. ve Tic. A.Ş.	81.078.293,63	58.168.689,36	-28,26
274	...	6	İstanbul Altın Rafinerisi A.Ş.		58.071.488,17	
275	...	10	Araştırmaya Katılmıyor	50.330.393,75	57.785.249,75	14,81
276	...	55	Araştırmaya Katılmıyor	70.451.604,80	57.507.431,43	-18,37
277	...	7	Adının Açıklanmasını İstemiyor	53.535.837,85	57.387.161,93	7,19
278	407	24	Prekons İnşaat Sanayi A.Ş.	42.018.892,93	57.236.429,26	36,22
279	...	58	Adının Açıklanmasını İstemiyor	49.346.830,59	57.220.531,44	15,96
280	276	30	Efes Teks.San. ve Dış Tic.Ltd. Şti	58.317.577,22	57.187.920,45	-1,94
281	340	11	Haliloğlu Dış Tic. Ltd. Şti.	47.996.218,58	56.997.381,04	18,75
282	186	10	Gürsoy Tarımsal Ürünler Gıda Sanayi ve Ticaret A.Ş.	77.377.819,96	56.966.016,06	-26,38
283	246	25	Eae Elektrik Asansor Endüstrisi San. ve Tic. A.Ş.	63.360.229,42	56.613.087,72	-10,65
284	233	6	Türk Demir Döküm Fabrikaları A.Ş.	65.562.396,60	56.539.630,62	-13,76
285	316	41	Erol Dış Tic.Ltd.Şti	50.875.697,56	56.438.091,53	10,93
286	239	39	Çelikord A.Ş.	64.246.624,17	56.336.045,35	-12,31
287	...	6	Araştırmaya Katılmıyor		56.276.583,63	
288	282	3	Özgür Tarım Ürün İnş. San. ve Ticaret A.Ş.	57.675.223,69	56.274.996,73	-2,43
289	...	40	Çımtaş Çelik İmalat Mon.ve Tes A.Ş.		56.052.401,98	
290	...	8	Araştırmaya Katılmıyor	47.548.239,00	55.832.956,54	17,42
291	387	9	Sabırlar Fındık İhr. Ltd.Şti.	43.272.631,64	55.806.431,00	28,96
292	468	32	S.S.P Otomotiv Sanayi ve Dış Tic.A.Ş.	37.238.513,32	55.602.783,89	49,32
293	309	19	Özmaya Sanayi A.Ş.	52.688.549,62	55.363.881,90	5,08
294	...	68	Araştırmaya Katılmıyor	52.898.761,79	54.939.970,46	3,86
295	242	4	S.S.Tariş Üzüm Tarım Sat.Koop Birliği Kısa Adı Tariş Üzüm	63.765.930,74	54.866.414,28	-13,96
296	270	32	R E Grup Dış Ticaret A.Ş.	58.928.635,73	54.822.884,99	-6,97
297	321	20	Continental Confectionery Company Gıda Sanayi ve Ticaret A.Ş.	50.482.153,21	54.797.486,24	8,55
298	213	33	Grammer Koltuk Sist.San. ve Tic A.Ş.	70.304.366,64	54.678.752,77	-22,23
299	...	21	Araştırmaya Katılmıyor	44.558.743,56	54.589.849,42	22,51
300	291	7	Kaltun Madencilik Sanayi ve Ticaret A.Ş.	55.062.467,60	54.546.249,04	-0,94

2012 İç Satış Tutarı (TL)	2012 Vergi Öncesi Dönem Karı (TL)	Firmanın Konumu	Sermaye Payı (%)	Toplam Çalışan Sayısı	Çalışan Sayısı (Beyaz Yakalı)	Çalışan Sayısı (Mavi Yakalı)	2012 Genel Sıralama
							251
							252
38.241.439,00	16.040.653,00	Üretici-ihracatçı	YSP:100	113	41	72	253
			YSP:100	32	32		254
							255
85.332.825,00	9.779.511,44	Üretici-ihracatçı	ÖSP:100	415	105	310	256
180.488.455,00	512.077,00	Üretici-ihracatçı	KSP:68 YSP:32	1.212	189	1.023	257
		Grup Dış Ticaret	ÖSP:100	4	4		258
64.329,30	46.450,63	Grup Dış Ticaret	KSP:0,5 YS:P99,5				259
		Üretici-ihracatçı	ÖSP:100	514	154	360	260
							261
							262
187.468.593,00	14.109.893,00	Üretici-ihracatçı	ÖSP:100	144	55	89	263
154.826.594,52	1.524.815,60	Üretici-ihracatçı	ÖSP:100	50	48	2	264
	1.583.880,00	Grup Dış Ticaret	ÖSP:100	1	1		265
	9.047.146,04	Sektörel/Sermaye Dış Tic.	ÖSP:100	29	24	5	266
177.570.000,00	4.925.561,00	Üretici-ihracatçı	ÖSP:100	208	20	188	267
16.920,50		Grup Dış Ticaret	ÖSP:100	8	8		268
211.126.790,00		Üretici-ihracatçı	YSP:100	492	133	359	269
52.417.667,36	6.008.029,14	Üretici-ihracatçı	YSP:100	399	40	359	270
726.334.002,81	5.690.461,88	Üretici-ihracatçı	ÖSP:100	3.215	461	2.754	271
196.190,79	2.901.153,49	Grup Dış Ticaret	ÖSP:100	107	16	91	272
116.248.158,09	11.925.291,14	Üretici-ihracatçı	ÖSP:100	1.455	435	1.020	273
1.730.275.308,20	2.269.416,17	Üretici-ihracatçı	ÖSP:100	125	90	35	274
							275
							276
3.824.070,00		Üretici-ihracatçı	ÖSP:100	128	27	101	277
24.769.792,69	1.150.433,16	Üretici-ihracatçı	ÖSP:100	614	162	452	278
906.338.249,79	35.183.992,15	Üretici-ihracatçı	YSP:100	823	425	398	279
	1.409.000,00	Grup Dış Ticaret	ÖSP:100	23	15	8	280
		Sektörel/Sermaye Dış Tic.	ÖSP:100	14	14		281
34.869.062,00	1.982.224,00	Üretici-ihracatçı	ÖSP:100	100	20	80	282
167.291.078,91	53.576.462,83	Üretici-ihracatçı	ÖSP:100				283
491.388.484,13	12.135.059,78	Üretici-ihracatçı	KSP:4 YSP:96	996	419	577	284
	620.985,76	Sektörel/Sermaye Dış Tic.	ÖSP:100	11	4	7	285
65.324.492,99	8.803.215,60	Üretici-ihracatçı	YSP:100	401	46	355	286
							287
81.735.858,12	1.140.064,13	Üretici-ihracatçı	ÖSP:100	165	21	144	288
59.333.392,27	15.004.519,10	Üretici-ihracatçı	ÖSP:100	602	176	426	289
							290
2.144.219,53		Üretici-ihracatçı	ÖSP:100	27	20	7	291
		Grup Dış Ticaret	ÖSP:100	5	5		292
		Üretici-ihracatçı	YSP:100	310	50	260	293
							294
18.203.302,05	241.838,81	Üretici-ihracatçı	ÖSP:100	102	80	22	295
11.670.412,32	1.472.892,59	Sektörel/Sermaye Dış Tic.	ÖSP:100	25	25		296
93.405.164,00		Üretici-ihracatçı	KSP:50 YSP:50	877	134	743	297
27.150.489,00	3.223.992,00	Üretici-ihracatçı	KSP:0,6 YSP:99,4	536	91	445	298
							299
32.917.640,57	9.646.942,00	Üretici-ihracatçı	ÖSP:100	677	104	573	300

* KSP: Kamu Sermaye Payı ÖSP: Özel Sektör Payı YSP: Yabancı Sermaye Payı

TÜRKİYE'NİN EN BÜYÜK İLK 500 İHRACATÇI FİRMASI

2012 Genel Sıralama	2011 Genel Sıralama	2012 Sektörel Sıralama	FİRMA UNVANI	İhracat 2011 (\$)	İhracat 2012 (\$)	İhracat Değişim (%)
301	...	15	Araştırmaya Katılmıyor	27.189.579,05	54.520.628,27	100,52
302	...	5	Erdemoğlu Dış Tic. A.Ş.		54.416.989,59	
303	...	34	Adının Açıklanmasını İstemiyor	64.728.674,26	54.286.021,85	-16,13
304	479	4	Kaplanlar Tekstil Dış Tic.ve San.Ltd.Şti.	36.311.370,44	54.257.333,23	49,42
305	248	12	Matesa Teks.San. ve Tic. A.Ş	63.137.272,35	54.156.376,95	-14,22
★ 306	139	1	Protexsan Turkuaz Yat San. A.Ş.	100.607.422,10	54.126.674,67	-46,20
307	320	31	Hamaratlı Teks. Konf. San. ve Tic. A.Ş	50.525.331,75	53.441.639,02	5,77
308	...	7	Araştırmaya Katılmıyor	50.894.435,00	53.426.808,82	4,98
309	...	15	Araştırmaya Katılmıyor	64.664.523,77	53.383.177,87	-17,45
310	374	22	Mutlu Makarnaçlık San. ve Tic. A.Ş.	44.328.303,86	53.074.352,26	19,73
311	369	23	Birleşik Dış Ticaret A.Ş.	44.601.060,66	53.030.329,49	18,90
312	567	8	Dünya Taş İth.İhr.Madencilik Tic. A.Ş.	31.470.227,20	52.440.266,28	66,63
313	354	14	Gözek Teks.İth.İhr.San.Tic. A.Ş.	46.557.782,84	52.383.315,53	12,51
314	...	24	Araştırmaya Katılmıyor	59.807.412,77	52.199.759,29	-12,72
315	262	11	Arslantürk Tarım Ürünleri Sanayi İhracat ve İthalat A.Ş.	60.318.998,94	52.198.826,19	-13,46
316	...	38	Adının Açıklanmasını İstemiyor	46.543.330,18	52.153.564,54	12,05
317	403	30	Efor İç ve Dış Ticaret Ltd. Şti .	42.269.192,63	52.066.532,16	23,18
318	489	60	Ayaz Dış Ticaret Ltd. Şti.	35.564.954,50	52.027.424,71	46,29
319	216	6	Akçansa Çimento San. ve Tic. A.Ş.	69.418.101,57	52.010.653,26	-25,08
320	305	26	Adının Açıklanmasını İstemiyor	53.197.087,54	51.744.906,90	-2,73
321	402	26	Anı Bisküvi Gıda San. ve Tic.Aş	42.346.603,19	51.694.044,49	22,07
322	380	27	Sartel Elektrik Kablo ve Mot. Mak.İns.Tur.San. ve Tic. Ltd. Şti.	43.594.212,54	51.618.315,11	18,41
323	...	49	Araştırmaya Katılmıyor		51.491.713,55	
324	290	27	Ges Tekstil Turizm İnşaat San. ve Tic.A.Ş.	55.337.591,44	51.401.118,25	-7,11
325	289	5	Tekasya Tarım Ürünleri Tic.Ltd Şti	55.370.202,38	51.364.355,22	-7,23
326	719	33	Venüs Giyim San. ve Tic. A.Ş.	24.934.948,65	51.274.183,16	105,63
327	399	42	Sampa Otomotiv Sanayi ve Ticaret A.Ş.	42.590.534,95	51.102.450,67	19,99
328	389	56	Dns Dış Tic.Teks.San.Ltd.Şti.	43.170.875,57	50.998.664,52	18,13
329	629	35	Anadolu Isuzu Otom.San. ve Tic. A.Ş	28.742.784,63	50.843.495,04	76,89
330	392	23	Co-Re-Na Ecza Deposu Dış. Tic. A.Ş.	42.976.253,13	50.785.752,60	18,17
331	...	5	Adının Açıklanmasını İstemiyor	34.670.000,00	50.729.029,71	46,32
332	545	38	Beyçelik Gestamp Kalıp ve Oto Yan Sanayi Paz. ve Tic. A.Ş.	32.595.204,97	50.545.698,90	55,07
333	312	6	Tuğrul Tarım ve Petrol Ür.Tic. ve San. A.Ş.	51.268.189,65	50.299.843,39	-1,89
334	...	71	Araştırmaya Katılmıyor	20.489.098,42	50.256.507,27	145,28
335	275	7	Agt Ahşap Sanayi ve Ticaret Ltd.Şti.	58.376.133,33	50.025.864,89	-14,30
336	500	16	İskur Teks. Enerji Tic. ve San. A.Ş.	34.757.939,48	50.024.706,66	43,92
337	...	5	Araştırmaya Katılmıyor	21.258.320,60	49.986.819,03	135,14
338	126	44	Yeşilyurt Demir Çelik Endüstrisi ve Liman İşletmeleri Ltd.Şti.	107.932.808,40	49.949.793,80	-53,72
339	...	24	Eastchem Kimyasal Endüstri İmalat Tic. ve San. A.Ş.		49.909.036,32	
340	260	27	Ulusoy Un Sanayi ve Tic.A.Ş.	60.533.018,85	49.822.168,05	-17,69
341	237	25	Vatan Plastik San. ve Tic. A.Ş	64.677.673,31	49.778.072,73	-23,04
342	430	24	Aydın Teks.Tic.ve Paz.A.Ş	40.559.229,18	49.714.936,43	22,57
343	310	28	Elsan Elektrik Gereçleri San. ve Tic. A.Ş.	52.173.008,37	49.646.096,13	-4,84
344	...	43	Yayla Yatırım Gıda İnş.San.İç ve Dış Tic. Ltd. Şti.		49.485.833,66	
345	550	9	Elkon Beton Mak.San.Tic. Ltd. Şti.	32.353.940,90	49.459.119,52	52,87
346	425	29	Vatan Kablo Metal Endüsti ve Tic. A.Ş.	41.033.870,48	49.293.005,07	20,13
347	605	42	Aydınlı Hazır Giyim San. ve Tic A.Ş	29.696.085,91	49.149.233,26	65,51
348	...	26	Araştırmaya Katılmıyor	26.477.037,92	49.111.340,03	85,49
349	638	29	Beşler Makarna Un İrmik Gıda San. ve Tic. A.Ş.	28.168.641,13	49.041.293,92	74,10
350	251	34	Eda Dış Tic. ve Teks. Paz. A.Ş	62.825.025,83	48.937.530,28	-22,11

★ 2012 YILI SEKTÖR LİDERİ

2012 İç Satış Tutarı (TL)	2012 Vergi Öncesi Dönem Karı (TL)	Firmanın Konumu	Sermaye Payı (%)	Toplam Çalışan Sayısı	Çalışan Sayısı (Beyaz Yakalı)	Çalışan Sayısı (Mavi Yakalı)	2012 Genel Sıralama
							301
		Grup Dış Ticaret	ÖSP:100	1	1		302
343.303.314,42	15.843.811,63	Üretici-ihracatçı	KSP:0,16 YSP:99,84	1.352	214	1.138	303
		Grup Dış Ticaret	ÖSP:100	9	9		304
195.289.457,00	17.480.882,00	Üretici-ihracatçı	ÖSP:100	2.205	205	2.000	305
	5.068.829,09	Üretici-ihracatçı	ÖSP:100	154	58	96	306
2.095.043,20	5.443.810,42	Üretici-ihracatçı	ÖSP:100	864	75	789	307
							308
							309
82.435.934,00	707.714,00	Üretici-ihracatçı	ÖSP:100	260	5	255	310
11.786.963,96	64.053,65	Grup Dış Ticaret	ÖSP:100	19	19		311
	8.098.102,68	Sektörel/Sermaye Dış Tic.	ÖSP:100	43	43		312
112.782,15	1.067.139,78	Grup Dış Ticaret	ÖSP:100	48	28	20	313
							314
89.194.862,23	2.016.540,00	Üretici-ihracatçı	ÖSP:100	45	17	28	315
5.470.558,27	5.883.704,88	Üretici-ihracatçı	ÖSP:100	400	315	85	316
3.796.078,07	974.738,18	Grup Dış Ticaret	ÖSP:100	55	5	50	317
		Sektörel/Sermaye Dış Tic.	YSP:100	4	4		318
815.953.104,00	156.165.842,00	Üretici-ihracatçı	KSP:60,28 YSP:39,72	1.071	487	584	319
175.712.844,00	46.355.868,00	Üretici-ihracatçı	ÖSP:100	708	285	423	320
40.105.725,00	3.036.910,00	Üretici-ihracatçı	ÖSP:100	1.050	100	950	321
80.110.954,67	1.464.124,20	Üretici-ihracatçı	ÖSP:100	155	45	110	322
							323
3.386.891,59	3.324.967,50	Grup Dış Ticaret	ÖSP:100	44	44		324
674.907,24	1.912.582,73	Üretici-ihracatçı	ÖSP:100	99			325
9.699.512,00		Üretici-ihracatçı	ÖSP:100	1.256	296	960	326
18.859.635,81	15.693.086,26	Üretici-ihracatçı	ÖSP:100	533	139	394	327
1.653.947,00	179.230,00	Sektörel/Sermaye Dış Tic.	ÖSP:100	41	9	32	328
446.299.056,00	2.575.731,00	Üretici-ihracatçı	KSP:70,26 YSP:29,74	572	192	380	329
1.511.423,06	4.152.464,44	Sektörel/Sermaye Dış Tic.	ÖSP:100	23	17	6	330
		Üretici-ihracatçı	ÖSP:100	256	27	229	331
304.994.771,96	31.574.940,53	Üretici-ihracatçı	ÖSP:50 YSP:50	1.315	309	1.006	332
13.600.223,42	198.784,68	Üretici-ihracatçı	ÖSP:100	156	23	123	333
							334
3.039.664,64	409.675,76	Grup Dış Ticaret	ÖSP:100	2	2		335
99.222.574,82	34.046.366,21	Üretici-ihracatçı	ÖSP:100	785	203	582	336
							337
670.078.073,00		Üretici-ihracatçı	ÖSP:100	518	483	35	338
227.985.393,25	1.522.179,75	Üretici-ihracatçı	YSP:100	90	25	65	339
329.377.000,00		Üretici-ihracatçı	ÖSP:100	165	72	93	340
154.779.892,73	939.707,68	Üretici-ihracatçı	ÖSP:100	329	54	275	341
36.226.944,75	2.842.370,40	Grup Dış Ticaret	ÖSP:100	36	4	32	342
105.687.517,92	24.158.943,00	Üretici-ihracatçı	ÖSP:100	260	28	232	343
		Grup Dış Ticaret	ÖSP:100	13	9	4	344
1.473.800,00	1.117.966,00	Grup Dış Ticaret	ÖSP:100	69	33	36	345
130.086.942,79	5.836.097,14	Üretici-ihracatçı	ÖSP:100	180	67	113	346
434.640.432,64	62.376.213,99	Üretici-ihracatçı	KSP:96 YSP:4	3.109	772	2.337	347
							348
121.486.784,07	2.430.635,31	Üretici-ihracatçı	ÖSP:100				349
		Grup Dış Ticaret	ÖSP:100	1.135	186	949	350

* KSP: Kamu Sermaye Payı ÖSP: Özel Sektör Payı YSP: Yabancı Sermaye Payı

TÜRKİYE'NİN EN BÜYÜK İLK 500 İHRACATÇI FİRMASI

2012 Genel Sıralama	2011 Genel Sıralama	2012 Sektörel Sıralama	FİRMA UNVANI	İhracat 2011 (\$)	İhracat 2012 (\$)	İhracat Değişim (%)
351	...	6	Araştırmaya Katılmıyor		48.632.778,19	
352	...	35	Adının Açıklanmasını İstemiyor	60.533.037,20	48.432.145,52	-19,99
353	271	13	Özer Metal Sanayi A.Ş.	58.928.635,73	48.315.737,66	-18,01
354	459	46	Koton Mağazacılık Teks.San. ve Tic. A.Ş.	38.077.474,15	48.250.241,58	26,72
355	546	17	Ünver Tekstil Konf.İml.San. ve Tic. Ltd. Şti.	32.541.848,32	48.112.593,50	47,85
356	...	58	Adının Açıklanmasını İstemiyor	54.199.010,20	48.097.738,02	-11,26
357	268	41	Adopen Plastik ve İnş.San. A.Ş.	59.750.003,01	47.872.225,68	-19,88
358	491	44	Low Profile İstanbul Teks.San. ve Dış Tic. A.Ş	35.545.605,12	47.824.657,38	34,54
359	...	36	Kaessbohrer Treyler Üretim San. ve Tic. A.Ş.		47.798.129,44	
360	364	27	Roma Plastik Sanayi ve Ticaret A.Ş.	45.813.989,68	47.785.834,53	4,30
361	272	48	Küçükler Teks. Dış Tic. A.Ş.	58.852.861,28	47.763.135,03	-18,84
362	...	7	Adının Açıklanmasını İstemiyor	54.323.216,02	47.686.948,26	-12,22
363	...	31	Araştırmaya Katılmıyor	30.996.000,62	47.106.275,27	51,98
364	473	37	Mutlu Akü ve Malzemeleri Sanayii A.Ş.	36.789.583,83	46.921.556,80	27,54
365	385	28	Contitech Lastik San. ve Tic. A.Ş.	43.393.983,26	46.822.096,80	7,90
366	...	29	Adının Açıklanmasını İstemiyor	41.765.080,68	46.790.557,27	12,03
367	...	2	Adesa Mağ. Teks. ve Deri San. Tic. A.Ş		46.682.139,44	
368	462	18	Fistaş Dış Tic.Paz.San. ve Tic. A.Ş.	37.681.343,52	46.628.510,27	23,74
369	...	2	Araştırmaya Katılmıyor	92.692.467,67	46.533.314,00	-49,80
370	265	111	Teknik Malz.Tic.ve San. A.Ş	59.942.810,04	46.342.678,24	-22,69
371	...	8	Çimko Çimento ve Beton Sanayi Tic. A.Ş.		46.309.662,32	
372	158	45	Yolbulan Baştuğ Metalurji Sanayi A.Ş.	88.458.138,67	46.298.951,58	-47,66
373	379	16	Akdaş Döküm San. ve Tic. A.Ş.	43.930.943,73	46.240.383,79	5,26
374	549	36	Aster Global Paz.ve Dış Tic. A.Ş.	32.426.902,35	46.202.640,91	42,48
375	411	19	Deniz Eksport Teks.Ürn.İth.İhr.San. ve Tic. Ltd. Şti.	41.789.061,78	46.161.008,68	10,46
376	506	37	Finteks Teks.ve Halı San.Ltd. Şti	34.420.671,31	46.134.735,76	34,03
377	...	30	Adının Açıklanmasını İstemiyor	53.984.596,28	45.917.326,73	-14,94
378	409	39	Şimşek Bisküvi ve Gıda San. A.Ş	41.876.848,71	45.894.358,18	9,59
379	71	46	Borçelik Çelik San.Tic. A.Ş.	180.795.239,89	45.845.898,48	-74,64
380	...	39	Adının Açıklanmasını İstemiyor	46.892.281,76	45.569.596,69	-2,82
381	...	8	Adının Açıklanmasını İstemiyor	47.578.598,49	45.495.618,25	-4,38
382	331	31	Polibak Plastik Film San. ve Tic. A.Ş.	49.518.304,58	45.319.505,33	-8,48
383	400	39	Jantsa Jant Sanayi ve Tic.A.Ş.	42.448.566,22	45.287.211,95	6,69
384	227	32	Sunar Paz. ve Dış Tic. Ltd. Şti.	66.592.998,65	45.227.206,25	-32,08
385	406	7	Pagysa Pamuk Gıda Yerli Ürün. Tic.ve San. A.Ş.	42.035.984,79	45.138.106,30	7,38
386	606	33	Durum Gıda San. ve Tic. A.Ş.	29.683.591,75	45.055.145,92	51,78
387	...	9	Adının Açıklanmasını İstemiyor		44.939.729,50	
388	615	55	Gamateks Teks.San. ve Tic. A.Ş	29.291.802,43	44.831.664,69	53,05
389	781	37	Haz Gıda Pazarlama İç ve Dış Tic. Ltd. Şti.	23.569.263,15	44.506.879,90	88,83
390	512	46	Kumtel Dayanıklı Tüketim Mall. Plastik San.Tic. A.Ş.	34.193.734,64	44.499.955,42	30,14
391	...	66	Araştırmaya Katılmıyor		44.351.384,51	
392	...	40	Cu Tekstil San. ve Tic. A.Ş.		44.348.867,18	
393	490	47	Mtc Metal Dış Tic. Ltd. Şti..	35.559.617,40	44.183.433,32	24,25
394	...	41	Adının Açıklanmasını İstemiyor	66.176.969,42	44.151.017,52	-33,28
395	355	31	Flokser Teks.Dış Tic. A.Ş.	46.549.490,00	44.145.683,50	-5,16
396	241	49	Emre Metal Dış Tic.Ltd. Şti.	63.891.316,31	44.022.132,86	-31,10
397	...	48	Uğur-San İth.İhr.Top.Gıda Nak.İnş.Sınır Tic. Ltd. Şti.		43.933.655,36	
398	522	6	Safyün Halı Tekstil Sanayi ve Ticaret A.Ş.	33.651.050,00	43.546.883,88	29,41
399	...	35	Adının Açıklanmasını İstemiyor	32.672.074,15	43.506.209,80	33,16
400	808	43	Baykan Dış Tic.Ltd.Şti	22.607.038,14	43.389.049,71	91,93

2012 İç Satış Tutarı (TL)	2012 Vergi Öncesi Dönem Karı (TL)	Firmanın Konumu	Sermaye Payı (%)	Toplam Çalışan Sayısı	Çalışan Sayısı (Beyaz Yakalı)	Çalışan Sayısı (Mavi Yakalı)	2012 Genel Sıralama
							351
1.971.081,83	1.126.850,54	Üretici-ihracatçı	ÖSP:100	302			352
155.287.708,67	16.200.371,98	Üretici-ihracatçı	ÖSP:100	116	21	95	353
672.216.360,00	55.557.168,00	Üretici-ihracatçı	ÖSP:50 YSP:50	2934	1052	1882	354
	947.348,68	Grup Dış Ticaret	ÖSP:100				355
30.546.343,81	13.672.678,14	Üretici-ihracatçı	ÖSP:100	195	25	170	356
182.402.206,26	24.084.195,47	Üretici-ihracatçı	ÖSP:100	840	153	687	357
1.820.937,40	6.549.243,84	Üretici-ihracatçı	KSP:1 YSP:99	547	58	489	358
2.992.959,00	473.274,00	Grup Dış Ticaret	ÖSP:100	125	18	107	359
86.978.544,89		Üretici-ihracatçı		56	56		360
286.801,86	119.068,58	Grup Dış Ticaret	ÖSP:100	5	5		361
181.627.718,06	38.543.158,53	Üretici-ihracatçı	ÖSP:100	334	69	265	362
							363
318.410.517,00	41.056.480,00	Üretici-ihracatçı	ÖSP:100	740	139	601	364
10.879.731,07	40.941.076,29	Üretici-ihracatçı	YSP:100	191	25	166	365
113.532.870,00	26.198.815,00	Üretici-ihracatçı	ÖSP:100	456	47	409	366
11.785.536,79	298.623,98	Grup Dış Ticaret	ÖSP:100	37	37		367
59.397,36		Üretici-ihracatçı	ÖSP:100	11		11	368
							369
80.319.033,88		Üretici-ihracatçı	KSP:50 YSP:50	496	62	434	370
372.903.808,90		Üretici-ihracatçı	KSP:70 YSP:30	870	235	635	371
1.692.843.807,06	9.834.015,77	Üretici-ihracatçı	ÖSP:100	607	225	382	372
25.114.770,82	13.202.773,52	Üretici-ihracatçı	ÖSP:100	517	64	453	373
		Grup Dış Ticaret	ÖSP:100	15	15		374
937.173,86	956.095,88	Üretici-ihracatçı	ÖSP:100	67	23	44	375
	1.882.081,63	Üretici-ihracatçı	ÖSP:100	460	100	360	376
260.558.196,64		Üretici-ihracatçı	KSP:75 YSP:25	369	120	249	377
119.587.968,50	6.257.532,50	Üretici-ihracatçı	ÖSP:100	1.490	144	1.346	378
1.631.096.674,00	41.582.804,00	Üretici-ihracatçı	ÖSP:54,67 YSP:45,33	700	145	555	379
	1.866.915,16	Grup Dış Ticaret	ÖSP:100	3	3		380
146.165.934,00		Üretici-ihracatçı	ÖSP:100	307	105	202	381
184.510.686,00	23.602.397,00	Üretici-ihracatçı	ÖSP:100	321	77	244	382
		Üretici-ihracatçı	ÖSP:100	517	115	402	383
153.871.350,84		Grup Dış Ticaret	ÖSP:100	101	11	90	384
4.710.463,90	1.026.602,72	Üretici-ihracatçı	ÖSP:100	305	258	47	385
117.008.260,60		Üretici-ihracatçı	YSP:100	120	15	105	386
115.148.088,00		Üretici-ihracatçı	ÖSP:100	94	94		387
85.099.300,00	14.788.893,00	Üretici-ihracatçı	ÖSP:100	1.065	216	849	388
32.803,51	922.300,61	Sektörel/Sermaye Dış Tic.	ÖSP:100	29	4	25	389
90.189.716,65	16.243.811,84	Üretici-ihracatçı	KSP:97 YSP:3	431	53	378	390
							391
836.447,52	7.157.252,07	Üretici-ihracatçı	ÖSP:100	137	97	40	392
11.322.593,31	415.245,32	Grup Dış Ticaret	ÖSP:100	13	13		393
92.700,92	426.036,20	Grup Dış Ticaret	ÖSP:100				394
	11.789,91	Grup Dış Ticaret	ÖSP:100	7	7		395
9.803.510,00	621.655,12	Sektörel/Sermaye Dış Tic.	ÖSP:100	19	5	14	396
1.559.818,34	694.009,33	Üretici-ihracatçı	ÖSP:100	10	2	8	397
31.508.279,00	12.563.618,00	Üretici-ihracatçı	ÖSP:100	655	62	593	398
782.805.909,69		Üretici-ihracatçı	KSP:0,15 YSP:99,85	1.079	513	566	399
	117.570,91	Grup Dış Ticaret	ÖSP:100				400

* KSP: Kamu Sermaye Payı ÖSP: Özel Sektör Payı YSP: Yabancı Sermaye Payı

TÜRKİYE'NİN EN BÜYÜK İLK 500 İHRACATÇI FİRMASI

2012 Genel Sıralama	2011 Genel Sıralama	2012 Sektörel Sıralama	FİRMA UNVANI	İhracat 2011 (\$)	İhracat 2012 (\$)	İhracat Değişim (%)
401	386	36	Arbel Bakliyat Hububat San. Tic. A.Ş.	43.379.881,75	43.305.364,38	-0,17
402	446	8	Gayrimenkul Anonim Şirketi	38.992.319,60	43.209.610,08	10,82
403	393	25	Gülsan Sentetik Dokuma San. ve Tic. A.Ş.	42.864.541,25	43.130.144,28	0,62
404	334	9	Coşkunöz Radyator ve Isı San. Tic. A.Ş.	49.435.632,58	43.055.535,13	-12,91
405	521	48	Mikropor Makina San. ve Tic. A.Ş.	33.686.517,16	42.897.325,58	27,34
406	574	38	Nawras Tarım Ürün.Grd.Nak.İnş. İth.İhr.San.Ltd.Şti.	31.156.221,46	42.708.981,80	37,08
407	368	19	Ceha Büro Mobilyaları Ltd. Şti.	44.670.808,93	42.692.096,35	-4,43
408	...	9	Araştırmaya Katılmıyor		42.662.447,25	
409	...	34	Adının Açıklanmasını İstemiyor	41.996.846,42	42.637.440,80	1,53
410	...	8	Adının Açıklanmasını İstemiyor		42.490.141,59	
411	328	7	Akaş Tarım Ürünleri İnş.Ahşap Plastik Amb.San ve Tic. A.Ş.	49.732.290,34	42.459.462,08	-14,62
412	414	41	Beltan Vibracoustic Titreşim Elemanl.San. ve Tic. A.Ş.	41.748.957,63	42.450.170,63	1,68
413	326	40	Zf Sachs Süspansiyon Sıst. San. ve Tic. A.Ş.	50.094.780,58	42.333.807,14	-15,49
414	381	45	Teksim Giyim San. ve Tic.Ltd. Şti	43.560.869,00	42.204.618,41	-3,11
415	...	50	Çakıroğlu Demir Çelik San. ve Tic. A.Ş.		42.187.588,57	
416	360	10	Baykal Makina Sanayi ve Ticaret A.Ş.	46.290.852,32	42.139.282,34	-8,97
417	806	17	Kumeks Dış Tic. ve Turizm A.Ş.	22.651.933,60	42.121.501,88	85,95
418	382	50	Deniz Tekstil San. ve Tic. A.Ş.	43.542.264,49	42.009.628,43	-3,52
419	314	17	P.M.S. Metal Profil Alüminyum San. ve Tic. A.Ş.	50.957.893,87	41.911.611,68	-17,75
420	617	20	Erdem Teks. San. ve Tic. A.Ş.	29.272.276,04	41.841.474,49	42,94
421	337	18	Feniş Ticaret A.Ş.	49.187.899,15	41.749.723,11	-15,12
422	...	47	Araştırmaya Katılmıyor	37.797.092,56	41.555.576,03	9,94
423	366	10	Eti Elektrometalurji A.Ş.	45.366.398,82	41.386.452,25	-8,77
424	306	35	Süperlas Süperlastik Kauçuk ve Plastik San. ve Tic. A.Ş.	53.143.010,02	41.370.664,84	-22,15
425	503	11	Ermaksan İç ve Dış Tic. A.Ş.	34.632.361,37	41.311.059,90	19,28
426	591	3	Cemre Marin Endüstri A.Ş.	30.480.428,17	41.283.503,86	35,44
427	299	10	Aşçım Çimento Beton Nak.San. ve Tic. A.Ş.	54.007.349,32	41.218.829,73	-23,68
428	...	4	Rmk Marine Gemi Yapım San. ve Deniz. Taşm. İşletmesi A.Ş.		41.213.025,93	
429	653	51	Hatboru Çelik Boru San. ve Ticaret Ltd.Şti.	27.561.657,05	41.169.211,40	49,37
430	362	59	Parsan Makina Parcaları San. A.Ş.	46.168.014,11	41.041.929,80	-11,10
431	...	55	Adının Açıklanmasını İstemiyor	41.799.472,28	40.961.443,73	-2,00
432	510	53	Yaprak Otom.San. ve Tic. Ltd. Şti.	34.260.926,04	40.879.023,97	19,32
433	622	11	Taçım Çimento San. ve Tic. A.Ş.	28.996.613,33	40.694.498,58	40,34
434	...	126	Adının Açıklanmasını İstemiyor	40.069.122,79	40.692.716,53	1,56
435	463	51	Pet Dış Tic. Ltd. Şti.	37.580.833,17	40.663.848,53	8,20
436	624	9	Bossan Teks. İth. İhr. San. ve Tic. Ltd.Şti.	28.899.147,87	40.653.557,15	40,67
437	520	22	Toraman Teks. Deri ve İnş.San. ve Tic.Ltd.Şti	33.700.446,47	40.648.873,16	20,62
438	487	30	Mak-Pa Elektrik Malz. Paz. Tic. Ltd.Şti.	35.721.616,11	40.629.831,66	13,74
439	470	52	Aytim Teks. San. ve Dış Tic. A.Ş.	36.921.233,26	40.621.146,50	10,02
440	974	23	Teksis Teks. Ürün. Paz. A.Ş.	18.834.360,65	40.605.775,37	115,59
441	508	40	Bifa Bisküvi ve Gıda San. A.Ş.	34.368.192,41	40.585.058,24	18,09
442	455	10	K.F.C. Gıda Tekstil Sanayi İthalat İhracat Yatırım A.Ş.	38.283.196,80	40.576.818,05	5,99
443	727	52	Tatmetal Demir Çelik İç ve Dış Tic.Ltd.Şti.	24.738.755,30	40.552.790,77	63,92
444	472	36	Argon Kimya San. ve Tic. A.Ş.	36.888.998,83	40.529.498,21	9,87
445	515	21	Oğuz Teks.San. ve Tic. A.Ş.	33.985.035,71	40.439.102,29	18,99
446	523	7	Alp Havacılık San.Tic. A.Ş.	33.630.434,81	40.227.586,93	19,62
447	219	10	Frigoglass Turkey Soğutma San. İç ve Dış Tic. A.Ş.	67.591.312,79	40.214.558,77	-40,50
448	341	12	Nuh Çimento Sanayii A.Ş.	47.852.387,56	40.184.185,06	-16,02
449	375	20	Mega Metal San. ve Tic. Ltd. Şti..	44.155.647,15	40.168.360,62	-9,03
450	672	37	Bilim İlaç Sanayii ve Tic. A.Ş.	26.865.448,15	40.095.598,60	49,25

2012 İç Satış Tutarı (TL)	2012 Vergi Öncesi Dönem Karı (TL)	Firmanın Konumu	Sermaye Payı (%)	Toplam Çalışan Sayısı	Çalışan Sayısı (Beyaz Yakalı)	Çalışan Sayısı (Mavi Yakalı)	2012 Genel Sıralama
132.115.926,00		Üretici-ihracatçı	YSP:100	118	28	90	401
2.970.360,82		Üretici-ihracatçı	ÖSP:100	637	285	352	402
680.680.036,47	1.101.042.947,00	Üretici-ihracatçı	ÖSP:100	2.550	150	2.400	403
49.953.616,00	8.175.030,77	Üretici-ihracatçı	ÖSP:100	257	41	216	404
25.715.830,00	16.413.401,00	Üretici-ihracatçı	ÖSP:100	320	43	277	405
		Grup Dış Ticaret	KSP:34 YSP:66	4	4		406
2.303.511,77	4.340.809,33	Üretici-ihracatçı	KSP:83 YSP:17	894	45	849	407
							408
231.303.977,21	39.170.330,51	Üretici-ihracatçı	YSP:100	759	312	447	409
	2.136.041,00	Üretici-ihracatçı	ÖSP:100	3	2	1	410
1.022.895,57	1.445.220,00	Üretici-ihracatçı	ÖSP:100	94	17	77	411
11.388.432,85	8.523.898,49	Üretici-ihracatçı	KSP:50 YSP:50	337	57	280	412
77.714.211,61	9.036.029,76	Üretici-ihracatçı	YSP:100	610	90	520	413
4.917.594,04	4.256.213,18	Üretici-ihracatçı	ÖSP:100	725	151	574	414
7.485.075,00	1.147.102,08	Grup Dış Ticaret	ÖSP:100	7	7		415
24.739.392,00	3.677,97	Üretici-ihracatçı	ÖSP:100	515	94	421	416
16.139.060,83	1.990.680,52	Üretici-ihracatçı	ÖSP:100	758	13	745	417
35.200.000,00		Üretici-ihracatçı	ÖSP:100	950	150	800	418
55.431.950,00	384.544,00	Üretici-ihracatçı	ÖSP:100	368	66	302	419
170.159.500,91	11.379.283,72	Üretici-ihracatçı	ÖSP:100	1.160	60	1.100	420
38.024.735,56		Grup Dış Ticaret	ÖSP:100	27	27		421
							422
23.846.595,00	30.408.810,00	Üretici-ihracatçı	ÖSP:100	369	47	322	423
36.455.499,52	2.409.419,06	Üretici-ihracatçı	ÖSP:100	551	53	498	424
33.340,50	3.158.658,27	Grup Dış Ticaret	ÖSP:100	25	25		425
11.849,29	2.812.782,85	Üretici-ihracatçı	ÖSP:100	31	13	18	426
34.273.374,66		Grup Dış Ticaret	ÖSP:100	206	13	193	427
1.338.059,62		Üretici-ihracatçı	ÖSP:100	544	262	282	428
52.145.886,21	11.189.727,78	Üretici-ihracatçı	ÖSP:100	285	49	236	429
16.461.701,13	8.805.092,18	Üretici-ihracatçı	ÖSP:100	563	125	438	430
148.423.973,00		Üretici-ihracatçı	ÖSP:100				431
892.355,18	142.701,93	Grup Dış Ticaret	ÖSP:100				432
110.960.989,65	20.003.602,90	Üretici-ihracatçı	ÖSP:100	235	120	115	433
	1.180.620,68	Grup Dış Ticaret	ÖSP:100	10	10		434
		Grup Dış Ticaret	ÖSP:100	2	2		435
	828.086,75	Grup Dış Ticaret	ÖSP:100	25	25		436
35.477.347,86	908.655,34	Üretici-ihracatçı	ÖSP:100	45	20	25	437
55.991.971,81	2.157.607,43	Grup Dış Ticaret	ÖSP:100	21	21		438
980.691,00	2.302.294,00	Üretici-ihracatçı	ÖSP:100				439
17.466,90	204.907,57	Grup Dış Ticaret	ÖSP:100	9	9		440
247.884.141,00	25.467.651,00	Üretici-ihracatçı	ÖSP:100	2.137	157	1.980	441
4.885.020,52	4.880.780,42	Üretici-ihracatçı	ÖSP:100	646	83	563	442
		Grup Dış Ticaret	ÖSP:100	6	6		443
87.917.306,66	3.146.671,67	Üretici-ihracatçı	ÖSP:100	105	45	60	444
92.519.510,91	9.285.883,87	Üretici-ihracatçı	ÖSP:100	724	74	650	445
4.192.609,00	8.726.000,00	Üretici-ihracatçı	KSP:50 YSP:50	446	128	318	446
40.000.000,00		Üretici-ihracatçı	YSP:100	564	79	485	447
473.522.022,00	73.081.844,00	Üretici-ihracatçı	ÖSP:100	501	150	351	448
108.050.907,67	2.076.130,03	Üretici-ihracatçı	ÖSP:100	124	12	112	449
587.716.270,01	78.822.104,23	Üretici-ihracatçı	ÖSP:100	2.034	1.709	325	450

* KSP: Kamu Sermaye Payı ÖSP: Özel Sektör Payı YSP: Yabancı Sermaye Payı

TÜRKİYE'NİN EN BÜYÜK İLK 500 İHRACATÇI FİRMASI

2012 Genel Sıralama	2011 Genel Sıralama	2012 Sektörel Sıralama	FİRMA UNVANI	İhracat 2011 (\$)	İhracat 2012 (\$)	İhracat Değişim (%)
451	...	15	Adının Açıklanmasını İstemiyor	42.399.280,07	40.082.128,26	-5,47
452	...	38	Araştırmaya Katılmıyor	38.179.707,19	40.074.600,61	4,96
453	474	8	Ertürk Pamuk ve Üzüm İşl.İth. İhr.ve Tic.ve San.Ltd.Şti	36.498.664,88	39.903.144,61	9,33
454	...	53	Adının Açıklanmasını İstemiyor	35.541.550,72	39.896.840,69	12,25
455	645	54	Yolbulan Metal San.Tic.A.Ş.	27.908.564,21	39.848.984,44	42,78
456	...	31	Mustafa Carkıt Kablo San. İc ve Dış Tic. Ltd. Şti.		39.784.181,66	
457	...	39	Qlube Petrokimya San. ve Tic. Ltd. Şti.		39.720.728,19	
458	207	40	Bagfas Bandırma Gubre Fabrikaları A.Ş.	72.864.513,02	39.638.219,37	-45,60
459	352	3	Matras Dış Tic. A.Ş	46.744.491,69	39.331.699,24	-15,86
460	349	54	Öz Tekstil San. ve Tic. Ltd. Şti..	46.925.730,72	39.328.999,36	-16,19
461	...	59	Mesa İmalat Sanayi ve Tic. A.Ş.		39.277.474,80	
462	556	7	Yonca Gıda San.İşl.İç ve Dış Tic. A.Ş.	32.141.129,44	39.262.108,86	22,16
463	261	56	Hursan Paslanmaz Çelik Geri Donusum Tesisl.Tic.San.A.Ş.	60.492.089,50	39.199.873,66	-35,20
464	511	13	Göлтаş Göller Bölgesi Çimento A.Ş.	34.235.837,37	39.188.199,00	14,47
465	...	60	Adının Açıklanmasını İstemiyor	40.438.730,04	39.099.722,01	-3,31
466	776	45	Yaris Kabin San. ve Tic.A.Ş.	23.637.215,94	38.887.146,80	64,52
467	286	41	Marsa Yağ San. ve Tic. A.Ş.	56.212.232,27	38.671.213,49	-31,20
468	443	57	Milteks Spor Giyim Tekstil San. ve Tic. A.Ş.	39.623.179,51	38.573.259,75	-2,65
469	440	58	Aps Giyim San. ve Tic. A.Ş.	39.853.295,72	38.310.503,04	-3,87
470	347	21	Demisaş Döküm Emaye Mamulleri San. A.Ş.	47.216.400,96	38.175.528,04	-19,15
471	424	44	Ferro Döküm Sanayi ve Dış Ticaret A.Ş.	41.056.025,08	38.139.513,69	-7,10
472	116	5	Med Marine Kıl.ve Röm. Hız.İn.Ş.San. ve Tic.A.Ş.	113.222.399,22	38.092.859,55	-66,36
473	437	13	Silverline Ev Gereçleri Satış ve Paz.A.Ş.	40.044.249,47	38.043.720,51	-5,00
474	...	42	Adının Açıklanmasını İstemiyor	40.287.226,77	37.917.699,22	-5,88
475	461	57	3 M Sanayi ve Tic. A.Ş	37.686.909,56	37.810.611,04	0,33
476	329	64	Bilkont Dış Tic.ve Teks.San. A.Ş	49.717.093,04	37.756.643,34	-24,06
477	344	42	Eksun Gıda Tarım San. ve Tic.Aş	47.502.501,40	37.577.281,69	-20,89
478	...	11	Park Elek.Madenc.San. ve Tic. A.Ş		37.533.387,07	
479	419	14	Schott Orim Cam Sanayi ve Ticaret A.Ş.	41.261.205,59	37.370.172,06	-9,43
480	541	20	Starwood Orman Ürünİ.San. A.Ş	32.832.820,09	37.366.940,21	13,81
481	...	59	Adının Açıklanmasını İstemiyor		37.362.616,93	
482	88	47	İlke Personel Yonetimi ve Taşaronluk Hizm. Ltd. Şti.	143.208.773,75	37.283.738,70	-73,97
483	336	11	Klimasan Klima San. ve Tic. A.Ş.	49.275.007,44	37.281.842,79	-24,34
484	705	30	Gürteks Pazarlama A.Ş.	25.613.068,89	37.214.716,45	45,30
485	467	43	Seha Mühendislik Müşavirlik Ticaret Makina San. A.Ş.	37.243.050,60	37.141.269,68	-0,27
486	482	60	Alpin Teks.San. ve Dış Tic.Ltd. Şti	35.992.356,49	37.073.129,00	3,00
487	798	7	Özkaplan Karpet İç ve Dış Tic. Ltd.Şti.	22.927.132,83	37.049.123,62	61,60
488	...	10	Araştırmaya Katılmıyor		36.941.615,32	
489	357	5	Afyon Yumurta İth.İhr.ve Tic. A.Ş.	46.538.511,50	36.940.158,50	-20,62
490	484	43	Basarlar Hırdavat Pazarlama Sanayi ve Ticaret Ltd. Şti.	35.875.081,49	36.928.665,09	2,94
491	497	11	Anatolia Tar.ÜR.San. ve Dış Tic A.Ş.	34.948.205,21	36.870.035,07	5,50
492	431	79	Kurum Demir San.Dış Tic.A.Ş.	40.546.085,51	36.730.084,54	-9,41
493	...	46	Araştırmaya Katılmıyor	33.440.080,90	36.720.907,44	9,81
494	359	65	Mahmut Yarım Gıda İth.İhr. San. ve Tic. A.Ş.	46.297.236,33	36.603.978,48	-20,94
495	453	61	İntem İth.İhr.ve Paz.Tic.Ltd. Şti	38.541.873,59	36.528.971,75	-5,22
496	578	93	Boyçelik Metal San. ve Tic. A.Ş.	31.109.274,35	36.434.818,48	17,12
497	330	12	Çinkom Çinko Kursun Metal ve Madencilik San.Tic. A.Ş.	49.624.744,10	36.320.686,62	-26,81
498	...	23	Emta Kablo San. ve Tic. A.Ş.		36.243.818,96	
499	...	11	Araştırmaya Katılmıyor		36.153.392,96	
500	...	62	Bvb Teks. San. ve Tic. Ltd. Şti.		36.152.440,40	

2012 İç Satış Tutarı (TL)	2012 Vergi Öncesi Dönem Karı (TL)	Firmanın Konumu	Sermaye Payı (%)	Toplam Çalışan Sayısı	Çalışan Sayısı (Beyaz Yakalı)	Çalışan Sayısı (Mavi Yakalı)	2012 Genel Sıralama
6.139.912,00	5.663.837,00	Üretici-ihracatçı	ÖSP:100	389	103	286	451
							452
5.363.356,30	1.871.188,04	Üretici-ihracatçı	ÖSP:100	112	21	91	453
187.535,17	5.919.670,37	Üretici-ihracatçı	ÖSP:100	250	24	226	454
361.589.728,67	7.965.078,69	Üretici-ihracatçı	ÖSP:100	408	50	358	455
14.619.954,04	1.452.489,65	Üretici-ihracatçı	ÖSP:100	53	13	40	456
	30.128,07	Grup Dış Ticaret	KSP:1 YSP:99	3	3		457
286.608.914,00	25.972.292,00	Grup Dış Ticaret	ÖSP:100	303	115	188	458
		Grup Dış Ticaret	ÖSP:100	9	9		459
4.368.931,17	1.870.496,97	Üretici-ihracatçı	ÖSP:100	346	25	321	460
40.306.010,60	6.127.213,50	Üretici-ihracatçı	KSP:99,7078 YSP:0,2922	414	80	334	461
172.619.047,45		Üretici-ihracatçı	ÖSP:100	326	102	224	462
7.097.573,23	1.207.007,22	Üretici-ihracatçı	ÖSP:100	51	12	39	463
119.027.836,00		Üretici-ihracatçı	ÖSP:100	361	94	267	464
	1.090.695,80	Sektörel/Sermaye Dış Tic.	ÖSP:100	22	6	16	465
124.203.034,40	13.492.792,71	Üretici-ihracatçı	ÖSP:100	740	110	630	466
282.993.564,93	30.996.374,81	Üretici-ihracatçı	KSP:80 YSP:20	330	129	201	467
453.885,26	2.612.623,66	Grup Dış Ticaret	ÖSP:100	8			468
14.399.860,78	2.010.189,02	Üretici-ihracatçı	ÖSP:100	586	48	538	469
70.578.758,36		Üretici-ihracatçı	ÖSP:100	544	117	427	470
70.830.294,73		Üretici-ihracatçı	ÖSP:100	429	104	325	471
78.563.473,17	2.683.989,22	Üretici-ihracatçı	ÖSP:100	301	3	298	472
70.840.722,24	5.225.384,23	Grup Dış Ticaret	ÖSP:100	81	80	1	473
2.658.153,00	161.759,00	Grup Dış Ticaret	ÖSP:100	33	7	26	474
325.484.706,17	19.700.000,00	Üretici-ihracatçı	YSP:100	446	228	218	475
102.886.612,47		Üretici-ihracatçı	ÖSP:100	713	152	561	476
152.984.940,00	4.793.167,00	Üretici-ihracatçı	ÖSP:100	140	40	100	477
35.865.963,00	111.263.592,00	Sektörel/Sermaye Dış Tic.	ÖSP:100	631	126	506	478
		Üretici-ihracatçı	YSP:100	357	97	260	479
562.025.133,00	43.067.741,00	Üretici-ihracatçı	ÖSP:100	639	137	502	480
780.000,00		Üretici-ihracatçı	YSP:100	60	60		481
9.071.594,38	1.675.048,26	Üretici-ihracatçı	ÖSP:100	4	4		482
78.751.707,00	2.402.509,00	Üretici-ihracatçı	ÖSP:100	686	154	532	483
	2.831.375,47	Grup Dış Ticaret	ÖSP:100	10	10		484
17.995.347,64	4.192.845,00	Üretici-ihracatçı	ÖSP:100	35	20	15	485
	976.308,55	Sektörel/Sermaye Dış Tic.	ÖSP:100	5	5		486
		Grup Dış Ticaret	ÖSP:100	2	2		487
							488
56.652.426,20	1.909.902,07	Üretici-ihracatçı	ÖSP:100	108	10	98	489
		Grup Dış Ticaret	ÖSP:100	6	6		490
1.870.805,68		Üretici-ihracatçı	KSP:65 YSP:35	230	40	190	491
808.004.859,21	6.266.072,54	Üretici-ihracatçı	ÖSP:100	212	36	176	492
							493
3.437.813,45	916.487,24	Üretici-ihracatçı	ÖSP:100	36	12	24	494
510.207,21		Grup Dış Ticaret	ÖSP:100				495
323.040.813,46	9.357.229,89	Üretici-ihracatçı	ÖSP:100	463	53	410	496
19.634.349,24	27.165.832,03	Üretici-ihracatçı	ÖSP:100	235	24	211	497
62.464.721,49		Üretici-ihracatçı	ÖSP:100	111	22	89	498
							499
	64.487,86	Grup Dış Ticaret	ÖSP:100	3	3		500

* KSP: Kamu Sermaye Payı ÖSP: Özel Sektör Payı YSP: Yabancı Sermaye Payı

DÜNYANIN ÖDÜLÜNÜ ALDIK.

Dünyanın en saygın ödül organizasyonlarından aldığımız nakit yönetimi ödüllerimizi Türkiye ile paylaşmanın mutluluğunu yaşıyoruz.

2012 GLOBAL FINANCE AVRUPA'NIN EN İYİ İNTERNET BANKALARI YARIŞMASI

- Türkiye'nin En İyi Kurumsal İnternet Bankası
- Avrupa'nın En İyi Online Nakit Yönetimi Hizmeti Sunan İnternet Bankası

2012 STEVIE ULUSLARARASI İŞ DÜNYASI ÖDÜLLERİ

- Yılın En İyi Yeni Ürün/Hizmeti
Bronz Ödülü: TEB CepPOS

TEB

teb.com.tr / 444 0 832

TEB KOBİ BANKACILIĞI DÜNYAYA ÖRNEK OLDU

TEB, TÜRKİYE'DE BİR İLKİ DAHA GERÇEKLEŞTİRDİ.
KOBİ BANKACILIĞI FİNANSAL OLMAYAN HİZMETLERDE IFC TARAFINDAN
DÜNYANIN EN İYİ 3 BANKASINDAN BİRİ SEÇİLDİ.

KOBİ Akademi, KOBİ TV, KOBİ Destek Hattı ve KOBİ Danışmanları gibi projelerimizle Türk KOBİ bankacılığının çitasını yükseltmekten ve tüm dünyaya örnek gösterilmekten gurur duyuyoruz.

KOBİ'LERİMİZE, TÜRK BANKACILIK SEKTÖRÜNE VE ÜLKEMİZ EKONOMİSİNE HAYIRLI OLSUN.

TEB

teb.com.tr / 444 0 832

“Dünyayla konuşuyoruz,
Vodafone’la kazanıyoruz.”

Eyüp Bartık

Eyüp Lojistik A.Ş. Yönetim Kurulu Başkanı

 eyüp
lojistik

Dünyayla konuşanların iş ortağı: Vodafone

Dünyada 56 noktaya tırlarla doğrudan taşımacılık yapan tek Türk şirketi Eyüp Lojistik'te yurtdışıyla konuşmak için bir parçası. **Dış Ticaret Destek Paketi**'yle cepten ve sabit hatlardan **yurtdışı görüşmelerde aynı fiyata iki katı konuşan** Eyüp Lojistik, maliyetlerini düşürürken yurtdışıyla iş ilişkilerini de geliştirdi. Böylece, iş hacmini 2 katına çıkardı.

Arayın, 30'un üzerinde ülkede, 30 milyonu aşkın kurumsal müşterimizle edindiğimiz tecrübeyi şirketinizin dünya çapında başarısı için kullanalım.

iŞ ORTAĞIM

İşiniz için akıl kârı çözümler

0 850 250 0 542'yi arayın, işyerinize gelelim.

Sabit yurtdışı arama dakikaları, 24 ay taahhülle 6 ay için 2'ye katlanır.

Paket; Dünyayla Konuşuran Mobil ve Sabit Ses Paketi ile Dünyada Konuşuran Roaming Paketi'nden oluşur. 31.12.2013 tarihine kadar geçerlidir. Dünyayla Konuşuran Mobil Ses Paketi alındığı tarihten itibaren 1 ay geçerlidir, iptal edilmemesi durumunda her ay yenilenir, dakikalar yurtdışı aramalarında geçerlidir. Ücretlendirme periyodu 6 saniyedir. Vergiler dahil 19 TL'dir. Dünyayla Konuşuran Sabit Ses Paketi Vodafone.net tarafından sağlanmaktadır; 24 ay taahhülle 6 ay boyunca yurtdışı arama dakikaları 2'ye katlanır. Vergiler dahil 35 TL'den başlar. Dünyada Konuşuran Roaming Paketi yurtdışında yapılan çağrılar ve gelen aramalar için kullanılabilir, dakikalar bittiğinde paket geçerlilik süresi boyunca yapılan aramalar ve alınan çağrılar vergiler dahil 1,25 TL/dakika üzerinden ücretlendirilir. Vergiler dahil 45 TL'den başlar. Ücretlendirme periyodu 60 saniyedir. Katılım ve kullanım koşulları, geçerli olan tarifeler ve ülkeler için: vodafone.com.tr

Ticaretin güvenli

2003 yılında Evyap Sabun, Yağ, Gliserin San. A.Ş. bünyesinde, sabun üretimi için gerekli olan büyük miktarlardaki hammaddenin depolanması,

gemilerden transfer edilmesi ve ihtiyaç duyulan her türlü lojistik sürece destek vermek amacıyla kurulan Evyapport, şimdi Arçelik'ten Tüpraş'a,

Adidas'tan Unilever'e dünyanın ve Türkiye'nin önde gelen büyük markalarına hizmet veriyor. Dünya devleri Evyapport'a güveniyor. Tamamı gümrüklü 265.000 m² alan üzerinde, konteynır terminali, tank terminali ve araç terminali alanlarında faaliyet gösteren Evyapport, bölgedeki sanayi kuruluşlarına ve dünyanın birçok ülkesine, hizmet verdiği çok çeşitli konteynır hatları ile bağlantı imkanı sağlıyor. Yıllık 600.000 TEU kapasitesine sahip konteynır terminali, 15.000 m² depolama alanı üzerinde toplam 1.500 aracın park edilebildiği araç terminali, hacimleri 910 m³'ten 4.300 m³'e kadar değişen 44 adet tankın bulunduğu toplam 115.000 m³ anlık depolama

kapasitesine sahip tank terminali ile Evyapport Marmara Denizi'nin önemli limanlarından biri olma görevini üstleniyor.

Doğu Marmara'nın vazgeçilmez limanı

Türkiye sanayisinin kalbinde, 455 metrelik rihtimi, 200 metre boyunda iskelesi ve 16 metre su derinliği ile kaliteli, güvenilir hizmetin vazgeçilmez adresi olan Evyapport,

Doğu Marmara sanayisinin en merkezi noktasında yer alıyor. Kocaeli il sınırları içerisinde, İstanbul Boğazı'nın 80 kilometre doğusunda, İzmit şehir merkezinin 10 kilometre batısında Kirazlıyalı Beldesi'nde şehir içi trafiğinden uzak, D-100 ve TEM yollarına doğrudan ulaşabilen ideal bir noktada bulunuyor. Ayrıca demiryolu taşıma sistemine

limanı

Evyapport

olmamakta, bu sayede kesintisiz olarak 365 gün gemi yanaşma - kalkma hizmeti veriyor.

Ticaretin güvenli limanı. Tam 10 yıldır! Kurulduğu günden bugüne durmaksızın büyüyen ve teknolojik altyapısını geliştiren Evyapport, geleceği sağlam adımlarla planlıyor. 200 metrelik iskelesini yenileme ve

entegre olan Evyapport'ta avantajlı intermodal taşıma seçenekleri sunuyor. 4 hatta 80 konteynır yükleme kapasitesi sahip demiryolu bağlantısı, Evyapport'u rakiplerinden ayıran özelliklerden biri olarak öne çıkıyor. Evyapport, Türkiye ekonomisinde kilit rol oynayan İstanbul, Kocaeli ve Adapazarı gibi endüstri merkezlerine ortalama 30 km uzaklıktaki konumu ile dikkat çekmektedir. Türkiye'nin iç bölgelerine sağladığı ulaşım avantajıyla Evyapport, başkent Ankara'ya da en yakın konteynır limanıdır. İzmit Körfezi'nin kapalı yapısı ile doğal korunaklı bir liman olan Evyapport'ta hissedilir gelgit tesiri

genişletme çalışmalarıyla 378 metreye çıkaracak olan Evyapport, ana iskelede 4 adet STS ve parmak iskelede 4 adet mobil vinci ile müşterilerine en iyi

şekilde hizmet vermeyi amaçlıyor. 2013'ün Ocak ayında iskelesini batı istikametine doğru genişleten Evyapport 2013'ün Ağustos ayında iskelenin doğu istikametine doğru genişleme çalışmalarını bitirmeyi hedefliyor. Son fazda ise iskelenin deniz tarafına doğru 178 metre uzama çalışmalarını 2013 yılı sonu itibari ile tamamlamayı hedefliyor. Kapalı depolama alanları kurulması Evyapport'un 2014 yılı içerisinde gerçekleştirmeyi planladığı yatırımları

arasında yer alıyor. Evyapport'un dünya devlerinden oluşan müşteri portföyüne hizmet verebilmek için en iyi ve yeni araçlar ile donatılan konteynır terminalinde bir çok farklı tip vinç ve taşıyıcı araç bulunuyor. Toplam 18 adet Lastik Tekerlekli Vinç(RTG), 2 adet Boş Konteynır İstifleme ve 3 adet Dolu Konteynır İstifleme aracı, toplam 4 adet mobil rıhtım vinci, 2 adet STS, 25 Terminal Traktörü ve 3 ila 32 ton arasında çeşitli kaldırma kapasitelerine sahip forklift ile donanımlı bir limanda olması gereken araç çeşitliğini sağlıyor. 2013 yılında 2 adet ilave STS siparişi ile, ekipman parkını ve elleçleme kapasitesini artırmayı planlayan Evyapport, kalite ve güvenlik anlayışıyla Marmara'nın en önemli limanlarından bir olmaya devam edecek.

EVYAPPORT
10.yıl

TİCARETİN GÜVENLİ LİMANI

İstanbul Anadolu yakası,
Adapazarı ve
Kocaeli Sanayisine
en yakın çıkış noktasında
olan EVYAPPORT;
son teknoloji ürünü
ekipmanları, profesyonel
operasyon kadrosu ve
liman otomasyon
sistemiyle dünya
standartlarında
365 gün 24 saat
kesintisiz hizmet veriyor.

En değerli ayrıcalığınız:
**Endüstriyel
tasarım...**

Elbette eğer tescili varsa.

En değerli mülkünüz:

Buluş...

Elbette eğer patenti varsa.

En değerli varlığınız:

Marka...

Elbette eğer tescili varsa.

Günümüzde şirketlerin gücü sahip oldukları maddi varlıklardan çok marka, patent ve endüstriyel tasarımlarının değeriyle ölçülmekte. Gerek prestiji gerek maddi getirisi yüksek bu değerlerin korunması, korunması için ise öncelikle sahibi adına tescil edilmesi gerekir.

Destek Patent, yaklaşık 30 yıllık deneyimi, Türkiye'ye yayılan ofisleri, uzman marka ve patent vekilleriyle tüm tescil işlemlerinizde yanınızda.

destekphone: 444 43 44

www.destekpatent.com.tr

İstanbul • Ankara • İzmir • Bursa • Konya • Gaziantep • Adana

DESTEK PATENT 30.yıl

Bilgi ve birikimin gücüyle ilerliyoruz.

1983 yılından bu yana marka, patent, tasarım ve telif hakları başta olmak üzere entelektüel varlık bilincinin yerleşip yaygınlaşması, bu değerlerin nitelikli bir hizmet anlayışıyla korunması ve ticari değere dönüştürülmesi için çalışmalarımızı sürdürüyoruz.

Alanında Türkiye lideri ve dünya ikincisi Destek Patent olarak 30. yılımızda da, şirketlerin markalaşma, teknolojik yenilikleri ile endüstriyel tasarımlarını koruma yolunda karşılaştıkları engelleri ortadan kaldırmak için yaygın ofis ağımız, uzmanlığımız ve deneyimimizle yanınızdayız.

destekphone: 444 43 44

www.destekpatent.com.tr

İstanbul • Ankara • İzmir • Bursa • Konya • Gaziantep • Adana

2012 YILI TÜRKİYE'NİN

★ SEKTÖR
BİRİNCİLERİ

Hedef / Target

1 4 1 1 2 0 1 4

RUP Fuel Oil Dönüşüm Projesi
Residuum Upgrading Project

Dönüşüm, Gelişim, Güç

En büyük yatırımımız için hedefe hızla koşuyoruz.
Fuel Oil Dönüşüm Projesi yaklaşık 2,5 milyar dolara mal olacak.
Ülkemiz cari açığına yıllık 1 milyar dolar pozitif katkı sağlayacak.
Tüpraş rafinerileri optimum üretim yapacak.
Uluslararası pazardaki rekabetçi gücüne güç katacak.

Transformation, Evolution, Power

We are flying toward our target with our biggest investment.
Residuum Upgrade Project is costing about \$2,5 billion.
RUP will create \$1 billion positive impact on Turkey's current account deficit.
Tüpraş refineries will optimise production.
Will be stronger than ever in the international market.

Ticaretin makamı

Göz kamaştırıcı iç ve dış tasarımıyla ticareti yeniden tanımlayan tek tüm ticaret erbabını makam sa

YENİ FORD TOUR

Dünyanın
ticari gücü
TRANSIT
Türkiye'de
üretiliyor

m aracı.

ımı, konforu, yüksek performansı ve
knolojileriyle Yeni Ford Tourneo Custom,
ahibi yapacak.

NEO CUSTOM

Go Further

ford.com.tr

Görünmeyeni görüyoruz

Tam 77 yıldır camın saydamlığında görünmeyeni, dünyanın geleceğini görüyor; yüksek teknolojimiz, yaratıcılığımız ve küresel bakışımızla geleceği üretiyoruz. Geçmişte olduğu gibi gelecekte de öncülüğe oynuyor; dünyada ilk üç içinde yer alma hedefi ile ilerliyoruz.

Türk Tekstilinde Güç ve Başarının Simgesi: Ak-Pa

Türkiye'nin ve dünyanın en büyük tekstil hammaddesi tedarikçilerinden Ak-Pa Tekstil İhracat Pazarlama A.Ş., 5 kıtada 70'ten fazla ülkeye gerçekleştirdiği 360 milyon dolarlık ihracat ve güçlü kurumsal yapısıyla ülkemizin gurur kaynağı olmaya devam ediyor.

**BUGÜNE KADAR BAŞARDIKLARIMIZIN DAHA
YİNE BİRLİKTE BAŞARACAĞIZ.**

FAZLASINI,

TürkTraktör

Çayeli Bakır
İşletmeleri A.Ş.

Yeraltından Dünyaya...

An aerial view of Earth from space, showing the Middle East and surrounding regions. The sun is visible in the upper left, casting a bright glow over the landmasses. The colors range from deep blues of the oceans to greens and browns of the land. A semi-transparent green box is overlaid on the left side of the image, containing text in Turkish.

Yüksek teknolojiyle yeraltından çıkarttığımız bakır ve çinko cevherini dünyanın dört bir yanına ihraç ediyoruz. Madencilik sektörünün ihracat şampiyonu olarak ülke ve bölge ekonomisinin gelişimine ihracatla da katkıda bulunmanın gururunu yaşıyoruz.

TAI

FAALİYET ALANLARI

Sabit ve Döner Kanatlı Hava Platformları

İnsansız Hava Araçları

Uydu

Tasarım, Modernizasyon, Üretim, Destek

Türkiye'nin Havacılık ve Uzay Merkezi

T-38

YARASA

ATAK T129

C-130

ANKA

HÜRKUŞ

TURNA

YÜKSEK ÇÖZÜNÜRLÜKLÜ YER GÖZLEM UYDUSU

444 **LOVE**
(5683)

Danışma
Hattı

Altınbaş

...CREATE LASTING IMPRESSIONS

Build at our Istanbul shipyard and you get a lot more than just a first impression for your investment. Outstanding build quality means outstanding resale value, outstanding charter potential and world class acceptance. With over 1 kilometre of proven world class yachts delivered, 185 metres in 2011 all on time! and 260 metres still in build.

Get in touch to become
the next **world class owner.**

PROTEKSAN TURQUOISE

WORLD CLASS YACHTS

OUTSTANDING ACHIEVEMENT AWARD, 2011 YACHT AWARDS
YOGI, MOST INNOVATIVE YACHT OF THE YEAR, 2011 YACHT AWARDS

ON THE WATER LA NATURELLE D'EE 50M - MOSAÏQUE 50M - VÄJÖLIRÖJA 47.5M - CAMELION B 42.5M
PEGASO 53.4M - SEA D 39.8M - TALISMAN C 54.2M - PETARA 58.2M - HAIDA C 71.1M - ODESSA 49.8M - VINYDIEA 63M
LEO FUN 63.0M - SEQUEL P 54.7M - BARAKA 68.2M - TURQUOISE 53.4M - YOGI 60.2M - TALISMAN C 70.5M

yeni

ZEYTİNİN EN KIYMETLİSİ MARMARABİRLİK'TEN

Özenle seçilmiş ağaçlardan toplanmış,
tanelerinin iriliği, rengi, kokusu, lezzeti ile eşsiz bir zeytin.

MARMARABİRLİK

Doğadan gelen sağlık

MARMARABİRLİK

2012 YILI TÜRKİYE'NİN

SEKTÖREL

TANITIM

GRUPLARI

LEMI TOLUNAY
DERİ TANITIM GRUBU BAŞKANI

DTG etkisi ihracat rakamlarına yansdı

Dünyada kalitesi ve uzman işçiliğiyle öne çıkan Türkiye deri sektörü, uluslararası pazarlarda hak ettiği pazar payına ulaşmayı amaçlıyor. Bunun için tanıtım alanında daha etkin bir strateji izleme ihtiyacından hareketle, 2005 yılında Deri Tanıtım Grubu (DTG) kuruldu. Deri Tanıtım Grubu'nun temel amacı, sektörün mevcut pazarlardaki imajının geliştirilmesi ve hedef pazarlarda sektörün güçlü yönlerini öne çıkaran tanıtım

stratejilerinin oluşturulması. Bu kapsamda DTG, hem yurtiçi hem de yurtdışında tanıtım faaliyetleri gerçekleştiriyor. Belirlenen hedef pazarlarda sektörün moda, marka ve tasarım algısının yükseltilmesine yönelik çalışmalar yürütülüyor. Yapılan tanıtım etkinlikleri sektörün uluslararası pazarlara açılma çalışmalarına ivme getirdi ve bu etkinlikler, hedef pazarlarımızdaki ihracat rakamlarımıza da olumlu yansdı. Nitekim Türkiye'nin deri ve deri ürünleri ihracatı son beş yılda

yüzde 26,5 artarak 1,6 milyar doları aşmış bulunuyor. Bu kapsamda, sektörün en önemli pazarı olan Rusya'ya yapılan ihracat yalnızca 2012 yılında bile yüzde 31,2 artarken, diğer hedef pazarlar İtalya, Çin ve Hong Kong'a deri ürünleri ihracatı son beş yılda sırasıyla yüzde 72,1, yüzde 122,9 ve yüzde 280 oranlarında artış gösterdi. DTG'nin 2013 yılı hedefleri arasında başta İtalya, Rusya, Çin ve Hong Kong olmak üzere belli başlı pazarlarda sektörün moda-marka algısının yükseltilmesi

yer alıyor. DTG'nin faaliyetleri sektörün uluslararası pazarlarda payını artırmayı sağlıyor.

DURSUN OĞUZ GÜRSOY
FINDIK TANITIM GRUBU BAŞKANI

FTG yurtiçine ve yurtdışına yönelik tanıtım faaliyetleri yürütüyor

Fındık Tanıtım Grubu, toplam 9 üyeden oluşuyor. 1995 yılında tahsil edilmeye başlanan ek nisbi aidat ile oluşturulan Fındık Tanıtım Fonu kaynakları ile gerçekleştirilen reklam ve tanıtım faaliyetlerine ilk olarak 1997 yılında ABD'de başlandı, bu ülkeyi 2000 yılında Japonya, 2001 yılında Çin Halk Cumhuriyeti ve 2005'te de Hindistan izledi. Diğer taraftan, hedef ülkeler arasında Rusya Federasyonu'nun dahil edilmesi konusunda yapı-

lan çalışmalar sonuçlandırıldı, global krizin olumsuz etkileri nedeniyle henüz başlatılamayan faaliyetlerin hayata geçirilmesi için uygun zaman bekleniyor. Ayrıca, yurtiçi tüketimin artırılmasına yönelik olarak, bugüne kadar en ünlüsü "Ağanıgi-Naganıgi" kampanyası olmak üzere 6 kez reklam kampanyası gerçekleştiren FTG, Ar-Ge faaliyetleri çerçevesinde yerli ve yabancı üniversiteler bünyesinde fındığın besin değeri ve sağlığa olan faydalarına yönelik çalışmalarına

da devam ediyor. Diğer taraftan, 2003 yılından bu yana THY uçuşlarında ikram edilen fındıkların tedarikinde önemli katkılarda

bulunuyor. FTG, hedef pazar olarak belirlenen ülkelerdeki faaliyetlerini büyük reklam ajansları ve PR firmaları aracılığıyla yürütüyor. Yürütülen projeler kapsamında, Türk fındığının sanayide kullanımı konusunda seminerler, önemli dergilerde reklam çalışmaları, ürünlerinde fındık kullanan ve kullanma potansiyeli olan önemli firmalarla ortak promosyon faaliyetleri gibi çalışmalar gerçekleştiriliyor, Türk fındığının bilinirliği artırılmaya çalışılıyor.

ŞAHİN AYDEMİR
KANATLI TANITIM GRUBU BAŞKANI

Kanatlı sektörü ihracatta gurur kaynağı oldu

Iki yıl önce faaliyetlerine başlayan Kanatlı Tanıtım Grubu, sektör paydaşlarını bir arada tutarak, gerek yurtiçi gerekse yurtdışında lobi oluşturma, devlet desteğiyle yeni pazarlar yaratma, tanıtım faaliyetleri, giriş sürecinde kapalı olan pazarların açılmasını sağlama, pazarlarda kalıcı olma amaçlarını taşıyor. Türkiye kanatlı sektörü 2012 yılında 1,8 milyon ton kanatlı eti ve 15 milyar adedin üzerinde yumurta üretimi gerçekleştirdi. 2011 yılı ihracatı 680.110.757 dolar

olarak gerçekleşen kanatlı ürünleri sektörünün 2012 yılı ihracatı yüzde 31,7 artarak 893.815.306 dolar oldu. Ayrıca sektör 2012 yılında 9 yeni ülke pazarı açtı. 2013 yılında ihracat hedefini Japonya, Suudi Arabistan, Güney Afrika Cumhuriyeti, Körfez Ülkeleri Afrika ülkeleri özelinde devam eden çalışmalarımız ile ciddi bir ivme kazandırmayı hedefliyoruz. AB ile devam eden ihracat çalışmalarımıza devam ederek bu pazarda da var olmak istiyoruz. 2012 yılında gerçekleştirilen alım heyetleri,

pazar araştırmaları, fuar katılımları, ticaret heyetlerine pazar çeşitlendirmeye yönelik yeni faaliyetler ile 2013 yılında da devam edilecek. 2013 yılında sektörün 1,2 milyar dolar ihracat hedefine ulaşacağını tahmin ediyoruz. 2013 yılı 500 milyar dolar ihracat hedefi doğrultusunda sektörümüzün 2023 hedefi olarak 5 milyar dolar hedef koyduğunu hatırlatmak isteriz. Türkiye kanatlı sektörü 2009 yılından bu yana ihracatta ülkemizin gurur kaynağı oldu. Bilindiği üzere kanatlı sektörü,

çiftlikte “Sofraya Güvenle Gelen Hizmet” sloganıyla üretimin her aşamasında istihdama katkısı ile hem ülkemiz vatandaşlarına hem de ihracat pazarlarımızdaki insanların beslenmesine katkı sağlayacak.

AHMET TIRYAKIOĞLU
MAKARNA BULGUR BAKLIYAT VE BİTKİSEL YAĞLAR TANITIM GRUBU BAŞKANI

MBTG'den kısa zamanda çok iş

Dünya ekonomisinde 2012 yılında yaşanan yavaşlamayla birlikte, Türkiye'nin en önemli dış ticaret ortakları arasında bulunan Avrupa Birliği ülkelerinde yaşanan durgunluk ve Ortadoğu ülkelerinde görülen istikrarsızlık gibi dış ticaret performansını olumsuz etkileyecek unsurların varlığına rağmen sektör genelinde bir önceki yıla oranla yüzde 8,5'lik bir ihracat artışı gerçekleştirildi. İhracatta 2023 vizyonu çerçevesinde Türki-

ye İhracatçılar Meclisi tarafından ortaya konulan eylem planının en önemli unsurlarından biri mevcut pazarlara yenilerini ekleyerek pazar çeşitlendirmesini sağlamak. Türkiye'nin en önemli ticaret ortakları olan bölgelerde yaşanan ekonomik durgunluk ve siyasi belirsizlik ortamında pazarı çeşitlendirme konusu daha da önem kazanıyor. Bu kapsamda tanıtım grubumuzca yapılan çalışmaların bir yansıması olarak, 2012 yılında sektörde yer alan ürün gruplarının ihraç edildiği

ülke sayısı 160'dan 177'ye çıkarıldı. Önümüzdeki dönemler için en önemli hedeflerimizden biri, Türk gıda ürünlerinin dünyanın bütün ülkelerinde önemli bir yere sahip olmasını sağlamak. 2012 yılının Nisan ayında kurulan Makarna, Bulgur, Bakliyat ve

Bitkisel Yağlar Tanıtım Grubu, kurulduğu günden itibaren sektördeki ürünlerin uluslararası pazarlara tanıtımı için yoğun bir faaliyet içerisinde bulunuyor. 2012 yılı içerisinde katıldığı ikisi yurtdışında olmak üzere üç önemli fuarda dünyanın dört bir yanında gelen sektör temsilcilerine Türkiye gıda ürünleri ile yapılan yemekler ikram edildi ve ürünlerimizden numuneler sunuldu. Bu sayede ürünlerimiz büyük ilgi gördü ve ciddi bir talep yaratıldı.

ADNAN DALGAKIRAN
MAKİNE TANITIM GRUBU BAŞKANI

Almanya işbirliği meyvelerini veriyor

Kurulduğu günden bu yana önemli proje ve etkinlikleri hayata geçiren Makine Tanıtım Grubu, 2012 yılını da çok yoğun geçirdi. Özellikle Almanya'da tanıtım faaliyetleri aralıksız sürdü. Uluslararası fuarlar tanıtım faaliyetlerimizin önemli bir ayağını oluşturdu. Almanya'ya yönelik faaliyetlerimiz, sadece fuar katılımları ile sınırlı kalmadı, heyet, toplantı gibi etkinliklerle devam etti. Haziran ayında

Kuzey Ren-Westfalya'ya Heyet, Aralık ayında da Baden-Württemberg eyaletine Roadshow organizasyonu yapıldı. Makine Sanayii Sektör Platformu'na üye derneklerin de katıldığı bu faaliyetlerde, gerek kamu ve sivil toplum örgütleri gerekse de özel sektör temsilcileri ile temaslara kuruldu. Almanya'daki muhataplarımız ile Türkiye'de de çeşitli organizasyonlarla temaslara sürdürüldü. Bunun yanında, Almanya'daki tanıtım faaliyetlerinin

sürekliliğini sağlamak amacı ile Almanya'da 2012 yılında basın bültenleri gönderildi, Almanya'dan Türkiye'ye editör

ziyaretleri organize edildi. Makine Sanayi Sektör Platformu üyesi derneklere desteklerimiz de aralıksız sürdü. Makine sektöründe oluşturduğumuz TURQUM kalite markasına sahip firmaların da yurtdışında tanıtımları için destekte bulunuldu. 2013 yılında yine pekçok organizasyona imza atacak olan Makine Tanıtım Grubu, ayrıca Hollanda'da da Almanya örneğindeki gibi bir program oluşturarak tanıtım faaliyetlerine başlayacak.

ALİ KAVAK
NARENCİYE TANITIM GRUBU BAŞKANI

Narenciyede “Türk Malı” imajını oluşturuyoruz

Narenciye Tanıtım Grubu, ürünlerimizin yurtiçi ve yurtdışı talebini artırmak adına kaliteli üretim planlaması ve doğru pazarlama kanallarının kullanılmasını enstrümanlarını organize bir şekilde ve ülke politikası olarak yürütmek için kurulmuş bir yapı. NTG, narenciye ürünlerimizin tanıtım ve pazarlaması yönündeki çalışmalarını narenciyede “Türk Malı” imajını ön plana çıkararak markalaşma sürecini tamamlama hedefine oturttu. Narenciye sektö-

rünün ülkemiz ekonomisi ve tarım ürünleri ihracatımız açısından arz ettiği önem dikkate alınarak, uluslararası piyasalarda ülkemiz menşeli narenciye ürünlerine yönelik ithalatçı talebinin artırılması ve yurtiçi tüketimde istikrarlı bir artış eğiliminin tesisi ve de gerekli tanıtım faaliyetlerinin uygulamaya konulabilmesi amacıyla kuruldu. Narenciye meyvelerinin, içerdiği vitamin ve lifler ile insan sağlığı üzerindeki olumlu etkileri tüm dünyada kabul görmüş bir gerçek. Yürüteceğimiz tanıtım kampanya-

ları ile ürünümüzün bu özelliklerini ön plana çıkartarak hem dışarıda hem de iç piyasada tüketici alışkanlığı yaratabilmek, NTG'nin “Türk Malı” imajı oluşturma hedefinin de destekleyicisi. NTG, hedef pazar

olarak belirlenen ülkelerdeki faaliyetlerini büyük reklam ajansları ve PR firmaları aracılığıyla yürütüyor. Yürütülen projeler arasında Tarkan, Muhteşem Yüzyıl projesi sanatçıları ile çekilen narenciye tanıtım filmleri, önemli dergilerde reklam çalışmaları, yurtiçi narenciye festivalleri yer alıyor. Ayrıca uluslararası kongrelere ev sahipliği gerçekleştirilirken, dünyanın dört bir yanında sektöre ilgili önemli ve prestijli fuarlara iştirak edilecek Türk narenciyesinin bilinirliği artırılmaya çalışılıyor.

BAHADIR KAYAN
SERAMİK TANITIM GRUBU BAŞKANI

Seramiklerimiz dünyanın en değerli markaları arasında

Seramik Tanıtım Grubu, dünya seramik sektöründe Premium bir algı yaratabilmek ve Türk seramiklerinin fiyat rekabetine girmeden marka gücünü artırmak amacıyla 1997 yılında kuruldu. Grubumuz, "Turkishceramics" markası ile fuar organizasyonundan konserlere pek çok etkinliğe imzasını atarak, Türk seramiklerinin uluslararası arenadaki tanınırlığını arttırmak için tanıtım çalışmalarını üstleniyor. Türkiye'de seramik üretimi

deneyimi, farklı medeniyetlerin geliştirdiği 8 bin yıllık teknik birikimden miras kaldı. Bugün Türk seramikleri, en gelişmiş teknoloji, yaratıcılığı ve inancıyla geleceği tasarlıyor. Türkiye, dün-

yanın en büyük 9. seramik karo üreticisi ve en büyük 4. seramik karo ihracatçısı olarak seramik sektöründe önde gelen ülkelerden biri. Tüm seramik firmaları gerçekleştirdikleri Ar-Ge ve tek-

noloji yatırımlarla üzerine düşen görevi yerine getiriyor. Türkiye bugün, seramik karoları yanında, seramik sağlık gereçleri kurulu üretim kapasitesi ve ihracatı ile Avrupa birincisi. Türkiye seramik sektörü sadece üretim alanında değil, aynı zamanda sektöre katma değer yaratmada da güçlü konumda bulunuyor. Bugün Türkiye seramikleri dünyanın en değerli üçüncü markası olarak kabul ediliyor. "Turkishceramics" olarak amacımız, ikinciliğe yükselmek.

MELİH İŞLİEL
SU ÜRÜNLERİ TANITIM GRUBU BAŞKANI

STG ihracatı artıracak çalışmalar yapıyor

Türkiye su ürünleri sektörü, sürdürülebilir üretim kapasitesi, tür çeşitliliği, AB standartlarına uygun üretim ve işleme teknikleri, hedef pazarlara coğrafi yakınlık gibi nedenlerle, üretim kapasitesi yanında aynı zamanda güçlü bir ihracat potansiyeline de sahip ve ihracatımız sürekli olarak yükselme eğilimi içerisinde seyrediyor. Son yıllarda ülkemizde su ürünleri üretimi, işlenmesi ve ihracatına yönelik ülkemizde ciddi yatırımlar gerçekleştirildi.

Sürekli artan üretim kapasitesi ile dış pazarlarda önemli bir pazar payına ulaşan Türkiye su ürünleri sektörü, son yıllarda en hızlı büyüyen gıda sanayii olması ile önem kazandı, dünya çapında yetiştiricilik sektöründe önemli bir oyuncu haline geldi. Su Ürünleri Tanıtım Grubu ise, sağlıklı beslenmenin en temel öğelerinden birini oluşturan su ürünlerine yönelik yurtiçi ve yurtdışı talebin, buna bağlı olarak ihracatın artırılmasına amacıyla 2008 yılında, ihracatçı firmaların talebi ile kuruldu.

Grup Ege, İstanbul ve Akdeniz Su Ürünleri ve Hayvansal Mamuller İhracatçı Birlikleri yönetim kurulu üyelerinin katılımıyla toplam dokuz üyeden oluşuyor. Tanıtım Grubu, balık tüketiminin olumlu etkilerini ve insan sağlığı üzerine etkilerini tüketicilere aktararak yaptığı tanıtım faaliyetleri ile iç tüketimi artırmayı, uluslararası su ürünleri fuarlarına katılarak Türkiye su ürünleri ihracatını ve pazar payını artırmayı hedefliyor. Bu kapsamda çalışmalara hızla devam ediliyor.

OSMAN BAĞDATLIOĞLU
SÜS BİTKİLERİ TANITIM GRUBU BAŞKANI

Süs bitkilerinde Türkiye avantajlı

Süs Bitkileri Tanıtım Grubu, süs bitkileri sektör ihracatımıza gereken tanıtım gücünü kazandırmak amacıyla

bundan iki yıl önce kuruldu. Süs bitkileri ürünlerinin bilinirliğinin artırılması, rekabet imkanının geliştirilmesi ve pazar çeşitliliğinin sağlanmasını amaçlayan Süs Bitkileri Tanıtım Grubu çalışmaları kapsamında, sektörün hedef pazarlarına yönelik yurtdışı tanıtım faaliyetleri, Ar-Ge çalışmaları ve sektörün gelişimini destekleyecek yurtiçi tanıtım faaliyetleri yer alıyor. Türkiye süs bitkileri sektöründe, coğrafi konumu ve iklimi itibarıyla önemli avantajlara sahip. Dünyada en çok

çiçek tüketen ülkelerin komşusu olarak ihracatımızı arttırmak için önümüzde önemli bir potansiyel var. Sektörde en önemli ithalatçılardan olan Almanya, Hollanda ve Rusya her yıl milyarlarca dolar süs bitkileri ithalatı yaparken, Türkiye'den tedarik ettikleri miktar bu rakamın ancak yüzde 0,2'sini oluşturuyor. Bu sebeple tanıtım grubumuz özellikle bu yakın pazarları hedef ülkeler olarak belirledi. Hollanda, Almanya, İngiltere ve Rusya'ya önümüzdeki yıllarda önemli tanıtım

faaliyetleri yaparak ihracatımızı büyük ölçüde arttırmayı hedefliyoruz. Türkiye'de süs bitkileri sektörü henüz yeni tanınıyor. Büyük bir gelişim potansiyeli barındıran sektörün tanıtım grubu aracılığıyla desteklenmesi, dünya ile rekabet edebilmek açısından çok önemli. Tanıtım grubumuz kurulduktan sonra ihracatımızda önemli artışlar görüldü. Hedefimiz ise çok daha yüksek. Dünya üzerinde önemli oyuncuların biri olmak ve rakiplerimizi geride bırakmak istiyoruz.

ZEKERİYA METE
ŞEKERLEME VE ŞEKERLİ MAMULLER TANITIM GRUBU BAŞKANI

Tanıtım grubu şekerli mamuller ihracatına ivme katacak

Sektörümüzde ağırlıklı bir yere sahip şekerli mamullerin yurtdışında tanıtım amacıyla Şekerleme ve Şekerli Mamuller Tanıtım Grubu, Nisan 2012 yılında Ekonomi Bakanlığı'nın onayı ile kuruldu. Tanıtım grubumuzun öncelikli hedefi, sektörümüzü dünya piyasalarında layıkıyla tanıtarak, hem sektörümüze hem de ülke ihracatına ve ekonomisine faydalı olabilmek. Tanıtım grubu faaliyetlerini belirleme ve hayata geçirme aşamasında

kendilerine fayda sağlamak için yola çıktığımız sektördeki üyelerimizle irtibat halinde olup, sektörün taleplerini dikkate alarak hareket ediyoruz. Şekerleme ve şekerli mamuller sektörü olarak en büyük avantajlarımızdan biri, yüzlerce farklı ürün çeşidi ile oldukça geniş bir tüketici kitlelerine hitap edebilme fırsatımızın olması. Bu fırsatı iyi kullanarak rekabetin yüksek seviyede olduğu sektörümüzde, Türk ürünü konseptini ön plana çıkarmayı ve dünya piyasalarında ürünleri-

mizin hak ettiği noktaya gelmesi için etkin projeler geliştirmeyi amaçlıyoruz. Bu kapsamda dünyada ekonomik krizlerin etkilerinin en derin bir şekilde hissedildiği bu dönemde kurulan

tanıtım grubumuzun kuruluşundan bu yana geçen kısa sürede şekerli mamuller sektöründe yüzde 20 oranında ihracat artışı yakalandı. İnanıyoruz ki, ihracat artışımızda tanıtım grubunun dünyanın en uzak köşelerinde tanıtım faaliyetleri yapması ve bunun sonuçlarını tüm sektörümüzle paylaşması ihracatımıza önemli bir ivme kazandıracak, sektörümüzün 2023 İhracat Stratejisi kapsamında ihracat hedeflerine ulaşması için önemli bir enstrüman olacak.

METİN ÖLKEN
ZEYTİN VE ZEYTİNYAĞI TANITIM KOMİTESİ BAŞKANI

Türk zeytin ve zeytinyağı markasının oluşması için çalışıyoruz

Zeytin ve Zeytinyağı Tanıtım Komitesi, 3 Nisan 2007 tarihinde kuruldu ve kurulduğu günden bu yana seçilen hedef pazarlarda etkin tanıtım faaliyetleri yürütüyor. ZZTK'nin amacını, dış pazara yönelik yapılan çalışmaların artırılarak ihracat pazarlarımızın çeşitlendirilmesi ile "Türk Zeytin ve Zeytinyağı" markasını ve imajını oluşturmaya yönelik olarak tanıtım kampanyalarının yürütülmesi, iç pazara yönelik amacımızı da

pazarın geliştirilmesi ve tüketimin artırılması için tüketici bilincini geliştirecek tanıtım faaliyetlerinde bulunulması

olarak özetleyebiliriz. Dünya pazarlarının taleplerine yönelik ürün çeşitliliğinin sağlanması ve pazar kanallarının genişletilerek sürdürülebilir fiyat politikası uygulanması da Komite'nin diğer amaçları arasında yer alıyor. Geçtiğimiz yıl oldukça aktif bir yıl geçiren Zeytin ve Zeytinyağı Tanıtım Komitesi'nin katıldığı bazı etkinlikler şunlar oldu: "Olive Japan 2012 Uluslararası Sızma Zeytinyağı Yarışması"na birliğimizi ve komitemizi temsilen jüri üyesi olarak zeytinyağı

tadım uzmanı Ahmet Ertür'ün katılımı sağlandı. ÇHC'de gerçekleştirilen 2012 yılı Yağlı Tohumlar ve Yağ Sanayi Zirvesi'nde Türkiye zeytin ve zeytinyağı tanıtım bir sunum yapıldı. Food Hospitality China 2012 Fuarı'na ve Irak Agro Food 2012 Fuarı'na katılım sağlandı. İç piyasa etkinlikleri kapsamında "Zeytinyağı: Sağlıklı ve Lezzetli" isimli proje kapsamında Türkiye'nin çeşitli illerindeki AVM'lerde tüketicilere zeytinyağının insan sağlığına faydaları anlatıldı."

Tatlı Yiyelim, Tatlı Konuşalım

Sweets for Sweet Conversations

Esse SÜSS, spreche SÜSS!

نأكل حلاوة ونتكلم بالحلاوة

Сладко поедим-сладко поговорим

Mangeons des douceurs pour parler en douceur

Comamos dulces, hablemos dulcemente

Comamos doce, falamos docemente

甘いものを食べながら 甘く語り合しましょう

달콤한 식품을 먹고, 달콤한 얘기를 하자

मीठी-मीठी बातों ✪ लिए मिठाइयाँ

让我们吃甜点说甜话

TC

**TURKISH
CONFECTIONERY
& SWEET
PROMOTION
GROUP**

From the masters of confectionery
TURKEY
Sweetens the world
by her plenty of tastes.

Çobançeşme Mevkii, Sanayi Caddesi Dış Ticaret Kompleksi, C Blok
Yenibosna / **İSTANBUL / TURKEY**

T : +90 (212) 454 05 00 (Pbx) F : +90 (212) 454 05 01

W : www.turkishconfectionery.org.tr E : info@turkishconfectionery.org.tr

8.000

Türk makine imalatçısının

2023 ihracat hedefi

100 milyar \$!

Makine parkınızı kurarken ve yenilerken, Türk makine üreticilerinin dünya pazarlarındaki tecrübesinden ve kaliteli ürünlerinden yararlanın.

www.makinetanitimgrubu.com

+ Fındık

Sevdiğiniz bir çok lezzete Türk fıncığı eşlik ediyor. Türk fıncığının bulunduğı her tat artı değeri kazanıyor.

www.ftg.org.tr

Türk lezzeti dünyaya taşınıyor.

Yüksek ihracat hacmiyle Türkiye, eşsiz topraklarında yetişen tarım ürünlerini dünyaya taşıyor.

Bu özel lezzetler, Makarna, Bulgur, Bakliyat ve Bitkisel Yağlar Tanıtım Grubu ile dünya markası haline geliyor.

MBTG

**MAKARNA, BULGUR,
BAKLIYAT ve BİTKİSEL YAĞLAR
TANITIM GRUBU**

TÜRK MÜCEVHER SEKTÖRÜ

Türk Mücevherat Sektörü; köklü kültürel mirası, mücevher üretme geleneği, üstün üretim kalitesi, zengin tasarım çeşitliliği ve benzersiz lojistik konumu ile dünya lideridir.

200'e yakın ülkeye ihracat yapan Türk Mücevher Sektörü, altın mücevherat sektöründe dünyada ikinci sırada yer alıyor. 2012 yılında %42 artışla 2.08 milyar dolar ihracat yapan Türk mücevher sektörü Türkiye'de ihracatını en çok arttıran ikinci sektör oldu.

Türkiye'de mücevher ihracatı yapan firmaların kanuni temsilcisi olan Mücevher İhracatçıları Birliği, Türk Mücevher Sektörünü dünya pazarlarına açmaya devam ediyor.

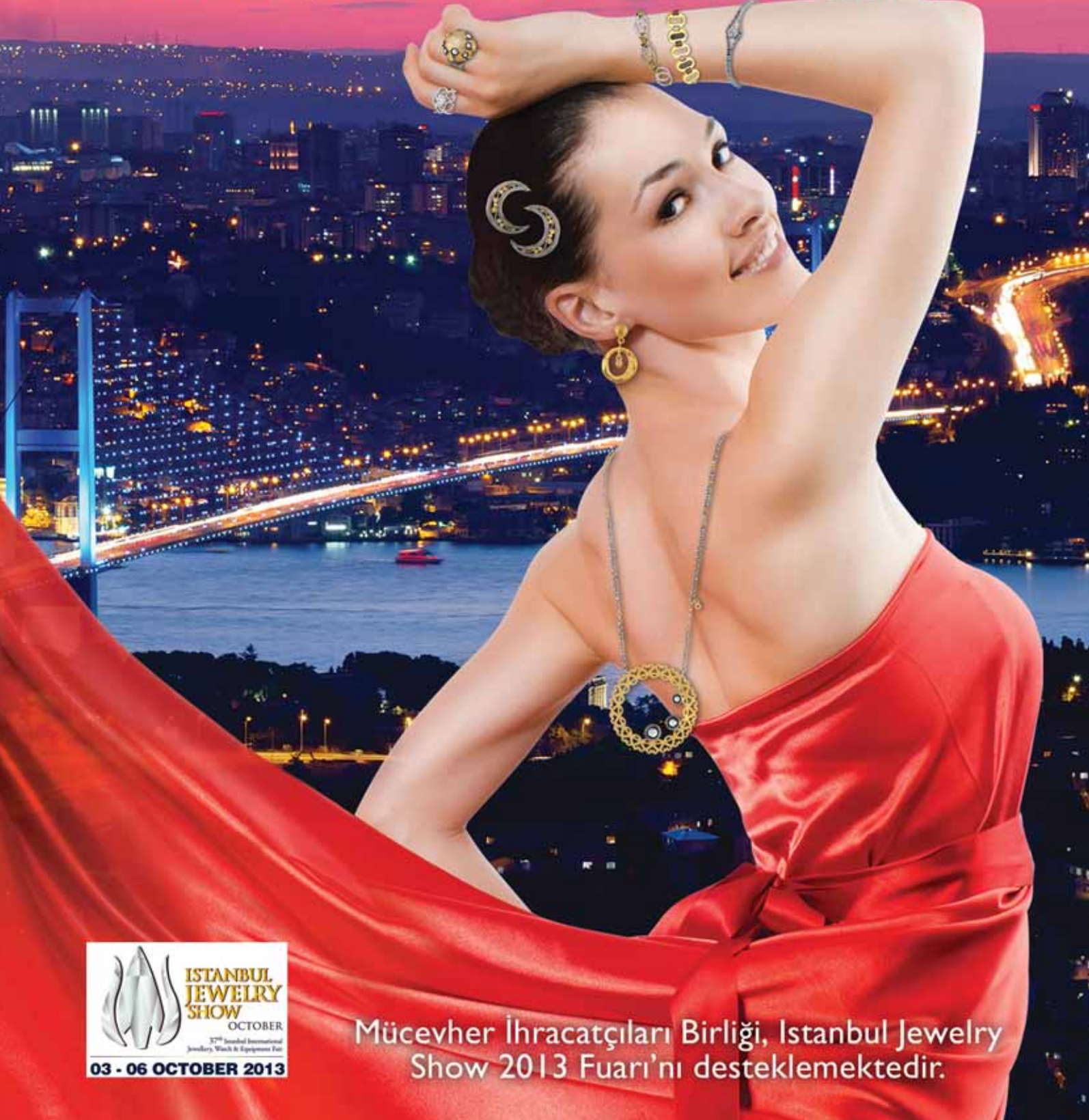
MÜCEVHER
İHRACATÇILARI BİRLİĞİ

www.jtr.org.tr

MÜCEVHER İHRACATÇILARI BİRLİĞİ

3-6 Ekim 2013

37.Uluslararası Mücevherat, Saat ve Malzemeleri Fuarı'nda
Sizleri Ağırlamaktan Memnuniyet Duyacağız

Mücevher İhracatçıları Birliği, Istanbul Jewelry Show 2013 Fuarı'nı desteklemektedir.

Prof. Dr. NAZİM EKREN
İSTANBUL TİCARET ÜNİVERSİTESİ REKTÖRÜ

Küresel kriz sonrası en önemli gündem maddesi ihracat oldu

İhracatın analizi, ekonominin yapısı ve ilişkiler sistemi ile ilgili önemli ipuçları sunuyor. İhracat, ilk aşamada ulusal düzeyde üretim yapısı ve süreçleri konusunda veri ve bilgi içeriyor. Dış ticaret dengesinin önemli bir bileşeni olan ihracat, GSYİH'nin ve cari açığın düzey ve kompozisyonunu şekillendiriyor.

İhracat performansı iç piyasada üretilmiş malların diğer ülkelere satışında karşılaşılan nispi başarı veya başarısızlığa işaret ediyor. İhracat performansı satışlar, itibar, marka gücü, karlılık, müşteri tatmini gibi spesifik konularla da ilişkili. İhracatı destekleyen teşviklerin ve düzenlemelerin, makroekonomik programların içeriği, firmaların boyutu, firmaların faaliyet alanı ve teknolojik kapasitesi, kritik girdilere ve finansal kaynaklara ulaşım imkanı, yabancı dil yetkinliği, vergi düzeyleri gibi hususlar ihracat performansını etkileyen diğer değişkenler olarak ön plana çıkıyor.

AB pazarlardaki yerini koruyor
İhracat, ilk aşamada ulusal düzeyde üretim yapısı ve süreçleri konusunda veri ve bilgi içeriyor. Dış ticaret dengesinin önemli bir bileşeni olan ihracat, GSYİH'nin ve cari açığın düzey ve kompozisyonunu şekillendiriyor. İhracatın her iki göstergeye oranı farklı sinyaller veriyor. İhracat, küresel

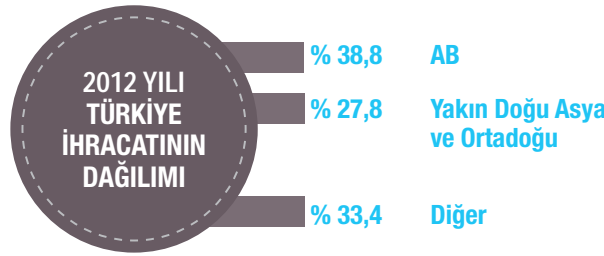
mal piyasalarında mukayeseli rekabet avantajını yansıtıyor. Ekonomi Bakanlığı'nın web sayfasında yayınlanan dış ticaret istatistikleri bu çerçevede önemli göstergeler içeriyor: 2012 yılında bir önceki yıla göre ihracatın artış oranı yüzde 13,1. 2012 yılı küresel ihracat artışı oranı tahminleri

ihracatı yüzde 21,7 arttı, tüketim malları ihracatı yüzde 6,5 arttı, diğer ihracat kalemleriyüzde 6,9 azaldı. Bu veriler seti, 2012 yılında, ihracatta genel olarak artış trendinin devam ettiğini, kritik dengelerin korunduğunu, ülkeler ve ekonomik gruplar bazında farklılaşma sürecine

lar fiyatları etkilerken; kişi başına düşen gelir ve gelir dağılımı da gelir seviyesini belirliyor.

Dış ticarete entegrasyon ivme kazandırıyor

Fiyat düzeyi, ayrıca, rezerv paraya sahip olmayan ülkeler açısından döviz kurunun önemine işaret ediyor. Söz konusu belirleyiciler seti ithalatı da etkilediğinden daha da önem kazanıyor. Döviz üretebilme kapasitenin yapısı ve özelliği dış ticaret dengesinin kalitesi açısından özel önem taşıyor. Değerlendirme ve analizlerinde net ihracat konsepti ön plana çıkıyor. Özel sektör kamu kesimi arasındaki etkin yönetim sistemini tanımlayan ekonomi politik çerçevede ihracat, küreselleşmenin, küresel sistemle entegrasyonun yönü ve şekli konusunda ön bilgi sunuyor. İhracatı etkileyen faktörleri birlikte ele alan, eş anlamlı ve entegre yapıda dizayn edilmiş dış ticaret, büyüme ve kalkınma modelleri ve politikaları sürdürülebilir mukayeseli rekabet avantajı oluşturmada ve korumada önemli ivme kazandırıyor.

ise bu oranın altında bulunuyor. İhracat/ithalat 2011 yılında yüzde 56 iken 2012 yılında yüzde 64,5 oldu. İhracat/GSYİH oranı son 10 yılda yüzde 15,6 ile yüzde 17,4 arasında değişiyor.

İhracatta firma yaklaşımları etkili oldu

Bir önceki yıla göre AB ve OECD ülkelerinin payı azalırken, diğerlerinin payı arttı. Bir önceki yıla göre 2012 yılında yatırım malı ihracatı yüzde 3,1 azaldı, ara mali

girildiğini gösteriyor. 2012 yılı ihracat görünümünde, küresel ekonomik ve finansal ortam, ülkelerin ekonomi politikaları ve firmaların yaklaşımları etkili oldu. Küresel kriz sonrasında uluslararası yayın ve literatürde, organizasyonlarda ve toplantılarda en önemli gündem maddesi ihracat ve ilgili konular oldu. Üzerinde durulan konu başlıkları şu şekilde özetlenebilir. Kapasite, verimlilik, kredi, enerji, işgücü maliyetleri, kar marjı gibi husus-

Dr. CAN FUAT GÜRLESEL
TİM EKONOMİ DANIŞMANI

Euro Bölgesi'nde sınırlı büyüme bekleniyor

2013 yılında Çin ve diğer gelişen ülke ekonomilerinde 2012 yılına göre daha hızlı büyümeler gerçekleşmesi bekleniyor. 2013 yılında ekonomik gelişme ve performanslar üzerinde merkez bankalarının izleyecekleri para politikaları yine belirleyici olacak.

Dünya ekonomisi 2008 yılında başlayan ve 2009 yılında küresel küçülmeye yol açan krizin etkilerini halen taşıyor. 2009 yılında yaşanan küresel küçülmenin ardından dünya ekonomisi 2010 yılında beklentilerin üzerinde bir büyüme göstermiş ve yüzde 5,1 oranında büyümüştü. 2011 yılında büyüme göreceli olarak zayıflamış ve yüzde 3,8 olarak gerçekleşmişti. 2012 yılında ise dünya ekonomisinde önemli bir yavaşlama yaşanıyor. Bu yavaşlama ile birlikte dünya ekonomisi 2012 yılında yüzde 2,6 büyürken yavaşlama hem gelişmiş hem de gelişen ülkelerde hissediliyor. 2012 yılında gelişmiş ülkelerde büyüme yüzde 1,3'e, gelişen ülkelerde ise yüzde 5,1'e geriledi. 2013 yılında ise dünya ekonomisinde büyüme yine 2010 ve 2011 yılı performansının altında kalacak. Dünya ekonomisi için büyüme beklentisi yüzde 2,8 iken, gelişmiş ülkeler için yüzde 1,5, gelişen ülkeler için ise yüzde

5,6 büyüme öngörülüyor. 2013 yılında ABD ekonomisinde yüzde 2,1, Euro Bölgesi'nde yüzde 0,2 ve Japonya'da ise yüzde 1,2 büyüme bekleniyor.

Euro Bölgesi'nde büyüme zayıf kalacak

Gelişen ülkelerde ise 2012 yılına göre büyüme performansları sınırlı ölçüde artış gösterecek. Euro Bölgesi'nde 2013 yılında yüzde 0,2 gibi çok sınırlı bir büyüme bekleniyor. Böylece yılın ikinci yarısında resesyondan çıkılacağı görülüyor. Ancak büyüme yine de oldukça zayıf kalacak. Dünya ekonomisinde 2012 yılında yaşanan önemli bir diğer gelişme, başta Çin ekonomisi olmak üzere gelişen ülkelerde büyüme hızlarında ortaya çıkan

yavaşlama. Çin ekonomisi uzun yıllar sonra yüzde 7-8 aralığında bir büyümeye geriliyor. Çin ve diğer gelişen ülkelerde kendi iç ekonomik sorunları ile de daha fazla yüz yüze kaldı.

Merkez Bankası'nın belirleyiciliği devam edecek

Türkiye'nin yeniden yatırım yapılabilir ülke notu almasında sürdürülebilir büyümeye geçişin önemli rol oynadığı anlaşılıyor. Sürdürülebilir büyümenin anlamı Türkiye'nin cari açık ve enflasyon yaratmayan bir ekonomik büyüme sağlaması ve büyümede zikzaklar çizmeden bunu sürdürmesi. Türkiye'nin cari açık ve enflasyon yaratmayacak veya yatırım yapılabilir ülke notunu koruyacak olan büyüme hızı ise ekonominin mevcut yapısı içinde yüzde 4-5 aralığında bulunuyor. Bu itibarla yatırım yapılabilir ülke kredi notu Türkiye'yi yüzde 4-5 aralığındaki bir ekonomik büyümeye şimdilik sıkıştırıyor. Kredi notunu mevcut koşullarda ancak istikrarlı ve sürdürülebilir bir büyüme ile koruyabileceğiz.

Nitekim yatırım yapılabilir ülke kredi notu veren Fitch Türkiye'nin 2013 yılında yüzde 3,8, 2014 yılında ise yüzde 4,5 büyüyeceğini öngörüyor. Merkez Bankası'nın (MB) 2013 yılında da belirleyiciliği devam edecek.

MB'nin para politikası başarılı oluyor

Ancak 2013 yılında TL faiz oranlarında gerilemenin sürmesi bekleniyor. Özellikle kredi faizlerinde hissedilir düşüşler olacak. TL'de ise MB'nin örtülü kontrolü sürecek. MB TL'nin aşırı değerlenmesine veya değer kaybetmesine izin vermeyecek. Bu da TL'de 2013 yılında göreceli bir istikrar olacağını gösteriyor. Merkez Bankası son 2,5 yıldır önemli politika değişikliklerine ve politika aracı çeşitlemelerine gidiyor. Zaman zaman eleştirilmesine karşın özellikle dünyada yaşanan belirsizlikler ve gelişmiş ülke merkez bankalarının uyguladığı çok geniş para politikalarına karşı TC Merkez Bankası'nın uyguladığı esnek para politikası başarılı oluyor.

Prof. Dr. EMRE ALK N
KEMERBURGAZ ÜNİVERSİTESİ REKTÖR YARDIMCISI

Ya ihracat olmasaydı?

İlk 500 Şirketin toplam ihracattaki payının azalması rekabetçilik açısından sevindirici bir durum. Demek ki, alt kategoriden gelenler küresel pazarlarda rekabeti zorlamaya başlamış. Keza ilk 1000 ihracatçı firmanın da toplam ihracattaki payı gerilemiŐ, bunlar yeni Őampiyonların gelmekte olduğunu gösteriyor.

Her yıl TİM tarafından açıklanan “İlk 1000 İhracatçı” raporunu okumam bazen birkaç haftayı bulur. Çünkü bir iktisatçı için o kadar çok analiz edilmesi gereken sonuç vardır ki, tek bir tanesini bile atlamadan dikkatle okumak gerekir. Her Őeyden  nce Türkiye ekonomisinin karlılık ve istihdam açısından son derece ciddi bir geçiş sürecinde olduğunu söylememiz gerekiyor. Küresel krizden hemen önce 2007 yılından bu yana rakamlara baktığımızda, ihracatçı Şirketlerin son derece sert Şartlarda devam eden dış rekabette ayakta kalabilmek için 20. yüzyıla ait bir gelenek olan yüksek sayıda istihdam alıŐkanlıĐından vazgeçtiğini gözlemliyoruz. Yıllar itibariyle ilk 1000 ihracatçı Őirkette alıŐan sayısı ciddi Şekilde dalgalanırken, kriz öncesi rakamlara daha yeni ulaştığı gözleniyor. Ancak bazı yıllar ihracatı arttırırken istihdam rakamlarının da rekor seviyelere ıkmiŐ olduğunu hatırlatalım.

Küçükler daha kıvrak davranabiliyor

Özellikle ikinci 500 ihracatçı firmanın istihdamında drama-

tik bir d ŐuŐ göze çarpıyor. Bu durum krizden iki yıl sonra yaptığım bir analizin doğruluğunu da kanıtlamış oldu. Kriz sonrası toparlanma sürecini dev firmalar daha iyi değerlendirdi ve ciro-istihdam konularında KOBİ'lere göre daha hızlı davrandı. İlk 500 Şirketin istihdama arzu edilen Şekilde olmasa bile ikinci 500 Őirkete göre daha umut verici gözüküyor. Ancak karlılık tarafına geçtiğimizde durum farklılık arz ediyor. Belki de ilk 500 Şirketin ciro rakamlarının büyüklüğü sebebiyle kar oranları düşük seyrediyor ancak, ikinci 500'un dev Şirketlere göre kar oranlarının daha kabul edilebilir bir seviyede olduğu söylenebilir. Yani küçükler büyüklere göre daha kıvrak ve rekabetçi davranabiliyor. Buradan hareketle personel sayıları ile karlılık paralelinde bakıldığında Türkiye'de istihdam ile ilgili anlayıŐların deĐiŐmesi gerektiği ortaya ı-
kıyor. İhracat artışı her zaman

aynı oranda istihdam artışı yaratmayabilir. Yaratmıyor da aslında.

Şirketlerin mutlaka kar etmesi gerekiyor

Bu sebeple “büyüme var ama biz neden hissetmiyoruz” sorusunu sıkça soranlara, “büyümenin paradigmaları değişti” diye cevap vermek gerekiyor. Acaba ihracatı arttırmanın yolu daha fazla üretmek mi yoksa aynı malı daha fazla değerle satmak mı, yoksa her ikisi birden mi? Tabi ki, bu soruya “her ikisi birden” diye cevap vermek isteyeceğiz. Ancak bu cevapla birlikte daha fazla üretim ve bir o kadar da istihdam beklentisinden vazgeçmeliyiz. Hatta konu karlılıkta toptan vazgeçmeliyiz. Artık kabul edilmesi gereken gercek Şu: Zaman akıp giderken cirolar büyüyecek ve Şirketlerin ayakta kalması için mutlaka kar etmeleri gerekiyor. Diğer taraftan çalıŐanın yükü ve aldığı maaŐ ya da ücret

haricindeki maliyetler Şirketlerin olumsuzluk için verdiği mücadelede göreceli olarak daha az istihdam ile yola devam etmelerini gerektirecek. B lgere göre ilk 1000 ihracatçı firmanın dağılımı da bir hayli ilgi çekti. Bundan 7 yıl önce İstanbul ve İzmir ağırlıklı olan dağılımın giderek Anadolu'ya yayıldığını görüyoruz.

Yeni Őampiyonlar geliyor

İlk 500 Şirketin toplam ihracattaki payının azalması da rekabetçilik açısından sevindirici bir durum. Demek ki, alt kategoriden gelenler küresel pazarlarda rekabeti zorlamaya başlamış. Keza ilk 1000 ihracatçı firmanın da toplam ihracattaki payı gerilemiŐ, bunlar yeni Őampiyonların gelmekte olduğunu gösteriyor. Son olarak, Şu soruları sormak istiyorum: Ya ihracat olmasaydı? Ya ihracatçı olmasaydı? Döviz kurlarında istikrarı sağlamayadığımız için uzun bir dönem az kara ya da zarar rağmen mücadeleye devam eden ihracat ve ihracatçı, b g n Türkiye için büyümenin garantisi oldu. Dış talep her zaman i talebe göre istikrarlıdır, içerde bulamazsanız bile dıŐarda mutlaka malınıza bir alıcı bulunur.

- Daha fazla üretmek
- Aynı malı daha fazla değerle satmak
- Her ikisi birden

HÜSEYİN GÜZER
DELOITTE YÖNETİCİ ORTAĞI VE CEO

Markalaşan firmalar rekabette öne çıkıyor

Firmaları incelediğimizde, marka kavramına stratejik perspektifte yaklaşanların başarılı olduğunu görüyoruz. Ürünlerden, fiyatlandırmaya, satış noktalarında müşterilere sunduğumuz hizmete kadar her şey müşteri zihninde bir marka algısı yaratıyor. Dolayısıyla, her şey bir markanın oluşmasında etkili.

Türkiye, ihracatçı 1980'li yıllarda öğrendi, son 10 yılda ise ihracat yeni bir platoya sıçrayarak büyümenin önemli bir motor gücü haline geldi. Bu süreçte hemen hemen hiç ihracat yapmayan bir ülke konumundan, ihracat milli gelir oranı yüzde 20'ler düzeyine yükselen bir ülke haline geldik. Kısacası Türkiye ekonomisinin son 15-20 yıl içerisinde geçirdiği dönüşümde ihracatın çok önemli bir payı bulunuyor. Ancak bilindiği gibi bu hedefleri daha da yükseltme ihtiyacı sürüyor. Milli gelirimize göre ihracatımızın düzeyi birçok sanayileşmiş veya bizim ligimizdeki ülkeye göre kıyaslandığında oldukça düşük kalıyor. Kaldı ki, tasarruf açığı olan genç nüfuslu bir ülkenin cari açık sorununun çözümünde ihracat, tartışılmayacak kadar önemli bir unsur haline geliyor. Son 10 yılda ihracattaki keskin artışın yanı sıra en önemli iki gelişme sektörel çeşitlenme ile ihracatın pazar bileşiminde gözlemlendi.

Türkiye ihracatı son 10 yılda dönüşüm yaşadı

Bu durum bir ölçüde, son küresel krizin özellikle Euro Bölgesi üzerindeki etkileriyle ilgili. Ancak ihracatın bölgelere dağılımına baktığımızda, Avrupa'ya yönelik ihracattaki azalmanın -en azından bir bölümünün- küresel kriz koşullarında görece hızlı büyüyen Kuzey Afrika, Yakın ve Ortadoğu (MENA) ülkelerine olan ihracattaki ciddi artışla telafi edildiği görülüyor. 2003'te Türkiye'nin en fazla ihracat yaptığı 10 ülke arasında hiçbir Ortadoğu ülkesi yokken, 2011'de Irak, İran ve Birleşik Arap Emirlikleri olmak üzere üç ülke yer aldı. 2030'a gelindiğinde ilk 10 ülkeden beşinin MENA ve yalnızca ikisinin AB üyesi olacağı tahmin ediliyor. İhracatta son 10 yılda gözlem-

lenen bir diğer önemli gelişme ise sektörel bileşim açısından gerçekleşen yapısal dönüşüm oldu.

Marka odaklı yaklaşıma geçmeli

Türkiye'nin 2023 hedeflerine yönelik en önemli fırsatın, firmalarımızın üretim, ürün ve fiyat odaklılıktan marka ve müşteri odaklı yaklaşıma geçmek olduğunu söyleyebilirim. Öncelikle hedeflenen müşterinin ihtiyaçlarının doğru tespit edilmesi önem taşıyor. Markalaşmaya stratejik anlamda yaklaşan firmalar, nasıl bir hedef kitle var, ihtiyaçları nedir tespit ediyor ve onların ihtiyaçlarına, beklentilerine uygun çözümler geliştiriyor. Firmaları incelediğimizde marka kavramına stratejik

perspektifte yaklaşanların başarılı olduğunu görüyoruz.

Yapılan her çalışma marka vaadini desteklemeli

Ürünlerden, fiyatlandırmaya, satış noktalarında müşterilere sunduğumuz hizmete kadar her şey müşteri zihninde bir marka algısı yaratıyor. Hatta, rekabet avantajı sağlamak açısından Türkiye için çok kritik olan inovasyon ve buna yönelik firmaların geliştireceği stratejiler de marka vaadini desteklemeli. Markanın vaad ettiği sözün hedeflenen kitlenin ihtiyaçları ile uyumlu ve markayı rakiplerinden farklılaştırıcı bir platforma dayandırılması çok önemli. Burada kritik bir konu, farklı ülkelerde faaliyet gösterildiği durumda, faaliyet gösterilen pazara uygun bir değer önerisi geliştirmek önem kazanıyor. Markalaşmaya stratejik perspektifte yaklaşan firmaların önemli bir kazancının da şirket içerisinde tüm birimler arasında uyum sağlanması olduğu söylenebilir.

- **Hedef kitleyi tespit et**
- **Hedef kitlenin ihtiyaçlarını tespit et**
- **İhtiyaçlara uygun çözümler geliştir**

Prof. Dr. İBRAHİM ÖZTÜRK
MARMARA ÜNİVERSİTESİ İKTİSAT FAKÜLTESİ ÖĞRETİM ÜYESİ

Olumsuz dünya koşullarına rağmen Türkiye ihracatını artırdı

Türkiye 2009 kriz ortamında sert bir şekilde küçülse de 'V' şeklinde çok hızla yüksek büyümeye geçti. Rekor düzeyde istihdam oluşturdu. Kamu ve özel sektörde mali dengeleri korudu. Olumsuz dünya şartlarına rağmen ihracatını artırmaya devam etti.

2013 yılının başında gerçekleştirilen ünlü Davos Zirvesi'nin ana fikri esnek dinamizm olarak açıklandı. Bu ifade, krize karşı hangi ülkenin daha esnek bir şekilde tepki vererek dirençli çıkıp, büyüme sürecine geçebildiğini ifade etmek üzere kullanılıyor. Zirvede, 2010-2011, hatta büyüme ivmesi kaybolmuş olmasına rağmen 2012 döneminde Türkiye gibi çok az sayıda ülkenin böyle bir pozitif performans sergilediği ortak kabul gördü. Gerçekten de finansal cinnetle başlayıp, bir insanlık, bir medeniyet krizine doğru ilerleyen belirsizlik ve risklerle dolu yeni bir büyük dalganın sırtına bindiğimiz anlaşılıyor. Geleceğin bu kadar belirsiz olduğu bir dünyada sorulması gereken başlıca sorular şunlar: Bu veriler altında hangi ülke ne kadar direnebilir, ayakta kalabilir? Direnmenin kaynakları, kurumları, ahlaki ve kültürlü nedir? Siyasi istikrar, güçlü hükümetler, liderlik kapasitesi, büyüme dinamizmi dünyada nerede kaldı? Ülkelerin kırılğan-

lığını azaltıp, direncini artırmak için neler yapmak gerekir?

Japonya umutsuz

İşte bu türden sorular 'esnek dinamizm' denen çok kritik konunun alt başlıklarını oluşturuyor. Nitekim son zamanlarda 'Küresel Direnç Endeksi' türünden yeni çalışmalar da gelmeye başladı. Krizlere direnebilirken, teşviklere de olumlu tepki verebilecek bir kapasite nasıl inşa edilebilir? Örneğin Japonya ne krizlere direnebiliyor, ne de düşünülen ve uygulanan olumlu teşviklere cevap veriyor. Açık ki, etki tepki paradigmasının bu kadar zayıfladığı bir toplum ya da ülke yönetilir olmaktan hızla çıkar. Japonya'nın bu kısır

döngüde bir ataletle doğru gittiği anlaşılıyor. Seçimlere katılım oranının yüzde 40'ların altına sarkması, her şeyin nasıl olsa yolunda gittiğine olan inançtan değil, umutsuzluktan.

Türkiye ne kadar dirençli olduğunu gösterdi

ABD ve AB gibi para basma işini abartan büyük ülkeler bu yolla kendi sorunlarını dünyaya ihraç edip küreselleştirmeye çalışıyor. Ancak bu sadece kur savaşlarını tetiklemiyor, aynı zamanda gelecekteki enflasyonu da haber veriyor. Daha da önemlisi bu süreç devam ettikçe artık 'paranın para etmediği' bir çağa doğru gidiyoruz. Açık ki, bu bir 'sıfıra sıfır oyunu. Yani birinin kazandığı yerde, diğerinin aynı oranda kaybettiği, toplamda net bir refah artışının gerçekleşmediği kısır ve düşmanlıkları tetikleyen bir ortam. Böyle bir dünyada Türkiye 2009 kriz ortamında sert bir şekilde küçülse de 'V' şeklinde çok hızla yüksek büyümeye geçti. Rekor düzeyde istihdam oluşturdu. Kamu ve

özel sektörde mali dengeleri korudu. Olumsuz dünya şartlarına rağmen ihracatını artırmaya devam etti. Büyüme, istihdam, teşvikler ve reformların çekiciliğinde Türkiye yeniden yabancı sermaye çekmeye başladı. Satın alma ve birleşmeler 2011'de 16 milyar dolara, 2012'de 30 milyar dolara yaklaştı. Kısaca Türkiye krizden beri ne kadar da dirençli, esnek ve dinamik olduğunu göstermiş oldu.

Türkiye ağırlığını ihracata kaydırmak zorunda

2013 yılında Türkiye ekonomisinin içeride yüzde 4-5 civarında büyürken yüzde 6-7 civarında bir enflasyonu ve yüzde 7 civarında bir cari açığa sahip olması beklenebilir. Türkiye'nin 2013 yılındaki büyümesinde iç pazar katkısı 2012 yılına göre daha bir belirgin olacak olmasına rağmen, kredi genişlemesinin yüzde 15-20 civarında sabitlenmek zorunda olunması nedeniyle bu katkı yine de sınırlı kalacak. Bu meyanda Türkiye ağırlığını yine dış pazarlara ve ihracata kaydırmak zorunda olacak.

%7
2013 YILI TÜRKİYE İÇİN BEKLENEN ÇARI AÇIK ORANI

Doç. Dr. MURAT ÇAK
İSTANBUL İNÜVERSİTESİ İKTİSAT FAKÜLTESİ ÖĞRETİM ÜYESİ

Otomotiv sektörünün artan rekabetçiliği diğer sektörleri de etkiler

Türkiye'nin ihracat şampiyonu firmalarının sektörel dağılımları göz önüne alındığında, otomotiv sektörünün ilk sırada yer aldığı, yine kimyevi ürünler, hazır giyim, elektrik elektronik gibi yüksek katma değerli alanların da ilk beş içerisinde bulunduğu görülüyor.

Türkiye'de son 10 yılda büyümenin adeta lokomotif unsuru olarak hareket eden ihracatın, başta cari açık olmak üzere ülkenin yönetilmesi gereken temel ekonomik sorunlarının çözüm anahtarı olma yolunda ilerlediğini görüyoruz. İhracatın süreç içerisinde, özellikle katma değeri fazla olan sektörlerdeki performans artışı ve genellikle üretici alanlardaki firmaların liderliğinde yükselişini sürdürüyor olması, ülke içerisinde istihdam ve üretim yapısı gibi temel dinamiklere yönelik pozitif dışsalıklarını da kuvvetlendiriyor. Nitekim, TİM tarafından açıklanan 2012 yılına ait ilk 1000 firma ve sektörel

dağılımlarına yönelik veriler de bu savımızı doğrular niteliktedir. Türkiye'nin ihracat şampiyonu firmalarının sektörel dağılımları göz önüne alındığında, otomotiv sektörünün ilk sırada yer aldığı, yine kimyevi ürünler, hazır giyim, elektrik elektronik gibi yüksek katma değerli alanların da ilk beş içerisinde bulunduğu görülüyor.

Düşük teknolojiye dayalı ihracattan uzaklaşılıyor

Bu tablo bize Türkiye'nin geçmişteki, temelde doğal kaynak eksensli ve düşük teknolojiye dayalı ihracat yapısından son derece uzaklaşmasının en somut kanıtını sunuyor. Gerek ülke içindeki birçok farklı alanla sıkı işbirliği içerisinde olması gerekse ihracatın ve nitelikli ürünün olmazsa olmazlarından biri olan araştırma ve geliştirme faaliyetleri ile inovasyona son derece önem vermesi açısından otomotiv sektörü, hem iç hem de dış piyasa performansı bakımından büyük önem taşıyor. Bu açıdan değerlendirildiğinde, sektörün ağır vergi yükünün mutlaka tekrar gözden geçirilmesi ve hafifletilmesi gerektiği kanaatini

taşıyoruz. Bu sayede sektör, daha rekabetçi fiyatlara ulaşabileceği gibi, sektörün etkileşim içerisinde bulunduğu diğer alanlara sunacağı çarpan etkisi sayesinde, lastikten petrokimyaya, demir çelikten lojistiğe kadar pek çok alanda da yeni gelişmeleri tetikleyebilecek. Ayrıca, sektör üzerindeki vergilerin daha makul seviyelere çekilmesi, alanında yeni dünya devlerinin de Türkiye'de yatırım gerçekleştirmelerini motive edecek. Sektörün gelişimine destek olunması açısından farklı ülke ve ekonomik birliklerle gerçekleştirilen ticari anlaşmalar da önem arz ediyor. Bu alanda özellikle AB ülkelerinden gerçekleştirilebilen ikinci el araç ithalatının sınırlandırılması için girişimlerde bulunulabilir. Ayrıca, sektörün dünyadaki yeni gelişmelere daha kolay uyum sağlayabilmesi açısından elektrikli araçlarda olduğu gibi farklı teşviklerin de dikkate alınması gerekliliği bulunuyor. Diğer taraftan, otomotiv sektörünün de göz önüne alması ve önemli adımlar atması gerektiği konuların başında, motorlu taşıtların aksam, parça ve aksesuarlarındaki dışa bağımlılık geliyor. Bu

husus, üzerinde önemle durulması gereken, hem makro ekonomik açıdan hem de üreticiler açısından yerli üretimle karşılansının büyük faydalar sağlayabileceği bir noktayı teşkil ediyor.

Çin'in ithalatı artıyor

Bu alanda, özellikle yabancı ortaklıklarla büyük bir gelişme sürecine girmiş bulunan, rekabetçi maliyetlerle üretim yapabilen yan sanayi ile ivedi işbirliklerinin kurulmasının önemli faydalar oluşturacağı kanaatindeyiz. Sektöre dünya piyasalarındaki gelişmeler açısından baktığımızda, özellikle Doğu Avrupa ülkeleri ile Çin ve Hindistan'ın otomotiv piyasasının, pazar büyüklüğü ve talep bakımından sürekli bir gelişme içerisinde olduğunu belirtmekte fayda görüyoruz. Bu açıdan değerlendirildiğinde, başta Çin ekonomisinde son zamanlardaki ithalat yönlü artışın mutlaka göz önüne alınması gerektiği ve Çin, Hindistan ve Doğu Avrupa ülkelerine yönelik ihracatın hem otomotiv hem de diğer sektörlerde artırılması için gerekli girişimlerin yoğunlaştırılması kaçınılmaz görülüyor.

19.1

MİLYAR DOLAR
2012 YILI
OTOMOTİV İHRACATI

Doç. Dr. ÜMIT İZMEN
İSTANBUL KÜLTÜR ÜNİVERSİTESİ

Ar-Ge ve teknoloji politikaları her zamankinden önemli

2023 hedeflerini gerçekleştirebilmek, ihracat performansının artırılmasını gerektiriyor. Bu ise ürün kompozisyonundan pazar çeşitlenmesine, ihracatçı firmaların özelliklerinden rekabet gücünün belirleyicilerine kadar geniş bir yelpazeyi ilgilendiriyor.

Dünya ekonomisinde ve başlıca ihracat pazarı olan AB ekonomisindeki sorunlara rağmen Türkiye ihracatını hızla artırabilen örnek ülkelerden birisi oldu. 2001 yılında ihracatın GSYH içinde yüzde 16 olan payı 2012’de yüzde 18’e çıktı. Dış ticaret hacminin payı ise aynı dönemde yüzde 37’den yüzde 45’e yükseldi. Son 10 yıllık süre içinde Türkiye’nin yükselen piyasa ekonomileri arasında ihracatını en hızla artıran ülkelerden birisi olmasına rağmen, ihracat hala olmasının altında ve Türkiye, yüklü miktarda dış açık ve cari açık veren bir ülke. 2023 hedeflerini gerçekleştirebilmek, ihracat performansının artırılmasını gerektiriyor.

Pazar çeşitliliğinin sağlanması önemli

Küresel kriz, dış talep şokları karşısında ürün ve pazar çeşitliliğinin sağlanmasının önemini bir kez daha gösterdi. Türkiye, bu dönemde ürün bileşimini

zenginleştirmek ve yeni pazarlara ulaşmak konusunda birçok ülkeye örnek oluşturabilir bir performans sergiledi. Belli sayıda ürünün ihracatında uzmanlaşılması ve az sayıda pazara yoğunlaşılması, yüksek katma değerli ürünler ve istikrarlı pazarlar olması durumunda bile, bu ürün veya pazarlarda sorun ortaya çıktığında ihracatın büyük darbe yemesine yol açıyor. Bu nedenle mevcut ürün ve pazar çeşitliliği ile yetinmemek ve ihracatın ürün bileşimini sürekli yeni ürünlerle desteklemek, bu yeni ürünleri geleneksel pazarlara ulaştırabilmek kadar, daha önce gidilmemiş yeni pazarlara girebilmek, çok önemli. Bu ise Ar-Ge ve teknoloji politikala-

rını her zamankinden önemli kılıyor. Yeni ürünlere yönelirken seçilecek ürünlerin katma değeri ve istihdam yaratma kapasiteleri önem kazanıyor. Ülkelerin kişi başına gelir seviyesi ile ihracat ürünlerinin sofistasyonu arasındaki ilişkiyi dikkate aldığımızda, Türkiye’nin ihracat ürünlerinin sofistasyonu benzeri gelir seviyesindeki bazı ülkelerin üzerinde olsa da, Çin, Meksika, Polonya, Malezya gibi birçok gelişmekte olan ülkenin ise gerisinde.

İhracatta teknoloji içeriği yükselmeli

İhracattaki artışı teknoloji içeriği daha düşük ürünler sürükledi. Aslında yüksek teknoloji ürünlerin artış eğilimi küresel kriz başlamadan önce daha 2000’li yılların başlarında sona ermiş olduğunu dikkate alırsak, Türkiye’nin bu ürün bileşiminin 2023 hedeflerinin gerçekleştirilmesinde ciddi bir zafiyet yarattığı ortaya çıkıyor. 2023 için yapılan bir senaryo çalışması, mevcut eğilimleri korunması durumunda Türkiye’nin 2023

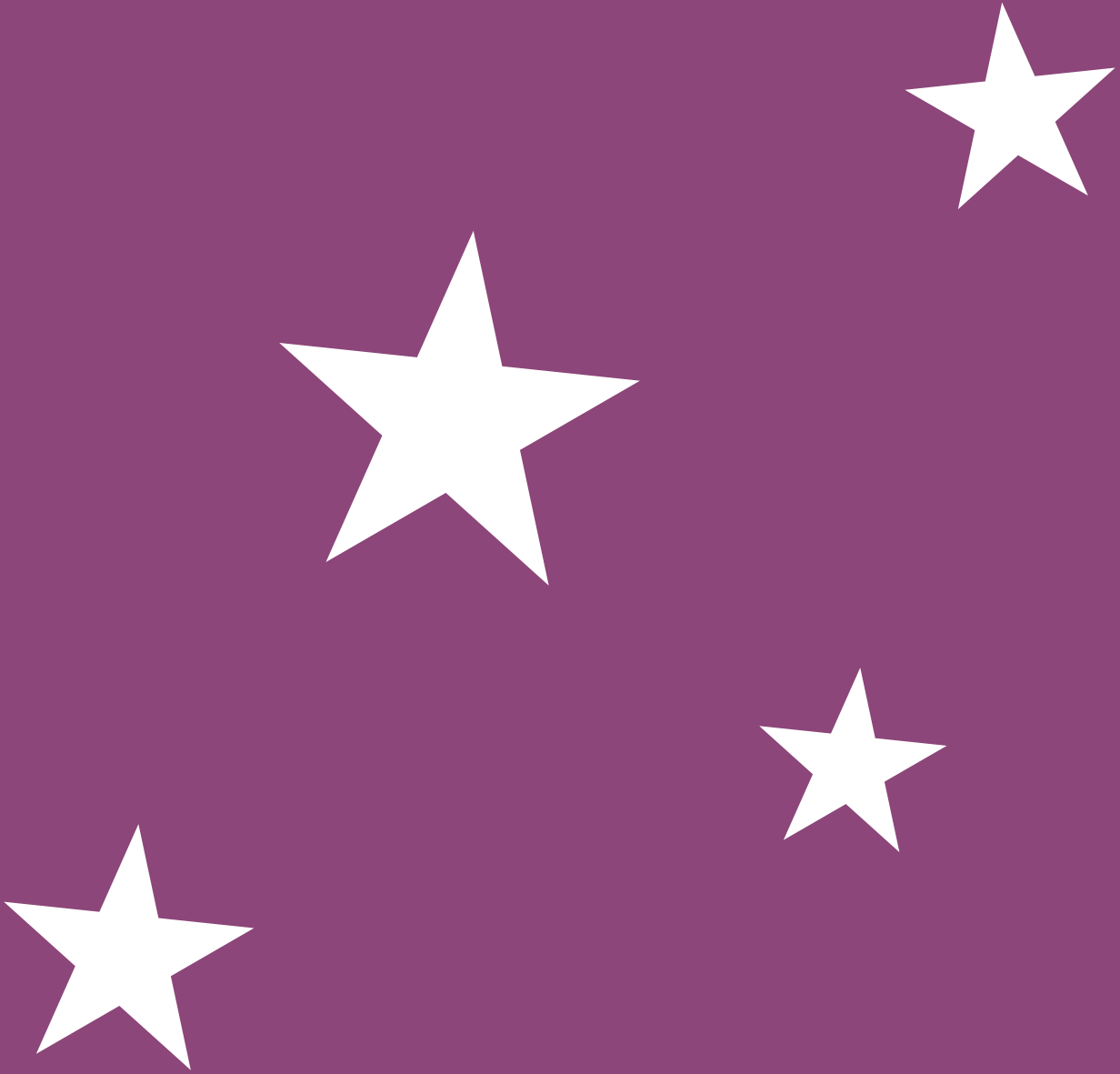
hedeflerinin yakalanmasının hiç de kolay olmadığına işaret ediyor. Türkiye ancak, bilgi ve iletişim sektörlerinin atılım yapması için Ar-Ge ve inovasyon politikaları başta olmak üzere gerekli ortamın sağlanmasıyla 10 ekonomi arasına girerken, kişi başına gelirini de 2008 fiyatlarıyla 29 bin dolara çıkartabiliyor. İhracatın teknoloji içeriğinin yükseliyor olması, sadece ürün değil ürün ve hizmet ihracatı açısından düşündüğümüzde istihdamı olumsuz değil, tam tersine olumlu etkileyecek. Günümüzde işgücünden tasarruf eden üretim yöntemlerinin yaygınlığı, birçok imalat sanayi ürününde gelişmekte olan ülkelerin şimdiye kadar sahip oldukları rekabet avantajını ortadan kaldırma riski taşıyor. Üretim yapısı ucuz emeğe dayalı olmayan buna karşılık coğrafi konumu nedeniyle Asya, Avrupa ve Ortadoğu pazarlarına erişimi kolay olan Türkiye’nin, rakipleri karşısında dezavantajını azaltacak bu gelişmenin iyi değerlendirilmesi, istihdam ve ihracatın artması için fırsat yaratacak.

Dünyanın her yerine ihracat

İHRACATIN YILDIZLARI

YENİLİK YÜREK İSTER

RENAULT
Z.E.

OYAK-RENAULT
OTOMOBİL FABRİKALARI

DRIVE THE CHANGE

HER DAKİKA GÜVEN

Dakikada bir, üretim hattımızdan bir araç çıkıyor. Çalışanlarımızın, yüksek kalite anlayışı ve modern teknolojiyle ürettikleri araçlar Türkiye ve dünyaya her dakika güven sunuyor.

OYAK-RENAULT
OTOMOBİL FABRİKALARI

DRIVE THE CHANGE

YENİLİK KAZANDI.

Arçelik'i Türkiye'nin en inovatif şirketi ödülüne layık gören
Türkiye İhracatçılar Meclisi'ne ve bu ödülü almamıza
katkıda bulunan tüm çalışanlarımıza sonsuz teşekkür ederiz.

Arçelik A.Ş.

BOR

hayatımızda!

ETİ MADEN İŞLETMELERİ

Bor'un dünyadaki lider üreticisi olarak camdan tekstile, tarımdan seramiğe kadar birçok sektöre hizmet vermeye devam ediyoruz...

Ürünlerimiz

- Boraks Dekahidrat
- Boraks Pentahidrat
- Etibor-48 (Boraks Pentahidrat)
- Etibor-68 (Susuz Boraks)
- Borik Asit
- Boroksit
- Etidot-67 (Zirai Bor)
- Sülfürik Asit

- Konsantre Kolemanit
- Konsantre Üleksit
- Öğütülmüş Kolemanit
- Öğütülmüş Üleksit
- Zeolit

B/S/H/

Yönümüz belli Yaşanabilir bir dünya!

Markalarımız Bosch, Siemens, Profilo ve Gaggenau ile teknolojimizi geliştirirken, doğal kaynakları verimli kullanıyor, inovasyona önem veriyor ve sürdürülebilir başarı için çevreyi koruyoruz.

Sadece bugünü değil, çok daha ötesini düşünüyoruz.

VitrA

Banyo Kùltürü

Her gün
yeni doğmak.

vitra.com.tr
facebook.com/VitrATurkiye
twitter.com/VitrATurkiye

SANKO

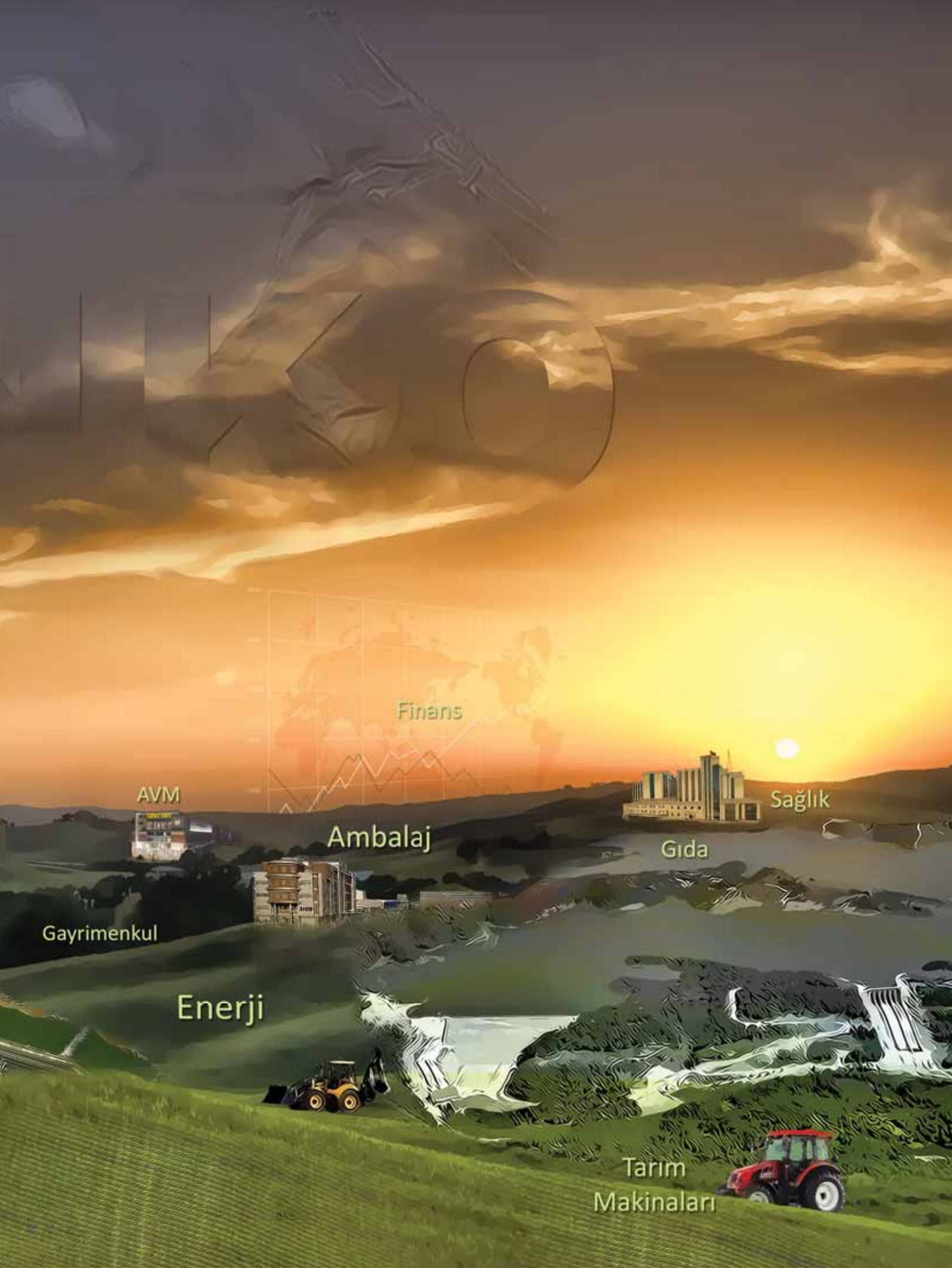
İş
Makinaları

İnşaat

Bilişim

Eğitim

Tekstil

Finans

AVM

Sağlık

Ambalaj

Gıda

Gayrimenkul

Enerji

Tarım
Makinaları

SIEMENS

Ekonomiyi saate 350 kilometre hızla ileriye taşıyoruz.

Siemens'in hızlı trenleri, sürekli büyüme için çözümler sunuyor.

Büyüyen bir ekonomi, kendisine ayak uyduran ve daha ilerisini hedefleyen bir altyapıyı gerektirir. Enerji tasarruflu Siemens trenleri, şimdiden İspanya'nın kavurucu sıcakları ve Rusya'nın dondurucu soğuklarında ilerlerken, Almanya ve Çin'in can damarları olan endüstriyel bölgelerini

birbirine bağlıyor. Siemens, çalışkan banliyö trenlerinden, seri üretilen en hızlı trene, dünyanın her köşesinde çalışıyor. Çünkü zor ulaşım koşulları neredeyse, biz de orada çözümler sunuyoruz.

[siemens.com/answers](https://www.siemens.com/answers)

Hızlı trenler ekonomiyi geleceğe taşıyor.

Dünyada sayıları hızla artan hızlı trenlerde Siemens'in imza attığı projeler adeta uçaklarla yarışıyor. Saatte 400 kilometre hızın üzerine çıkabilen Siemens hızlı trenler Almanya'dan İspanya'ya, Rusya'dan Çin'e binlerce yolcuyla hızlı ve güvenli bir şekilde varış noktalarına ulaştırıyor...

Endüstrinin ve ekonominin gelişiminde ulaşım sistemlerinin etkisi yadsınamaz. Buharlı lokomotiflerle başlayan raylı sistemler şehir içlerinde elektrikli tramvaylar, şehirler arındaysa hızlı trenlerle günümüzde etkisini hissettiriyor. Demiryolu sistemlerinin yolculuğu ise günümüzde hızlı trenlerde kendini gösteriyor.

1981 yılından bu yana hızlı tren üretimi gerçekleştiren Siemens, bugün Almanya'dan İspanya'ya, Rusya'dan Çin'e binlerce yolcuyla hızlı ve güvenli bir şekilde varış noktalarına ulaştırıyor. Almanya ve Çin'in can damarları olan endüstriyel bölgeleri birbirine

bağlayan Siemens hızlı trenleri, bu ülkelerin dünyanın en güçlü ekonomileri arasındaki yerlerini korumasında da önemli bir rol üstleniyor. Belçika, Hollanda, İsviçre ve İspanya'da da kullanılan Siemens Velaro hızlı trenleri, saatte 400 kilometreyi aşan hızlarıyla Avrupa ülkeleri arasında kurulan raylı ağ sisteminin can damarı olarak çalışıyor.

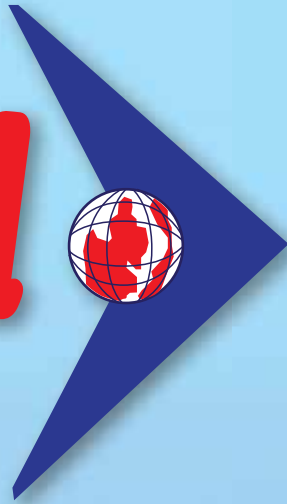
Siemens, Türkiye'de yakın gelecekte kurulması hedeflenen hızlı tren altyapısına uluslararası tecrübesiyle destek olmaya hazırlanıyor. Bugüne kadar İstanbul, Bursa, Gaziantep, Kayseri ve Konya gibi farklı şehirlerde şehir içi raylı ulaşım sistemlerine yönelik

çalışmalarıyla adından söz ettiren Siemens, sahip olduğu teknolojiyi Türk endüstrisinin gelişimi için de kullanıyor.

Siemens'in tüm dünyada kendini kanıtlamış raylı sistemlere yönelik elektrik motoru ve teknolojik aksamaları, Durmazlar ve Bursa Büyükşehir Belediyesi ile birlikte üretilen Türkiye'nin sertifikasyonu tamamlanmış ilk yerli tramvayı İpekböceği'nde kullanılıyor.

TAHA

G R O U P

TAHA
GROUP

444 82 42
www.tahagroup.net

2012 Yılı'nın en iyileri arasında
yer almanın mutluluğuyla,

DÜNYAYI IRAK'A TAŞIYORUZ

Uluslararası çapta lider markalar yaratıyoruz.

Türkiye'nin en büyük uluslararası şirketlerinden birisi olan **EVYAP**, kişisel bakım sektöründeki 86 yıllık deneyimiyle; sabunlar, cilt bakım kremleri, tıraş köpükleri ve bebek bezleri dahil olmak üzere geniş bir ürün yelpazesi sunuyor. **EVYAP** kişisel bakım tutkusuyla, her gün milyonlarca insanın günlük rutinine keyif katıyor.

Bugün Evyap;

- Yaklaşık 3000 çalışanı ile Türkiye'de ilk 100 sanayi şirketi arasında yer almaktadır.
- Kişisel bakım ürünleri ihracatında lider konumundadır ve toplam satış cirosunun % 55'ini ihracat oluşturmaktadır.
- Ünlü markalarıyla Türkiye'de ve daha birçok ülkede pazar lideri konumundadır.
- Avrupa'nın en büyük sabun üretim tesisi sahibidir ve bu tesis aynı zamanda dünyanın en büyük üretim tesislerinden birisidir.
- Duru ve Arko markaları, Türkiye'nin ve dünyanın ilk ve tek marka destek programı olan TURQUALITY programı tarafından desteklenmektedir.

AKSA ELEKTRİK

ÜRETİCİDEN
TÜKETİCİYE

TÜRKİYE'NİN ENERJİ HATTI
7/24 444 4 610
www.aksaelektrik.com.tr

İNDİRİMLİ ELEKTRİK!

Aylık 150 TL ve üzeri elektrik faturası ödeyenler için
indirimli elektrik AKSA'dan!

2012 yılı TİM 1000 ihracatçı firmalar araştırmasına göre
Aksa Elektrik Türkiye'nin en büyük 71. ihracatçı firmasıdır.

Çok Ürünlü Uzmanlık Valeo'nun genlerinden gelen bir özelliktir.

Dünyanın önde gelen otomotiv sistemleri tasarımcı ve sağlayıcılarından biri olan Valeo, tüm dünyada 120'den fazla ülkede binek araçlar için 13, ağır vasıta için 8 ürün grubunda yenileme pazarına hizmet vermektedir.

Valeo'nun çok ürünlü uzmanlığı hakkında daha fazla bilgi için
www.valeo.com

www.valeo.com

Automotive technology, naturally

NURSAN

NURSAN METALURJİ

2005 yılında faaliyetlerine başlamış olan Nursan Metalurji, yılda 1.300.000 ton çelik üretimi yapmaktadır. 180.000 m² alan üzerinde kurulu son teknoloji ile donatılmış tesiste 800 kişilik uzman personeli ile Avrupa standartlarında üretim yapmaktadır.

NURSAN DEMİR ÇELİK

1984 yılından itibaren faaliyetlerine başlamış olan Nursan Grup bünyesindeki haddehane tesisinde yılda 1.200.000 ton üretim gerçekleştirilmektedir. 40.000 m² alan üzerinde kurulu tesiste uzman personel ile Avrupa normlarında üretim yapılmaktadır.

NURSAN DIŞ TİCARET

Nursan Group bünyesinde bulunan diğer bir şirket dış ticaret şirkettir. Dış ticaret şirketi vasıtası ile ürünlerini dünya pazarına sunan Nursan, Dünya pazarında yüksek oranda kabul gören ürünlerini bu şirket vasıtası ile pazarlamakta ve tanıtmaktadır.

TARİHÇE

1990 yılından itibaren bir aile şirketi olarak demir çelik sektöründeki faaliyetlerine devam eden Nursan 1984 yılında kurulduğunda günlük 5 ton üretim yapan bir tesisti, her geçen gün yaptığı atılımlarla üretim kapasitesini ve kalitesini artıran Nursan, 2005 yılında hizmete soktuğu çelikhane ile kendi kütüğünü üretir duruma gelmiştir.

Günümüzde 1.300.000 ton/yıl çelikhane kapasitesi ve 1.200.000 ton/yıl haddehane kapasitesi ile Nursan her yıl ülkenin ilk 500 sanayi kuruluşu arasında ilk 150'ye girme başarısını göstermektedir.

Elektrik Ark Ocağı

Hurda holünden raylı sistemlerle ark ocağına sevk edilen şarj sepetleri, burada bulunan tavan vinçleri vasıtası ile ergitme işleminin gerçekleştiği ark ocağına alınır. Uzman operatörler denetiminde gerçekleşen ergitme işlemi esnasında hurdanın ergitme hızını artırmak amacıyla oksijen enjeksiyonu da yapılmaktadır.

Ark ocağı teknik özellikler

Üretim Kapasitesi	1.300.000 ton / yıl
Elektrik Ark Ocağı	PCS 150 ton kapasiteli
Pota Ocağı	PCS 150 ton kapasiteli
Sürekli Döküm Makinesi	7 yollu döküm makinesi
Oksijen Tesisi	10.000 Nm(küp) / saat
Kompanzasyon Kapasitesi	60 MVAR

Haddehane

Nursan Group bünyesinde bulunan haddehane tesisinde yıllık 1.200.000 ton üretim yapılmaktadır. 800 kişilik personeli, modern makine parkı ve uluslararası normlardaki üretimi ile haddehane tesisi, her geçen gün büyüyerek alanında lider olmayı hedeflemektedir.

Ürün özelliklerine göre 2'li, 3'lü ve 4'lü slip uygulamaları gerçekleştirilen haddehane hattında istenilen çapa göre haddeleme işlemi uygulandıktan sonra mamül kont- rollü soğutma ünitesi tempora girer, uçar makas ile 45 veya 60 m boylarında kesilen çelik çubuklar role yolu vasıtası ile soğutma platformuna alınır, buradan soğuk makaslara aktarılan ürünler 12 m uzun veya firketeli olarak tam otomatik makinelerde paketlenerek satışa sunulur.

Merkez Ofis

Sanayi Bölgesi Sanayi Sokak No: 3
31900 Payas / HATAY / TURKEY
Tel : +90 (326) 755 13 94 (3 Hat)
+90 (326) 755 25 47 (2 Hat)
Faks : +90 (326) 755 70 95

2. Fabrika

Payas Organize Sanayi Bölgesi Sincan
Yolu Üzeri 31900
Payas / HATAY / TÜRKİYE
Tel : +90 (326) 755 99 20
Fax : +90 (326) 755 99 31

Aşkla çıktığımız
bu lezzet yolculuğunda

dünyanın en büyük

46.*

çikolata ve şekerleme firması
olmaktan gurur duyuyoruz ...

* 2012 "Candy Industry" verilerine göre Sölen Çikolata ve Gıda San. Tic. A.Ş. dünyanın en büyük 46. çikolata ve şekerleme firması seçilmiştir.

Önemli olan vizyonu
ihraç edebilmek...

Polimeks, Türk malzemelerini
dünyaya ihraç ediyor,
Türk malzemeleriyle yepyeni
bir dünya inşa ediyor.

POLİMEKS

Polimeks İnşaat Taahhüt San. Tic. A.Ş."
Elmadağ Asker Ocağı Caddesi Süzer Plaza "
No: 15 Kat:02 34367"
Şişli/İstanbul/Türkiye"

Telefon : +90 212 249 37 37"

Faks: +90 212 293 45 50

www.polimeks.com

Sanayileşme
ancak
Demir Çelik
ile mümkündür.

www.kocaergroup.com

IIIIIL—■●OT

www.kocaergroup.com

KOCAER, demir çelik sektöründeki faaliyetine 1960'lı yılların başında Denizli'de başladı. İkinci fabrikasını 1996 yılında, üçüncü fabrikasını ise 2008 yılında İzmir'in Aliğa bölgesinde kurdu. KOCAER, şu an 70 bin m²'si kapalı olmak üzere, toplam 270 bin m² alanda üretimlerine devam etmektedir.

Hedeflerini daima yukarıda tutan KOCAER, modernizasyon yatırımlarıyla toplam kapasitesini yıllık 700 bin tona çıkarmıştır. Tesislerinde, projelere göre standart boyların yanı sıra, talep edilen özel boylar ile istenilen farklı kalite, kalınlık ve standartlarda üretimler yapılabilmektedir. Üstün kalitedeki geniş ürün yelpazesıyla başarısını sürekli olarak pekiştiren KOCAER, 20 mm'den 200 mm'e kadar köşebent demiri, 30 mm'den 300 mm'e kadar UPN ve UAC demirleri, 80 mm'den 300 mm'e kadar IPN, IPE ve IPEA-AA-AAA-AAAA demirleri, 76 mm'den 203 mm'e kadar RSJ demiri, 25 mm'den 50 mm'e kadar T demiri, 20 mm'den 150 mm'e kadar lama demiri, 10 mm'den 50 mm'e kadar kare, düz, yuvarlak ve nervürlü inşaat demirleri, ray çelikleri, gemi inşa çelikleri ve Türk Patent Enstitüsü tarafından tescillenmiş ürünü olan F2, F3-A ve F7 demirlerini üretmektedir.

Müşteri memnuniyetini artırmak için üretimin her aşamasını titizlikle kontrol eden KOCAER, kalitesini, hammaddenin temininden nihai malların sevkine kadar profesyonel olarak çalışan uzman kadrosu, yüksek teknolojiye sahip kalite kontrol cihazları ve teknikleriyle garantileyerek belgelemektedir. ISO 9001 Uluslararası Kalite Yönetim Sistem Sertifikası, CE Marking İmalat Kontrol Sertifikası, IRAM S-Mark Sertifikası ve TSE Türk Standartlarına Uygunluk Belgeleri bu başarının belgelerinden sadece birkaçıdır.

Mühendislik gücüne ve altyapısına önemli yatırımlar yapan KOCAER, ileri teknoloji ile donatılmış üretim tesislerinde AR-GE çalışmalarını da titizlikle yürütmektedir.

Türkiye'nin Demir Çelik Profil üretimi alanında lider konumunda olan KOCAER, güçlü ve dinamik yapısıyla her geçen gün daha da büyümektedir. Bu doğrultuda 2013 yılında çelikhane yatırım ve proje çalışmalarına başlamıştır.

100'den fazla ülkeye yaptığı ihracatla, sektörde önemli bir yere sahip olan KOCAER, Türkiye İhracatçılar Meclisi tarafından açıklanan Türkiye'nin en büyük ihracatçı firmaları arasında 2008 yılından bu yana ilk 100 firması içinde yer almıştır.

1500'ü aşan çalışanı ile KOCAER GRUP, Demir çelik, tekstil, mağazacılık, lojistik ve otomotiv sektörlerinde faaliyet göstermektedir. 500 milyon \$'ı aşan cirosu ile Türkiye'nin en büyük 100 sanayi şirketi arasında yer almaktadır.

DÜNYAYI MUTLULUKLA BESLİYORUZ!

Bizce mutlu bir çocukluk geçirmek herkesin hakkı. İşte bu yüzden biz, ilk günden bugüne baktığımız her yerde gülen yüzler görmek adına hiç eksilmeyen heyecanımızla ülkemiz için çalıştık. Önce Türkiye'nin en büyük gıda şirketi olduk, şimdi de dünyanın en büyük 11 çikolata ve bisküvi üreticisinden biriyiz. Bugün, 80'den fazla ülkeye yaptığımız ihracatla milyonlarca insana ulaşıyoruz; hep aynı gülümsemede buluşuyoruz. 80'den fazla şirketimiz ve 10 ülkedeki 55 fabrikamızla, emeği heyecana dönüştürüp her yaştan insana her gün aynı mutluluğu tattırmanın gururunu yaşıyoruz.

ÜLKER
mutlu bir an

EKİNCİLER DEMİR VE ÇELİK SANAYİ A.Ş. EKDEMİR

“DÜNYANIN DEMİR-ÇELİĞİ”

BU TESİSLERDE ÜRETİLİYOR...

Bir Ekinciler Holding kuruluşu olan Ekinciler Demir ve Çelik Sanayi A.Ş. / EKDEMİR Türkiye Demir-Çelik sektörünün gururu, en önemli özel kuruluşlarından biridir.

Geleneksel inşaat çeliklerinin yanı sıra, depreme dayanıklı donatı çelikleri de üreten Ekinciler Demir ve Çelik Sanayi A.Ş. başarılarını; çağdaş yönetim anlayışı, çevreye duyarlı modern teknolojisi, nitelikli iş gücü ve faaliyetlerinin tüm aşamasında ön planda tuttuğu kalite bilincine borçludur.

EKDEMİR; 1983 yılında, 45 bin m² si kapalı olmak üzere toplam 245 bin m² alan üzerine İskenderun'da kurulmuş, teknolojik yeniliklerle donatılmış modern, entegre tesisleri ile Türk Demir-Çelik Sanayinin lider kuruluşlarından biridir.

Hurdadan hareketle ark ocağında eritilen hurda, pota ocağında alaşımlandırıldıktan sonra sürekli döküm makinesinde 6 m'den 18 m.'ye kadar kütük üretimi gerçekleştirilir. Haddahanede kütüğün tavlanmasıyla sonradan haddeleme işlemiyle 8 mm den 50 mm ye kadar inşaat çeliği üretimi gerçekleştirilir.

EKDEMİR; modern çelikhanesi, haddehanesi, oksijen fabrikası, toz toplama, arıtma tesisleri, büyük tonajlı gemilerin yükleme-boşaltma yapabileceği limanı, üretimin her aşamasını denetleyen kalite kontrol laboratuvarları ve tüm yardımcı tesisleri ile teknolojinin en son olanaklarına ve büyük ihracat gücüne sahip entegre dev bir kuruluştur.

ÜRÜNLER

SERTİFİKALAR

SİSTEM

ISO 9001 (CARES)

Kalite Yönetim Sistemi

ISO 14001(SGS)

Çevre Yönetim Sistemi

OHSAS 18001(SGS)

İş Sağlığı ve Güvenliği Yönetim Sistemi

SÜRDÜRÜLEBİLİR ÇELİK ÜRETİMİ

ÜRÜN

TSE (TÜRKİYE)

CARES (İNGİLTERE)

Prüfungstelle (ALMANYA)

AFCAB (FRANSA)

KIWA (HOLLANDA)

BENOR (BELÇİKA)

AIDICO (İSPANYA)

IFBQ (BREZİLYA)

APN (PARAGUAY)

Merkez : Ayazağa Yolu No: 7 Giz 2000 Plaza K. 3
34398 Maslak / İSTANBUL

Tel. : +90 212 290 76 76

Faks : +90 212 290 76 75

E-Posta : info@ekincilerdc.com

Web : www.ekinciler.com

Fabrika : Organize Sanayi Bölgesi P.K.240 Sarıseki Iskenderun Hatay/Türkiye

Tel. : +90(326) 656 22 00

Faks : +90(326) 656 22 22 -23

EKİNCİLER DEMİR VE ÇELİK SANAYİ A.Ş.
EKDEMİR

EKSİSMİK®
deprem
çeliği

1940 yılından bu yana,
istikrarla büyüyerek,
ulusal ve uluslararası alanda
ülkemizin gururu olmayı başardık...

Çünkü birlikte çok çalıştık!

www.naksan.com

ROYAL
BCF

pierre cardin
HALI

NAKSAN
TEKNOLOJİ

elmacıpazarı

elmasepeti.com®

RİNAK
LOJİSTİK

Biz ürettikçe dünya küçülüyor.

Su ve enerji;
yaşamın iki temel kaynağı...
20 yılı aşkın süredir insanlığa ürettiğimiz çelikten
damarlar ile yaşamı taşıyoruz.

ERCİYAS
Çelik Boru Sanayi A.Ş.

SEE

YOURSELF

illustrating the human senses

CALIK DENIM

calikdenim.com

Doğalgaz Sondaj & İşleme Tesisi
Beynau / KAZAKISTAN

Yaşam Destek Kampı
Zubair Petrol Sahası – Basra / IRAK

Uçak Hangarı
CIBUTI

Petrol & Gaz İşletme Tesisi (7.000 Kişilik)
Sahalin Adası / RUSYA

400 Yataklı Basra Üniversitesi Hastanesi
Basra / IRAK

8.400 Kişilik Tasılat Ekibi Yaşam Kasabası
Tasılat / MORİTANYA

160 Yataklı 4 Adet Hastane
VENEZÜLA

10.000 Kişilik Anahtar Teslim İşçi Kampı
Mesaieed Sanayi Şehri - Doha / KATAR

26.000 Kişilik Yerleşim Şehri
Al Mafraq – Abu Dabi / BAE

1.416 Villa Toplu Konut Kompleksi & Sosyal Tesisleri
Basra / IRAK

120 Yataklı Duqm Şehir Oteli
AL Duqm / UMMAN

En Zorlu İklim Şartlarında; DORÇE!

Kimilerinin ayak basmaya cesaret edemediği zorlu, sarp arazilerde, dondurucu soğuk ve kavurucu sıcak, rüzgar ve fırtınada - **DORÇE** hüküm sürüyor.

İş Güvenliği Sağlayarak, Dünya Çapında, Yüksek Kalitede, Hızlı
Anahtar Teslim Prefabrik Çelik Binalar ve İnşaat Hizmetleri

ÜRETİMLERİMİZ

Anahtar Teslim Kamp Projeleri: İşçi Yaşam Kentleri, İşçi Kampları, Askeri Kamplar, Mülteci Kampları, Acil Yerleşim Kampları, Yaşam Destek Kampları, Logistik Destek Üs Kampları, Ofisler, Yatakhaneler, Yemekhane ve Mutfaklar, WC-Duş Üniteleri, Çamaşırhaneler

Anahtar Teslim Endüstriyel Tesisler: Sanayi Yapıları, Fabrika Binaları, Uçak hangarları, Jimnastik Salonları, Atölyeler, Depolar, Soğuk Odalar, Garajlar

Anahtar Teslim Sosyal Tesisler: Konut ve Rezidanslar, Oteller, Tatil Köyleri, Okullar ve Kreşler, Öğrenci Yurtları, Kreşler, Hastaneler, Klinikler, Ofis ve Yönetim Binaları, Polis İstasyonları, Polis Okulları, Cezaevleri, Spor Salonları, GSM Kabinleri

598 adet Angondje Toplu Konut Projesi
Libreville / GABON

DORÇE
PREFABRICATED BUILDING AND CONSTRUCTION INDUSTRY TRADE INC.

Aşağı Öveçler Mahallesi 1325. Sokak
No:6 Çankaya / Ankara / Turkey

Telefon: +90 312 472 82 10 (pbx)
Faks: +90 312 472 82 18-19

dorce@dorce.com.tr
www.dorce.com.tr

Türkiye'nin lider tesisat sistemleri üreticisi Kalde, 1977 yılından bugüne, daima "Kalıcı Değer" üretimini hedefleyerek çalışıyor. En ileri teknoloji ile metale ve plastiğe hayat veriyor. Tesisat ustalarının işini kolaylaştıran, kaliteli, kullanışlı ve yenilikçi tesisat ürünleri üretiyor. Fabrikalar kuruyor, istihdam ve katma değer yaratıyor. İhracat hedeflerini her yıl yükseltiyor, yeni pazarlar keşfediyor, sektöründe ilklere imza atıyor. İşte bu yüzden Kalde, Türkiye'nin en büyük 500 sanayi kuruluşundan bir tanesi, dünyanın 40 ülkesinde tesisat ustalarının ilk tercihi, Türk tesisat sektörünün gururu...
Bu şirket Türkiye'nin. Bu gurur hepimizin.

İhracatımız büyüdükçe dünya küçülüyor.

> Kalde Klima Orta Basınç Fittings ve Valf Sanayi A.Ş.

T: 0 212 876 43 43 F: 0 212 876 76 49

ask@kaldeboru.com www.kalde.com

> Kalde Klima Pazarlama ve Taahhüt A.Ş.

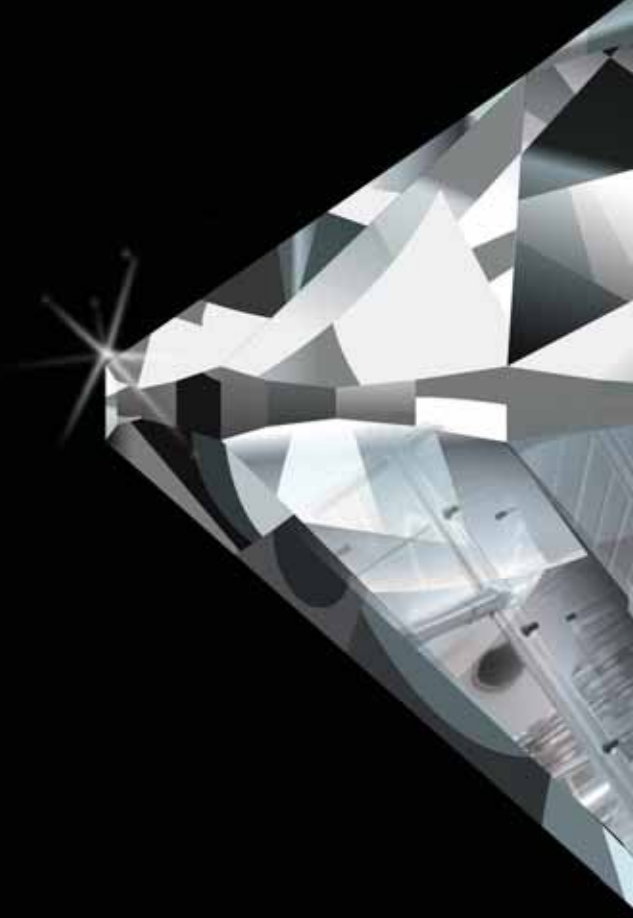
T: 0 216 527 81 70 F: 0 216 527 15 56

satis@kalde.com www.kalde.com

kalde®

Kalıcı Değer

TÜRK TEKSTİLİNİN GURURU!

% 100 Türk sermayesi ve girişiminin model kurumu İskur, 1900 çalışanının ürettiği katma değeri 26 ülkede dünya insanıyla buluşturuyor. İskur, Türk malını dünya genelinde kalite ve onurla temsil ediyor. İskur, Türkiye'nin aydınlık yarınları için durmaksızın çalışıyor.

bittem|creative

UMTAS

UZUN
MENZILLI
TANKSAVAR
FÜZE SİSTEMİ
(TAM-LR)

GMD PG.0100.1990.13.0107
CROKETSAN

roketsan

www.roketsan.com.tr

PARS 8x8

AV-8 8x8

PARS 6x6

ZMA

AKINCI ZMA

FNSS

Savunma
Sistemleri A.Ş.

SYHK

25/30mm PENÇE UKK

M113
MODERNİZASYONU

25mm KESKİN NİŞANCI

FNSS

Sıcakta ve soğukta... Tam 59 yıldır güvendiğiniz marka!

1954 yılında, kalite, teknoloji, yenilikçilik, yaratıcılık, esneklik, hızlılık ve hepsinden önemlisi müşteri memnuniyeti gibi değerlerle yola çıktık. Bugün klimadan kombiye, radyatörden kazana, kaskad sistemlerinden güneş enerjisi sistemine kadar pek çok ürün çeşidimizle hayatınıza konfor katmaya devam ediyoruz.

 DemirDöküm
www.demirdokum.com.tr

Merkez Ofis: 19 Mayıs Mah. atatürk Cad. Turapoğlu Sok. Sıtkıbey Plaza
No: 82 D.10-11 Kozyatağı-Kadıköy/İSTANBUL
Tel: +90 216 410 31 40-41 **Faks:** +90 216 464 08 78

Fabrika: Dilovası OSB 4. Kısım Kızılırmak Cad. No: 9 Gebze / Kocaeli
Tel: +90 262 754 22 25 **Faks:** +90 262 754 66 58

www.mtcmetal.com - info@mtcmetal.com

MTC METAL

demir & elik ortağınız

demir & elik ortağınız

RMK MARINE

ADA SINIFI KORVET

YENİLİKÇİ TASARIMLAR • İLERİ

SAHİL GÜVENLİK
ARAMA KURTARMA GEMİSİ

KORVET

GÜVENİLİR ÇÖZÜM ORTAĞINIZ

TEKNOLOJİ • SİZE ÖZEL ÇÖZÜMLER

ÇOK MAKSATLI KARAKOL GEMİSİ

HIZLI TAARRUZ /
MÜDAHALE / KARAKOL BOTU

Yükseldikçe ayaklarımız daha çok yere basıyor.

Gelenek bu sene de bozulmadı; Matraş yine ihracatta ilk 1000 marka arasındaki yerini aldı. Dünyanın en ünlü markalarına yaptığımız üretimlerle, Türkiye'nin parlayan yıldızı olmaya devam ediyoruz.

Matraş
Bu imzayı herkes atamaz!

matras.com

DÜNYADA DAHA İYİ BİR ALTYAPI İÇİN ÇALIŞIYORUZ

KULLANIM ALANI

Petrol, gaz, su ve kazık boruları

ÜRETİM KAPASİTESİ

350 000 ton/yıl

ÇAP ARALIĞI

323,9 mm. - 3048,0 mm.

ET KALINLIĞI ARALIĞI

4 mm. - 25,4 mm.

KALİTE

X80 API 5L PSL2'ye kadar

UZUNLUK

6 - 50 m.

Emek Boru®

Spiral Kaynaklı Çelik Boru

ASO 1. Organize Sanayi Bölgesi Türkmenistan Caddesi No: 2 06930 Sincan - Ankara

Tel: 0 312 267 02 25 • Faks: 0 312 267 05 19

www.emekboru.com.tr • satis@emekboru.com.tr

DÜNYANIN TEMELİNDE BİZ VARIZ...

TÜRKİYE'DEKİ TESİSLERİMİZ,
FAS VE SUDAN'DAKİ
İŞTİRAKLERİMİZ İLE
TÜM DÜNYAYA
TÜRK HADDECİLİĞİNİN
KALİTESİNİ VE
GÜVENİLİRLİĞİNİ
İHRAÇ EDİYORUZ.

HER NEREDE YENİ BİR HAYAT
İNŞA EDİLİYORSA,
TEMELİNDE BİZ VARIZ.

MERKEZ OFİS

Rıhtım Cad. Nemlizade Sk. Baysal Apt. No:2/4
Kadıköy 34716 İstanbul / Türkiye
Tel: [90216] 345 24 95 - 345 47 98 - 346 06 38 - 346 36 94
Faks: [90216] 336 79 93

FABRİKA

E5 Üzeri Dilovası Mevkii Gebze 41455 Kocaeli / Türkiye
Tel: [90262] 754 51 43 - 754 51 44 - 754 50 01
Faks: [90262] 754 53 07

DEMİRSAN
HADDECİLİK SAN. TİC. A.Ş.

2012 YILI TÜRKİYE'NİN EN BÜYÜK
İKİNCİ 500
İHRACATÇI
FİRMASI

TÜRKİYE'NİN EN BÜYÜK İKİNCİ 500 İHRACATÇI FİRMASI

2012 Genel Sıralama	2011 Genel Sıralama	2012 Sektörel Sıralama	FİRMA UNVANI	İhracat 2011 (\$)	İhracat 2012 (\$)	İhracat Değişim (%)
501	...	33	Araştırmaya Katılmıyor	42.093.824,87	36.072.030,90	-14,31
502	518	15	Graniser İç ve Dış Ticaret A.Ş.	33.887.703,07	35.982.352,67	6,18
503	669	44	Gizem Frit Pazarlama ve Dış.Tic.Ltd.Şti.	27.016.664,15	35.902.883,11	32,89
504	371	74	Kanca El Al.Dovme Çelik ve Mak San.A.S.	44.465.139,09	35.889.921,46	-19,29
505	485	63	Sufi Çorap ve Tekst.ÜrünL.San. ve Tic. Ltd. .Şti	35.874.504,54	35.870.720,55	-0,01
506	554	12	Torun Bakır Alasımları Metal Sanayi ve TicaretA.Ş..	32.275.689,40	35.737.773,72	10,73
507	528	75	Akd Döküm Ticaret A.Ş.	33.299.388,11	35.372.194,63	6,22
508	498	45	Tayaş Gıda San. ve Tic.A.Ş.	34.912.664,46	35.237.697,41	0,93
509	...	12	Adının Açıklanmasını İstemiyor		35.186.166,69	
510	538	26	Mogul Kumaş Sanayi ve Ticaret Ltd Şti.	32.918.740,08	35.110.069,96	6,66
511	...	70	Araştırmaya Katılmıyor		34.984.740,49	
512	...	13	Cvs Rm Haddehane Mak.ve Ekipm. San. ve Tic. A.Ş.		34.914.421,57	
513	651	8	Bade Dış Tic. A.Ş.	27.582.251,66	34.893.265,92	26,51
514	514	32	İpek İdrofil Pamuk San. ve Tic. A.Ş	34.101.449,55	34.855.686,31	2,21
515	742	10	Durkar Dış Tic. Ltd. Şti.	24.318.822,68	34.853.203,93	43,32
516	338	60	Erkunt Sanayi A.Ş.	49.003.098,69	34.776.226,05	-29,03
517	650	65	Ünlü Dış Tic. Ltd. Şti.	27.686.323,85	34.746.850,35	25,50
518	...	36	Araştırmaya Katılmıyor	21.107.247,98	34.709.539,07	64,44
519	533	63	Hasçelik San. ve Tic. A.Ş.	33.136.221,51	34.624.910,53	4,49
520	...	45	Adının Açıklanmasını İstemiyor	33.189.811,91	34.616.697,08	4,30
521	958	64	Tata Steel İstanbul Metal San. ve Tic. A.Ş.	19.144.832,46	34.612.744,56	80,79
522	...	48	Adının Açıklanmasını İstemiyor	36.907.004,44	34.598.899,59	-6,25
523	346	46	Enplast Dış.Tic.Ltd.Şti.	47.387.930,88	34.584.807,47	-27,02
524	383	9	Elmas Dış Tic. A.Ş	43.506.040,50	34.584.639,45	-20,51
525	348	67	Emek Boru Mak.San. ve Tic. A.Ş.	47.093.563,83	34.470.531,79	-26,80
526	621	13	Kınan Dış.Ticaret Ltd.Şti.	29.021.079,57	34.421.563,40	18,61
527	454	65	Kalibre Boru San. ve Tic. A.Ş.	38.526.564,40	34.233.935,75	-11,14
528	...	13	Türkcan Kuyumculuk Sanayi A.Ş.		34.164.973,20	
529	654	34	Balikesir Elektro Mekanik San. TesisleriA.Ş..	27.437.839,20	34.143.085,78	24,44
530	353	67	Intersource Tekst.ve Konf.San.V E Tic. A.Ş.	46.563.068,80	34.085.358,82	-26,80
531	398	12	Çukurova İnşaat Makinaları San ve Tic. A.Ş.	42.632.537,97	34.014.599,07	-20,21
532	...	66	Lord Metal İthalat İhracat San. ve Tic. Ltd. Şti.		34.009.931,89	
533	...	79	Adının Açıklanmasını İstemiyor		33.982.853,70	
534	391	22	Gemciler Güven Metal Sanayi ve Ticaret A.Ş.	43.016.766,73	33.903.893,27	-21,18
535	420	45	Öztiyakiler Madeni Eşya San. Tic. A.Ş.	41.220.917,33	33.882.239,94	-17,80
536	...	46	Araştırmaya Katılmıyor	35.707.074,05	33.863.968,62	-5,16
537	450	49	Sapro Temizlik ÜrünL.San. ve Tic. A.Ş.	38.783.462,75	33.844.934,66	-12,73
538	...	35	Adının Açıklanmasını İstemiyor	30.773.015,86	33.844.564,95	9,98
539	...	28	Adının Açıklanmasını İstemiyor	35.270.234,55	33.832.687,31	-4,08
540	297	28	Kasar ve Dual Tekst. San. A.Ş	54.204.049,00	33.791.894,63	-37,66
541	418	14	Novoplast Plastik Sanayi ve TicaretA.Ş.	41.314.245,91	33.711.638,55	-18,40
542	783	70	Global Sourcing Dış Tic. Ltd Şti.	23.515.626,33	33.666.698,48	43,17
543	928	37	Surtel Ambalaj Dağıt.San. ve Tic.As.	19.796.768,18	33.568.725,93	69,57
544	...	6	Anadolu Deniz İnşaat Kızakları San. ve Tic. A.Ş.		33.500.000,00	
545	417	14	Dedeman Madencilik Sanayi ve Tic. A.Ş.	41.505.327,96	33.456.585,14	-19,39
546	...	50	Araştırmaya Katılmıyor	29.551.580,54	33.383.016,37	12,97
547	449	66	Çelikel Alüminyum Dokum İml. Sanayi ve TicaretA.Ş..	38.890.971,92	33.364.160,08	-14,21
548	451	34	Dina Vanelli Tekst. San. ve Tic. A.Ş.	38.658.520,68	33.357.897,28	-13,71
549	...	107	Adının Açıklanmasını İstemiyor		33.348.051,67	
550	415	6	Gezer Ayakkabı Deri San. ve Tic A.Ş	41.602.517,98	33.324.141,19	-19,90

★ 2012 YILI SEKTÖR LİDERİ

2012 İç Satış Tutarı (TL)	2012 Vergi Öncesi Dönem Karı (TL)	Firmanın Konumu	Sermaye Payı (%)	Toplam Çalışan Sayısı	Çalışan Sayısı (Beyaz Yakalı)	Çalışan Sayısı (Mavi Yakalı)	2012 Genel Sıralama
							501
		Grup Dış Ticaret	KSP:25 YSP:75	13	13		502
51.060,00	486.735,97	Grup Dış Ticaret	ÖSP:100	6	6		503
65.599.715,50		Üretici-ihracatçı	ÖSP:100	514	102	412	504
414.290,02	1.780.148,92	Üretici-ihracatçı	ÖSP:100	38	18	20	505
2.921.710,58	5.909.889,41	Üretici-ihracatçı	ÖSP:100	191	38	153	506
	315.231,50	Grup Dış Ticaret	ÖSP:100	2	2		507
11.076.859,00	4.270.189,00	Üretici-ihracatçı	ÖSP:100	297	88	209	508
37.475.181,79	203.765,28	Grup Dış Ticaret	ÖSP:100	31		31	509
	442.260,00	Grup Dış Ticaret	ÖSP:100	3	3		510
							511
1.410.390,59	5.048.199,63	Üretici-ihracatçı	ÖSP:100	101	47	54	512
	75.470,25	Grup Dış Ticaret	KSP:50 YSP:50	3	1	2	513
18.388.388,79		Üretici-ihracatçı	KSP:50 YSP:50	234	34	200	514
		Grup Dış Ticaret	ÖSP:100				515
44.485.230,20	5.789.617,61	Üretici-ihracatçı	ÖSP:100	1.124	196	928	516
776.189,97	293.864,59	Grup Dış Ticaret	ÖSP:100	2		2	517
							518
435.916.480,30	10.071.144,98	Üretici-ihracatçı	ÖSP:100	190	83	107	519
60.979.564,54	1.019.270,91	Üretici-ihracatçı	ÖSP:100	130	93	37	520
53.297.211,48		Üretici-ihracatçı	YSP:100	87	29	58	521
293.813.242,00		Üretici-ihracatçı	ÖSP:100	611	600	11	522
30.000.000,00	6.000.000,00	Üretici-ihracatçı	YSP:100	214	66	148	523
10.302.309,66	2.104.564,83	Üretici-ihracatçı	ÖSP:100	520	19	501	524
152.698.504,77	1.978.522,57	Üretici-ihracatçı	ÖSP:100	309	83	226	525
		Sektörel/Sermaye Dış Tic.	KSP:50 YSP:50	9	1	8	526
55.046.069,26	16.396.685,68	Üretici-ihracatçı	ÖSP:100	305	72	233	527
3.655.149,54	585.561,70	Üretici-ihracatçı	ÖSP:100	25	4	21	528
186.518.852,00	893.337,00	Üretici-ihracatçı	ÖSP:100	910	260	650	529
10.717.975,81	643.795,02	Üretici-ihracatçı	ÖSP:100	443	198	245	530
48.424.223,05	3.050.554,06	Üretici-ihracatçı	ÖSP:100	617	101	516	531
	635.637,05	Sektörel/Sermaye Dış Tic.	YSP:100	10	10		532
3.500.000.000,00	550.000.000,00	Üretici-ihracatçı	ÖSP:93,29 YSP:6,71				533
77.712.771,93	4.934.089,54	Üretici-ihracatçı	ÖSP:100	145	13	132	534
112.875.044,00	3.565.338,00	Üretici-ihracatçı	ÖSP:100	345	213	132	535
							536
51.984.650,55	1.699.262,01	Üretici-ihracatçı	ÖSP:100	330	52	278	537
98.987.471,14	1.028.784,55	Üretici-ihracatçı	ÖSP:100	298	117	181	538
62.086.540,03	4.344.537,44	Üretici-ihracatçı	ÖSP:100	1.201	121	1.080	539
92.915.537,00	5.446.905,00	Üretici-ihracatçı	ÖSP:100	765	96	669	540
113.339.598,34	4.143.755,70	Üretici-ihracatçı	ÖSP:100	639	172	467	541
		Grup Dış Ticaret	ÖSP:100				542
	85.536,09	Grup Dış Ticaret	ÖSP:100				543
14.818.000,88		Üretici-ihracatçı	ÖSP:100	105	40	65	544
3.115.132,37		Üretici-ihracatçı	ÖSP:100	692	80	612	545
							546
29.483.603,00		Üretici-ihracatçı	ÖSP:100	378	43	335	547
2.926,78	939.036,61	Grup Dış Ticaret	ÖSP:100	13	13		548
	14.207.735,54	Sektörel/Sermaye Dış Tic.	ÖSP:100	48	42	6	549
218.245.073,00	21.534.605,00	Üretici-ihracatçı	ÖSP:100	2.146	365	1.781	550

* KSP: Kamu Sermaye Payı ÖSP: Özel Sektör Payı YSP: Yabancı Sermaye Payı

TÜRKİYE'NİN EN BÜYÜK İKİNCİ 500 İHRACATÇI FİRMASI

2012 Genel Sıralama	2011 Genel Sıralama	2012 Sektörel Sıralama	FİRMA UNVANI	İhracat 2011 (\$)	İhracat 2012 (\$)	İhracat Değişim (%)
551	601	16	Yurtbay Seramik Sanayi ve Ticaret A.Ş.	29.926.796,73	33.307.320,28	11,30
552	674	8	Star Gıda Mad. Dış Tic. ve Nakl. Ltd. Şti.	26.774.513,68	33.211.899,51	24,04
553	325	69	Erenko Teks.İhr.San. ve Tic. A.Ş	50.120.374,86	33.185.001,32	-33,79
554	535	15	Olimar Madencilik İth.ve İhr. San. ve Tic.Ltd.Şti.	32.994.274,48	33.152.569,11	0,48
555	465	28	Erku Dış Tic.Paz.ve Turizm A.Ş.	37.380.226,67	33.077.352,65	-11,51
556	517	82	Wavin Tr Plastik Sanayi A.Ş.	33.900.463,66	33.064.953,70	-2,46
557	...	45	Adının Açıklanmasını İstemiyor		33.009.366,55	
558	447	39	Ego Elekt.Aletler San. A.Ş.	38.936.919,21	32.855.499,72	-15,62
559	384	103	Aygaz A.Ş.	43.401.602,65	32.852.891,80	-24,30
560	529	50	Nur Gıda Petr.Ürn.Ulus.Nak.Mad Teks. San. ve Dış Tic. Ltd. Şti.	33.262.055,53	32.786.141,27	-1,43
561	...	72	Araştırmaya Katılmıyor	31.376.569,25	32.646.756,43	4,05
562	...	70	Araştırmaya Katılmıyor	23.534.074,53	32.565.026,70	38,37
563	438	149	Altınıyıldız Mens.ve Konf.Fab. A.Ş	39.968.082,44	32.493.805,05	-18,70
564	...	46	Araştırmaya Katılmıyor		32.493.618,72	
565	...	71	Adının Açıklanmasını İstemiyor		32.481.022,09	
566	504	64	Cemal Sala Çavuşoğlu Tic.İth. İhr.ve Sınır Tic.	34.461.100,65	32.460.763,13	-5,80
567	665	17	Rüya İç ve Dış Tic. Ltd. Şti.	27.162.025,14	32.332.062,06	19,03
568	682	106	Almes İç ve Dış Tic.Nak.A.Ş.	26.425.856,51	32.329.613,01	22,34
569	...	42	Termikel Dış Ticaret A.Ş.		32.284.126,19	
570	442	14	Repka Kaucuk San. ve Tic. A.Ş.	39.633.724,70	32.282.803,12	-18,55
571	987	16	Medmar Mermer Madencilik San. ve Tic. A.Ş.	18.678.461,22	32.118.330,55	71,95
572	...	80	Kea Group Makine İth. İhr. San. Tic. Ltd. Şti.		32.100.286,25	
573	675	73	Reha Teks. Dış Tic.ve San.Ltd. Şti	26.674.764,85	31.991.685,20	19,93
574	278	69	Bekaert Izmit Celik Kord San. ve Tic.Aş	57.982.104,38	31.950.538,65	-44,90
575	695	74	Şahintürkler Teks. San. ve Dış Tic. Ltd. Şti.	26.046.336,57	31.882.065,36	22,41
576	586	47	Ulaş Gıda Un Tekstil Nakliyat Tic. ve San A.Ş	30.673.745,61	31.802.182,21	3,68
577	...	136	Araştırmaya Katılmıyor		31.800.198,63	
578	...	68	Araştırmaya Katılmıyor	29.539.390,88	31.754.706,57	7,50
579	...	9	Batman Dış Ticaret Ltd Şti.		31.662.003,64	
580	612	52	Filpa AmbI.ve Dış Tic. A.Ş.	29.406.645,74	31.632.934,97	7,57
581	...	111	Araştırmaya Katılmıyor		31.613.834,90	
582	...	60	Adının Açıklanmasını İstemiyor	35.103.292,65	31.575.659,13	-10,05
583	...	18	Adının Açıklanmasını İstemiyor		31.347.436,84	
584	...	16	Araştırmaya Katılmıyor		31.327.649,34	
585	396	38	Altın Kablo Sanayi A.Ş.	42.723.137,33	31.286.517,85	-26,77
586	502	4	Aydınlı Deri Konf.San. ve Tic. A.Ş	34.648.852,84	31.253.245,63	-9,80
587	659	86	Zınar Export İmportdış Tic. Ltd. Şti.	27.280.288,61	31.233.495,23	14,49
588	427	33	Söktaş Dokuma İşletmeleri Sanayi ve Ticaret A.Ş.	40.841.376,22	31.230.317,64	-23,53
589	726	16	Wittur Asansör Sanayi ve Tic. Ltd Şti.	24.750.426,31	31.117.816,33	25,73
590	266	76	Oğuzhan Tekstil Turizm İnşaat San. ve Tic. A.Ş	59.919.705,98	31.090.261,18	-48,11
591	...	50	Araştırmaya Katılmıyor	31.700.855,54	31.069.825,69	-1,99
592	...	52	Araştırmaya Katılmıyor	28.812.545,23	30.940.431,50	7,39
593	547	51	Shell&Turcas Petrol A.Ş.	32.536.983,33	30.933.273,52	-4,93
594	...	40	Adının Açıklanmasını İstemiyor	31.716.316,55	30.893.415,11	-2,59
595	631	19	Dimer Diyarbakır Mermer İnşaat San. ve Tic. A.Ş.	28.710.936,04	30.889.661,63	7,59
596	634	48	Dosu Maya Mayacılık A.Ş.	28.451.461,98	30.873.495,81	8,51
597	917	36	Anteks Antalya Tekstil San. ve Tic. A.Ş.	20.005.587,21	30.811.810,60	54,02
598	620	3	Anadolu Efes Biracılık ve Malt Sanayi A.Ş.	29.105.134,89	30.799.989,73	5,82
599	642	12	Karadere Tarım Ürünleri Gıda San. ve Tic. Ltd. Şti.	27.946.645,39	30.774.937,66	10,12
600	614	35	M.T Reklam ve Paz.San.Tic. Ltd. Şti.	29.317.777,47	30.771.564,45	4,96

★ 2012 YILI SEKTÖR LİDERİ

2012 İç Satış Tutarı (TL)	2012 Vergi Öncesi Dönem Karı (TL)	Firmanın Konumu	Sermaye Payı (%)	Toplam Çalışan Sayısı	Çalışan Sayısı (Beyaz Yakalı)	Çalışan Sayısı (Mavi Yakalı)	2012 Genel Sıralama
75.414.417,00	12.755.700,00	Üretici-ihracatçı	ÖSP:100	707	118	589	551
96.491,48	1.772.411,02	Üretici-ihracatçı	ÖSP:100	78	10	68	552
	26.002,06	Üretici-ihracatçı	ÖSP:100	357	65	292	553
							554
		Grup Dış Ticaret	ÖSP:100	10	10		555
		Üretici-ihracatçı	YSP:100				556
142.645.658,63	39.230.917,32	Üretici-ihracatçı	ÖSP:100	301	170	131	557
26.517.539,03	433.222,25	Üretici-ihracatçı	YSP:100	531	101	430	558
4.666.775.498,00	170.058.084,00	Üretici-ihracatçı	ÖSP:100	942	482	460	559
1.020.825,17	1.092.664,26	Sektörel/Sermaye Dış Tic.	ÖSP:100	21	5	16	560
							561
							562
252.911.797,48		Üretici-ihracatçı	ÖSP:100	1.762	414	1.348	563
							564
6.344.629,43	397.035,34	Üretici-ihracatçı	ÖSP:100	45	15	30	565
54.044.000,00	2.500.000,00	Sektörel/Sermaye Dış Tic.	ÖSP:100	35	10	25	566
		Sektörel/Sermaye Dış Tic.	ÖSP:100				567
1.202.086,15	319.080,71	Grup Dış Ticaret	KSP:60 YSP:40	26	6	20	568
25.223,77	133.343,66	Grup Dış Ticaret	ÖSP:100	6	6		569
5.972,50	4.035.058,73	Grup Dış Ticaret	ÖSP:100	11	11		570
8.503.864,84	22.258.163,56	Üretici-ihracatçı	ÖSP:20 YSP:80	46	45	1	571
		Sektörel/Sermaye Dış Tic.	YSP:100				572
7.375.844,72		Grup Dış Ticaret	ÖSP:100	140	71	69	573
143.170.237,25	12.830.234,31	Üretici-ihracatçı	YSP:100	429	79	350	574
	113.970,48	Grup Dış Ticaret	ÖSP:100	4			575
41.682.294,46	1.101.143,89	Üretici-ihracatçı	ÖSP:100	59	37	22	576
							577
							578
		Sektörel/Sermaye Dış Tic.	KSP:5 YSP:95	25	5	20	579
		Grup Dış Ticaret	ÖSP:100	46	10	36	580
							581
41.290.053,40		Grup Dış Ticaret	ÖSP:100	53	53		582
		Üretici-ihracatçı	ÖSP:100	2	1	1	583
							584
56.019.151,40		Üretici-ihracatçı	ÖSP:100	78	29	49	585
2.332.775,24	4.394.178,17	Üretici-ihracatçı	ÖSP:100	103	17	86	586
		Sektörel/Sermaye Dış Tic.	KSP:49 YSP:51	5	5		587
28.760.054,17	10.513.456,21	Üretici-ihracatçı	ÖSP:100	847	165	683	588
20.549.011,02	15.037.355,16	Üretici-ihracatçı	YSP:100	162	57	105	589
	56.525,08	Grup Dış Ticaret	ÖSP:100	1	1		590
							591
							592
14.695.073,00	146.968.941,00	Üretici-ihracatçı	KSP:30 YSP:70	606	501	105	593
187.137.335,90	2.127.135,03	Üretici-ihracatçı	ÖSP:100	164	58	106	594
14.880.051,15	16.380.015,62	Üretici-ihracatçı	ÖSP:100	366	229	137	595
60.824.145,00		Üretici-ihracatçı	KSP:0,10 YSP:99,90	202	31	171	596
50.152.092,75	23.689.388,50	Üretici-ihracatçı	ÖSP:100	1125	71	1054	597
3.330.440.174,00	354.897.086,00	Üretici-ihracatçı	KSP:76 YSP:24	1030	415	615	598
126.168.461,55	1.106.599,94	Üretici-ihracatçı	ÖSP:100	50	15	35	599
27.938.951,00	4.582.490,00	Üretici-ihracatçı	ÖSP:100	604	65	539	600

* KSP: Kamu Sermaye Payı ÖSP: Özel Sektör Payı YSP: Yabancı Sermaye Payı

TÜRKİYE'NİN EN BÜYÜK İKİNCİ 500 İHRACATÇI FİRMASI

2012 Genel Sıralama	2011 Genel Sıralama	2012 Sektörel Sıralama	FİRMA UNVANI	İhracat 2011 (\$)	İhracat 2012 (\$)	İhracat Değişim (%)
601	739	75	Akkuş Tekst. San.Tic. Ltd. .Şti	24.380.371,74	30.770.228,40	26,21
602	740	14	Miro Hediyeçlik Eşya San. ve Tic. A.Ş.	24.374.020,81	30.759.444,57	26,20
603	448	49	İpek Yem ve Gıda San. Tic. A.Ş.	38.893.704,20	30.735.276,60	-20,98
604	...	70	Yek Grup Proje Dış Ticaret Taahhüt Yapı İnşaat Limited Şirketi		30.639.665,67	
605	530	88	Cesur Ambalaj San. ve Tic. A.Ş.	33.211.937,35	30.462.010,96	-8,28
606	456	29	Pakpen Dış.Ticaret A.Ş.	38.247.846,17	30.449.202,22	-20,39
607	934	85	Berke Plastik San. ve Tic. A.Ş.	19.702.158,16	30.438.118,57	54,49
608	643	41	Özguven Dış.Tic. Ltd. Şti	27.936.721,26	30.394.806,41	8,80
609	581	10	Menas Mersin Zira Ürünler İşl. İhr. San. Tic. A.Ş.	30.798.379,16	30.310.764,52	-1,58
610	625	21	Frimpeks Kimya ve Etiket San. Tic. A.Ş.	28.844.569,41	30.218.323,89	4,76
611	652	77	Bilsar Dış Ticaret A.Ş.	27.561.920,31	30.155.897,63	9,41
612	...	21	Kümaş Manyezit Sanayi A.Ş.		30.001.763,73	
613	...	53	Adının Açıklanmasını İstemiyor	30.318.752,83	29.938.516,30	-1,25
614	668	26	Sistem Alüminyum San. ve Tic.A.Ş..	27.022.764,18	29.921.777,04	10,73
615	721	121	İnterteks Gıda Tekst. Dış. Tic. A.Ş	24.867.281,88	29.830.732,72	19,96
616	...	78	Adının Açıklanmasını İstemiyor	22.548.059,28	29.800.457,20	32,16
617	580	2	İntermeç İmalat Uluslararası Tic. A.Ş.	30.924.080,64	29.785.006,42	-3,68
618	...	25	Sanko Tekst. İşletmeleri San. ve Tic. A.Ş		29.679.619,11	
619	865	153	Öz Polat İç ve Dış Tic. Ltd.Şti .	21.155.557,31	29.675.050,71	40,27
620	637	56	Akkim Yapı Kimyasalları Sanayi ve TicaretA.Ş..	28.191.770,34	29.668.177,71	5,24
621	...	8	Adının Açıklanmasını İstemiyor		29.650.000,00	
622	593	47	Ekü Fren Kampana ve Döküm San. A.Ş.	30.379.274,03	29.622.077,27	-2,49
623	679	5	Punto Deri San. ve Tic. Ltd. .Şti	26.589.974,85	29.587.186,00	11,27
624	...	85	Araştırmaya Katılmıyor	39.673.676,29	29.545.632,77	-25,53
625	...	51	Araştırmaya Katılmıyor	33.014.499,82	29.494.019,53	-10,66
626	661	81	Genç Tekstil San. ve Dış Tic. A.Ş.	27.195.611,87	29.458.165,82	8,32
627	955	54	Sandoz Grub Sağ.Ür.İlaç.San. ve Tic. A.Ş.	19.205.466,69	29.454.020,88	53,36
628	867	96	Samsun Makına Sanayi A.Ş.	21.098.305,95	29.446.389,57	39,57
629	...	43	Adının Açıklanmasını İstemiyor	27.950.641,81	29.348.479,92	5,00
630	...	72	Alka San.İnş.ve Tic. A.Ş.		29.297.527,84	
631	583	73	Özyaşar Tel ve Galvanizleme San. A.Ş	30.743.722,70	29.283.809,12	-4,75
632	218	89	Emta Elektrik Muh.İns.Taah.ve Tic. A.Ş.	68.637.416,01	29.269.588,65	-57,36
633	...	90	Adının Açıklanmasını İstemiyor	33.168.690,52	29.161.088,51	-12,08
634	688	47	Gedik Kaynak Sanayi ve TicaretA.Ş..	26.254.135,52	29.092.054,43	10,81
635	...	49	Adının Açıklanmasını İstemiyor	33.839.748,23	29.042.537,23	-14,18
636	...	35	İlbeyli Koll Şti.		29.035.262,76	
637	397	11	As Star Tarım Ürn. Nak. ve Tic. Ltd. Şti.	42.683.057,33	29.019.431,47	-32,01
638	...	10	Yıldız Gemi ve Mak. San. Tic. A.Ş		28.976.522,86	
639	...	46	Adının Açıklanmasını İstemiyor	25.085.440,03	28.973.797,13	15,50
640	890	52	Selva Gıda San. A.Ş.	20.610.988,15	28.968.405,38	40,55
641	745	6	Bupiliç Entegre Gıda San. Tic. A.Ş.	24.265.454,30	28.957.749,79	19,34
642	469	51	Summa Turizm Yatırımcılık A.Ş.	37.011.593,80	28.951.685,06	-21,78
643	...	7	Garip Tavukçuluk Gıda ve Yem San. Tic. A.Ş.		28.925.822,33	
644	...	7	Sefine Denizcilik Tersanecilik Turizm San. ve Tic. A.Ş.		28.906.552,47	
645	...	67	Adının Açıklanmasını İstemiyor	31.348.361,86	28.877.473,60	-7,88
646	996	82	Modavizyon Tekst. San. ve Tic. A.Ş	18.605.505,03	28.766.755,26	54,61
647	361	89	Sarar Giyim Tekst. Enerji San. ve Tic. A.Ş.	46.242.470,65	28.750.056,18	-37,83
648	939	8	Tersan Tersanecilik Taşımacılık San. ve Tic.A.Ş.	19.601.594,10	28.695.578,69	46,39
649	...	83	Adının Açıklanmasını İstemiyor		28.620.138,29	
650	735	8	Agromey Gıda ve Yem San. Tic. A. Ş.	24.501.090,73	28.502.974,94	16,33

★ 2012 YILI SEKTÖR LİDERİ

2012 İç Satış Tutarı (TL)	2012 Vergi Öncesi Dönem Karı (TL)	Firmanın Konumu	Sermaye Payı (%)	Toplam Çalışan Sayısı	Çalışan Sayısı (Beyaz Yakalı)	Çalışan Sayısı (Mavi Yakalı)	2012 Genel Sıralama
162.115,00	1.195.872,00	Üretici-ihracatçı	ÖSP:100	230	92	138	601
		Üretici-ihracatçı	ÖSP:100	170	40	130	602
		Üretici-ihracatçı	ÖSP:100	89	17	72	603
60.000,00	1.000.000,00	Grup Dış Ticaret	ÖSP:100	15	5	10	604
24.913.513,00	1.412.969,00	Üretici-ihracatçı	ÖSP:100	487	95	392	605
4.970,67	765.839,00	Sektörel/Sermaye Dış Tic.	ÖSP:100	11	11		606
74.499.167,13	5.385.446,74	Üretici-ihracatçı	ÖSP:100	268	33	235	607
		Üretici-ihracatçı	ÖSP:100	80	15	65	608
2.391.182,92	2.008.559,84	Üretici-ihracatçı	ÖSP:100	22	6	16	609
92.907.002,39	12.303.166,41	Üretici-ihracatçı	ÖSP:100	174	57	117	610
25.562.826,50	2.233.982,23	Üretici-ihracatçı	ÖSP:100	970	180	790	611
71.495.633,24		Üretici-ihracatçı	ÖSP:100	331	123	208	612
29.120.336,00		Üretici-ihracatçı	KSP:49 YSP:51	49	1	48	613
78.194.121,88	1.986.754,00	Üretici-ihracatçı	ÖSP:100	356	55	301	614
1.584.448,36	65.188,53	Sektörel/Sermaye Dış Tic.	ÖSP:100	12			615
85.000,00		Grup Dış Ticaret	ÖSP:100	1	1		616
1.890,00	1.505.031,14	Grup Dış Ticaret	KSP:15 YSP:85				617
768.728.683,12		Üretici-ihracatçı	ÖSP:100	7.347	795	6.552	618
1.112.270.145,00	283.488,28	Sektörel/Sermaye Dış Tic.	ÖSP:100	5	5		619
81.980.966,63	3.341.551,02	Üretici-ihracatçı	ÖSP:100	2.897	1.159	1.738	620
1.297.404,04		Üretici-ihracatçı	ÖSP:100	14			621
19.440.565,40	403.255,74	Üretici-ihracatçı	ÖSP:100	328	61	267	622
30.685.450,00	2.274.074,00	Üretici-ihracatçı	ÖSP:100	234	41	193	623
							624
							625
94.548,98	316.516,00	Grup Dış Ticaret	ÖSP:100	2	2		626
12.942.314,30	3.652.516,38	Üretici-ihracatçı	YSP:100	189	65	124	627
219.888.357,00	59.093,49	Üretici-ihracatçı	ÖSP:100	591	106	485	628
105.258.867,62	16.635.157,02	Üretici-ihracatçı	ÖSP:100	732	62	670	629
52.547.622,68	14.047.619,78	Üretici-ihracatçı	ÖSP:100	330	60	270	630
85.741.820,92	1.072.035,59	Üretici-ihracatçı	ÖSP:100	310	69	241	631
78.028.127,23	7.259.983,89	Grup Dış Ticaret	ÖSP:100	23	23		632
266.802.482,60	4.901.317,88	Üretici-ihracatçı	ÖSP:100	2.333	1.150	1.183	633
123.500.000,00	17.150.000,00	Üretici-ihracatçı	ÖSP:100	554	250	304	634
		Sektörel/Sermaye Dış Tic.	YSP:100	135	66	69	635
2.310,00	26.222,79	Sektörel/Sermaye Dış Tic.	ÖSP:100	5	1	4	636
4.073.943,78	985.073,89	Üretici-ihracatçı	ÖSP:100				637
	3.082.421,00	Üretici-ihracatçı	KSP:0,08 YSP:99,92	61	26	35	638
133.173.918,38		Üretici-ihracatçı	ÖSP:100	1.481	75	1.406	639
70.194.007,43		Üretici-ihracatçı	ÖSP:100	245	35	210	640
139.036.125,09	1.950.243,99	Üretici-ihracatçı	ÖSP:100	663	53	610	641
1.003.636,36	39.243.840,12	Üretici-ihracatçı	ÖSP:100	63	63		642
73.420.789,00	3.400.000,00	Üretici-ihracatçı	ÖSP:100	262	30	232	643
4.604.058,05	6.259.398,99	Üretici-ihracatçı	ÖSP:100	150	50	100	644
820.000.000,00	45.727.225,72	Üretici-ihracatçı	YSP:100	1310	995	315	645
17.764.527,91		Üretici-ihracatçı	ÖSP:100	2.639	146	2.493	646
247.965.910,25	50.409.974,35	Üretici-ihracatçı	ÖSP:100	2.138	302	1.836	647
31.911.221,91	6.485.519,98	Üretici-ihracatçı	ÖSP:100	66	56	10	648
138.983.707,35	5.005.106,55	Grup Dış Ticaret	KSP:68 YSP:32				649
143.635.783,11		Üretici-ihracatçı	ÖSP:100	456	361	95	650

* KSP: Kamu Sermaye Payı ÖSP: Özel Sektör Payı YSP: Yabancı Sermaye Payı

TÜRKİYE'NİN EN BÜYÜK İKİNCİ 500 İHRACATÇI FİRMASI

2012 Genel Sıralama	2011 Genel Sıralama	2012 Sektörel Sıralama	FİRMA UNVANI	İhracat 2011 (\$)	İhracat 2012 (\$)	İhracat Değişim (%)
651	...	19	Adının Açıklanmasını İstemiyor	30.314.574,71	28.499.332,27	-5,99
652	589	86	Özdilek Tekstil Paz. Ltd. Şti.	30.573.835,26	28.461.572,82	-6,91
653	599	27	Erdoğanlar Alüminyum San. ve Tic. A.Ş.	30.058.481,60	28.433.591,22	-5,41
654	...	84	Adının Açıklanmasını İstemiyor	31.377.602,49	28.431.424,22	-9,39
655	...	37	Armen İplik Örne Tekstil San. ve Tic. Ltd. Şti.		28.371.618,60	
656	...	29	Adının Açıklanmasını İstemiyor	24.815.580,58	28.360.616,88	14,29
657	553	18	Ayvaz Sınai Ürünler Tic. ve San. Ltd. Şti.	32.287.134,85	28.308.605,55	-12,32
658	...	15	Nsk Armatür ve Aksesuar San. ve Tic. A.Ş.		28.283.004,82	
659	568	86	Asaş Ambalaj Baskı San. ve Tic. A.Ş.	31.430.643,69	28.234.293,55	-10,17
660	...	58	Ege Kimya San. ve Tic. A.Ş.		28.194.909,64	
661	367	19	Karçağ Nak. İnş.ve Dış Tic. Ltd. Şti.	44.827.079,75	28.146.666,12	-37,21
662	811	9	Bahtiyar Av Malzemeleri Pazarlama İnşaat Tekstil San. ve Tic. Ltd. Şti.	22.533.278,19	28.138.368,92	24,87
663	...	9	Ali Rıza Aksoy Denizcilik San. ve Tic.A.Ş.		28.100.000,00	
664	...	10	Akyem Adana Yem Yağ Biodizel Tar.ve San. Tic. A.Ş.		28.092.144,71	
665	766	11	Kutas Tarım Ürünleri Dış.Tic. ve San.A.S.	23.857.682,97	28.085.483,18	17,72
666	861	38	Kıvanç Teks. San. ve Tic. A.Ş.	21.225.149,83	28.076.093,55	32,28
667	...	9	Adının Açıklanmasını İstemiyor	24.018.385,03	28.070.932,30	16,87
668	...	59	Asal Dış Tic. A.Ş.		27.952.447,84	
669	...	75	Toşçelik Profil ve Saç End. A.Ş.		27.912.537,07	
670	507	100	Bursalı Dış Tic. Ltd Şti.	34.387.596,10	27.886.189,60	-18,91
671	...	72	Sabit Tek.Gıda Hay.İnş.Akaryak Tem.Tur.San. ve Tic. Ltd. Şti.		27.853.125,51	
672	...	76	Kaptan Demir Çelik End. Tic. A.Ş.		27.842.442,00	
673	927	1	Polin Dış. Tic. Ltd. Şti.	19.801.104,83	27.790.580,42	40,35
674	...	44	Demirer Kablo Tesisleri San. ve Tic. A.Ş.		27.782.859,30	
675	...	11	Araştırmaya Katılmıyor	25.746.433,49	27.776.109,59	7,88
676	793	9	Şenpiliç Gıda San. A.Ş.	23.118.204,15	27.739.159,89	19,99
677	843	61	Derya Büro Malzemeleri San. ve Tic. A.Ş.	21.656.336,22	27.717.045,85	27,99
678	...	87	Adının Açıklanmasını İstemiyor	23.765.445,13	27.713.688,47	16,61
679	...	53	Araştırmaya Katılmıyor	30.539.042,60	27.694.614,63	-9,31
680	565	98	Hateks Hatay Tekstil İşl.A.Ş.	31.588.141,12	27.636.536,81	-12,51
681	577	13	Piramit Golteks İç ve Dış Tic. A.Ş.	31.122.956,16	27.562.701,94	-11,44
682	713	42	Süper Teks. San. ve Tic. A.Ş.	25.234.737,57	27.540.850,32	9,14
683	919	151	Kaynak İplik San. ve Tic. A.Ş.	19.932.669,13	27.530.851,19	38,12
684	893	52	Borsan Kablo Elektrik Aydınlatma İnşaat San. ve Tic. A.Ş.	20.563.305,00	27.478.305,54	33,63
685	658	93	Mrm Konfeksiyon San. ve Tic. A.Ş.	27.302.511,52	27.468.718,10	0,61
686	764	82	Eke Metal Group A.Ş.	23.925.976,10	27.414.177,89	14,58
687	...	131	Araştırmaya Katılmıyor	27.726.729,66	27.376.741,56	-1,26
688	...	4	Araştırmaya Katılmıyor	25.069.561,47	27.295.335,90	8,88
689	646	84	Evas Ev Aletleri Sanayi Ltd. Şti.	27.806.707,64	27.224.187,14	-2,09
690	632	10	Korhan Pazarlama ve Dış Tic. A.Ş.	28.657.606,76	27.208.119,69	-5,06
691	807	155	Altunsoy Uluslararası Nak.İnş. İth.İhr.Tic. Ltd. Şti.	22.643.667,55	27.151.749,82	19,91
692	...	12	Elginsan Narenciye Depo.Gıda Plas.Amb.Ürn.San. ve Tic. Ltd. Şti.		27.119.728,61	
693	...	30	Araştırmaya Katılmıyor	32.351.407,76	27.021.393,51	-16,48
694	...	12	Grand Dış Tic. Ltd. Şti.		26.959.631,67	
695	428	53	Hekimoğlu Döküm Sanayi Nakliyat ve Tic. A.Ş.	40.600.311,58	26.893.215,84	-33,76
696	626	77	Güney Çelik Hasır ve Demir Mam San. Tic. A.Ş.	28.832.965,99	26.854.341,75	-6,86
697	480	44	Sepa Mensucat San. ve Tic. A.Ş.	36.239.006,98	26.840.250,59	-25,94
698	...	31	Adının Açıklanmasını İstemiyor	21.067.554,88	26.779.824,36	27,11
699	680	51	Tiryakiler Oto Makina Ticaret ve Sanayi A.Ş.	26.587.491,59	26.764.223,82	0,66
700	566	62	Subor Boru Sanayi ve Tic. A.Ş.	31.548.851,11	26.761.440,52	-15,17

2012 İç Satış Tutarı (TL)	2012 Vergi Öncesi Dönem Karı (TL)	Firmanın Konumu	Sermaye Payı (%)	Toplam Çalışan Sayısı	Çalışan Sayısı (Beyaz Yakalı)	Çalışan Sayısı (Mavi Yakalı)	2012 Genel Sıralama
		Sektörel/Sermaye Dış Tic.	ÖSP:100				651
7.639.096,29	154.793,00	Grup Dış Ticaret	ÖSP:100	359	20	339	652
41.757.762,36	6.315.304,23	Üretici-ihracatçı	ÖSP:100	326	40	286	653
	1.804.760,76	Grup Dış Ticaret	ÖSP:100	38	30	8	654
281.078,97	590.761,14	Grup Dış Ticaret	ÖSP:100	5	5		655
25.084.684,70	2.455.970,00	Sektörel/Sermaye Dış Tic.	KSP:99 YSP:1	25	7	18	656
		Grup Dış Ticaret	ÖSP:100				657
64.252.641,72	961.749,91	Grup Dış Ticaret	ÖSP:100				658
98.339.132,41	4.336.134,86	Üretici-ihracatçı	KSP:8,20 YSP:91,80	308	78	230	659
91.451.535,00		Üretici-ihracatçı	ÖSP:100	264	132	132	660
7.224.486,71	655.468,91	Sektörel/Sermaye Dış Tic.	ÖSP:100	120	20	100	661
4.730.059,46	1.443.701,13	Grup Dış Ticaret	ÖSP:100	8	5	3	662
	9.713.317,70	Grup Dış Ticaret	KSP:90 YSP:10	14	14		663
164.987.635,37	1.343.103,69	Üretici-ihracatçı	ÖSP:100	1.185	474	711	664
458.296,97	2.534.731,22	Üretici-ihracatçı	ÖSP:100	363	40	323	665
74.227.655,00	10.939.254,00	Üretici-ihracatçı	ÖSP:100	941	91	850	666
5.123.786,58	8.347.127,69	Üretici-ihracatçı	ÖSP:100	97	10	87	667
2.495.211,01	350.678,36	Sektörel/Sermaye Dış Tic.	ÖSP:100	21	21		668
1.646.772.640,45		Üretici-ihracatçı	ÖSP:100	2.169	534	1.635	669
1.812.774,00	227.969,00	Grup Dış Ticaret	ÖSP:100	7	7		670
28.766.145,21	1.000.000,00	Sektörel/Sermaye Dış Tic.	ÖSP:100	3	3		671
485.161.584,74	13.417.329,28	Üretici-ihracatçı	ÖSP:100	819	253	566	672
	917.117,32	Grup Dış Ticaret	ÖSP:100	20	20		673
		Üretici-ihracatçı	ÖSP:87,07 YSP:12,93	267	85	182	674
							675
767.324.561,07	89.714.269,64	Üretici-ihracatçı	ÖSP:100	1959	342	1617	676
42.843.710,40	8.920.534,54	Üretici-ihracatçı	KSP:30 YSP:70	250	50	200	677
1.666.813,43	5.101.672,45	Üretici-ihracatçı	ÖSP:100	180	30	150	678
							679
10.785.869,52		Üretici-ihracatçı	ÖSP:100	483	52	431	680
465.618,75	672.389,08	Grup Dış Ticaret	ÖSP:100	33	13	20	681
		Üretici-ihracatçı	ÖSP:100	378	45	333	682
95.100.754,00	5.297.283,00	Üretici-ihracatçı	ÖSP:100	537	10	527	683
129.060.915,47	3.748.581,23	Üretici-ihracatçı	ÖSP:100	195	55	140	684
		Üretici-ihracatçı	ÖSP:100	95	40	55	685
173.718.992,51	1.529.971,62	Üretici-ihracatçı	ÖSP:100	170	55	115	686
							687
							688
27.078.211,91	7.775.793,08	Üretici-ihracatçı	ÖSP:100	230			689
3.274.454,24	1.757.257,10	Üretici-ihracatçı	ÖSP:100	47			690
613.611,07	399.619,90	Grup Dış Ticaret	ÖSP:100	49	8	41	691
2.132.936,01	4.002.800,00	Üretici-ihracatçı	ÖSP:100	35	5	30	692
							693
	422.057,14	Grup Dış Ticaret	ÖSP:100	4	4		694
17.218.219,00	3.294.220,00	Üretici-ihracatçı	ÖSP:100	335	65	270	695
173.321.894,53	2.071.964,66	Üretici-ihracatçı	ÖSP:100	325	40	285	696
22.158.773,75		Üretici-ihracatçı	ÖSP:100				697
193.589.152,82	20.318.299,00	Üretici-ihracatçı	KSP:100	107	36	71	698
558.904,51	10.050.244,78	Grup Dış Ticaret	ÖSP:100	10	3	7	699
63.663.097,72		Üretici-ihracatçı	KSP:50 YSP:50	290	70	220	700

* KSP: Kamu Sermaye Payı ÖSP: Özel Sektör Payı YSP: Yabancı Sermaye Payı

TÜRKİYE'NİN EN BÜYÜK İKİNCİ 500 İHRACATÇI FİRMASI

2012 Genel Sıralama	2011 Genel Sıralama	2012 Sektörel Sıralama	FİRMA UNVANI	İhracat 2011 (\$)	İhracat 2012 (\$)	İhracat Değişim (%)
701	...	129	Araştırmaya Katılmıyor		26.720.365,16	
702	618	39	Doğan Teks.Ltd.Şti	29.267.903,62	26.678.891,52	-8,85
703	891	15	Işık Organik Gıda Tarım Ür. Hayv. San. ve Dış Tic. A.Ş.	20.606.318,74	26.616.158,56	29,17
704	...	78	Adının Açıklanmasını İstemiyor	38.545.602,90	26.559.509,57	-31,10
705	...	63	Araştırmaya Katılmıyor	20.783.219,27	26.546.800,11	27,73
706	...	23	Borusan Makina ve Guc Sıst.San. ve Tic. A.Ş.		26.428.797,45	
707	557	80	Arcelormittal Ambalaj Celigi S An.Tic. A.Ş.	32.059.883,44	26.392.435,31	-17,68
708	...	15	Araştırmaya Katılmıyor		26.316.309,91	
709	706	25	İntervo Dış Tic.ve Müessillik Ltd Şti.	25.564.832,88	26.293.491,05	2,85
710	...	18	Araştırmaya Katılmıyor	28.749.271,17	26.249.332,13	-8,70
711	...	63	Araştırmaya Katılmıyor	24.197.358,77	26.217.383,89	8,35
712	...	49	Metal Yapı Pazarlama ve Dış.Ticaret Ltd.Şti.		26.191.453,83	
713	...	20	Fimar Mermer Mad.Ins.Akry.lml. İth.lhr.Tic.San.A.S.		26.124.421,30	
714	...	81	Corbus Metal İc ve Dış.Tic. Ltd.Şti.		26.112.358,71	
715	...	54	Araştırmaya Katılmıyor	21.416.670,76	26.052.880,93	21,65
716	...	108	Araştırmaya Katılmıyor	21.044.736,51	25.987.170,90	23,49
717	539	50	Ritaş Paz.İç ve Dış Tic. A.Ş.	32.903.034,34	25.903.541,74	-21,27
718	647	83	Erbosan Erciyas Boru Sanayi TicaretA.Ş..	27.791.245,64	25.892.886,83	-6,83
719	...	91	Adının Açıklanmasını İstemiyor	23.992.161,98	25.874.924,83	7,85
720	592	52	Arfesan Arkan Fren Elemanları San.Tic.A.Ş.	30.382.653,61	25.853.665,86	-14,91
721	...	40	Araştırmaya Katılmıyor		25.840.826,44	
722	...	92	Araştırmaya Katılmıyor		25.837.086,70	
723	...	87	Araştırmaya Katılmıyor		25.832.601,13	
724	790	17	Akyapak Makina San. ve Tic. A.Ş.	23.246.043,93	25.816.146,35	11,06
725	...	9	Tat Konserve San. A.Ş.		25.784.323,52	
726	683	74	Metal Matris San. ve Tic. A.Ş.	26.397.444,52	25.738.518,97	-2,50
727	...	26	Dalgakıran Dış Tic. A.Ş.		25.730.113,06	
728	...	91	Araştırmaya Katılmıyor		25.702.626,60	
729	307	21	Cihan Maden ve Metal Ürünleri San. Tic. A.Ş.	53.012.892,75	25.638.252,99	-51,64
730	...	94	Adının Açıklanmasını İstemiyor	22.291.190,28	25.582.347,73	14,76
731	...	17	Oskar Orman Üm.Petr.Teks.Gıda Day.Tük.Mal.San.Dış Tic.Ltd.Şt		25.557.626,28	
732	584	41	Canan İplikçilik San. ve Tic.A. Ş.	30.741.033,40	25.511.424,20	-17,01
733	926	36	Akpa Alüminyum Plastik San ve Tic. Ltd. Şti.	19.803.440,75	25.506.788,06	28,80
734	657	55	Çağla Şekerli Mamüller San. ve Tic. A.Ş.	27.363.693,59	25.504.519,79	-6,79
735	...	10	Atlasjet Havacılık A.Ş.		25.500.000,00	
736	...	85	Araştırmaya Katılmıyor	26.310.722,68	25.487.198,50	-3,13
737	685	64	Hisarlar İth.lhr.Paz.A.Ş.	26.318.920,77	25.466.902,75	-3,24
738	965	14	Alara Tarım Ürünleri San. A.Ş.	19.046.892,16	25.364.307,67	33,17
739	481	22	Leonardo Granit Sanayi Ltd.St	36.047.820,50	25.317.483,76	-29,77
740	...	95	Araştırmaya Katılmıyor	20.711.822,43	25.316.895,03	22,23
741	505	65	Novartis Sağlık Gıda ve Tarım Ürünli. San. ve Tic. A.Ş.	34.441.725,41	25.230.061,98	-26,75
742	656	154	Turan Teks. San.İth.lhr.ve Tic. Ltd.Şti	27.420.571,09	25.202.887,77	-8,09
743	587	96	Senpa Sentetik ve Pamuklu Ent. Giyim San.Tic.ve Turz.A.Ş	30.660.029,85	25.193.982,25	-17,83
744	...	97	Araştırmaya Katılmıyor		25.140.159,86	
745	...	43	Adının Açıklanmasını İstemiyor	26.178.435,62	25.099.487,33	-4,12
746	...	112	Araştırmaya Katılmıyor	19.850.131,02	25.017.312,15	26,03
747	...	55	Adının Açıklanmasını İstemiyor	55.977.601,30	25.003.414,50	-55,33
748	619	17	Çimentaş İzmir Çimento Fab. T.A.Ş.	29.130.200,13	24.995.617,00	-14,19
749	957	15	Paksel Kimya San. ve Ticaret Aş	19.158.683,96	24.895.331,46	29,94
750	754	19	Meka Beton Santralleri İmalat San. ve Tic. A.Ş.	24.077.896,97	24.894.590,51	3,39

★ 2012 YILI SEKTÖR LİDERİ

2012 İç Satış Tutarı (TL)	2012 Vergi Öncesi Dönem Karı (TL)	Firmanın Konumu	Sermaye Payı (%)	Toplam Çalışan Sayısı	Çalışan Sayısı (Beyaz Yakalı)	Çalışan Sayısı (Mavi Yakalı)	2012 Genel Sıralama
							701
19.610.000,54	1.652.763,60	Üretici-ihracatçı	ÖSP:100	230	11	219	702
629.267,15	126.020,16	Grup Dış Ticaret	ÖSP:100	2	2		703
378.871.598,56		Üretici-ihracatçı	ÖSP:100	63	20	43	704
							705
771.257,08	98.173.931,00	Grup Dış Ticaret	KSP:80,72 YSP:19,28	459	459		706
244.538.285,00		Üretici-ihracatçı	YSP:100	159	48	111	707
							708
54.861.454,79	796.451,61	Sektörel/Sermaye Dış Tic.	ÖSP:100	31	7	24	709
							710
							711
	283.950,01	Grup Dış Ticaret	ÖSP:100	6	6		712
11.690.301,07	7.802.000,60	Üretici-ihracatçı	ÖSP:100	257	26	231	713
		Grup Dış Ticaret	ÖSP:100	10	10		714
							715
							716
47.907.992,40	301.694,17	Grup Dış Ticaret	ÖSP:100	20	4	16	717
		Üretici-ihracatçı	ÖSP:100	307	40	267	718
717.379,45	210.308,09	Sektörel/Sermaye Dış Tic.	ÖSP:100	12	12		719
12.547.188,02		Üretici-ihracatçı	ÖSP:100	197	75	122	720
							721
							722
							723
18.218.173,00	3.500.000,00	Üretici-ihracatçı	ÖSP:100	213	80	133	724
697.437.400,00	2.695.963,00	Üretici-ihracatçı	KSP:94,74 YSP:5,26	840	288	552	725
59.195.627,00	11.658.737,10	Üretici-ihracatçı	ÖSP:100	200	20	180	726
1.767.136,00	973.115,00	Grup Dış Ticaret	ÖSP:100	8	8		727
							728
42.953.857,68		Grup Dış Ticaret	ÖSP:100	44	14	30	729
4.016.392,07	2.088.773,32	Üretici-ihracatçı	ÖSP:100	497	20	477	730
	495.003,01	Üretici-ihracatçı	KSP:95 YSP:5	5		5	731
48.054.240,00	35.976,00	Grup Dış Ticaret	ÖSP:100	8	2	6	732
90.079.313,05	5.150.105,78	Üretici-ihracatçı	ÖSP:100	535	45	490	733
14.874.471,75	2.509.930,28	Üretici-ihracatçı	ÖSP:100	210	40	170	734
	5.280.355,00	Üretici-ihracatçı	ÖSP:100	600	600		735
							736
96.762.783,00	5.439.045,00	Üretici-ihracatçı	KSP:85 YSP:15	326	112	214	737
3.354.601,00	4.493.913,00	Üretici-ihracatçı	YSP:100	50	42	8	738
61.922,10	1.840.743,99	Sektörel/Sermaye Dış Tic.	ÖSP:100	25	9	16	739
							740
1.241.916.090,00	12.891.892,00	Üretici-ihracatçı	YSP:100	1.201	1.027	174	741
22.518.329,22	2.099.411,22	Üretici-ihracatçı	ÖSP:100	440	22	418	742
6.999.358,23	5.026.242,13	Üretici-ihracatçı	ÖSP:100	522	89	433	743
							744
218.553.204,36		Üretici-ihracatçı	YSP:100	295	55	240	745
							746
		Üretici-ihracatçı	ÖSP:100	544	88	456	747
244.708.247,00	22.782.742,00	Üretici-ihracatçı	KSP:2 YSP:98	435	148	287	748
10.734.048,83	265.307,40	Üretici-ihracatçı	ÖSP:100	125	35	90	749
20.418.702,14	5.092.066,67	Üretici-ihracatçı	ÖSP:100	276	69	207	750

* KSP: Kamu Sermaye Payı ÖSP: Özel Sektör Payı YSP: Yabancı Sermaye Payı

TÜRKİYE'NİN EN BÜYÜK İKİNCİ 500 İHRACATÇI FİRMASI

2012 Genel Sıralama	2011 Genel Sıralama	2012 Sektörel Sıralama	FİRMA UNVANI	İhracat 2011 (\$)	İhracat 2012 (\$)	İhracat Değişim (%)
751	564	24	Basra Gıda San.Paz.Dış Tic. Ltd. Şti..	31.664.668,67	24.850.795,75	-21,52
752	...	99	Adının Açıklanmasını İstemiyor	24.339.182,46	24.711.649,18	1,53
753	630	88	İlhanlar Haddec. Boru Profil ve Teks. San. Ltd. Şti.	28.714.783,38	24.576.662,54	-14,41
754	...	12	Araştırmaya Katılmıyor		24.555.314,40	
755	902	15	Nema Yatırım San. Tic. A.Ş.	20.396.257,72	24.505.234,14	20,15
756	...	11	Araştırmaya Katılmıyor		24.500.000,00	
757	720	14	Kemal Balıkçılık İhr.Ltd.Şti.	24.921.110,97	24.477.511,46	-1,78
758	...	45	Araştırmaya Katılmıyor	24.859.712,77	24.464.040,24	-1,59
759	...	16	Doğ-Taş Doğanlar Mobilya İmal. Enerji Ür.San. ve Tic. A.Ş.		24.457.586,38	
760	345	57	Nadir Teks.Deri ve Yağ San. Tic. Ltd. Şti.	47.412.455,80	24.430.707,92	-48,47
761	416	66	Süper Film Ambalaj San. ve Tic. A.Ş.	41.552.112,09	24.398.315,18	-41,28
762	746	18	Egeseramik İç ve Dış. Tic. A.Ş.	24.263.222,32	24.391.557,01	0,53
763	775	38	Samet Kalıp ve Madeni Eşya San ve Tic. A.Ş.	23.647.783,44	24.389.575,56	3,14
764	692	48	Akım Metal Sanayi ve Ticaret A .S.	26.167.636,36	24.378.259,84	-6,84
765	611	13	Çakmaklar Gıda San. ve Tic. Ltd. Şti.	29.537.560,16	24.304.292,48	-17,72
766	...	16	Karakaş Atlantis Hediyeelik Eşya Telekomun. Kuyumculuk San. ve Tic A.Ş.		24.261.454,57	
767	585	23	Demir Export A.Ş.	30.733.243,47	24.256.739,41	-21,07
768	...	47	Araştırmaya Katılmıyor		24.216.858,27	
769	743	13	Gms Su Ürünleri Üretim İth.ve İhr.Paz.San. ve Tic. Ltd. Şti	24.314.627,32	24.214.887,40	-0,41
770	...	14	Araştırmaya Katılmıyor		24.213.293,07	
771	...	56	Adının Açıklanmasını İstemiyor	24.535.537,64	24.212.522,36	-1,32
772	576	33	Kurtoğlu Bakır Kurşun Sanayi A.Ş.	31.131.737,49	24.202.677,56	-22,26
773	...	146	Araştırmaya Katılmıyor		24.200.295,99	
774	...	108	Ozanteks Tekstil San. ve Tic. A.Ş.		24.197.070,80	
775	...	101	Adının Açıklanmasını İstemiyor	23.876.322,92	24.195.106,69	1,34
776	555	102	Günkar Dış Tic.Paz.A.Ş	32.195.856,30	24.155.139,06	-24,97
777	772	109	Al Tekstil Konfeksiyon San.Tic Ltd Şti.	23.707.810,95	24.122.226,15	1,75
778	636	64	Yaşarteks Tekstil Sanayi Tic. A.Ş.	28.320.222,13	24.115.211,60	-14,85
779	...	116	Adının Açıklanmasını İstemiyor	23.580.331,54	24.096.178,66	2,19
780	...	103	Be Ka Teks. Gıda İnş.Turiz. San .ve Tic. Ltd. Şti.		24.086.377,49	
781	707	48	Gülle Entegre Teks.İşlet.Emlk. Danışm.San. ve Tic. A.Ş.	25.514.823,26	24.073.608,24	-5,65
782	693	49	Selçuk İplik San. ve Tic. A.Ş.	26.129.449,69	24.071.512,41	-7,88
783	...	7	Veronica Deri ve Teks. San.Tic. Ltd.Şti		24.044.784,90	
784	...	104	Akademi Teks. San. ve Tic. Ltd. . Şti		23.990.250,13	
785	...	72	Adının Açıklanmasını İstemiyor	24.059.547,64	23.972.389,17	-0,36
786	723	14	Amcor Tobacco Packaging İzmir Gravür Baskı San. Tic. A.Ş.	24.856.451,83	23.947.004,06	-3,66
787	...	20	Araştırmaya Katılmıyor		23.901.937,14	
788	729	105	Edirne Giyim San. A.Ş	24.693.012,82	23.887.209,48	-3,26
789	...	114	Araştırmaya Katılmıyor		23.869.892,10	
790	831	63	Yamakoğlu İnş. Taah. ve Dış. Tic. Ltd. Şti.	22.054.687,33	23.859.064,39	8,18
791	...	17	İshakoğlu Kuyumculuk ve Deri Sanayi Ticaret Ltd.Şti.		23.852.943,25	
792	714	107	Yns Teks.ve Konf.San.Dış Tic. Ltd Şti.	25.230.452,34	23.814.314,91	-5,61
793	...	69	Adının Açıklanmasını İstemiyor	26.669.933,91	23.813.206,19	-10,71
794	...	26	Adının Açıklanmasını İstemiyor	30.579.888,18	23.792.200,54	-22,20
795	728	32	Eds Enjeksiyon Dokum Sanayi ve TicaretA.Ş..	24.734.737,68	23.764.986,71	-3,92
796	...	19	Daikin Isıtma ve Soğutma Sistemleri San. Tic. A.Ş.		23.735.658,87	
797	...	157	Grup İmpeks Metal San. ve Dış Tic. Ltd. Şti.		23.658.728,44	
798	552	54	Sio Otomotive Pazarlama ve Ticaret A.Ş.	32.317.097,50	23.643.483,06	-26,84
799	...	58	Adının Açıklanmasını İstemiyor	18.760.632,36	23.634.908,38	25,98
800	767	50	Electrifil Unifil Otom. San. ve Tic. A.Ş.	23.853.884,48	23.612.747,67	-1,01

2012 İç Satış Tutarı (TL)	2012 Vergi Öncesi Dönem Karı (TL)	Firmanın Konumu	Sermaye Payı (%)	Toplam Çalışan Sayısı	Çalışan Sayısı (Beyaz Yakalı)	Çalışan Sayısı (Mavi Yakalı)	2012 Genel Sıralama
16.111.385,14	384.326,14	Sektörel/Sermaye Dış Tic.	ÖSP:100	115	30	85	751
		Üretici-ihracatçı	ÖSP:100	148	6	142	752
342.145.284,67		Üretici-ihracatçı	ÖSP:100	261	81	180	753
							754
508.499,18		Sektörel/Sermaye Dış Tic.	ÖSP:20 YSP:80	12	12		755
							756
103.232.320,00		Üretici-ihracatçı	ÖSP:100	219	65	154	757
							758
136.330.607,00	17.518.341,00	Üretici-ihracatçı	KSP:50 YSP:50	727	167	560	759
228.495.134,71	1.921.284,61	Üretici-ihracatçı	ÖSP:100	164	27	137	760
300.000.000,00		Üretici-ihracatçı	ÖSP:100	578	154	424	761
		Grup Dış Ticaret	ÖSP:100	15	15		762
129.450.785,00	3.947.766,00	Üretici-ihracatçı	ÖSP:100	1119	237	882	763
53.475.659,58	12.225.695,88	Üretici-ihracatçı	ÖSP:100	602	117	485	764
23.365.436,61	284.708,46	Üretici-ihracatçı	ÖSP:100	9	3	6	765
417.892.611,13	5.918.251,12	Üretici-ihracatçı	ÖSP:100	149			766
135.021.728,00	28.073.881,00	Üretici-ihracatçı	ÖSP:100	463	138	325	767
							768
3.770.439,99	1.166.143,85	Grup Dış Ticaret	ÖSP:100	7	2	5	769
							770
799.482,55		Sektörel/Sermaye Dış Tic.	ÖSP:100	12			771
70.078.876,00	3.092.665,00	Üretici-ihracatçı	ÖSP:100	465	405	60	772
							773
35.697.571,94		Üretici-ihracatçı	ÖSP:100	1.785	150	1.635	774
306.833,00	3.974.600,00	Üretici-ihracatçı	ÖSP:100	175	68	107	775
	552.271,54	Grup Dış Ticaret	ÖSP:100	8	8		776
		Grup Dış Ticaret	ÖSP:100				777
	245.716,32	Üretici-ihracatçı	ÖSP:100	4	3	1	778
146.880.000,00		Sektörel/Sermaye Dış Tic.	YSP:100	373	75	298	779
123.358,72	407.289,06	Grup Dış Ticaret	ÖSP:100	4	4		780
97.771.000,00	8.849.000,00	Üretici-ihracatçı	ÖSP:100	898	109	789	781
201.918.000,00		Üretici-ihracatçı	ÖSP:100	1.250	72	1.178	782
28.293.219,00	943.276,00	Üretici-ihracatçı	ÖSP:100	108	19	89	783
13.210.716,00	1.305.822,00	Üretici-ihracatçı	ÖSP:100				784
9.047.573,00	5.312.239,00	Üretici-ihracatçı	ÖSP:100	401	84	317	785
122.187.526,00	7.443.348,00	Üretici-ihracatçı	KSP:0,04 YSP:99,96	229	36	193	786
							787
3.469.034,26		Üretici-ihracatçı	ÖSP:100	1.466	147	1.319	788
							789
4.060.666,59	1.934.001,85	Üretici-ihracatçı	ÖSP:100	23			790
5.218.656,40	181.320,79	Üretici-ihracatçı	ÖSP:100	119	32	87	791
		Üretici-ihracatçı	ÖSP:100	44	25	19	792
84.048.145,41	5.052.573,17	Üretici-ihracatçı	KSP:10 YSP:90	224	68	156	793
357.102,23	151.180,42	Grup Dış Ticaret	ÖSP:100	36	24	12	794
2.724.667,64	2.307.187,61	Üretici-ihracatçı	ÖSP:100	30	15	15	795
430.344.496,00	4.998.969,00	Üretici-ihracatçı	YSP:100	544	289	255	796
8.122.606,88	852.702,88	Sektörel/Sermaye Dış Tic.	ÖSP:100	28	28		797
1.947.167,81	155.278,43	Grup Dış Ticaret	YSP:100	7	7		798
		Üretici-ihracatçı	ÖSP:100	479	107	372	799
1.158.000,00	2.298.000,00	Üretici-ihracatçı	ÖSP:100	185	61	124	800

* KSP: Kamu Sermaye Payı ÖSP: Özel Sektör Payı YSP: Yabancı Sermaye Payı

TÜRKİYE'NİN EN BÜYÜK İKİNCİ 500 İHRACATÇI FİRMASI

2012 Genel Sıralama	2011 Genel Sıralama	2012 Sektörel Sıralama	FİRMA UNVANI	İhracat 2011 (\$)	İhracat 2012 (\$)	İhracat Değişim (%)
801	...	90	Adının Açıklanmasını İstemiyor		23.551.289,73	
802	...	110	Adının Açıklanmasını İstemiyor	23.754.362,73	23.519.465,66	-0,99
803	...	20	Kutlusan Tarım Ekipman Lojistik Gıda San. İç ve Dış Tic. Ltd. .Şti		23.489.745,82	
804	750	68	Iba Kimya Sanayi ve Ticaret A.Ş..	24.142.060,24	23.477.041,06	-2,75
805	821	13	Kartonsan Karton San.Tic.A.Ş.	22.293.301,68	23.469.137,59	5,27
806	...	24	İsa Dış Ticaret Ltd		23.455.023,71	
807	666	13	Eşmeler Tarım Tarım Ürünleri Paketleme Depo. Nak.Taah. İth. İhr.Tic. Ltd. Şti.	27.087.281,63	23.446.540,17	-13,44
808	...	112	Starteks İth.İhr.İnş.Teks. San. ve Dış Tic. Ltd. Şti.		23.400.716,56	
809	908	34	Alimex Alüminyum San. ve Tic. Ltd Şti.	20.199.903,48	23.352.503,43	15,61
810	911	118	Modium Konfeksiyon San. ve Tic. A.Ş.	20.060.519,52	23.314.540,64	16,22
811	849	24	Metamar Mermer Granit Madencilik San. ve Tic. A.Ş.	21.568.444,74	23.261.068,40	7,85
812	953	16	Post Halı İth İhr.Ltd Şti.	19.229.266,60	23.080.176,69	20,03
813	...	24	Adının Açıklanmasını İstemiyor	62.354.014,65	23.073.832,79	-63,00
814	837	77	Yılmar Dış.Ticaret Ltd.Şti.	21.852.839,47	23.055.636,42	5,50
815	660	24	Royal Halı İplik Tekstil Mobilya San. ve Tic. A.Ş.	27.231.690,14	23.028.504,29	-15,43
816	845	49	Ocs Kablo San. ve Tic. A.Ş.	21.633.751,07	23.027.528,00	6,44
817	...	64	Araştırmaya Katılmıyor		23.025.128,79	
818	863	90	Neşe Dış Ticaret Aş.	21.187.786,70	23.022.666,14	8,66
819	763	13	Pagmat Pamuk Tekstil Gıda San. ve Tic. A.Ş.	23.976.155,55	22.982.777,00	-4,14
820	131	106	Bulutlar Deri Tekstil San. ve Dış Tic. Ltd. .Şti	105.898.433,41	22.947.032,62	-78,33
821	848	113	Domino Teks.Ürünİ.San. ve Dış Tic. A.Ş	21.570.189,13	22.946.474,87	6,38
822	...	25	Ürün Tarım Ür.İth.İhr.Ticaret ve Sanayi Ltd Şti.		22.926.983,47	
823	...	47	Genpower Mak.San. Tic. A.Ş.		22.906.020,56	
824	789	59	Beşsan Makarna Gıd.San. ve Tic. A.Ş.	23.292.679,88	22.848.745,79	-1,91
825	711	48	Etap Dış.Tic. A.Ş.	25.338.810,62	22.846.801,70	-9,83
826	...	60	Elita Gıda San. ve Tic. Ltd. Şti.		22.718.376,13	
827	...	115	Adının Açıklanmasını İstemiyor		22.670.624,91	
828	...	71	Araştırmaya Katılmıyor	20.314.704,47	22.623.228,83	11,36
829	...	137	Özdemir Üç Teks. San.Tic. Ltd. . Şti		22.582.520,81	
830	826	117	Modateks Konf.Tic.ve San. A.Ş	22.202.362,65	22.551.559,26	1,57
831	...	113	Araştırmaya Katılmıyor	25.010.216,97	22.529.107,82	-9,92
832	...	70	Araştırmaya Katılmıyor	21.224.481,83	22.496.124,25	5,99
833	...	61	Adının Açıklanmasını İstemiyor	24.021.449,60	22.415.745,69	-6,68
834	...	15	Araştırmaya Katılmıyor	26.952.593,73	22.374.884,25	-16,98
835	804	30	İzocam Ticaret ve Sanayi A.Ş.	22.726.895,71	22.360.608,06	-1,61
836	...	43	Özel Elektrolitik Bakır Mam. San. ve Dış.Tic. A.Ş.		22.339.312,58	
837	925	51	Hasırcı Tekstil San. ve Tic. A.Ş.	19.804.589,37	22.305.817,22	12,63
838	...	12	Araştırmaya Katılmıyor	24.474.933,30	22.285.321,36	-8,95
839	...	18	Adının Açıklanmasını İstemiyor		22.256.383,06	
840	977	51	Baylan Ölçü Aletleri Sanayi ve Ticaret Ltd Şti.	18.801.434,24	22.212.545,97	18,14
841	780	71	Erkunt Traktor Sanayii A.Ş.	23.576.272,70	22.202.220,87	-5,83
842	...	15	Adının Açıklanmasını İstemiyor		22.201.693,00	
843	...	89	Vector Otomotiv Tic. Ltd. Şti.		22.199.990,50	
844	...	18	Modern Karton San ve Tic. A.Ş.		22.189.012,21	
845	...	18	Algan İç ve Dış Tic. Ltd. Şti.		22.175.799,02	
846	...	92	Mitaş Poligon Demir Çelik Endüstri A.Ş.		22.143.336,40	
847	...	17	Yarenler Dış Tic. Ltd. Şti.		22.130.828,93	
848	...	21	Unormak Değirmen Makinaları San. ve Tic. Ltd Şti.		22.129.526,11	
849	959	57	Ünal Kablo Dış. Tic. Ltd. Şti.	19.135.729,32	22.118.921,04	15,59
850	...	61	Adının Açıklanmasını İstemiyor	41.107.034,61	22.115.465,17	-46,20

★ 2012 YILI SEKTÖR LİDERİ

2012 İç Satış Tutarı (TL)	2012 Vergi Öncesi Dönem Karı (TL)	Firmanın Konumu	Sermaye Payı (%)	Toplam Çalışan Sayısı	Çalışan Sayısı (Beyaz Yakalı)	Çalışan Sayısı (Mavi Yakalı)	2012 Genel Sıralama
8.824.375,42	476.563,70	Üretici-ihracatçı	ÖSP:100	20	15	5	801
1.078.788,08	56.335,31	Sektörel/Sermaye Dış Tic.	ÖSP:100				802
375.207,99	304.857,72	Grup Dış Ticaret	ÖSP:100	7	7		803
89.015.933,02	21.402.646,41	Üretici-ihracatçı	ÖSP:100	199	49	150	804
160.486.000,00	33.860.000,00	Üretici-ihracatçı	ÖSP:100	264	90	174	805
	17.574,43	Sektörel/Sermaye Dış Tic.	ÖSP:100	4	4		806
935.131,05	515.296,77	Üretici-ihracatçı	ÖSP:100	58	10	48	807
372.268,50	199.744,06	Sektörel/Sermaye Dış Tic.	ÖSP:100				808
643.363,00	2.233.033,00	Üretici-ihracatçı	YSP:100	269	54	215	809
8.752.866,00		Üretici-ihracatçı	KSP:99 YSP:1	83	34	49	810
21.330.255,50	2.454.675,42	Üretici-ihracatçı	ÖSP:100	1.147	1.083	64	811
70.107,89	315.371,41	Grup Dış Ticaret	ÖSP:100	3	3		812
	57.753,92	Grup Dış Ticaret	ÖSP:100				813
12.561,47	452.591,44	Grup Dış Ticaret		19	5	14	814
230.039.898,48	44.291.467,67	Üretici-ihracatçı	ÖSP:100	606	110	496	815
5.422.891,00	98.913,00	Üretici-ihracatçı	ÖSP:100	9	9		816
							817
2.770.290,13	115.218,47	Grup Dış Ticaret	ÖSP:100	214	26	188	818
24.847,52	1.681.000,00	Üretici-ihracatçı	ÖSP:100	331	56	275	819
	34.027,48	Üretici-ihracatçı	ÖSP:100				820
76.011,19	475.062,07	Üretici-ihracatçı	ÖSP:100	258	42	216	821
243.897,90	413.254,89	Üretici-ihracatçı	ÖSP:100	148	6	142	822
470.903,11	560.582,07	Sektörel/Sermaye Dış Tic.	ÖSP:100	13	13		823
36.960.051,84	1.447.865,81	Üretici-ihracatçı	ÖSP:100	235	27	208	824
	1.003.407,93	Grup Dış Ticaret	ÖSP:100	11	11		825
419.330.815,00	4.449.039,64	Üretici-ihracatçı	ÖSP:100	244	61	183	826
11.993.305,27	5.090.850,56	Üretici-ihracatçı	ÖSP:100	125	33	92	827
							828
5.325.240,68	8.395.853,61	Üretici-ihracatçı	ÖSP:100	301	25	276	829
302.840,00		Üretici-ihracatçı	ÖSP:100	115			830
							831
							832
		Grup Dış Ticaret	ÖSP:100	10	10		833
							834
281.508.861,04	28.282.132,78	Üretici-ihracatçı	ÖSP:100	436	191	245	835
96.437.142,89	788.218,95	Üretici-ihracatçı	ÖSP:100	120	25	95	836
56.512.623,94	4.403.988,04	Üretici-ihracatçı	ÖSP:100	245	15	230	837
							838
		Grup Dış Ticaret	ÖSP:100	2	2		839
55.000.000,00	5.000.000,00	Üretici-ihracatçı	ÖSP:100	450	30	420	840
216.186.655,49	1.566.212,90	Üretici-ihracatçı	ÖSP:100	233	129	104	841
		Üretici-ihracatçı	ÖSP:100	8			842
3.076.272,70	974.895,08	Sektörel/Sermaye Dış Tic.	ÖSP:100	72	50	22	843
488.545.730,91	88.112.549,05	Üretici-ihracatçı	ÖSP:100	396	96	300	844
76.760,06		Grup Dış Ticaret	ÖSP:100	8	8		845
22.654.783,00	4.574.031,97	Üretici-ihracatçı	ÖSP:100	148	55	93	846
	128.763,64	Üretici-ihracatçı	ÖSP:100	4	3	1	847
5.915.971,00	7.620.457,00	Üretici-ihracatçı	ÖSP:100	81	75	6	848
229.231,00	178.036,49	Grup Dış Ticaret	ÖSP:100	35	5	30	849
246.279.269,00	43.591.942,00	Üretici-ihracatçı	YSP:100	159	52	107	850

* KSP: Kamu Sermaye Payı ÖSP: Özel Sektör Payı YSP: Yabancı Sermaye Payı

TÜRKİYE'NİN EN BÜYÜK İKİNCİ 500 İHRACATÇI FİRMASI

2012 Genel Sıralama	2011 Genel Sıralama	2012 Sektörel Sıralama	FİRMA UNVANI	İhracat 2011 (\$)	İhracat 2012 (\$)	İhracat Değişim (%)
851	755	16	Noordzee Su Ürün.İhr.San. ve Tic. A.Ş.	24.060.994,11	22.114.725,49	-8,09
852	...	20	Karyer Isı Transfer San. ve Tic. A.Ş.		22.096.509,22	
853	560	22	Altuntaş Havalandırma Turizm San. Tic. A.Ş.	31.928.413,03	22.011.841,14	-31,06
854	...	17	Araştırmaya Katılmıyor		21.948.334,47	
855	730	25	Akmetal Dış Tic.Madencilik San. ve Tic. A.Ş.	24.678.369,90	21.938.546,57	-11,10
856	924	81	Gentaş Genel Metal Sanayi ve Ticaret A.Ş.	19.818.862,38	21.936.898,94	10,69
857	784	133	Eren Hazır Giy.San. ve Tic. A.Ş	23.422.532,51	21.925.718,38	-6,39
858	509	77	Sun Pet Ambalaj San. ve Tic. A.Ş	34.264.409,21	21.894.550,68	-36,10
859	738	14	Kahraman Tarım Ürünleri Tic.ve San. A.Ş.	24.389.144,68	21.878.643,41	-10,29
860	...	62	Araştırmaya Katılmıyor		21.866.071,11	
861	...	119	Mass Konfeksiyon Tekstil Tic.Dsn.Ltd.Şti		21.850.636,78	
862	...	120	Serin Dış Tic. Ltd. Şti.		21.833.393,66	
863	818	109	Bimed Teknik Aletler Sanayi ve TicaretA.Ş..	22.351.284,86	21.830.403,53	-2,33
864	...	62	Araştırmaya Katılmıyor		21.826.729,71	
865	747	124	Gürmen Giyim San. ve Tic. A.Ş	24.228.090,86	21.792.829,20	-10,05
866	...	56	Araştırmaya Katılmıyor		21.755.153,88	
867	...	57	Adının Açıklanmasını İstemiyor	24.408.554,41	21.733.604,17	-10,96
868	712	91	Turkuaz Dış Tic. Ltd. Şti	25.266.870,38	21.697.732,65	-14,13
869	...	65	Araştırmaya Katılmıyor	20.321.764,41	21.687.762,55	6,72
870	...	19	Araştırmaya Katılmıyor		21.686.443,30	
871	...	23	Platin Isı Makina Mühendislik Taah.ve Tic. Ltd. Şti.		21.654.609,59	
872	...	53	Ulusoy Elektrik İml. Taah. ve Tic. A.Ş.		21.592.428,99	
873	854	122	Polimer Plastik San. ve Tic. A.Ş	21.319.474,46	21.589.547,80	1,27
874	...	123	Adının Açıklanmasını İstemiyor	19.546.947,39	21.585.458,47	10,43
875	933	26	Talya Dış Tic. Ltd. Şti.	19.708.329,86	21.564.806,19	9,42
876	...	19	Asos Kuyumculuk Paz. A.Ş.		21.538.141,58	
877	...	21	Araştırmaya Katılmıyor	30.282.475,05	21.532.537,97	-28,89
878	...	61	Araştırmaya Katılmıyor		21.512.142,66	
879	...	76	Adının Açıklanmasını İstemiyor		21.486.597,66	
880	...	20	Adının Açıklanmasını İstemiyor	21.952.772,05	21.483.113,57	-2,14
881	...	132	İstanbul Çorap San. A.Ş		21.468.730,52	
882	...	68	Araştırmaya Katılmıyor		21.465.407,33	
883	931	74	Genfar Ilac ve Gıda San.Tic. İth.İhr.Ltd.Şti.	19.743.955,88	21.456.399,66	8,67
884	823	20	Dty Detay Turizm Hal.Kuy.San. ve Tic. A.Ş.	22.258.435,16	21.455.163,78	-3,61
885	799	63	Azım Un Gıda Tarım İnşaat Nakliye Petrol Sanayi ve Ticaret Anonim Şirketi	22.898.310,00	21.429.230,00	-6,42
886	940	5	Lidya Konservecilik Müteahhitlik İnşaat Turizm Sanayi ve Ticaret Limited Şirketi	19.588.584,65	21.416.131,47	9,33
887	...	28	İnter Abrasiv San. ve Tic. A.Ş.		21.405.991,36	
888	...	23	Motif İplik San. ve Tic. Ltd. Şti.		21.365.747,60	
889	184	71	Kadooglu İç ve Dış Tic. A.Ş.	78.111.718,76	21.361.423,22	-72,65
890	748	55	Karsu Tekstil San. ve Tic. A.Ş.	24.214.335,90	21.344.158,26	-11,85
891	...	37	Araştırmaya Katılmıyor	18.813.529,08	21.334.409,39	13,40
892	969	75	Omv Petrol Ofisi A.Ş.	18.982.222,75	21.306.888,51	12,25
893	984	54	Alce Elektrik Sanayi ve Tic. A.Ş.	18.737.414,80	21.302.678,17	13,69
894	...	125	Ekpen Tekstil San. ve Tic. A.Ş.		21.300.787,05	
895	930	27	Ormet Metal Tic. A.Ş	19.777.231,17	21.247.275,34	7,43
896	...	10	Adının Açıklanmasını İstemiyor		21.245.276,96	
897	...	31	Adının Açıklanmasını İstemiyor		21.240.276,99	
898	...	69	Araştırmaya Katılmıyor	26.782.733,79	21.226.247,50	-20,75
899	877	60	İnform Elektronik Sanayi ve Ticaret A.Ş.	20.810.319,41	21.215.255,22	1,95
900	...	22	Alarko Carrier Sanayi ve Ticaret A.Ş.		21.207.876,74	

★ 2012 YILI SEKTÖR LİDERİ

2012 İç Satış Tutarı (TL)	2012 Vergi Öncesi Dönem Karı (TL)	Firmanın Konumu	Sermaye Payı (%)	Toplam Çalışan Sayısı	Çalışan Sayısı (Beyaz Yakalı)	Çalışan Sayısı (Mavi Yakalı)	2012 Genel Sıralama
4.624.583,56	6.467.546,65	Üretici-ihracatçı	KSP:51 YSP:49	227	27	200	851
49.073.901,69	2.298.539,03	Üretici-ihracatçı	ÖSP:100	443	61	382	852
28.392.296,79	10.110.644,47	Üretici-ihracatçı	ÖSP:100				853
							854
	249.704,37	Grup Dış Ticaret	ÖSP:100	1	1		855
84.013.981,62	12.893.703,06	Üretici-ihracatçı	ÖSP:100	431	130	301	856
		Üretici-ihracatçı	ÖSP:100	7	5	2	857
44.300.053,00	4.765,90	Üretici-ihracatçı	ÖSP:100	65			858
15.969.996,00	1.351.078,00	Üretici-ihracatçı	ÖSP:100	46	10	36	859
							860
615.285,00		Üretici-ihracatçı	ÖSP:100	37	13	24	861
1.010.678,96		Grup Dış Ticaret	ÖSP:100	34	34		862
21.637.580,95	1.627.586,51	Üretici-ihracatçı	ÖSP:100	337	112	225	863
							864
129.532.624,24	196.181,93	Üretici-ihracatçı	ÖSP:100	1.960	763	1.197	865
							866
		Üretici-ihracatçı	ÖSP:100	281	30	251	867
	914.303,85	Sektörel/Sermaye Dış Tic.	ÖSP:100	37	37		868
							869
							870
50.153.051,61	4.682.781,41	Üretici-ihracatçı	ÖSP:100	124	19	105	871
94.197.432,62	30.088.459,00	Üretici-ihracatçı	ÖSP:100	379	81	298	872
1.075.469,22		Üretici-ihracatçı	ÖSP:100	138	40	98	873
2.898.141,65	32.158.692,02	Üretici-ihracatçı	ÖSP:100	190	25	165	874
363.735,65	187.190,04	Grup Dış Ticaret	ÖSP:100	6	6		875
46.987.486,39	105.376,91	Üretici-ihracatçı	ÖSP:100	110	82	28	876
							877
							878
8.952.291,84	34.288,34	Grup Dış Ticaret	ÖSP:100	50	10	40	879
10.433.289,12	1.250.302,66	Üretici-ihracatçı	ÖSP:100	227	45	182	880
62.927,84		Grup Dış Ticaret	KSP:0,01 YSP:99,99	4	4		881
							882
59.635.630,97	266.600,35	Üretici-ihracatçı	ÖSP:100	53	52	1	883
25.154.781,09		Üretici-ihracatçı	ÖSP:100	200	200		884
77.409.392,61		Üretici-ihracatçı	ÖSP:100				885
11.943.787,55	5.048.812,60	Üretici-ihracatçı	ÖSP:100	143	41	102	886
8.424.750,00	3.969.954,91	Üretici-ihracatçı	ÖSP:100	161	30	131	887
	105.422,12	Sektörel/Sermaye Dış Tic.	ÖSP:100	3		3	888
19.854.565,60	757.653,85	Grup Dış Ticaret	ÖSP:100	26	26		889
87.307.901,16		Üretici-ihracatçı	ÖSP:100	565	55	510	890
							891
18.764.567.758,25	103.376.568,86	Üretici-ihracatçı	ÖSP:58,42 YSP:41,58	989	575	414	892
		Üretici-ihracatçı	ÖSP:100	560	150	410	893
3.101.724,04	488.644,71	Üretici-ihracatçı	ÖSP:100	200	47	153	894
6.481.358,97	4.017.215,54	Sektörel/Sermaye Dış Tic.	ÖSP:100	14	14		895
		Üretici-ihracatçı	YSP:100	99	28	71	896
	609.941,00	Grup Dış Ticaret	ÖSP:100	1	1		897
							898
152.477.981,32	11.507.375,40	Üretici-ihracatçı	YSP:100	345	147	198	899
314.339.952,00	31.751.465,00	Üretici-ihracatçı	KSP:58 YSP:42	621	357	264	900

* KSP: Kamu Sermaye Payı ÖSP: Özel Sektör Payı YSP: Yabancı Sermaye Payı

TÜRKİYE'NİN EN BÜYÜK İKİNCİ 500 İHRACATÇI FİRMASI

2012 Genel Sıralama	2011 Genel Sıralama	2012 Sektörel Sıralama	FİRMA UNVANI	İhracat 2011 (\$)	İhracat 2012 (\$)	İhracat Değişim (%)
901	...	78	Adının Açıklanmasını İstemiyor		21.156.165,65	
902	540	14	Yılmaz Tar. Ürün. San. ve Tic. A.Ş.	32.866.656,43	21.149.649,54	-35,65
903	128	104	Prokon İmalat ve Montaj A.Ş.	106.953.206,57	21.134.037,21	-80,24
904	835	29	G-M Mermer Granit San. ve Tic. Ltd.Şti.	21.945.428,82	21.119.849,56	-3,76
905	703	92	Gap Paz. A.Ş.	25.733.004,37	21.086.767,27	-18,06
906	...	79	Adının Açıklanmasını İstemiyor	28.363.995,53	21.059.134,05	-25,75
907	...	27	Araştırmaya Katılmıyor		21.036.642,99	
908	...	55	Araştırmaya Katılmıyor	19.181.017,09	21.019.149,68	9,58
909	...	58	Accell Dış Ticaret Ltd Şti.		20.989.724,22	
910	704	127	Enkay Moda Konf.San. ve Tic. A.Ş.	25.649.047,88	20.978.876,22	-18,21
911	...	73	Başbuğ Oto Yedek Parça San.İth İhr.ve Tic.Aş.		20.917.573,74	
912	...	59	Yakar Teks. San. ve Tic. Ltd. Şti		20.902.338,92	
913	...	22	Kaplaner Halı Gıda ve Teks. San. ve Tic. Ltd. Şti.		20.851.964,61	
914	...	72	Adının Açıklanmasını İstemiyor		20.836.221,80	
915	...	130	Araştırmaya Katılmıyor	33.314.785,34	20.817.634,70	-37,51
916	997	6	Konfrut Gıda San. ve Tic. A.Ş.	18.560.310,42	20.814.596,90	12,15
917	...	128	Araştırmaya Katılmıyor		20.771.834,56	
918	...	58	Araştırmaya Katılmıyor	25.510.343,93	20.754.029,97	-18,64
919	...	26	Sögüt Plastik ve Kalıp Sanayi ve Ticaret A.Ş.		20.728.729,94	
920	...	53	Araştırmaya Katılmıyor	21.279.600,23	20.726.928,66	-2,60
921	...	147	Araştırmaya Katılmıyor		20.724.911,11	
922	...	30	Aytan Mermer Madencilik İth. İhr.San. ve Tic. Ltd. Şti.		20.723.636,35	
923	...	12	Adının Açıklanmasını İstemiyor	43.203.889,35	20.717.993,15	-52,05
924	816	24	Baymak Makina San. ve Tic. A.Ş.	22.399.873,87	20.697.270,46	-7,60
925	...	142	İntermondial Tekstil Tic. Ltd. Ş Ti.		20.652.847,01	
926	733	73	Abdi İbrahim İlaç San. ve Tic. A.Ş.	24.573.262,81	20.627.025,39	-16,06
927	859	57	Remateks Teks.Tic.ve San. A.Ş.	21.247.133,00	20.612.722,94	-2,99
928	...	56	Adının Açıklanmasını İstemiyor	26.347.637,14	20.603.841,43	-21,80
929	302	94	İçdaş Dış Ticaret A.Ş.	53.747.600,00	20.583.750,00	-61,70
930	980	64	Ömeroğulları Un Gıda Tar. İnş. Nak. Teks. San. ve Tic. A.Ş.	18.772.580,00	20.575.700,00	9,61
931	...	25	Çelikpan Isı Sistemleri Paz. Ltd. Şti.		20.568.815,61	
932	...	87	Araştırmaya Katılmıyor		20.566.579,51	
933	...	144	Adının Açıklanmasını İstemiyor	20.167.688,92	20.563.439,94	1,96
934	...	11	Araştırmaya Katılmıyor		20.500.000,00	
935	868	95	Çelik Halat ve Tel San. A.Ş.	21.081.210,06	20.476.429,11	-2,87
936	...	16	Araştırmaya Katılmıyor	20.477.667,44	20.463.499,12	-0,07
937	700	54	Btd Teks. San. ve Tic. A.Ş.	25.818.450,60	20.454.280,46	-20,78
938	623	134	Sln Tekstil Moda İnş.ve Turz. San. Tic. A.Ş.	28.913.253,83	20.401.046,86	-29,44
939	421	31	Cvk Dış.Ticaret A.Ş.	41.118.953,40	20.396.870,44	-50,40
940	936	32	Alabanda Madencilik Dış Tic.Aş	19.645.827,38	20.395.019,59	3,81
941	947	18	Rapak San.Ürünleri Dış Ticaret Ltd. Şti.	19.422.647,20	20.359.224,22	4,82
942	...	21	Efor Halı Paz. San. İç ve Dış Tic. Ltd. Şti.		20.341.585,74	
943	725	141	Hürsan Havlu Üretim San. ve Tic .A.Ş.	24.794.412,16	20.341.517,55	-17,96
944	...	58	Araştırmaya Katılmıyor		20.314.177,70	
945	...	97	Araştırmaya Katılmıyor	74.813.694,74	20.289.004,96	-72,88
946	...	17	Balcı Tarım ve Gıda San.Tic. Ltd Şti.		20.282.915,05	
947	...	39	Uncular Metal Mad.San.Tic. ve A.Ş.		20.274.630,14	
948	...	135	Darsateks Teks.Ürün.San. ve Tic A.Ş		20.218.778,20	
949	...	62	Araştırmaya Katılmıyor		20.195.402,06	
950	...	110	Kesimal Kardeşler İnşaat San. Nakliyat Turizm ve Tic. A.Ş.		20.191.504,30	

★ 2012 YILI SEKTÖR LİDERİ

2012 İç Satış Tutarı (TL)	2012 Vergi Öncesi Dönem Karı (TL)	Firmanın Konumu	Sermaye Payı (%)	Toplam Çalışan Sayısı	Çalışan Sayısı (Beyaz Yakalı)	Çalışan Sayısı (Mavi Yakalı)	2012 Genel Sıralama
	14.437,44	Grup Dış Ticaret	ÖSP:100	17	11	6	901
20.446.893,47		Üretici-ihracatçı	ÖSP:100				902
		Üretici-ihracatçı	ÖSP:100	227	50	177	903
		Grup Dış Ticaret	ÖSP:100	1	1		904
20.986.028,00		Grup Dış Ticaret	ÖSP:100	80	80		905
57.674.318,62	4.422.945,48	Üretici-ihracatçı	ÖSP:100	554	102	452	906
							907
							908
4.906,00	173.592,00	Grup Dış Ticaret	YSP:100	2	2		909
5.479.031,00	1.124.841,00	Üretici-ihracatçı	ÖSP:100	110	60	50	910
72.065.152,79	8.824.181,39	Grup Dış Ticaret	ÖSP:100	79	27	52	911
13.027.898,00	2.163.232,97	Üretici-ihracatçı	ÖSP:100	298	28	270	912
2.420.262,85	2.012.729,92	Üretici-ihracatçı	ÖSP:100	220	15	205	913
910.702,88	144.120,00	Grup Dış Ticaret	KSP:86 YSP:14	45	44	1	914
							915
33.199.589,83	7.202.331,71	Üretici-ihracatçı	ÖSP:31,09 YSP:68,91	102	34	68	916
							917
							918
13.475.369,44	5.001.615,26	Üretici-ihracatçı	ÖSP:100	75	10	65	919
							920
							921
	1.381.265,00	Grup Dış Ticaret	ÖSP:100	10	6	4	922
47.170.654,00	14.239.077,77	Üretici-ihracatçı	ÖSP:100	176	56	120	923
301.566.542,00	55.110.294,00	Üretici-ihracatçı	KSP:10 YSP:90	582	260	322	924
772.073,83	353.066,43	Grup Dış Ticaret	ÖSP:100	9	9		925
		Üretici-ihracatçı	ÖSP:100	2.961	2.530	431	926
4.299.578,14	1.131.864,44	Grup Dış Ticaret	ÖSP:100	19	19		927
		Grup Dış Ticaret	ÖSP:100	2		2	928
1.237.756,03	354.783,08	Sektörel/Sermaye Dış Tic.	ÖSP:100	16	3	13	929
64.298.220,00	1.013.022,50	Üretici-ihracatçı	ÖSP:100	35	20	15	930
1.088.015,63	49.742,63	Grup Dış Ticaret	ÖSP:100	1	1		931
							932
9.950.841,11	1.015.130,30	Üretici-ihracatçı	ÖSP:100	90	8	82	933
							934
82.334.321,79		Üretici-ihracatçı	ÖSP:100	334	92	242	935
							936
28.296.092,27	1.995.296,89	Grup Dış Ticaret	ÖSP:100	55	55		937
		Üretici-ihracatçı	ÖSP:100	165	66	99	938
6.840.292,54	1.002.991,71	Grup Dış Ticaret	ÖSP:100	25	5	20	939
	75.248,88	Sektörel/Sermaye Dış Tic.	YSP:100	1	1		940
2.668.851,00	695.736,60	Üretici-ihracatçı	ÖSP:100	85	10	75	941
		Sektörel/Sermaye Dış Tic.	ÖSP:100				942
39.944.995,13	8.143.456,24	Üretici-ihracatçı	ÖSP:100	601	64	537	943
							944
							945
1.798.741,00	686.289,00	Üretici-ihracatçı	ÖSP:100	28	6	22	946
34.110.378,64		Üretici-ihracatçı	ÖSP:100	7	4	3	947
3.500.457,00	594.733,00	Üretici-ihracatçı	ÖSP:100	45	41	4	948
							949
11.237.587,00	4.422.652,00	Sektörel/Sermaye Dış Tic.	ÖSP:100	34	10	24	950

* KSP: Kamu Sermaye Payı ÖSP: Özel Sektör Payı YSP: Yabancı Sermaye Payı

TÜRKİYE'NİN EN BÜYÜK İKİNCİ 500 İHRACATÇI FİRMASI

2012 Genel Sıralama	2011 Genel Sıralama	2012 Sektörel Sıralama	FİRMA UNVANI	İhracat 2011 (\$)	İhracat 2012 (\$)	İhracat Değişim (%)
951	...	32	Gürüş İnşaat ve Mühendislik A.Ş.		20.187.268,59	
952	...	98	Araştırmaya Katılmıyor	238.900.178,50	20.170.949,25	-91,56
953	...	152	Yeni Kayatürk Gıda İnş.Tekstil Tar.İth.İhr.Ürn.San.Tic. Ltd. Şti.		20.139.869,26	
954	...	8	Adının Açıklanmasını İstemiyor		20.128.866,26	
955	751	24	As Çelik Döküm İşleme San. ve Tic. A.Ş	24.132.430,89	20.070.052,24	-16,83
956	664	40	İr Emniyet ve Güvenlik Sist. San. A.Ş.	27.183.965,74	20.062.571,22	-26,20
957	...	156	Gızlan Dış Tic. Ltd. Şti.		20.058.537,30	
958	...	19	Adının Açıklanmasını İstemiyor	27.927.004,16	20.053.181,38	-28,19
959	...	21	Gümüşdoğa Su Ürün. Üretim İhr ve İth. A.Ş.		20.049.740,72	
960	...	66	Hazal Bisküvi ve Gıda San. A.Ş.		20.048.207,50	
961	...	20	Pilyem Gıda Tarım Sanayi ve Ticaret A.Ş.		20.030.579,60	
962	...	16	Araştırmaya Katılmıyor	25.441.173,49	19.996.892,38	-21,40
963	...	68	Sayınlar Gıda Md.San.Tic. A.Ş.		19.979.198,90	
964	856	67	Gökşah Gıda Tarım Sanayi ve Ticaret A.Ş.	21.264.085,00	19.958.070,00	-6,14
965	...	65	Adının Açıklanmasını İstemiyor		19.936.832,71	
966	842	138	Bj Teks.Tic.ve San. A.Ş	21.695.014,72	19.930.110,68	-8,14
967	...	139	Act Teks. San. ve Tic. A.Ş		19.914.490,25	
968	...	27	Araştırmaya Katılmıyor	26.013.953,33	19.909.645,93	-23,47
969	...	23	Ege Seramik San. ve Tic. A.Ş.		19.903.989,38	
970	536	150	Akın Tekstil A.Ş	32.925.291,57	19.888.352,53	-39,60
971	...	148	Gna Lojistik Dış Tic. Ltd. Şti.		19.875.706,74	
972	715	22	Batıçim Batı Anadolu Cimento San. A.Ş.	25.092.416,61	19.875.111,68	-20,79
973	785	88	Ub Dış Ticaret A.Ş.	23.382.129,43	19.875.060,60	-15,00
974	...	76	Pe-Ga Otomotiv Süspansiyon San. ve Tic. A.Ş.		19.842.061,76	
975	...	140	Algodon Teks. San. ve Tic. Ltd. Şti.		19.801.225,67	
976	...	83	Ege Profil Ticaret ve Sanayi A.Ş.		19.801.005,84	
977	...	56	Adının Açıklanmasını İstemiyor		19.775.604,88	
978	...	44	Adının Açıklanmasını İstemiyor	35.822.303,16	19.769.963,65	-44,81
979	...	8	Araştırmaya Katılmıyor		19.754.661,58	
980	...	22	Sunpa Orman Ürünleri Pazarlama San. ve Tic. Ltd. Şti		19.742.976,40	
981	896	84	Yedi İklim İç ve Dış Ticaret Ltd Şti.	20.512.742,08	19.722.194,71	-3,85
982	...	21	İdeal Kuyumculuk Tekstil Ins. San. ve Tic.Ltd.Şti.		19.710.971,31	
983	...	158	Ser Teks. Ulusl. Taşım. İnş. Gıda Turz. San. ve Tic. Ltd. Şti.		19.675.971,10	
984	...	80	Araştırmaya Katılmıyor	20.615.344,99	19.613.962,75	-4,86
985	963	23	Çilek Mobilya Sanayi ve Paz. Ticaret A.Ş.	19.059.629,81	19.595.566,54	2,81
986	892	50	İsfa Metal Tekstil San. ve Tic. A.Ş.	20.596.690,75	19.581.916,24	-4,93
987	377	99	Kardemir Karabük Demir Çelik Sanayi ve Ticaret A.Ş.	44.026.056,62	19.579.702,04	-55,53
988	...	145	Paşa Turizm San. Teks. ve Dış Tic. Ltd. Şti.		19.565.724,50	
989	...	42	Midall Kablo San. ve Tic. A.Ş.		19.542.494,75	
990	...	63	Adının Açıklanmasını İstemiyor		19.538.164,59	
991	...	33	Adının Açıklanmasını İstemiyor		19.531.100,69	
992	...	69	Tat Makarnaçılık San. Tic. A.Ş.		19.531.018,47	
993	...	26	Nova Uluslararası Reklamcılık ve Dek. A.Ş.		19.450.622,31	
994	...	41	Ertanlar Makina Sanayi ve Ticaret Ltd. Şti.		19.448.518,20	
995	...	102	Araştırmaya Katılmıyor	19.367.878,77	19.440.784,42	0,38
996	333	67	Tırsan Treyler San. ve Ticaret ve Nakliyat A.Ş.	49.484.532,06	19.423.056,19	-60,75
997	887	100	Kama Dış Ticaret Ltd. Şti.	20.639.568,72	19.403.763,48	-5,99
998	...	143	Noa Tekstil Sanayi ve Dış Ticaret A.Ş		19.395.208,06	
999	...	101	Litya Demir Çelik Dış Ticaret Ltd Şti.		19.394.644,29	
1000	...	22	Araştırmaya Katılmıyor		19.297.600,72	

★ 2012 YILI SEKTÖR LİDERİ

2012 İç Satış Tutarı (TL)	2012 Vergi Öncesi Dönem Karı (TL)	Firmanın Konumu	Sermaye Payı (%)	Toplam Çalışan Sayısı	Çalışan Sayısı (Beyaz Yakalı)	Çalışan Sayısı (Mavi Yakalı)	2012 Genel Sıralama
			ÖSP:100				951
							952
		Üretici-ihracatçı	ÖSP:100	11	5	6	953
272.846.263,19	15.336.315,11	Üretici-ihracatçı	ÖSP:100	873	73	800	954
12.988.600,70	3.290.849,17	Üretici-ihracatçı	ÖSP:100	284	30	254	955
29.736.262,95		Üretici-ihracatçı	KSP:0,0002 YSP:99,9998	399	73	326	956
3.800,00		Sektörel/Sermaye Dış Tic.	ÖSP:100				957
707.443.291,00	33.036.000,00	Üretici-ihracatçı	ÖSP:95 YSP:5	2.453	235	2.218	958
183.675.147,34	34.456.739,06	Üretici-ihracatçı	ÖSP:100	650	45	605	959
78.099.245,76	1.040.637,21	Üretici-ihracatçı	ÖSP:100	900	200	700	960
		Üretici-ihracatçı	ÖSP:100	18	5	13	961
							962
75.695.374,50	7.564.977,35	Üretici-ihracatçı	ÖSP:100	141	27	114	963
40.324.104,84	719.174,25	Üretici-ihracatçı	ÖSP:100	36			964
		Grup Dış Ticaret	ÖSP:100	4	4		965
13.130.278,35	65.112,71	Grup Dış Ticaret	ÖSP:100	49	19	30	966
5.716.882,20	9.662.174,17	Üretici-ihracatçı	ÖSP:100	704	222	482	967
							968
143.151.765,00		Üretici-ihracatçı	ÖSP:100	942	181	761	969
46.945.144,49	1.592.686,77	Üretici-ihracatçı	ÖSP:100	748	175	573	970
	1.212.327,00	Grup Dış Ticaret	ÖSP:100	30	11	19	971
241.632.126,00	22.684.527,00	Üretici-ihracatçı	ÖSP:100	334	102	232	972
	156.244,68	Sektörel/Sermaye Dış Tic.	KSP:20 YSP:80				973
8.551.802,05	54.000.000,00	Üretici-ihracatçı	ÖSP:100	144	33	111	974
852.415,21	788.941,46	Üretici-ihracatçı	ÖSP:100	53	16	37	975
261.000.000,00	23.311.939,00	Üretici-ihracatçı	KSP:2,46 YSP:97,54	308	152	156	976
16.741.473,22	1.800.391,30	Üretici-ihracatçı	ÖSP:100	219	71	148	977
145.938,45	189.584,59	Grup Dış Ticaret	ÖSP:100	5	5		978
							979
33.197.219,96	943.581,36	Üretici-ihracatçı	ÖSP:100	49	40	9	980
179.280,00	672.615,00	Grup Dış Ticaret	ÖSP:100				981
31.875,26	94.726,30	Üretici-ihracatçı	ÖSP:100	17	4	13	982
153.204,51	1.222.712,83	Sektörel/Sermaye Dış Tic.	ÖSP:100	33	9	24	983
							984
71.459.283,70	12.272.548,70	Üretici-ihracatçı	ÖSP:100	584	186	398	985
220.582,15	8.932,69	Grup Dış Ticaret	ÖSP:100				986
1.532.865.588,00	230.655.144,00	Üretici-ihracatçı		3586	495	3091	987
	800.000,00	Sektörel/Sermaye Dış Tic.	ÖSP:100	12	5	7	988
		Üretici-ihracatçı	YSP:100	95	17	78	989
126.241.047,00	21.161.996,00	Üretici-ihracatçı	ÖSP:100	347	42	305	990
4.124.946,00	365.582,00	Üretici-ihracatçı	ÖSP:100	55	15	40	991
		Üretici-ihracatçı	ÖSP:100				992
682.160,34		Grup Dış Ticaret	ÖSP:100				993
2.141.665,00	3.344.188,00	Üretici-ihracatçı	ÖSP:100	57	11	46	994
							995
555.563.304,00	24.144.189,00	Üretici-ihracatçı	ÖSP:100	358	131	227	996
38.692.115,28	1.226.528,14	Sektörel/Sermaye Dış Tic.	ÖSP:100	8	8		997
9.965.885,32	1.160.582,46	Üretici-ihracatçı	ÖSP:100	30			998
457.802,89	121.808,47	Sektörel/Sermaye Dış Tic.	ÖSP:100	1	1		999
							1000

* KSP: Kamu Sermaye Payı ÖSP: Özel Sektör Payı YSP: Yabancı Sermaye Payı

2012 YILI SEKTÖRLERİN

İHRACAT

PERFORMANSI

Hedef 2013'te 20 milyar dolar ihracat

Endüstrimiz dünyada kalite bilinci, üretim kabiliyeti, yan sanayi alt yapısı olarak mükemmel bir noktada ve aranan bir üretim merkezi konumunda bulunuyor. Buna karşılık tasarım, kalıp ve test şartları olarak dünya standartlarını henüz yakalayamamış durumdayız. Yatırım ortamı olarak rakiplerimize göre çok daha iyi durumda olmamıza karşın, araç vergilerinin çok yüksek olması nedeniyle büyüyemeyen iç pazar yeni yatırımların gelmesinde en büyük engeli teşkil ediyor.

Otomotiv endüstrisi olarak 2011 yılında 20,4 milyar dolarlık ihracata imza atmıştık. 2012 yılı başında pek çok faktörü göz önünde bulundurarak aynı rakama ulaşmanın başarı olacağını söyledik ve 20 milyar dolarlık bir ihracat hedefi koyduk. Ancak yılı geçen yıla göre yüzde 5 gerileme ile 19 milyar dolarlık ihracat rakamı ile kapattık. Sonuç olarak sene başında koyduğumuz hedefi çok küçük bir farkla da olsa kaçırdık. 2012 yılında parite kaynaklı kaybımız 1,2 milyar dolara ulaştı. Yani sadece euro/dolar

paritesi geçen yılki seviyesinde olsaydı bu yıl 20 milyar dolarlık ihracata rahatlıkla ulaşmış olacaktık. Dünyada kur savaşlarının yeniden gündemin baş sıralarına oturduğu bir dönemde, ihracatçılarımız açısından rekabetçi bir kur politikasının önemi bir kez daha ortaya çıktı. Mal gruplar bazında

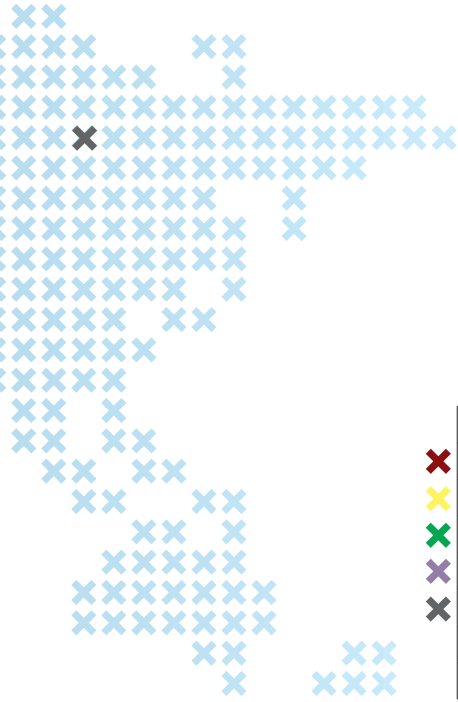
değerlendirildiğinde binek otomobillerde yüzde 7, eşya taşımaya mahsus motorlu taşıtlarda yüzde 16 düşüş yaşandı. Otobüs minibüs midibüs grubunda da yüzde 5 düşüş görüldü.

AB binek otomobil pazarı daraldı
Yan sanayi ihracatımız ise geçen

yıl ile hemen hemen aynı seviyelerde gerçekleşti. Özellikle ana sanayi ihracatımızda görülen düşüşler başlıca pazarımız konumunda bulunan AB pazarında yaşanan daralmadan kaynaklandı. 2012 yılında da AB pazarındaki daralma beklenenden de yüksek oldu. 2012 yılı başında pek çok uluslararası sektör kuruluşu AB pazarının yüzde 2-3 civarında daralacağını öngörürken AB binek otomobil pazarı yılı yüzde 8,2'lik bir daralma ile kapattı, ticari araçlar pazarındaki daralma ise yüzde 12,4 oldu. 2012 yılında İtalya binek otomobil pazarındaki daralma yüzde 20'yi bulurken, Fransa pazarı yüzde 14,

SEKTÖRÜN
2012 YILINDA
İHRACAT
ARTIŞI
YAŞADIĞI
ÜLKELER

- %17 ABD
- %12 Cezayir
- %63 Irak
- %77 Arjantin

ÜLKE	BİN \$
✗ ALMANYA	2.923.059
✗ FRANSA	2.321.828
✗ İTALYA	1.714.137
✗ BİRLEŞİK KRALLIK	1.362.319
✗ RUSYA	940.451
✗ DİĞER	9.801.633
TOPLAM	19.063.427

İspanya pazarı yüzde 13 daraldı. Ticari araçlarda ise İtalya pazarı yüzde 32, İspanya pazarı yüzde 26 daraldı. Bunun doğrudan yansımalarını otomotiv ihracatımızda gördük. AB'ye yönelik otomotiv ihracatımız 2012 yılında yüzde 11 düştü ve AB ülkelerinin otomotiv ihracatımızdaki payı dört puan gerileyerek yüzde 68 oldu. Türkiye otomotiv ihracatında Almanya 2 milyar 923 milyon dolar ve yüzde 15 pay ile ilk sırada yer alıyor. 2012 yılında Birleşik Devletler'e yönelik ihracat yüzde 17, Cezayir'e yönelik ihracat yüzde 12, Irak'a yönelik ihracat yüzde 63, Arjantin'e yönelik ihracat ise yüzde 77 arttı.

Dünyada aranan bir üretim merkeziyiz

2012 yılında Türkiye Cumhuriyetleri'ne yönelik otomotiv ihracatımız yüzde 42, Afrika ülkelerine yönelik yüzde 25, Amerika ülkelerine yönelik ise yüzde 15 artış gösterdi. 2013 yılı için öngörülerimiz çok farklı değil. PWC, LMC gibi kuruluşlar

%42
SEKTÖRÜN TÜRKİ CUMHURİYETLERİ'NE YÖNELİK İHRACAT ARTIŞI

AB pazarının 2013 yılında da 2012 yılındakine benzer bir seyir izleyeceğini tahmin ediyor. Yani AB pazarında ciddi bir toparlanma beklenmiyor. Yine de yüzde 1 civarında çok küçük bir artış ihtimalinin de olabileceği vurgulanıyor. Biz euro/dolar paritesinin 2013 yılında 2012 yılına göre daha yüksek olacağından ve alternatif pazarlara yönelik ihracat artışının devam edeceğinden yola çıkarak, AB pazarında çok küçük de olsa yaşanabilecek toparlanmanın muhtemel olumlu etkilerini de göz önünde bulundurarak, 2013 yılında otomotiv endüstrimiz için 20 milyar dolarlık bir ihracat hedefi belirledik.

Yenilenebilir enerjiye yatırım yapmak gerek

✓ 2013 yılında milli katılım organizasyonu düzenleyeceğimiz fuarlar Automechanika South Africa- Güney Afrika Cumhuriyeti, PAACE Automechanika Mexico- Meksika, Automechanika Moscow powered by MIMS- Rusya Federasyonu, CIAPE Pekin-Çin Halk Cumhuriyeti, Equip Auto-Fransa ve Automechanika Shanghai-Çin Halk Cumhuriyeti olarak sıralanıyor. Görüldüğü üzere Fransa dışındaki milli katılım organizasyonlarımız alternatif pazarlara yönelik. Ticaret ve alım heyetlerinde de Rusya Federasyonu başta olmak üzere Kuzey Afrika önceliğimiz. Ancak bu AB ülkelerini ihmal ettiğimiz anlamına da

gelmiyor. Önümüzdeki yıllarda özellikle AB ve Kuzey Amerika pazarlarında yenilenebilir enerji ile çalışan araçların pazar payının hızla artması bekleniyor. Söz konusu ülkelerin otomotiv ihracatımızdan aldığı pay düşündüğünde, yaşanan dönüşümü doğru okuyamamak ihracatçı firmalarımızı zor durumda bırakabilir. Bu nedenle, ana sanayi firmalarımızın yenilenebilir enerji ile çalışan araçlara, yan sanayi firmalarımızın da özellikle batarya teknolojisinde yatırım yapması önem arz ediyor. Firmalarımız gelecekteki yerlerini alabilmeleri için mutlaka katma değeri yüksek ürünler üretebilmeli, Ar-Ge ve inovasyona yatırım yapmalı.

MURAT AKYÜZ
TİM SEKTÖRLER KONSEYİ ÜYESİ

Alternatif pazarlar ihracata katkı yaptı

Sektörümüz ihracat rakamlarında iyi bir performans göstermesine rağmen, maalesef hammaddede dışa bağımlılık yüksekliğinden dolayı yüksek ithalat rakamlarına sahip. Yüzde 80 oranında hammaddede dışa bağımlıyız. 2012 yılında kimya sektöründe yaklaşık 90 milyar dolarlık ithalat gerçekleşti. Dışa bağımlılığın azaltılması için yeni petrokimya yatırımlarının yapılması ve mevcut kapasitenin artırılması gerekiyor.

Türkiye ekonomisine en çok katkı sağlayan sektörlerin başında gelen kimya, 2012 yılını iyi bir performansla geride bıraktı. Dünya ekonomisinde yaşanan belirsizliklere rağmen, alternatif pazar stratejisiyle elde ettiğimiz başarıyı sürdürdük. Geride bıraktığımız yılda AB'ye ihracatını en çok artıran sektör olmamız, diğer yandan Afrika'ya en çok ihracat yapan ikinci sektör olmamız, son birkaç yıldır başarıyla uyguladığımız alternatif pazar stratejisinin bir sonucu. Geçtiğimiz yılı yüzde 11,34 artışla 17 milyar 592 milyon dolarlık ihracat ile kapattık. Otomotiv ardından Türkiye'nin en fazla ihracat yapan ikinci sektörü

olduk. Kimya, ihracat artış oranında otomotiv ve hazır giyim sektörlerinin üzerinde bir performans gösterdi. Yıl içinde de otomotiv sektörünün dönem dönem önüne geçmeyi başardık. Sektör olarak, ihracatta dengeli bir pazar dağılımı gösteriyoruz. Ortadoğu'da iyi bir paya sahibiz. 2012 yılında,

en fazla ihracatçı Mısır, Irak ve Birleşik Arap Emirlikleri'nin ardından Malta, Almanya, Rusya Federasyonu, İran, İtalya, ABD ve Yunanistan'a gerçekleştirdik. Sektörümüzün elde ettiği ihracat başarısında alt sektörlerin büyük bir payı var. Plastikler ve mamulleri, kauçuk, organik kimyasallar, kozmetik, boya, medikal ürünler, eczacılık ürünleri, gübre gibi alt sektörlerimizde de ciddi gelişmeler yaşanıyor.

Hammaddede dışa bağımlı
Ürün çeşitliliği, teknolojik gelişmeler ve yeni pazarlarla birlikte ihracat oranları her geçen yıl artıyor. Kimya sektörünün 2012'de en fazla ihracat yaptığı ürün grubu 6 milyar 122 milyon dolar

ile mineral yakıtlar, mineral yağlar ve ürünler oldu. Plastikler ve mamulleri, 4 milyar 693 milyon dolar ile ikinci, anorganik kimyasallar, 1 milyar 302 milyon dolar ile üçüncü, kauçuk ve kauçuk eşya grubu ise, 1 milyar 137 milyon dolar ile dördüncü sırada yer aldı. Ancak sektörümüz ihracat rakamlarında iyi bir performans göstermesine rağmen, maalesef hammaddede dışa bağımlılık yüksekliğinden dolayı yüksek ithalat rakamlarına sahip. Yüzde 80 oranında hammaddede dışa bağımlıyız. 2012 yılında kimya sektöründe yaklaşık 90 milyar dolarlık ithalat gerçekleşti. Dışa bağımlılığın azaltılması için yeni petrokimya yatırımlarının yapılması ve mevcut kapasitenin artırılması gerekiyor.

20
MİLYAR DOLAR
2013 YILI SEKTÖRÜN
İHRACAT HEDEFİ

ÜLKE	BİN \$
✗ MISIR	1.814.624
✗ IRAK	1.097.441
✗ BAE	878.398
✗ MALTA	764.143
✗ ALMANYA	744.213
DİĞER	12.243.575
TOPLAM	17.542.394

İthalata bağımlı yapının değiştilmesi için yeni yatırımlara hız verilmesi, yatırımların teşvik edilmesi sektörümüz için hayati bir öneme sahip. İhracatımızın uzun vadede artırılmasının yolu Ar-Ge'den geçiyor. Bu düşünceden hareketle geçtiğimiz yıl Ar-Ge Proje Pazarı etkinliğinin ikincisini düzenledik. Yüksek katma değerli ürünlerin yaratılması ve ihracatı sürdürülebilir kılmak amacıyla düzenlediğimiz etkinlikte, 5 farklı kategorideki projeleri ödüllendirdik.

Sektör yüksek katma değer yaratmaya uygun

Kimya, yüksek katma değer yaratmaya çok uygun bir sektör olmasına rağmen bu alanda yapılan çalışmalar yetersiz. Kozmetik, ilaç, medikal ürünler, plastikler, boya gibi ürün gruplarımızda çok yüksek katma değer yaratma şansımız var. Ar-Ge Proje Pazarı etkinliğimizi geleneksel hale getirdik, sektörümüze katkı sağlayacak diğer işbirliklerine de açtık. Kimya, dinamizmi ve

yeni pazarlara ulaşma başarısı ile Türkiye ihracatını sırtlayan bir konuma ulaştı. Sektörümüzün en az destekle bu noktaya ulaşmasından son derece memnunuz. 2012 yılında elde ettiğimiz ihracat rakamlarının ışığında, 2013 yılı ihracat hedefimizi 20 milyar dolar olarak belirledik. Türkiye'nin 2023 yılı 500 milyar dolarlık ihracat hedefine ise, 50 milyar dolar kimya ihracatı ile katkı sağlamayı hedefliyoruz. Sektörümüz bu hedefe ulaşabilecek altyapı ve güce sahip. Var gücümüzle 50 milyar dolarlık ihracat hedefimize kilitlenerek, faaliyetlerimizi sürdüreceğiz.

50
MİLYAR DOLAR
SEKTÖRÜN 2023
İHRACAT HEDEFİ

İhracat için gidilemeyen ülke yok

✓ İKMiB olarak, dünyanın en büyük fuarlarına milli katımlı fuar organizasyonları gerçekleştiriyoruz. Dış alım heyet gezileri düzenliyoruz. İhracatçılarımız için potansiyeli yüksek olan bölgeleri araştırıyoruz. Dünyanın farklı bölgelerinde, şimdiye kadar hiç gidilmemiş ülkelere bile ihracat yapıyoruz. Türkiye ekonomisine katkı sağlayacak ve ihracatımızı artıracak tüm çalışmaları destekliyoruz. 2012 yılında plastik, kozmetik, sağlık ve private label sektörlerine yönelik olarak Avrupa, Ortadoğu, Asya ve Amerika'daki çok önemli fuarlara milli katılım organizasyonları düzenledik. ArabHealth, Plastindia, FecionBatimat, İtalya Cosmoprof, Chinaplas, Dubai Beauty World, PLMA's World Of PrivateLabel 2012 Amsterdam, Medica, CosmoprofAsiave

PLMA Chicago Fuarı'na katılan firmalarımız, ülkemizi uluslararası platformda başarıyla temsil etti. Potansiyel pazarları yakından gören ihracatçılarımız, kurdukları yeni iş bağlantılarıyla ihracatımıza katkı sağladı. Fuar organizasyonlarımızın dışında, Ekonomi Bakanlığı'nın URGE (Uluslararası Rekabetçiliğin Desteklenmesi) tebliği kapsamında yürüttüğümüz çalışmalarda da önemli gelişmeler kaydettik. Haziran ayında 'Türk Kozmetik Sektörü Yurtdışı Pazarlama Takımı'yla birlikte 16 Türkiye firmasını Paraguay, Şili ve Uruguay'a götürdük. Kozmetik firmalarımız, bu üç ülkedeki dağıtım kanallarını ve rakip ürünleri inceledi. Pazarı yakından tanıyarak, oldukça başarılı görüşmeler yapan Türkiye firmalarımız, üç ülkede toplam 80 firma ile ikili iş görüşmeleri gerçekleştirdi.

AHMET AKBALIK
TİM SEKTÖRLER KONSEYİ ÜYESİ

Markalaşma artıyor, Türkiye kazanıyor

Dünyada rekabetçiliğin çok önem kazandığı bir dönemde, Türkiye hazır giyim ve konfeksiyon sektörü olarak mevcut kapasitemiz, iş bilgimiz, know how, esnek yapımız ve azimli çalışmamız sonucunda, dünyadaki rakiplerimiz içerisinde mevcut mal sattığımız pazarlara hedeflediğimiz ihracatı gerçekleştirmiş bulunuyoruz.

Türkiye'de imalat sanayinin en önemli kollarından biri olan ve gerek üretim ve istihdam gerekse de ihracat açısından ülke ekonomisine katkısı tartışılmaz bir sektör hazır giyim ve konfeksiyon sektörü. 2012 yılında sektörün ihracatı 16,1 milyar dolar olurken, sektörün Türkiye genel ihracatından aldığı pay ise yüzde 10,6 oldu. Sektör Türkiye'nin en fazla ihracat yapan 3. sektörü konumunda. Türkiye'den dünyanın farklı kıtalarında 197 ülkeye toplam 16,1 milyar dolar değerinde çeşitli hazır giyim ve konfeksiyon mamulü ihraç edilirken, 2,5 milyar dolarlık da ithalat yapıldı. Sektör 2012 yılında ülke ekonomisine 13,6 milyar dolar net döviz girdisi sağladı. 151,9 milyar dolar ihracat ve 236,5 milyon dolar ithalat yapılan, neticede 84,6

milyar dolar değerinde dış ticaret açığı veren ülkemiz için, sektörün yarattığı katma değer gayet önemli görünüyor.

AB'deki kaybı alternatif pazarlar tolere etti

Söz konusu yılda ihracat sektörlerimizin önemli pazarlarından Rusya Federasyonu'nda perakende satışlar 2012'nin ikinci yarısında canlılığını kaybetti, yine

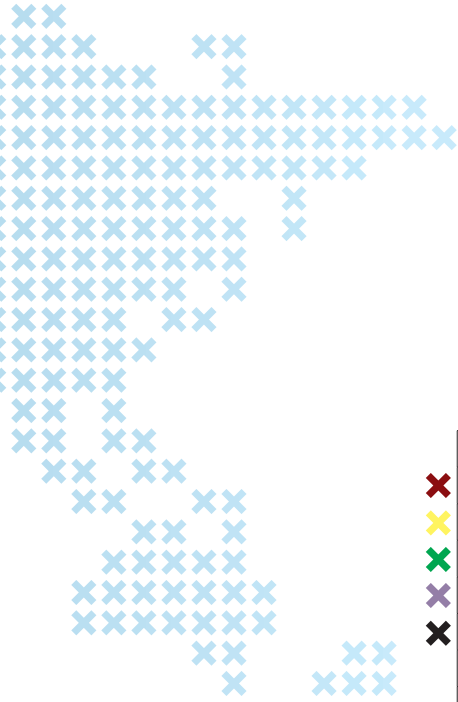
önemli pazarlardan Ortadoğu ülkelerinde iç savaş, ekonomik ve politik istikrarsızlık ile uluslararası yaptırımlar gibi olumsuzluklar, uluslararası ticareti negatif yönde etkiledi. Diğer yandan euro ve dolar kurunun seyri, iç piyasadan hammadde temininde fiyat devalvantajı olması, zaman zaman ürün çeşitliliği anlamında arzın talebi karşılayamaması, işgücü, enerji ve finansman gibi maliyetlerin yüksekliği, Türkiye hazır giyim ve konfeksiyon sektörünün 2012 yıllık performansını etkileyen olumsuz faktörlerden oldu. Bütün bu olumsuz iç ve dış faktörlere rağmen hazır giyim ve konfeksiyon sektörü 2011 yılına kıyasla sadece yüzde 0,4'lük küçük bir düşüşle 16,1 milyar dolar değerinde ihracat yapabildi, AB ülkelerinde verdiği yüzde 5,3'lük kaybı Orta-doğu ülkeleri, Eski Doğu Bloku

ülkeleri, Afrika ülkeleri ve Türk Cumhuriyetleri'nde alternatif pazarlar ile tolere edebildi. Temel ülke grupları itibarıyla bakıldığında, Türkiye'nin toplam hazır giyim ve konfeksiyon ihracatının yüzde 75,4'ü 27 AB ülkesine, yüzde 7,1'i Ortadoğu ülkelerine, yüzde 4,8'i Eski Doğu Bloku ülkelerine, yüzde 3,6'sı Afrika ülkelerine, yüzde 3,4'ü Amerika ülkelerine ve yüzde 1,9'u Türk Cumhuriyetlerine yapıyor.

İhracat artışında Irak başı çekiyor

2012 yılında Türkiye'den en fazla hazır giyim ve konfeksiyon ihraç edilen ülkeler ise Almanya, İngiltere, İspanya, Fransa ve Hollanda olarak sıralanıyor. Öte yandan, 2011 yılına kıyasla ihracatı yüksek oranlı artan ve dolar değeri de yüksek, ihracat artışında öne çıkan ülkeler olarak Irak, Polonya, Suudi Arabistan, Ukrayna, Kazakistan

197
SEKTÖRÜN 2012 YILINDA İHRACAT YAPTIĞI ÜLKE SAYISI

ÜLKE	BİN \$
✗ ALMANYA	3.449.414
✗ BİRLEŞİK KRALLIK	2.213.615
✗ İSPANYA	1.433.163
✗ FRANSA	1.036.698
✗ HOLLANDA	852.428
DİĞER	7.102.781
TOPLAM	16.088.099

gibi alternatif pazarlar dikkat çekiyor. Irak, 2012 yılında hazır giyim ve konfeksiyon sektörü ihracat artışında öne çıkan ülkelerin en başında geliyor. Bu ülkeye 2012 yılında yüzde 52 artışla 416,1 milyon dolarlık hazır giyim ve konfeksiyon ihracatı yapıldı. Polonya yüzde 69 artış ve 285 milyon dolar ihracat değeri ile ikinci ve S. Arabistan yüzde 36'lık artış ve 239,5 milyon dolarlık ihracat değeri ile üçüncü sırada yer alıyor. Dünyanın en büyük pazarlarından ABD'ye hazır giyim ve konfeksiyon ihracatı yüzde 2,8 oranında artışla 450,9 milyon doları bulurken, Türkiye'nin 11. en büyük ihracat pazarı Rusya Federasyonu'na ihracat yüzde 2,4 artışla 380,4 milyon dolara yükseldi.

Markalaşma süreci hızlandı

Ayrıca 2012 yılında sektör 30 binden fazla ilave istihdam sağladı. 2012 yılında dünyada rekabetçiliğin çok önem kazandığı bir dönemde, Türkiye hazır giyim ve konfeksiyon sektörü olarak mevcut kapasitemiz, iş bilgimiz, know how, esnek yapımız ve azimli çalışmamız sonucunda dünyadaki rakiplerimiz içerisinde mevcut mal sattığımız pazarlara hedeflediğimiz ihracatı gerçekleştirmiş bulunuyoruz. Özellikle son 10 yıl içerisinde müşteri segmentimiz değişti. Son yıllarda birçok ülkede "Made in Turkey" farkındalığı, Türkiye malının bilinirliği ve tercih edilmesi, yükselen bir ivme ile artıyor. Özellikle son yıllarda, sektörel markalaşma süreci iyice hızlandı.

SEKTÖRÜN 2012 YILI ÜLKE GRUPLARI İHRACAT DAĞILIMI

- %75,4 AB
- %7,1 Ortadoğu
- %4,8 Eski Doğu Bloku
- %3,6 Afrika
- %3,4 Amerika
- %1,9 Türk Cumhuriyetleri

İstanbul moda merkezi olmaya doğru gidiyor

✓ İstanbul'u dünya moda başkentleri arasına yerleştirmek diğer bir sektörel hedef ve bu amaçla 2009 yılından bu yana "İstanbul Fashion Week" başlıklı uluslararası bir etkinlik gerçekleştiriliyor. 2012 yılında 6. ve 7.'si gerçekleştirilen etkinlik kapsamında, otuzun üzerinde defile düzenleniyor, birçok ülkeden yabancı alım grupları İstanbul'da ağırlanıyor. Öte yandan, mevcut teşvik sistemi ve yeni yapılacak olan kümelenme ile beraber Türkiye hazır giyim ve

konfeksiyon sektörünün rekabetçiliğini ve verimliliğini yükselterek dünyadaki pazar payının artırılması hedefleniyor. Özetle 1992'den beri düzenlemekte olduğumuz genç tasarımcılar yarışması, İstanbul Moda Akademisi İstanbul Fashion Week, Şanlıurfa Yatırım Stratejisi, sektörel buluşma platformu Style Turkish, İstanbul Moda Akademisi gibi uzun erimli projelerle taş üstüne taş koyan sektörümüz, hazır giyim ekonomisinden, moda ekonomisine geçerek, global rekabette Türkiye'ye yeni bir kulvar açıyor.

180 ülkeye ihracat yapan sektör

Türkiye çelik sektörü, dünya ekonomisi ve küresel çelik sektöründe yaşanan daralmalara rağmen 2012 yılında da gelişimini ve büyümesini istikrarlı bir şekilde sürdürdü. 2012 yılında 35,9 milyon ton ham çelik üretimine ulaşan Türkiye, Almanya'dan sonra Avrupa'nın ikinci büyük, dünyanın ise sekizinci büyük üreticisi oldu.

Geçtiğimiz yıl krizin etkilerinin global ölçekte hissedilmeye devam etmesi nedeniyle küresel ekonomik büyüme zayıf seyretmeye devam etti. Yüksek işsizlik oranları, kemer sıkma politikalarının etkisiyle oluşan zayıf talep, yüksek kamu borcu yükleri ve finansal sektördeki kırılganlık birçok gelişmiş ülkenin resesyona girmesine yol açtı. Gelişmekte olan ülkeler ve geçiş ekonomilerinde de hem dışsal hem içsel kırılganlıklar sonucunda irtifa kayıpları yaşandı. Özetle, Euro Bölgesi'ndeki borç krizi, ABD'de yaşanan mali kriz, Suriye'de süren iç karışıklıkların bölgeyi istikrarsız hale getirmesi ve başta Mısır

olmak üzere Ortadoğu ve Kuzey Afrika bölgesindeki bazı ülkelere istikrarın tam olarak sağlanamaması nedeniyle 2012 yılı dünya piyasaları açısından pek parlak geçmedi. Dünya ekonomisindeki bu daralmaya paralel olarak çelik sektöründe de daralmalar yaşandı. Ülkelerin resesyona girmeleri inşaat, otomotiv, beyaz eşya, altyapı gibi çeliğin kullanıldığı en-

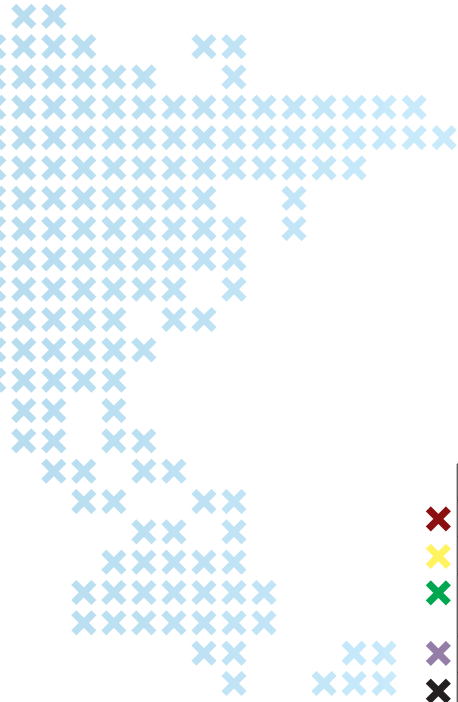
düstrilerin küçülmelerine sebep oldu. Ayrıca fiyatlarda yaşanan düşüşler üretici firmaların kar marjlarının daralmasına yol açtı. Dolayısıyla düşük orandaki talep, düşük fiyat oranlarıyla birleşince sektörde global ölçekte kısmi bir gerileme oldu.

Ham çelik üretiminde Türkiye dünya sekizincisi

Diğer taraftan Türkiye ekonomisi ve ihracatında çok önemli bir yere sahip olan Türkiye çelik sektörü, dünya ekonomisi ve küresel çelik sektöründe yaşanan daralmalara rağmen 2012 yılında da gelişimini ve büyümesini istikrarlı bir şekilde sürdürdü. 2012 yılında 35,9 milyon ton ham çelik üretimine ulaşan Türkiye, Almanya'dan sonra Avrupa'nın ikinci büyük,

dünyanın ise sekizinci büyük üreticisi oldu. Ayrıca 2011 yılına kıyasla yüzde 5,2 büyüme oranı yakalayarak, en çok çelik üreten 10 ülke arasında en yüksek büyümeyi gerçekleştiren ülke oldu. Çelik ürünlerinin fiyatlarının düşmesinden dolayı değer artışı, miktar artışına göre düşük kalmasına rağmen, 2012 yılı çelik ihracatımız değerinde yüzde 1,78 artışla 15,6 milyar dolara, miktarda ise yüzde 9,62 artışla 19,9 milyon tona ulaştı. 2012 yılında en çok ihracat yaptığımız bölgeler arasında ilk sırayı 9 milyon tonla Ortadoğu bölgesi alırken, bu bölgeyi 2,3 milyon tonla AB ve 2,1 milyon tonla Kuzey Afrika izledi. Ortadoğu'ya yönelik ihracatımız bir önceki seneye göre 2 milyon ton yükselirken, Kuzey Amerika pazarında 541

35.9
MİLYON TON
2012 YILINDA TÜRKİYE'NİN
YAPTIĞI HAM ÇELİK ÜRETİMİ

ÜLKE	BİN \$
IRAK	1.850.278
S. ARABİSTAN	1.504.476
BİRLEŞİK DEVLETLER	941.427
BAE	813.068
İRAN	678.794
DİĞER	9.775.855
TOPLAM	15.563.898

bin ton, BDT ülkelerinde ise 373 bin tonluk artış gözlemlendi. Diğer taraftan Avrupa Birliği'ne yönelik ihracatımız yüzde 34 düşüş göstererek 2,2 milyon ton seviyesinde gerçekleşti. 2012 yılında en çok ihracat gerçekleştirdiğimiz ülkeler ise sırasıyla 2,3 milyon tonla Suudi Arabistan, 2,26 milyon tonla Irak, 1,26 milyon tonla Birleşik Arap Emirlikleri ve 1,24 milyon tonla ABD oldu. İhracatımızda 2011 yılına kıyasla en büyük artışın yaşandığı ülkeler ise Suudi Arabistan, Irak ve Libya olarak gerçekleşti.

İnşaat artışı çelik sektörüne de yansıyor

2012 yılı çelik ihracatımızı ürün gruplarına göre değerlendirdiğimizde, en çok ihraç edilen ürün grubunun 11,9 milyon tonluk ihracat rakamına ulaşılan uzun mamuller olduğunu görüyoruz. 2012 yılında başta Suudi Arabistan, Birleşik Arap Emirlikleri ve Katar olmak üzere çeşitli Körfez ülkeleri, bölgedeki siyasi hareketlilikten etkilenmemek adına konut ve altyapı çalışmalarına ağırlık vermeye başladı. Irak'ın kuzey bölgesinde de konut açığı ve altyapı eksikliğinden dolayı inşaat sektöründeki canlılık devam etti. Ayrıca Libya da savaşın sona ermesinden sonra yoğun bir yeniden inşa sürecine girdi. Savaştan önce önemli ihracat pazarlarımızdan biri olan Libya'da politik gerilimin azalmasıyla birlikte Türkiye çelik sektörü, Libya'nın yeniden inşasına tekrar katkı sağlamaya başladı.

8.

TÜRKİYE'NİN 2012 YILI DÜNYA ÇELİK ÜRETİMİNDEKİ KÖNUMU

2023 hedefi 55 milyar dolar

✓ Başta otomotiv ve beyaz eşya taleplerindeki gerilemeye paralel olarak AB ülkelerinin üretimlerinde ve dolayısıyla yassı ithalatlarında büyük gerileme yaşandı. Bundan dolayı 2011'de ülkemizin başta İtalya, İspanya ve Belçika olmak üzere AB'ye yaptığı yassı ihracatı 2012'de büyük oranda düşüş gösterdi. Fakat bu gelişmeye mukabil, Rusya'ya 2012 yılında galvanizli ve boyalı yassı kaplama ihracatımızda büyük artış yaşandı. Çelik sektörü olarak 2012'de toplam 180 ülkeye ihracat gerçekleştirdik. Ekonomi Bakanlığı'nın Ur-Ge destekleriyle Çelik İhracatçıları Birliği olarak daha önceleri ithalatında pay sahibi olmadığımız veya çok düşük pazar payına sahip olduğumuz Sahra Altı Afrika, Latin Amerika ve Güneydoğu Asya'da toplam 9 ülkeye üye firmalarımızın temsilcilerinin katılımıyla sektörel ticaret heyetleri düzenledik. Gerçekleştirdiğimiz bu heyetler sonucunda hem ülkemizin hem de sektörümüzün bu ülkelerde bilinirliğini ve tanınırlığını artırarak, bu ülkelerle işbirliklerimizin artırılması için ihracatçılarımıza yol açtık.

TİM ve Çelik İhracatçıları Birliği olarak ihracatımızın artırılması ve hedeflenen noktaya ulaşılması için var gücümüzle çalışıyoruz. Bu perspektif doğrultusunda, çelik sektörü olarak geleceğe olumlu bakıyor ve bu yıl daha da büyüyerek hem üretimimizi hem de ihracatımızı artıracığımızı inanıyoruz. 2013 yılında çelik sektörü olarak 39 milyon ham çelik üretimi ve 22,5 milyon ton ve 18,5 milyar dolar değerinde ihracat yapmayı hedefliyoruz. Bilindiği üzere Türkiye İhracatçıları Meclisi olarak 2023 yılı için 500 milyar dolar çelik sektörü için ise 55 milyar dolarlık ihracat hedefliyoruz. Bu hedefe ulaşabilmek için çelik sektörü olarak üretim tarafında kapasite kullanım oranlarımızı artırmak ve yeni yatırımlarla ürün gamımızı katma değeri yüksek uç ürünlere doğru genişletmek, ihracat tarafında ise mevcut pazarlardaki pazar paylarımızı artırmak ve yeni pazarlar bulmak zorundayız. Diğer taraftan iç piyasadaki canlılığın sürmesi ve yurtdışında planlanan büyük çaplı projelerde Türkiye çeliğinin tercih edilmesi de sektörümüz açısından büyük önem arz ediyor.

GÜVEN UÇKAN
TİM SEKTÖRLER KONSEYİ ÜYESİ

AB'ye ihracatını en fazla artıran sektör

Avrupa Birliği'nin beyaz eşya ve renkli TV alıcısı üretim merkezimiz, kablo üretiminde dünyada ilk üçte yer alıyoruz. Türkiye'nin en yüksek istihdam yaratan, en büyük Ar-Ge merkezlerine sahip, patent şampiyonu şirketleri sektörümüzde yer alıyor. Ülkemizin en büyük ihracat yapan 10 firmasından ikisi sektörümüzde faaliyet gösteriyor.

Ülkemizin teknolojiindeki gücünü temsil eden elektrik elektronik, makine ve bilişim sektörümüz, 2012 yılında ihracattaki başarılı performansını sürdürdü. Geride bıraktığımız yılda, 11 milyar 811 milyon dolarlık ihracata imza attık. Türkiye'nin 151,9 milyar dolarlık ihracatında 5. sırada yer alıyoruz. Sektörümüz, Euro Bölgesi'nde devam eden kriz ve dünya ekonomisindeki belirsizliğe rağmen Avrupa Birliği'ne ihracatını en çok artıran sektör olmayı başardı. Son on yılda ihracatımız, yüzde 338,37 oranında arttı. 2013 yılında 13 milyar doların üzerinde ihracata ulaşmayı bekliyoruz. Üretim, yaratılan katma değer, ihracat ve istihdam rakamları bakımından Türkiye'nin en önemli sektörlerinden biri konumundayız. Üretim

kapasitemiz, kalitemiz ve ürün çeşitliliğimiz her geçen yıl daha iyi bir noktaya ulaşıyor. Dünya teknolojilerine gösterdiğimiz uyum, sektörümüzün geleceği açısından umut veriyor. Elde ettiğimiz ihracat rakamlarımız da bu gelişmeyi ortaya koyar nitelikte.

AB'nin beyaz eşya üretim merkezimiz

Avrupa Birliği'nin beyaz eşya ve renkli TV alıcısı üretim merkezimiz, kablo üretiminde dünyada ilk üçte yer alıyoruz. Türkiye'nin en yüksek istihdam yaratan, en büyük Ar-Ge merkezlerine sahip, patent şampiyonu şirketleri sektörümüzde yer alıyor. Ülkemizin en büyük ihracat yapan 10 firmasından ikisi sektörümüzde faaliyet gösteriyor. 285 binin üzerinde kişiye istihdam sağlayan sektörümüzün ihracata yönelik istihdamdaki payı ise yüz-

de 5. Alt sektörlerimiz bazındaki genel tabloya dair de bazı bilgiler verecek olursak sektörümüzün, en fazla ihracatı AB ülkeleri ve MENA bölgesine gerçekleştirdiğini görüyoruz. Bugün Avrupa Birliği'nin beyaz eşya üretimdeki merkezi konumuna ulaşmış durumdayız. İngiltere, Almanya, Fransa ve İtalya başlıca pazar ülkeler olarak dikkat çekiyor. Bölgeye yapılan ihracatta, özellikle beyaz eşya ve tüketici elektroniği grubu ön plana çıkıyor. 2012 yılında beyaz eşyanın

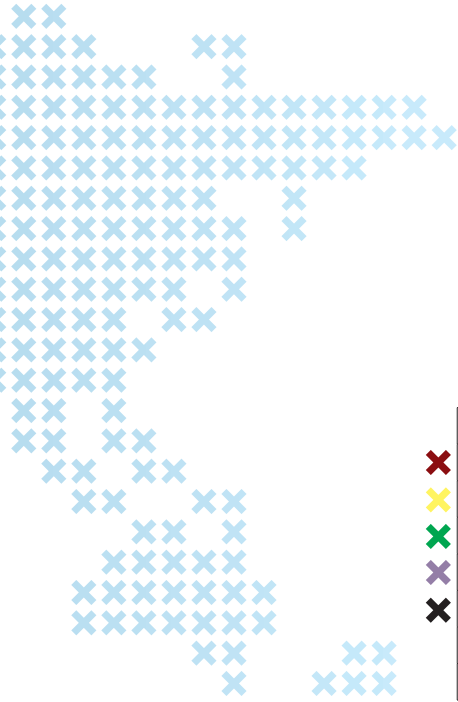
3 milyar 436 milyon dolarlık, tüketici elektroniğinin 2 milyar 319 milyon dolarlık, diğer dayanıklı tüketim mallarının 975 milyon dolarlık, kabloların 2 milyar 112 milyon dolarlık, elektrik elektronik üretim ve dağıtım ekipmanlarının ise 3 milyar 295 milyon dolarlık ihracatı olduğunu görüyoruz.

Kablo ihracatında hızlı artış var

Son yıllarda özellikle elektrik üretim ve dağıtım ekipmanları ile kablo sektörleri ihracatında hızlı bir artış söz konusu. Elektrik motorları ve jeneratörlerden transformatörlere pek çok alanda gelişen elektrik üretim ve dağıtım ekipmanları sektöründeki ihracatımızın, 2013 yılında 3,6 milyar dolara ulaşacağını öngörüyoruz. Kablo grubunda da yaklaşık yüzde 12'lik bir artış var. 2013 yılı sonunda kablo grubu ihracatının 2,3 milyar

%338,37

SEKTÖRÜN SON ON YILLIK İHRACATINDA ELDE ETTİĞİ ARTIŞ

ÜLKE	BİN \$
✗ BİRLEŞİK KRALLIK	1.647.984
✗ ALMANYA	1.344.722
✗ IRAK	903.163
✗ FRANSA	862.282
✗ İTALYA	430.250
DİĞER	6.623.272
TOPLAM	11.811.673

dolara ulaşacağını tahmin ediyoruz. Geçmiş 50 yıl öncesine dayanan beyaz eşya ihracatı da gelişen teknolojiyle birlikte artış gösteriyor. 2013 yılı sektör ihracatının yüzde 28'inin beyaz eşya, yaklaşık yüzde 20'sinin de tüketici elektroniği ürün grubuna ait olması bekleniyor. Türkiye'nin toplam ihracatındaki payımızı önümüzdeki 5 yıllık dönemde yüzde 10'ların üzerine çıkarmayı hedefliyoruz. 2023 yılı ihracat hedefimiz 45 milyar dolar.

Rekabet farklılaşmadan geçiyor
Sektörümüzün uzun vadeli bu hedefi tutturabilmesi için yıllık ortalama yüzde 11,5 oranında bir büyüme göstermesi gerekiyor. Bu büyüme oranını sürdürülebilir

kılırsak, 45 milyar dolarlık ihracat hacmine rahatlıkla ulaşacağımıza inanıyoruz. Günümüzün değişen rekabet koşullarında varlığını sürdürmenin ön koşulu farklılaşma. Üretim, kalite, fiyat anlamında ülkeler arasında çok büyük farklar kalmadı, bu ortamda rekabet edebilmek için farklılaşmak zorundasınız. Markanızla, ürünlerinizle, hizmetlerinizle bir adım önde durmalısınız. Farklılaşmanın tek yolu, Ar-Ge ve inovasyondan geçiyor. Tüketicinin bildiği ya da bilmediği ihtiyaçlarına yenilikçi çözümler geliştiren firmaların bu ortamda şansları büyük. Kaliteli, katma değeri yüksek, uluslararası standartlar ile uyumlu teknolojik ürünler ile küresel rekabette öne geçmemiz mümkün olabilecek.

SEKTÖRÜN ALT
GRUPLAR
BAZINDA
2012 YILI
İHRACATI
(MİLYAR DOLAR)

- 3,4 Beyaz eşya
- 2,3 Tüketici elektroniği
- 2,1 Kablolar
- 3,2 Üretim ve dağıtım ekipmanları

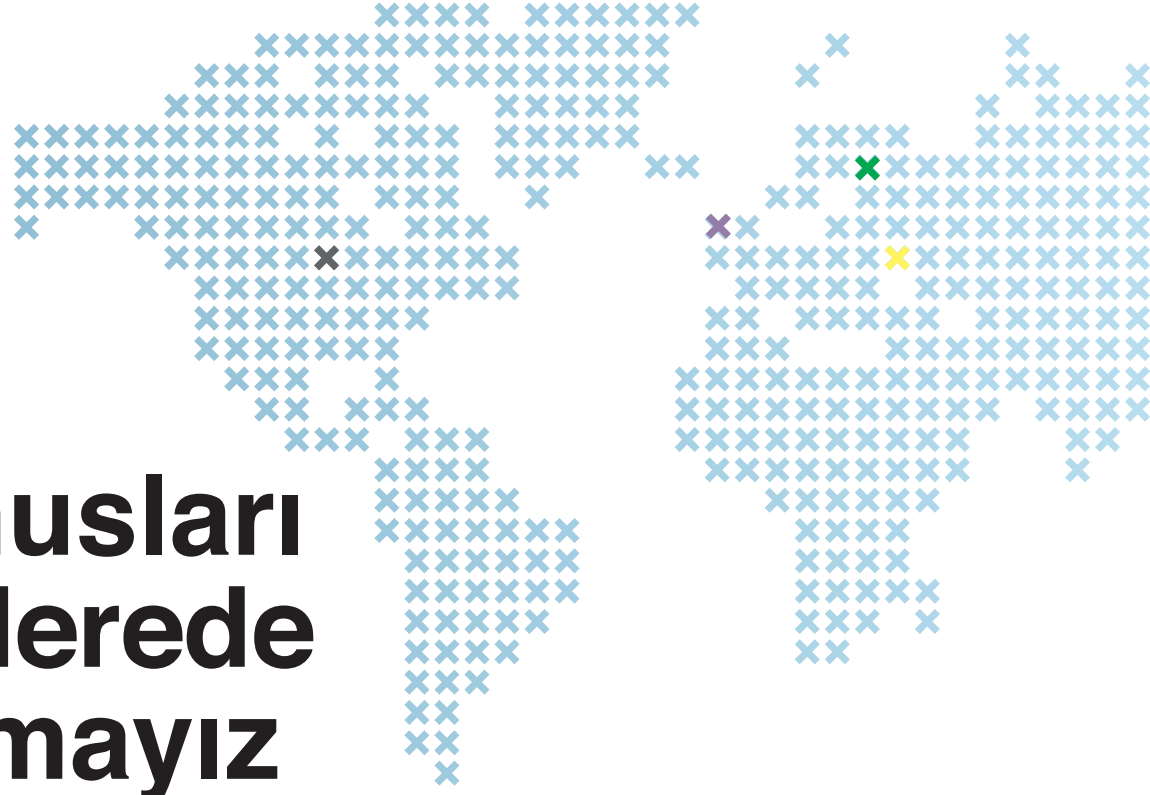
Pazar potansiyeli çeşitleniyor

✓ İstanbul Elektrik Elektronik, Makine ve Bilişim İhracatçıları Birliği olarak sürdürülebilir ihracatı artırmak için çalışmalarımıza aralıksız devam ediyoruz. Güney Amerika'dan Afrika'ya, ABD'den Avustralya'ya kadar ihracat hedeflerimizi desteklemek adına pek çok ülkede yerinde pazar araştırmaları yapıyor ve düzenlediğimiz heyet gezileriyle firmalarımızı yeni pazarlarla buluşturuyoruz. Ekonomi Bakanlığı koordinatörlüğünde sürdürdüğümüz faaliyetlerimiz kapsamında geçtiğimiz yıl üç önemli heyet organizasyonu gerçekleştirdik. Almanya, Endonezya, Malezya ve Kenya, Tanzanya'ya yapılan heyet organizasyonları, ticari ilişkiler ve yeni işbirlikleri

açısından ihracatçımıza önemli bir zemin yarattı. Ticaret heyetlerinin yanı sıra pazara giriş faaliyetleri kapsamında Ekonomi Bakanlığı desteği ile beyaz eşya yan sanayi, bilişim ve kablo sektörlerinde üç farklı Ur-Ge projesi yürütülüyor ve projeler kapsamında gerçekleştirilecek ticaret ve alım heyeti faaliyetleri ile sektör firmalarımızın yeni pazarlara ulaşması hedefleniyor. Sektör ürünlerimizin pazar potansiyeli her geçen gün büyüyor ve çeşitleniyor. Dünyanın pek çok ülkesinden özellikle Avrupa ülkelerinden, Kuzey Afrika ve Orta Asya'dan talep görüyoruz. Ekonomik ve teknolojik gelişmeler ışığında önümüzdeki yıllarda dünya pazarında daha da güçlü bir konuma ulaşacağız.

İSMAİL GÜLLE
TİM SEKTÖRLER KONSEYİ ÜYESİ

Okyanusları aştık derede boğulmayız

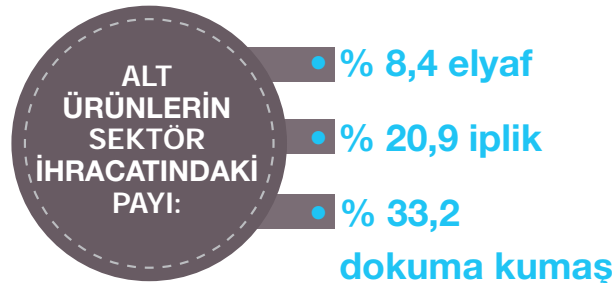
Tekstil sektörü yıl içinde sürekli gerileyen pamuk fiyatlarının birim maliyetleri döviz bazında geri çekmesi sebebiyle, 2012 yılında ihracatını değer bazında önceki yıllar düzeyinde artırmasa da miktar bazında artırmayı başardı. Sektör, rakamlara yansımayan iyimserliğin 2013 yılında artacağı görüşünde.

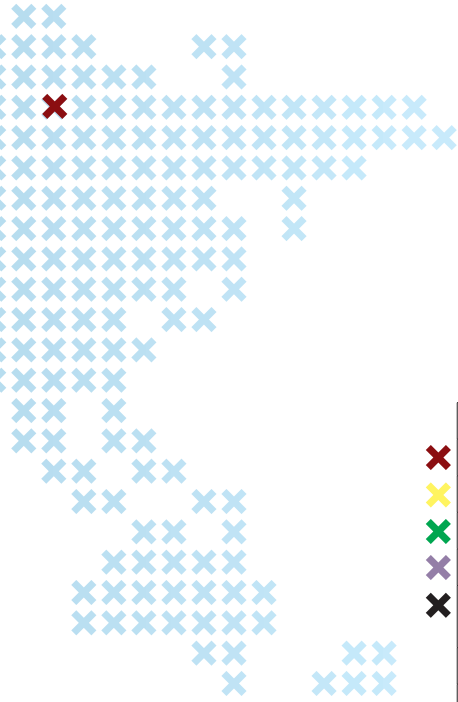
Türkiye'nin en köklü ve stratejik sektörü olan tekstil sektörü 2010 yılında yüzde 18, 2011 yılında ise yüzde 22'lik dikkat çekici ihracat artışları kaydettikten sonra 2012 yılında yüzde 1 de olsa küçük bir gerileme yaşadı. Ancak bu gerileme ihracatın arka planında işleyen bir başka sürece göbekten bağlı. 2011 yılının özellikle ilk aylarında oldukça yüksek seyreden pamuk fiyatları yılın devamında düşmeye başladı. Bu düşüişlere bağlı olarak 2012 yılının özellikle ilk altı ayında mamul birim fiyatlarında yüzde 50'ye yaklaşan yüksek oranlarda gerileme meydana geldi ve bunun bir sonucu olarak toplam ihracat değeri dolar bazında azalma

yaşadı. En güncel veri üzerinden bu değışime bakarsak, 2012 yılı Kasım ayında kilogram başına 3,20 TL olan pamuk fiyatının 2011 yılı Kasım ayı fiyatına göre yüzde 14,7 oranında daha düşük olduğu görülür. Nitekim 2012 yılının Ocak-Aralık döneminde tekstil ihracatı değer bazında yüzde 1,2 azalırken, miktar bazında yüzde 15 oranında arttı.

Sektör enerjisini kaybetmedi
Rakamlara yansımayan bu verinin kamuoyu ve sektörle paylaşılmasında fayda var. Zaten Türk tekstil sektörü bu nisbi gerilemenin sebebini çok iyi bildiğinden iyimserliğini ve enerjisini kaybetmedi. Üstelik rakamlara yansımayan bu başarı siyasi ve ekonomik açıdan son derece zorlu bir süreçte elde edildi. 2008 gibi tarihin gördüğü

en büyük krizden yüzde 20'lik ihracat kaybıyla çıkan tekstil sektörü, 2010 yılında yüzde 18'lik ihracat artışıyla kaybı hiç olmazsa geri kazanmayı başarmıştı. Herkesin kabuğuna çekildiği bir iki yılın ardından ertelenen talebin ortaya çıkmasıyla sektör, 2011 yılında yüzde 22'lik bir ihracat artış oranı yakaladı ve toparlanma beklenirken reel büyümenin sinyalleri verildi. 2008 yılında başlayan ve dünyanın başına gelmiş en kötü olaylardan biri olarak kabul edilen ekonomik kriz, 2010 yılının son günlerinde başlayan ve bugüne kadar sürekli büyüyen Arap Baharı'yla gündemin arka sıralarına düştü. Türkiye'nin de içine çekildiği süreçte Arap Baharı sınırlarımıza kadar dayandı ve sonuçları itibarıyla ihracatı etkileyen

ÜLKE	BİN \$
RUSYA	1.134.545
İTALYA	690.327
ALMANYA	411.437
BİRLEŞİK KRALLIK	299.293
BİRLEŞİK DEVLETLER	284.847
DİĞER	5.029.253
TOPLAM	7.849.702

bir durum ortaya çıktı. Avrupa Birliği'nde yaşanan ekonomik sıkıntılar ve Amerika Birleşik Devletleri'nin notunu düşürme tehdidine kadar uzanan mali belirsizlikler, tüm dünyada talebi yeniden baskı altına aldı. Bu şartlar altında bir önceki yıl yüzde 22 büyüyen tekstil sektörü yalnızca bir yıl sonra yüzde 1 düzeyinde bile olsa performans kaybı yaşadı.

AB pazarındaki daralma devam ediyor

Yalnızca tekstilde değil, Türkiye'nin tüm ihracat ürünlerinde en büyük pazar Avrupa Birliği. Avrupa Birliği'nin talebi yalnızca tekstilde değil tüm sektörlerde belirleyici rol oynar. Toplam tekstil ihracatımızın yüzde 44'ünü gerçekleştirdiğimiz AB 27'lere sektör geçen yıl yüzde 8'lik bir ihracat kaybı yaşadı. Bu kayıp sektörün en büyük ikinci ve üçüncü pazarı durumundaki İtalya'da yüzde 15'i, Almanya'da ise yüzde 13'ü buldu. İngiltere, Romanya, Polonya gibi sektörün en çok ihracat yaptığı ülkeler

sıralamasında ilk onda bulunan ülkelerin neredeyse tamamında bu gerileme gözlemlendi. Avrupa Birliği'nin tedirginliğinin yol açtığı bu gerilemenin etkileri Türkiye ile sınırlı değil. Gerileyen ve ertelenen talep pek çok sektörü ve ülkeyi (Çin dahil) etkiledi. Bunun yanı sıra komşu ülkelerdeki olumsuz gelişmeler de sektörün performansının düşmesine sebep oldu. Özellikle Suriye'de Mart 2011'den itibaren devam eden iç karışıklığın yanı sıra, Suriye tarafından Serbest Ticaret Anlaşması'nın askıya alınması ve Türkiye'den yapılan ihracatlarda yüzde 30 oranında ek gümrük vergisi uygulanması, Türkiye'nin bu ülkeye yönelik tekstil ihracatını olumsuz etkiledi.

%15
SEKTÖRÜN MİKTAR
BAZINDA YAŞADAĞI ARTIŞ

Ihracatın beşte biri örme kumaşlardan

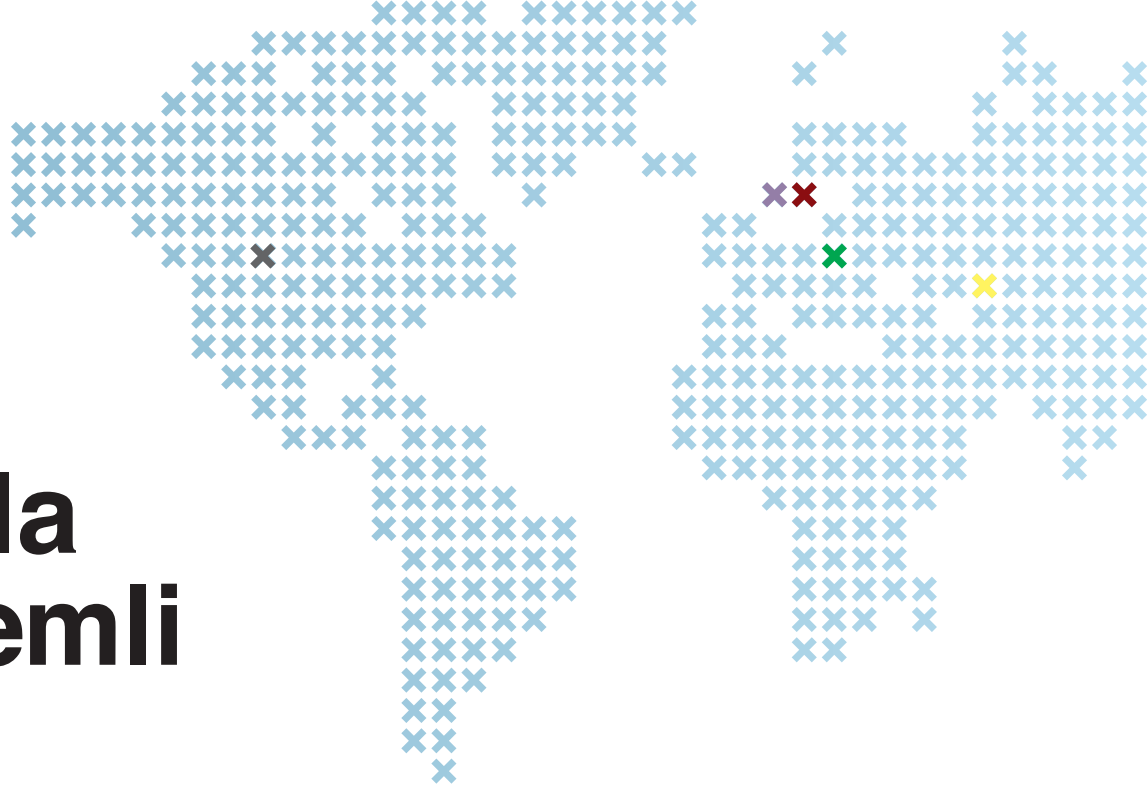
✓ Toplam tekstil ihracatında elyaf ihracatının payı yüzde 8,4, iplik ihracatının payı yüzde 20,9, dokuma kumaş ihracatının payı yüzde 33,2 olarak hesaplandı. Dokuma kumaşların yanı sıra, konfeksiyon sanayisinin bir diğer temel hammaddesi olan örme kumaşların ihracatının toplam tekstil ihracatındaki payı yüzde 20,2 olurken, kullanımları ve dolayısıyla önemleri gün geçtikçe artan dokusuz yüzeyler, votka ve keçelerin payı ise yüzde 4,5 olarak kayda alındı. Elyaf, iplik ve dokuma kumaşların alt ürün grupları incelendiğinde 2012 yılında en çok ihraç

edilen elyaf türü yüzde 2,5 düşüş ve 431,7 milyon dolarlık ihracat değeri ile sentetik-suni devamsız lifler oldu. Bunun yanında, pamuk lifleri ihracatında yüzde 30,2 ile yüksek oranlı bir düşüş dikkat çekti. Bu yüksek oranlı düşüş sonucunda pamuk elyafı ihracatı değer olarak 279,8 milyon dolardan 195,2 milyon dolara geriledi. Ayrıca, ipek lifi ihracatında ulaşılan yüzde 1,238 oranındaki oldukça yüksek artış oranı dikkat çekti. Ama hemen belirtmek gerekir ki, bu ürün grubundaki toplam ihracatımız 672 bin dolar seviyesinde.

TAHSİN ÖZTIRYAKI
TİM SEKTÖRLER KONSEYİ ÜYESİ

AB hala en önemli pazar

2012 yılı, özellikle gelişmiş ülkeler kaynaklı sıkıntılarının devam ettiği bir yıl oldu. Sektör ihracatının büyük bölümünün gerçekleştirildiği AB ülkelerinin yaşadığı borç krizi, onu takip eden, kısa zamanda aşılacakmış gibi görünmeyen ekonomik durgunluk ve Ortadoğu ülkelerinde yaşanan politik belirsizlikler, ihracatçımızın esnekliğini test etti.

Bilindiği üzere, Türkiye Cumhuriyeti, kuruluşunun 100. yılı olan 2023 yılında 500 milyar dolarlık ihracat gerçekleştirmeyi hedefliyor. Bu kapsamda demir ve demirdışı metaller sektörünün hedefi, 2023 yılında 25 milyar dolarlık ihracata ulaşmak. Sektör ihracatının 2023 yılında büyüklüğü 1,1 trilyon dolar olacağı tahmin edilen küresel pazardan 2008 yılında aldığı yüzde 0,98'lik payı, 2023'te yüzde 2,3 seviyelerine yükseltilmesi öngörülüyor. 2012 yılı özellikle gelişmiş ülkeler kaynaklı sıkıntılarının devam ettiği bir yıl oldu. Sektör ihracatının büyük bölümünün gerçekleştirildiği AB ülkelerinin yaşadığı borç krizi, onu takip eden, kısa zamanda aşılacakmış gibi görünmeyen ekonomik

durgunluk ve Ortadoğu ülkelerinde yaşanan politik belirsizlikler, ihracatçımızın esnekliğini test etti. Fakat bütün bu belirsizlik ve risklere rağmen sektörde ve genel olarak ekonomimizde bir daralma yaşanmadı.

İstenilen artış değer bazında yakalanamadı

Bölgesel olarak bakıldığında, Avrupa Birliği'ne olan ihracat değer bazında geçen yıla göre yüzde 9,7'lik bir azalış yaşanması-

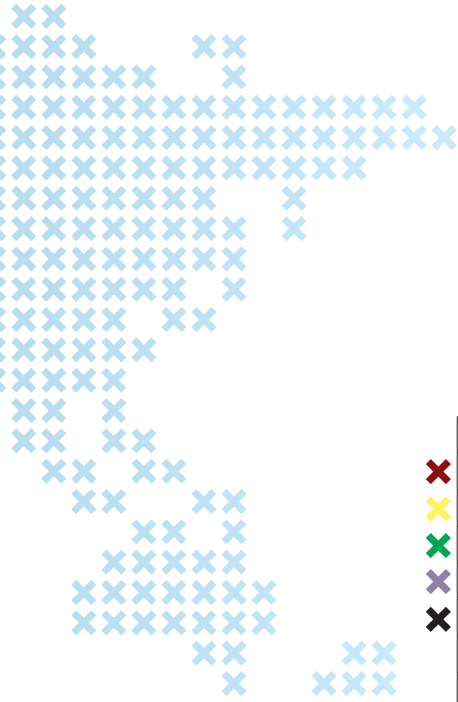
na rağmen 3,1 milyar dolar ile ilk sırada yer aldı. Bölgede yaygınlaşan kriz giderek büyürken ve her ne kadar geçtiğimiz seneye göre bölgeye ihracatımızda gerileme yaşandıysa da alternatif pazarlara yönelmemiz, krizin etkilerini bertaraf etmemizi sağladı. Sektörün ihracatına rakamsal olarak bakıldığında ise istediğimiz ihracat artışını sektör olarak değer bazında yakalayamadığımızı görüyoruz. 2012 yılı sektör ihracatı yılsonu itibarıyla 1,61 milyon ton

karşılığı 6,51 milyar dolar olarak gerçekleşti. Yıl içinde Mart ayına kadar artış gösterdiği gözlenen sektör ihracat değerlerinde, Ekim ayına kadarki süreçte dalgalanmalar yaşanmışsa da Kasım ayında yeniden ivmelenen ihracat değerleri yılsonunu azalış ile kapadı. Kasım 2012 dönemi 614,5 milyon dolar ile en yüksek ihracatın gerçekleştiği dönem oldu.

En fazla ihracat Almanya'ya

2012 yılında sektör ihracatının en fazla gerçekleştirildiği ülke grupları arasında Avrupa Birliği geçen yıla göre yüzde 9,7'lik bir azalış yaşanmasına rağmen 3,1 milyar dolar ile ilk sırada yer aldı. Diğer Avrupa ülkeleri 1,1 milyar dolar ve yüzde 4,67'lik artışla ikinci, Irak, Suriye Arap Cumhuriyeti, Yemen gibi ülkelerin dahil olduğu Yakın,

ÜLKE	BİN \$
ALMANYA	795.672
IRAK	473.888
İTALYA	443.251
FRANSA	310.241
BİRLEŞİK KRALLIK	270.736
DİĞER	4.073.421
TOPLAM	6.367.209

Ortadoğu Asya Grubu ise 876,2 milyon dolar ve yüzde 10,7'lik artışla üçüncü sırada bulunuyor. Sektör ihracatı ülkeler itibariyle incelendiğinde Almanya'nın 804,9 milyon dolarla ilk sırada olduğu görülüyor. Almanya'yı sırasıyla Irak, İtalya, Fransa ve İngiltere takip ediyor. Bu dönemde ihracat gerçekleştirilen ilk 20 ülke arasında en fazla artış yüzde 300,2 ile Libya'yla kaydedildi. ABD'ye olan ihracatımız, bir evvelki yıla göre yüzde 37,3'lük değer artışı yaşadı. Sektörün toplam ihracatı içinde alüminyum grubu yüzde 2,15 azalış ve 2,25 milyar dolarlık ihracat ile ilk sırada yer aldı. Bu ürün grubunu yüzde 13,7 artış,

1,46 milyar dolar değerle demir çelikten eşyalar izledi. Metalden çeşitli eşyalar yüzde 11,3 artış ve 1,4 milyar dolar değerle üçüncü olurken bakır ürünleri yüzde 8,75'lik artış ve 1,28 milyar dolar değer ile dördüncü sırada yer aldı.

Demir çelik soba ve ocak ihracatında artış var

Demir çelikten eşyalar ihracatındaki en büyük ikinci ihracat kalemi demir çelik soba ve ocaklar ürün grubunun demir çelikten eşyalar ihracatı içindeki payı yaklaşık olarak yüzde 21 oldu. Demir çelik soba ve ocaklar ihracatımızda en fazla ihracat yapılan ülke 43,7 milyon dolarla İngiltere oldu. İngiltere'yi 26,8 ve 26,5 milyon dolarla Cezayir ve Fransa takip etti. Demir Çelikten eşyalar ihracatında en büyük dördüncü kalemi demir çelik döküm mamulleri ürün grubu oluşturdu. 2012 yılı bakımından demir çelik döküm mamulleri ürün grubunun demir çelikten eşyalar ihracatı içindeki payı yaklaşık olarak yüzde 12 oldu.

3.1
MİLYAR DOLAR

2012 YILINDA SEKTÖRÜN
AB'YE YAPTIĞI İHRACAT

Mutfak eşyalarında en fazla ihracat Mısır'a

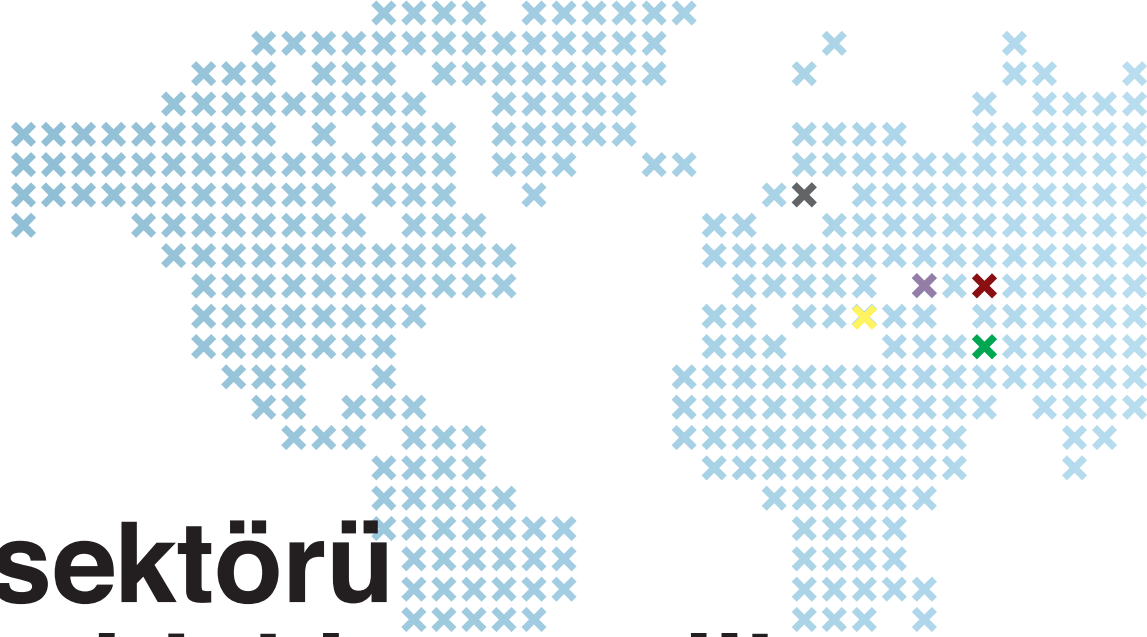
✓ Demir çelik mutfak eşyaları, demir ve demirdışı metaller sektörünün en önemli ürün gruplarından biri. Demir çelik mutfak eşyaları, 2012 yılı bakımından demir çelik ürünler ihracatında üçüncü büyük kalem olarak yer alıyor. Demir çelik mutfak eşyalarının demir çelikten eşyalar ihracatı içindeki payı, yaklaşık olarak yüzde 16. Mutfak eşyaları ihracatımız bir önceki seneye göre miktarda yüzde 9,63 ve değerinde yüzde 6,3 artarak 47,6 ton karşılığı 235,6 milyon dolar

oldu. Bu ürün grubunda en fazla ihracat, 6,9 milyon ton karşılığı 40,8 milyon dolarla Mısır'a yapıldı. Almanya 18,6 milyon dolar, Rusya Federasyonu 16,2 milyon dolar, Irak 13,6 milyon dolar ve Suudi Arabistan 12,5 milyon dolarla ihracat yaptığımız diğer önemli ülkeler arasında yer aldı. 2012 yılında 2011 yılına kıyasla en fazla ihracat yaptığımız ilk on ülkeye baktığımızda en fazla artış gösteren ülkeler yüzde 388,9 ile Libya, yüzde 72,3 ile Ukrayna ve yüzde 42 ile Suudi Arabistan oldu.

MAHMUT ARSLAN
TİM SEKTÖRLER KONSEYİ ÜYESİ

Tarım sektörü ekonomideki stratejik önemini koruyor

2011 yılında 5,5 milyar dolar ihracat gerçekleştiren hububat bakliyat yağlı tohumlar ve mamuller sektör ihracatımız, 2012 yılında yüzde 8 artış göstererek 5,9 milyar dolar olarak gerçekleşti. Sektörümüz 2012 yılı rakamlarıyla ülke ihracatımızın yüzde 4'ünü oluşturuyor.

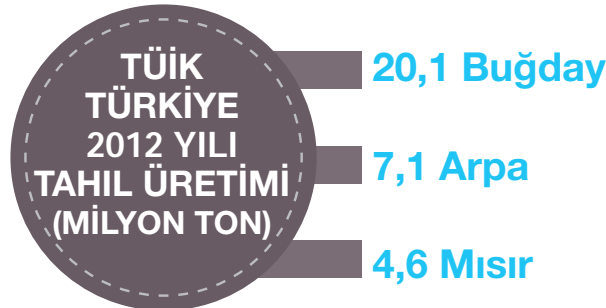
Türkiye ekonomisi 2012 yılında ihracattan büyümeye, istihdamdan cari açığın azaltılması-na kadar pek çok alanda başarılı bir yılı geride bıraktı. İhracatta Türkiye Cumhuriyeti tarihi rekoru kırarak yüzde 12,5 artışla 152 milyar dolar ihracat gerçekleştirdi. ABD'de başlayıp AB'yi etkisi altına alan, Euro Bölgesi'ni sarsan ekonomik kriz, birçok ülkenin uzun süreli durgunluğa girmesine neden oldu. Euro Bölgesi'nde bu süreç yaşanırken Türkiye, ihracattaki yüksek performansı sayesinde 2012 yılında da büyümeyi başardı. Dünya halen etkileri devam eden ekonomik krizle boğuşurken bu süre içinde ülkemiz ihracat

performansının yüksek olması ihracatçı firmalarımızın özverili çalışmasının semeresi olduğu kadar hükümetimizin dış politikadaki başarısının da bir sonucu.

Tarım sektörü stratejik konumda
Bu süreçte, ihracat eşgüdümünü sağlayan kurumlarımız Türkiye İhracatçılar Meclisi ve Ekonomi

Bakanlığı'nın koordineli çalışmaları ile ülkemiz dünya ile entegre oldu ve ihracatçı firmalarımızın uluslararası piyasalarda rekabetçi bir yapıya kavuşmaları sağlandı. Kamu ve özel sektör arasında yakalanan bu uyumlu ortamın devam etmesi, 2023 yılında belirlediğimiz 500 milyar dolarlık ihracat hedefine ulaşarak, Türkiye'yi

dünyanın ilk 10 ekonomisinden biri konumuna getirmeyi sağlayabilecek. Dünyada nüfusun gıda maddeleri gereksinimini karşılaması, tarıma dayalı sanayinin hammadde kaynağını oluşturması, belli bir kesime istihdam olanağı sağlaması, dışa bağımlılığın önlenmesi ve ödemeler dengesi üzerinde önemli etkilerinin olması gibi nedenlerle, tarım sektörümüz ekonomide stratejik rol ve işlevini korumayı sürdürüyor.

Sektörün ürün yelpazesi geniş
Türkiye'nin 2012 yılında yapmış olduğu 152 milyar dolarlık ihracatında tarım sektörünün payı yüzde 13 olarak belirlendi. Hububat ürünlerinden bitkisel yağlara, çikolatadan makarnaya, işlenmiş

ÜLKE	BİN \$
IRAK	2.055.678
LİBYA	189.324
S. ARABİSTAN	151.139
İSRAİL	143.857
ALMANYA	141.435
DİĞER	3.206.227
TOPLAM	5.887.660

gıdadan bakliyata kadar geniş bir yelpazeyi temsil etmesi nedeniyle ülke ihracatımızda oldukça önemli bir yere sahip olan hububat, bakliyat, yağlı tohumlar ve mamulleri sektörümüz, Türkiye'nin küresel ölçekte adını duyuran markaları ve sağlam üretim altyapısıyla tarım sektöründe gelişme potansiyeli en yüksek işkollarından biri. 2011 yılında 5,5 milyar dolar ihracat gerçekleştiren hububat bakliyat yağlı tohumlar ve mamuller sektör ihracatımız, 2012 yılında yüzde 8 artış göstererek 5,9 milyar dolar olarak gerçekleştirdi. Sektörümüz 2012 yılı rakamlarıyla ülke ihracatımızın yüzde 4'ünü oluşturuyor.

%4

**SEKTÖRÜN 2012 YILI
ÜLKE İHRACATINDAN
ALDIĞI PAY**

100'ün üzerinde ülkeye ihracat

✓ 2012 yılında sektörümüzde en fazla ihracatı yapılan ürün grubu değerinde yüzde 21'lik payı ile pastacılık ürünleri oldu. Bunu sırasıyla, bitkisel yağlar, değirmencilik ürünleri ve diğer gıda müstahzarları takip ediyor. Türkiye un, makarna ve tüm bakliyat gruplarında dünya üretiminin ilk beşinde yer alıyor. Yılda yaklaşık 22 milyon ton buğday üretimi ile dünyanın 12. ülkesi konumunda yer alıyor. Fıllı un üretimi yaklaşık 12 milyon ton olan Türkiye, 2011 yılında miktar ve değer bazında birinci sırada yer alarak yaklaşık 2 milyon ton ve 892 milyon dolar ihracat gerçekleştirdi. Toplamda

100'ün üzerinde ülkeye ihracat yapan sektörümüz, yurtdışı satışlarında özellikle Ortadoğu ülkeleri, Afrika ve Avrupa ülkelerine yoğunlaştı. Irak ise 2012 yılında yine en önemli pazarımız olarak öne çıkıyor. Bu ülkeyi sırasıyla, Libya, Suudi Arabistan, İsrail ve Almanya takip ediyor. Avrupa ekonomilerinde son dönemde yaşanan ekonomik kriz, Ortadoğu'da yaşanan siyasi kriz ve Suriye'de meydana gelen iç karışıklıklardan sonra 2013 yılında küresel ekonominin daha ılımlı bir seyir izleyeceğine inanıyoruz. Bu durumun da etkisiyle sektörümüzün 2023 yılı ihracat hedeflerine ulaşacağı kanısındayız.

ADNAN DALGAKIRAN
TİM SEKTÖRLER KONSEYİ ÜYESİ

Türkiye'nin ihracat lideri olma yolunda ilerliyoruz

Yakaladığımız hızlı ihracat artışı önümüzdeki yıllarda makine sektörünü liderliğe taşıyacak. Türkiye'nin ihtiyacı olan da budur. Ekonomimizde az sayıda güçlü sektör bulunuyor ve bu sektörlerle yenilerinin de eklenerek birlikte gelişmesi zorunlu. Türkiye birkaç sektöre bağlı olarak büyümeye devam edemez.

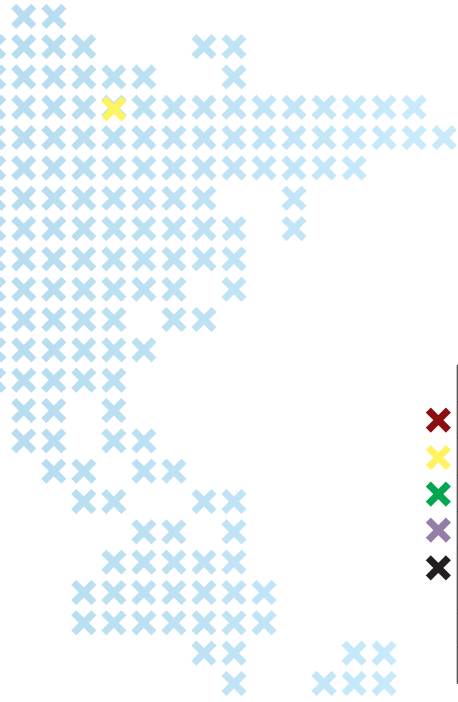
Türk makine sektörünün on yıl gibi kısa bir süre içerisinde yakaladığı başarıyı 2012 yılında da devam ettirdiğine hep beraber şahit olduk. Türkiye makine sektörü 2012 yılını 14 milyar dolara yakın ihracat rakamı ile kapattı. Adım adım Türkiye'nin ihracat lideri olmaya doğru ilerleyen makine sektörünün ihracat performansı Türkiye'nin ortalamasının da birçok sektörün ihracat artışının da üzerinde seyrediyor. 2012 yılında Türkiye'nin genel ihracat artışı İhracatçı Birlikleri kayıtlarına göre yaklaşık yüzde 3 olurken makine sektörünün ihracat artışı yüzde 15. Neredeyse kimsenin bilmediği bir sektörden

tüm dikkatlerin üzerinde olduğu bir sektör yaratmak tüm sektör firmalarının gayretinin yanı sıra Makine ve Aksamları İhracatçıları Birliği ve Makine Tanıtım Grubu'nun özverili çalışmaları sayesinde oldu. Tabi ki içeride ve dışarıda karşılaştığımız sorunlar var, ancak ihracatımızın 'tıkr tıkr' artması için çalışmaya devam ediyoruz.

%10
İLK 1000 FİRMA
İÇİNDE MAKİNE
İHRACATÇILARININ PAYI

Cari açığın çözümü makinede
Cari açığın kalıcı çözümünün makine sektörü olduğunun artık herkes tarafından bilinir hale gelmesi, bizleri mutlu ettiği kadar çalışmalarımıza da hız katıyor. Hükümetimizin ve bütün kurumlarımızın, sektörel örgütlerimizin makine sektörüne verdiği önem sektörün doğasında olan potansiyeli daha da fazla ortaya çıkarıyor, inancımıza güç katıyor. İnancımızı ise dünyanın 200 ülkesine Türkiye makineleri ihraç etmemizden, 10 yılda ihracatımızı 7 kat arttırmamızdan, en fazla makine ihracatı yaptığımız ülkelerin dünyanın en gelişmiş ülkeler olmasından, TÜBİTAK ile en fazla Ar-Ge projesini üreten sektör olmamızdan alıyoruz. Yakaladığımız hızlı ihracat artışı,

önümüzdeki yıllarda makine sektörünü liderliğe taşıyacak. Türkiye'nin zaten ihtiyacı olan da budur. Ekonomimizde az sayıda güçlü sektör bulunuyor ve bu sektörlerle yenilerinin de eklenerek birlikte gelişmesi zorunlu. Türkiye birkaç sektöre bağlı olarak büyümeye devam edemez. 2013 yılında dünya ekonomisinin önünde önemli riskler bulunuyor. AB'deki borç sorunu, ABD'deki mali uçurum, Çin'de başlayan yavaşlama küresel ekonomiyi tehdit ediyor. Küresel rekabette söz sahibi olmaya çalışan Türkiye'nin de bu durgunlukların üzerinden gelebilmesinin yolu katma değere, teknolojiye, kaliteye, ölçek ekonomisine verdiği desteklerle mümkün olacak.

ÜLKE	BİN \$
✗ ALMANYA	538.444
✗ RUSYA	365.309
✗ IRAK	341.894
✗ İRAN	288.737
✗ BİRLEŞİK DEVLETLER	247.280
DİĞER	3.545.860
TOPLAM	5.327.524

Makine sektörü kazanırsa Türkiye de kazanır

Bugün en fazla ihracat yapan ilk 1000 firmamız ki, bu rakam firmalarımızın sadece yüzde 1'ini oluşturuyor, Türkiye'nin ihracatının yüzde 65'ini sırtlıyor. Dolayısıyla, firmaların nicelik olarak fazla olması bir önem arz etmiyor. Makine sektöründe de durum benzer. İlk 100 firmamız makine ihracatının yaklaşık yüzde 64'ünü gerçekleştiriyor. Türkiye'nin toplam ihracatında ilk 1000'de yer alan firmaların yüzde 10'u makine ihracatçıları. Türkiye'nin büyük hedefi 500 milyar dolara ulaşabilmesi için makine sektörünün payının yüzde 20'ye ulaşması gerekiyor.

Bu güç makine sektörünün dinamiklerinde ve doğasında var ve ancak makine sektörü hak ettiği yere ulaştığında, Türkiye de dünyadaki güçlü konumuna ulaşabilecek.

Almanya'da önemli işlere imza atıldı

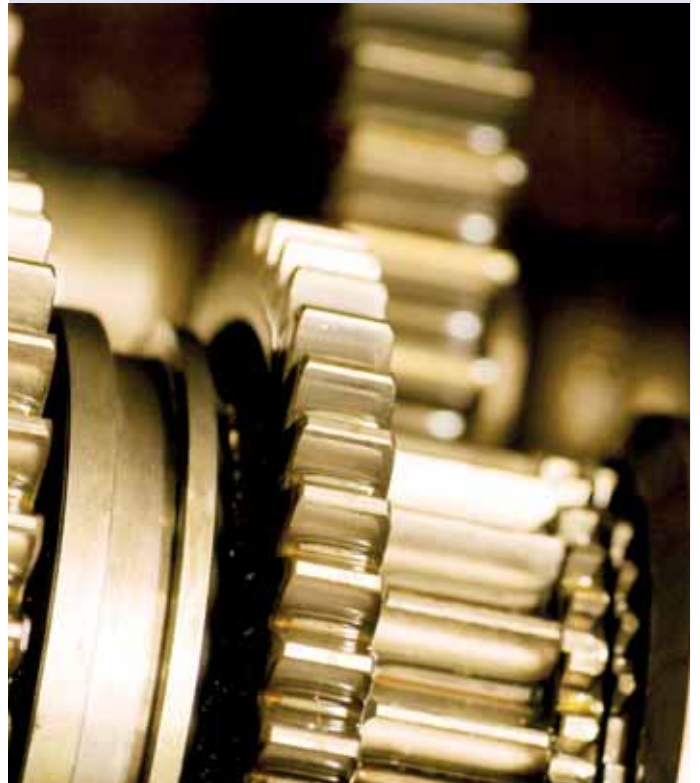
10 yıldır yaptığımız çalışmalarla emin adımlarla ilerliyoruz. Makine Tanıtım Grubu, Makine Sanayi Sektör Platformu, Ortak Satınalma Organizasyonu ve Turqum Kalite Belgesi ortaya çıkışları ve çalışmalarıyla Türkiye'de örnek alınması gereken projeler. MTG olarak yurtiçinde ve yurtdışında Türkiye makinesinin kalitesini ve avantajlarını birçok etkinlik ile tanıtıyoruz. 2012 yılında hedef pazar seçtiğimiz Almanya'da Türkiyeli makinecileri için önemli işlere imzamız attık. Almanya'ya yönelik yaptığımız çalışmalar önümüzdeki dönemde Avrupa çapında genişletmeyi, ayrıca ABD, Brezilya gibi ülkelerle de devam ettirmeyi planlıyoruz.

SEKTÖRÜN PROFİLİ
200
ÜLKEYE İHRACAT
10
YILDA İHRACATTA
7
KAT ARTIŞ

Sektör federasyon yolunda

✓ Çok önemsedığımız bir konu da Türkiye'nin yüksek teknoloji makinelere yönelmesi. TÜBİTAK ile işbirliği gerçekleştiren sektörler arasında makine sektörü açık ara önde. Makine imalat sanayiine yönelik Ar-Ge Proje Pazarı, Üniversite-Sanayi Buluşması geçtiğimiz sene iş dünyası ile bilim dünyasını bir araya getirerek bu işbirliğinin sektörümüzü daha ileriye taşıması adına yaptığımız çalışmalardan bazıları. Yine birliğimizin hayata geçirdiği TURQUM projesi de Türkiye'de makine sektöründe markalaşma adına yapılan ilk çalışma. Çeşitli denetimlerin ardından hak kazanılan TURQUM markası üretici firmalarımızın markalarına değer katıyor. TURQUM markasını taşıyan firmalarımız makine sektöründe etkin bir kalite

düzeyini temsil ediyor. Bütün bu saydıklarımın dışında rekabetçiliğin olmazsa olmaz bir ayağı daha var: örgütlenebilme. Yan sektörlerimizle birarada kalkınmamızı sağlayabilmek amacıyla kurduğumuz Makine Sanayi Sektör Platformu, bugün 30 sektör derneğimizden oluşuyor ve bir federasyona doğru gitme yolunda. İhracatın artırılması, Ar-Ge faaliyetlerinin yayılması, yurtdışında temsil olanağının genişletilmesi için maddi ve manevi destek sağladığımız MSSP üyelerimizle birlikte sektörel politika ve uygulamaların oluşması konusunda işbirliği içerisindeyiz. Makine ve Aksamları İhracatçıları Birliği olarak üzerimize düşen sorumlulukları yerine getirmeye çalışıyoruz ve fazlasını da yapma gayreti içerisindeyiz.

AHMET KELEŞ
TİM SEKTÖRLER KONSEYİ ÜYESİ

Üretim de ihracat da yükselişte

Madencilik sektörünün toplam ihracatından en yüksek payı yüzde 43 ile Çin aldı. Çin'e yapılan ihracat, 2011 yılına göre yüzde 21 oranında arttı. Dünyanın yükselen değeri Çin'e ihracatın 1,8 milyar dolara ulaşması madencilik sektörünün kaydettiği önemli bir başarı oldu.

Madencilik sektörü, gelişmiş ülkelerde ekono-miyi taşıyan lokomotif sektör konumunda yer alıyor. Sektörün ekonomiye direkt katkısının yanı sıra ara mal ya da hammadde olarak kullanıldığı alanlar da bulunuyor, bu alanlar da düşünüldüğünde ülkeler için önemi daha net görülüyor. Türkiye'de de sanayi sektöründe özellikle ham madde olarak maden sektörü ürünleri yoğun olarak kullanılıyor. Türkiye madencilik sektörü de bu açıdan gelişim ivmesini kaybetmeyen bir sektör. Sektörümüz özellikle son yıllarda üretim ve ihracatta yükseliş trendi yakaladı. Madencilik sektörü, Avrupa ekonomilerinin

küçüldüğü 2012 yılında da üretimini artırma başarısı gösterdi. Sektörümüz 2012 yılında yüzde 4 büyüdü. Maden Tetkik Arama Genel Müdürlüğü'nün verilerine göre, dünyada 132 ülke arasında toplam maden üretim değeri itibarıyla 28'inci sırada yer alan ülkemiz, maden çeşitliliği açısından ise 10'uncu sırada bulunuyor.

Çin'e ihracat arttı

Sektörümüz üretiminin yanı sıra 2012 yılında ihracatını da artırmayı başardı. Sektörün ihracatı 2011 yılına kıyasla yüzde 8,2 oranında arttı. Böylece sektörün ihracatı 2012 yılında 4 milyar 182 milyon dolara ulaştı. 2012 yılında en çok ihracat yaptığımız ülkeler sırasıyla; Çin, ABD, Hindistan, İtalya ve Irak oldu. Madencilik

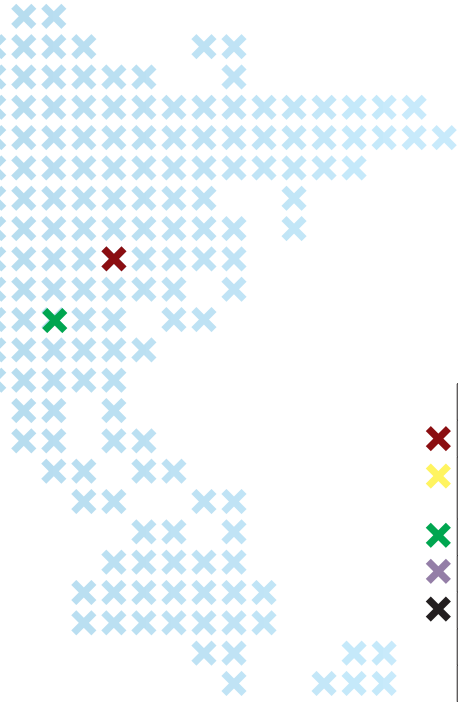
sektörünün toplam ihracatından en yüksek payı yüzde 43 ile Çin aldı. Çin'e yapılan ihracat, 2011 yılına göre yüzde 21 oranında arttı. Dünyanın yükselen değeri Çin'e ihracatın 1,8 milyar dolara ulaşması madencilik sektörünün kaydettiği önemli bir başarı oldu. Maden sektörü ihracatında, 2012 yılında ürün grupları bazında 953

milyon dolarla ilk sırada işlenmiş doğal taşlar geldi. 950 milyon dolarla ikinci sırada yer alan blok mermer-traverten ürünlerini, 457 milyon dolarla bakır cevherleri izledi. Dördüncü sırada 419 milyon dolarla yer alan krom cevherlerini de 190 milyon dolarla çinko cevherleri takip etti. Madencilik sektörünün önemli alt bileşenlerinden doğal taş sektörünün 2012 yılındaki ihracatı ise yüzde 14 oranında artarak 1,9 milyar dolar olarak gerçekleşti.

Üretimin ihracata bağlı artması bekleniyor

Doğal taş ihracatında ilk 5 ülke ise sırasıyla Çin, ABD, Irak, Suudi Arabistan ve Hindistan oldu. Sektörün, 2013 yılında da ihracatta yakaladığı yükseliş ivmesini

ÜLKE	BİN \$
ÇİN	1.818.242
BİRLEŞİK DEVLETLER	329.354
HİNDİSTAN	132.690
İTALYA	122.211
İRAK	119.372
DİĞER	1.659.657
TOPLAM	4.181.526

devam ettirmesini bekliyoruz. Bu doğrultuda madencilik sektörünün toplam ihracatının yaklaşık yüzde 10 artarak 4,5 milyar dolara ulaşmasını hedefliyoruz. Sektörümüzün üretimini 2013 yılında da ihracata bağlı olarak artırmasını bekliyoruz. Bu kapsamda sektörün 2013 yılında yaklaşık yüzde 3-4 seviyelerinde büyüyeceğini öngörüyoruz. Türkiye'nin 2023 yılı için kilitlendiği 500 milyar dolarlık ihracat hedefinde

ise Türkiye madencilik sektörünün doğrudan ihracat payının 15 milyar dolara ulaşacağını tahmin ediyoruz.

Hindistan Çin'e alternatif olabilir

Bir taraftan yeni pazarlar bulurken diğer taraftan mevcut pazarlardaki üstünlüğünü kaybetmemesi büyük önem taşıyor. Bu kapsamda, Çin ve ABD en önemli iki ihrac pazarımız olma-ya devam etmeli. Bu iki ülkedeki gelişmeleri çok yakından takip ediyoruz. Tüm gelişmelerden sektörümüzü haberdar ediyoruz. İhracatımızı artırmayı hedeflediğimiz pazarlar arasında yer alan; Hindistan, Suudi Arabistan, Irak, Rusya Federasyonu, BAE, Katar ve Brezilya'ya yönelik pazar araştırmaları yapıyor ve bu pazarlarda sektörümüzü tanıtmak adına projeler gerçekleştiriyoruz. Bu yıl, bu hedef pazarlara yönelik ticaret heyeti organizasyonları da düzenleyeceğiz. Özellikle Hindistan'ın sahip olduğu taş kültürüyle Çin'e alternatif olabileceğini düşünüyoruz.

SEKTÖRÜN 2012 YILI İHRACAT PERFORMANSI

TOPLAM İHRACAT:
4,1 MİLYAR DOLAR

İŞLENMİŞ DOĞAL TAŞ:
953 MİLYON DOLAR

BLOK MERMER TRAVERTEN:
950 MİLYON DOLAR

BAKIR CEVHERLERİ:
457 MİLYON DOLAR

KROM CEVHERİ:
419 MİLYON DOLAR

ÇİNKÜ CEVHERLERİ:
190 MİLYON DOLAR

Üretim şartları desteklenmeli

✓ Türkiye madencilik sektörünün dünyada bir marka olarak konumlanabilmesi için sektör firmalarımızın Ar-Ge, inovasyon ve tasarıma daha fazla ağırlık vermesi de gerekiyor. Eğer bu alanlara kaynak ayrılırsa ülke ekonomisine daha fazla değer katacak, birim fiyatı yüksek ürünlerle sektörün ihracat rakamlarını yukarıya taşıyabiliriz. Doğaltaş sektörümüz için tasarımın önemine dikkat çekmek adına 2012 yılında Milano Tasarım Haftası'na da katıldık. Milano Tasarım Haftası'nın kalbi sayılan Zona Tortona'da "Thus Spoke the Marble: The Journey Alters You" (Ve mermer dedi ki: Yol seni değiştirir) adında bir sergi düzenledik. Türkiye mermer ve doğal taşlarını dünya markası yapma hedefiyle hayata geçirilen bu sergide, çok değerli Türk ve uluslararası sanatçıların eserleri yer

aldı. Sanat ve tasarımı Türk mermeri ile buluşturan bu sergi, İstanbul'da TIM tarafından 6- 8 Aralık 2012 tarihlerinde düzenlenen İnovasyon Haftası'nda da sergilendi. Tasarımın, Türkiye doğaltaş sektörümüzün önünü açacağına inandığımız için 2013 yılında da yine Milano Tasarım Haftası'nda bir sergimiz yer alacak. 2023 yılı ihracat hedefine ulaşabilmek için madencilik sektörünün ihracatındaki artışı sürdürülebilir kılmaları gerekiyor. Sektörün bunu gerçekleştirebilmesi için üretim şartlarının desteklenmesi önemli. Bu bağlamda Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı öncülüğünde, sektörün tüm kurumlarının bir araya gelerek ülkemiz için 'Madencilik Sektörü Strateji Yol Haritası' oluşturulmalı ve belirlenen bu strateji ışığında, günümüz ve 2023 yılı şartları göz önünde bulundurularak yeni bir maden kanunu hazırlanmalı.

NURETTİN TARAKÇIOĞLU
TİM SEKTÖRLER KONSEYİ ÜYESİ

Çalışmalar meyvelerini veriyor

İhracatının büyük kısmını navlun maliyetleri dolayısı ile komşu ülkelere yapmak durumunda olan sektör, 2012 yılında olumsuz gelişmelere rağmen ihracatını artırdı ve yeni pazar arayışlarının meyvelerini aldı. Çabuk ve kaliteli ürün teslimatları sayesinde Avrupa'nın önemli pazarlarına da ihracat yapma olanağını yakaladı.

Birliğimiz değişik iş kollarını içinde barındıran bir yapıya sahip olduğu için diğer ihracatçı birliklerinden farklılıklar gösteriyor. Mobilya sektörü birliğimiz içinde ciddi bir yer tutarken yaptığı ihracat ve yarattığı istihdam ile ülke ekonomisi için geliştirilmesi ve desteklenmesi gereken sektörlerin başında geliyor. İhracatının büyük kısmını navlun maliyetleri dolayısı ile komşu ülkelere yapmak durumunda olan sektör, 2012 yılında olumsuz gelişmelere rağmen ihracatını artırdı ve yeni pazar arayışlarının meyvelerini aldı. Modern üretim tesislerinin ve esnek üretim kabiliyetinin sonucu olarak, çabuk ve kaliteli ürün teslimatları sayesinde Avrupa'nın önemli pazarlarına

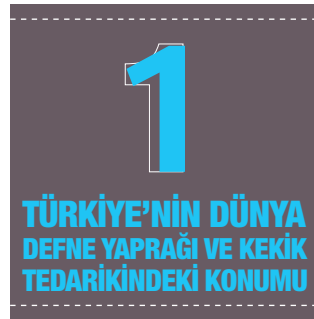
da ihracat yapma olanağını yakaladı. Ayrıca kontratlı mobilya üretiminde kalite ve fiyat dengesi sayesinde özellikle yatırımların yoğun olduğu doğal kaynakları sayesinde zenginleşen ekonomilerde Türkiye mobilya sektörü ciddi işlere imza attı. Birliğimizin bir diğer önemli sektörü de kâğıt ve ambalaj sektörüdür. Ambalaj dünya ticaretinde her gün önemini artırıyor ve sürekli yeni

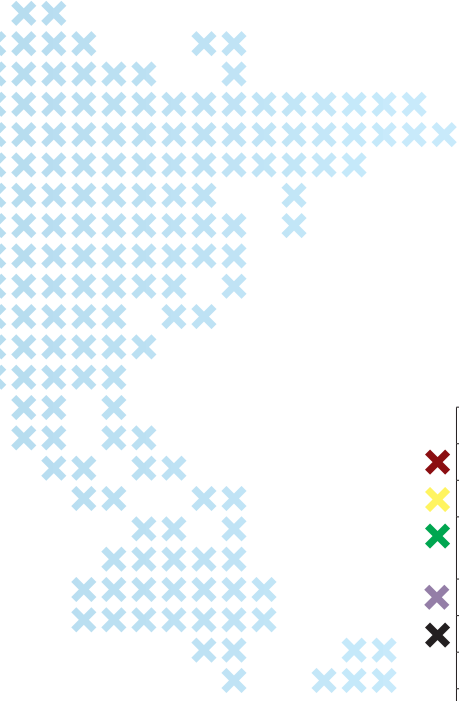
teknoloji ve tasarım gereksinimi dolayısıyla rekabeti yoğun bir sektör görünümünü veriyor.

Ürün çeşitliliği yaratılmaya çalışılıyor

Türkiye ambalaj sektörü bu iki konuda da piyasa şartlarını fazlasıyla yerine getiriyor ve kur dezaavantajına rağmen rekabetçiliğini koruyor. Kâğıtta ise hammadde'nin büyük kısmını ithal etmek zorunda olmamıza rağmen yine sanayicimizin üstün gayretleri ve özveri ile ihracat rakamlarımızı artırmayı başarıyoruz. Odun dışı ürünleri de dünya ticaretindeki genel daralmaya karşın yüzde 14'lük bir ihracat artışı sağladı ve dinamik yapısı ile yeni pazarlara ulaşmayı başardı. Dünya defne yaprağı ve kekik tedariki konusundaki liderliğini sürdürdü.

Orman Genel Müdürlüğü ile birlikte gerçekleştirilen projeler ile ürün çeşitliliği yaratılmaya çalışılıyor ve bu sayede ülkemizde bulunan ve daha önce ihracatı yapılmamış veya az yapılmış ürünlerin ihracatlarını artırmaya gayret ediliyor. Bu çalışmaların faydalarını kısa sürede göreceğimize eminiz. 2013 yılı mobilya sektörü için yine umutla baktığımız bir yol olacak. Kur faktörü bu yılki ihracatımızda çok önemli bir rol oynayacak ve rekabet şansımızla direkt olarak etki edecek. Ayrıca hammadde maliyetlerinin önemli bir etken olacağı da açık. Orman Genel Müdürlüğü bu konuda ihracatçıya destek olacak uygulamaları süratle hayata geçirmeli, yüksek istihdam gücü olan sektörün önünü açmalı. Kâğıt ve ambalaj sektörlerimiz

ÜLKE	BİN \$
✗ IRAK	712.556
✗ IRAN	304.674
✗ AZERBAYCAN-NAHÇIVAN	266.486
✗ LIBYA	199.440
✗ BİRLEŞİK KRALLIK	160.180
DİĞER	2.222.430
TOPLAM	3.865.766

de dünya konjonktürü doğrultusunda pozisyonlarını belirleyecek ve rekabet güçlerini maksimum kullanmak üzere dinamik yapılarını kullanacaklar.

İhracatçımız güncel bilgilerle donatılmalı

Yeni pazar arayışları, gelişmekte olan pazarlara yönelik çalışmalar yıl boyunca sürecek ve önümüzdeki yılların altyapısını oluşturmada faydalı olacak. Her üç sektörde inovasyon faaliyetleri doğrultusunda tasarım ve Ar-Ge projelerinin hayata geçirilmesi doğrultusunda birlik çatısında ve bireysel olarak çalışmayı sürdürecektir. Kalifiye ara eleman ihtiyacı sektörlerin genel problemi olarak karşımıza çıkıyor ve bunu aşmak için tüm meslek kuruluşları çaba sarf ediyor. Ancak devletin eğitim politikası içinde bu konuda temel değişikliklere ihtiyaç var. Odun dışı orman ürünlerinde 2013 daha çok yurtdışı pazarlarındaki kalite standartlarına uygunluk sağlamak gayretinin

fazla olacağı bir yıl olacak. Avrupa Birliği ve ABD'deki yeni uygulamaların yakından takip edilerek ürünlerin standartlarının bu pazarlara uygun hale getirilmesi yolunda ihracatçımız her an güncel bilgilerle donatılmalı. Orman köylüsünün bu tür ürünlere sahip çıkması ve üretimini zamanında ve doğru bir şekilde yapması her gün önemini arttıran bir konu. Bu konuda Orman Genel Müdürlüğü'ne büyük görev düşüyor. Ayrıca katma değeri yüksek ürünlerin ihracat şanslarını artırmaya yönelik çalışmalar bu yıl içinde hızlanacak ve direk döviz girdisi sağlayan bu tür ürünlerin üreticileri bilinçlendirilecek.

%14
ODUN DIŞI ÜRÜNLERDE SAĞLANAN İHRACAT ARTIŞI

Navlun maliyetleri sıkıntı yaratıyor

✓ Ülkemiz ihracata dayalı kalkınma modelinin benimsediği tarihten bu yana kişi başına düşen gelir, GSMH, enflasyon gibi ekonomik göstergeleri sürekli iyiye doğru gitti ve dünya sıralamasında üst sıralara yükselerek, dikkat çeken ve yatırım yapılan bir ülke konumuna geldi. İhracatçımızın rekabet gücünü arttırmak için enerji, istihdam gibi maliyetleri doğrudan etkileyen faktörleri ve kur seviyesini muhakkak rakip ülkeler seviyesinde, hatta onlardan biraz daha iyi seviyelerde tutmamız şart. Bu şekilde rekabet gücü artan ihracatçımız daha fazla istihdam yaratacak ve yarattığı katma değer ile ülke ekonomisinin büyümesine daha fazla katkı verecek. Daha bol, ucuz ve kolay ulaşılabilir kredi kaynakları ihracatın önünü açacak ve alıcılara ihracatçının daha iyi

hizmet sunmasını sağlayacak. Lojistik altyapı yetersizliği yine artan ihracatın önünde engel olarak gözükmüyor. Özellikle limanlara uzak noktalarda üretim yapan ihracatçılarımız, iç nakliye maliyeti ve tonaj gibi sıkıntılarla mücadele etmek zorunda kalıyor ve bunlar rekabetçilik yönünde dezavantaj olarak karşımıza çıkıyor. Hammaddeye ulaşmanın maliyeti de önemli bir faktör. Navlun maliyetleri de ihracatçı açısından sıkıntı yaratan bir kalem. Özellikle rekabetin az olduğu destinasyonlarda veya elleçleme kapasitesi düşük limanlarda navlun ücretleri çok yüksek maliyetlerle karşımıza çıkıyor ve KOBİ çapında imalat ve ihracat yapan üreticilerin gelişmesine engel oluyor. Bu sorunlar ne kadar çabuk ve doğru bir şekilde çözüme kavuşursa ülkemiz koyduğu hedeflere o kadar hızlı ulaşacak.

İklimlendirme sektörünü daha ileriye taşıyacağız

Sektörümüz gerek iç piyasada gerekse uluslararası piyasada son 10-15 yılda ettiklerini bugün biçmeye başladı. 2000 yılında sadece 2 milyar dolar olan dış ticaret hacmimiz bugün 11 milyar dolar seviyesine yaklaştı.

Son on yılda ülkemizde hızlı bir gelişim yaşayan sektörümüz, bugün geldiğimiz noktada ürün çeşitliliğinden hizmet alanına kadar çok geniş bir yelpazeye sahip oldu. Gerek dünyada gerekse ülkemizde teknolojinin hayatımızın hemen hemen pek çok alanına hâkim olduğu günümüzde, iklimlendirme sektörü de bu gelişmeden payını aldı, ürünlerimiz insan yaşamı içinde olmazsa olmaz bir noktaya ulaştı. Teknolojik açıdan kendini hızla geliştiren Türkiye iklimlendirme sektörü, bugün dünyanın dört bir yanına ısıtma sistem ve elemanları, soğutma sistem ve elemanları, havalandırma klima sistem ve elemanları, tesisat sistem ve elemanları, yalıtım malzemelerini kapsayan yüzlerce

çeşitli ürünü üretip ihraç ediyor. Global arenada 'Made In Turkey' markası artık güven ve kalite ile birlikte anılıyor. Ülkemizin uluslararası arenada saygınlığını ve etkinliğinin artması, Türkiye ürünlerine olan güvenin oluşması, ürün ve üretim kalitemizin dünya standartlarının üzerinde olması, kentsel dönüşümün iş hacmimizi arttırması, refah seviyesinin artması, alım gücünün yükselmesi,

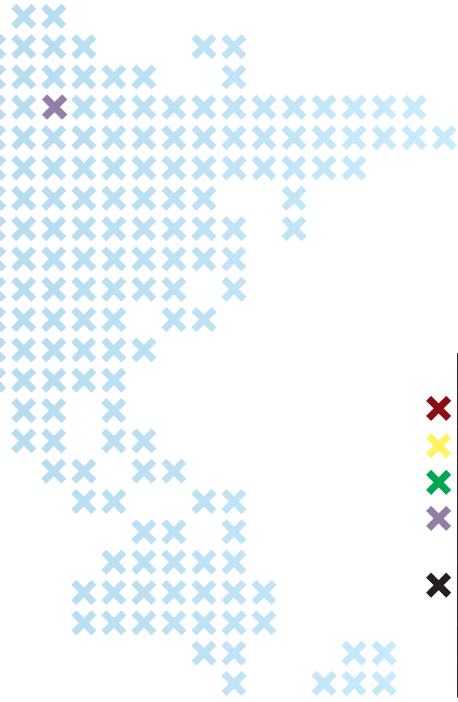
müşteri ile üretici arasındaki mesafenin kısılması, konfor beklentisindeki gelişme, çevreci ürünlerdeki gelişim ve çevre hassasiyetinin toplumda artması, daha düşük enerji tüketen sistemlere olan talep ve yenileme pazarındaki büyük potansiyel iç ve dış satış potansiyelimizi olumlu yönde etkiliyor.

Sektörün 10 bin aktif ihracatçısı var

Sektörümüz gerek iç piyasada gerekse uluslararası piyasada son 10-15 yılda ettiklerini bugün biçmeye başladı. 2000 yılında sadece 2 milyar dolar olan dış ticaret hacmimiz bugün 11 milyar dolar seviyesine yaklaştı. İhracatımız ise 500 milyon dolardan 4 milyar dolara yükseldi. İhracatın ithalatı karşılama oranı Türkiye ortala-

masının da üzerinde. Nihai hedefimiz, 2011 yılında kavuştuğumuz İklimlendirme Sanayi İhracatçıları Birliği (İSİB) önderliğinde, cumhuriyetimizin 100. kuruluş yıldönümünde ülkemizin 500 milyar dolar ihracat hedefine ulaşmasında bize düşen görevi layıkıyla yerine getirmek. Sektörümüz 2023 yılında 25 milyar dolar ihracat hedefine emin adımlar ile ilerliyor. Sektörümüzün bugün 10 bin aktif ihracatçısı var. Türkiye'nin '100 Büyük İhracatçı' sıralamasında 6 firmamız yer alıyor. Umarız gelecekte bu listelerde daha fazla iklimlendirme firması göreceğiz. 2012 yılı sektörümüz açısından canlı ve verimli bir yıl olarak geçti. Gerek yurt içi ve gerekse yurt dışı satışlarda, geçtiğimiz yıllara oranla daha iyi bir performans sergilendi.

ÜLKE	BİN \$
ALMANYA	363.159
IRAK	283.447
BİRLEŞİK KRALLIK	261.674
RUSYA FEDERASYONU	250.634
AZERBAYCAN-NAHÇIVAN	197.212
DİĞER	2.441.816
TOPLAM	3.797.942

İhracatı, ithalatını aşan bir sektör olacağız

İhracatımız artış ivmesini bu yıl da sürdürdü. Sektörümüz ihracat ve ithalat dengesini sağladı. Önümüzdeki yıllarda ihracatı, ithalatını aşan bir sektör olacağız. İklimlendirme sektörü 2012 yılını 4 milyar dolar ihracat ile kapattı. Bir önceki yıla oranla yükselişini sürdüren sektörümüz, en fazla ihracatı Almanya'ya yaptı. Almanya'yı Irak, İngiltere, Rusya, Azerbaycan, İran, İtalya, Fransa, Romanya ve Türkmenistan takip etti. İhracatta en büyük payı yüzde 41,8'lik pay ile tesisat sistem ve elemanları alırken, ardından yüzde 29,7 ile ısıtma sistem ve elemanları, yüzde 15,9 ile

havalandırma-klima elemanları ve yüzde 12,7 pay ile soğutma sistem ve elemanları yer aldı. Türkiye, dünya ihracatı içindeki payını geçtiğimiz sene binde 7,4'ten binde 8,2'ye çıkardı. Türkiye 2012 yılında da 152 milyar dolar ihracat ile yeni bir rekora imza attı. Türkiye iklimlendirme sektörü de ihracatta yükselişini sürdürüyor. Bizim dünya iklimlendirme pazarındaki payımız binde 9 oranında. Türkiye ortalamasının bile üzerindeyiz. Sektörümüzün cazibesi her geçen artıyor. Özellikle yabancı yatırımcıların sektörümüze olan ilgisi bizleri memnun ediyor. 2012'de dünya çapındaki markalar ülkemizde yerli üreticilerle ortaklıklar yaptı.

ALT SEKTÖRLER BAZINDA İHRACAT DAĞILIMI

- %4,8 Tesisat sistem ve elemanları
- %29,7 Isıtma sistem ve elemanları
- %15,9 Havalandırma-Klima elemanları
- %12,7 soğutma sistem ve elemanları

Ayak basmadık yer kalmayacak

✓ İSİB olarak geçtiğimiz yılı yoğun bir tempoda geçirdik. Bu sene ve sonraki senelerde bu tempo daha da artarak devam edecek. Sektörümüzün global pazarda daha fazla yer edinebilmesi için tanıtım faaliyetlerine İSİB önderliğinde ağırlık verdik. Özellikle yurtdışı fuarlara milli katılım düzenlenmesi ve tanıtım masaları oluşturulmasına yönelik çalışmalar yaptık. 2013'te de Brezilya Febrava Fuarı, Fransa Interclima, Fas Batimat Fuarı'na milli katılım organizasyonu düzenlenecek. Yine Fas'a sektörel ticaret heyeti

düzenlenecek. Ankara'daki Sodeks fuarına alım heyeti düzenlenecek. Almanya ISH fuarına info standı açılacak. Global pazarda sektörümüzün sesini en etkili şekilde duyuracağız. Kuzey Afrika'dan Japonya'ya kadar sektörel ticaret heyetleri düzenleyeceğiz. Tabiri caiz ise ayak basmadık yer kalmayacak. Sektörümüzün tüm fuarlarında en etkili biçimde yer alıp, iklimlendirme sanayicisine yeni ufuklar kazandırmak için çabalayacağız. Bir ihracat seferberliği başlattık, tüm organlarımız ile birlikte bu seferberliğin içinde olacağız.

ALİ ÖZİNÖNÜ
TİM SEKTÖRLER KONSEYİ ÜYESİ

Sektörde gözler komşu ülkelerdeki gelişmelerde

İthal ürünlere bağımlılığı en az olan sektörlerin başında gelen çimento, cam, seramik ve toprak ürünleri sektörü 2012 yılını 3,3 milyar dolarlık ihracatla kapattı. Çimentoda da ihracat 804 milyon dolar olarak gerçekleşti.

Çimento, cam ve seramik sanayi, Türkiye'nin en eski ve önemli sanayi dallarından olurken ülkemiz sanayileşmesinin en önemli yapıtaşı olan inşaat sektörünün tamamlayıcı unsurları niteliğinde bulunuyor. Her üç sektörde yarattığı katma değer ve istihdam açısından ülkemiz ekonomisinin en önemli sektörlerinden olan çimento, cam, seramik ve toprak ürünleri ihracatta yerli kaynakları en fazla kullanan ve ithal ürünlere bağımlılığı en az olan sektörlerden biri. 2012 yılı sektörün Türkiye geneli ihracatı, 3,3 milyar dolar oldu.

En sert düşüş Marmara'da

İç satışta neredeyse bütün bölgelerimizde düşüş söz konusu. Ege ve Doğu Anadolu bölgelerimizde

çok minimal oranlarda artış görülebilir. En sert düşüşün yaşandığı bölge ise Marmara olarak öne çıkıyor. 2012 yılında çimento sektörü ihracatı ise bir önceki yıla göre miktar bazında yüzde 7, değer bazında ise yüzde 12 azalma yaşadı. Buna göre sektörün ihracatı miktar bazında 13 milyon ton olurken değer bazında da 804 milyon dolar olarak gerçekleşti. Sektörde en çok ihracat kaydı gerçekleştirilen

ülkeler Irak, Rusya, Libya, İsrail ve Brezilya oldu. Özellikle Doğu Anadolu Bölgesi'nde Suriye ve Irak'a yönelik ihracatlarımızda çok büyük düşüş yaşanıyor. Suriye'deki düşüşün sebebi, hepimizce malum. Suriye'deki iç karışıklık ticareti olumsuz etkilemeye devam ediyor. Irak'a baktığımızda ise komşumuz İran ile yaşadığımız haksız rekabetin Irak'a yönelik ihracatımızı neredeyse yüzde 50 oranında düşürdüğünü görüyoruz. Rekabetteki zorluğumuz İran'a uygulanan ekonomik ambargo sonucu bu ülke parasının değerinin karaborsada resmi değerlere göre 2,5 kat daha ucuz olması. Bu da yaptıkları ve yapacakları ihracat birim fiyatlarında çok geniş bir oynama alanı bırakıyor ve rekabetimizi imkânsızlaştırıyor.

Çevre ülkelerde yaşanan gelişmeler sektörün takibinde

Bunun sonucunda özellikle Güneydoğu Anadolu'daki sektör fabrikalarında büyük stoklar oluşmasına sebep oluyor. Avrupa ülkelerinde yaşanan ekonomik kriz, bu ülkelerdeki yıllık çimento tüketimlerini yüzde 50'ler seviyesine kadar azalttı, bu da Türkiye çimentosunun satılabilirdiği bu pazarlarda ihracatımızın gerilemesine ve hatta durmasına sebep oldu. Yıllardır ihracat yaptığımız İran'da çimento üretim kapasitesi son beş yıl içinde 30 milyon tonlardan 80-85 milyon tona yükseldi ve iç tüketimi 60 milyon ton civarında olan bu ülke, ihracatçı konuma geldi. 2012 yılında İran'a uygulanan ambargolar sonucu başlayan karaborsa döviz kuru ve bankalar arası anlaşmaların yürümemesi, bizim en büyük

ÜLKE	BİN \$
✗ IRAK	322.266
✗ ALMANYA	201.512
✗ RUSYA	199.416
✗ BİRLEŞİK KRALLIK	141.963
✗ İSRAİL	140.117
DİĞER	2.096.976
TOPLAM	3.102.250

İhracat pazarlarımızdan biri olan İran'daki varlığımızı 5 milyon tonlardan 2,5 milyon tona kadar düşürdü. Resmi kur ile karborsa kur arasında 2,5 katlık bir uçurum var ve bu ihracatçıları planladıkları her malda İranlı ihracatçıya büyük bir güç veriyor. Öyle ki, ülkemizde 20-25 milyon ton olan çimento üretimi kapasite fazlalığına rağmen İran, Türkiye'nin doğusundan Türkiye'ye ihracata başladı. Bu sektörümüze zarar verebilecek bir gelişme.

Kentsel dönüşüm sektörü canlandırılacak

Suriye'de siyasi kargaşa bu ülkeye yönelik neredeyse 2 milyon tona dayanmış ihracatımızı sıfır nok-

tasına getirdi. Türkiye ihracatçısı 2012 yılında kendisine yeni hedefler koydu, Afrika'nın kuzeyi ve batısına yöneldi. Rakip Uzakdoğu, Çin ve Vietnam olarak karşımıza çıkıyor. Tabii bu pazarlarda diğer pazarlarda kaybettiğimiz miktarlar telafi edilse dahi, yüksek nakliye maliyetleri ve Uzakdoğu'nun düşük fiyatları ihracatımızı tutar olarak düşürecek. Doğu ve Güneydoğu Anadolu'daki fabrikalarımızın denize ulaşım zorluğu, onların Irak ve Suriye pazarlarındaki kayıplarını telafi etmelerini zorlaştırıyor. Bu gelişme Güneydoğu ve Doğu Anadolu'daki büyük kapasiteli fabrikalarımızda yüksek stoklara sebep oluyor ve bu da üretim maliyetlerini olumsuz etkiliyor. 2013 yılı beklentilerimizde iç piyasada başlayan kentsel dönüşüm projelerinin tüketime artış getireceği beklentimizi koruyoruz. Türkiye'de yenilenmesi gereken 8 milyon konutun bulunması bu beklentimizi artırıyor. Yine de olumlu beklentilerin kurulu kapasitenin tamamını tüketmesini öngörmüyoruz.

13
MİLYON TON
2012 YILI ÇİMENTO İHRACATI

Hammadde açısından Türkiye avantajlı durumda

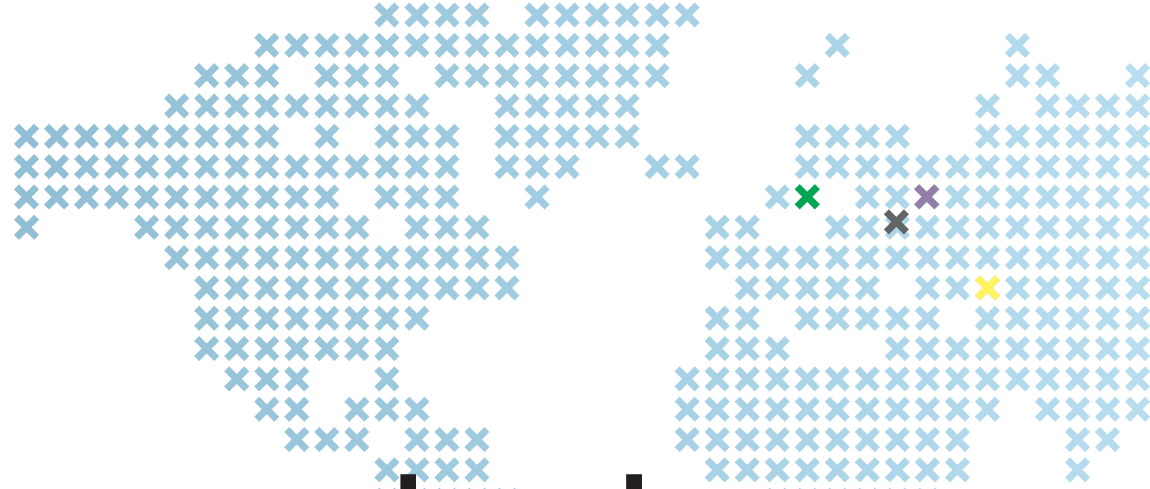
✓ Yarattığı katma değer ile ülkemizde stratejik bir önem taşıyan diğer bir sektörümüz de seramik sektörüdür. Seramik sektöründe sağlanacak ihracat artışı, yüksek katma değer doğuracak ve dış ticaret dengemize olumlu yansıtacaktır. Türkiye seramik sektörü hammadde açısından da diğer rakip ülkelere göre avantajlı durumda yer alıyor. Sektörde çalışan kalifiye insan kaynağının yanı sıra bilgi birikimi, Türkiye'ye dünya pazarlarında rekabet üstünlüğü sağlıyor. 2012 yılı seramik ihracatı geçen yıla kıyasla değerinde yüzde 6 artış kaydederek 1 milyar 23 milyon dolar olarak gerçekleşti. En fazla ihracat gerçekleştirilen ülkeler Almanya, Irak, İngiltere, İsrail ve Fransa oldu. Seramik sektörünün genel ihracatından en fazla pay alan alt mal grupları seramik kaplama malzemeleri ve

seramik sağlık gereçleri oldu. Seramik kaplama malzemeleri sektöründe 2012 yılında ihracatı bir önceki yıla göre yüzde 11 artarak 591 milyon dolar oldu. Seramik sağlık gereçleri sektöründe ise 2012 yılı ihracatı 188 milyon dolar olarak kaydedildi. 2023 için seramik sektörü olarak 3,5 milyar dolarlık bir öngörümüz bulunuyor. Bu, önümüzdeki yılda ortalama yüzde 11 ihracat artışı ile 12 yılda ihracatımızı dörde katlamak anlamına geliyor. Türkiye cam sektörü de yarattığı katma değer ve istihdam açısından ülkemiz ekonomisinin en önemli sektörlerinden biri ve yerli kaynak kullanımı yüksek. 2012 yılında cam ihracatımız 805 milyon dolar oldu. Sektör ihracatı bir önceki yıla göre miktar bazında yüzde 12, değer bazında ise yüzde 5 azaldı. En fazla ihracat yapılan ülkeler Almanya, İtalya, İngiltere, Fransa ve Irak oldu.

KEMAL KAÇMAZ
TİM SEKTÖRLER KONSEYİ ÜYESİ

Yaş meyve sebzeden küçümsenmeyecek bir başarı hikayesi

Geride bıraktığımız 10 yıl içinde yapılan çalışmaların yaş meyve sebze üretim ve ihracat sektörünün gelişmesinde çok önemli katkıları oldu. Çıkarılan yasalar ve yönetmeliklerle yapısal değişim gerçekleşti, sektörün altyapısı güçlendi. Üreticiler dünya standartlarında üretim yapar hale geldi, yaş meyve sebze ihracatçıları pazarlarda rekabet edebilir ve sürdürülebilirliği sağlayabilen bir konuma erişti.

Dünyada yaşanan ekonomik krizle birlikte özellikle yakın komşularımızda yaşanan siyasi gelişmelerin olumsuz etkileri, yaş meyve sebze ihracatının artış hızını etkilemesine rağmen, yaş meyve sebze sektörü 2012 yılında 3 milyon 23 bin ton yaş meyve sebze ihracatı karşılığında 2 milyar 183 milyon dolar döviz girdisi sağlamayı başardı. Yaşanan bunca olumsuz ekonomik şartların yanı sıra, beklenmeyen iklim değişikliklerinin etkisiyle özellikle narenciye rekoltesinin düşüklüğü, 2012 yılında bir önceki yıla göre yaş meyve sebze ihracatında yüzde 6'lık bir azalmanın yaşanmasına sebep oldu. Şartların böyle ağır

olduğu bir yılda yaş meyve sebze sektörünün gerçekleştirdiği ihracat, küçümsenmeyecek bir başarı hikayesi. Geride bıraktığımız 10 yıl içinde yapılan çalışmaların yaş meyve sebze üretim ve ihracat sektörünün gelişmesinde çok önemli katkıları oldu. Çıkarılan yasalar ve yönetmeliklerle yapısal değişim gerçekleşti, üretim, ambalaj, soğuk muhafaza ve ihracat altyapısı güçlendi. Üreticiler dünya standartla-

rında üretim yapar hale geldi, yaş meyve sebze ihracatçıları da dünya standartlarında ihracat ettikleri ürünler ile pazarlarda rekabet edebilir ve sürdürülebilirliği sağlayabilen bir konuma erişti.

Erik beklenenin üzerinde artış gerçekleştirdi

2012 yılında en çok ihraç edilen ürün sıralamasına 562 bin tonluk ihracat ile domates ilk sırada

yer aldı, bu ürünü 417 bin tonla mandalina, 375 bin tonla limon, 326 bin tonla portakal ve 210 bin ton ile üzüm takip etti. Yıllık bazda ihracatı en çok artan ürün ise erik oldu, erik ihracatı bir önceki yıla göre yüzde 130 artarak 26 bin 182 tonla beklenenin üzerinde bir artış gerçekleşti. Bu ürünü yüzde 97'lik ihracat artışı ile kayısı, yüzde 50'lik ihracat artışı ile çay takip etti. En çok ürün ihracat ettiğimiz ilk beş ülke arasında ise Rusya Federasyonu yüzde 36'lık bir payla ilk sırayı aldı, yıllık 3 milyon 23 bin tonluk yaş meyve sebze ihracatının 1 milyon 72 bin tonluk kısmı bu ülkeye gerçekleşti. Bu ülkeyi Irak, Almanya, Ukrayna ve Bulgaristan takip etti.

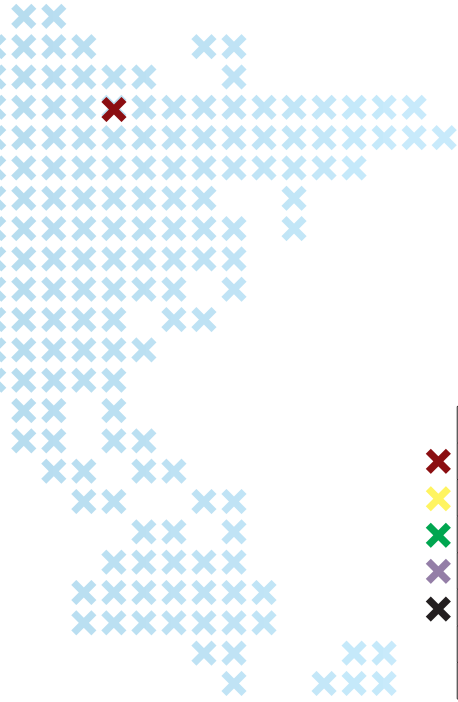

Domates 562 bin ton

Mandalina 417 bin ton

Limon 375 bin ton

Portakal 326 bin ton

ÜLKE	BİN \$
✗ RUSYA	795.587
✗ IRAK	303.275
✗ ALMANYA	195.930
✗ UKRAYNA	184.354
✗ BULGARISTAN	83.123
DİĞER	622.538
TOPLAM	2.184.807

2023 ihracat hedefi

10 milyar dolar

Ülke olarak 2023 yılı 500 milyar dolarlık ihracat hedefimiz içerisinde yaş meyve sebze ihracat sektörü 10 milyar dolarlık ihracat hedefi koydu. Türkiye İhracatçılar Meclisi'nin bu hedefe ulaşmak için belirlediği yol haritasına uygun olarak, yaş meyve ve sebze sektörü 2012 yılında bu hedef doğrultusunda çalışmalarını sürdürdü ve 2012 yılında sektörümüz yapmış olduğu çalışmalarla ilk-lere imza attı. 2012 Şubat ayında Almanya Berlin'de düzenlenen Fruit Logistica Yaş Meyve Sebze Fuarı'nda ilk olarak partner ülke olundu ve milli düzeyde bu fuara iştirak edildi.

Önemli işlere imza atıldı

Yine 2012 yılında yaptığımız en önemli çalışma, ülkemizin ve narenciye sektörümüzün 2020 yılına kadar tanıtımına, üretim ve ihracatının artmasına katkı olacağına inandığımız 14. Uluslararası Turunçgil Kongresi'nin Türkiye'de gerçekleşecek olması.

**3 MİLYON
23 BİN
TONLUK
İHRACAT**

4 yılda bir gerçekleşen ve bilimsel ağırlıklı olan bu kongrenin ilk kez Türkiye'de gerçekleşmesi için yapmış olduğumuz çalışmalarda bizlere büyük destek veren Ekonomi Bakanı Zafer Çağlayan'a şükranlarımızı sunarız. 2012 yılında sektörümüz paydaşları Ulusal Turunçgil Konseyi (UTK), Narenciye Tanıtım Grubu (NTG), üretici birlikleri ile yaş meyve sebze sektör kurulu çalışmalarını hız kesmeden sürdürdü. Ulusal Turunçgil Konseyi (UTK) başlatmış olduğu narenciye envanter çalışmasını bütün ülke genelinde tamamlamak için üretim bölgelerinde gerçekleştirdiği çalışmalarını son aşamaya getirdi.

Soğuk zincir uygulaması başladı

✓ Narenciye Tanıtım Grubu, narenciyede ürün çeşitliliğini, verimliliğini arttırmak ve üretim sezonunu uzatmak için erkenci ve geçici narenciye türlerinin bölgelerde adaptasyon çalışmalarını Alata Bahçe Kültürleri Araştırma Enstitüsü (ALATA), Batı Akdeniz Tarımsal Araştırmalar Enstitüsü (BATEM) ve Çukurova Üniversitesi Ziraat Fakültesi ile başlatmış bulunuyor. 2012 yılında sektör kurulu olarak ürünlerimizin raf ömrünü uzatmak için ülke genelinde yaş meyve sebze taşımacılığın kesintisiz olarak devam etmesi için soğuk zincir uygulamasının başlatılması kararı alındı.

Tarih belirlenmesi konusunda lojistik sektörünün kuruluşları ile Ekonomi Bakanlığı koordinasyonunda çalışmalar sürdürülüyor. Diğer ihracat ürünlerine göre zor şartlarda üretilen, kolay bozulabilen özelliğe sahip yaş meyve sebze ürünleri ihracat eden ihracatçılarımız, ülkemize net döviz girdisi sağlamak için 2013 yılında da çalışmalarını 2023 hedeflerimiz doğrultusunda sürdürecektir. Bu yılın geçen yıla göre daha olumlu ve verimli koşulları olacağını tahmin ediyoruz ve önümüzdeki yıllarda artan üretimimize paralel olarak yaş meyve sebze ihracatımızda artarak devam edeceğine inanıyoruz.

İhracatını en çok artıran ikinci sektör

Sektör olarak pazarımızı çeşitlendirmek için de yoğun olarak çalışıyoruz. Fakat 2012 yılında ihracatımızda yine ön sıralarda Ortadoğu ülkeleri var. Öyle ki, Ortadoğu'ya yaptığımız ihracatımız geçen yıla göre yüzde 54 artış göstererek 675,5 milyon dolara ulaştı. Bu da en önemli pazarımızın özellikle Birleşik Arap Emirlikleri'nin başını çektiği Ortadoğu ülkeleri olduğunu gösteriyor.

Mücevher sektörü tüm zorluklar ve dünya-daki krize rağmen geçen yıl ihracatını en çok artıran ikinci sektör oldu. 2012 mücevher ihracatımız, 2011 yılının aynı dönemine göre, yüzde 42,6 oranında artış göstererek, 2 milyar doları geçti. Bu başarı çırağından ustasına, patronundan çalışanına tüm sektörün başarısı. Sektör olarak yaptığımız ihracatın büyük kısmının altın takı olduğunu söyleyebiliriz. 2012 rakamlarına ayrıntılı bakarsak altın takı grubunda 1,6 milyar dolarlık ihracat yaptığımızı görüyoruz. Biz bu başarıyı altın fiyatlarının son derece dalgalı ve risk oranı yüksek olduğu bir dö-

nemde yakaladık. Diğer taraftan, mücevher sektörünün içinde sayılan, ama kanunen ihracatçı birliklerine beyan zorunluluğu olmadığı için rakamlarımıza yansımayan külçe altın ihracatımız var. 2011 yılında 1,4 milyon dolar toplam altın ihracatı yapılırken, 2012 yılında aynı üründen 13,3 milyon dolar ihracat yapıldı. Bu durum, sektörümüzün Türkiye'nin cari

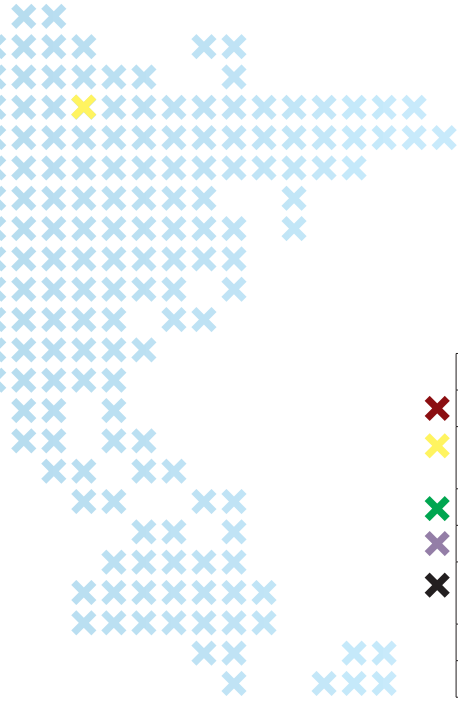
açığının kapatılmasında ciddi bir katkı yaptığını gösteriyor. Bu konu üzerine çok gidildi. İşin siyasi boyutu irdelendi. Fakat biz işin siyasi boyutuna bakmıyoruz.

En önemli pazar Ortadoğu

Sektör olarak pazarımızı çeşitlendirmek için de yoğun olarak çalışıyoruz. Fakat 2012 yılında ihracatımızda yine ön sıralarda Ortadoğu

ülkeleri çıktı. Öyle ki Ortadoğu'ya yaptığımız ihracatımız geçen yıla göre yüzde 54 artış göstererek 675,5 milyon dolara ulaştı. Bu da en önemli pazarımızın özellikle Birleşik Arap Emirlikleri'nin başını çektiği Ortadoğu ülkeleri olduğunu gösteriyor. Tabi diğer önemli pazarımız her zaman olduğu gibi Avrupa'dır. Avrupa Birliği dışı ülkelere toplam 608 milyon dolar ihracat yaptık. Bu rakama AB ülkelerine yaptığımız 475 milyon doları eklersek Avrupa'ya 1 milyar doları aşkın ihracat yaptığımızı görüyoruz. Bu da gerçekten ciddi bir rakam. Ülke bazında baktığımızda ise, az önce de belirttiğimiz gibi, Birleşik Arap Emirlikleri'ne ihracatımız, 2012 yılında yüzde 66,2 arttı. BAE, sektörün toplam

ÜLKE	BİN \$
BAE	439.994
RUSYA FEDERASYONU	190.456
IRAK	167.884
İSVİÇRE	118.164
BİRLEŞİK DEVLETLER	116.967
DİĞER	1.049.619
TOPLAM	2.083.084

ihracatı içinde 439 milyon dolar ihracatla yüzde 21'lik pay alan çok önemli bir konumda yer alıyor.

Ortadoğu'da istikrar sektörü olumlu etkiler

Son yıllarda Ortadoğu ülkelerinde yaşanan krizlerden dolayı, bu bölgedeki ülkelere gerçekleştirdiğimiz ihracatlarda inişler çıkışlar oldu. 2013 yılında bölgede istikrarın sağlanmasıyla, olumlu anlamda en fazla etkilenecek sektörün biz mücevher sektörü olacağına inanıyoruz. Sonuç olarak 2012 yılı mücevher ihracatı için başarılı bir yıl oldu. Hem işlenmiş altın, hem mücevher, ekstra olarak da külçe

altın ticareti ihracatımızı artırdı. 2013 yılının ise çok iyi başladığını söylemek zor. Bir defa, İran'a altın ihracatı bitecek. Diğer taraftan Türkiye'de durumun geçen senenin yaklaşık yüzde 25 ile 30 gerisinde olduğunun duyumlarını sektör firmalarından alıyoruz.

Katma değerli üretim desteklenmeli

İç piyasada geçen yıl altıncı aydan sonra beklenmedik bir durgunluk yaşanmaya başladı. Bu durgunlukta maalesef yapısal sorunlarımızın rolü büyük. Pırlantalı takı ihraç etmemize mevcut vergi mevzuatı izin vermiyor. Çünkü ÖTV ödeyerek ithal ettiğimiz hammadde çıplak taş ile dahilde üreteceğiniz bitmiş ürününüz, ÖTV'siz ithal edilebilen bitmiş pırlantalı ürün ile hem içeride hem dışarıda rekabet edemiyor. ÖTV konusunda herkesin destek olmasını bekliyoruz. Yurtdışından vergisiz pırlantalı ürün gelince buradaki atölyeler kapanıyor. Türkiye'deki katma değerli üretimin desteklenmesi ve teşvik edilmesi zorunluluğu var.

Sektörün yolu açık

Geçen yıl Türkiye'ye giren hurda altınlar için gümrükler KDV talep etti. Buna karşılık "külçeye dönecek hurda altına KDV olmaz. Bu hurdayı alıp rafine altına çevirme işi bir sektör olacak, yeni bir iş kolu doğacak, hurda altın ithalatına da KDV almayın" dedik. Bizi dinlediler, ithalatta hurda altına KDV uygulamadılar. Bugün Türkiye dünyanın en büyük hurda altın işleme ve rafinasyon merkezlerinden bir tanesi oldu. Mücevher İhracatçıları Birliği olarak, sektörün yolunun açık olduğunu biliyoruz. Önümüzdeki engelleri de birer birer kaldırmak için çalışmalar yapıyoruz. Sektörün yetişmiş insan kaynağına ihtiyacı var. O yüzden yeni açılan Kuyumculuk Meslek Lisesi'nin destek ve işbirliği çağırısına hemen olumlu yanıt verdik. Sektörümüzün nitelikli yetişmiş eleman ihtiyacının giderilmesi için önemli bir adım attık. Milli Eğitim Bakanlığı ile imzaladığımız protokol çerçevesinde, bu okulumuzda modern kuyumculuk laboratuvar ve

atölyeleri tadil ve tefriş ettik. Bunun yanı sıra ülkemizde var olan bu taş kesim sanatını tekrar canlandırmak üzere çalışmalarda bulunuyoruz. Umarız kısa bir vadede bu çalışmalarımız sonuçlarını vermeye başlar ve İstanbul'dan hareketle, Anadolu'da çeşitli merkezlerde, büyük toplulukların istihdam edilebileceği, hatta engellilerin de çalışabileceği taş kesim köyleri kurmaya başlarız. Diğer taraftan, İstanbul International Jewellery Show'u kuyumculuk sektöründe dünyanın en önemli fuarlarından biri haline getirdik. Verdiğimiz destekle, önümüzdeki dönemde, sektörün yeryüzündeki en önemli ilk beş fuarından biri olacağını öngörüyoruz. Sektör olarak çok önem verdiğimiz noktalardan biri de Sektörel Dış Ticaret heyetleridir. Bu senenin başından Fas-Tunus için bir heyet düzenledik. Çok ciddi iş bağlantıları sağladık. Sektörümüzün hedeflediği ülkelere bu tür heyet organizasyonlarının sayısını artırarak yeni pazarlara açılmayı hedefliyoruz.

1.6

**MİLYAR DOLAR
SEKTÖRÜN ALTIN TAKI
GRUBUNDA YAPTIĞI
İHRACAT TUTARI**

Halı ihracatındaki artış rakipleri geride bıraktı

Halı ihracatımızın son 10 yıllık geçmişine baktığımızda, küresel krizin en derin etkilerinin hissedildiği, 2009 yılı hariç olmak üzere ihracatımızın sürekli artan bir seyir izlediği göze çarpıyor. Üstelik bu artışlar rekor seviyelerde, ülkemiz genel ihracatının ve benzer sektörlerin ihracat artış oranlarının çok üzerinde gerçekleşti.

Halı sektörü, özellikle el halıcılığı, ülkemizin en eski ve önemli kültürel zenginliklerinden olmasının yanı sıra ülkemizin önemli ihracat kalemlerinden bir tanesi olarak da öne çıkıyor. Sektör yarattığı istihdam, ürettiği kültürel zenginlik ve ihracat döviz girdisi ile tüm Türkiye çapında çok ciddi bir katma değer yaratıyor. Türkiye halısı tarihinin çok eski dönemlerinden beri dünya çapında marka değerinde bir isme sahip olan bir ürün. Bu tarihi ve kültürel zenginliğimiz gücünü bugün bile koruyor, dünyanın dört bir yanından gelen alıcıların yoğun ilgisini çekiyor. 2011 yılı sonu itibarıyla Türkiye dünyada Hindistan ve Mısır'ın ardından en büyük üçüncü ihracatçı olarak öne çıkıyor. Ancak ülkemizin

ihracatı tüm rakiplerine oranla çok daha hızlı bir şekilde artmakta olduğu için yakın gelecekte daha yukarı seviyelere çıkacağımıza dair inancımız tam. Makine halısı sektöründe de üretici ve ihracatçılarımızın yaptıkları yoğun yatırımlar neticesinde artan teknolojik kabiliyet ile ürün ve hizmet kalitesindeki yükseliş, ülkemizi dünyanın en büyük üçüncü halı tedarikçisi konumuna taşıdı. Makine halısında 250 milyon metrekareden fazla makine halısı

üretim kapasitemiz var.

Özgün tasarımlar çoğaldı

Dünyada parça makine halısının toplam 2 bin 400 civarında dokuma tezgâhı olduğu tahmin edilirken bunun 750-800 adedi Türkiye'de Gaziantep bölgesinde bulunuyor. Son yıllarda, özgün tasarım ve modellerle dünya pazarının eğilimlerine uygun halı dokuyuculuğunda ve üretiminde büyük gelişme sağlandı. Bütün bu gelişmeler çerçevesinde halı sektörü hem ihracat hem de üretim ve istihdam açısından ülkemizde ileriye dönük önemli potansiyele sahip sektörlerden. Bu potansiyel de son dönemde ihracatta kaydettiği başarılarla daha belirgin hale geldi. Halı ihracatımızın son 10 yıllık geçmişine baktığımızda, küresel krizin en derin etkilerinin hissedildiği, 2009 yılı hariç olmak üzere

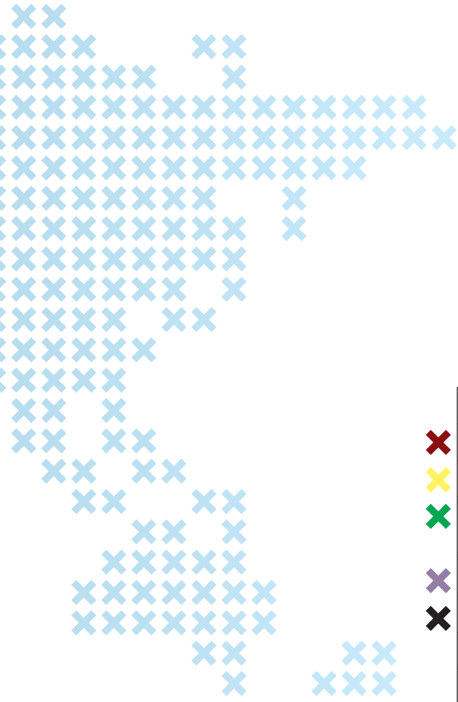
ihracatımızın sürekli artan bir seyir izlediği göze çarpıyor. Üstelik bu artışlar rekor seviyelerde, ülkemiz genel ihracatının ve benzer sektörlerin ihracat artış oranlarının çok üzerinde gerçekleşti. 2003 yılında 384,3 milyon dolar olan ülkemiz halı ihracatı 2012 yılı sonunda beş katın üstünde bir artışla 2 milyar 12 bin dolar olarak gerçekleşti. Sektör Türkiye'nin toplam ihracatından aldığı payı yüzde 1,32'ye yükseltti. Halı ihracatımızda kaydedilen yüzde 23,5 oranındaki artış Türkiye'nin

2.1

MİLYAR DOLAR
SEKTÖRÜN 2012 YILI
TOPLAM İHRACATI

1.9

MİLYAR DOLAR
2012 YILI MAKİNE
HALISI İHRACATI

ÜLKE	BİN \$
✗ S. ARABİSTAN	333.745
✗ İRAK	199.069
✗ BİRLEŞİK DEVLETLER	184.322
✗ LİBYA	130.740
✗ ALMANYA	99.612
✗ DİĞER	1.064.453
TOPLAM	2.011.941

%23,5
SEKTÖRÜN KAYDettiği İHRACAT ARTIŞI

genel ihracatında kaydedilen artışın nerdeyse iki katı düzeyinde gerçekleşti.

Arap Baharı ihracatı artırdı

Siyasi ve sosyal çalkantılara sahne olan 2012 yılında halı ihracatımızda önce çıkan ülkeler Suudi Arabistan, Irak, ABD, Libya ve Almanya olurken en önemli gelişmelerinden bir tanesi de etkileri hali hazırda hissedilmeye devam eden Arap Baharı süreci oldu. Yaşanan çalkantılar ve çatışmalar nedeniyle bir dönem bıçak gibi kesilen ihracatımız yeniden kurulan düzen ve sağlanan istikrar ile hızla artmaya başladı. 2012 yılının sonu itibarıyla bahse konu ülkelere Libya ve Mısır'a yönelik ihracatta bir önceki yıla kıyasla

yüzde 400'ler civarında ihracat artışları kaydedildi. İçerisinden geçtikleri siyasi çalkantıların ardından yeniden toparlanma sürecini yaşayan Arap Baharı'nın etkisindeki ülkelerde siyasi istikrara paralel olarak büyüyen inşaat sektörü halı sektörümüzün ihracatının ciddi değerlerde artmasına olanak sağladı.

El halısı ihracatı artış trendinde

Toplam halı ve makine halısı ihracatımızdaki kadar keskin olmamakla birlikte el halısı ihracatımız da son 10 yılda yükselen bir artış trendi izledi. 2012 sonu itibarıyla el halısı ihracatımızda öne çıkan ülkeler olarak ABD, Japonya, Çek Cumhuriyeti, Irak ve Almanya olarak sıralanıyor. El halısı ihracatımızda AB kaynaklı ekonomik kriz el halısı ihracatımızda etkisini ciddi şekilde hissettirdi, toplam el halısı ihracatımızda yüzde 41'lik paya sahip AB ülkelerine yönelik el halısı ihracatımız, yüzde 35,9 oranında azaldı ve 91 milyon dolardan 58,3 milyon dolara geriledi.

İhracatta çevre ülkeler öne çıktı

✓ 2013 yılı ile birlikte el halıları ihracatımızın tekrar yükseliş seyrine girmesini hedefliyoruz. 2012 yılı sonu itibarıyla makine halısı ihracatımız, 2011 yılına kıyasla yüzde 29,5'lik bir artışla 1,9 milyar dolar olarak kaydedildi. Toplam halı ihracatımız içerisindeki payı yüzde 92'ler seviyesinde olan makine halısı ihracatımızda öne çıkan ülkeler toplam halı ihracatımızda öne çıkan ülkeler ile aynı. Tekrarlamak gerekirse, Suudi Arabistan, Irak, ABD, Libya ve Almanya 2012 sonu itibarıyla ihracatta öne çıkan ülkeler farklı olarak makine halısı

ihracatımızda AB ülkelerine yönelik ihracat hız kesmedi ve 2012 sonunda bir önceki yıla kıyasla yüzde 5,7 gibi sınırlı bir seviyede dahi olsa arttı. Ekonomi Bakanlığı ve Türkiye İhracatçılar Meclisi öncülüğünde yürütülmekte olan 2023 İhracat Hedefleri Projesi ve Hedef Pazarlar Projesi ile ülkemizin halı ihracatı ve pazar çeşitliliği günden güne artıyor. 2023 yılı itibarıyla halı sektörümüz için öngördüğümüz ihracat hedefi 5,5 milyar dolar olup sektörümüzün sergilediği ihracat performansı göz önüne alındığında, hedefimize ulaşacağımıza dair inancımız son derece yüksek.

DURSUN OĞUZ GÜRSOY
TİM SEKTÖRLER KONSEYİ ÜYESİ

Elde edilen başarılar tesadüf değil

Serbest piyasa koşullarında sağlanan istikrar ortamının devamı, üretilen fındığın tamamının satılmasını kendisine hedef olarak koyan sektörün yanı sıra, uzun vadede tüm paydaşlar lehine olumlu sonuçlar elde edilmesine imkân sağlayacak. Zira önü daha da açılacak olan Türkiye fındığı yeni pazarların bulunması ile birlikte, çok kısa bir zaman içerisinde tüm dünya ülkelerine satılabilir bir ticari emtia haline gelecek.

Küresel ekonomik krizin gölgesinde geçen ve AB ülkelerinin krizin aşılması konusunda ortak bir zeminde buluşmadığı 2012 yılındaki kargaşa ve istikrarsızlık ortamına rağmen 2023 yılı için ülkemizin ihracat hedefi olarak belirlediği 500 milyar dolara ulaşılması yolunda takdire şayan bir başarı olarak addedilen 152 milyar dolar tutarındaki 2012 yılı ihracatı Cumhuriyet tarihimizin bir rekoru olmasının yanı sıra fındık özelinde 265 bin ton/iç fındık ihracatı gerçekleştirilerek miktar bazında en fazla fındık ihracatının yapıldığı yıl olma özelliğini de beraberinde taşıyor. 2012 yılında 1 milyar 802 milyon

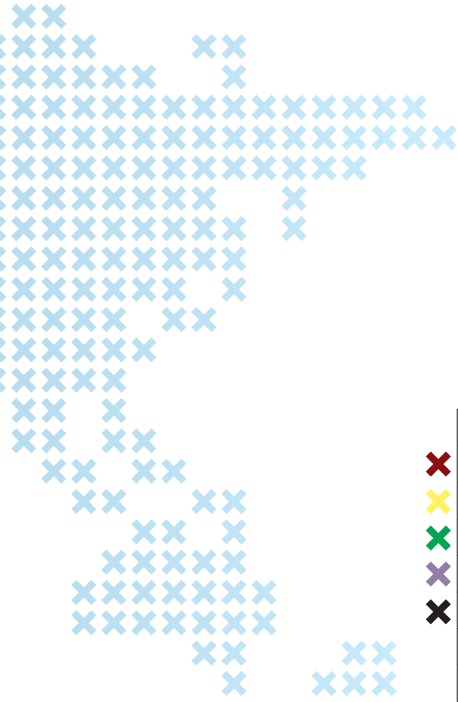
462 dolar döviz girdisi sağlayarak tarım sektörü ihracatının yüzde 9'unu tek başına gerçekleştirme başarısını da gösteren fındık ve mamulleri sektörü, aynı zamanda 2005 yılında elde edilen 1 milyar 928 milyon 378 bin dolar döviz girdisinden sonra bir yılda elde edilen en yüksek ikinci döviz girdisine ulaşılan bir yılı geride bırakmış bulunuyor.

Üretim fazlası sorunu olmayacak
2012 yılında ihracatı gerçekleştirilen 265 bin ton iç fındığın 530 bin ton kabuklu fındığa tekabül ettiği ve iç tüketimin 100-120 bin ton/kabuklu hacmine ulaştığı göz önünde bulundurulduğunda ihracat ve iç tüketim toplamı olarak yıllık tüketimin 630-650

bin ton/kabuklu civarına ulaştığı görülüyor ki, Türkiye'nin ortalama yıllık rekoltesine denk gelen bu tüketim miktarı önümüzdeki yıllarda çok ciddi gelişmeler olmadığı takdirde, ülkemizde üretim fazlası sorunu olmayacağı bir işareti olarak değerlendiriliyor. Tüm bu yorumların olmazsa olmaz şartı, devletin

2009 yılından bu yana uygulamaya koyduğu ve bir devrim niteliğinde olan, fiyatların tamamen arz talep kuralları çerçevesinde teşekkülüne imkân sağlayan fındık stratejisinin uygulanması kararlılığının azimle devam ettirilmesi. Bundan sonraki süreçte devletin doğrudan fındık fiyatlarına müdahale etmek suretiyle üreticiyi destekleyecek bir kararı yeniden hayata geçirmeyeceği, söz konusu strateji çerçevesinde rekolte miktarının yüksek olduğu yıllarda gelirlerinde azalış olması muhtemel olan üreticilerin gelir kayıplarını bertaraf edebilmek için bütçe imkanları çerçevesinde üreticilere alan bazlı destek ödemelerine devam edeceği düşünülüyor ki, nitekim devlet

265
BİN TON
SEKTÖRÜN 2012 YILI
İÇ FINDIK İHRACATI

ÜLKE	BİN \$
✗ ALMANYA	381.815
✗ İTALYA	326.351
✗ FRANSA	223.538
✗ POLONYA	76.425
✗ KANADA	73.810
DİĞER	723.522
TOPLAM	1.805.461

alan bazlı destekleme sistemine üç yıl süreyle uzatılması yönündeki bir kararı da hayata geçirmiş bulunuyor ve bu karar sektör tarafından son derece olumlu karşılanıyor.

FTG tanıtım çalışmalarına ağırlık veriyor

Bu politikanın devamı halinde, arz fazlası sorunu fındık sektörü için artık bir tehdit unsuru olmaktan çıkarak, kısa süre içerisinde ihracatta büyük artış sağlanacak. Ayrıca rakip ülkelerin bir kısmı kendileri için karlı olmaktan çıkacak olan fındık üretiminden vazgeçecek ve fiyatlar kendi mecrası içerisinde

teşekkül edeceğinden üreticiler maliyete göre karlı fiyatlar elde etme imkânına sahip olacak. Serbest piyasa koşullarında sağlanan istikrar ortamının devamı, üretilen fındığın tamamının satılmasını kendisine hedef olarak koyan sektörün yanı sıra, uzun vadede tüm paydaşlar lehine olumlu sonuçlar elde edilmesine imkân sağlayacak. Zira önu daha da açılacak olan ve bugün 106 ülkeye satılma başarısı gösterilen Türkiye fındığı yeni pazarların bulunması ile birlikte, çok kısa bir zaman içerisinde tüm dünya ülkelerine satılabilir bir ticari emtia haline gelecek. Bunun başarılması amacıyla fındık ve mamulleri sektörü tarafından kurulan ve bugün artık önemli ihracat stratejisi kanallarından birisi haline gelen sektörel tanıtım gruplarının ilki olma özelliğini taşıyan Fındık Tanıtım Grubu tarafından, başta Çin Halk Cumhuriyeti olmak üzere Rusya Federasyonu ve potansiyel tüketici olabilecek ülkelerde tanıtım çalışmalarına ağırlık veriliyor.

106
FINDIK İHRACATININ
YAPILDIĞI ÜLKE SAYISI

Ar-Ge çalışmaları hızlandı

✓ Fındık ve fındık mamulleri sektörünün kaydettiği başarılar bir tesadüften ibaret değil. Sektör yaptığı Ar-Ge ve inovatif yatırımlar ile dünyanın en modern entegre tesislerine sahip. Bu tesislerde dünyanın istediği standartlarda mal üretiyor ve alıcı talepleri doğrultusunda istenilen kalitede fındıkları sorunsuz bir şekilde dünya pazarlarına, hatta ünlü sanayi firmalarının tesislerine doğrudan ürün sunabiliyor. Diğer taraftan, sevindirici bir gelişme de sektördeki firmaların fındıklı mamul üretimine ilgi duymaya

başlamaları ve bu yöndeki Ar-Ge çalışmalarına hız vermiş olmaları. Bu bağlamda, Türkiye yakın gelecekte sadece natüre ve işlenmiş fındık ihracatçısı olmaktan ziyade katma değeri yüksek fındıklı nihai mamul ihracatında da söz sahibi bir ülke konumuna gelecek. Türkiye fındık ihracatçısı, ülkemizin 2023 hedefi olan 500 milyar dolar tutarındaki ihracata ulaşılmasında üzerine düşen görevi, bugüne kadar olduğu gibi bundan sonra da layıkıyla yerine getireceğinden son derece emin.

SİNAN KIZILTAN
TİM SEKTÖRLER KONSEYİ ÜYESİ

Tanıtım gruplarının ihracata katkısı büyük

Su ürünleri ve hayvansal mamuller sektöründe liderlik konumunu kanatlı etleri sürdürürken, bunu su ürünleri, yumurta ve süt ürünleri sektörü izliyor. En fazla ihracat artışı, kanatlı etleri ve yumurtada görülüyor.

Su ürünleri ve hayvansal mamuller sektörü, 1990'larda henüz emekleme döneminde olan alt sektörler itibariyle, ilerleyen zamanda dünya standartlarındaki kaliteli ve kontrollü üretimi ve buna paralel artan kapasitesi ile bugün 121 ülkeye ihracat yapabilir hale geldi. 2011 yılında su ürünleri ve hayvansal mamuller sektörü en yüksek ihracat artışına sahip olan sektör oldu ve yakaladığı yüzde 48'lik ihracat artışıyla yıldız sektör halini aldı. 2012 yılı ihracatındaki ivme aynı hızda olmasa da ihracatımız, yüzde 17'lik bir artışla 1,6 milyar dolara ulaştı. Tüm bu ihracat değerine Su Ürünleri Tanıtım Grubu ile Kanatlı Ürünleri Tanıtım Grubu'nun yaptığı çalışmaların, özellikle fuar katılımlarının katkısı çok büyük.

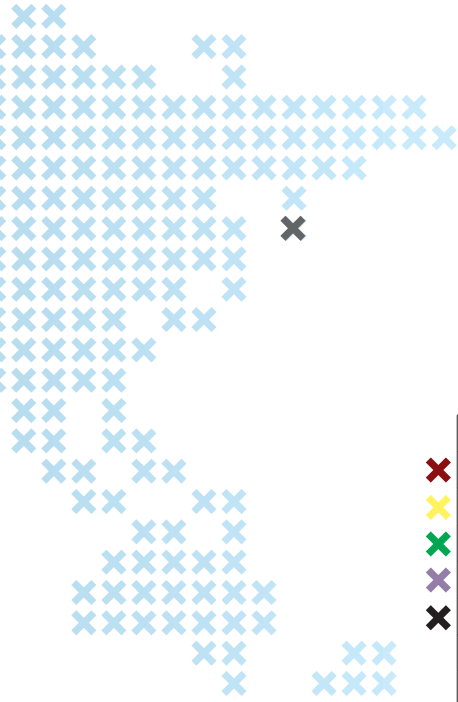
Katılım sağlanan fuarlar sektörün bilgi alışverişini sağlıyor, yeni pazarlara ulaşmakta köprü vazifesi görüyor. Katılımın yoğun olduğu bu fuarlarda teknolojik gelişmeler ve hedef pazarlardaki fırsatlar da takip edilebiliyor. Aynı zamanda üreticiler ve satıcılar için de buluşma noktası işlevi görüyor. Su ürünleri ve hayvansal mamuller sektöründe liderlik konumunu kanatlı etleri sürdürürken, bunu su ürünleri, yumurta ve süt ürünleri sektörü izliyor.

Su ürünlerinde Türkiye'nin potansiyeli büyük

En fazla ihracat artışı, kanatlı etleri ve yumurtada görülüyor. Birliğimiz çalışma alanındaki sektörler değerlendirildiğinde, ihracat değerimizin bal ve süt ürünleri hariç diğer sektörlerde önemli artışlar kaydediliyor. Üç tarafı denizlerle çevrili Türkiye, su ürünleri üretiminde çok önemli bir potansiyele sahip. 8 bin 333 kilometre sahil şeridinde, 178 bin akarsuya ve 900 tane göle

sahip olan Türkiye, kaliteli ve lezzetli su ürünlerini, ileri teknoloji ve nitelikli işgücüyle üretmeye devam ediyor. Yapılan yatırımlarla, 1990'lı yıllardan bu yana sektör hızla büyüyor. Ülkemizdeki iç su ve deniz işletme sayısı iki binin üzerinde. Yine de ülkemizde su ürünleri sektörünün potansiyeli tam olarak değerlendirilemiyor. 467 milyon dolarlık ihracatla mal grubu olarak yüksek bir değere sahip olmakla birlikte, fiyatların azalmasına bağlı olarak ancak yüzde 5'lik bir ihracat artışı gerçekleşti. Su ürünleri ihracatımız, sektördeki liderlik konumunu 2012 yılında kanatlı etlerine bıraktı, ikinci sektör konumunda yer aldı. En önemli pazarın AB ülkeleri olduğu balıklar ve su ürünleri sektöründeki en önemli rakiplerimizin yine AB ülkeleri olması, sektörde Türkiye

ÜLKE	BİN \$
✗ IRAK	766.684
✗ ALMANYA	88.220
✗ HOLLANDA	85.295
✗ İTALYA	65.285
✗ JAPONYA	57.717
DİĞER	601.076
TOPLAM	1.664.277

firmalarının üretimdeki başarılı performansını gösteriyor.

Tesisler AB'ye entegre oldu

Sağlıklı beslenmenin en temel öğelerinden birini oluşturan su ürünlerine yönelik talebin artırılması amacıyla çeşitli tanıtım etkinlikleri yürütülüyor, bu faaliyetlerle Türkiye su ürünlerinin dış pazarlarda tanıtımı yapılıyor. Sektör ihracatında en büyük artış, kanatlı etlerinde görülürken, 2012 yılında kanatlı etlerinin ihracatı 529 milyon dolara erişti. Bu artış, Irak'a yapılan ihracattaki gelişmeye bağlı. Avrupa Birliği'ne kanatlı eti ihracatı yapabilmek için yıllardır çalışmaların sürmesi ile birlikte ancak ileri işlem görmüş kanatlı hayvan ürünleri ihraç edecek tesisler, 2009 yılında onaylandı, maalesef henüz taze ve dondurulmuş kanatlı ihracatı, hatta transit geçişi gerçekleştirilemiyor.

Yumurta hızlı bir ivme yakaladı

Yumurta sektörü ise çok hızlı bir ivme yakaladı. Ancak bu

ivme tamamen Irak'ta edinilen pazar payına bağlı. Yumurtacılık sektörünün ihracatında 2009 yılında büyük artış kaydedildi. Yaşanan bu artış sonraki yıllarda da devam etti ve 2012 yılında 351 milyon dolara ulaştı. Yumurta ise Avrupa Birliği'ne ancak gıda sanayinde kullanılmak üzere ihraç edilebiliyor. Süt ve süt ürünleri ihracatımızda ise diğer sektörlerin aksine bir miktar azalma yaşandı. Süt ürünleri ihracatında geçmiş yıllarda olduğu gibi Ortadoğu ülkeleri öne çıkıyor.

2012 YILI SEKTÖRÜN İHRACAT PERFORMANSI

- TOPLAM İHRACAT
1,6 MİLYAR DOLAR
- KANATLI ETİ İHRACATI
529 MİLYON DOLAR
- YUMURTA
351 MİLYON DOLAR
- SÜT ÜRÜNLERİ
189 MİLYON DOLAR

Irakta'ki gelişmeler sektörü etkiler

✓ Sektörde alt kalemler bazında ihracat artışları görülürken balda aynı artış göremiyoruz. Bal ihracatımız geçmiş yılların çok gerisinde yer alıyor ve değer olarak önceki yıllar düzeyine erişemeyeceği tahmin ediliyor. Önümüzdeki dönemlerde, ülkemiz kültür balıkçılığındaki gelişmeye bağlı olarak su ürünleri ihracatımızın normal seyrinde devam edeceği düşünülüyor. Komşumuz Irak pazarında kanatlı etleri ve yumurta sektörü açısından çok iyi bir yer edinmekle birlikte, bu pazarda yaşanacak bir aksaklığın sektördeki

dengeleri alt üst edeceği bir gerçek. Bu yüzden, Irak pazarında olumsuz olabilecek her türlü gelişmenin hemen yok edilmesi çok büyük önem arz ediyor. 2013 yılında, sektör ihracatımızın yine aynı seyri sürdüreceği öngörülüyor. Türkiye'nin ihracatını 2023'te 500 milyar dolar seviyesine ulaşmak için başlatılan seferberlikte, sektörümüzün 3,5 milyar dolarlık pay alınması öngörülüyor. Bu hedeflere ulaşmak için katma değeri yüksek, markalı ürün üreterek ihracat yapılması gerektiği düşünülüyor.

LEMİ TOLUNAY
TİM SEKTÖRLER KONSEYİ ÜYESİ

Deri 2013'ten umutlu

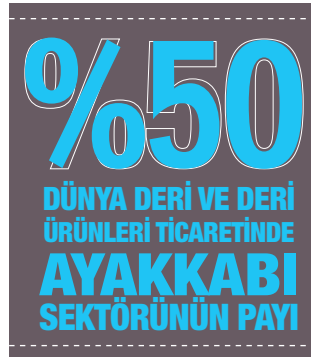
Geçtiğimiz yıl Türkiye derisinin dünyaya tanıtımı ve açılımı yönünden çok önemli bir yıldır. Bu kapsamda pek çok etkinlik gerçekleştiren İDMİB, katıldığı yurtdışı fuarlarda "Türk Derisi" markasını tanıttı.

Türkiye derisi denince akla önce kalite geliyor ancak kaliteli ürün ve işçiliğine rağmen ülkemiz derisi dünya pazarlarında hak ettiği gerçek yere sahip değil. Yıllardan beri ülkemiz, 211 milyar doları bulan dünya deri ürünleri toplam ithalatından ancak yüzde 1 pay alabiliyor. Deri ve deri ürünleri sektörü için 2012 yılı oldukça zorlu bir yıldır. Sektörün kendi devinim kuralları yanı sıra, çeşitli ülkelerdeki ekonomik dalgalanmalardan deri sektörü de oldukça etkilendi. Özellikle 2011 yılı sonlarında hammadde fiyatlarında meydana gelen şiddetli artış 2012 yılında tüm deri ürün fiyatlarında kendini hemen belli etti. Türkiye'nin deri ürünlerinde geleneksel pazarları olan AB ülkeleri, Rusya Federasyonu, BDT ülkelerinde şiddetli pazar daralmaları yaşandı. Buna karşılık Balkan ülkeleri, Hong Kong, Çin,

Suudi Arabistan, Libya gibi yeni pazarlar ile sektör umutlandı ve bir önceki yılın rekoru, 2012'de yüzde 8,5'lik ihracat artışı ile yeniden kırıldı.

Sektör ticaretinin yansı ayakkabıdan

Resmi kayıtlarda toplam 1,6 milyar dolar gibi bir deri ve deri ürünleri ihracatı kaydı bulunmasına rağmen, turistik ve yolcu beraberindeki satışlarla 3 milyar doları aşkın genel

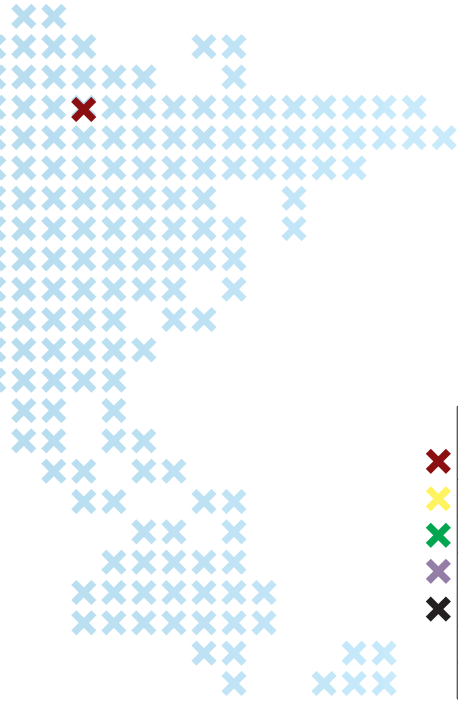

sektörel ihracatımız bulunuyor. Ürün bazında işlenmiş deri ve kürk ihracatında yüzde 7,2, ayakkabı ihracatında yüzde 22,8, saraciyeye ürünlerinde yüzde 1,7 ihracat artışı olurken, Türkiye'nin dünya pazarlarında en güçlü olduğu ürün grubu deri ve kürk konfeksiyon, bir önceki yıl ile eşdeğer rakamlarda kalarak büyüme gösteremedi. Dünya deri ve deri ürünleri ticaretinin yüzde 50'sini ayakkabı sektörü oluşturuyor. Türkiye ayakkabı sektörü de her geçen gün bu pazardan daha iri bir dilim almaya devam ediyor. Bu konuda, ülkemizin çok daha kat edeceği mesafe var.

Türk derisi her yerde

2012 yılı Türkiye derisinin dünyaya tanıtımı ve açılımı yönünden çok önemli bir yıldır. İDMİB olarak katıldığımız yurtdışı fuarlarda "Türk Derisi" markası tanıtıldı. Dünyanın en büyük uluslararası deri fuarı olan

APLF'de (Asia Pacific Leather Fair) ve de Asya kıtasının büyük deri fuarı olan ACLE'de (All China Leather Fair) Türkiye "Focus Country" (odak ülke) olarak yer aldı ve her iki fuarda da İngiltere'de yerleşik ünlü Türkiye tasarımcı Bora Aksu'nun tamamen Türkiye derisinden yaptığı tasarımları enstalasyon şeklinde sergilendi. Fuarlar boyunca Türkiye firmalarının bulunduğu alanlar çok ilgi gördü, ziyaretçi sayısı çok yoğun oldu. Derinin, gıda sektörünün bir alt kırılımı olması, son yıllarda tüm dünyada kırmızı et tüketiminin giderek daralması ve ülkemizde de hayvancılık politikasının çok yeni şekillendirilip, sonuçların orta vadede alınabilecek olması, deri üretimini ve fiyatlarını ters orantılı bir yöne çekiyor. Ülkemizde deri üretim tesislerinin, tabakhanelerin en yeni teknolojik altyapıya sahip olması büyük bir avantaj ancak dünyada deri kaynaklarının daralması, fiyatların

ÜLKE	BİN \$
✗ RUSYA	436.314
✗ İTALYA	127.475
✗ ALMANYA	105.819
✗ İRAK	85.806
✗ FRANSA	71.540
✗ DİĞER	778.115
TOPLAM	1.605.069

yüksek trendde seyretmesi, deri sektörünü bir yandan frenlerken, öte yandan da mevcut modern teknolojinin kapasitesini daraltma basıncı yapıyor.

Deri butik bir sektör

Deri sektörü tüm dünyada butik bir sektör. Hammaddesi organik bir malzeme olduğu için kısa dönemli, hızlı tedarik sistemi ile yaşayabilen bir ürün grubu. Öte yandan da moda, aksesuar sektörleri ile iç içe yaşayan, katma değeri yüksek aynı zamanda emek yoğun bir sektör. Tüm bu olguları birleştirdiğimizde, Türkiye orta ve uzun vadede, dünya deri ve deri ürünleri üretimi ve pazarlarında söz sahibi olmaya devam

edecek. Ülkemizin sahip olduğu genç işgücü, son teknoloji üretim altyapısı, tasarım, farklılaşma ve marka özellikleriyle deri ve deri ürünleri sektörü 2013 yılına güvenle ve umutla bakıyor. Düzelmeye başlayan Avrupa Birliği ülkelerindeki ekonomik krizler, ABD ekonomisinin tekrar toparlanmaya başlaması, Japonya'nın marka ve üst segment ürünlere olan hayranlığının artması, Çin'in dev bir iç tüketim pazarına sahip olması, Körfez ülkeleri, komşu ve yakın ülkeler ile ticari yaklaşımın sağlanması, ülkemizde yapılan turistik ve yolcu beraberliği satışlarının ziyaretçi sayısı artışı ile direkt orantılı olması, 2013 için deri sektörünü umutlandırıyor.

- %7,2 deri ve kürk
- %22,8 ayakkabı
- %1,7 saraciyeye

Sektöre okullu işgücü

✓ Deri sektörünün en önemli temel kavramlarından biri de eğitim. İDMİB olarak deri ve deri ürünleri sektöründe eğitime önem veriyoruz, özen gösteriyoruz. İDMİB Zeytinburnu Deri Meslek Lisesi iki yıldan beri konfeksiyon ve saraciyede mezun vererek, sektöre eğitilmiş genç işgücü desteğini sürdürüyor. Ayakkabı Meslek Lisemiz ise on yıla yaklaşan eğitim yaşamı ile sektöre bilgili gençler kazandırdı. İDMİB olarak Ege Üniversitesi Deri Mühendisliği Bölümü, İstanbul Üniversitesi Deri Meslek Yüksek Okulu ve diğer illerdeki dericilik okulları ile yakın çalışmalar yapıyoruz. Her yıl yapılan geleneksel Deri Ürünleri Tasarım Yarışması ve Ege Deri ve Deri Mamulleri İhracatçıları Birliği ile müştereken düzenlediğimiz Deri Tasarım Yarışması artık sektörün vazgeçilmezleri oldu. Özellikle tasarım konusunda İMA-İstanbul Moda Akademisi ve tüm üniversitelerin tasarım

eğitimi veren bölümleri ile yakın işbirliklerimiz devam ediyor. 2013 yılı, en önemli pazarlama kanalı olan fuarlar ile yine sektörün odaklandığı etkinlikler olacak. MICAM/ Milano ve Shanghai, OSSHOES/Moskova ayakkabı sektöründe, APLF/ Hong Kong ve ACLE/ Shanghai deri ve deri konfeksiyon, aksesuar sektörlerinde güçlerin birleştiği, Türkiye derisinin uluslararası platforma çıktığı önemli fuarlar olmaya devam edecek. Tüm bu çalışmalar ve inanç ile 2013 yılı deri ve deri ürünleri ihracat hedefimizi 2 milyar dolar olarak saptadık. Mevcut altyapımız, teknolojik bilgi ve deneyimlerimiz, dünya pazarlarında üst segment markaların üretim üssü olduğumuz göz önüne alındığında ve buna tasarım gücü de eklendiğinde, bu hedefe ulaşmamızın önünde hiçbir engel kalmıyor. 2023 yılı hedefimiz olan 5,2 milyar dolara ulaşmakta 2013 yılı sektör için bir sınav yılı olacak. Rahatlıkla başaracağız, inanıyoruz.

ELİ ALHARAL
TİM SEKTÖRLER KONSEYİ ÜYESİ

Tanıtım grubunun hedefinde Uzakdoğu var

Dünya kuru meyve pazarına bakıldığında doğal ürünlere ve sağlıklı beslenmeye olan ilginin artışına ve kuru meyvelerin insan sağlığı üzerindeki faydalarına yönelik bilimsel çalışmaların olumlu sonuçlarına paralel olarak pazarın önemli ölçüde büyüdüğü ve önümüzdeki dönemde büyümeye devam edeceği anlaşılıyor.

Kuru meyve sektörümüz tamamı yerli girdilere dayalı üretim yapısı ile ilk ihracatçı sektörlerimizden olup, ilerleyen üretim teknolojisi, ambalajlı, kaliteli ve katma değer yaratan ürünleri, kuru kayısı, kuru incir ve çekirdeksiz kuru üzüm üretim ve ihracatında elinde bulundurduğu dünya liderliği ile ülkemiz tarım ürünleri ihracatında önemli bir yere sahip. Ülkemizin kuru meyve üretim performansı incelendiğinde hava koşullarındaki değişikliklerin üretim miktarı üzerinde önemli bir etkiye sahip olduğu görülüyor. Hava koşullarının normal seyrettiği sezonlardaki üretim miktarımız ile kötü hava koşullarının görüldüğü sezonlarda üretim miktarları

önemli farklılıklar gösteriyor.

Sektör için yoğun bir yıl oldu
2010/11 sezonunda 54 bin 500 ton olan kuru kayısı rekoltesinin 2011/12 sezonunda 136 bin 917 tona yükselirken, bu durum hava koşullarının üretim üzerindeki

**458
BİN TON**
SEKTÖRÜN 2012 YILINDA
YAPTIĞI MİKTAR
BAZINDA İHRACAT

etkisini gözler önüne seriyor. Kuru meyve sektörümüz açısından 2012 yılı yoğun bir yıl oldu. 2012 yılında, toplam ihracat miktarı yüzde 9 oranındaki artışla 458 bin tona ulaştı. Buna rağmen ihracat gelirimiz bir önceki yılın hemen hemen aynı düzeylerinde gerçekleşti. İhracat gelirimizin değer bazında aynı düzeyde kalması büyük oranda başta kuru kayısı olmak üzere bazı ürünlerimizde artan rekolteye bağlı olarak fiyatların gerilemesi, çam fıstığı ve leblebi gibi ürünlerimizde ise rekolte gerileme ile birlikte ihracat miktarı ve değerinde azalma görülmesi ile açıklanabilir. Diğer yandan, başta en büyük alıcı pazarımız olan AB'ye yaşanan ekonomik kriz dolayısıyla talepteki artışın diğer pazarların gerisinde kalması da etkili oldu.

Geleneksel pazarlar ağırlığını koruyor

Sektörümüzün en önemli ilk üç ürününü oluşturan çekirdeksiz kuru üzüm, kuru kayısı ve kuru incirin 2012 yılı ihracatımızda miktar olarak payı yüzde 83,9, değer olarak payı ise yüzde 73,5'dir. Söz konusu üç ürünümüzün ihracat geliri ise 1 milyar doların üzerinde. Geleneksel olarak sektörümüzün en fazla ihracat yaptığı ülkeler başta İngiltere, Almanya, Hollanda, Fransa, İtalya, Belçika, İspanya olmak üzere AB ülkeleri ile ABD, Rusya Federasyonu ve Kanada'dır. Son 3-4 yılda artan taleple birlikte bu ülkelere Irak da eklendi. 2012 yılında en çok ihracat yaptığımız ilk on ülkenin kuru meyve ihracatımızdaki payı bir önceki yıla göre yüzde 2,7 oranında azalarak yüzde

ÜLKE	BİN \$
✗ ALMANYA	202.582
✗ BİRLEŞİK KRALLIK	191.983
✗ FRANSA	92.007
✗ HOLLANDA	82.715
✗ İTALYA	82.390
DİĞER	715.917
TOPLAM	1.367.594

71 olarak gerçekleşti. İlk on ülke arasında 2012 yılında bir önceki yıla göre başta Avustralya olmak üzere İtalya, Almanya, Fransa ve Hollanda'nın ihracatımızdaki payında azalma görülürken, başta Irak olmak üzere Belçika ve Rusya'nın payında artış görülüyor. 2012 yılında bir önceki yıla göre diğer ülkelere yapılan ihracatımızda miktar bazında görülen yüzde 19,5 oranındaki artışa paralel olarak, bu ülkelerin toplam ihracatımızdaki payı da yüzde 29'a yükseldi. 2011 yılında kuru meyve ve mamulleri ihracatı yapılan ülke sayısı serbest bölgeler hariç 113 iken 2012

yılında 125'e yükseldi. En önemli pazarımız olan AB'nin payı 2012 yılında bir önceki yıla göre miktar ve değer bazında az da olsa geriledi ve miktar bazında yüzde 63,1 ve değer bazında da yüzde 58,6 olarak gerçekleşti.

Tanıtım grubu bütün kuru meyveleri kapsayacak

2013 yılında mevcut şartlar altında, ürünlerimizin 2013 rekolterinde ve global ekonomide olağanüstü gelişmeler yaşanmadığı takdirde kuru meyve ve mamulleri ihracatımızın 1,5 milyar dolar düzeyine çıkabileceği değerlendiriliyor. Geçtiğimiz yıl sektör için bir diğer önemli gelişme de tanıtım grubu oldu. 2012 yılı Kasım ayında Kuru Meyve Tanıtım Grubu'nun (KM-TG) kuruluşuna Ekonomi Bakanlığı tarafından onay verildi. Başlangıç olarak çekirdeksiz kuru üzüm, kuru kayısı, kuru incir ve Antep fıstığı ürünlerimizi kapsayan grubun çalışma alanına önümüzdeki dönemde diğer kuru meyvelerimizin de eklenmesi planlanıyor.

2010-2011 SEZONU KURU MEYVE İHRACATI (BİN TON)

ÇEKİRDEKSİZ KURU ÜZÜM	248,5
KURU İNCİR	58,6
KURU KAYISI	54,5

2011-2012 SEZONU KURU MEYVE İHRACATI (BİN TON)

ÇEKİRDEKSİZ KURU ÜZÜM	270
KURU İNCİR	55,6
KURU KAYISI	136,9

Çin ve Japonya pazarına yoğunlaşılacak

✓ Kuru meyve Tanıtım Grubu'nun hedef ülkeleri ABD, Çin, Hindistan, Rusya, Brezilya, Japonya, Güney Kore, Endonezya ve Malezya olarak belirlendi. Bunun yanı sıra 2012 yılında hedef ülkelere yapılan ihracatımızda miktar bazında Brezilya ve Endonezya'ya yapılan ihracatımızda düşüş görülürken diğer ülkelere yönelik ihracatımızda artış görüldü. Hindistan'a yapılan ihracatımız yüzde 254 oranında artarken, Çin'e yapılan ihracatımız yüzde 46, Japonya'ya 25, Rusya'ya yüzde 16, ABD'ye 58, Malezya'ya yüzde 6, Endonezya'ya ise yüzde 1 oranında arttı. Hedef ülkelere yapılan toplam ihracatımız, 2012 yılında bir önceki yıla göre miktar bazında yüzde 15 oranında artarken değer bazında

yüzde 3 oranında azaldı. Hedef ülkelerin toplam ihracatımızdaki payı 2011 yılında yüzde 11,5'ten 2012 yılında yüzde 5'lik bir artışla yüzde 12'ye yükseldi. KM-TG önümüzdeki kısa vadede elindeki sınırlı kaynakları ile Çin ve Japonya pazarlarına yoğunlaşmayı planlanıyor. Bu ülkelerde marketlerde ürün tadım ve tanıtım çalışmaları yapılması, fuarlara katılınması, İngilizce, Japonca ve Çince web sayfası oluşturulması hedefleniyor. Çin pazarı son 2-3 yılda özellikle kuru incirde önemli talep artışı yarattı. 2010 yılında 30 ton düzeyinde olan kuru incir ihracatımız, 2012 takvim yılında 1350 tona yükseldi. Japonya ise hemen hemen tüm kuru ve kabuklu ürünlerimiz için potansiyel alıcı pazarlardan birisi.

LATİF ARAL ALIŞ
TİM SEKTÖRLER KONSEYİ ÜYESİ

Neden 6. ülke biz olmayalım?

Bundan 10 yıl öncesine kadar savunma sanayinde, dünyanın savunma sanayi ihracatındaki lider ülkesi Amerika Birleşik Devletleri'ne yüzde 39 ihracat yapacağımız hiç kimsenin aklına gelmezdi. Olmaz deneni başardık ve tabiri caizse, tereciye tere sattık. İşte bu nedendir ki, savunmadan atağa geçtik diyebiliyoruz.

Savunma ve Havacılık Sanayi İhracatçıları Birliği olarak Türkiye savunma ve havacılık sanayinin gücünü dünyaya tanıtmaya konusunda her geçen gün çitımızı daha da yükseltiyoruz. Rakamlar da bunu kanıtlıyor. 2012 yılında bir önceki yıla oranla ihracatımızı yüzde 43 oranında arttırarak yaklaşık 1,3 milyar dolara çıkardık. Üstelik ihracatını 2012 yılında en fazla arttıran sektör olduk. Bu sadece rakamsal bir büyüklük değil; rakamları doğru okursak aynı zamanda ileri teknolojimizi, sürdürülebilirliğimizi, altyapımızı, ürün çeşitliliğimizi de sistematik bir yapıda arttırdığımız da net bir şekilde görülüyor. Sektörün küresel büyük oyuncularını arasında girmek için mevcut yapımızı ge-

liştirmemizin yanı sıra, Ar-Ge'ye dayalı üretim yapmak, aktörler arasında yüksek derecede koordinasyon, finans kredi modellerini geliştirmek ve şüphesiz ki, bizim büyümemizde önemli bir paya sahip olan KOBİ'lere desteği arttırmak Savunma ve Havacılık İhracatçıları Birliği'nin görevleri arasında yer alıyor.

200'ün üzerinde ülkeyle yarışmalıyız

İhracatın dev aktörleri ve pastadan toplamda yüzde 76'lık en büyük payı alan ülkeleri, dünyanın en güçlü ülkeleri olan ABD, Rusya, Almanya, Fransa ve İngiltere. Biz kalan yüzde 24'lük dilim için 200'ün üzerinde ülkeyle yarışmak durumundayız. Neden 6. ülke biz olmayalım? Bunun bir hayal olmadığını tüm dünyaya göster-

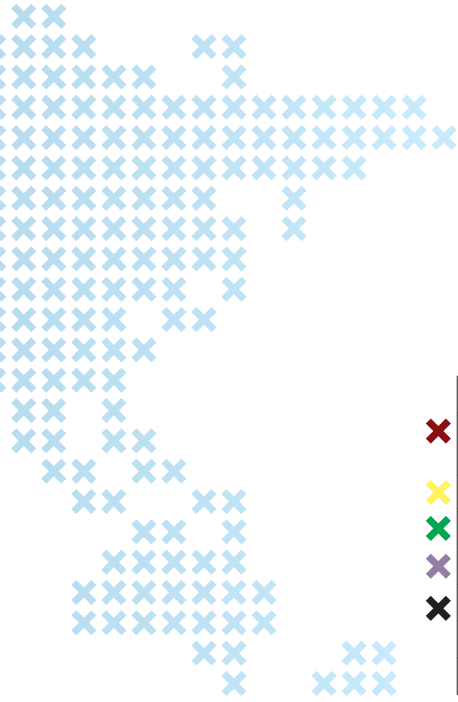
mek için Savunma ve Havacılık İhracatçıları Birliği kuruldu. Rakamlarla büyüyen sektörün gücü de giderek büyüdü. Geçtiğimiz dört yıla bakarsak eksiklerimizi fark ederek sektörde büyüyen bir ivme yakaladığımız net bir şekilde görülecek. 2008'de 600 milyon dolar düzeyinde seyreden ihracat rakamımız bugün 1,3 milyar dolara dayandı. Bu güç ve moral-

2013 ihracat hedefimizi 1,5 milyar dolar ve artış oranımızı da yüzde 25 olarak belirledik. Bu doğrultuda eksiklerimizi tespit ettik ve envanter bazlı çalışmalarımızı tamamladık.

Daima kendimizi yenilemek zorundayız

Yeni hedefler ve yeni ürün grupları belirledik. Artık sektör üretimimizin üçte birini ihraç eder konumdayız. Üstelik ihracat yaptığımız ülkeler arasında yüzde 39'luk oranla ilk sırada Amerika Birleşik Devletleri geliyor. Arkasından ise Birleşik Arap Emirlikleri ve Avrupa sıralanıyor. Dünya liginde 6. sıraya çıkmak için hedef pazarlarımızı büyütmenin yeni ülkelerle işbirliğine gitmenin gerekliliğinin farkındayız. İşte bu nedenle ihracat yapmayı hedeflediğimiz bölgeler

1.5
MİLYAR DOLAR
SEKTÖRÜN 2013 YILI
İHRACAT HEDEFİ

ÜLKE	BİN \$
✗ BİRLEŞİK DEVLETLER	490.158
✗ BAE	101.274
✗ S. ARABİSTAN	99.086
✗ BAHREYN	90.531
✗ İTALYA	56.422
DİĞER	424.900
TOPLAM	1.262.371

Sektörün dünya toplam ihracatının %24'ünü paylaşan ülke sayısı:200

arasına Uzakdoğu ve Asya ülkelerini de dahil ettik. Şu andaki en büyük ihraç kalemlerimiz olarak uçak ve helikopterlerin aksam ve parçaları, sektöre yönelik taşıtlar için turbojetler ve turbopropellerlere ait aksam, parçalar, tanklar ve zırhlı savaş taşıtları, sivil havacılık yolcu taşıma uçakları (boş ağırlığı 15 tondan büyükler), tanklar ve zırhlı savaş taşıtlarının aksam ve parçaları, roket fırlatıcılar, alev atıcılar, el bombası atıcıları, torpil tüpleri, fırlatıcılar ile tüfek ve tabanca öne çıkıyor. Gördüğünüz

gibi daha çok kara araçlarında ileri ve önemli bir noktadayız. Şimdi sıradaki hedef, deniz araçlarında da ileri bir noktaya gelmek. Çünkü sektör olarak ülkelerin güç gösterisi yaptığı bir alanı temsil ediyoruz. Daima kendimizi yenilemek, teknolojiyen beslenmek ve küresel rekabette daha etkin söz sahibi olmak zorundayız. Bu zorunluluğun tüm gereklerini layıkıyla yapmak için Savunma ve Havacılık İhracatçıları Birliği olarak elimizden gelenin fazlasını yapıyoruz.

SEKTÖRÜN
DÜNYA TOPLAM
İHRACATININ
YÜZDE 76'SINI
GERÇEKLEŞTİREN
ÜLKELER

ABD
Rusya
Almanya
Fransa
İngiltere

Hedef ilk 6 ülke arasına girmek

✓ Rakamsal hedeflerimizi tutturarak yolumuzda emin adımlarla ilerliyoruz. İhtiyaç yönetimi, tedarik, lojistik süreçlerini yeniden yapılandırmak, üniversiteler, Ar-Ge merkezleri ve TÜBİTAK'la daha çok işbirliği yaparak teknoloji üretimini hızlandırmak, sanayi ve üniversite işbirliğini hayata geçirerek uzman insan kaynağı oluşturmak, uluslararası alanda rekabet şansımızı arttırmak için ihracat modelimizi güncellemek ve ilintili sektörlerle ilişki ve koordinasyon sürecini doğru yönetmek gibi hususlara daha fazla ağırlık vererek de 2023 hedeflerimize hızla yaklaşıyoruz. Bu hedeflerimizi hayata geçirdiğimizde firmalarımız mevcut kapasitelerini arttıracak, organize bir şekilde dışa açılacak, küresel rekabete hazır ve iç

piyasada daha güçlü olacak. Üstelik bu sadece Savunma ve Havacılık İhracatçıları Birliği olarak bizim değil hepimizin, ülkemizin gücü ve başarısı olacak. Sinerjimizi ve işbirliğimizi bu yönde kullanıyor, koordinasyon içinde olduğumuz kurumlarla etkin bir şekilde çalışıyoruz. 2023'te Cumhuriyetimizin 100. yılına yakışır bir şekilde savunma sanayinde ilk 6 ülke arasında yer almayı hedefliyoruz. "Ekonomik kalkınma, Türkiye'nin hür, bağımsız, daima daha kuvvetli, daima daha refahlı Türkiye idealinin bel kemiğidir" diyerek ulusal zenginliğin önemini bizlere hatırlatan ulu önderimize yakışır bir neslin evlatları olarak 2023'te 25 milyar dolar ihracat hedefliyoruz. Bu hayal değil; bu, kendine inanan, bilimsel hedefler koyan bir sektörün Türkiye'ye verdiği bir söz.

RIZA SEYYAR
TİM SEKTÖRLER KONSEYİ ÜYESİ

Dünya marketlerinde Türkiye markaları var

Meyve sebze üretiminde Türkiye, kayısı, nar, incir, vişne ve kiraz üretiminde dünya lideri, çilek üretiminde dünya ikincisi karpuz, elma, hıyar ve kornişon, biber üretiminde ise dünya üçüncüsü durumunda bulunuyor. Üretimdeki bu üstünlük, mamul sektörüne girdi tedarik etme konusunda kolaylık sağlıyor.

Meyve sebze mamulleri sektöründe 2012 yılında gerçekleşen ihracat rakamlarına baktığımızda, ihracatımızın geçen yıla oranla miktarda yüzde 5 oranda artışla 1,048 ton ve değerinde yüzde 4,7 oranında artışla 1 milyon 261 bin dolar olarak gerçekleştiği görünüyor. Bu süre zarfında sektör içinde toplam 179 ülkeye ihracat gerçekleşti ve bu sayı sektör başına Türkiye ortalamasının bir hayli üzerinde. En fazla mamul ihracatı, geçen yılın aynı döneminde olduğu gibi Almanya'ya sonrasında ise Irak'a gerçekleşti. Bunun yanında bir önceki yıla göre ihracatımızın en fazla artış gösterdiği ülke Hollanda olarak görülüyor. Alt

sektörlerdeki ihracat durumuna baktığımızda, en fazla ihracatımızın sebze konserveleri ürün grubunda olduğunu görüyoruz. Bunun yanında, geçtiğimiz yıl

iklim koşullarına bağlı olarak oldukça düşük seviyelerde seyreden domates salçasının 2012 yılında yeniden artışa geçtiğini söyleyebiliriz.

Çilek üretiminde dünya ikincisiyiz
İhracatımızdaki en büyük düşüş ise dondurulmuş sebzelerde görüldü. Bu rakamlar ışığında meyve sebze mamulleri açısından 2012 yılının olumlu bir yıl olduğunu söyleyebiliriz. Ülkemiz, gerek yetişen ürün çeşitliliği, gerekse elde edilen ürünün kalitesi bakımından dünyanın en önemli ülkelerinden biri durumunda. Meyve sebze üretiminde Türkiye, kayısı, nar, incir, vişne ve kiraz üretiminde dünya lideri, çilek üretiminde dünya ikincisi karpuz, elma, hıyar ve kornişon, biber üretiminde ise dünya üçüncüsü durumunda bulunuyor. Üretimdeki bu üstünlük, mamul sektörüne girdi tedarik etme konusunda kolaylık sağlıyor.

Ürün kalitesi kadar çeşitlilik de ön planda

✓ Artık dünyanın önde gelen market zincirlerinin raflarına baktığımızda salçadan meyve sebze konservesine, kurutulmuş domatesten meyve suyuna kadar birçok üründe Türkiye markalarının yer aldığı görülüyor. Bununla birlikte, dünyada artık ürünün kalitesi kadar üründe yaratılan çeşitlik de ön plana çıkıyor. Firmalar artık alıcıların taleplerine göre ürün geliştiriyor. 2013 yılında gerçekleşecek meyve sebze üretiminin

mamul sektöründe belirleyici olacağını söyleyebiliriz. Şu andaki verilere baktığımızda sektörün önünde ciddi bir problem görünmüyor. İnovasyon konusunda çalışmalar artarak devam ettiği sürece, bunun ihracatımıza da yansıtacağını düşünüyorum. Cumhuriyetimizin kuruluşun 90. yılında, 100. yıl için konulan 4 milyar dolarlık ihracat hedefine bir adım daha yaklaşmak için sektör adına verimli bir yıl olmasını diliyorum.

ÜLKE	BİN \$
✗ ALMANYA	178.855
✗ IRAK	152.712
✗ HOLLANDA	116.003
✗ BİRLEŞİK DEVLETLER	94.599
✗ BİRLEŞİK KRALLIK	76.335
✗ DİĞER	643.615
TOPLAM	1.262.119

Neredeyse sıfır hammadde ithalatı

Bu üstünlük aynı zamanda global pazardaki rekabette de ülkemize önemli bir avantaj sağlıyor. Mamul ürünlerin, özellikle üretim aşamasında neredeyse sıfır hammadde ithalatıyla üretiminin yapılması, sektörün ana yönünün ihracat olması, önemli düzeyde istihdam sağlaması gibi özellikleri bakımından tarım sektörü içinde ayrıcalıklı bir yere sahip olduğu bir gerçek. İç ve dış piyasanın ihtiyaç duyduğu bazı hammaddelerin temininde oluşan arz talep dengesizliği yüzünden fiyatlarda zaman zaman meydana gelen azalmalar ve yükselmeler, bu yıl da kendini

%4,7

SEKTÖRÜN 2012 YILI İHRACATI DEĞER BAZINDAKİ ARTIŞ ORANI

gösterdi. Bununla birlikte, 2011 yılında dünyada yaşanan ekonomik kötüleşme sonrasında 2012 yılında yaşanan iyileşmeye rağmen risklerin devam ettiği bir ortamda, meyve sebze mamul ihracatımızın artarak devam etmesi, sektörün global pazarlardaki yerini sağlamlaştırması bakımından olumlu bir gelişme.

SEKTÖRÜN
2012 YILI
İHRACAT
PERFORMANSI

1.048 ton

1,2 milyar dolar

179 ülke

Türkiye oryantal tütünde dünya lideri

Türkiye’de ticari önemi ve değeri en yüksek tütün, Ege Bölgesi’nde yetişiyor. Devletimizin tütün ve tütün mamulleri sektöründen çekilmesi ile Türkiye’deki yaprak tütün üretimi arz talep kurallarına dayanarak sözleşmeli üretim ile elde ediliyor. Türkiye dünyada üretilen oryantal tütünde açık ara ile lider ve bu liderliği sürdürmeye kararlıyız. Sektör olarak yaprak tütün üretimine olan yatırımlarımıza devam ediyoruz.

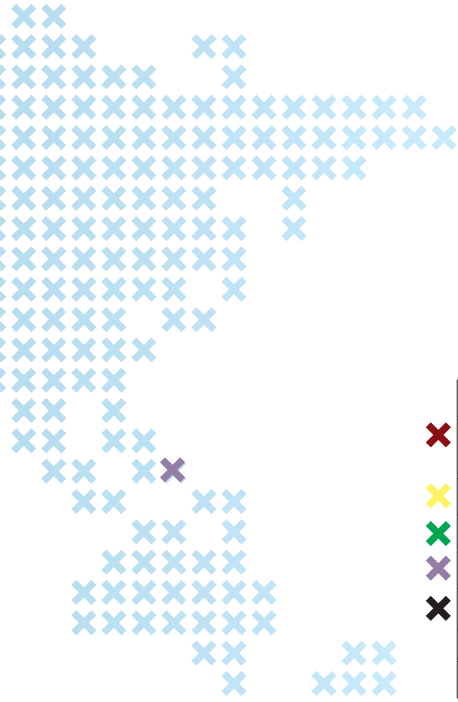
iki yıl önce üretimin geçmiş senelerin en düşük seviyesinde seyretmesinden sonra 2012 senesinde dış talepte bir artış görüldü ve buna paralel olarak yeşil tütün alım fiyatlarında bir sene evveline nazaran yüzde 20 oranında bir artış yakalanarak üretimde hatırı sayılır bir artış gözlemlendi. Devletimizin tütün ve tütün mamulleri sektöründen çekilmesi ile Türkiye’deki yaprak tütün üretimi arz talep kurallarına dayanarak sözleşmeli üretim ile elde ediliyor. Türkiye dünyada üretilen oryantal tütünde açık ara ile lider ve bu liderliği sürdürmeye kararlıyız.

Üretim maliyetlerini inceliyoruz
Sektör olarak yaprak tütün üretimine olan yatırımlarımıza devam ediyoruz. Hasat mevsiminde iki adet tütün toplama makinesinin prototipleri ile tarlalarda denemeler yapıldı. Bu denemeler

53.8
MİLYON KG.
EGE BÖLGESİ’NDE ÜRETİLEN
TÜTÜN MİKTARI

2013 üretim mevsiminde de genişletilerek devam edecek. 2013 mevsiminde tütün tarımının tarla hazırlık safhasından başlayıp, fidelik hazırlığı, fidelik dikimi ve hasat safhalarındaki çalışmalarımıza hız vererek devam edeceğiz. Üretim maliyetlerini inceleyen bir çalışma içerisindeyiz. Bu çalışmanın neticesinde ise gene üretim maliyetlerini ve emeğini azaltma yollarını aramaya devam edeceğiz. Buradaki amacımız tütün üreticisinin tarladaki emeğini hafifletmek, erimini ve de dolayısı ile gelirini arttırmak, bu tarımı sürdürülebilir bir hale getirmek ve dolayısı ile tercih edilen bir uğraş olmasını

sağlamak. Ürünler arasındaki rekabette bir farkındalık yaratmak. Verilen bu yardım ve eğitimler vasıtası ile tütün üreten çiftçilere destek olmak. Çalışmalarımızın sonunda isteğimiz, ülkemizin tütün üretiminin sürdürülebilirliğini ve güvenilir bir kaynak olduğunu yurtdışı piyasalara ispatlamak. Bu konuda elimizden gelen her yöntemi araştırıyoruz deniyoruz. Yaptığımız fiyat çalışmalarının sonunda da tütün üretiminin maliyet fiyatlarını bilimsel bir şekilde tespit etmiş olacağız. Neticesinde tütün üreten çiftçiye alternatif ürünlere nazaran iyi ve sürdürülebilirliği olan bir gelir kapısı sağlamış olacağız.

ÜLKE	BİN \$
✗ BİRLEŞİK DEVLETLER	166.720
✗ İRAN	101.446
✗ S. ARABİSTAN	45.518
✗ ENDONEZYA	43.905
✗ BELÇİKA	43.454
DİĞER	444.668
TOPLAM	845.711

Oryantal tütüne talep arttı

Bu çalışmalar vasıtası ile üretici başına ekim alanlarını ve verimi de artırmayı düşünüyoruz. 2012 senesi ihracat toplamımız, 845 milyon dolara kadar çıktı. Bu yüzde 25'lik bir artışı ifade ediyor. Bu artışın 2013 senesi sonunda 1 milyar dolar seviyesini de geçeceğini ve artmaya da devam edeceğini düşünüyoruz. Sektörümüzün 2012 senesindeki en büyük başarılarından bir tanesi Çin Halk Cumhuriyeti ile ülkemiz arasında olan ticari engellerin kaldırılması konusunda oldu. Şubat 2012 de Çin Halk Cumhuriyeti'nin lideri Xi-JinPing'in Ankaraya yaptığı Cumhurbaşkanlığı Abdullah Gül'ün himayelerinde, Türkiye ve Çin arasında a protokol ma-

yetinde bir anlaşma imzalandı.

Çin'in koyduğu engeller kalktı

Bu anlaşmanın devreye girmesi ile Türkiye tütününe Çin Halk Cumhuriyeti tarafından konulan engeller kaldırıldı. Bu anlaşmadan sonra Çin'deki sigara üreticileri Türkiye tütününü kullanımını ciddi bir şekilde incelemeye başladı. Orta ve uzun vadede Çin'e Türkiye tütün sektörünün en büyük müşterileri arasında olmaya aday. Bu hükümetimiz ile yaptığımız ve özel sektör ve devlet arasında yapılacak çalışmalara örnek teşkil edecek ve somut bir neticenin alındığı bir çalışma oldu. Tütün sektörünün önünde olan ciddi bir engel kaldırıldı ve sorun kökünden çözüldü.

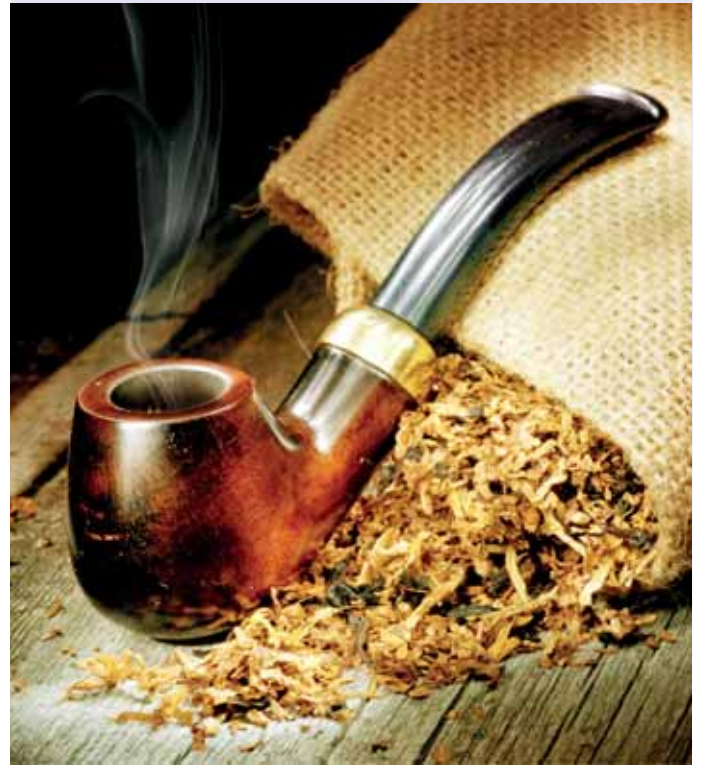

- Tarladaki emeği hafifletmek
- Üreticinin gelirini artırmak
- Tarımı sürdürülebilir kılmak
- Farkındalık yaratmak
- Çiftçilere destek olmak

Türkiye tütüncülüğü ölmedi

✓ Ülkemizin yakın geçmişinde çoğunlukla politik sebeplerden dolayı ve arz talebe bakmaksızın üretilen birçok tütün ürünü hem devletimiz için hem de sektör için büyük sorunları beraberinde getirdi. Bu yüzden TAPDK'nın lav edildiği ve Gıda Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı'nın devreye girdiği bu günlerde üretim istatistiklerinin ve çiftçi kayıtlarının hakikatı yansır bir düzen içerisinde tutulması ve işlemesi elzem. Üretimi düzgün bir şekilde planlayıp yürütebilirsek istikbalde bu sektörde büyümeye ve dünya çapında yüksek değeri olan bu ürünü ihraç etmeye devam edebiliriz. Devletimiz tarafından önümüze konan bazı engellerin kaldırılmasını talep ediyoruz. Yasal düzenlemelerin düzgün yapıldığı takdirde istikbalimiz çok parlak ve açık. Son

olarak bir konunun altını çizerek belirtmek istiyorum. Türkiye tütüncülüğü bazı iddialara rağmen ölmedi aksine çok istikrarlı ve sıhhatli bir biçimde giderek ve dünya tütüncülüğünde önemini artırarak büyüyor. 29-30 Mayıs tarihinde İstanbul'da Lütfü Kırdar'da Dünya Tütün Fuarı aracılığı ile tütün dünyasının nabzı İstanbul'da alaca. Dünya Tütün Endüstrisinde faal olan çoğu firmalar bu vesile ile ülkemizi ziyaret etme olasılığına sahip olacak. Sektörün liderleri İstanbul'da sorunların maysaya yatırıldığı bir dizi sunum ve seminerler yapacak ve bu sorunlara çözümler aranacak. Mamul tütün üretiminde dünyanın sayılı logistic ve üretim merkezlerinden biri haline gelen ülkemize bu konuda daha da gelişmesi için bir fırsat daha yaratılmış olacak.

Gemi sektörü krizin dalgalarını aşıyor

Ülkemizde gemi ve deniz vasıtası imalatı yüzyıllardır var ve bundan sonra da var olmaya devam edecek. Dip olduğunu düşündüğümüz 2012 yılından sonra 2013 yılında yavaş da olsa gemi ve yat sektörünün olumlu yönde tekrar gelişme göstereceğini ümit ediyoruz.

Gemi ve yat sektörü açısından son üç yılın ihracat rakamlarını dikkate aldığımızda

en düşük performansın 2012 yılında yaşandığını görüyoruz. Rakip ülkelerin kriz süresinde interaktif destek politikaları izleyerek daralan piyasalarda kendi pazar paylarını arttırmaları, buna

karşılık Türkiye gemi ve yatçılık sektörünün içinde bulunduğu zorluklar, olumsuz etkilenmesine sebep oldu.

W Siparişler krizle azaldı

2008 yılı öncesi sektöre ait sipariş defterlerine baktığımızda neredeyse 2013-2014 yılına kadar dolu olan tersanelerimiz, iptal edilen siparişler nedeniyle de

beklenmedik durumlara karşı karşıya kalmıştı. 2008 yılında sektör dünya gemi pazarındaki payını 1,87'ye kadar yükseltme başarısını göstermişken, 2012 yılı bu pay 0,6'lara geriledi. Bütün bu sebeplerin 2012 ye yansımaları, ihracatta mevcut neticeyi doğurdu. Ülkemizde gemi ve deniz vasıtası imalatı yüzyıllardır var ve bundan sonra da var olmaya

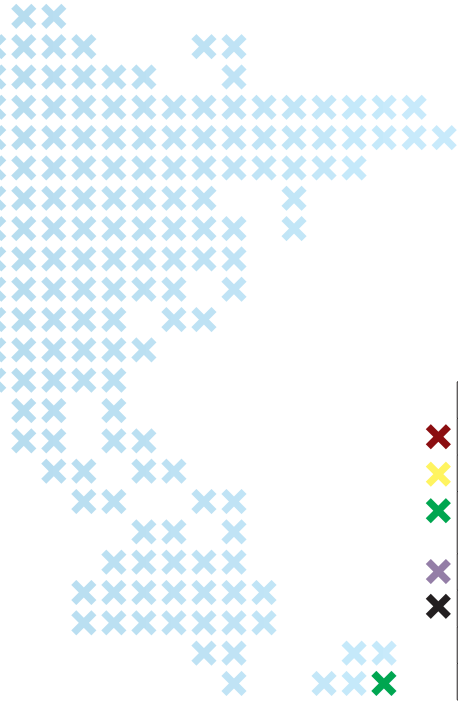
devam edecek. Dip olduğunu düşündüğümüz 2012 yılından sonra 2013 yılında yavaş da olsa gemi ve yat sektörünün olumlu yönde tekrar gelişme göstereceğini ümit ediyoruz. Böyle düşünmemizin nedeni ise sektörün yeniden var olabilmek adına gösterdiği değişim çabalarıdır.

Sektör niş ürünlere yöneldi

Önceki yıllarda belirli tip ve çeşitte seri üretim çabası içerisinde olan gemi sektörü, krizle birlikte daralan talep nedeniyle daha niş ürünlerin üretimine yöneldi, özellikle müşteri talebine cevap verecek şekilde üretim yapısına döndü. Daha spesifik deniz vasıtaları üretmeye başlayan gemi sektörü, açık deniz tedarik gemileri (supply vessel) römorkörler, balıkçı gemi-

GEMİ
SEKTÖRÜNÜN
YÖNELDİĞİ
SPESİFİK
ALANLAR

- Açık Deniz Tedarik Gemisi
- Römorkör
- Balıkçı Gemisi
- Özellikli Tankerler
- Düşük Draftlı Nehir Gemisi

ÜLKE	BİN \$
✗ NORVEÇ	112.544
✗ İTALYA	75.512
✗ MARSHALL ADALARI	59.530
✗ BİRLEŞİK KRALLIK	56.104
✗ MALTA	55.173
✗ DİĞER	452.383
TOPLAM	811.246

Gemi ve yat sektörü, yarattığı her 1 istihdama karşılık kendisi dışındaki diğer sektörlerde 7 kişilik istihdama katkı veriyor.

leri, özellikli tankerler, iç sularda seyahat edebilecek düşük draftlı nehir gemileri üretimi gibi özellik arz eden alanlara yöneldi. Gemi inşa pazarında çok güçlü olan Uzakdoğu ülkeleri (Çin, Güney Kore, Japonya gibi) ile aynı segmente rekabet etmeye çalışmaktansa bu tür spesifik alanlarda pazar aramanın daha

doğru bir politika olduğunu düşünüyoruz. Ayrıca önceleri ağırlıklı olarak Avrupa ülkeleri ile yapmış olduğumuz ticaretimizi geliştirerek yeni ticari partnerler arayışı içinde olan gemi sektörü Rusya, Afrika, Ortadoğu, Güney Amerika ülkeleri gibi değişik pazarları da ilgi alanı içerisine alarak bu pazarlarda pay kapma çabası içerisinde. Yat sektörü de gemi sektörüne paralel bir politika geliştirmeye, özellikle siparişe göre yapılan mega yat pazarındaki payını arttırmaya çalışıyor. Yine uluslararası yayınların deklare ettiği orderbooklara baktığımızda bu yıl ülkemizin bu alanda dünyanın ilk 6 ülkesi arasında olduğunu görüyoruz. Ancak bu siparişlerin ne kadarının gerçeğe dönüşeceği henüz belirsiz.

%2.90
GEMİ VE YAT SEKTÖRÜNÜN
2023 DÜNYA SEKTÖR
TİCARETİNDEN ALMASI
HEDEFLENEN PAY

Hala Türkiye ürünleri tercih ediliyor

✓ Kriz süresinde yazı içinde bahsettiğimiz ülkeler, inanılmaz destek paketlerini hızla hayata geçirerek bir anlamda kendi gemi inşa sektörlerini korumaya aldı. Bunda büyük ölçüde başarılı da oldular. Özel finans metotları geliştiren bu ülkeler, alıcı müşterilerine uzun vadeli ucuz finansman imkanları sağlayarak sipariş iptallerinin önüne geçmeyi başardı. Ayrıca iptaller söz konusu olduğunda kendi kurdukları işletmecilik şirketleri ile üretimi devam ettirerek ortaya çıkan ürünü satılana kadar işleterek kaynak kayıplarının önüne geçtiler. İşyerlerinin üzerindeki sosyal güvenlik yüklerini minimuma indirip, ucuz enerji ve hammadde desteği sağladılar. Mevcut pazar

payımızı kaybetmemek hatta daha da arttırmak zorundayız. Bunun için geçici bir süre de olsa, benzer desteklerle sektörün desteklenmesi zorunlu. Çok verimli bir sektör olan gemi ve yat sektörü, yarattığı her bir istihdama karşılık kendisi dışındaki diğer sektörlerde 7 kişilik istihdama katkı veriyor. Türkiye gemi ve yat sektörü bütün dünyada kalitesini kanıtlamış talep gören bir sektör. Sözünü ettiğimiz desteklerin hayata geçirilmesi halinde sektörün sonuçlarını hemen göstereceği ve pazar payını arttıracığı muhakkak. Rakibimiz olan diğer gemi üreticisi ülkeler bizden daha şanslı değil. Özellikle eşit fiyat aralığında hala Türkiye ürünlerinin tercih edildiği unutulmamalı.

ALİ NEDİM GÜRELİ
TİM SEKTÖRLER KONSEYİ ÜYESİ

Zeytin ve zeytinyağına destek rebabeti artıracak

İhracatın zeytinyağına oranla daha istikrarlı seyrettiği sofralık zeytinde bu sezon ihracatımızın 75 bin civarında gerçekleşmesi bekleniyor. 2011/2012 sezonunda Türkiye genelinde toplam 72 bin 13 ton sofralık zeytin ihraç edilerek yaklaşık 119 milyon dolar döviz geliri elde edildi. Sofralık zeytin ihracat miktarının 12 bin 733 tonu yeşil, 59 bin 280 tonu siyah zeytin olarak gerçekleşti.

G eride bıraktığımız 2011/2012 sezonunda (01.11.2011-31.10.2012 döneminde kapsar) Türkiye geneli zeytinyağı ihracatımız, 19 bin 409 ton olarak gerçekleşti. Bu miktara karşılık 65 milyon dolar tutarında döviz geliri elde edildi. Bir önceki sezonda 11 bin 752 ton zeytinyağı karşılığında 49 milyon dolar değerinde ihracat gerçekleştirildi. 2011/2012 sezonunda Türkiye genelinde toplam 94 ülkeye ve Türkiye sınırları içinde yer alan 4 serbest bölgeye zeytinyağı ihracatı yapıldı. Sırasıyla ABD, Irak, Suudi Arabistan, Japonya, Birleşik Arap Emirlikleri, İspanya, İtalya, Çin Halk Cumhuriyeti

miktar ve değer bazında en fazla ihracat yapılan ülkeler olarak sıralanıyor. Son iki ihraç sezonunda en fazla ihracat yapılan ilk 25 ülke arasında ihracatımızda Çin Halk Cumhuriyeti, Amerika Birleşik Devletleri, Kanada, İspanya ve İtalya'ya olan ihracat

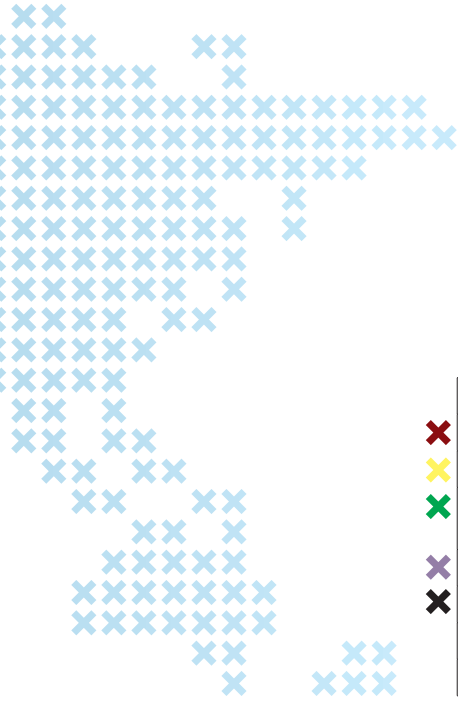
artışları kayda değer görünüyor. İçinde bulunduğumuz 2012/13 sezonunun başlangıcından 31.01.2013 tarihine kadar geçen dönemde, geçtiğimiz sezonun aynı dönemine göre zeytinyağı ihracatımızda ise miktarda yüzde 278 değerinde ise yüzde 243 oranında artış kaydedildi, bir önceki sezonun aynı döneminde 4 bin 706 ton olan ihracatımız 17 bin 824 tona, 15 milyon dolar olan ihracat gelirimiz ise 54 milyon dolara çıktı.

Üretimdeki dalgalanma azalacak

2010/2011 ihraç sezonu ihracatımızda yaşanan ciddi orandaki gerilemeden sonra 2011/12 sezonunda ihracatta yaşanan

artışın temel nedeni, 2011/12 ihraç sezonunda rekolteadaki ve dolayısıyla zeytin ve zeytinyağı arzındaki artış oldu. Bununla birlikte, ihraç pazarlarımızda yaşadığımız sıkıntılar halen devam ediyor. Rakip ülkelere karşı tarımsal üretim maliyetlerinin ülkemizdeki maliyetlerden daha düşük düzeyde olması, başta AB olmak üzere diğer ülkelere üreticilere sağlanan doğrudan desteklerin ülkemizdeki destek oranlarının çok üzerinde seyretmesi, AB'nin, AB dışında kalan çoğu rakip üretici ülkelere tanıdığı ancak ülkemize sadece 100 ton için uyguladığı kota tavizinin azlığı ve AB içinde uygulama bulan ancak ülkemizdeki zeytin ve zeytinyağı için uygulama imkanı tanınmayan dahilde işle-

119
MİLYON DOLAR
2011/2012 SEZONUNDA
ELDE EDİLEN SOFRALIK
ZEYTİN İHRACAT TUTARI

ÜLKE	BİN \$
✗ IRAK	30.079
✗ ALMANYA	29.296
✗ BİRLEŞİK DEVLETLER	27.513
✗ ROMANYA	17.588
✗ S. ARABİSTAN	15.394
DİĞER	81.682
TOPLAM	201.552

me rejimi temel yapısal sıkıntılar olarak sıralanabilir. Son yıllarda artan zeytin fidanı dikimleri ile önümüzdeki kısa ve orta vadede geçmiş dönemlerin çok üzerinde üretim miktarlarına ulaşılabileceği ve üretimde yıldan yıla yaşanan periyodisite kaynaklı dalgalanmanın azalacağı tahmin ediliyor.

İspanya'daki kuraklık fırsata dönebilir

Bu doğrultuda 2011/2012 sezonunda gerçekleşen yüksek rekolte ile (200 bin ton civarı) ve yine 2012/2013 sezonunda beklenen yüksek rekolteyle birlikte ihracatımızın içinde bulunduğumuz 2012/13 ihracat sezonunda 30 bin tonu aşabileceği tahmin ediliyor. Zeytin zeytinyağında en büyük üretici ülke olan İspanya'da

yaşanan kuraklık sonucu içinde bulunduğumuz sezonda azalması beklenen rekoltenin de ihracatçılarımıza rekabette avantaj sağlayabileceği değerlendiriliyor. Ancak ülkemizde üreticinin elindeki ürünü satmayı umduğu fiyatın genel olarak dünyadaki ortalama fiyatların üzerinde kalması, ihracatçının bu fiyatın üzerinde yurtdışında kendine yeterli düzeyde zeytinyağı pazarı bulamaması, ihracatçılarımız için sıkıntı yaratmaya devam ediyor. Bu çerçevede, ülkemizde dane zeytine 25 kuruş/kg, zeytinyağına ise 1 TL/kg düzeyinde destek sağlanması, üretilen ürünün kayda alınışına katkı yapacağı gibi, ihracatçılarımızın AB üyesi rakipleri ile rekabet edebilmelerine katkı yapacak.

Siyah zeytinde 85 ülkeye ihracat

✓ 2011/2012 sezonunda 85 ülkeye ve 4 serbest bölgeye ihracatı yapılan siyah zeytinde ortalama ihracat fiyatları ise geride bıraktığımız sezonda 1,60 dolar olarak gerçekleşti. İhracat miktarı bazında ilk 5 sırada, Romanya, Irak, Bulgaristan, Almanya, ABD'nin yer aldığı gözlemleniyor. Irak, Ukrayna, Rusya Federasyonu, İngiltere gibi ülkelere olan ihracatımızda artış yaşanırken, Avusturya, ABD, Almanya'ya olan ihracatımızda gerileme yaşandı. Yeşil zeytin ihracatımızda, 2011/2012 ihracat sezonunda olduğu gibi ihracat miktarı bazında ilk 5 sırada, Irak, Almanya, ABD, Romanya ve İran'ın yer aldığı gözlemleniyor. Irak, Rusya Federasyonu, Birleşik Arap Emirlikleri,

Romanya gibi ülkelere olan ihracatımızda artış yaşanırken, ABD, İran, Suudi Arabistan ve Almanya'ya olan ihracatımızda gerileme yaşandı. Yeşil zeytin ihracatımızda geçtiğimiz sezonlarda gözlemlenen periyodisiteye bağlılığın son yıllarda azaldığı göze çarpıyor. 2005-2006 sezonunda 6 bin 305 ton yeşil zeytin ihracatı yapılmışken bu ürünün ihracatı, 2006/2007 sezonunda 10 bin 626 tona ulaştı. 2007/2008 sezonunda ise 6 bin 471 ton düzeyine geriledi. 2009/2010 sezonunda 13 bin 233 ton olarak gerçekleşen ihracatımız 2010/11 ihracat yılında da 12 bin 563 ton olarak gerçekleşti. Yeşil zeytin ihracatımız 2011/2012 sezonunda 78 ülke ve 4 serbest bölgeye gerçekleştirildi.

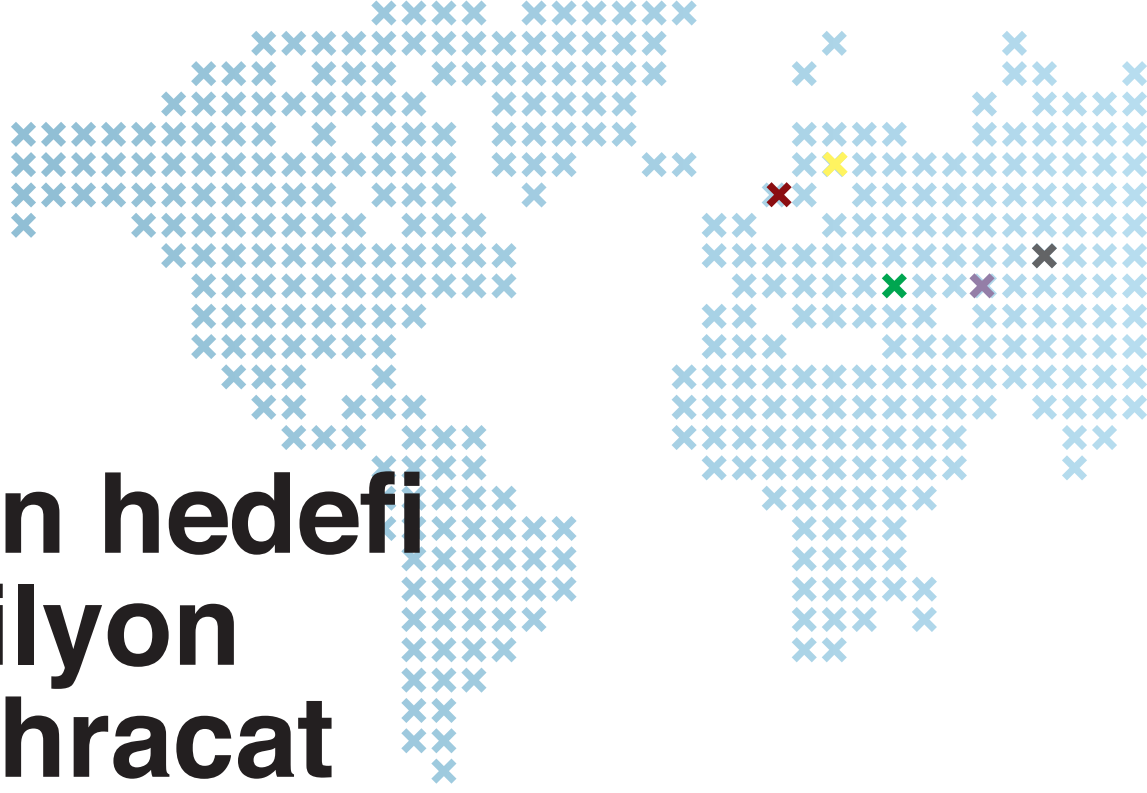
72.013 ton toplam

12.733 ton yeşil zeytin

59.280 ton siyah zeytin

OSMAN BAĞDATLIOĞLU
TİM SEKTÖRLER KONSEYİ ÜYESİ

Bu yılın hedefi 100 milyon dolar ihracat

2013 yılında da süs bitkileri ihracatının olumlu artışına devam etmesini bekliyoruz. Hedefimiz, bu yıl 100 milyon dolar ihracat gerçekleştirmek ve yüzde 20 ihracat artışı sağlamak. Bu hedefe ulaşmak için birliğimiz sektör ihracatının geliştirilmesi ve yeni pazarlar kazanılması amacıyla birçok proje yürütüyor.

Geçen yıl sektörümüz açısından olumlu bir yıl oldu. 2012 yılında süs bitkileri sektör ihracatımız 72 milyon dolara ulaşırken, kesme çiçek ihracatı yüzde 8 oranında artış kaydetti. Sektörümüzde özellikle son dönemde canlı bitkiler ihracatı açısından önemli gelişmeler kaydedildi. İç ve dış mekan üretim ve ihracatı artış gösterirken, ihracatımızda bu ürünler için Türkmenistan, Irak, Azerbaycan ve Özbekistan gibi yeni pazarlar kazanıldı. İhracat pazarlarımız bu yıl da genişlemeye devam etti. Toplamda 50'den fazla ülkeye ihracat gerçekleştirilirken, Hollanda, İngiltere, Almanya, Irak, Türkmenistan, Azerbaycan

en önemli pazarlarımız oldu. Türkiye'de süs bitkileri sektörü hem üretim hem ihracat yönünden hızla gelişen bir sektör. Sektörümüzün altyapısı gitgide kuvvetleniyor. Bu nedenle 2013 yılında da süs bitkileri ihracatının olumlu artışına devam etmesini bekliyoruz.

Hedef ihracatta yüzde 20 artış

Hedefimiz, bu yıl 100 milyon dolar ihracat gerçekleştirmek ve yüzde 20 ihracat artışı sağlamak. Bu hedefe ulaşmak için birliğimiz sektör ihracatının geliştirilmesi ve yeni pazarlar kazanılması amacıyla birçok projeler yürütüyor. Dış mekan bitkileri ihracatının geliştirilmesi adına birliğimiz Mersin Ticaret ve Sanayi Odasıyla birlikte yeni bir proje başlattı. Bu proje

ile hedef pazarlar olan Irak, Azerbaycan ve Türkmenistan'a yönelik tanıtım çalışmaları, fuarlar ve heyetler düzenlenecek. Bunun dışında kesme çiçekte hedef pazarlarımız olan Orta Avrupa Ülkelerine yönelik yürüttüğümüz projemiz devam ediyor. Projede hedef pazarlarımız olan Almanya, Avusturya, Macaristan pazarlarına heyetler gerçekleştirdik. Bu yıl ek olarak Fransa, Kolombiya, Ekvador ve Kenya'ya pazar araştırması

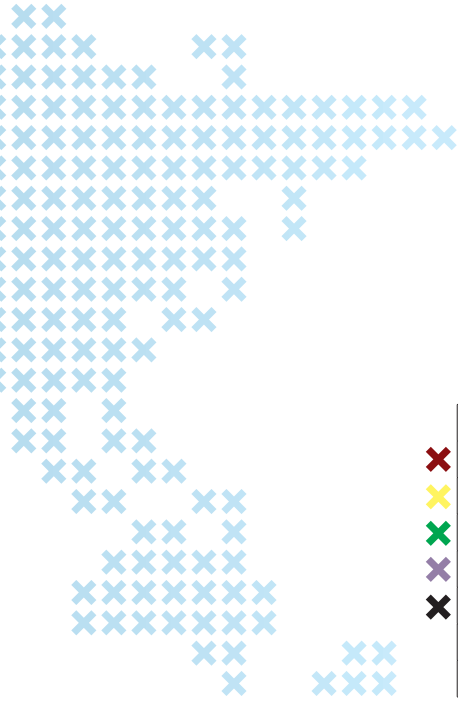
programları düzenlemeyi hedefliyoruz.

Yurtdışında ülkemizi başarıyla temsil ettik

Süs bitkileri tanıtım grubu olarak da önemli hedef pazarlarımız olan Hollanda, İngiltere, Rusya ve Almanya'ya yönelik tanıtım çalışmalarını hızlandırarak, bu ülkelerde reklam çalışmaları, fuar katılımları ve tanıtım kampanyaları yapmayı planlıyoruz. Süs Bitkileri ve

- Reklam çalışmaları
- Fuar katılımı
- Tanıtım kampanyaları

ÜLKE	BİN \$
✗ BİRLEŞİK KRALLIK	12.092
✗ HOLLANDA	11.919
✗ ALMANYA	9.254
✗ IRAK	9.113
✗ TÜRKMENİSTAN	7.201
DİĞER	23.598
TOPLAM	73.177

Mamulleri İhracatçıları Birliği olarak Türkiye'deki süs bitkileri sektörünü dünya ile entegre etme adına, bugüne kadar pek çok organizasyona imza attık. Uluslararası alandaki aktif çalışmalarımız sayesinde süs bitkileri ihracatımız çok olumlu gelişmeler kaydetti. Yurtdışında Union Fleurs (Dünya Çiçek Ticareti Birliği), AIPH (Uluslararası Bahçe Bitkileri Üreticileri Birliği) ve birçok diğer alanda ülkemizi başarıyla temsil ettik.

Bahçemiz binlerce ziyaretçi ağırladı

2012 yılında Hollanda'da

Birliğimiz organizasyonu ile düzenlenen Floriade 2012 Venlo Türkiye bahçesi de en önemli tanıtım ataklarımızdan oldu. Expo Floriade hem ülkemizi hem de süs bitkileri sektörünü tanıtmak için çok önemli bir fırsattı. Biz de bu amaçla ve yoğun çabalarla ortaya çok başarılı bir organizasyon çıkardık. Bahçemizin açılışının, Cumhurbaşkanı Gül tarafından şerefendirilmesi de bizim için ayrı bir onur kaynağı oldu. 6 ay boyunca etkin tanıtım faaliyetleri yapılan bahçemiz, binlerce ziyaretçiyi ağırladı. Türkiye kültürünün tüm unsurlarının en başarılı şekilde temsil edildiği bahçemizde, ziyaretçiler ülkemizi yakından tanıma fırsatı buldu. Bahçemizde diğer tanıtım grupları tarafından yapılan organizasyonlarla da, Türkiye'nin farklı ürünleri ve zenginlikleri sergilendi. Bahçemiz, Expo Floriade'ye katılan tüm ülkeler içinde 'en güzel bahçe' seçilerek bizi birincilik ödülü ile gururlandırdı.

Expo 2016'ya tam destek

✓ Tayland'ın Chiang Mai şehrinde düzenlenen EXPO Royal Flora Ratchaphruek Sergisinde Türkiye bahçesi organizasyonu da birliğimiz tarafından yapıldı. Süs Bitkileri Tanıtım Grubu, Tayland'daki Ratchaphruek Expo projesi çerçevesinde Türkiye bahçesinde yer alarak, üç ay boyunca çeşitli organizasyonlar ve tanıtım faaliyetleri gerçekleştirdi. Önümüzdeki süreçte, birliğimizin de içinde aktif rol aldığı ve yoğun çabalarla ülkemize kazandırılan Expo 2016 Antalya gibi önemli bir proje var. Floriade ve Tayland

Expolarına katılımımız Expo 2016 Antalya için bir vizyon çalışması oldu. Expo 2016 Antalya, ülkemizin evsahipliği yaptığı en önemli organizasyon olacak. Bu açıdan elimizdeki bu örnekleri iyi kullanmamız ve buna göre bir yol haritası çıkarmamız gerekiyor. Expo 2016 Antalya projesine birliğimizin desteği artarak devam edecek. Bu oluşum süs bitkileri ihracatının da ivme kazanması için bir dönüm noktası olacak. Expo organizasyonunun özellikle dış mekan bitkileri ve peyzaj alanlarında sektörü çok geliştirmesini bekliyoruz.

2012 YILI TÜRKİYE'NİN

**SEKTÖRLERİNE
GÖRE
EN BÜYÜK
İLK 1000
İHRACATÇI
FİRMASI**

SEKTÖRLERİNE GÖRE TÜRKİYE’NİN EN BÜYÜK İLK 1000 İHRACATÇI FİRMASI

2012 Genel Sıralama	2012 Sektörel Sıralama	FİRMA UNVANI	İhracat 2012 (\$)	Sektörel İhracat 2012 (\$)
AĞAÇ MAMULLERİ VE ORMAN ÜRÜNLERİ				
98	1	Boydak Dış Tic. A.Ş.	135.100.295,21	112.748.847,67
70	2	Hayat Kimya San. A.Ş	167.494.234,76	100.867.123,10
176	3	Araştırmaya Katılmıyor	86.501.202,61	72.811.404,04
269	4	Ontex Tüketim Ürün.San. ve Tic. A.Ş.	58.473.431,98	57.060.971,67
337	5	Araştırmaya Katılmıyor	49.986.819,03	49.746.986,27
287	6	Araştırmaya Katılmıyor	56.276.583,63	48.882.435,74
335	7	Agt Ahşap Sanayi ve Ticaret Ltd. Şti.	50.025.864,89	48.652.181,41
381	8	Adının Açıklanmasını İstemiyor	45.495.618,25	45.248.252,30
387	9	Adının Açıklanmasını İstemiyor	44.939.729,50	44.939.729,50
275	10	Araştırmaya Katılmıyor	57.785.249,75	37.918.840,42
665	11	Kutas Tarım Ürünleri Dış Tic. ve San. A.Ş.	28.085.483,18	28.077.500,63
81	12	Etsun Entegre Tar. Ür. San. Tic. A.Ş.	154.250.974,49	23.878.868,12
805	13	Kartonsan Karton San. Tic. A.Ş.	23.469.137,59	23.469.137,59
786	14	Amcor Tobacco Packaging İzmir Gravür Baskı San. Tic. A.Ş.	23.947.004,06	23.462.085,05
749	15	Paksel Kimya San. ve Ticaret A.Ş.	24.895.331,46	23.324.926,68
759	16	Doğ-Taş Doğanlar Mobilya İmal. Enerji Ür.San. ve Tic. A.Ş.	24.457.586,38	23.017.794,12
731	17	Oskar Orman Ürn. Petr. Teks. Gıda Day.Tük.Mal.San.Dış Tic. Ltd. Şti.	25.557.626,28	22.293.032,20
844	18	Modern Karton San ve Tic. A.Ş.	22.189.012,21	22.153.540,93
870	19	Araştırmaya Katılmıyor	21.686.443,30	21.686.443,30
480	20	Starwood Orman Ürünli.San. A.Ş	37.366.940,21	20.806.336,98
610	21	Frimpeks Kimya ve Etiket San. Tic. A.Ş.	30.218.323,89	18.996.098,72
980	22	Sunpa Orman Ürünleri Pazarlama San. ve Tic. Ltd. Şti	19.742.976,40	18.755.975,68
985	23	Çilek Mobilya Sanayi ve Paz. Ticaret A.Ş.	19.595.566,54	15.470.855,27
806	24	İsa Dış Ticaret Ltd.	23.455.023,71	15.263.066,26
822	25	Ürün Tarım Ür.İth.İhr.Ticaret ve Sanayi Ltd.Şti.	22.926.983,47	12.073.320,16
993	26	Nova Uluslararası Reklamcılık ve Dek. A.Ş.	19.450.622,31	9.290.524,13
ÇELİK				
7	1	Habaş Sınai ve Tıbbi Gazlar İstihsal Endüstrisi A.Ş.	1.490.294.934,33	1.485.174.640,72
8	2	İçdaş Çelik Enerji Tersane ve Ulaşım Sanayi A.Ş.	1.228.574.126,13	1.201.651.126,13
11	3	Diler Dış Ticaret A.Ş.	1.086.622.452,29	1.085.287.899,20
18	4	Çolakoğlu Dış Tic. A.Ş	745.518.930,76	745.518.930,76
22	5	İzmir Demir Çelik Sanayi A.Ş.	524.613.559,85	524.613.559,85
23	6	Kaptan Metal Dış Ticaret ve Nakliyat A.Ş.	517.758.552,21	517.665.552,21
24	7	Yucel Boru İhr.İth.ve Paz.A.Ş.	497.624.465,03	497.624.465,03
27	8	İskenderun Demir ve Çelik A.Ş.	410.849.261,24	364.582.534,36
34	9	Borusan Mannesmann Boru San. ve Tic. A.Ş.	332.827.652,75	331.206.349,33
40	10	Borusan İstikbal Tic. A.Ş.	273.728.950,90	273.728.905,43
45	11	Yüksel Dış Tic. İnş. San. Ltd. Şti.	239.525.172,61	239.506.079,61
56	12	Kardemir İth.İhr.Ltd.Şti	212.064.075,05	212.064.075,05
53	13	Ozkan Demir Çelik Sanayi A.Ş.	213.750.467,35	211.651.561,11
63	14	Tosyalı Dış Ticaret A.Ş.	188.702.257,75	188.702.257,75
82	15	Nursan Metalurji Endüstrisi A.Ş.	154.075.561,46	154.075.561,46
84	16	Eregli Demir ve Çelik Fabrikaları. Tic. A.Ş.	150.336.227,97	147.263.877,97
72	17	Mitaş Enerji ve Madeni İnşaat İşleri Türk A.Ş.	164.440.862,74	147.226.147,94
95	18	Mmk Metalurji San.Tic. ve Liman İşletmeciliği A.Ş.	137.860.648,08	137.860.648,08
102	19	Cebitaş Demir Çelik End. A.Ş.	128.616.018,35	128.616.018,35
108	20	Noksel Çelik Boru Sanayi A.Ş.	126.122.011,57	125.987.813,69
110	21	Mescier Demir Çelik San. ve Tic. Ltd. Şti.	124.137.263,27	124.137.263,27
111	22	Metal Market Dış Tic A.Ş.	123.228.969,09	123.145.855,37
116	23	Kocaer Haddecilik San. ve Tic. A.Ş.	119.572.571,27	119.572.571,27
119	24	Öz Asya Güm. Ulusl. Nak. Gıd. San. Pet.Ür. ve Dış Tic. Ltd. Şti.	118.366.138,08	118.310.353,08

2012 Genel Sıralama	2012 Sektörel Sıralama	FİRMA UNVANI	İhracat 2012 (\$)	Sektörel İhracat 2012 (\$)
124	25	Mahmutoglu Dış Tic. İnş. Nak. Gıda San. Tic. Ltd. Şti.	113.744.471,23	113.242.252,49
126	26	Ekinçiler Demir Çelik San. A.Ş.	111.457.493,87	111.399.851,18
131	27	Ege Çelik Endüstrisi San. ve Tic. A.Ş.	108.405.288,00	109.321.495,77
136	28	Erciyas Çelik Boru Sanayi A.Ş.	106.069.442,51	105.460.910,39
154	29	Vilmeks İç ve Dış Tic. ve Metal San. A.Ş.	95.890.437,02	95.890.437,02
161	30	Çag Çelik Demir ve Çelik Endüstri A.Ş.	92.085.670,06	92.085.670,06
168	31	Nessan İnş.Gıda Nak.Pet.Ürn. Otom.San. ve Dış Tic. Ltd. Şti.	89.707.606,28	89.707.606,28
173	32	Asıl Çelik San. ve Tic. A.Ş.	87.751.729,05	87.751.729,05
181	33	Umran Çelik Boru Sanayi A.Ş.	85.459.737,92	85.459.737,92
201	34	Durmaz Lojistik İth. ve İhr. Ltd.Şti.	78.381.305,38	71.810.681,97
248	35	Cemtas Çelik Makina San. ve Tic.A.Ş.	62.687.743,46	62.687.743,46
249	36	Adının Açıklanmasını İstemiyor	62.665.918,34	62.541.175,14
261	37	Araştırmaya Katılmıyor	60.279.948,82	60.224.803,47
263	38	Agır Haddecilik A.Ş.	59.378.519,01	59.378.519,01
286	39	Çelikord A.Ş.	56.336.045,35	56.194.750,34
289	40	Çimtas Çelik İmalat Mon.ve Tes A.Ş.	56.052.401,98	56.008.201,08
285	41	Erol Dış Tic.Ltd.Şti	56.438.091,53	55.031.927,13
220	42	Sarten Ambalaj San. ve Tic. A.Ş.	71.704.001,19	53.210.681,00
238	43	Aslankaya İnş.ve Tic. Ltd. Şti.	64.870.372,41	50.296.014,15
338	44	Yeşilyurt Demir Çelik Endüstrisi ve Liman İşletmeleri Ltd.Şti.	49.949.793,80	49.949.793,80
372	45	Yolbulan Baştuğ Metalurji Sanayi A.Ş.	46.298.951,58	46.298.951,58
379	46	Borcelik Çelik San. Tic. A.Ş.	45.845.898,48	45.845.898,48
393	47	Mtc Metal Dış Tic. Ltd. Şti.	44.183.433,32	44.175.933,32
397	48	Uğur-San İth.İhr.Top.Gıda Nak.İnş.Sımr Tic. Ltd. Şti.	43.933.655,36	43.927.844,71
396	49	Emre Metal Dış Tic.Ltd. Şti.	44.022.132,86	43.528.521,80
415	50	Çakıroğlu Demir Çelik San. ve Tic. A.Ş.	42.187.588,57	42.184.040,90
429	51	Hatboru Çelik Boru San. ve Ticaret Ltd.Şti.	41.169.211,40	41.162.693,90
443	52	Tatmetal Demir Çelik İç ve Dış .Tic. Ltd. Şti.	40.552.790,77	40.552.790,77
432	53	Yaprak Otom.San. ve Tic. Ltd. Şti	40.879.023,97	40.321.133,88
455	54	Yolbulan Metal San. Tic. A.Ş.	39.848.984,44	39.848.984,44
431	55	Adının Açıklanmasını İstemiyor	40.961.443,73	39.264.989,45
463	56	Hursan Paslanmaz Çelik Geri Donusum Tesisl.Tic.San. A.Ş.	39.199.873,66	38.899.674,51
182	57	Tekfen İnş.ve Tesisat A.Ş.	84.956.378,96	38.882.032,95
356	58	Adının Açıklanmasını İstemiyor	48.097.738,02	37.626.743,45
461	59	Mesa İmalat Sanayi ve Tic. A.Ş.	39.277.474,80	37.476.881,39
318	60	Ayaz Dış Ticaret Ltd.Şti.	52.027.424,71	37.178.155,52
158	61	Adının Açıklanmasını İstemiyor	93.344.589,23	35.095.048,70
104	62	Polimeks İnşaat Taahhüt ve San Tic.A.Ş.	128.393.654,25	34.961.704,85
519	63	Hascelik San. ve Tic. A.Ş.	34.624.910,53	34.624.910,53
521	64	Tata Steel İstanbul Metal San. ve Tic. A.Ş.	34.612.744,56	34.612.744,56
527	65	Kalıbre Boru San. ve Tic. A.Ş.	34.233.935,75	34.116.275,26
532	66	Lord Metal İthalat İhracat San. ve Tic. Ltd. Şti.	34.009.931,89	34.009.931,89
525	67	Emek Boru Mak.San. ve Tic. A.Ş.	34.470.531,79	33.929.863,61
578	68	Araştırmaya Katılmıyor	31.754.706,57	31.745.049,39
574	69	Bekaert İzmıt Çelik Kord San. ve Tic. A.Ş.	31.950.538,65	31.305.861,06
604	70	Yek Grup Proje Dış Ticaret Taahhüt Yapı İnşaat Limited Şirketi	30.639.665,67	30.639.665,67
334	71	Araştırmaya Katılmıyor	50.256.507,27	30.489.533,90
630	72	Alka San.İnş.ve Tic. A.Ş.	29.297.527,84	29.270.155,28
631	73	Özyaşar Tel ve Galvanizleme San. A.Ş.	29.283.809,12	29.230.306,44
504	74	Kanca El Al. Dövme Çelik ve Mak. San. A.Ş.	35.889.921,46	28.309.241,74
669	75	Toscelik Profil ve Sac End. A.Ş.	27.912.537,07	27.873.695,85

SEKTÖRLERİNE GÖRE TÜRKİYE’NİN EN BÜYÜK İLK 1000 İHRACATÇI FİRMASI

2012 Genel Sıralama	2012 Sektörel Sıralama	FİRMA UNVANI	İhracat 2012 (\$)	Sektörel İhracat 2012 (\$)
672	76	Kaptan Demir Çelik End.Tic.A.S	27.842.442,00	27.842.442,00
696	77	Güney Çelik Hasır ve Demir Mam San. Tic. A.Ş.	26.854.341,75	26.830.637,19
704	78	Adının Açıklanmasını İstemiyor	26.559.509,57	26.559.509,57
492	79	Kurum Demir San. Dış Tic. A.Ş.	36.730.084,54	26.281.726,15
707	80	Arcelormittal Ambalaj Celigi San.Tic. A.Ş.	26.392.435,31	26.218.439,87
714	81	Corbus Metal İç ve Dış Tic. Ltd. Şti.	26.112.358,71	26.089.311,56
686	82	Eke Metal Group A.Ş.	27.414.177,89	25.893.219,02
718	83	Erbosan Erciyas Boru Sanayi Ticaret A.Ş.	25.892.886,83	25.860.458,03
689	84	Evas Ev Aletleri Sanayi Ltd. Şti.	27.224.187,14	25.735.137,16
736	85	Araştırmaya Katılmıyor	25.487.198,50	25.487.198,50
587	86	Zınar Export İmpört Dış Tic. Ltd Şti.	31.233.495,23	25.288.604,22
723	87	Araştırmaya Katılmıyor	25.832.601,13	25.227.036,13
753	88	İlhanlar Haddec. Boru Profil ve Teks. San. Ltd. Şti.	24.576.662,54	24.576.662,54
632	89	Emta Elektrik Muh. İnş. Taah. ve Tic. A.Ş.	29.269.588,65	24.074.636,53
801	90	Adının Açıklanmasını İstemiyor	23.551.289,73	23.551.289,73
728	91	Araştırmaya Katılmıyor	25.702.626,60	23.395.157,49
846	92	Mitaş Poligon Demir Çelik Endüstri A.Ş.	22.143.336,40	21.949.227,43
496	93	Boyçelik Metal San. ve Tic. A.Ş.	36.434.818,48	20.651.172,50
929	94	İçdaş Dış Ticaret A.Ş.	20.583.750,00	20.583.750,00
935	95	Çelik Halat ve Tel San. A.Ş.	20.476.429,11	20.476.429,11
628	96	Samsun Makina Sanayi A.Ş.	29.446.389,57	20.435.335,79
945	97	Araştırmaya Katılmıyor	20.289.004,96	20.289.004,96
952	98	Araştırmaya Katılmıyor	20.170.949,25	20.170.949,25
987	99	Kardemir Karabük Demir Çelik Sanayi ve Ticaret A.Ş.	19.579.702,04	19.579.702,04
997	100	Kama Dış Ticaret Ltd. Şti.	19.403.763,48	19.403.763,48
999	101	Litya Demir Çelik Dış Ticaret Ltd.Şti.	19.394.644,29	19.394.644,29
995	102	Araştırmaya Katılmıyor	19.440.784,42	18.794.155,05
559	103	Aygaz A.Ş.	32.852.891,80	17.634.276,38
903	104	Prokon İmalat ve Montaj A.Ş.	21.134.037,21	16.205.447,39
272	105	Gemi Kaya İnş.Taah.ve Dış Tic. Ltd.Sti.	58.217.116,36	16.187.759,90
820	106	Bulutlar Deri Tekstil San. ve Dış Tic. Ltd. Şti	22.947.032,62	16.105.763,27
549	107	Adının Açıklanmasını İstemiyor	33.348.051,67	13.421.626,69
716	108	Araştırmaya Katılmıyor	25.987.170,90	11.241.682,74
863	109	Bımed Teknik Aletler Sanayi ve Ticaret A.Ş.	21.830.403,53	9.623.869,80
950	110	Kesimal Kardeşler İnşaat San. Nakliyat Turizm ve Tic. A.Ş.	20.191.504,30	8.495.098,11
581	111	Araştırmaya Katılmıyor	31.613.834,90	8.489.635,51
746	112	Araştırmaya Katılmıyor	25.017.312,15	6.657.113,55
831	113	Araştırmaya Katılmıyor	22.529.107,82	4.718.480,26
ÇİMENTO, CAM, SERAMİK VE TOPRAK ÜRÜNLERİ				
16	1	Şişecam Dış Tic. A.Ş.	775.901.684,33	407.814.832,03
26	2	Adının Açıklanmasını İstemiyor	472.766.407,79	195.910.385,35
142	3	Kaleseramik Çanakkale Kalebodur Seramik San. A.Ş.	100.632.521,58	97.187.263,16
162	4	Çimsa Çimento Sanayi ve Ticaret A.Ş.	91.858.555,01	91.793.383,61
254	5	Adının Açıklanmasını İstemiyor	61.934.670,00	61.828.830,00
319	6	Akçansa Çimento San. ve Tic. A.Ş.	52.010.653,26	54.388.033,20
362	7	Adının Açıklanmasını İstemiyor	47.686.948,26	47.686.822,55
371	8	Çimko Çimento ve Beton Sanayi Tic. A.Ş.	46.309.662,32	46.309.662,32
408	9	Araştırmaya Katılmıyor	42.662.447,25	42.521.789,75
427	10	Aşçim Çimento Beton Nak. San. ve Tic. A.Ş.	41.218.829,73	41.152.383,80
433	11	Traçim Çimento San. ve Tic. A.Ş.	40.694.498,58	40.686.548,28
448	12	Nuh Çimento Sanayii A.Ş.	40.184.185,06	40.106.702,47

2012 Genel Sıralama	2012 Sektörel Sıralama	FİRMA UNVANI	İhracat 2012 (\$)	Sektörel İhracat 2012 (\$)
464	13	Göлтаş Göller Bölgesi Çimento A.Ş.	39.188.199,00	39.187.049,00
479	14	Schott Orim Cam Sanayi ve Ticaret A.Ş.	37.370.172,06	37.300.831,68
502	15	Graniser İç ve Dış Ticaret A.Ş.	35.982.352,67	35.884.226,91
551	16	Yurtbay Seramik Sanayi ve Ticaret A.Ş.	33.307.320,28	33.286.508,11
748	17	Çimentaş İzmir Çimento Fab. T.A.Ş.	24.995.617,00	25.540.131,11
762	18	Egeseramik İç ve Dış Tic. A.Ş.	24.391.557,01	24.153.446,27
661	19	Karçağ Nak. İnş.ve Dış Tic. Ltd. Şti.	28.146.666,12	23.402.865,12
787	20	Araştırmaya Katılmıyor	23.901.937,14	23.039.509,88
612	21	Kümaş Manyezit Sanayi A.Ş.	30.001.763,73	22.306.230,67
972	22	Batıçim Batı Anadolu Cimento San. A.Ş.	19.875.111,68	19.875.111,68
969	23	Ege Seramik San. ve Tic. A.Ş.	19.903.989,38	19.695.856,31
751	24	Basra Gıda San.Paz.Dış Tic.Ltd Şti.	24.850.795,75	17.694.750,64
709	25	Intervo Dış Tic. ve Müessillik Ltd. Şti.	26.293.491,05	17.665.013,25
794	26	Adının Açıklanmasını İstemiyor	23.792.200,54	12.730.586,00
907	27	Araştırmaya Katılmıyor	21.036.642,99	7.231.815,24
DEMİR VE DEMİR DIŞI METALLER				
9	1	Kibar Dış Tic. A.Ş.	1.228.017.725,13	465.676.423,29
28	2	Sarkuysan Elektrolitik Bakır Sanayi ve Ticaret A.Ş.	401.046.057,84	379.311.284,02
39	3	Başak Metal Tic. ve San. A.Ş.	283.006.718,24	283.006.718,24
174	4	Başer Kardeşler Çinko Levha San. A.Ş.	87.659.017,19	87.659.017,19
208	5	Er-Bakır Elektrolitik Bakır Mamulleri A.S	76.209.602,98	75.928.313,94
129	6	Eti Alüminyum A.Ş.	109.432.018,47	70.240.226,80
230	7	Altek Döküm Hadde Mamulleri San. ve Tic.Ltd.Şti.	67.240.535,08	66.641.758,46
157	8	Saray Döküm ve Madeni Aksam Sanayi Turizm A.Ş.	94.254.699,46	64.318.568,50
257	9	Kale Kilit ve Kalıp San. A.Ş.	60.811.439,69	60.229.675,16
267	10	Sarbak Metal Ticaret ve Sanayi A.Ş.	58.700.633,43	58.698.813,82
222	11	Asas Alüminyum Sanayi ve Ticaret A.Ş.	70.493.545,46	53.650.141,09
167	12	Dorçe Prefabrik Yapı ve İnşaat A.Ş.	89.750.615,71	51.625.189,34
353	13	Özer Metal Sanayi A.Ş.	48.315.737,66	48.315.426,76
171	14	Adının Açıklanmasını İstemiyor	88.348.383,71	46.672.055,97
301	15	Araştırmaya Katılmıyor	54.520.628,27	46.003.364,00
373	16	Akdaş Döküm San. ve Tic. A.Ş.	46.240.383,79	43.790.828,62
419	17	P.M.S.Metal Profil Alüminyum San. ve Tic. A.Ş.	41.911.611,68	41.905.730,70
421	18	Feniş Ticaret A.Ş.	41.749.723,11	41.465.318,01
407	19	Ceha Büro Mobilyaları Ltd.Şti.	42.692.096,35	40.495.293,22
449	20	Mega Metal San. ve Tic.Ltd.Şti.	40.168.360,62	40.032.515,70
470	21	Demisaş Döküm Emaye Mamulleri San. A.Ş.	38.175.528,04	38.049.749,84
534	22	Gemciler Güven Metal Sanayi ve Ticaret A.Ş.	33.903.893,27	33.903.893,27
498	23	Emta Kablo San. ve Tic. A.Ş.	36.243.818,96	32.138.279,73
278	24	Prekons İnşaat Sanayi A.Ş.	57.236.429,26	31.695.145,46
199	25	Araştırmaya Katılmıyor	79.926.969,25	31.424.698,20
614	26	Sistem Alüminyum San. ve Tic. A.Ş.	29.921.777,04	29.702.693,83
653	27	Erdoğanlar Alüminyum San. ve Tic. A.Ş.	28.433.591,22	28.429.776,91
555	28	Erku Dış Tic.Paz.ve Turizm A.Ş.	33.077.352,65	28.064.325,79
656	29	Adının Açıklanmasını İstemiyor	28.360.616,88	27.716.885,54
693	30	Araştırmaya Katılmıyor	27.021.393,51	26.853.539,95
698	31	Adının Açıklanmasını İstemiyor	26.779.824,36	26.468.904,65
795	32	Eds Enjeksiyon Döküm Sanayi ve Ticaret A.Ş.	23.764.986,71	23.672.773,50
772	33	Kurtoğlu Bakır Kurşun Sanayi A.Ş.	24.202.677,56	23.400.978,30
809	34	Alimex Alüminyum San. ve Tic. Ltd.Şti.	23.352.503,43	23.347.363,43
600	35	M.T Reklam ve Paz.San. Tic. Ltd. Şti.	30.771.564,45	22.877.611,91

SEKTÖRLERİNE GÖRE TÜRKİYE’NİN EN BÜYÜK İLK 1000 İHRACATÇI FİRMASI

2012 Genel Sıralama	2012 Sektörel Sıralama	FİRMA UNVANI	İhracat 2012 (\$)	Sektörel İhracat 2012 (\$)
733	36	Akpa Alüminyum Plastik San ve Tic. Ltd. Şti.	25.506.788,06	22.543.805,28
891	37	Araştırmaya Katılmıyor	21.334.409,39	21.305.229,60
763	38	Samet Kalıp ve Madeni Eşya San ve Tic. A.Ş.	24.389.575,56	21.135.314,05
947	39	Uncular Metal Mad. San. Tic. ve A.Ş.	20.274.630,14	20.274.630,14
956	40	İr Emniyet ve Güvenlik Sist. San. A.Ş.	20.062.571,22	20.056.210,80
994	41	Ertanlar Makina Sanayi ve Ticaret Ltd.Şti.	19.448.518,20	19.419.561,85
989	42	Midal Kablo San. ve Tic. A.Ş.	19.542.494,75	19.410.910,26
836	43	Özel Elektrolitik Bakır Mam. San. ve Dış Tic. A.Ş.	22.339.312,58	18.316.621,67
978	44	Adının Açıklanmasını İstemiyor	19.769.963,65	17.601.624,34
535	45	Öztiryakiler Madeni Eşya San. Tic. A.Ş.	33.882.239,94	16.252.284,75
639	46	Adının Açıklanmasını İstemiyor	28.973.797,13	14.973.871,94
634	47	Gedik Kaynak Sanayi ve Ticaret A.Ş.	29.092.054,43	14.517.783,69
764	48	Akım Metal Sanayi ve Ticaret A.S.	24.378.259,84	10.748.180,56
712	49	Metal Yapı Pazarlama ve Dış Ticaret Ltd.Şti.	26.191.453,83	10.100.665,27
986	50	İsfa Metal Tekstil San. ve Tic. A.Ş.	19.581.916,24	10.035.300,75
642	51	Summa Turizm Yatırımcılık A.Ş.	28.951.685,06	7.230.354,68
DERİ VE DERİ MAMULLERİ				
76	1	Araştırmaya Katılmıyor	157.065.185,64	106.055.460,33
367	2	Adesa Mağ.Teks.ve Deri San. Tic.A.Ş	46.682.139,44	46.671.743,33
459	3	Matraş Dış Tic. A.Ş	39.331.699,24	39.327.106,61
586	4	Aydınlı Deri Konf.San. ve Tic. A.Ş	31.253.245,63	30.345.703,48
623	5	Punto Deri San. ve Tic. Ltd. Şti	29.587.186,00	29.242.928,03
550	6	Gezer Ayakkabı Deri San. ve Tic.A.Ş	33.324.141,19	25.543.906,39
783	7	Veronica Deri ve Teks. San. Tic. Ltd. Şti	24.044.784,90	24.044.784,90
954	8	Adının Açıklanmasını İstemiyor	20.128.866,26	19.439.704,45
ELEKTRİK-ELEKTRONİK MAKİNE VE BİLİŞİM				
4	1	Vestel Ticaret A.Ş.	2.769.369.572,29	2.703.627.932,81
6	2	Arçelik A.Ş.	1.942.193.005,50	1.718.402.340,90
17	3	Bsh Ev Aletleri San. ve Tic. A.Ş	762.618.627,50	737.470.300,87
44	4	Indesit Company Beyaz Eşya Paz A.Ş.	240.720.877,32	238.726.020,13
43	5	Adının Açıklanmasını İstemiyor	244.405.355,12	235.319.454,30
48	6	Alstom Grid Enerji Endüstrisi A.Ş.	228.407.524,98	227.547.151,90
71	7	Aksa Elektrik Toptan Satış A.Ş.	164.882.856,74	164.882.856,74
113	8	Schneider Elektrik San. ve Tic. A.Ş.	123.059.308,93	120.773.436,83
118	9	Schneider Enerji End. San. ve Tic. A.Ş.	118.838.724,82	118.472.203,80
97	10	Hes Hacılar Elektrik Sanayi ve Ticaret A.Ş.	137.516.801,47	114.190.370,68
130	11	Araştırmaya Katılmıyor	108.555.279,01	108.402.776,03
160	12	Tumka Kablo Sanayi A.Ş.	92.261.266,00	92.249.851,96
172	13	Mass Kablo Yatırım ve Tic. A.Ş.	88.010.936,86	88.010.936,86
184	14	Türk Prysmian Kablo ve Sistemleri A.Ş.	84.824.223,88	84.625.777,61
155	15	Pamukkale Kablo San. Tic. A.Ş.	95.206.572,70	83.247.975,78
143	16	Candy Hoover Eurosia Ev Gereçleri San. ve Tic. A.Ş.	99.913.019,40	80.819.941,03
202	17	Adının Açıklanmasını İstemiyor	78.009.525,27	77.988.400,71
207	18	Atom Kablo San. ve Tic. A.Ş.	76.809.476,75	76.775.072,69
216	19	Seval İhracat İthalat ve Pazarlama Tic. Ltd. Şti.	72.981.233,39	72.973.811,76
197	20	Enpay Endüstriyel Pazarlama ve Yatırım A.Ş.	81.386.300,72	71.740.078,50
128	21	Aselsan Elektronik Sanayi ve Ticaret A.Ş.	109.625.294,95	59.102.880,08
262	22	Araştırmaya Katılmıyor	59.809.462,13	58.865.224,10
268	23	Kabtek Kablo İnş. San. ve Tic. Ltd. Şti.	58.557.298,81	58.557.283,56
279	24	Adının Açıklanmasını İstemiyor	57.220.531,44	56.996.714,55
283	25	Eae Elektrik Asansör Endüstrisi San. ve Tic. A.Ş.	56.613.087,72	56.107.678,84

2012 Genel Sıralama	2012 Sektörel Sıralama	FİRMA UNVANI	İhracat 2012 (\$)	Sektörel İhracat 2012 (\$)
320	26	Adının Açıklanmasını İstemiyor	51.744.906,90	51.699.859,02
322	27	Sartel Elektrik Kablo ve Mot. Mak.Ins.Tur.San. ve Tic.Ltd.Şti	51.618.315,11	51.494.169,49
343	28	Elsan Elektrik Gereçleri San. ve Tic. A.Ş.	49.646.096,13	49.243.935,83
346	29	Vatan Kablo Metal Endüstri ve Tic. A.Ş.	49.293.005,07	46.721.138,07
438	30	Mak-Pa Elektrik Malz.Paz.Tic. Ltd.Şti.	40.629.831,66	40.549.639,34
456	31	Mustafa Çarkıt Kablo San. İç ve Dış Tic.Ltd.Şti	39.784.181,66	39.669.410,08
252	32	Araştırmaya Katılmıyor	62.166.527,67	37.380.561,94
501	33	Araştırmaya Katılmıyor	36.072.030,90	35.997.386,00
529	34	Balikesir Elektro Mekanik San. Tesisleri A.Ş.	34.143.085,78	34.098.969,40
538	35	Adının Açıklanmasını İstemiyor	33.844.564,95	33.616.601,49
518	36	Araştırmaya Katılmıyor	34.709.539,07	32.355.799,57
543	37	Surtel Ambalaj Dağıt. San. ve Tic.As.	33.568.725,93	31.732.279,03
585	38	Altın Kablo Sanayi A.Ş.	31.286.517,85	31.286.517,85
558	39	Ego Elekt.Aletler San. A.Ş.	32.855.499,72	30.664.371,28
594	40	Adının Açıklanmasını İstemiyor	30.893.415,11	30.626.072,38
608	41	Özguven Dış Tic. Ltd. Şti	30.394.806,41	30.338.352,54
569	42	Termikel Dış Ticaret A.Ş.	32.284.126,19	29.694.989,43
629	43	Adının Açıklanmasını İstemiyor	29.348.479,92	29.319.718,01
674	44	Demirer Kablo Tesisleri San. ve Tic. A.Ş.	27.782.859,30	27.744.830,88
557	45	Adının Açıklanmasını İstemiyor	33.009.366,55	25.462.856,96
390	46	Kumtel Dayanıklı Tüketim Mall. Plastik San. Tic. A.Ş.	44.499.955,42	25.007.953,25
823	47	Genpower Mak.San. Tic. A.Ş.	22.906.020,56	22.871.354,08
825	48	Estep Dış Tic. A.Ş.	22.846.801,70	22.835.763,52
816	49	Ocs Kablo San. ve Tic. A.Ş.	23.027.528,00	22.780.518,89
800	50	Electrifil Unifil Otom.San. ve Tic. A.Ş.	23.612.747,67	22.677.493,40
840	51	Baylan Ölçü Aletleri Sanayi ve Ticaret Ltd.Şti.	22.212.545,97	22.168.161,06
684	52	Borsan Kablo Elektrik Aydınlatma İnşaat San. ve Tic. A.Ş.	27.478.305,54	21.699.415,27
872	53	Ulusoy Elektrik İml.Taah.ve Tic. A.Ş.	21.592.428,99	21.562.382,09
893	54	Alce Elektrik Sanayi ve Tic. A.Ş.	21.302.678,17	21.302.678,17
908	55	Araştırmaya Katılmıyor	21.019.149,68	21.019.149,68
928	56	Adının Açıklanmasını İstemiyor	20.603.841,43	20.539.230,79
849	57	Ünal Kablo Dış.Tic.Ltd.Şti.	22.118.921,04	20.456.491,66
813	58	Adının Açıklanmasını İstemiyor	23.073.832,79	20.227.774,10
944	59	Araştırmaya Katılmıyor	20.314.177,70	19.982.649,19
899	60	Inform Elektronik Sanayi ve Ticaret A.Ş.	21.215.255,22	19.034.208,22
878	61	Araştırmaya Katılmıyor	21.512.142,66	16.563.618,62
864	62	Araştırmaya Katılmıyor	21.826.729,71	9.981.145,63
790	63	Yamakoğlu İnş. Taah. ve Dış. Tic. Ltd. Şti.	23.859.064,39	7.856.766,04
817	64	Araştırmaya Katılmıyor	23.025.128,79	5.797.193,68
FINDIK VE MAMULLERİ				
25	1	Araştırmaya Katılmıyor	497.484.914,47	497.183.301,17
91	2	Araştırmaya Katılmıyor	141.712.468,58	141.835.486,12
99	3	Balsu Gıda San. ve Tic. A.Ş	134.822.900,77	134.793.929,39
120	4	Progıda Pazarlama A.Ş.	118.117.250,25	118.117.250,25
135	5	Durak Fındık Sanayi ve Ticaret A.Ş.	106.121.642,66	106.121.642,66
147	6	Yavuz Gıda Sanayi ve Ticaret Ltd.Şti.	98.752.264,00	98.752.264,00
170	7	Adının Açıklanmasını İstemiyor	88.981.267,63	88.981.267,63
175	8	Poyraz Poyraz Fındık Entegre San. ve Tic. A.Ş.	87.160.580,02	87.160.580,02
291	9	Sabırlar Fındık İhr. Ltd.Şti.	55.806.431,00	60.217.883,02
282	10	Gürsoy Tarımsal Ürünler Gıda Sanayi ve Ticaret A.Ş	56.966.016,06	56.965.758,96
315	11	Arslantürk Tarım Ürünleri Sanayi İhracat ve İthalat A.Ş.	52.198.826,19	52.198.826,19

SEKTÖRLERİNE GÖRE TÜRKİYE’NİN EN BÜYÜK İLK 1000 İHRACATÇI FİRMASI

2012 Genel Sıralama	2012 Sektörel Sıralama	FİRMA UNVANI	İhracat 2012 (\$)	Sektörel İhracat 2012 (\$)
599	12	Karadere Tarım Ürünleri Gıda San. ve Tic. Ltd. Şti.	30.774.937,66	30.774.937,66
765	13	Çakmaklar Gıda San. ve Tic.Ltd. Şti.	24.304.292,48	24.240.602,48
902	14	Yılmaz Tar. Ürün. San. ve Tic. A.Ş.	21.149.649,54	21.149.649,54
GEMİ VE YAT				
306	1	Protexsan Turkuaz Yat San. A.Ş.	54.126.674,67	54.126.674,67
369	2	Araştırmaya Katılmıyor	46.533.314,00	46.533.314,00
426	3	Cemre Marin Endüstri A.Ş	41.283.503,86	41.283.503,86
428	4	Rmk Marine Gemi Yapım San. ve Deniz. Taşm. İşletmesi A.Ş	41.213.025,93	41.023.244,80
472	5	Med Marine Kılıv. ve Röm. Hiz. İnş. San. ve Tic. A.Ş.	38.092.859,55	38.092.859,55
544	6	Anadolu Deniz İnşaat Kızakları San. ve Tic. A.Ş.	33.500.000,00	33.500.000,00
644	7	Sefine Denizcilik Tersanecilik Turizm San. ve Tic. A.Ş.	28.906.552,47	28.906.552,47
648	8	Tersan Tersanecilik Taşımacılık San. ve Tic. A.Ş.	28.695.578,69	28.695.578,69
663	9	Alı Rıza Aksoy Denizcilik San. ve Tic. A.Ş.	28.100.000,00	28.100.000,00
638	10	Yıldız Gemi ve Mak. San. Tic. A.Ş	28.976.522,86	27.993.872,63
934	11	Araştırmaya Katılmıyor	20.500.000,00	20.500.000,00
HALI				
150	1	Merinos Halı San. ve Tic. A.Ş.	97.123.942,26	88.799.717,82
212	2	Dost Kardeşler Tekstil San. ve Tic. A.Ş.	75.056.106,59	74.987.574,06
250	3	Kartal Halı Tekstil San. ve Tic. A.Ş.	62.457.573,97	62.385.022,39
304	4	Kaplanlar Tekstil Dış Tic. ve San. Ltd. Şti.	54.257.333,23	54.169.840,06
302	5	Erdemoğlu Dış Tic. A.Ş.	54.416.989,59	43.589.406,47
398	6	Safyün Halı Tekstil Sanayi ve Ticaret A.Ş.	43.546.883,88	43.529.674,35
487	7	Özkaplan Karpel İç ve Dış Tic. Ltd.Şti.	37.049.123,62	36.982.680,13
513	8	Bade Dış Tic. A.Ş.	34.893.265,92	34.845.929,06
436	9	Bossan Teks.İth.İhr.San. ve Tic Ltd.Şti.	40.653.557,15	34.225.342,88
515	10	Durkar Dış Tic. Ltd. Şti.	34.853.203,93	33.769.735,41
675	11	Araştırmaya Katılmıyor	27.776.109,59	27.440.257,27
694	12	Grand Dış Tic. Ltd. Şti.	26.959.631,67	26.938.342,37
681	13	Piramit Golteks İç ve Dış Tic. A.Ş.	27.562.701,94	25.536.006,12
770	14	Araştırmaya Katılmıyor	24.213.293,07	24.075.711,12
755	15	Nema Yatırım San. Tic. A.Ş.	24.505.234,14	23.934.114,05
812	16	Post Halı İth İhr.Ltd.Şti.	23.080.176,69	23.034.963,15
847	17	Yarenler Dış Tic. Ltd. Şti.	22.130.828,93	22.022.507,55
845	18	Algan İç ve Dış Tic. Ltd. Şti.	22.175.799,02	21.791.538,72
651	19	Adının Açıklanmasını İstemiyor	28.499.332,27	21.689.812,34
884	20	Dty Detay Turizm Hal. Kuy. San. ve Tic. A.Ş.	21.455.163,78	21.455.163,78
942	21	Efor Halı Paz. San. İç ve Dış Tic.Ltd. Şti.	20.341.585,74	20.311.573,56
913	22	Kaplanser Halı Gıda ve Teks. San. ve Tic. Ltd. Şti.	20.851.964,61	19.880.641,36
888	23	Motif İplik San. ve Tic. Ltd. Şti.	21.365.747,60	19.364.672,86
815	24	Royal Halı İplik Tekstil Mobilya San. ve Tic. A.Ş.	23.028.504,29	10.024.546,25
HAZIR GIYİM ve KONFEKSİYON				
12	1	Tgs Dış Tic. A.Ş.	1.044.762.839,71	934.609.649,04
19	2	Pergamon Status Dış Tic. A.Ş.	675.400.486,00	581.185.460,60
20	3	Araştırmaya Katılmıyor	635.008.929,90	391.617.978,49
35	4	Adının Açıklanmasını İstemiyor	315.595.317,69	289.538.550,80
55	5	Taha Paz.ve Mağazacılık A.Ş.	213.183.635,70	203.447.843,29
62	6	Yeşim Satış Mağazaları ve Tekstil Fab.A.Ş.	190.849.488,65	170.503.455,99
57	7	Taha Kargo Dış Tic. Ltd. Şti.	210.265.987,41	163.836.762,76
73	8	Menderes Teks. San. ve Tic. A.Ş.	164.400.463,38	148.998.610,97
64	9	Adının Açıklanmasını İstemiyor	184.763.372,04	133.048.282,65

2012 Genel Sıralama	2012 Sektörel Sıralama	FİRMA UNVANI	İhracat 2012 (\$)	Sektörel İhracat 2012 (\$)
105	10	Üniteks Tekstil Gıda Motorlu Araçlar Sanayi ve Ticaret A.Ş.	128.044.137,66	125.263.696,26
92	11	Türkmen Grup İth. İhr. Dış Tic. A.Ş.	141.409.333,60	125.260.881,67
79	12	Dts Denizli Tekstil Dış Tic. A.Ş.	155.739.589,66	123.793.309,88
85	13	Erpa Hazır Giyim İç ve Dış Tic. A.Ş.	149.921.378,76	120.246.116,69
112	14	İleri Giyim San ve Dış Tic. A.Ş.	123.152.272,03	111.663.087,31
133	15	Cross Teks.San. ve Tic. A.Ş	107.151.234,43	107.150.589,72
144	16	Real İç ve Dış Tic. A.Ş.	99.615.394,65	99.615.283,09
180	17	Beypa Dış Tic. ve Teks.San. A.Ş	85.666.713,99	85.664.722,56
188	18	İpek Teks.Paz.San. ve Dış Tic. A.Ş.	83.058.230,25	83.054.864,89
190	19	Özak Teks.Konf.San. ve Tic. A.Ş.	82.741.784,52	81.212.221,26
198	20	Adının Açıklanmasını İstemiyor	80.519.098,78	80.439.638,37
206	21	Taypa Teks.Giy.San. ve Tic. A.Ş	77.093.145,95	76.446.865,28
163	22	Sunjüt Suni Jüt San. ve Tic. A.Ş	91.227.417,61	74.786.756,43
214	23	Adının Açıklanmasını İstemiyor	73.711.520,68	73.341.368,62
219	24	Ünsa Ambalaj San. ve Tic. A.Ş	71.914.272,59	69.266.484,01
215	25	Araştırmaya Katılmıyor	73.238.181,41	68.508.635,25
228	26	Etik Dış Tic. ve Paz.A.Ş.	67.976.648,26	67.925.181,08
236	27	Naz Dış Tic. A.Ş	65.488.376,67	65.486.768,72
246	28	Falcon Teks.San. ve Tic. A.Ş	62.916.395,71	62.916.352,76
259	29	Adının Açıklanmasını İstemiyor	60.595.827,06	60.595.827,06
280	30	Efes Teks. San. ve Dış Tic.Ltd. Şti	57.187.920,45	57.067.349,87
307	31	Hamaratlı Teks. Konf. San. ve Tic. A.Ş	53.441.639,02	53.012.646,71
296	32	R E Grup Dış Ticaret A.Ş.	54.822.884,99	52.767.002,69
326	33	Venus Giyim San. ve Tic. A.Ş.	51.274.183,16	51.232.019,79
350	34	Eda Dış Tic. ve Teks. Paz. A.Ş	48.937.530,28	48.936.819,59
352	35	Adının Açıklanmasını İstemiyor	48.432.145,52	48.409.024,85
374	36	Aster Global Paz.ve Dış Tic. A.Ş.	46.202.640,91	46.202.640,91
376	37	Finteks Teks.ve Halı San.Ltd. Şti	46.134.735,76	46.087.200,49
316	38	Adının Açıklanmasını İstemiyor	52.153.564,54	45.895.980,58
380	39	Adının Açıklanmasını İstemiyor	45.569.596,69	45.263.309,19
392	40	Cu Tekstil San. ve Tic. A.Ş.	44.348.867,18	44.348.867,18
394	41	Adının Açıklanmasını İstemiyor	44.151.017,52	44.123.868,21
347	42	Aydınlı Hazır Giyim San. ve Tic.A.Ş	49.149.233,26	43.449.424,50
400	43	Baykan Dış Tic. Ltd. Şti	43.389.049,71	43.389.049,71
358	44	Low Profile İstanbul Teks. San. ve Dış Tic.A.Ş	47.824.657,38	43.249.883,17
414	45	Teksim Giyim San. ve Tic. Ltd. Şti	42.204.618,41	42.096.312,62
354	46	Koton Mağazacılık Teks.San. ve Tic. A.Ş.	48.250.241,58	41.790.704,91
422	47	Araştırmaya Katılmıyor	41.555.576,03	41.538.613,32
361	48	Küçükler Teks.Dış Tic. A.Ş..	47.763.135,03	41.271.415,07
323	49	Araştırmaya Katılmıyor	51.491.713,55	41.175.885,30
418	50	Deniz Tekstil San. ve Tic. A.Ş.	42.009.628,43	41.168.035,81
435	51	Pet Dış Tic. Ltd. Şti.	40.663.848,53	40.663.848,53
439	52	Ayım Teks.San. ve Dış Tic. A.Ş	40.621.146,50	40.582.101,10
454	53	Adının Açıklanmasını İstemiyor	39.896.840,69	39.879.219,05
460	54	Öz Tekstil San. ve Tic. Ltd. Şti.	39.328.999,36	39.133.728,01
388	55	Gamateks Teks. San. ve Tic. A.Ş	44.831.664,69	39.086.664,89
328	56	Dns Dış Tic. Teks. San. Ltd. Şti.	50.998.664,52	38.783.432,20
468	57	Milteks Spor Giyim Tekstil San. ve Tic. A.Ş.	38.573.259,75	38.530.171,44
469	58	Aps Giyim San. ve Tic. A.Ş.	38.310.503,04	38.203.458,28
481	59	Adının Açıklanmasını İstemiyor	37.362.616,93	37.365.889,16
486	60	Alpin Teks. San. ve Dış Tic. Ltd. Şti	37.073.129,00	36.962.567,10

SEKTÖRLERİNE GÖRE TÜRKİYE’NİN EN BÜYÜK İLK 1000 İHRACATÇI FİRMASI

2012 Genel Sıralama	2012 Sektörel Sıralama	FİRMA UNVANI	İhracat 2012 (\$)	Sektörel İhracat 2012 (\$)
495	61	İntem İth. İhr. ve Paz. Tic. Ltd. Şti	36.528.971,75	36.528.971,75
500	62	Bvb Teks.San. ve Tic. Ltd. Şti.	36.152.440,40	35.987.023,75
505	63	Sufi Çorap ve Teks.Ürnl.San. ve Tic. Ltd. Şti	35.870.720,55	35.865.659,43
476	64	Bilkont Dış Tic. ve Teks.San. A.Ş	37.756.643,34	35.728.650,53
517	65	Ünlü Dış Tic. Ltd. Şti.	34.746.850,35	34.677.903,06
391	66	Araştırmaya Katılmıyor	44.351.384,51	34.084.352,18
530	67	Intersource Teks. ve Konf. San. ve Tic. A.Ş.	34.085.358,82	33.284.737,11
294	68	Araştırmaya Katılmıyor	54.939.970,46	33.205.793,75
553	69	Erenko Teks.İhr.San. ve Tic. A.Ş	33.185.001,32	33.184.445,78
511	70	Araştırmaya Katılmıyor	34.984.740,49	32.946.289,02
565	71	Adının Açıklanmasını İstemiyor	32.481.022,09	32.481.022,09
561	72	Araştırmaya Katılmıyor	32.646.756,43	32.468.931,62
573	73	Reha Teks. Dış Tic. ve San.Ltd. Şti	31.991.685,20	31.988.607,68
575	74	Şahintürkler Teks.San. ve Dış Tic. Ltd. Şti.	31.882.065,36	31.877.323,74
601	75	Akkuş Teks.San.Tic. Ltd. Şti	30.770.228,40	30.760.636,13
590	76	Oğuzhan Tekstil Turizm İnşaat San. ve Tic.A.Ş	31.090.261,18	30.174.066,99
611	77	Bilsar Dış Ticaret A.Ş.	30.155.897,63	30.155.550,80
616	78	Adının Açıklanmasını İstemiyor	29.800.457,20	29.754.224,67
533	79	Adının Açıklanmasını İstemiyor	33.982.853,70	29.557.065,65
572	80	Kea Group Makine İth. İhr. San. Tic. Ltd. Şti.	32.100.286,25	29.461.716,80
626	81	Genç Tekstil San. ve Dış Tic. A.Ş.	29.458.165,82	29.458.165,82
646	82	Modavizyon Teks. San. ve Tic. A.Ş	28.766.755,26	28.740.479,77
649	83	Adının Açıklanmasını İstemiyor	28.620.138,29	28.556.315,23
654	84	Adının Açıklanmasını İstemiyor	28.431.424,22	28.319.710,53
624	85	Araştırmaya Katılmıyor	29.545.632,77	28.224.581,71
652	86	Özdilek Tekstil Paz. Ltd. Şti.	28.461.572,82	27.821.199,52
678	87	Adının Açıklanmasını İstemiyor	27.713.688,47	27.692.844,57
605	88	Cesur Ambalaj San. ve Tic. A.Ş.	30.462.010,96	26.690.773,18
647	89	Sarar Giyim Teks.Enerji San. ve Tic. A.Ş.	28.750.056,18	26.393.827,65
633	90	Adının Açıklanmasını İstemiyor	29.161.088,51	26.073.109,05
719	91	Adının Açıklanmasını İstemiyor	25.874.924,83	25.861.502,53
722	92	Araştırmaya Katılmıyor	25.837.086,70	25.836.860,20
685	93	Mrm Konfeksiyon San. ve Tic. A.Ş.	27.468.718,10	25.558.420,24
730	94	Adının Açıklanmasını İstemiyor	25.582.347,73	25.533.294,40
740	95	Araştırmaya Katılmıyor	25.316.895,03	25.240.029,70
743	96	Senpa Sentetik ve Pamuklu Ent. Giyim San. Tic. ve Turz.A.Ş	25.193.982,25	25.183.483,86
744	97	Araştırmaya Katılmıyor	25.140.159,86	25.134.919,54
680	98	Hateks Hatay Tekstil İşl.A.Ş.	27.636.536,81	24.942.494,92
752	99	Adının Açıklanmasını İstemiyor	24.711.649,18	24.711.649,18
670	100	Bursalı Dış Tic. Ltd Şti.	27.886.189,60	24.554.433,48
775	101	Adının Açıklanmasını İstemiyor	24.195.106,69	24.195.106,69
776	102	Günkar Dış Tic.Paz.A.Ş	24.155.139,06	24.102.737,49
780	103	Be Ka Teks. Gıda İnş.Turz. San. ve Tic. Ltd. Şti.	24.086.377,49	24.086.377,49
784	104	Akademi Teks.San. ve Tic.Ltd. Şti	23.990.250,13	23.977.411,94
788	105	Edirne Giyim San. A.Ş	23.887.209,48	23.887.209,48
568	106	Almes İç ve Dış Tic.Nak.A.Ş.	32.329.613,01	23.862.698,66
792	107	Yns Teks. ve Konf. San. Dış Tic. Ltd. Şti.	23.814.314,91	23.814.314,91
774	108	Ozanteks Tekstil San. ve Tic. A.Ş.	24.197.070,80	23.811.680,98
777	109	Al Tekstil Konfeksiyon San. Tic Ltd. Şti.	24.122.226,15	23.610.416,41
802	110	Adının Açıklanmasını İstemiyor	23.519.465,66	23.506.948,11
370	111	Teknik Malz. Tic. ve San. A.Ş	46.342.678,24	23.450.346,54

2012 Genel Sıralama	2012 Sektörel Sıralama	FİRMA UNVANI	İhracat 2012 (\$)	Sektörel İhracat 2012 (\$)
808	112	Starteks İth. İhr. İnş. Teks. San. ve Dış Tic. Ltd. Şti.	23.400.716,56	23.232.096,48
821	113	Domino Teks. Ürün. San. ve Dış Tic. A.Ş	22.946.474,87	22.946.474,87
789	114	Araştırmaya Katılmıyor	23.869.892,10	22.720.844,79
827	115	Adının Açıklanmasını İstemiyor	22.670.624,91	22.670.410,43
779	116	Adının Açıklanmasını İstemiyor	24.096.178,66	22.604.817,87
830	117	Modateks Konf. Tic. ve San. A.Ş	22.551.559,26	22.543.609,34
810	118	Modium Konfeksiyon San. ve Tic. A.Ş.	23.314.540,64	22.415.510,78
861	119	Mass Konfeksiyon Tekstil Tic. Dsn. Ltd. Şti	21.850.636,78	21.850.636,78
862	120	Serin Dış Tic. Ltd. Şti.	21.833.393,66	21.802.664,11
615	121	İnterteks Gıda Teks. Dış. Tic. A.Ş	29.830.732,72	21.711.922,89
873	122	Polimer Plastik San. ve Tic. A.Ş	21.589.547,80	21.585.022,82
874	123	Adının Açıklanmasını İstemiyor	21.585.458,47	21.469.374,75
865	124	Gürmen Giyim San. ve Tic. A.Ş	21.792.829,20	21.314.511,08
894	125	Ekpen Tekstil San. ve Tic. A.Ş.	21.300.787,05	21.268.419,75
434	126	Adının Açıklanmasını İstemiyor	40.692.716,53	21.063.971,40
910	127	Enkay Moda Konf. San. ve Tic. A.Ş.	20.978.876,22	20.978.280,84
917	128	Araştırmaya Katılmıyor	20.771.834,56	20.764.059,00
701	129	Araştırmaya Katılmıyor	26.720.365,16	20.677.230,03
915	130	Araştırmaya Katılmıyor	20.817.634,70	20.611.965,03
687	131	Araştırmaya Katılmıyor	27.376.741,56	20.523.000,59
881	132	İstanbul Çorap San. A.Ş	21.468.730,52	20.384.057,56
857	133	Eren Hazır Giy. San. ve Tic. A.Ş	21.925.718,38	20.226.231,10
938	134	Sın Tekstil Moda İnş. ve Turz. San. Tic. A.Ş.	20.401.046,86	20.216.049,14
948	135	Darsateks Teks. Ürün. San. ve Tic. A.Ş	20.218.778,20	20.213.848,20
577	136	Araştırmaya Katılmıyor	31.800.198,63	20.171.114,00
829	137	Özdemir Üç Teks. San. Tic. Ltd. Şti	22.582.520,81	19.935.605,85
966	138	Bj Teks.Tic. ve San. A.Ş	19.930.110,68	19.926.855,57
967	139	Act Teks. San. ve Tic. A.Ş	19.914.490,25	19.910.462,86
975	140	Algodon Teks. San. ve Tic. Ltd. Şti.	19.801.225,67	19.801.169,41
943	141	Hürsan Havlu Üretim San. ve Tic. A.Ş.	20.341.517,55	19.661.392,63
925	142	İntermondial Tekstil Tic. Ltd. Şti.	20.652.847,01	19.517.583,84
998	143	Noa Tekstil Sanayi ve Dış Ticaret A.Ş	19.395.208,06	19.395.208,06
933	144	Adının Açıklanmasını İstemiyor	20.563.439,94	18.827.630,68
988	145	Paşa Turizm San. Teks. ve Dış Tic. Ltd. Şti.	19.565.724,50	18.812.161,46
773	146	Araştırmaya Katılmıyor	24.200.295,99	18.731.020,99
921	147	Araştırmaya Katılmıyor	20.724.911,11	18.325.006,29
971	148	Gna Lojistik Dış Tic. Ltd. Şti.	19.875.706,74	18.201.442,15
563	149	Altınyıldız Mens. ve Konf. Fab. A.Ş	32.493.805,05	17.842.069,66
970	150	Akın Tekstil A.Ş	19.888.352,53	17.733.501,06
683	151	Kaynak İplik San. ve Tic. A.Ş.	27.530.851,19	17.657.526,86
953	152	Yeni Kayatürk Gıda İnş. Tekstil Tar. İth. İhr. Ürn. San. Tic. Ltd. Şti.	20.139.869,26	16.951.358,94
619	153	Öz Polat İç ve Dış Tic. Ltd.Şti .	29.675.050,71	16.714.605,51
742	154	Turan Teks. San. İth. İhr. ve Tic. Ltd. Şti	25.202.887,77	15.479.244,42
691	155	Altunsoy Uluslararası Nak. İnş. İth. İhr. Tic. Ltd. Şti.	27.151.749,82	15.383.404,04
957	156	Gizlan Dış Tic. Ltd. Şti.	20.058.537,30	15.329.211,71
797	157	Grup İmpeks Metal San. ve Dış Tic. Ltd. Şti.	23.658.728,44	11.871.740,57
983	158	Ser Teks. Ulusl. Taşım. İnş. Gıda Turz. San. ve Tic. Ltd. Şti.	19.675.971,10	8.022.114,86
HUBUBAT, BAKLIYAT, YAĞLI TOHURLAR ve MAMULLERİ				
61	1	Kadooğlu Yağ San. ve Tic. A.Ş.	196.439.911,21	191.211.539,45
30	2	Altunkaya İnş. Nak. Gıda Tic. A.Ş.	367.274.764,29	156.079.555,70
77	3	Araştırmaya Katılmıyor	156.348.636,30	151.833.829,21

SEKTÖRLERİNE GÖRE TÜRKİYE’NİN EN BÜYÜK İLK 1000 İHRACATÇI FİRMASI

2012 Genel Sıralama	2012 Sektörel Sıralama	FİRMA UNVANI	İhracat 2012 (\$)	Sektörel İhracat 2012 (\$)
86	4	Şölen Çikolata Gıda San. ve Tic. A.Ş.	149.279.123,02	149.022.924,64
101	5	Beşler Gıda ve Kimya A.Ş.	130.793.839,83	129.628.800,95
123	6	Adının Açıklanmasını İstemiyor	116.010.806,99	115.021.122,98
127	7	Erişler Gıda Sanayi ve Tic. A.Ş.	111.037.525,35	111.037.525,35
149	8	Küçükbaş Yağ ve Deterjan Sanayi A.Ş.	97.529.042,54	95.572.140,59
145	9	Dicle Gıda ve Tarım Ürünleri San. ve Tic. Ltd. Şti.	99.160.976,48	94.492.492,13
164	10	Elvan Pazarlama Dış Tic. Ltd. Şti	90.918.232,23	90.706.856,36
169	11	Adının Açıklanmasını İstemiyor	89.169.616,38	86.759.758,54
205	12	Adının Açıklanmasını İstemiyor	77.266.687,46	76.241.503,51
185	13	Araştırmaya Katılmıyor	84.308.020,05	74.876.255,92
218	14	Altınmarka Gıda San. ve Tic. A.Ş	72.287.862,02	72.276.443,57
209	15	Unat Yağ Gıda San. ve Tic.Ltd. Şti.	75.998.880,68	71.654.243,74
233	16	Oba Food Gıda San. Tic. A.Ş.	65.744.043,78	65.739.294,93
237	17	Sayınlar İhr. İth. ve Tic. A.Ş.	65.028.020,75	64.889.034,75
264	18	Kar-Tar San. ve Tic. Ltd. Şti.	59.205.477,00	59.204.040,00
293	19	Özmaya Sanayi A.Ş.	55.363.881,90	55.273.321,58
297	20	Continental Confectionery Company Gıda Sanayi ve Ticaret A.Ş	54.797.486,24	54.682.276,55
299	21	Araştırmaya Katılmıyor	54.589.849,42	53.862.950,14
310	22	Mutlu Makarnacılık San. ve Tic. A.Ş.	53.074.352,26	53.074.352,26
311	23	Birleşik Dış Ticaret A.Ş.	53.030.329,49	52.923.387,66
314	24	Araştırmaya Katılmıyor	52.199.759,29	52.199.759,29
139	25	Toprak Mahsulleri Ofisi Bölge Müdürlüğü	101.682.912,51	51.729.414,98
321	26	Anı Bisküvi Gıda San. ve Tic. A.Ş.	51.694.044,49	51.682.231,74
340	27	Ulusoy Un Sanayi ve Tic. A.Ş.	49.822.168,05	49.815.168,05
122	28	Eksper Gıda Paz.San. ve Tic. A.Ş .	116.402.361,41	49.708.497,71
349	29	Beşler Makarna Un İrmik Gıda San. ve Tic. A.Ş.	49.041.293,92	49.039.141,55
317	30	Efor İç ve Dış Ticaret Ltd.Şti .	52.066.532,16	47.214.914,31
363	31	Araştırmaya Katılmıyor	47.106.275,27	46.911.724,99
384	32	Sunar Paz. ve Dış Tic. Ltd. Şti.	45.227.206,25	45.227.205,26
386	33	Durum Gıda San. ve Tic. A.Ş.	45.055.145,92	45.055.145,92
234	34	Acarsan Makarna Un Gıd.İnş.San. ve Tic. A.Ş.	65.741.337,06	44.882.928,74
399	35	Adının Açıklanmasını İstemiyor	43.506.209,80	43.453.266,85
401	36	Arbel Bakliyat Hububat San. Tic. A.Ş.	43.305.364,38	42.937.002,38
389	37	Haz Gıda Pazarlama İç ve Dış Tic. Ltd. Şti.	44.506.879,90	42.593.963,04
406	38	Nawras Tarım Ürün. Gıd. Nak. İnş. İth. İhr. San. Ltd. Şti.	42.708.981,80	41.359.457,92
378	39	Şimşek Bisküvi ve Gıda San. A.Ş	45.894.358,18	39.589.297,70
441	40	Bifa Bisküvi ve Gıda San. A.Ş.	40.585.058,24	38.744.898,64
467	41	Marsa Yağ San. ve Tic. A.Ş.	38.671.213,49	38.606.660,23
477	42	Eksun Gıda Tarım San. ve Tic. A.Ş.	37.577.281,69	37.567.281,69
344	43	Yayla Yatırım Gıda İnş. San. İç ve Dış Tic. Ltd. Şti.	49.485.833,66	35.408.577,74
186	44	Zer Yağ Sanayi ve Ticaret A.Ş.	83.892.595,76	35.405.766,31
508	45	Tayaş Gıda San. ve Tic. A.Ş.	35.237.697,41	35.236.628,16
536	46	Araştırmaya Katılmıyor	33.863.968,62	33.828.109,28
576	47	Ulaş Gıda Un Tekstil Nakliyat Tic. ve San A.Ş	31.802.182,21	31.802.182,21
596	48	Dosu Maya Mayacılık A.Ş.	30.873.495,81	30.857.435,42
603	49	İpek Yem ve Gıda San. Tic. A.Ş.	30.735.276,60	30.703.276,80
560	50	Nur Gıda Petr. Ürn. Ulus. Nak. Mad Teks. San. ve Dış Tic. Ltd. Şti.	32.786.141,27	30.397.751,92
625	51	Araştırmaya Katılmıyor	29.494.019,53	29.494.019,53
640	52	Selva Gıda San. A.Ş.	28.968.405,38	28.961.687,73
679	53	Araştırmaya Katılmıyor	27.694.614,63	27.665.039,66
715	54	Araştırmaya Katılmıyor	26.052.880,93	26.008.300,65

2012 Genel Sıralama	2012 Sektörel Sıralama	FİRMA UNVANI	İhracat 2012 (\$)	Sektörel İhracat 2012 (\$)
734	55	Çağla Şekerli Mamüller San. ve Tic. A.Ş.	25.504.519,79	25.468.514,35
771	56	Adının Açıklanmasını İstemiyor	24.212.522,36	24.212.522,36
760	57	Nadir Teks. Deri ve Yağ San. Tic. Ltd. Şti.	24.430.707,92	24.078.032,12
799	58	Adının Açıklanmasını İstemiyor	23.634.908,38	23.579.642,38
824	59	Beşsan Makarna Gıda San. ve Tic. A.Ş.	22.848.745,79	22.804.442,37
826	60	Elita Gıda San. ve Tic. Ltd. Şti.	22.718.376,13	22.695.073,22
850	61	Adının Açıklanmasını İstemiyor	22.115.465,17	22.112.275,46
860	62	Araştırmaya Katılmıyor	21.866.071,11	21.866.071,11
885	63	Azim Un Gıda Tarım İnşaat Nakliye Petrol Sanayi ve Ticaret Anonim Şirketi	21.429.230,00	21.429.230,00
930	64	Ömeroğulları Un Gıda Tar. İnş. Nak. Teks. San. ve Tic. A.Ş.	20.575.700,00	20.575.700,00
494	65	Mahmut Yarım Gıda İth.İhr. San. ve Tic. A.Ş.	36.603.978,48	20.337.158,38
960	66	Hazal Bisküvi ve Gıda San. A.Ş.	20.048.207,50	20.013.602,25
964	67	Gökşah Gıda Tarım Sanayi ve Ticaret A.Ş.	19.958.070,00	19.958.070,00
963	68	Sayınlar Gıda Md.San. Tic. A.Ş..	19.979.198,90	19.922.579,48
992	69	Tat Makarnacılık San. Tic. A.Ş.	19.531.018,47	19.531.018,47
542	70	Global Sourcing Dış Tic. Ltd.Şti.	33.666.698,48	18.774.253,05
889	71	Kadooğlu İç ve Dış Tic. A.Ş.	21.361.423,22	17.492.432,44
914	72	Adının Açıklanmasını İstemiyor	20.836.221,80	11.226.618,69
İKLİMLENDİRME SANAYİİ				
42	1	Bosch Termoteknik San. ve Tic.A .Ş.	244.672.638,81	243.293.253,02
121	2	Arçelik-Lg Klima Sanayi ve Tic. A.Ş.	116.678.613,93	116.216.604,99
125	3	Uğur Soğutma Makinaları Tekstil Serigrafi Baskı Maden ve Mermer San. ve Tic. A.Ş.	111.670.075,30	92.599.740,12
153	4	Eleks Dış Ticaret A.Ş.	96.100.560,34	72.379.782,67
243	5	Termo Teknik Ticaret ve Sanayi A.Ş.	63.333.119,20	63.328.134,11
284	6	Türk Demir Döküm Fabrikaları A.Ş.	56.539.630,62	56.112.048,78
308	7	Araştırmaya Katılmıyor	53.426.808,82	52.066.445,89
178	8	Kalde Klima Pazarlama ve Taah. A.Ş.	86.414.508,55	46.010.660,75
404	9	Coşkunöz Radyator ve Isı San. Tic. A.Ş.	43.055.535,13	43.029.133,07
447	10	Frigoglass Turkey Soğutma San. İç ve Dış Tic. A.Ş.	40.214.558,77	39.348.835,74
483	11	Klimasan Klima San. ve Tic. A.Ş.	37.281.842,79	36.356.756,78
506	12	Torun Bakır Alasımları Metal Sanayi ve Ticaret A.Ş.	35.737.773,72	34.931.207,96
473	13	Silverline Ev Gereçleri Satış ve Paz. A.Ş.	38.043.720,51	34.755.575,35
541	14	Novaplast Plastik Sanayi ve Ticaret A.Ş.	33.711.638,55	31.543.637,73
451	15	Adının Açıklanmasını İstemiyor	40.082.128,26	31.491.942,38
584	16	Araştırmaya Katılmıyor	31.327.649,34	30.935.632,96
417	17	Kumeks Dış Tic. ve Turizm A.Ş.	42.121.501,88	23.390.539,24
657	18	Ayvaz Sinai Ürünler Tic. ve San.Ltd.Şti.	28.308.605,55	23.168.773,11
796	19	Daikin Isıtma ve Soğutma Sistemleri San. Tic. A.Ş.	23.735.658,87	23.042.703,52
852	20	Karyer Isı Transfer San. ve Tic. A.Ş.	22.096.509,22	21.874.873,75
877	21	Araştırmaya Katılmıyor	21.532.537,97	21.235.377,25
900	22	Alarko Carrier Sanayi ve Ticaret A.Ş.	21.207.876,74	21.120.494,09
871	23	Platin Isı Makina Mühendislik Taah.ve Tic.Ltd.Şti.	21.654.609,59	20.626.061,68
924	24	Baymak Makina San. ve Tic. A.Ş.	20.697.270,46	20.589.960,70
931	25	Celikpan Isı Sistemleri Paz.Lt D.Şti.	20.568.815,61	20.562.098,96
919	26	Söğüt Plastik ve Kalıp Sanayi ve Ticaret A.Ş.	20.728.729,94	20.442.977,58
968	27	Araştırmaya Katılmıyor	19.909.645,93	19.639.218,59
539	28	Adının Açıklanmasını İstemiyor	33.832.687,31	17.846.433,43
606	29	Pakpen Dış Ticaret A.Ş.	30.449.202,22	16.092.425,52
835	30	İzocam Ticaret ve Sanayi A.Ş.	22.360.608,06	15.987.440,06
897	31	Adının Açıklanmasını İstemiyor	21.240.276,99	13.110.392,55
951	32	Gürüş İnşaat ve Mühendislik A.Ş.	20.187.268,59	5.429.269,45

SEKTÖRLERİNE GÖRE TÜRKİYE’NİN EN BÜYÜK İLK 1000 İHRACATÇI FİRMASI

2012 Genel Sıralama	2012 Sektörel Sıralama	FİRMA UNVANI	İhracat 2012 (\$)	Sektörel İhracat 2012 (\$)
KİMYEVİ MADDELER ve MAMULLERİ				
1	1	Türkiye Petrol Rafinerileri A.Ş.	5.042.507.649,95	5.030.292.860,62
13	2	Petkim Petrokimya Holding A.Ş.	966.095.820,72	966.077.554,18
15	3	Eti Maden İşletmeleri Gen. Müd.	778.185.536,96	590.391.629,31
47	4	Adının Açıklanmasını İstemiyor	229.919.242,47	229.919.242,47
58	5	Araştırmaya Katılmıyor	203.202.087,52	178.984.293,80
60	6	Adının Açıklanmasını İstemiyor	196.666.036,00	149.059.764,84
90	7	Koroza Ambalaj San. ve Tic. A.Ş.	142.379.992,12	139.515.532,50
65	8	Sasa Polyester San. A.Ş.	184.493.407,16	133.821.510,90
93	9	Adının Açıklanmasını İstemiyor	140.987.962,79	131.356.395,42
138	10	Akdeniz Kimyasal Ür. Paz. İç ve Dış Tic. A.Ş.	105.102.443,75	105.099.238,55
141	11	Gemlik Gübre Sanayii A.Ş.	100.692.918,16	100.692.918,16
148	12	Araştırmaya Katılmıyor	98.661.106,69	98.279.055,35
159	13	Adının Açıklanmasını İstemiyor	93.281.933,05	86.676.348,25
96	14	Adının Açıklanmasını İstemiyor	137.739.347,18	79.217.468,81
200	15	Köksan Pet ve Plastik Amb.San. ve Tic. A.Ş.	78.732.247,31	78.726.399,09
204	16	Bak Ambalaj San. ve Tic. A.Ş.	77.362.504,23	76.259.352,14
114	17	Araştırmaya Katılmıyor	121.019.292,72	75.754.522,10
217	18	Adının Açıklanmasını İstemiyor	72.775.920,52	72.513.327,86
229	19	Araştırmaya Katılmıyor	67.743.727,64	67.743.727,64
241	20	Sandoz İlaç San. ve Tic. A.Ş.	63.749.985,03	63.748.929,03
132	21	Naksan Plastik ve Enerji Sanayi ve Tic. A.Ş.	107.223.220,90	60.992.859,89
194	22	Adının Açıklanmasını İstemiyor	81.859.771,19	54.170.993,02
330	23	Co-Re-Na Eczacı Deposu Dış. Tic. A.Ş.	50.785.752,60	50.665.721,45
339	24	Eastchem Kimyasal Endüstri İmalat Tic. ve San. A.Ş.	49.909.036,32	49.898.936,90
341	25	Vatan Plastik San. ve Tic. A.Ş.	49.778.072,73	49.776.152,76
348	26	Araştırmaya Katılmıyor	49.111.340,03	49.085.621,25
360	27	Roma Plastik Sanayi ve Ticaret A.Ş.	47.785.834,53	47.637.441,17
365	28	Contitech Lastik San. ve Tic. A.Ş.	46.822.096,80	46.782.823,71
366	29	Adının Açıklanmasını İstemiyor	46.790.557,27	46.436.987,62
377	30	Adının Açıklanmasını İstemiyor	45.917.326,73	45.743.854,41
382	31	Polibak Plastik Film San. ve Tic. A.Ş.	45.319.505,33	45.319.505,33
226	32	Makbaş Alüminyum Profil İnşaat San. ve Tic. Ltd. Şti.	70.387.213,08	44.786.000,31
270	33	Adının Açıklanmasını İstemiyor	58.389.185,29	43.242.864,03
409	34	Adının Açıklanmasını İstemiyor	42.637.440,80	42.632.754,50
424	35	Süperlas Süperlastik Kauçuk ve Plastik San. ve Tic.A.Ş.	41.370.664,84	41.313.759,13
444	36	Argon Kimya San. ve Tic. A.Ş.	40.529.498,21	40.529.498,21
450	37	Bilim İlaç Sanayii ve Tic. A.Ş.	40.095.598,60	40.094.665,57
452	38	Araştırmaya Katılmıyor	40.074.600,61	40.062.417,01
457	39	Qlube Petrokimya San. ve Tic. Ltd. Şti.	39.720.728,19	39.713.959,24
458	40	Bagfas Bandırma Gubre Fabrikaları A.Ş.	39.638.219,37	39.638.219,37
357	41	Adopen Plastik ve İnş.San. A.Ş.	47.872.225,68	39.592.899,90
474	42	Adının Açıklanmasını İstemiyor	37.917.699,22	37.917.699,22
490	43	Başarlar Hırdavat Pazarlama Sanayi ve Ticaret Ltd.Şti.	36.928.665,09	36.580.345,66
503	44	Gizem Frit Pazarlama ve Dış Tic.Ltd.Şti.	35.902.883,11	35.735.220,25
520	45	Adının Açıklanmasını İstemiyor	34.616.697,08	34.615.742,94
523	46	Enplast Dış Tic.Ltd.Şti.	34.584.807,47	34.584.807,47
482	47	İlke Personel Yönetimi ve Tasaronluk Hızım.Ltd.Şti.	37.283.738,70	34.070.695,33
522	48	Adının Açıklanmasını İstemiyor	34.598.899,59	34.012.989,39
537	49	Sapro Temizlik Ürünü.San. ve Tic. A.Ş.	33.844.934,66	33.685.122,56
546	50	Araştırmaya Katılmıyor	33.383.016,37	33.263.273,89

2012 Genel Sıralama	2012 Sektörel Sıralama	FİRMA UNVANI	İhracat 2012 (\$)	Sektörel İhracat 2012 (\$)
593	51	Shell&Turcas Petrol A.Ş.	30.933.273,52	30.933.273,52
592	52	Araştırmaya Katılmıyor	30.940.431,50	30.115.906,67
613	53	Adının Açıklanmasını İstemiyor	29.938.516,30	29.938.516,30
627	54	Sandoz Grub Sağ. Ür. İlaç. San. ve Tic. A.Ş.	29.454.020,88	29.454.020,88
276	55	Araştırmaya Katılmıyor	57.507.431,43	29.155.800,83
620	56	Akkim Yapı Kimyasalları Sanayi ve Ticaret A.Ş.	29.668.177,71	29.066.214,06
475	57	3 M Sanayi ve Tic. A.Ş.	37.810.611,04	28.488.532,07
660	58	Ege Kimya San. ve Tic. A.Ş.	28.194.909,64	28.183.509,71
668	59	Asal Dış Tic. A.Ş.	27.952.447,84	27.846.817,58
465	60	Adının Açıklanmasını İstemiyor	39.099.722,01	26.794.977,09
677	61	Derya Büro Malzemeleri San. ve Tic. A.Ş.	27.717.045,85	26.746.248,26
700	62	Subor Boru Sanayi ve Tic. A.Ş.	26.761.440,52	26.529.801,45
711	63	Araştırmaya Katılmıyor	26.217.383,89	26.070.197,89
566	64	Cemal Sala Çavuşoğlu Tic.İth. İhr.ve Sınır Tic.	32.460.763,13	25.988.767,87
741	65	Novartis Sağlık Gıda ve Tarım Ürünü. San. ve Tic. A.Ş.	25.230.061,98	25.224.068,83
761	66	Süper Film Ambalaj San. ve Tic. A.Ş.	24.398.315,18	24.391.524,35
645	67	Adının Açıklanmasını İstemiyor	28.877.473,60	23.871.350,85
804	68	Iba Kimya Sanayi ve Ticaret A.Ş.	23.477.041,06	23.424.202,02
793	69	Adının Açıklanmasını İstemiyor	23.813.206,19	22.855.144,54
832	70	Araştırmaya Katılmıyor	22.496.124,25	22.395.142,30
828	71	Araştırmaya Katılmıyor	22.623.228,83	22.147.644,44
671	72	Sabit Tek. Gıda Hay. İnş. Akaryak Tem. Tur. San. ve Tic. Ltd. Şti.	27.853.125,51	22.099.591,71
926	73	Abdi İbrahim İlaç San. ve Tic. A.Ş.	20.627.025,39	21.573.030,34
883	74	Genfar İlaç ve Gıda San.Tic. İth.İhr.Ltd.Şti.	21.456.399,66	21.456.399,66
892	75	Omv Petrol Ofisi A.Ş.	21.306.888,51	21.305.262,09
879	76	Adının Açıklanmasını İstemiyor	21.486.597,66	21.229.128,93
858	77	Sun Pet Ambalaj San. ve Tic. A.Ş.	21.894.550,68	21.165.945,03
901	78	Adının Açıklanmasını İstemiyor	21.156.165,65	21.059.706,53
906	79	Adının Açıklanmasını İstemiyor	21.059.134,05	19.985.136,95
984	80	Araştırmaya Katılmıyor	19.613.962,75	19.404.207,36
856	81	Gentaş Genel Metal Sanayi ve Ticaret A.Ş.	21.936.898,94	18.462.797,81
556	82	Wavin Tr Plastik Sanayi A.Ş.	33.064.953,70	18.073.190,71
976	83	Ege Profil Ticaret ve Sanayi A.Ş.	19.801.005,84	17.589.335,51
981	84	Yedi İklim İç ve Dış Ticaret Ltd.Şti.	19.722.194,71	16.529.460,13
607	85	Berke Plastik San. ve Tic. A.Ş.	30.438.118,57	16.202.428,04
659	86	Asas Ambalaj Baskı San. ve Tic. A.Ş.	28.234.293,55	16.020.360,06
932	87	Araştırmaya Katılmıyor	20.566.579,51	15.328.021,70
973	88	Ub Dış Ticaret A.Ş.	19.875.060,60	15.125.735,91
843	89	Vector Otomotiv Tic. Ltd. Şti.	22.199.990,50	11.900.841,37
818	90	Neşe Dış Ticaret A.Ş..	23.022.666,14	11.548.569,96
868	91	Turkuaz Dış Tic. Ltd. Şti	21.697.732,65	7.435.926,39
905	92	Gap Paz.A.Ş	21.086.767,27	4.477.629,88
KURU MEYVE VE MAMULLERİ				
151	1	Aydın Kuruyemiş Sanayi ve Tic. A.Ş...	96.603.301,33	92.572.507,37
242	2	Osman Akça Tarım Ürün.İth. İhr.San. ve Tic. A.Ş.	63.458.019,58	63.040.841,86
288	3	Özgür Tarım Ürün. İns. San. ve Ticaret A.Ş.	56.274.996,73	56.271.826,73
295	4	S.S.Tariş Üzüm Tarım Sat. Koop Birliği Kısa Adı Tariş Üzüm	54.866.414,28	54.860.548,97
331	5	Adının Açıklanmasını İstemiyor	50.729.029,71	50.681.395,00
333	6	Tuğrul Tarım ve Petrol Ür. Tic. ve San. A.Ş.	50.299.843,39	50.266.187,72
385	7	Pagysa Pamuk Gıda Yerli Ürün. Tic. ve San. A.Ş.	45.138.106,30	44.956.764,89
453	8	Ertürk Pamuk ve Üzüm İşl. İth. İhr.ve Tic. ve San.Ltd.Şti	39.903.144,61	39.903.144,61

SEKTÖRLERİNE GÖRE TÜRKİYE’NİN EN BÜYÜK İLK 1000 İHRACATÇI FİRMASI

2012 Genel Sıralama	2012 Sektörel Sıralama	FİRMA UNVANI	İhracat 2012 (\$)	Sektörel İhracat 2012 (\$)
524	9	Elmas Dış Tic. A.Ş.	34.584.639,45	34.105.169,07
442	10	K.F.C. Gıda Tekstil Sanayi İthalat İhracat Yatırım A.Ş.	40.576.818,05	33.520.788,53
491	11	Anatolia Tar.Ür.San. ve Dış Tic A.Ş.	36.870.035,07	32.126.479,77
838	12	Araştırmaya Katılmıyor	22.285.321,36	20.505.513,98
819	13	Pagmat Pamuk Tekstil Gıda San. ve Tic. A.Ş.	22.982.777,00	20.500.544,97
859	14	Kahraman Tarım Ürünleri Tic. ve San. A.Ş.	21.878.643,41	19.573.047,39
703	15	Işık Organik Gıda Tarım Ür. Hayv.San. ve Dış Tic. A.Ş.	26.616.158,56	18.578.688,42
962	16	Araştırmaya Katılmıyor	19.996.892,38	13.044.690,64
MADEN				
38	1	Çayeli Bakır İşletmeleri A.Ş.	290.404.174,85	290.404.174,85
103	2	Araştırmaya Katılmıyor	128.444.536,82	128.438.536,82
179	3	Ekin Maden Ticaret ve Sanayi A.Ş.	85.832.808,73	85.289.708,73
211	4	Araştırmaya Katılmıyor	75.102.806,85	68.228.049,03
240	5	Araştırmaya Katılmıyor	63.822.661,55	63.822.661,55
266	6	Alfa Mermer Sanayi ve Dış Ticaret Ltd.Şti.	58.868.048,21	58.868.048,21
300	7	Kaltun Madencilik Sanayi ve Ticaret A.Ş.	54.546.249,04	54.523.679,86
312	8	Dünya Taş İth.İhr.Madencilik Tic. A.Ş.	52.440.266,28	52.440.266,28
253	9	Magnesit A.Ş.	61.946.128,53	45.432.018,43
423	10	Eti Elektrometalurji A.Ş.	41.386.452,25	39.303.185,52
478	11	Park Elek. Madenc. San. ve Tic. A.Ş.	37.533.387,07	37.287.684,23
497	12	Çinkom Çinko Kurşun Metal ve Madencilik San. Tic. A.Ş.	36.320.686,62	36.320.686,62
526	13	Kınan Dış Ticaret Ltd.Şti.	34.421.563,40	34.421.563,40
545	14	Dedeman Madencilik Sanayi ve Tic. A.Ş.	33.456.585,14	33.456.585,14
554	15	Olimar Madencilik İth.ve İhr. San. ve Tic.Ltd.Şti.	33.152.569,11	33.013.501,21
571	16	Medmar Mermer Madencilik San. ve Tic. A.Ş.	32.118.330,55	32.118.330,55
567	17	Rüya İç ve Dış Tic. Ltd. Şti.	32.332.062,06	31.918.536,86
583	18	Adının Açıklanmasını İstemiyor	31.347.436,84	31.347.436,84
595	19	Dimer Diyarbakır Mermer İnşaat San. ve Tic. A.Ş.	30.889.661,63	30.889.461,63
713	20	Fımar Mermer Mad.İns.Akry.İml. İth.İhr.Tic.San. A.Ş.	26.124.421,30	26.124.421,30
729	21	Cihan Maden ve Metal Ürünleri San. Tic. A.Ş.	25.638.252,99	25.638.252,99
739	22	Leonardo Granit Sanayi Ltd.St	25.317.483,76	25.296.155,76
767	23	Demir Export A.Ş.	24.256.739,41	24.256.739,41
811	24	Metamar Mermer Granit Madencilik San. ve Tic. A.Ş.	23.261.068,40	23.249.517,40
855	25	Akmetal Dış Tic.Madencilik San. ve Tic. A.Ş.	21.938.546,57	21.938.546,57
875	26	Talya Dış Tic. Ltd. Şti.	21.564.806,19	21.564.618,99
895	27	Ormet Metal Tic. A.Ş.	21.247.275,34	21.247.275,34
887	28	İnter Abrasiv San. ve Tic. A.Ş.	21.405.991,36	21.202.598,63
904	29	G-M Mermer Granit San. ve Tic. Ltd.Şti.	21.119.849,56	21.023.327,92
922	30	Aytan Mermer Madencilik İth. İhr.San. ve Tic. Ltd. Şti.	20.723.636,35	20.723.636,35
939	31	Cvk Dış Ticaret A.Ş.	20.396.870,44	20.396.870,44
940	32	Alabanda Madencilik Dış Tic. A.Ş.	20.395.019,59	20.395.019,59
991	33	Adının Açıklanmasını İstemiyor	19.531.100,69	19.531.100,69
MAKİNE VE AKSAMLARI				
32	1	Türk Traktör ve Ziraat Mak. A.Ş.	350.174.062,24	298.586.629,10
140	2	Durmazlar Makina San. ve Tic. A.Ş.	101.203.892,38	100.831.360,29
87	3	Cvs Makina İnş. San. ve Tic. A.Ş.	149.186.954,20	92.931.320,06
94	4	Araştırmaya Katılmıyor	139.634.834,07	88.244.181,18
187	5	Ortadoğu Rulman San. ve Tic. A.Ş.	83.705.921,21	83.568.687,57
89	6	Hema Exim Ticaret A.Ş.	142.596.797,81	75.288.975,06
223	7	Hidromek Hidrolik ve Mekanik İml. San. ve Tic. A.Ş.	70.492.741,03	64.946.225,91
290	8	Araştırmaya Katılmıyor	55.832.956,54	55.832.956,54

2012 Genel Sıralama	2012 Sektörel Sıralama	FİRMA UNVANI	İhracat 2012 (\$)	Sektörel İhracat 2012 (\$)
345	9	Elkon Beton Mak.San.Tic. Ltd.Şti.	49.459.119,52	49.103.220,92
416	10	Baykal Makina Sanayi ve Ticaret A.Ş.	42.139.282,34	41.906.756,95
425	11	Ermaksan İç ve Dış Tic. A.Ş.	41.311.059,90	41.249.826,94
531	12	Çukurova İnşaat Makinaları San ve Tic. A.Ş.	34.014.599,07	34.014.599,07
512	13	Cvs Rm Haddehane Mak.ve Ekipm. San. ve Tic. A.Ş.	34.914.421,57	33.804.905,25
570	14	Repka Kauçuk San. ve Tic. A.Ş.	32.282.803,12	28.679.527,67
658	15	Nsk Armatür ve Aksesuar San. ve Tic. A.Ş.	28.283.004,82	28.099.054,64
589	16	Wittur Asansör Sanayi ve Tic. Ltd. Şti.	31.117.816,33	27.584.059,76
724	17	Akyapak Makina San. ve Tic. A.Ş.	25.816.146,35	25.816.146,35
710	18	Araştırmaya Katılmıyor	26.249.332,13	24.945.571,21
750	19	Meka Beton Santralleri İmalat San. ve Tic. A.Ş.	24.894.590,51	24.355.978,59
803	20	Kutlusan Tarım Ekipman Lojistik Gıda San. İç ve Dış Tic. Ltd. Şti	23.489.745,82	23.475.206,33
848	21	Unormak Değirmen Makinaları San. ve Tic. Ltd.Şti.	22.129.526,11	21.847.655,22
853	22	Altuntaş Havalandırma Turizm San. Tic. A.Ş.	22.011.841,14	20.945.828,68
706	23	Borusan Makina ve Guc Sıst.San .ve Tic. A.Ş.	26.428.797,45	19.675.350,37
955	24	As Çelik Döküm İşleme San. ve Tic. A.Ş	20.070.052,24	18.687.091,31
618	25	Sanko Tekst. İşletmeleri San. ve Tic.A.Ş	29.679.619,11	17.142.271,82
727	26	Dalgakıran Dış Tic. A.Ş.	25.730.113,06	14.694.712,59
MEYVE SEBZE MAMULLERİ				
30	1	Altunkaya İnş.Nak.Gıda Tic. A.Ş.	367.274.764,29	41.186.963,56
617	2	İntermey İmalat Uluslararası Tic. A.Ş.	29.785.006,42	29.749.346,42
598	3	Anadolu Efes Biraçılık ve Malt. Sanayi A.Ş.	30.799.989,73	29.626.148,45
688	4	Araştırmaya Katılmıyor	27.295.335,90	26.315.099,72
886	5	Lidya Konservelik Müteahhitlik İnşaat Turizm Sanayi ve Ticaret Limited Şirketi	21.416.131,47	21.142.571,93
916	6	Konfrut Gıda San. ve Tic. A.Ş.	20.814.596,90	20.701.235,11
462	7	Yonca Gıda San.İşl.İç ve Dış Tic. A.Ş.	39.262.108,86	19.939.680,56
979	8	Araştırmaya Katılmıyor	19.754.661,58	19.683.547,03
725	9	Tat Konserve San. A.Ş.	25.784.323,52	16.489.539,34
690	10	Korhan Pazarlama ve Dış Tic. A.Ş.	27.208.119,69	14.626.787,58
MÜCEVHER				
75	1	Altınbaş Kuyumculuk İthalat İhracat Sanayi ve Ticaret A.Ş.	159.033.809,89	159.033.809,89
80	2	Arpaş İhracat İthalat ve Pazarlama A.Ş.	154.875.503,30	154.875.503,30
156	3	Adının Açıklanmasını İstemiyor	94.694.063,74	94.694.063,74
210	4	Onsa Mücevherat İmalatı ve Dış Tic. A.Ş.	75.378.485,69	75.378.485,69
232	5	İstor Altın Mücevherat Pazarlama İth. ve İhr. Ltd. Şti.	66.150.543,83	66.150.543,83
274	6	İstanbul Altın Rafinerisi A.Ş.	58.071.488,17	58.066.901,11
277	7	Adının Açıklanmasını İstemiyor	57.387.161,93	57.387.161,93
410	8	Adının Açıklanmasını İstemiyor	42.490.141,59	42.490.141,59
100	9	Adının Açıklanmasını İstemiyor	133.538.748,00	41.569.492,18
488	10	Araştırmaya Katılmıyor	36.941.615,32	36.941.615,32
499	11	Araştırmaya Katılmıyor	36.153.392,96	36.153.392,96
509	12	Adının Açıklanmasını İstemiyor	35.186.166,69	35.186.166,69
528	13	Turkcan Kuyumculuk Sanayi A.Ş.	34.164.973,20	34.164.973,20
602	14	Mıro Hediyeelik Eşya San. ve Tic. A.Ş.	30.759.444,57	30.743.093,86
708	15	Araştırmaya Katılmıyor	26.316.309,91	26.316.309,91
766	16	Karakaş Atlantis Hediyeelik Eşya Telekomun. Kuyumculuk San. ve Tic A.Ş.	24.261.454,57	24.261.454,57
791	17	İshakoğlu Kuyumculuk ve Deri Sanayi Ticaret Ltd.Şti.	23.852.943,25	23.852.923,25
839	18	Adının Açıklanmasını İstemiyor	22.256.383,06	22.256.383,06
876	19	Asos Kuyumculuk Paz.A.Ş.	21.538.141,58	21.537.559,58
880	20	Adının Açıklanmasını İstemiyor	21.483.113,57	21.483.113,57
982	21	İdeal Kuyumculuk Tekstil İnş. San. ve Tic. Ltd.Şti.	19.710.971,31	19.710.971,31

SEKTÖRLERİNE GÖRE TÜRKİYE’NİN EN BÜYÜK İLK 1000 İHRACATÇI FİRMASI

2012 Genel Sıralama	2012 Sektörel Sıralama	FİRMA UNVANI	İhracat 2012 (\$)	Sektörel İhracat 2012 (\$)
1000	22	Araştırmaya Katılmıyor	19.297.600,72	19.297.600,72
OTOMOTİV ENDÜSTRİSİ				
2	1	Ford Otomotiv San. A.Ş.	3.198.669.149,25	3.183.120.067,76
3	2	Oyak-Renault Otomobil Fab. A.Ş.	3.152.967.150,14	3.093.440.709,02
5	3	Tofaş Türk Otomobil Fab. A.Ş.	1.949.527.264,20	1.916.734.345,22
10	4	Toyota Otomotiv San. Türkiye A.Ş.	1.162.817.442,81	1.146.786.118,72
14	5	Bosch San. ve Tic. A.Ş.	854.761.117,33	841.052.555,28
9	6	Kibar Dış Tic. A.Ş.	1.228.017.725,13	638.558.462,22
21	7	Mercedes-Benz Türk A.Ş.	564.167.201,24	561.567.973,98
29	8	Türk Pirelli Lastikleri A.Ş.	380.894.023,52	357.448.886,39
33	9	Goodyear Lastikleri T.A.Ş.	350.103.191,08	349.620.636,78
50	10	Cms Jant ve Makina San. A.Ş.	221.781.507,07	215.272.679,58
54	11	Brisa Bridgestone Sabancı Lastik Sanayi ve Ticaret A.Ş.	213.434.729,90	213.354.588,64
52	12	Man Türkiye A.Ş.	214.243.709,32	212.844.597,20
67	13	Honda Türkiye A.Ş.	178.949.046,41	177.662.618,14
69	14	Petlas Lastik Sanayi ve Tic. A.Ş.	176.152.185,59	176.142.548,79
68	15	Federal Mogul Piston Segman ve Gömlek Üre. Tes. A.Ş.	178.264.318,78	171.387.921,05
49	16	Delphi Automotive Systems Ltd. Şti.	224.007.268,43	170.683.700,86
74	17	Temsa Global Sanayi ve Ticaret A.Ş.	162.158.577,24	158.348.883,50
78	18	Valeo Otomotiv Sistemleri Endüstri A.Ş.	156.167.695,85	149.311.224,61
88	19	Autoliv Cankor Oto. Emniyet Sis San. ve Tic.A.Ş.	147.047.205,22	146.687.476,77
51	20	Componenta Dökümcülük Tic.San. A.Ş.	221.508.512,81	123.066.966,04
115	21	Karsan Otomotiv San. ve Tic. A.Ş.	120.736.880,79	120.682.392,60
117	22	Hayes Lemmerz İnci Jant San. A.Ş.	118.951.443,80	118.913.311,25
107	23	Toyota Motor Europe Adapazarı Şubesi	126.538.304,47	106.307.900,48
191	24	Lim Otomotiv Tic. Ltd. Şti.	82.517.249,80	82.442.012,56
203	25	Araştırmaya Katılmıyor	77.630.308,43	77.596.356,98
213	26	İnci Akü San ve Tic. A.Ş.	74.715.157,41	74.228.903,79
225	27	Hayes Lemmerz Jantas Jant Sana Yı ve Tic. A.Ş.	70.444.745,55	70.408.316,64
183	28	Cevher Döküm Sanayi A.Ş.	84.847.402,27	65.940.855,15
256	29	Yiğit Akü Malzemeleri Nak.Tur.İnş.San. ve Tic. A.Ş.	61.505.620,91	61.090.792,74
251	30	Araştırmaya Katılmıyor	62.349.535,69	60.824.108,51
247	31	Katmerciler Aracustu Ekipman San. ve Tic. A.Ş.	62.703.443,41	58.386.607,61
292	32	S.S.P Otomotiv Sanayi ve Dış Tic. A.Ş.	55.602.783,89	55.577.763,03
298	33	Grammer Koltuk Sist.San. ve Tic.A.Ş.	54.678.752,77	54.271.381,34
303	34	Adının Açıklanmasını İstemiyor	54.286.021,85	53.609.344,46
329	35	Anadolu Isuzu Otom. San. ve Tic. A.Ş.	50.843.495,04	49.872.382,02
359	36	Kaessbohrer Treyler Üretim San. ve Tic. A.Ş.	47.798.129,44	47.469.638,90
364	37	Mutlu Akü ve Malzemeleri Sanayii A.Ş.	46.921.556,80	44.437.984,94
332	38	Beyçelik Gestamp Kalıp ve Oto Yan Sanayi Paz. ve Tic. A.Ş.	50.545.698,90	43.804.526,02
383	39	Jantsa Jant Sanayi ve Tic. A.Ş.	45.287.211,95	43.500.239,86
413	40	Zf Sachs Süspansiyon Sist. San. ve Tic. A.Ş.	42.333.807,14	42.327.787,12
412	41	Beltan Vibracoustic Titrresim Elemanl.San. ve Tic. A.Ş.	42.450.170,63	41.900.637,20
327	42	Sampa Otomotiv Sanayi ve Ticaret A.Ş.	51.102.450,67	37.705.349,96
485	43	Seha Mühendislik Müşavirlik Ticaret Makina San. A.Ş.	37.141.269,68	36.840.829,31
471	44	Ferro Döküm Sanayi ve Dış Ticaret A.Ş.	38.139.513,69	35.794.121,90
466	45	Yaris Kabin San. ve Tic. A.Ş.	38.887.146,80	35.562.587,36
564	46	Araştırmaya Katılmıyor	32.493.618,72	32.493.618,72
622	47	Ekü Fren Kampana ve Döküm San. A.Ş.	29.622.077,27	29.622.077,27
405	48	Mikropor Makina San. ve Tic. A.Ş.	42.897.325,58	28.293.156,49
635	49	Adının Açıklanmasını İstemiyor	29.042.537,23	28.194.863,36
591	50	Araştırmaya Katılmıyor	31.069.825,69	26.725.776,84
699	51	Tiryakiler Oto Makina Ticaret ve Sanayi A.Ş.	26.764.223,82	26.538.496,02

2012 Genel Sıralama	2012 Sektörel Sıralama	FİRMA UNVANI	İhracat 2012 (\$)	Sektörel İhracat 2012 (\$)
720	52	Arfesan Arkan Fren Elemanları San. Tic. A.Ş.	25.853.665,86	25.852.477,69
695	53	Hekimoğlu Döküm Sanayi Nakliyat ve Tic. A.Ş.	26.893.215,84	23.476.115,21
798	54	Sio Otomotive Pazarlama ve Ticaret A.Ş.	23.643.483,06	23.409.215,48
747	55	Adının Açıklanmasını İstemiyor	25.003.414,50	22.463.749,51
866	56	Araştırmaya Katılmıyor	21.755.153,88	21.752.346,38
867	57	Adının Açıklanmasını İstemiyor	21.733.604,17	21.234.666,97
909	58	Accell Dış Ticaret Ltd.Şti.	20.989.724,22	20.989.366,16
430	59	Parsan Makina Parcaları San. A.Ş.	41.041.929,80	20.975.123,59
516	60	Erkunt Sanayi A.Ş.	34.776.226,05	20.962.451,83
258	61	Adının Açıklanmasını İstemiyor	60.604.891,36	20.384.510,85
949	62	Araştırmaya Katılmıyor	20.195.402,06	20.149.293,67
705	63	Araştırmaya Katılmıyor	26.546.800,11	20.050.677,31
737	64	Hisarlar İth.İhr.Paz.A.Ş.	25.466.902,75	19.964.022,84
965	65	Adının Açıklanmasını İstemiyor	19.936.832,71	19.851.584,34
547	66	Çelikel Alüminyum Döküm İml. Sanayi ve Ticaret A.Ş.	33.364.160,08	19.234.327,54
996	67	Tırsan Treyler San. ve Ticaret ve Nakliyat A.Ş.	19.423.056,19	18.940.756,41
882	68	Araştırmaya Katılmıyor	21.465.407,33	18.406.000,46
898	69	Araştırmaya Katılmıyor	21.226.247,50	16.208.498,46
562	70	Araştırmaya Katılmıyor	32.565.026,70	16.097.400,29
841	71	Erkunt Traktör Sanayii A.Ş.	22.202.220,87	16.015.943,83
785	72	Adının Açıklanmasını İstemiyor	23.972.389,17	15.625.241,41
911	73	Başbuğ Oto Yedek Parça San. İth İhr.v e Tic. A.Ş..	20.917.573,74	14.534.249,51
726	74	Metal Matris San. ve Tic. A.Ş.	25.738.518,97	14.169.215,60
507	75	Akd Döküm Ticaret A.Ş.	35.372.194,63	13.663.371,30
974	76	Pe-Ga Otomotiv Süspansiyon San .ve Tic. A.Ş.	19.842.061,76	13.065.695,02
814	77	Yılmaz Dış.Ticaret Ltd.Şti.	23.055.636,42	11.423.358,95
SAVUNMA VE HAVACILIK SANAYİİ				
41	1	Tusaş Türk Havacılık ve Uzay San. A.Ş.	250.575.116,53	248.252.591,98
59	2	Tusaş Motor Sanayi A.Ş.	203.000.000,00	214.003.400,82
37	3	Ram Dış Ticaret A.Ş.	308.420.644,31	102.354.166,19
224	4	Roketsan Roket San. ve Tic. A.Ş.	70.461.160,51	68.177.207,04
231	5	Makina ve Kimya Endüstri Kurumu	67.203.956,15	64.531.550,58
265	6	Fnss Dış Ticaret A.Ş.	58.904.433,36	57.726.505,55
446	7	Alp Havacılık San. Tic. A.Ş.	40.227.586,93	40.221.464,57
621	8	Adının Açıklanmasını İstemiyor	29.650.000,00	29.650.000,00
662	9	Bahtiyar Av Malzemeleri Pazarlama İnşaat Tekstil San. ve Tic. Ltd. Şti.	28.138.368,92	27.282.821,27
735	10	Atlasjet Havacılık A.Ş.	25.500.000,00	25.500.000,00
756	11	Araştırmaya Katılmıyor	24.500.000,00	24.500.000,00
923	12	Adının Açıklanmasını İstemiyor	20.717.993,15	11.610.652,50
SU ÜRÜNLERİ VE HAYVANSAL MAMULLER				
227	1	Klc Gıda Ürünleri İth. İhr. ve Tic. A.Ş.	69.556.014,95	69.526.144,95
244	2	Banvit Bandırma Vitaminli Yem San. A.Ş.	63.192.852,51	61.980.668,15
271	3	Keskinöglü Tavukçuluk Damızlık İşl. San. Tic. A.Ş.	58.326.921,84	55.045.633,94
146	4	Yaşar Dış Tic. A.Ş.	99.129.864,28	51.296.573,09
489	5	Afyon Yumurta İth.İhr.ve Tic. A.Ş.	36.940.158,50	36.940.158,50
641	6	Bupiliç Entegre Gıda San. Tic. A.Ş.	28.957.749,79	28.957.749,79
643	7	Garip Tavukçuluk Gıda ve Yem San. Tic. A.Ş.	28.925.822,33	28.925.822,33
650	8	Agromey Gıda ve Yem San.Tic.A. Ş.	28.502.974,94	28.502.974,94
676	9	Şenpiliç Gıda San. A.Ş.	27.739.159,89	27.739.159,89
664	10	Akyem Adana Yem Yağ Biodizel Tar.ve San. Tic. A.Ş.	28.092.144,71	27.543.781,96
281	11	Haliloğlu Dış Tic. Ltd. Şti.	56.997.381,04	25.850.100,62
754	12	Araştırmaya Katılmıyor	24.555.314,40	24.555.314,40

SEKTÖRLERİNE GÖRE TÜRKİYE’NİN EN BÜYÜK İLK 1000 İHRACATÇI FİRMASI

2012 Genel Sıralama	2012 Sektörel Sıralama	FİRMA UNVANI	İhracat 2012 (\$)	Sektörel İhracat 2012 (\$)
769	13	Gms Su Ürünleri Üretim İth. ve İhr. Paz. San. ve Tic. Ltd. Şti	24.214.887,40	24.214.882,35
757	14	Kemal Balıkcılık İhr.Ltd.Şti.	24.477.511,46	23.199.091,66
842	15	Adının Açıklanmasını İstemiyor	22.201.693,00	22.201.693,00
851	16	Noordzee Su Ürün.İhr.San. ve Tic. A.Ş.	22.114.725,49	22.114.725,49
854	17	Araştırmaya Katılmıyor	21.948.334,47	21.704.198,47
941	18	Rapak San.Ürünleri Dış Ticaret Ltd. Şti.	20.359.224,22	20.359.224,22
958	19	Adının Açıklanmasını İstemiyor	20.053.181,38	20.051.681,38
961	20	Pilyem Gıda Tarım Sanayi ve Ticaret A.Ş.	20.030.579,60	20.030.579,60
959	21	Gümüşdoğa Su Ürün.Üretim İhr ve İth. A.Ş.	20.049.740,72	19.577.591,09
TEKSTİL VE HAMMADDELERİ				
31	1	Ak-Pa Teks. İhr. Paz. A.Ş	356.926.820,69	314.167.280,91
46	2	Kordsa Global Endüst.İplik ve Kord Bezi San. ve Tic. A.Ş.	236.565.467,91	236.149.073,58
36	3	Sanko Dış Tic. A.Ş.	313.434.966,30	218.078.398,60
109	4	Boytteks Teks.San. ve Tic. A.Ş.	124.276.151,65	122.894.019,29
83	5	Gülpa Paz.ve Dış Tic. A.Ş.	152.267.409,33	117.107.824,72
137	6	Bossa Tic. ve San. İşlt. T.A.Ş.	105.468.691,09	98.029.967,97
165	7	Orta Anadolu Tic. ve San.İşlet. T.A.Ş	90.913.938,67	88.508.089,46
189	8	Yünsa Yünlü San. ve Tic. A.Ş	82.767.262,23	82.760.260,05
166	9	Gap Güneydoğu Teks. San. ve Tic. A.Ş	90.413.264,58	80.653.059,19
192	10	İskur İplik Kumaş Mens. Tic. ve San. A.Ş.	82.270.442,78	75.280.624,07
221	11	Adının Açıklanmasını İstemiyor	71.466.581,47	71.461.443,36
305	12	Matesa Teks.San. ve Tic. A.Ş	54.156.376,95	54.070.589,14
195	13	Kıpaş Pazarlama ve Ticaret A.Ş..	81.813.383,23	53.145.864,57
313	14	Gözek Teks. İth. İhr. San. Tic. A.Ş.	52.383.315,53	52.383.315,53
309	15	Araştırmaya Katılmıyor	53.383.177,87	51.623.947,93
336	16	İskur Teks. Enerji Tic. ve San. A.Ş.	50.024.706,66	50.024.706,66
355	17	Ünver Tekstil Konf. İml. San. ve Tic. Ltd. Şti.	48.112.593,50	47.984.077,78
368	18	Fistaş Dış Tic. Paz. San. ve Tic. A.Ş.	46.628.510,27	46.455.238,01
375	19	Deniz Eksport Teks.Ürn.İth.İhr San. ve Tic. Ltd. Şti.	46.161.008,68	45.721.702,68
420	20	Erdem Teks. San. ve Tic. A.Ş.	41.841.474,49	40.826.474,49
445	21	Oğuz Teks. San. ve Tic. A.Ş.	40.439.102,29	40.439.102,29
437	22	Toraman Teks. Deri ve İnş. San. ve Tic. Ltd. Şti	40.648.873,16	40.375.617,34
440	23	Teksis Teks. Ürünli. Paz. A.Ş	40.605.775,37	39.608.494,29
342	24	Aydın Teks.Tic. ve Paz.A.Ş	49.714.936,43	39.301.368,21
403	25	Gülsan Sentetik Dokuma San. ve Tic. A.Ş.	43.130.144,28	37.845.587,05
510	26	Mogul Kumaş Sanayi ve Ticaret Ltd.Şti.	35.110.069,96	34.969.887,16
324	27	Ges Tekstil Turizm İnşaat San. ve Tic. A.Ş.	51.401.118,25	34.723.945,79
540	28	Kasar ve Dual Teks.San. A.Ş	33.791.894,63	33.791.894,63
273	29	Küçükçalık Teks. San. ve Tic. A.Ş	58.168.689,36	33.739.390,56
484	30	Gürteks Pazarlama A.Ş.	37.214.716,45	33.060.509,03
395	31	Flokser Teks. Dış Tic. A.Ş.	44.145.683,50	33.042.256,67
514	32	İpek İdrofil Pamuk San. ve Tic. A.Ş	34.855.686,31	31.501.059,18
588	33	Söktaş Dokuma İşletmeleri Sanayi ve Ticaret A.Ş.	31.230.317,64	31.009.056,10
548	34	Dina Vanelli Teks. San. ve Tic. A.Ş.	33.357.897,28	30.158.341,00
636	35	İlbeyli Koll. Şti.	29.035.262,76	29.035.262,76
597	36	Anteks Antalya Tekstil San. ve Tic. A.Ş.	30.811.810,60	28.588.087,82
655	37	Armen İplik Örne Tekstil San. ve Tic. Ltd. Şti.	28.371.618,60	28.371.282,60
666	38	Kıvanç Teks.San. ve Tic. A.Ş	28.076.093,55	28.076.093,55
702	39	Doğan Teks.Ltd.Şti	26.678.891,52	26.643.727,21
721	40	Araştırmaya Katılmıyor	25.840.826,44	25.699.735,12
732	41	Canan İplikçilik San. ve Tic. A. Ş.	25.511.424,20	25.405.419,30
682	42	Süper Teks. San. ve Tic. A.Ş	27.540.850,32	25.318.119,50

2012 Genel Sıralama	2012 Sektörel Sıralama	FİRMA UNVANI	İhracat 2012 (\$)	Sektörel İhracat 2012 (\$)
745	43	Adının Açıklanmasını İstemiyor	25.099.487,33	25.033.245,92
697	44	Sepa Mensucat San. ve Tic. A.Ş.	26.840.250,59	24.657.088,50
758	45	Araştırmaya Katılmıyor	24.464.040,24	24.458.252,32
493	46	Araştırmaya Katılmıyor	36.720.907,44	24.351.806,49
768	47	Araştırmaya Katılmıyor	24.216.858,27	24.082.648,38
781	48	Gülle Entegre Tekst. İşlet. Emlk. Danışm. San. ve Tic. A.Ş.	24.073.608,24	24.073.607,24
782	49	Selçuk İplik San. ve Tic. A.Ş.	24.071.512,41	24.071.512,41
717	50	Ritaş Paz. İç ve Dış Tic. A.Ş.	25.903.541,74	21.598.783,00
837	51	Hasırcı Tekstil San. ve Tic. A.Ş.	22.305.817,22	21.574.627,42
580	52	Filpa Amb.ve Dış Tic. A.Ş.	31.632.934,97	20.586.137,49
920	53	Araştırmaya Katılmıyor	20.726.928,66	20.454.459,95
937	54	Btd Tekst.San. ve Tic. A.Ş.	20.454.280,46	20.454.280,46
890	55	Karsu Tekstil San. ve Tic. A.Ş.	21.344.158,26	20.070.682,50
977	56	Adının Açıklanmasını İstemiyor	19.775.604,88	19.769.345,31
927	57	Remateks Tekst. Tic. ve San. A.Ş.	20.612.722,94	19.675.382,40
918	58	Araştırmaya Katılmıyor	20.754.029,97	19.660.849,39
912	59	Yakar Tekst. San. ve Tic. Ltd. Şti	20.902.338,92	19.319.529,81
582	60	Adının Açıklanmasını İstemiyor	31.575.659,13	19.131.475,32
833	61	Adının Açıklanmasını İstemiyor	22.415.745,69	18.380.223,00
260	62	Adının Açıklanmasını İstemiyor	60.547.125,43	18.109.532,66
990	63	Adının Açıklanmasını İstemiyor	19.538.164,59	17.931.557,82
778	64	Yaşarteks Tekstil Sanayi Tic. A.Ş.	24.115.211,60	17.243.257,08
869	65	Araştırmaya Katılmıyor	21.687.762,55	10.587.887,46
TÜTÜN				
66	1	British American Tobacco Tütün Mamülleri San. ve Tic. A.Ş.	182.983.277,39	168.411.124,02
106	2	Jti Tütün Ürünleri San. A.Ş.	127.749.194,80	127.298.627,01
134	3	Araştırmaya Katılmıyor	107.017.079,88	107.016.759,38
177	4	T.T.L. Tütün San. ve Dış Tic. A.Ş.	86.465.770,95	84.838.010,95
193	5	Adının Açıklanmasını İstemiyor	82.134.133,25	82.134.133,25
196	6	Philsa Philip Morris Sabancı Sigara ve Tütün San. Tic. A.Ş.	81.647.613,74	77.101.153,99
239	7	Sunel Ticaret Türk A.Ş.	64.473.714,26	64.422.504,26
402	8	Gayrimenkul Anonim Şirketi	43.209.610,08	43.218.528,18
667	9	Adının Açıklanmasını İstemiyor	28.070.932,30	28.070.932,30
896	10	Adının Açıklanmasını İstemiyor	21.245.276,96	21.245.276,58
YAŞ MEYVE VE SEBZE				
152	1	Kalyoncu Nakliyat Turizm Tic. ve San. Ltd. Şti.	96.334.668,06	95.847.570,01
235	2	Adının Açıklanmasını İstemiyor	65.562.505,55	65.553.738,56
245	3	Uçak Kardeşler Gıda Seracılık Uluslararası Nakliye Plastik Sanayi ve Ticaret Limited Şirketi	63.093.379,84	63.093.379,84
255	4	Araştırmaya Katılmıyor	61.858.916,88	61.847.435,81
325	5	Tekasya Tarım Ürünleri Tic.Ltd Şti	51.364.355,22	51.140.286,24
351	6	Araştırmaya Katılmıyor	48.632.778,19	48.620.682,19
411	7	Akaş Tarım Ürünleri İnş.Ahşap Plastik Amb.San ve Tic. A.Ş.	42.459.462,08	42.458.981,08
552	8	Star Gıda Mad. Dış Tic. ve Nakl. Ltd. Şti.	33.211.899,51	33.211.899,51
579	9	Batman Dış Ticaret Ltd. Şti.	31.662.003,64	31.160.587,14
609	10	Menas Mersin Zira Ürünler İşl. İhr.Sanitic.A.Ş.	30.310.764,52	30.203.798,17
637	11	As Star Tarım Ürn. Nak. ve Tic. Ltd. Şti.	29.019.431,47	28.826.087,47
692	12	Elginsan Narenciye Depo.Gıda Plas.Amb.Ürn.San. ve Tic. Ltd. Şti.	27.119.728,61	27.119.728,61
807	13	Eşmeler Tarım Ürünleri Paketleme Depo. Nak.Taah. İth. İhr.Tic. Ltd. Şti.	23.446.540,17	23.446.540,17
738	14	Alara Tarım Ürünleri San. A.Ş.	25.364.307,67	23.319.957,48
834	15	Araştırmaya Katılmıyor	22.374.884,25	22.374.884,25
936	16	Araştırmaya Katılmıyor	20.463.499,12	20.452.473,04
946	17	Balcı Tarım ve Gıda San.Tic. Ltd.Şti.	20.282.915,05	20.282.915,05

2012 YILI TÜRKİYE'NİN EN BÜYÜK
İLK 10
İHRACATÇI
FİRMASI

YAVUZ ERKUT
TÜPRAŞ GENEL MÜDÜRÜ

Öncelikli hedefimiz enerji verimliliği

Tüpraş'ın orta vadeli hedefi, bölgemizde petrol sektöründe performansına özenilen öncü bir şirket olmak. Ekonomik kriz ile beraber sektörün yeniden yapılanma ihtiyacı her alanda verimliliği artırarak operasyonel mükemmelliği en üst düzeye taşımayı gerektiriyor. Tüpraş da stratejisine bu doğrultuda yön veriyor.

Son 20 yıllık dönemde Çin ve Hindistan başta olmak üzere OECD dışı bölgede hızlı bir toplumsal dönüşüm, şehirleşme ve sanayileşme süreci yaşanıyor. Hızlı şehirleşme bireysel enerji tüketimini artırırken gelişen sanayinin enerji ihtiyacı her yıl artıyor. Önümüzdeki 25 yıllık dönemde petrol de dahil olmak üzere dünya enerji talep artışının yaklaşık yüzde 95'inin OECD dışından geleceği öngörülüyor. Bu talep artışına yönelik çeşitli kaynak arayışları sürerken, petrol ve doğal gaz arzında başta ABD olmak üzere OPEC dışı bölgede üretim artıyor, yeni üretim tekniklerinin uygulanması dikkat çekiyor. Dünya ekonomisi büyük finansal önlemlere rağmen 2012 yılını, çözüm bekleyen birçok problemi 2013 yılına bırakarak kapattı. Avrupa borç krizinin yayılmasını engellemek amacıyla ekonomilerin radikal önlemler almaları, sorunu hafifletmesine rağmen krizden çıkışın uzun süreceği görüldü. Harcamalarını

azaltan Avrupa ekonomilerinin daralmaya devam etmesi, ihracat yaparak büyüyen Türkiye gibi gelişmekte olan ülkeleri de olumsuz etkiliyor.

Dünya petrol tüketimi artıyor

Tüm zamanların en yüksek petrol fiyat ortalamalarının küresel ekonominin iyileşmesini engellediği bir ortamda, enerji verimliliğine yönelik çalışmaların önemi her geçen gün artıyor. 2012 yılına 106,5 dolar/varil seviyesinden başlayan petrol fiyatı ekonomik ve siyasi gelişmelere bağlı olarak dalgalı bir seyir izledi ve yılı 110 dolar düzeyinde kapattı. Küresel ekonominin yüzde 3,2 oranında büyüdüğü 2012 yılında, dünya petrol tüketimi yüzde 0,8 artışla 89,59 milyon varil/güne ulaştı. Tüpraş'ın orta vadeli hedefi, bölgemizde petrol sektöründe performansına özenilen öncü bir şirket olmak. Ekonomik kriz ile beraber sektörün yeniden yapılanma ihtiyacı her alanda verimliliği artırarak operasyonel mükemmelliği en üst düzeye

3 milyar dolar
Son yedi yılda yapılan toplam yatırım
974 milyon dolar
2012 yılında yapılan yatırım
5,4 milyar dolar
2015 yılına kadar yapılması planlanan yatırım

taşımayı gerektiriyor. Tüpraş da stratejisine bu doğrultuda yön veriyor. Enerji tasarrufunun sağlanması ve emisyon değerlerinin iyileştirilmesi amacıyla 2008 yılından bu yana uyguladığı maliyet azaltıcı ve verimlilik arttırıcı projelerine 2012 yılında

da devam etti. Uygulanan enerji verimliliği projelerinden 2008-2012 yılları arasında 345 milyon dolar tasarruf elde edildi.

Enerji verimliliğinde öncü

Bu çalışmalar sonucu, 2011 yılında 104,2 olan ortalama

89.59
MİLYON VARİL/GÜN
2012 YILI DÜNYA
PETROL TÜKETİMİ

enerji endeksi (EII) değeri, 2012 yılında 103,4 değerine düşürüldü. Bu konuda Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı'nca düzenlenen Sanayide Enerji Verimliliği Proje (SEVAP) Yarışması'nda, SEVAP-2 kategorisinde Batman Rafinerisi "Buhar Üretim Verimliliğinin Arttırılması Projesi" ile 2012 yılında da birinci oldu. 2006-2012 yıllarını kapsayan 7 yıllık dönemde 3 milyar dolar yatırım yapan ve gelecek üç yıl içinde de 2,5 milyar dolar yatırım planlayan Tüpraş, risklerini en üst düzeyde yöneterek, üretimin her noktasında İleri Proses Kontrolü (APC) uygulayıp yüksek özkaynak kârlılığına ulaşmayı hedefliyor. Denizcilik sektöründe 2 adet 11 bin DWTon'luk ürün tankerinin yapımını 2008 ve 2009 yıllarında tamamlayan DİTAŞ, geçtiğimiz yıl da 55 bin ve 6,3 bin DWTon'luk ürün tankerlerini filosuna kattı. Fuel Oil Dönüşüm Projesi'nin tamamlanmasıyla siyah ürünleri taşımak için ihtiyaç doğacak iki adet tanker yatırımını da

planladı. Orta dönemde atılan en önemli stratejik adım, rafinerilerin ülke motorin açığını optimum düzeyde karşılamasını sağlamak üzere, en gelişmiş rafinaj teknolojileri kullanılarak tasarlanan 2,4 milyar dolarlık Fuel Oil Dönüşüm Projesi'dir.

Tüpraş'tan 56 yeni yatırım projesi

Kasım 2014'te başlayacak üretim ile talep fazlası fuel oil yerine çoğunluğu motorin olmak üzere 3,5 milyon ton benzin, jet yakıtı ve LPG üretecek. 2012 yılı sonu itibarıyla; mühendislik çalışmalarında yüzde 89, malzeme imalatında yüzde 66, saha faaliyetlerinde yüzde 29 olmak üzere, proje genelinde yüzde 54 ilerleme sağlandı. 2012 yılında ayrıca Tüpraş'ın verimliliğine ve kârlılığına önemli katkılar sağlayacak orta ve küçük ölçekli 56 adet yeni yatırım projesi başlatıldı. Tüpraş rafinerilerinde bu yıl toplam 974 milyon dolar yatırım yapıldı. 2010 yılında kurulan Tüpraş Ar-Ge Merkezi'nde 2012 yılında ürün geliştirme projelerine ağırlık verildi. 2012 yılı itibarıyla, Tüpraş 28,1 milyon tonluk rafinaj kapasitesiyle Avrupa'nın 7. büyük rafineri şirkettir. Platts tarafından 2011 yılı kârlılık, varlıklar ve ciro esas alınarak yapılan değerlendirmeye göre Tüpraş, Avrupa, Ortadoğu ve Afrika "Refining & Marketing" sektör sıralamasında 2. sırada yer aldı.

Tüpraş-Türkiye Petrol Rafinerileri A.Ş.

✓ Türkiye'nin rafinaj sektöründeki tek üreticisi Tüpraş, dört rafinerisinde yıllık 28,1 milyon tonluk ham petrol işleme kapasitesi, taşımacılıktaki Bağılı Ortaklığı Ditaş ve akaryakıt dağıtım sektöründeki iştiraki Opet'le birlikte ülkemizin en büyük sanayi şirkettir. Avrupa'nın 7'inci büyük rafineri şirketi olan Tüpraş, hem pazar payı ve kurumsal güvenilirliği hem de üretim kompleksleri ve ortaklıklarıyla entegre bir petrol şirketi olarak hizmet veriyor. Tüpraş, Türkiye genelinde 36 çeşit petrol ürününün tedarikini sağlıyor. Doğrudan ürün satışı yapılan müşteriler, T.C. Enerji Piyasası Düzenleme Kurumu tarafından lisanslandırılmış akaryakıt, LPG, ihrakiye, madeni yağ dağıtım firmaları, petrokimya sanayi, boya sanayi, Karayolları Genel Müdürlüğü, Belediyeler ile bu kurumlar tarafından onaylanmış müteahhit firmalar ve Türk Silahlı Kuvvetleri adına Milli Savunma Bakanlığı'dır. Tüpraş 2,1 milyon metreküp

toplam 5,5 milyon metreküp tank kapasitesine sahip olup, bu kapasite ülke kapasitesinin yüzde 54'üne karşılık geliyor. 2012 yılında üretim ve ithalattan olmak üzere toplam 25,4 milyon ton ürün satışı gerçekleşti. Geliştirdiği teknolojik altyapı ile ülke talebinin üzerinde ürettiği nitelikli ürünleri, uluslararası pazarlara da sunan Tüpraş, 2012 yılında da konjonktürdeki değişiklikler paralelinde ihracat ve müşteri portföyünü genişletti. Geçmiş yıllarda Tüpraş ihracatını nispeten düşük kâr marjına sahip ara ürünler oluştururken, günümüzde benzin ve fuel oil gibi 2 nihai ürün en büyük payı alıyor. 2012 yılında toplam ihracat geçtiğimiz yıla göre miktar bazında yüzde 14 arttı ve toplam 5,0 milyar dolar değerinde 5,9 milyon ton ürün dış satımı gerçekleştirildi. Tüpraş bir Koç Holding şirketi olarak, 2012 yılında 974 milyon dolar yatırım harcaması gerçekleştirdi. Yeni ve devam etmekte olan yatırımlarla bu rakam 2015 yılına kadar 5,4 milyar dolara yükselecek.

HAYDAR YENİGÜN
FORD OTOSAN GENEL MÜDÜRÜ

2013 yılı için de 'Hedef 12'

En çok satan marka unvanını üst üste 11. kez elde eden Ford Otosan, 2012 yılında ihracatta da şampiyon oldu. 76 ülkeye yaptığı araç ve parça ihracatının yanı sıra Ford Otosan, mühendislik hizmetleri ihracatıyla da sektörde çığır açtı. Ford Otosan, ürün gamına alacağı yeni araçlarla liderliğini 2013'te de sürdürmeyi hedefliyor.

Ford Otosan olarak 11 yıldır aralıksız şekilde Türkiye otomotiv sektörünün lideriyiz.

2012 yılında yüzde 13,8 pazar payıyla Türkiye'de en çok tercih edilen marka olduk. Ford Otosan, yüzde 26,7'lik ticari araç pazar payı ile Ford'un Avrupa'daki en yüksek pazar payına da sahip. 2005 yılından bu yana, Türkiye'nin en fazla ihracat yapan ilk üç şirketi arasındayız. Dünyada ticaretin olduğu her noktaya transit yollayarak ihracat pazarımızı 2012'de de büyütme devam ettik. G. Afrika, Gürcistan, Kazakistan ve Türkmenistan'ı ihracat yaptığımız ülkeler listesine ekleyerek 76 ülkeye araç ve parça ihracatı yaptık ve sektör şampiyonu olduk. Üretimimizin yüzde 70'ini ihraç ediyoruz. İhracat gelirlerimiz, 2012'de 3,2 milyar dolara ulaştı. Asya ve Avrupa pazarlarına 6 bin 500 adetlik ihracat gerçekleştirirken, Kuzey Amerika'ya 49 bin 312 adet Transit Connect gönderdik.

Transit Connect'ler dünyanın kalbinde

Otomotivin anavatanı olan ABD'ye araç ihraç eden ilk kurum olarak ürettiğimiz Transit Connect'ler, dünyanın kalbi kabul edilen New York'ta taksi olarak kullanılıyor. Mühendislik hizmetleri ihracatımızın arkasında, Türkiye'nin özel sektördeki en büyük Ar-Ge organizasyonu olan Ford Otosan Ar-Ge merkezimiz var. Ürettiğimiz modellerin mühendisliğini yaparken, Ford'un diğer fabrikalarında üretilen modellerin de mühendislik ve Ar-Ge çalışmalarını yürütüyoruz. 1240 kişilik

1240
FORD OTOSAN AR-GE
MERKEZİNDE ÇALIŞAN
MÜHENDİS SAYISI

Ar-Ge mühendisine sahip bu merkezimizle sektördeki Ar-Ge harcama oranı en yüksek şirket konumundayız. Ar-Ge ve mühendislik çalışmalarımız da önemli ihraç kalemlerimizden biri haline geldi. 2011 yılında mühendislik hizmetlerinden elde ettiğimiz 50 milyon dolar civarındaki ihracat gelirimizi 2012 yılında daha da artırarak otomotiv sektöründe çığır açtık. İMKB'de en yüksek temettü ödeyen otomotiv firması unvanına da sahip Ford Otosan yatırımlara da devam ediyor.

Ticari araçta Avrupa'nın üretim merkezimiz

2011-2014 döneminde tamamlanması planlanan 1 milyar dolarlık yatırımın 440 milyon dolarlık kısmını 2012 yılında gerçekleştirdik. Ford Otosan olarak toplam 330 bin adet ticari araç ve 66 bin adede ulaşan motor üretim kapasitesiyle Ford'un Avrupa'daki en önemli ticari araç üretim merkezi konumun-

dayız. Kocaeli ve İnönü fabrikalarımız, Ford fabrikaları arasında yapılan değerlendirmelerde En İyi Araç Üretim Merkezleri arasında gösteriliyor. Yeni hafif ticari araç üretimi için Kocaeli'nde inşa ettiğimiz yüksek teknolojiyle donatılmış yeni fabrikamız da 110 bin kapasiteli olacak. Yeni hafif ticari aracımız Transit Courier de yüksek teknolojisi ve donanım özellikleri ile segmentinde rekabette çitayı yükseltecek. 2012 yılında toplam 272 bin adet araç üreterek kapasite kullanım oranımızı yüzde 83 olarak gerçekleştirdik. Yeni fabrikamızın da devreye girmesiyle üretim kapasitemiz 415 bin adede ulaşacak. Başarıyla tamamladığımız 2012'ye Ford'un yeni marka vaadi olan "Go Further"la girmiştik.

Pazarlardaki bayi yapılanması gerçekleştirildi

Hep daha ileriye hedefleyen yeni söylemimize uygun şe-

kilde çalışanlarımız ve müşterilerimiz için her zaman daha iyi bir dünya yaratmak amacıyla çalışmalarımızı sürdürme sözümüzün hep arkasında olacağız. Bu çerçevede 2013 yılında iyimser bakış açımızı koruyarak, 2012'ye benzer bir pazar gerçekleşeceğini öngörüyoruz. 2012'de başlayan yenilik rüzgarı ile beraber 24 ayda toplam 15 yeni modeli pazara sunmuş olacağız. Bu yıl da yeni model lansmanlarıyla dolu, hareketli bir yıl geçireceğiz. Ford Otosan olarak kamyon segmentindeki gurur kaynağımız Yeni Ford Cargo 1846T çekicimiz Ocak ayı itibarıyla yollara çıktı. 75 milyon dolarlık bir yatırımla hayata geçen, hem iç pazara hem de küresel pazara hitap eden yeni çekicimiz Ford 1846T için 16 ihraç pazarında bayi yapılanmamızı gerçekleştirdik. Ford Trucks adı altında bu pazarlarda bizzat var olacağız.

Lansman rüzgarımız devam edecek

2013 yılı sonunda kadar 500'ü ihraç olmak üzere 3 bin, 2020 yılına kadar ise yıllık ortalama 6 bin 500 adet Yeni Cargo 1846T çekici sat-

%83
FİRMANIN 2012 YILI KAPASİTE KULLANIM ORANI

mayı hedefliyoruz. Ford Cargo için 2013'te ihracatımızı yüzde 60 artışıyla 1600 adet olarak belirledik. Lansman rüzgarımız pazara sunduğumuz binek ve ticari segmentte yer alan modellerimiz ile de devam edecek. Şubat ayı itibarıyla segmentinin en çok satan modeli olan yeni Fiesta ve Mart ayında pazara sunulacak Yeni Kuga da teknoloji ve tasarımlarıyla rekabette fark yaratacak. Yeni Transit, Yeni Transit Connect ve Yeni Transit Courier modellerimizin 2014 yılında pazara sunulmasıyla da ticari segmentteki liderliğimizi perçinlemeyi hedefliyoruz. Yeni ürünlerimizin de katkısıyla güçlü dağıtım, satış, servis ve ihracat organizasyonumuzla 2013'te de her alanda liderliğimizi sürdürmeyi hedefliyoruz ve 2013 yılı için de 'Hedef 12' diyoruz.

Ford Otomotiv Sanayi A.Ş.

✓ 11 yıldır aralıksız Türkiye otomotiv sektörünün lideri olan Ford Otosan (Ford Otomotiv Sanayi A.Ş.), Ford Motor Company ve Koç Holding'in eşit oranda hisse sahibi oldukları halka açık bir şirkettir. 2012'de yüzde 13,8 pazar payıyla Türkiye'de en çok tercih edilen marka oldu ve yüzde 26,7'lik ticari araç pazar payı ile Ford'un Avrupa'daki en yüksek pazar payına sahip oldu. 2005 yılından bu yana, Türkiye'nin en fazla ihracat yapan ilk üç şirketi arasında yer alan Ford Otosan 2012 yılında 76 ülkeye yaptığı araç ve parça ihracatı ile sektör şampiyonluğunu elinde bulunduruyor. Otomotivin anavatanı olan ABD'ye araç ihraç eden ilk kurum olan Ford Otosan'ın ürettiği Transit Connect'ler, dünyanın kalbi kabul edilen New York'ta taksi olarak kullanılıyor. Toplam dört lokasyonda faaliyet gösteren Ford Otosan, 9527 kişiye istihdam sağlıyor. 1240 kişilik Ar-Ge mühendisi kadrosuyla, Türkiye'nin özel sektördeki en büyük Ar-Ge organizasyonunu sahip ve sektöründe Ar-Ge harcama oranı en yüksek şirket. Temettü getirisi ile İMKB'de

1. şirket olurken, en yüksek temettü ödeyen otomotiv firması unvanına da sahip. 1928'de distribütörlük ile başlayan Koç Grubu'nun otomotiv serüveni 1959'da Otosan'ın kurulmasıyla endüstriyel bir nitelik kazandı. Ford Otosan, 54 yıllık tarihini takiben bugün toplam 330 bin adet ticari araç ve yeni Duratorq'la birlikte 66 bin adede ulaşan motor üretim kapasitesi ile Ford Avrupa'nın ticari araç üretim merkezi konumunda. Ford Otosan'ın, yeni hafif ticari araç üretimi için Kocaeli'nde inşa ettiği ve yüksek teknolojiyle donatılmış yeni fabrikası da 110 bin kapasiteli olacak. Ford fabrikaları arasındaki değerlendirmelerde Kocaeli ve İnönü fabrikaları Ford'un "En İyi Araç Üretim Merkezleri" arasında gösteriliyor. Bayileri ile kökleri çok eskilere dayanan bir iş ortaklığı ilişkisi bulunan Ford Otosan, Türkiye'nin dört bir yanında, bu ortaklığı benimsemiş, bu ortaklığa değer katan güçlü isimlerle temsil ediliyor. Yine Türkiye'nin dört bir yanında uzman yetkili servisler aracılığı ile bakım, onarım ve servis hizmetleri sağlıyor.

TARIK TUNALIOĞLU

OYAK RENAULT OTOMOBİL FABRİKALARI GENEL MÜDÜRÜ

Ön sıralarda yer almak için fark yaratmak gerekiyor

İhracatta yakaladığımız başarıya ulaşmamızda ortaklarımızın gücünün yanı sıra yüksek nitelikli çalışanlarımız ve bizimle gelişen imalatçılarımız da rol aldı.

Renault gibi güçlü bir grubun 17 farklı ülkede faaliyet gösteren 38 üretim tesisinin özellikle kalite, verimlilik ve esnek üretim konularında en önde gelen üretim tesisi olmamız nedeniyle ve ortaklarımız Oyak ve Renault'nun birbirlerine ve Türkiye'ye duydukları güven çerçevesinde uzun vadeli öngörülere dayanan bir strateji izleyerek doğru zamanda doğru çalışanlarla doğru modellere yaptıkları yatırımlar sonucunda Oyak Renault 15 yıldır aralıksız olarak Türkiye otomobil üretimi ve ihracatının lideri konumunda yer alıyor. Geçtiğimiz yıl toplam ihracatta da ilk üçte yer alarak bu başarılarımızı bir kez daha ispatladık. Bu başarıya ulaşmamızda ortaklarımızın gücünün yanı sıra yüksek nitelikli çalışanlarımız ve bizimle birlikte gelişen ve büyüyen imalatçılarımız da rol aldı. Farklı boyutlarda ancak tüm dünyada yaşanan kriz, lokomotif sektörlerden olan küresel otomotiv sanayinde bir yeniden yapılanma süreci başlattı.

Dönüşüme ayak uyduranlar kazanacak

Bu çerçevede yenilenen küresel ticaret kurallarının en önemli boyutu yüksek rekabet. Bu değişim ve dönüşüme ayak uyduranlar, dünya ticaretindeki yerlerini koruyacak, dünya ticaretinden pay almaya devam edecek. Bu durum önümüzdeki dönemlerde Türkiye için de önemli fırsatlar yaratacak. Küresel rekabette ön sıralarda yer almak için fark yaratmak gerekiyor. Farkı yaratmak için ise yeni teknolojilere yönelmeli ve yaratıcılığı teşvik etmeliyiz. Elektrik motorlu araçlar yeni bir teknoloji bu konuda henüz dünyada öne çıkan ülke bulunmuyor. Türkiye bu konuda hem ana sanayisi hem de yan sanayisi ile öne çıkabilir. Oyak Renault'nun

2011 yılı sonunda seri üretimine başladığı elektrik motorlu Fluence ile sanayimizde devrimsel nitelikte bir değişim yolu açıldı. Otomotiv sanayimiz, rakipleri yeni AB üyesi ya da BRİC ülkeleri ile karşılaştırıldığında; başarılı kalite yönetim sistemleriyle ve verimliliği ile çok önemli bir avantaja sahip. Otomotiv sanayinin potansiyeli ve üstünlükleri ile küresel yatırımlar için "Çekim Merkezi" olmaya devam etmesi gerekiyor. Bunun için kısa süreli ve kriz odaklı önlemlerin yanı sıra kriz sonrası ile orta ve uzun vadeli stratejik hedefleri unutmamak gerekiyor.

Sektörde Ar-Ge çalışmaları hız kazandı

Otomotiv sanayimiz, küresel

rekabet karşısında gücünü korumak amacıyla Ar-Ge konusunda da yoğunlaşmaya başladı. Bu çalışmalar özellikle 2009 yılında yürürlüğe giren Ar-Ge Destekleri Mevzuatı çerçevesinde hız kazandı. Tüm paydaşların işbirliğiyle hazırlanmış olan Otomotiv Strateji Belgesi çerçevesinde belirlenen eylem planları doğrultusunda hızlanan çalışmalar Yeni Teşvik Sistemi'nin devreye alınmasıyla ivmelenecek. Sanayimiz artık stratejik yatırımlar arasında yer alıyor. Böylelikle ileri teknoloji gerektiren ürünlerin Türkiye'de tasarlanabilmesi amacıyla daha geniş teşvik imkanına kavuştuk. Bundan sonra artık tasarım sürecine odaklanmak ve bu sürecin her safhasında daha aktif ve yoğun olarak çalışmak gerekiyor. Stratejilerimizi geliştirirken yerel değil küresel bakmak durumundayız. Bu amaçla tedarikçilerimiz özellikle uluslararası işbirliği fırsatlarını değerlendirmeli, bizimle birlikte sadece iş üretmek için değil, fikir üretmek için de çalışmalılar. Bunun yanı sıra inovasyonu sadece üretilen ürün için değil, aynı zamanda üretim yöntemle-

OYAK RENAULT'NUN İLKLERİ

- Station vagonlu otomobil (Renault 12 SW)
- Dizel motorlu otomobil (Renault 9 GTD)
- Otomatik vitesli otomobil (Renault 9)
- Yol bilgisayarlı otomobil (Renault 21 Concorde)
- Dizel otomobil motoru (Renault 9 GTD)
- İlk elektrikli otomobil (Fluence Z.E.)

ri için de düşünmeyi de göz ardı etmemeleri gerekiyor.

Oyak Renault olarak işbirliğine hazırız

Tüm paydaşların görüşleri alınarak hazırlanan Otomotiv Sanayi Strateji Belgesi'nde yeni teknolojilerin hızla devreye alınması için yapılması gerekenler eylem planlarıyla detaylı olarak ele alınıyor. Teknoloji geliştirme konusunda ülkemizin zayıf kaldığı bir gerçek ancak açığımızı kapamak için artık hükümet politikalarıyla ve kararlılıkla destek verilmeye başlandı. Biz de Oyak Renault olarak teknoloji konusundaki birikimimiz ve tecrübemizle paydaşlarımızla rekabet öncesi işbirliği içerisinde çalışmaya hazırız. Türkiye çok dinamik bir ülke, Türk insanımız çok çalışkan ve gelişime açık. Bu nedenle belki çok kısa vadede olmasa bile orta vadede, yeni

gelişmekte olan teknolojilere eşlik ederek hakim olmaya ve ileri yeni teknolojiler geliştirmeye süratle başlayabileceğimize eminiz. Özellikle son 10 yılda sektörümüz ihracatını istikrarlı bir şekilde artırarak çok önemli başarılarımıza imza attık.

İhracatın sürdürülebilirliği önemli

Ancak sürdürülebilir ihracat artışı için çalışmalarımıza daha da hız vermeliyiz. Oyak Renault Otomobil Fabrikaları olarak, Türkiye'deki 43 yıllık tarihimiz boyunca Türkiye'nin ilk station wagon (Renault 12 SW), ilk klimalı (Renault 12 GTS), ilk dizel motorlu (Renault 9 GTD), ilk otomatik vitesli (Renault 9), ilk yol bilgisayarlı (Renault 21 Concorde) otomobilini ve ilk dizel otomobil motorunun üretimini gerçekleştirerek gerçekten de pek çok ilke imza attık. Fluence'nin elektrikli versiyonunu üretmeye başlayarak sanayimizde devrim niteliğinde bir değişime yol açtık. Önümüzdeki yıllarda yeni araç ve motor projelerimizle üretim ve ihracat performansımızı geliştirmeye, yatırımlarımıza, otomotiv sektörü ve Türkiye'nin kalkınması için sürdürülebilir büyümesine katkıda bulunmaya devam edeceğiz.

Oyak Renault Otomobil Fabrikaları

✓ Bursa'da bulunan Oyak Renault Otomobil Fabrikaları, yıllık 360 bin otomobil ve 450 bin motor üretim kapasitesi ile Renault'nun Batı Avrupa dışında en yüksek kapasitesine sahip üretim tesislerinden biri. Oyak-Renault, Yeni Clio, Clio Sport Tourer, Fluence, Fluence ZE ve Megane hatchback modellerini ayrıca bu modellerde kullanılan motor ve mekanik aksamı üretmekte ve ihraç ediyor. 301.035 metrekaresi kapalı olmak üzere 534.530 metrekare üzerinde kurulu üretim tesislerinde, Karoseri-Montaj, Mekanik-Şasi Fabrikaları ve Ar-Ge merkezi bulunmaktadır. Ayrıca Bursa Organize Sanayi Bölgesindeki 35 bin metrekarelik Uluslararası Lojistik Merkezi'nden ihracat faaliyetleri gerçekleştiriliyor. 1969 yılında Bursa'da kurulan Oyak-Renault Otomobil Fabrikalarında 2012 yılsonu itibarıyla 6 bin 199 kişi çalışırken aynı yıl cirosu 4,2 milyar dolar, ihracat cirosu ise 3,1 milyar dolar oldu. 1998 yılında otomotiv sektörünün ihracat atağına başlamasında büyük pay sahibi olan Oyak-Renault'nun, son on beş yılda ulaştığı toplam ihracat ise 27 milyar doları aşıyor. Oyak Renault Otomobil Fabrikaları, Bursa'nın en büyük Türkiye'nin ise üçüncü büyük şirketi konumunda yer alıyor. 2012 yılında Türkiye'de üretilen her iki otomobilden biri Oyak

Renault üretim bantlarından çıktı ihraç edilen otomobillerin ise yarısından fazlası yine aynı bantlarda üretildi. Türkiye'deki 44 yıllık tarihi boyunca Renault ve imalatçıları, ortak çalışmalarında kalite standartlarını ön planda tutmalarıyla dikkati çekti. Bu doğrultuda Oyak-Renault, Kalite Güvence Sistemi'ni 1996 yılında ISO 9001 belgesiyle onaylatan ilk Türk otomobil üreticisi oldu. Eylül 1999'da "sıfır hata" ile ISO 14001 belgesini alan Oyak-Renault, Renault Grubunun tüm fabrikaları gibi çok bilinçli bir çevreci tutum çerçevesinde faaliyetlerini sürdürüyor. 1990'lı yıllardan günümüze yaşanan önemli kriz dönemlerinde her türlü olumsuz koşula rağmen Oyak Renault Otomobil Fabrikaları çalışanlarına ve üretim tesislerine yatırımlarını aksatmadan sürdürerek Renault Grubu içerisinde stratejik bir konuma yerleşti, Türk Otomotiv Sanayinde de üretim ve ihracatta liderlik konumunu 16 yıl aralıksız sürdürdü. Önümüzdeki yıllarda da Oyak Renault, mevcut ve yeni araç ve motor projeleriyle üretim ve ihracat performansını geliştirmeye, yatırımlarına, Türk Otomotiv Sanayi'nde öncülüğüne ve Türkiye'nin sürdürülebilir büyümesine katkıda bulunmaya devam edecek.

27
MİLYAR DOLAR
FİRMANIN SON 15 YILLIK
TOPLAM İHRACATI

TURAN ERDOĞAN
VESTEL ŞİRKETLER GRUBU İCRA KURULU BAŞKANI

İhracatın iddialı ismi Vestel

Vestel olarak 2013'teki temel hedef ve beklentimizlerden biri Avrupa pazarındaki pazar payımızı pekiştirmek ve yeni büyüme alanları yaratmak.

Tüm dünyayı ve özellikle Avrupa'ya etkisi altına alan küresel ekonomik krizle 2011 yılında başlayan ekonomik sıkıntılar, 2012 yılında da devam etti. Türkiye ise özellikle önemli ihracat bölgelerine olan coğrafi yakınlığı ve rekabetçi maliyet yapısıyla tercih unsuru olmaya devam etti. Biz de Vestel olarak ekonomik krize rağmen, üretim kapasitemiz ve esnek üretim kabiliyetimiz, Ar-Ge ve tasarım üstünlüğümüz, yaygın ve güçlü dağıtım ağıımız sayesinde bu dönemde Avrupa pazarında pazar payımızı artırmaya devam ettik. 2012 yılında Vestel'in toplam ihracatı yüzde 10 arttı. Beyaz eşyanın toplam ihracattaki payı ise yüzde 30'a ulaştı. 2012 yılında büyük atılım gerçekleştirdiğimiz beyaz eşya ürünlerimizden; bulaşık makinelerinde toplam ihracat ihracatımızı 2011'e göre yüzde 43, ankastre modellerde ise yüzde 44 artırdık. Çamaşır makinesinde

yüzde 12, buzdolabında ise yüzde 21 ihracat büyümesi gerçekleştirdik. Bu atılımlarımızla birlikte, 2013 yılında beyaz eşyada bir milyar dolar ihracat hedefliyoruz.

Bol ödüllü tasarımlar

Fransa, Almanya, İspanya, İngiltere, Hollanda, İtalya, Finlandiya, Rusya ve Romanya'da bulunan iştirak şirketlerimiz bu ülkelerde yerel satış ve dağıtım ağı oluşturma görevini üstleniyor. Küresel arenada 6 Ar-Ge merkeziyle dünyaya dost teknolojilerimizi sunuyor, ürünlerimizi tam 140 ülkede tüketicilerle buluşturuyoruz. Vestel olarak altyapıya ve üretim kapasitemizi artırmaya dönük yatırımlarımızı geçtiğimiz yıl tamamladık. Manisa'da bulunan fabrikamız Vestel City'de günde 76 bin ürün, yılda 15 milyon elektronik ve 7 milyon beyaz eşya üretme kapasitesine sahibiz. Vestel City'de ürettiğimiz ürünlerin yüzde 88'ini 140 ülkeye ihraç ediyoruz. Dünya çapında 500'ün üzerinde markaya

her yıl 4 binden fazla televizyon çeşidi üretiyoruz. 2012 yılında akıllı, yenilikçi ve üstün tasarım sahibi ürünler ortaya koymaya devam ettik ve bu sayede uluslararası prestijli kuruluşlardan toplam 92 tasarım ödülü kazandık. Renkli ve farklı tasarımlara sahip ürünlerimizi 2012 başında tüketicilerle buluşturmaya başladık.

TV ihracatının yüzde 84'ü Vestel'den

LCD TV'de de Avrupa pazarında yüzde 21 payla ikinci sırada yer alı-

yor ve Türkiye'nin toplam TV ihracatının yüzde 84'ünü tek başımıza gerçekleştiriyoruz. 2012'de elde ettiğimiz 3,1 milyar dolar ihracatla son 15 yıldır dayanıklı tüketimde Türkiye'nin ihracat şampiyonluğunu elimizde tutuyoruz. 2013 sonuna kadar LCD TV'de 10 milyon adet üretim gerçekleştirmeyi ve bunun 9 milyonunu ihraç etmeyi planlıyoruz. Bunlara ek olarak, dünyanın en büyük eğitim projesi olan, Avrupa ve Ortadoğu'ya örnek oluşturan Fatih projesinde yer alarak, akıllı tahtada İngiltere ve Almanya başta olmak üzere Avrupa ülkelerine ihracata başladık. Bu projeye sağladığımız yerli Ar-Ge birikimi ve yerli üretimin getireceği iş hacmiyle Türkiye'nin ihracat hacmine büyük katkı sağlamayı hedefliyoruz.

Vestel'den fark yaratan ürünler

Renkli beyaz eşya ve elektronik cihazları, Warner Bros işbirliği neticesinde ürettiğimiz farklı tasarıma sahip televizyonları, Vestel akıllı ekranlar teknolojisi Smart Center ve kurutmalı çamaşır makinesi gibi akıllı ürünlerimizi tüketicilerimizle buluşturduk. Bu sayede yenilikçi ve üstün tasarıma sahip ürünler ortaya koyma vizyonumuzu bir kez daha sergiledik. Vestel City bugün üretim kapasitesi, Ar-Ge konusundaki yetkinliği ve tasarım gücüyle, gelişen trendlere yeni altyapı yatırımlarına ihtiyaç duymaksızın

**VESTEL
BEYAZ EŞYA
İHRACATINDA
ARTIŞ**

% 43 Bulaşık Makinesi

%21 Buzdolabı

%12 Çamaşır Makinesi

yanıt oluşturabiliyor. Vestel, uzun vadeli, stratejik düşünen ve geleceğe oynayan bir marka. Bugün bu nedenle Türkiye'nin en bilinen ve prestijli 10 markası arasında yükseliyoruz. 2013 yılında da tüketiciye dost çalışmalarımızı sürdüreceğiz ve teknolojimiz, ürünlerimiz ve hizmetlerimizle sektörde rakiplerimizden farklılaşmaya devam edeceğiz.

140
VESTEL'İN İHRACAT YAPTIĞI ÜLKE SAYISI

Hedefimiz yeni büyüme alanları yaratmak

Türkiye, gelişen bir ülke ve beyaz eşya üretiminde hem yurtiçinde hem de yurtdışında giderek daha önemli bir konuma geliyor. Bu durum 2013 yılında sektörün daha da gelişeceğini gösteriyor. Sektörün gelişimini sağlayan faktörlerden birisi de rekabet. Şu anda Türkiye gerek Avrupa'nın gerekse yakın coğrafyaların bir numaralı beyaz eşya tedarikçisi konumunda. Vestel olarak 2013'teki temel hedef ve beklentimizlerden biri Avrupa pazarındaki pazar payımızı pekiştirmek ve yeni büyüme alanları yaratmak. Avrupa dışındaki pazarlarda ise 2013 yılında yüzde 20 büyüme bekliyoruz. Yerli pazarda ise yüzde 100 Türkiye üretimi ilk tablet PC'yi Vestel City'de ürettik. Yerli üretimde sahip olduğumuz bu liderliği akıllı telefon üretimine

de taşımaya hedefliyoruz. Akıllı tahta üretiminde edindiğimiz Ar-Ge deneyimimizin katkısıyla Türkiye'de Vestel olarak yerli akıllı telefon tasarımına ve üretimine başlayacak ilk firma olmaktan gurur duyuyoruz.

Vestel Şirketler Grubu

Elektronik, beyaz eşya, bilgi teknolojileri ve led aydınlatma alanlarında faaliyet gösteren ve 18'i yurtdışında olmak üzere toplam 27 şirketten oluşan Vestel Şirketler Grubu, toplam 140 ülkeye ihracat gerçekleştiriyor. Sektöründe Türkiye ve uluslararası pazarların güçlü oyuncularından ve dünyanın en büyük üreticilerinden biri olan Vestel, tüketici elektroniği, beyaz eşya, bilgi teknolojileri ve dijital alanlarında geniş bir ürün yelpazesi sunuyor. Vestel Deloitte'un "Tüketici Ürünleri Endüstrisinin Küresel Güçleri 2013" raporunda dünyanın en büyük 250 tüketici ürünü şirketi sıralamasında 181. sırada bulunuyor. Üretim faaliyetlerini Manisa'da Rusya'nın Alexandrov şehrinde gerçekleştiren Vestel'in, Manisa'da bulunan 1 milyon metrekairelik alana sahip fabrikası Vestel City, Avrupa'nın tek lokasyonda üretim yapan en büyük endüstri kompleksi olma özelliğini taşıyor. Ar-Ge gücü ve inovasyona verdiği önemle dünyaya teknoloji ihracı konusunda Türkiye'nin simge gücü konumunda olan Vestel, dünya standartlarındaki üretim anlayışı, yenilikçi ve kaliteli ürünleri ve sahip olduğu vizyonla sadece ülkemizde değil, global arenada da pazarı yönlendiren güçlü bir oyuncu profili çiziyor.

Vestel Şirketler Grubu

✓ Elektronik, beyaz eşya, bilgi teknolojileri, ve led aydınlatma alanlarında faaliyet gösteren ve 18'i yurtdışında olmak üzere toplam 27 şirketten oluşan Vestel Şirketler Grubu, toplam 140 ülkeye ihracat gerçekleştiriyor. Sektöründe Türkiye ve uluslararası pazarların güçlü oyuncularından ve dünyanın en büyük üreticilerinden biri olan Vestel, tüketici elektroniği, beyaz eşya, bilgi teknolojileri ve dijital alanlarında geniş bir ürün yelpazesi sunuyor. Vestel Deloitte'un "Tüketici Ürünleri Endüstrisinin Küresel Güçleri 2013" raporunda dünyanın en büyük 250 tüketici ürünü şirketi sıralamasında

181. sırada bulunuyor. Üretim faaliyetlerini Manisa'da ve Rusya'nın Alexandrov şehrinde gerçekleştiren Vestel'in, Manisa'da bulunan 1 milyon metrekairelik alana sahip fabrikası Vestel City, Avrupa'nın tek lokasyonda üretim yapan en büyük endüstri kompleksi olma özelliğini taşıyor. Ar-Ge gücü ve inovasyona verdiği önemle dünyaya teknoloji ihracı konusunda Türkiye'nin simge gücü konumunda olan Vestel, dünya standartlarındaki üretim anlayışı, yenilikçi ve kaliteli ürünleri ve sahip olduğu vizyonla sadece ülkemizde değil, global arenada da pazarı yönlendiren güçlü bir oyuncu profili çiziyor.

KAMİL BAŞARAN
TOFAŞ CEO'SU

Ülkemize ve paydaşlarımıza değer yaratmaya devam edeceğiz

Tofaş olarak 2012 yılında 256 bin 428 adet araç ürettik, dünyada 80'den fazla ülkeye 154 bin 68 adet araç ihraç ettik ve 2 milyar 56 milyon doları bulan ihracat tutarıyla, ülkemize en fazla ihracat geliri sağlayan üç otomotiv şirketinden biri olduk.

Sektörel açıdan baktığımızda geçtiğimiz yılı otomotiv sektöründe küresel değişimlerin etkisini derin bir şekilde hissettiğimiz, rekabetin yoğunlaştığı, şartların daha da zorlaştığı bir yıl olarak değerlendirebiliriz. Tofaş olarak 2012 yılında 256 bin 428 adet araç ürettik, dünyada 80'den fazla ülkeye 154 bin 68 adet araç ihraç ettik ve 2 milyar 56 milyon

doları bulan ihracat tutarıyla, ülkemize en fazla ihracat geliri sağlayan üç otomotiv şirketinden biri olduk. Bu dönemde Tofaş'ın dış ticaret dengesi, 394 milyon dolar fazla vererek gerçekleşti. Türkiye otomotiv sektörü dış ticaret hacmi son 10 yılda 2,2 milyar dolar açık verirken, Tofaş aynı dönemde 3,5 milyar dolar dış ticaret fazlası yarattı. Geçen yıl, özellikle Avrupa'daki ana ihraç pazarlarımız İtalya, Fransa ve

İspanya'nın bulunduğu Güney Avrupa pazarının ortalama yüzde 30 daraldığı bir ortamda, ihraç pazarlarını çeşitlendirme stratejimizin olumlu sonuçlarını gördük. İngiltere, Almanya, Güney Amerika ve başta Fas olmak üzere MENA bölgesinden oluşan yeni pazarların toplam ihracatımızdaki payı yüzde 33,3 olarak gerçekleşti. 2012'de, rekabetin yoğun olduğu zorlu iç pazarda da başarılı bir performans sergiledik.

Yeni Linea büyük başarı gösterdi
2012'de, toplam pazardan yüzde 13,4 pay alarak, Fiat, Alfa Romeo, Lancia, Jeep, Ferrari ve Maserati markalarımızla 105 bin adetlik satış gerçekleştirdik. Geçtiğimiz yıl Bursa fabrikamızda banttan indirdiğimiz Yeni Linea büyük bir başarı gösterdi. Linea Türkiye'nin en fazla satılan otomobili oldu. Aynı şekilde uluslararası birçok ödül kazanan ve sınıfında kendini ispat eden Doblo da Türkiye'de en fazla satılan hafif ticari araç oldu. Böylece iç pazarda sattığımız araçların yüzde 85'ini, Bursa'daki fabrikamızda üretilen modeller oluşturdu. 2013 yılında da daralmaya devam etmesini beklediğimiz Avrupa pazarı yıla bu doğrultuda başladı. Avrupa otomobil pazarı Ocak ayında geçen yılın aynı dönemine göre yüzde 8,7 daralırken, ticari araç pazarı yüzde 10,6 oranında geriledi.

Yan sanayi desteği ile sektör liderliğini korudu

Türk otomotiv sektörü de bu gerilemeden etkilendi. Ocak ayında 56 bin 78 araç ihraç eden sektör, geçen yılın yüzde 4,1 altında bir ihracat performansı

TOFAŞ'IN
2013 YILI
HEDEFLERİ

255.000 adet araç üretimi

160.000+ adet araç ihracatı

500 Ar-Ge merkezindeki
mühendis sayısı

sergiledi. Ancak sektör, yeni pazarlara yönelme çalışmaları ve yan sanayi desteğiyle, 2013'ün ilk iki ayında da ihracatta liderliğini korudu. Avrupa'daki toparlanmanın ancak 2014 yılından itibaren başlamasını bekliyor. Dünya üretiminin ise 2016'da 100 milyon araç seviyesine geleceğini, bu büyümenin daha çok BRIC, Kuzey Afrika ve diğer gelişen ülkelerin pazarlarında olacağını tahmin ediyoruz. 2013'ün ilk aylarında iç pazara bakacak olursak, düşük faiz ortamı, tüketici güven endekslerindeki toparlanma ve yeni model yılının pozitif etkilerini gözlemliyoruz. Örneğin Ocak-Şubat döneminde otomobil ve hafif ticari araç toplam pazarı yüzde 18,29 artışla, 83 bin 830 adede ulaştı. Otomobil satışları da yılın ilk ayında bir önceki yılın aynı döneme göre yüzde 24,63 artarak 62 bin 649 adede ulaştı.

ÖTV artışı pazarda etkisini gösterecek

Hafif ticari araç pazarı yüzde 2,81'lik artışla 21 bin 181 adede ulaştı. İlk aylarda bir artış eğilimi olsa da, yılın geneline baktığımızda, sektörün iç pazarda da 2012'ye paralel bir seyir izlemesini bekliyoruz. İç pazar toplamda 750-800 bin aralığında, üretim ise 1 milyon seviyesinde gerçekleşecek. Diğer taraftan geçen yılın son çeyreğinde 1600 cc'nin

altında motora sahip otomobillerde yapılan 3 puanlık ÖTV artışı da bu yıl pazarda etkisini gösterecek. Tofaş olarak, 2013 yılında yaklaşık 255 bin adetlik üretim planlanıyor, bu rakamın 160 bin adetten fazlasını ihraç etmeyi hedefliyoruz. Avrupa pazarındaki daralmanın devam edeceği yönündeki beklentilerle, Tofaş olarak ihraç pazarlarımız arasına yeni ülkeleri eklemeyi ve pazarlarımızı çeşitlendirmeyi sürdürüyoruz.

Stratejilerimizi şekillendiriyoruz

İç pazarda ise yine 100 bin adet seviyelerinde araç satışıyla, pazarda ilk sıralarda yer almayı bekliyoruz. 2013, pazardaki güçlü varlığımızı sürdürmenin yanı sıra gelecek stratejilerimizi de şekillendirdiğimiz bir yıl oluyor. Bu dönemde yeni projelerimizi devreye almak için çalışacağız. Ar-Ge yeteneklerimizi daha da geliştirerek, insan odaklı iş geliştirme süreçlerimizi zenginleştirerek, müşterilere dokunduğumuz her alanda mükemmeliyete ulaşmayı hedefleyeceğiz. 2013 yılında istihdamı Ar-Ge tarafında artırmayı planlıyoruz. Ar-Ge merkezimizdeki mühendis sayımızı, 500 kişiye çıkaracağız. Önümüzdeki yıllarda devreye alacağımız yeni projelerle birlikte üretim alanında da yeniden bir istihdam yaratmamız söz konusu olacak.

TOFAŞ'IN 2012
YILI İHRACAT
PERFORMANSI

256.428 adet araç üretimi

154.068 adet araç ihracatı

%13,4 toplam pazardan
aldığı pay

Tofaş Türk Otomobil Fabrikası A.Ş.

✓ Temelleri 1968 yılında Koç Topluluğu'nun kurucusu merhum Vehbi Koç tarafından atılan Türk Otomobil Fabrikası A.Ş., Koç Holding ve Fiat S.p.A.'nin eşit hissedar olduğu Türk otomotiv şirketi olarak, günümüzde Fiat'ın dünya çapındaki üç stratejik üretim ve Ar-Ge merkezinden biri konumunda bulunuyor. Üretime başladığı 1971 yılında, 61 bin 848 metrekaresi kapalı olmak üzere toplam 735 bin 170 metrekaresel bir alana sahip olan Tofaş'ın ihtiyaçlar doğrultusunda gerçekleştirilen yatırımlarla bugün, 350 bin metrekaresi kapalı olmak üzere toplam 1 milyon metrekaresel alan üzerinde faaliyetlerini sürdürüyor. Türkiye'nin hem binek otomobil hem de hafif ticari araç üreten tek otomotiv şirketi olan Tofaş, Bursa'nın en büyük, Türkiye'nin 5. büyük sanayi kuruluşu. 6 bin 500 çalışanı ve yılda 400 bin adetlik üretim kapasitesiyle, Türk otomotiv sanayinin en büyük üreticisi konumunda. Tofaş, Minicargo projesi

kapsamında Fiat, Citroen, Peugeot markalarının yanı sıra Yeni Fiat Doblo projesi kapsamında Opel ve Vauxhall markalarına üretim yapıyor. Tofaş, "Dünya Klasında Üretim" (WCM) alanında, 170 Fiat Grubu fabrikası içinde eriştiği "Gümüş" üretim seviyesiyle ayrıcalıklı bir yere sahip olan Bursa'daki fabrikasında, 5 markaya üretim yapan küresel bir oyuncu olarak öne çıkıyor. Halen Linea, Fiorino, Doblo modellerini üreten Tofaş, 43 yıllık deneyimiyle Türk otomotiv sanayinin öncüsü olmaya devam ediyor. Fiat, Alfa Romeo, Lancia, Maserati, Ferrari ve hemen ardından Jeep gibi 6 güçlü markayı tüketicilerle buluşturarak, Türkiye pazarında başarılı bir performans sergiliyor. Türk otomotiv sanayi üretiminin 4'te 1'ini, ihracatının ise beşte birini tek başına gerçekleştiren Tofaş, vizyonu, nitelikli insan kaynağı, yüksek teknolojisi, Ar-Ge alanındaki yetkinliği ve katma değer yaratan esnek üretim kabiliyetiyle, sürdürülebilir başarı ilkesiyle yoluna devam ediyor.

LEVENT ÇAKIROĞLU

KOÇ HOLDİNG DAYANIKLI TÜKETİM GRUBU BAŞKANI VE
ARÇELİK A.Ş. GENEL MÜDÜRÜ

Avrupa'nın en büyük 3. beyaz eşya şirketiyiz

2012 yılında, faaliyet gösterdiğimiz ülkelerde pazar payımızı ve fiyat endeksimizi arttırarak, markalarımızın konumunu güçlendirdik. Türkiye'de beyaz eşya, ankastre, LCD TV ve klima pazarlarında tartışmasız liderliğimizi sürdürdük. Uluslararası platformda geldiğimiz noktada, Avrupa'nın en büyük üçüncü beyaz eşya şirketiyiz.

Dünya beyaz eşya sektöründe büyüme kısıtlı kaldı. İçinde bulunduğumuz beyaz eşya sektörünün, dünya genelinde, adetsel bazda, bir önceki yıla göre sınırlı bir büyüme kaydetmesine rağmen, parasal büyüklüğünün 175 milyar dolar ile geçen yılın bir miktar altında kaldığı tahmin ediliyor. Dünya LCD TV pazarına ilişkin büyümenin ise önceki yıllardan farklı olarak ancak yüzde 1-2 seviyesinde gerçekleştiği tahmin ediliyor. Batı Avrupa'da beyaz eşya pazarı, İngiltere, Fransa, İtalya ve İspanya'nın etkisiyle darılırken; Doğu Avrupa, bölgenin en büyük pazarı olan Rusya ile birlikte büyümesini sürdürdü. Türkiye ise geçtiğimiz yıl beyaz eşya sektöründe İtalya'nın önüne geçerek, Avrupa'nın en büyük üretim merkezi haline geldi. Türkiye'den ihracat yüzde 13 artarak 16 milyonu aştı. 2011'de, 6,5 milyon adet ile rekor seviyede gerçekleşen iç pazar büyüklüğü, bir önceki yıl ile aynı seviyede gerçekleşti.

Markalarımızın konumunu güçlendirdik

2012 yılında, faaliyet gösterdiğimiz ülkelerde pazar payımızı ve fiyat endeksimizi arttırarak, markalarımızın konumunu güçlendirdik. Türkiye'de beyaz eşya, ankastre, LCD TV ve klima pazarlarında tartışmasız liderliğimizi sürdürdük. Uluslararası platformda geldiğimiz noktada, Avrupa'nın en büyük üçüncü beyaz eşya şirketiyiz. Romanya'da Arctic ve Güney Afrika'da Defy markalarımız ile açık ara pazar lideri konumundayız. Ayrıca bu yıl İngiltere'de Beko markamızı ile pazar liderliğine yükseldik. Beko, 2012 yılı performansıyla Batı Avrupa toplamı ile İngiltere,

Fransa, Almanya, İtalya, Belçika pazarlarında ve Doğu Avrupa içerisindeki Polonya pazarında pazar payını en çok arttıran marka oldu. Tüketici elektroniğinde ise Grundig markamız, Almanya ve Kuzey Avrupa ülkelerinde cirosunu yüzde 40'ın üzerinde arttırarak, pazar payı kazandı.

Güçlü büyümemiz finansal neticelerimize yansdı

2012 yılı mali sonuçlarımız, hızlı büyümemizi istikrarlı bir şekilde devam ettirdiğimizi gösterdi. Özellikle iki yıl üst üste yüzde 20'nin üzerinde bir büyüme gerçekleştirerek, üstün bir performans sergiledik. Konsolide ciromuz bir önceki yıla göre yüzde 25 artışla, 10 milyar TL eşliğini aştı. Türkiye dışı pazarlarda yaygınlığımızın artırılması hedefimize paralel olarak ciromuz içerisinde uluslararası satışlarımızın payı yüzde 60 seviyesine yaklaştı.

Küresel varlığımızı artırıyoruz

Mevcut pazarlarımızda büyümemizi sürdürürken, küresel varlığımızı artırma yolunda da önemli adımlar atıyoruz. Orga-

nik büyüme stratejimiz ve yeni pazarlara yayılma amacımıza uygun olarak, Ukrayna'da Beko Ukraine LLC ve Mısır'da Beko Egypt Trading LLC satış ve pazarlama şirketlerimiz üzerinden faaliyet göstermeye başladık. Defy satın alması sonrası başlayan entegrasyon sürecimiz hızlanarak devam etti. Sahra Altı Afrika'da, daha da büyümeyi hedefliyoruz. Yoğunlaştığımız hedef pazarlar olan Afrika, Ortadoğu, Körfez Ülkeleri ve Türkiye Cumhuriyetleri'nde etkinliğimizi artırıyor, iş hacmimizi büyütüyoruz.

Yeni ürün ve uygulamalarımızla fark yaratıyoruz

2012 yılında da tüketicilerin yaşam kalitesini artırarak beklentilerinin ötesine geçen, en yüksek seviyede enerji ve su verimliliği sağlayan çok sayıda öncü ürünümüzü ses, hijyen, gıda saklama, pişirme, yıkama ve kurutma uygulamalarımızı ve yenilikçi teknolojilerimizi pazara sunduk. Çevre ve enerji, artan ve yaş alan nüfus, kentleşme, yeni pazarlar gibi trendler paralelinde

ARÇELİK A.Ş.

24000 çalışan
14 üretim tesisi
23 ülkede satış ofisi
10 marka
3000 yetkili satıcı
550 satış sonrası servis noktası

belirlenen teknoloji ve yol haritalarımız uyarınca yeni ürünlerimizi devreye aldık. A+++ enerji sınıfından yüzde 40 daha enerji verimli çamaşır makinesini, A+++ enerji sınıfından yüzde 10 daha düşük enerji seviyesi ile dünyanın en az enerji harcayan kombi No-Frost buzdolabını, A+++ enerji seviyeli kurutma makinesini, A- yüzde 40 ile en az enerji harcayan fırını, dünyanın en sessiz konvansiyonel buzdolabını (36dBA), en sessiz ankastre fırını (43dBA), en sessiz bulaşık makinesini (37dBA), ilk A+++ 45cm genişliğindeki bulaşık makinesini ve yıkayıcı-kurutucu çamaşır makinesini ürün gamımıza dahil ettik.

Arçelik'e 'en inovatif şirket' ödülü

Ar-Ge ve teknolojik üstünlüklerimizin global hedeflerimizi gerçekleştirmemizde ve sürdürülebilir büyümemizdeki kritik önemin bilincinde olarak her yıl Ar-Ge ve inovasyon yatırımlarımızı artırıyoruz. Bu yıl, Türkiye İhracatçılar Meclisi'nin 'En

İnovatif Şirket' ödülü ile Ar-Ge ve inovasyon çalışmalarımız taçlandı. Türkiye'den yapılan uluslararası patent başvurularının üçte birinden fazlasını gerçekleştiriyoruz.

Sürdürülebilir gelişim odağıyla çalışıyoruz

Kaynakların sürdürülebilirliği kapsamında, üretim süreçlerindeki çevresel etkilerimizi en aza indirmek için çalışıyoruz. "Türkiye Karbon Saydamlık Lideri" ödülüne layık görülen Şirketimizin çevre dostu bulaşık makinesi projesi "Kaktüs Bulaşık Makinesi" "Rio+20 Birleşmiş Milletler Sürdürülebilir Kalkınma Konferansı'nda Türkiye'yi temsil eden en iyi uygulamalardan biri oldu. İklim değişikliğiyle mücadele alanında Türkiye'de ve uluslararası platformda yürütülen girişimlere desteğimizi sürdürüyoruz. Bu kapsamda "Kurumsal Liderler Ağı Türkiye İklim Platformu" nun dönem sözcülüğünü yürütmeye devam ettik. Doha'da gerçekleştirilen İklim Değişikliği Zirvesi'nde yer aldık.

Arçelik A.Ş.

✓ Arçelik A.Ş. faaliyetlerini enerji, otomotiv, dayanıklı tüketim ve finans sektörlerinde yoğunlaştırmış olan Türkiye'nin en büyük şirketler topluluğu Koç Holding'e bağlı. Fortune Global 500 listesinde 222. sırada yer alan Koç Holding, listedeki tek Türk Şirketi. Koç Holding bünyesinde, dayanıklı tüketim ve tüketici elektroniği sektörlerinde üretim, pazarlama ve satış sonrası destek hizmetleri ile faaliyet gösteren Arçelik A.Ş. 1955 yılında kuruldu. Bugün dünya çapında yaklaşık 24 bin çalışanı, Türkiye, Romanya, Rusya, Çin ve Güney Afrika'da olmak üzere 14 üretim tesisi, 23 ülkedeki satış ve pazarlama ofisleri ve kendisine ait 10 markasıyla 100'den fazla ülkede ürün ve hizmet sunuyor. Türkiye'de beyaz eşya, klima ve LCD TV'de liderliğini koruyan Arçelik şirketi, global pazarda hızlı büyümesini sürdürüyor. Arçelik A.Ş. sektöründe Avrupa'nın en büyük üçüncü beyaz eşya şirketi. Arçelik A.Ş.'nin Beko markası Avrupa beyaz eşya pazarında üçüncü sırada yer alıyor. Şirket, yurtdışındaki lider konumunun yanı sıra,

Romanya'da Arctic markası, Güney Afrika'da Defy markası ve İngiltere'de Beko markası ile pazar lideri. Arçelik A.Ş. 2012 yılında konsolide cirosunu yüzde 25 artış ile 10,6 milyar TL'ye yükseltti. Satışlarının yüzde 60'ına yakın kısmını uluslararası faaliyetlerden elde ediyor. Şirket, kendi Ar-Ge'si, teknolojisi ve tasarımı ile geliştirdiği kaliteli, çevre dostu ürünleri, sahip olduğu global markaları, güçlü insan kaynağı, 3 bin yetkili satıcı ve 550 satış sonrası servis noktasını barındıran benzersiz dağıtım ve hizmet ağı ve zengin tedarikçi portföyü ile bugün, Türkiye'nin ve dünya liginin dikkatle izlenen oyuncularından. Arçelik A.Ş. 60 yıla yaklaşan bilgi ve birikimiyle, faaliyet gösterdiği ülkelerde istihdam, büyüme ve katma değer yaratarak sağladığı ekonomik faydanın yanı sıra, toplumsal ve çevresel konularda da öncü faaliyetleriyle "sürdürülebilir gelişim" için çalışmaktadır. Arçelik şirketi ve ürünleri hakkında daha detaylı bilgi edinmek için www.arcelikas.com adresini ziyaret edebilirsiniz.

SERDAR KOÇTÜRK

KİBAR DIŞ TİC. A.Ş. GENEL MÜDÜRÜ &
KİBAR HOLDİNG İCRA KURULU ÜYESİ

Hedeflerimize kararlılıkla ilerliyoruz

Kibar Dış Ticaret A.Ş. 2012 yılında 1,29 milyar dolar ihracat cirosuyla, demir ve demir dışı metaller sektörünün önde gelenlerinden biri. 2023 yılı için hedeflenen milli ihracat hedefimizi gerçekleştirmek adına, Kibar Dış Ticaret A. Ş., Türk demir çelik ürünlerinin ihracat pazarlamasını kendisine bir misyon olarak görüyor.

Kibar Grubu bünyesinde 1985 yılında faaliyet göstermeye başlayan Kibar Dış Ticaret A. Ş. farklı sektörlerden oluşan grup ihracatlarının yanında kendi üretim imkanlarını geliştirerek ve küresel pazarlama stratejilerini uygulama suretiyle, demir çelik sektöründe gerçek anlamda bir sektörel dış ticaret firması olmayı başardı. Sürekli gelişim gösteren Türkiye demir çelik ihracatında, Kibar Dış Ticaret A.Ş. tatbik edilen stratejik açılımlarıyla, uzun süredir birlikte çalışan tecrübeli ekibiyle, çelik sektöründe uzmanlaşarak, hem üretim hemde müşteri ağını

geliştirerek, gerçek anlamda bir küresel dış ticaret şirketi olmayı başardı. Türkiye'nin hızla artan demir çelik üretimi göz önüne alınarak, 2023 yılı için hedeflenen milli ihracat hedefimizi gerçekleştirmek adına, Kibar Dış Ticaret A.Ş., Türk demir çelik ürünlerinin ihracat pazarlamasını kendisine bir misyon olarak görüyor.

Sektördeki konumunu güçlendiriyor

Kibar Dış Ticaret A. Ş. ticari profil piyasasında uzun yıllardır önemli bir oyuncu oldu ve bu sektörün gelişmesine katkı sağladı. Şirketimiz gerek yurtdışı pazarlardaki krizlere gerekse demir

21
KİBAR GRUBU'NUN
FAALİYETTE BULUNDUĞU
FİRMA SAYISI

çelik sektöründe esen birleşme ve satın alma rüzgarlarının oluşturduğu olumsuz şartlara doğru ve tutarlı stratejilerle adapte olarak, sektördeki konumunu güçlendiriyor. Global krizin yurtdışı pazarlardaki büyümeler üzerinde olumsuz etkilerine rağmen, Kibar Dış Ticaret A. Ş. 2013 yılı için öngörülen ihracat hedeflerini gerçekleştirmek için kararlılık sergiliyor. 2009 yılında Türkiye genelinde en büyük 23. ihracatçı olan Kibar Dış Ticaret A. Ş. sürekli büyüme performansı sergileyerek, 2010 yılında 12. ve 2011 yılında ise Türkiye nin en büyük 8. ihracatçısı oldu.

KİBAR DIŞ
TİCARET
A.Ş.'NİN
TÜRKİYE
İHRACATINDAKİ
YÜKSELİŞİ

12. 2010 yılı Türkiye ihracat sıralamasındaki yeri

8. 2011 yılı Türkiye ihracat sıralamasındaki yeri

9. 2012 yılı Türkiye ihracat sıralamasındaki yeri

Kibar Dış Ticaret A.Ş.

✓ Kibar Dış Ticaret A.Ş. 1985 yılında Türkiye'nin dış ticaret hamlesinde öncü bir rol oynaması ve Kibar Grubu'nun dış ticaret faaliyetlerinde uzmanlaşmış bir Grup şirketi oluşturulması hedefiyle kuruldu. Kibar Dış Ticaret A.Ş. "Dış Ticaret Sermaye Şirketi" ünvanını 1988'de aldı ve şirketin ihracatı yıllar içerisinde istikrarlı bir büyüme göstererek, 2012 yılı itibarıyla 1,29 milyar dolar seviyesinde gerçekleşti. Şirketimiz Kibar Grubu'ne önde gelen özel ve kamu sanayi kuruluşlarının üretimlerinin dünya pazarlarına ihracatı, aynı zamanda bu kuruluşların hammadde ihtiyaçlarının tedarigi konusunda faaliyet gösteriyor. Bu faaliyetlere ilaveten, global ağını kullanarak üçüncü ülkeler arasında yüksek hacimde ticaret gerçekleştiriyor. Kibar Grubu farklı sektörlerde faaliyet içerisinde bulunan Türkiye'nin önde gelen sanayi kuruluşlarından biridir. 1972 yılında grup,

sanayiciliğe ilk adımını çelik sektöründe Kartal Çelik Servis Merkezi'yle attı ve daha sonra 1980'de Assan Galvaniz Üretim Tesislerini faaliyete geçirecek, hızlı büyümenin ilk adımları atıldı. Günümüzde Kibar Grubu Metal, Otomotiv ve Kurumsal Fonksiyonlar, Yapı Malzemeleri ve Lojistik, Ticaret ve Gıda Grup Başkanlıkları adı altında 21 farklı şirket ile faaliyette bulunuyor. Kibar Dış Ticaret A.Ş. ise, grubun ürettiği geniş ürün yelpazesinin ihracat kanalı olarak hizmet veriyor. Grubun yıllık cirosu yaklaşık 3,5 milyar dolara ulaştı ve 4 binden fazla kişiye istihdam imkanı sağlandı. Global ağı ve sektörel uzmanlığı ile 28 yıldır faaliyette bulunan Kibar Dış Ticaret A.Ş., Kibar Grubu'nun güçlü ticaret kültürünün bir temsilcisi. Demir çelik sektöründeki yüksek tonajlı ticaretin yanı sıra, gıda, inşaat malzemesi ve metal ticareti ile faaliyetlere değer katılmaya devam ediliyor.

ORHAN ÖZER
TOYOTA OTOMOTİV SANAYİ TÜRKİYE A.Ş. CEO

Toyota'dan hem istihdama hem ekonomiye katkı

Toyota olarak değişmez amacımız, seri üretimin ilk gününden itibaren yüksek kalite seviyesine ulaşmak ve bunu her zaman daha da ileriye taşımak olacak. İstihdam olanakları, artan ve tam kapasiteye yakın üretim, ihracatta yeni ülkelere, yeni pazarlara açılma fırsatları ve tüm bunların getirisi olarak, artan ihracat geliri ile ülke ekonomisine ciddi bir katkıda bulunmayı hedefliyoruz.

Geçtiğimiz yıl, global anlamda etkisi artarak devam eden ekonomik krize rağmen ülkemiz ekonomisi açısından alınan yavaşlatma tedbirleri sayesinde daha sancısız geçti. Ekonomik ve siyasi istikrar, cari açığı azaltıcı faaliyetler, teşvik paketleri gibi çalışmalar ile 2012'nin başarıyla sona erdiğini düşünüyorum. Türkiye bir adım daha ileriye gitmiştir. 2013 ise 2012'den daha iyi bir yıl olacak. Otomotiv sektörü için 2012 yılı iniş çıkışlarla geçti. Türk otomotiv endüstrisi bugün dünyada otomotiv üretiminde 17. ve Avrupa'da ise 6.sırada yer alıyor. Kalitesiyle kendisini kanıtladı. Türkiye'de üretim yapan tüm otomotiv firmaları, kaliteleriyle, verimlilikleriyle, rekabetçilik güçleriyle kendi markalarının yıldızı durumunda. En az ana sanayi kadar başarılı olan otomotiv yan sanayii de Türkiye'nin bir diğer güçlü yanıdır. Biz de Toyota Otomotiv Sanayi Türkiye A.Ş.

olarak 2012'yi zorlu bir yıl olarak hatırlayacağız. Üretimdeki ciddi düşüşler, Auris'in üretiminin durması bizi olumsuz etkileyen faktörlerdi. Üç yıldır süren temelleri güçlendirme altında yaptığımız ve bu zor dönemi fırsata çevirecek çalışmalarla, 2013 yılına geçiş yaptık.

Yüzümüzü geleceğe döndük
Üretim ve ihracat hedeflerimiz dışında, şirketimizin temellerini daha da sağlamlaştıran ve Toyota Türkiye'nin daha verimli bir şekilde, güvenli iş ortamlarında işlerini yapan tüm çalışanlarımızla ve yüksek kaliteli

üretimimiz açısından çok başarılı adımlar attık. Bu çalışmaların sonucu olarak şirketimiz gerek Toyota içerisinde, gerekse dış ortamlarda takdir görüyor. Ürettiğimiz araçların hata seviyesi dış denetçiler tarafından da sıfır olarak teyit ediliyor. Bu sonuç Japonya'daki fabrikalarımız tarafından sağlanabiliyor, Japonya dışında böyle bir kalite seviyesini başarabilen nadir fabrikalardan biriyiz. Yüzümüzü geleceğe döndük ve bu bilinçle 2013'ten

önemli beklentilerimiz var. 2013 yılı ile birlikte yepyeni bir dönem bizim için başlıyor. Yeni Corolla'nın seri üretimi, yeni fırsatlarla birlikte geliyor. Toyota olarak değişmez amacımız, seri üretimin ilk gününden itibaren yüksek kalite seviyesine ulaşmak ve bunu her zaman daha da ileriye taşımak olacak. İstihdam olanakları, artan ve tam kapasiteye yakın üretim, ihracatta yeni ülkelere, yeni pazarlara açılma fırsatları ve tüm bunların getirisi

170.000
TOYOTA TÜRKİYE'NİN
YILLIK ÜRETİM
KAPASİTESİ

olarak, artan ihracat geliri ile ülke ekonomisine ciddi bir katkıda bulunmayı hedefliyoruz.

Hedef yeniden ihracat şampiyonu olmak

Mevcut modellerimiz ve ürettiğimiz sedanın dışında daha farklı modellerin üretiminden de sorumlu olmak için çaba sarf ediyoruz. Biz, Türkiye ekonomisine ve bulunduğumuz Sakarya iline maksimum katkıyı sağlayacak şekilde üretim ve ihracat faaliyetlerimizi sürdürmek istiyoruz. Öncelikli hedefimiz, tam kapasite hatta daha da üzerinde üretim yapmak, uzun vadeli hedefimiz ise farklı modelleri de fabrikamızda üreterek, yeniden Türkiye'nin ihracat şampiyonu olmak. 2012'deki zor günlerimizde olduğu gibi, 2013'ün dinamizminde de tüm çalışanlarımız, yan sanayimiz ve diğer iş ortaklarımızla, birlik beraberlik duygusu içinde güç topladık.

Misyonumuz Türk halkına katkıda bulunmak

Toyota Otomotiv Sanayi Türkiye için 2013 yılı, atılım döneminin başlangıcıdır. Bugüne kadar üstün kaliteli üretimiyle anılmayı başaran şirketimiz, bundan sonra ardarda gerçekleştireceği hamlelerle Türk ekonomisinin ileriye doğru gidişatında önemli

3250
TOYOTA TÜRKİYE'DE
İSTİHDAM EDİLEN
KİŞİ SAYISI

katkıları sağlayacak. Toyota, çevre, küresel ekonomi, kamu ve paydaşları ile yürütülen uyumlu ilişkilerin uzun vadede istikrarlı büyümeye götüren anahtar olduğuna inanıyor. Biz de hedeflerimizi, yüksek kaliteli araçlar üretmek ve ihraç ederek gerçekleştirmeyi başardık. Önümüzde, "Türk halkına katkıda bulunmak" olarak tanımladığımız misyonumuzu layıkıyla gerçekleştirmek için verimli yıllar uzanıyor. Başta çalışanlarımız ve tedarikçilerimiz olmak üzere, başarılarımızda katkısı bulunan herkese teşekkür ederim. Toyota Türkiye, üretim ve ihracat faaliyetleri, yatırımları ve yarattığı istihdam olanakları ile Türkiye'ye katkıda bulunmaktan memnuniyet duyuyor. Her zaman yanımızda olan tüm iş ortaklarımıza en içten saygılarımı sunarım.

Toyota Otomotiv Sanayi Türkiye A.Ş.

✓ Dünyanın en büyük otomobil üreticilerinden biri olan Toyota Motor Corporation, iştirakleri ile birlikte minivanlardan kamyonlara kadar çok geniş bir yelpazede araç üretimi gerçekleştiriyor. 2012 yılında, Toyota ve Lexus markası, Daihatsu ve Hino ile birlikte toplam 9,7 milyon adet araç satışı gerçekleştirdi. Toyota'nın Japonya dâhil, çok sayıda iştiraki ve yan kuruluşlarının yanı sıra, toplam 27 ülkede, Lexus ve Toyota marka araç ve parça üreten 75 adet kuruluşu bulunuyor. Toyota dünya çapında konsolide olarak yaklaşık 320 bin kişi istihdam ediyor ve araçlarını 170'ten fazla ülke ve noktada satışa sunuyor. Toyota Otomotiv Sanayi Türkiye A.Ş. Toyota'nın Avrupa'da 7 ülkede yerleşik 9 üretim tesisinden biridir. 1990 yılında kurulan, 1994 yılında Corolla sedan modeli ile üretim faaliyetine başlayan Toyota Otomotiv Sanayi Türkiye A.Ş. 2002 yılından bu yana toplam 18 milyar dolar tutarında ihracat gerçekleştirdi. Kümülatif olarak toplamda 1,3 milyon adetten fazla otomobil üretmiş olup, ihracata başlanılan 2002 yılından bu yana, her yıl ürettiğinin yüzde

90'dan fazlasını ihraç etti. Toyota Türkiye, Avrupa'daki toplam Toyota üretiminin yüzde 18'ini sağlıyor. Üretim kapasitesi anlamında üçüncü büyük fabrikadır. Ancak verimlilik, kalite ve diğer birçok parametreler açısından Avrupa'nın öncüsü. Toyota Türkiye, bugün hem Türk otomotiv sektöründe, hem de ülke genelindeki ihracat odaklı diğer sanayiler arasında en büyük ihracatçılar arasında yer alıyor. Yıllık 170 bin adetlik üretim kapasitesiyle halen Verso modelini üreten Toyota Otomotiv Sanayi Türkiye A.Ş., Sakarya İli Arifiye İlçesinde faaliyet göstermektedir. 2013 yılının ikinci yarısından itibaren Corolla modelinin de seri üretimi Toyota Türkiye tarafından gerçekleştirilmeye başlanacak. Üretim büyük bir kısmı, çoğunluğu Avrupa'da olmak üzere 30'dan fazla ülkeye ihraç ediliyor. Halen Toyota'nın Avrupa'daki en büyük üçüncü üretim tesisi olan Toyota Otomotiv Sanayi Türkiye A.Ş., aynı zamanda Türkiye'nin de en büyük üretim şirketlerinden biri konumunda. Toplamda 1,3 milyar euroluk bir yatırıma sahip olan Toyota Türkiye, 3250 kişilik istihdama sahip.

2012 YILI ALFABETİK SIRAYA GÖRE
İLK 500
İHRACATÇI
FİRMA

ALFABETİK SIRALARINA GÖRE İLK 500 İHRACATÇI FİRMA

2012 Genel Sıralama	2012 Sektörel Sıralama	FİRMA UNVANI	İhracat 2012 (\$)
475	57	3 M Sanayi ve Tic. A.Ş.	37.810.611,04
234	34	Acarsan Makarna Un Gid. İnş. San. ve Tic. A.Ş.	65.741.337,06
367	2	Adesa Mağ.Teks. ve Deri San. Tic. A.Ş.	46.682.139,44
357	41	Adopen Plastik ve İnş. San. A.Ş.	47.872.225,68
489	5	Afyon Yumurta İth. İhr. ve Tic. A.Ş.	36.940.158,50
263	38	Agır Haddecilik A.Ş.	59.378.519,01
335	7	Agt Ahşap Sanayi ve Ticaret Ltd. Şti.	50.025.864,89
411	7	Akaş Tarım Ürünleri İnş. Ahşap Plastik Amb. San ve Tic. A.Ş.	42.459.462,08
319	6	Akçansa Çimento San. ve Tic. A.Ş.	52.010.653,26
373	16	Akdas Dokum San. ve Tic. A.Ş.	46.240.383,79
138	10	Akdeniz Kimyasal Ür. Paz. İç ve Dış Tic. A.Ş.	105.102.443,75
31	1	Ak-Pa Teks.İhr.Paz. A.Ş.	356.926.820,69
266	6	Alfa Mermer Sanayi ve Dış. Ticaret Ltd. Şti.	58.868.048,21
446	7	Alp Havacılık San.Tic. A.Ş.	40.227.586,93
486	60	Alpin Teks.San.ve Dış Tic.Ltd. Şti.	37.073.129,00
48	6	Alstom Grid Enerji Endüstrisi A.Ş.	228.407.524,98
230	7	Altek Dokum Hadde Mamulleri San. ve Tic.Ltd.Şti.	67.240.535,08
75	1	Altınbas Kuyumculuk İthalat İhracat Sanayi ve Ticaret A.Ş.	159.033.809,89
218	14	Altınmarka Gıda San.ve Tic.A.Ş.	72.287.862,02
30	1	Altunkaya İnş.Nak.Gıda Tic. A.Ş.	367.274.764,29
329	35	Anadolu Isuzu Otom.San.ve Tic. A.Ş.	50.843.495,04
491	11	Anatolia Tar.Ür.San.ve Dış Tic A.Ş.	36.870.035,07
321	26	Anı Bisküvi Gıda San.ve Tic.A.Ş.	51.694.044,49
469	58	Aps Giyim San.ve Tic.A.Ş.	38.310.503,04
401	36	Arbel Bakliyat Hububat San. Tic.A.Ş.	43.305.364,38
6	2	Arçelik A.Ş.	1.942.193.005,50
121	2	Arçelik-Lg Klima Sanayi ve Tic A.Ş.	116.678.613,93
444	36	Argon Kimya San.ve Tic.A.Ş.	40.529.498,21
80	2	Arpas İhracat İthalat ve Paza Rlama A.Ş.	154.875.503,30
315	11	Arslantürk Tarım Ürünleri Sanayi İhracat ve İthalat A.Ş.	52.198.826,19
222	11	Asas Alüminyum Sanayi ve Ticaret A.Ş.	70.493.545,46
427	10	Aşçim Çimento Beton Nak.San.ve Tic. A.Ş.	41.218.829,73
128	21	Aselsan Elektronik Sanayi ve Ticaret A.Ş.	109.625.294,95
173	32	Asil Celik San.ve Tic.A.Ş.	87.751.729,05
238	43	Aslankaya İnş.ve Tic.Ltd.Şti.	64.870.372,41
374	36	Aster Global Paz.ve Dış Tic.A.Ş.	46.202.640,91
207	18	Atom Kablo San.ve Tic.A.S	76.809.476,75
88	19	Autoliv Cankor Oto.Emniyet Sis San.ve Tic.A.Ş.	147.047.205,22
318	60	Ayaz Dış. Ticaret Ltd.Şti.	52.027.424,71
151	1	Aydın Kuruyemiş Sanayi ve Tic. A.Ş.	96.603.301,33
342	24	Aydın Teks.Tic.ve Paz.A.Ş.	49.714.936,43
347	42	Aydınlı Hazır Giyim San.ve Tic A.Ş.	49.149.233,26
439	52	Aytim Teks.San.ve Dış Tic. A.Ş.	40.621.146,50
458	40	Bagfas Bandırma Gubre Fabrikaları A.Ş.	39.638.219,37
204	16	Bak Ambalaj San. ve Tic. A.Ş.	77.362.504,23
99	3	Balsu Gıda San.ve Tic.A.Ş.	134.822.900,77
244	2	Banvit Bandırma Vitaminli Yem San.A.Ş.	63.192.852,51
490	43	Basarlar Hırdavat Pazarlama Sanayi ve Ticaret Ltd. Şti.	36.928.665,09
174	4	Baser Kardesler Cmko Levha San. A.Ş.	87.659.017,19
490	43	Basarlar Hırdavat Pazarlama Sanayi ve Ticaret Ltd. Şti.	36.928.665,09
174	4	Baser Kardesler Cmko Levha San. A.Ş.	87.659.017,19

2012 Genel Sıralaması	2012 Sektörel Sıralama	FİRMA UNVANI	İhracat 2012 (\$)
39	3	Başak Metal Tic.ve San.A.Ş.	283.006.718,24
416	10	Baykal Makına Sanayi ve Ticaret A.Ş.	42.139.282,34
400	43	Baykan Dış Tic.Ltd.Şti	43.389.049,71
412	41	Beltan Vibracoustic Titresim Elemanl.San.ve Tic.A.Ş.	42.450.170,63
101	5	Beşler Gıda ve Kimya A.Ş.	130.793.839,83
349	29	Beşler Makarna Un İrmik Gıda San.ve Tic.A.Ş.	49.041.293,92
332	38	Beyçelik Gestamp Kalıp ve Oto Yan Sanayi Paz. ve Tic. A.Ş.	50.545.698,90
180	17	Beypa Dış Tic.ve Teks.San.A.Ş	85.666.713,99
450	37	Bilim İlaç Sanayii ve Tic.A.Ş.	40.095.598,60
311	23	Birleşik Dış Ticaret A.Ş.	53.030.329,49
441	40	Bifa Bisküvi ve Gıda San.A.Ş.	40.585.058,24
476	64	Bilkont Dış Tic.ve Teks.San. A.Ş	37.756.643,34
379	46	Borcelik Celik San.Tic.A.Ş.	45.845.898,48
40	10	Borusan İstikbal Tic. Aş.	273.728.950,90
34	9	Borusan Mannesmann Boru San.ve Tic.A.Ş.	332.827.652,75
14	5	Bosch San.ve Tic. A.Ş	854.761.117,33
42	1	Bosch Termoteknik San.ve Tic.A.Ş.	244.672.638,81
137	6	Bossa Tic.ve San.İşlt. T.A.Ş.	105.468.691,09
436	9	Bossan Teks.İth.İhr.San.ve Tic.Ltd.Şti.	40.653.557,15
496	93	Boyçelik Metal San.ve Tic.A.Ş.	36.434.818,48
98	1	Boydak Dış Tic. A.Ş.	135.100.295,21
109	4	Boyteks Teks.San.ve Tic.A.Ş.	124.276.151,65
54	11	Brisa Bridgestone Sabancı Lastik Sanayi ve Ticaret A.Ş.	213.434.729,90
66	1	British American Tobacco Tütün Mamülleri San.ve Tic. A.Ş.	182.983.277,39
17	3	Bsh Ev Aletleri San.ve Tic.A.Ş	762.618.627,50
500	62	Bvb Teks.San.ve Tic.Ltd.Şti.	36.152.440,40
161	30	Çag Çelik Demir ve Çelik Endüstri A.Ş.	92.085.670,06
143	16	Candy Hoover Eurosia Ev Gereçleri San.ve Tic.A.Ş.	99.913.019,40
102	19	Cebitaş Demir Çelik End. A.Ş.	128.616.018,35
407	19	Ceha Buro Mobilyaları Ltd.Şti.	42.692.096,35
426	3	Cemre Marin Endüstri A.Ş	41.283.503,86
248	35	Cemtas Celik Makına San.ve Tic A.Ş.	62.687.743,46
183	28	Cevher Dokum Sanayi A.Ş.	84.847.402,27
497	12	Çinkom Çinko Kurşun Metal ve Madencilik San.Tic.A.Ş.	36.320.686,62
50	10	Cms Jant ve Makına San.A.Ş.	221.781.507,07
51	20	Componenta Dokumculuk Tic.San. A.Ş.	221.508.512,81
365	28	Contitech Lastik San. ve Tic. A.Ş.	46.822.096,80
297	20	Continental Confectionery Company Gıda Sanayi ve Ticaret A.Ş	54.797.486,24
330	23	Co-Re-Na Ecz Deposu Dış. Tic. A.Ş.	50.785.752,60
404	9	Coşkunöz Radyatör ve Isı San. Tic. A.Ş.	43.055.535,13
133	15	Cross Teks.San.ve Tic. A.Ş	107.151.234,43
392	40	Cu Tekstil San.ve Tic.A.Ş.	44.348.867,18
87	3	Cvs Makına İnş. San. ve Tic. A.Ş.	149.186.954,20
415	50	Çakıroğlu Demir Çelik San. ve Tic.A.Ş.	42.187.588,57
38	1	Çayeli Bakır İşletmeleri A.Ş.	290.404.174,85
286	39	Çelikord A.Ş.	56.336.045,35
371	8	Çimko Çimento ve Beton Sanayi Tic. A.Ş.	46.309.662,32
162	4	Çimsa Çimento Sanayi ve Ticaret A.Ş.	91.858.555,01
289	40	Çimtas Celik Imalat Mon.ve Tes A.Ş.	56.052.401,98
18	4	Çolakoğlu Dış Tic. A.Ş	745.518.930,76
49	16	Delphi Automotive Systems Ltd. Şti.	224.007.268,43

ALFABETİK SIRALARINA GÖRE İLK 500 İHRACATÇI FİRMA

2012 Genel Sıralama	2012 Sektörel Sıralama	FİRMA UNVANI	İhracat 2012 (\$)
470	21	Demisaş Döküm Emaye Mamulleri San. A.Ş.	38.175.528,04
375	19	Deniz Eksport Teks. Ürn. İth. İhr San. ve Tic. Ltd. Şti.	46.161.008,68
418	50	Deniz Tekstil San.ve Tic. A.Ş.	42.009.628,43
11	3	Diler Dış. Ticaret A.Ş.	1.086.622.452,29
145	9	Dicle Gıda ve Tarım Ürünleri San.ve Tic.Ltd.Şti.	99.160.976,48
328	56	Dns Dış Tic.Teks.San.Ltd.Şti.	50.998.664,52
167	12	Dorçe Prefabrik Yapı ve İnşaat A.Ş.	89.750.615,71
212	2	Dost Kardeşler Tekstil San.ve Tic.A.Ş.	75.056.106,59
79	12	Dts Denizli Tekstil Dış. Tic.As	155.739.589,66
135	5	Durak Fındık Sanayi ve Ticaret A.Ş.	106.121.642,66
201	34	Durmaz Lojistik İth. ve İhr. Ltd.Şti.	78.381.305,38
140	2	Durmazlar Makina San.ve Tic.A.Ş.	101.203.892,38
386	33	Durum Gıda San.ve Tic.A.Ş.	45.055.145,92
312	8	Dünya Taş İth.İhr.Madencilik Tic.A.Ş.	52.440.266,28
283	25	Eae Elektrik Asansor Endüstrisi San.ve Tic.A.Ş.	56.613.087,72
339	24	Eastchem Kimyasal Endüstri İmalat Tic. ve San.A.Ş.	49.909.036,32
350	34	Eda Dış Tic.ve Teks.Paz.A.Ş	48.937.530,28
280	30	Efes Teks.San.ve Dış Tic.Ltd. Şti	57.187.920,45
317	30	Efor İç ve Dış Ticaret Ltd.Şti .	52.066.532,16
131	27	Ege Çelik Endüstrisi San.ve Tic.A.Ş.	108.405.288,00
179	3	Ekin Maden Ticaret ve Sanayi A.Ş.	85.832.808,73
126	26	Ekinçiler Demir Çelik San.A.Ş.	111.457.493,87
122	28	Eksper Gıda Paz.San.ve Tic.A.Ş .	116.402.361,41
477	42	Eksun Gıda Tarım San.ve Tic.Aş	37.577.281,69
153	4	Eleks Dış Ticaret A.Ş.	96.100.560,34
345	9	Elkon Beton Mak.San.Tic. Ltd.Şti.	49.459.119,52
343	28	Elsan Elektrik Gereçleri San. ve Tic. A.Ş.	49.646.096,13
164	10	Elvan Pazarlama Dış Tic.Ltd.Şti	90.918.232,23
396	49	Emre Metal Dış. Tic.Ltd. Şti.	44.022.132,86
498	23	Emta Kablo San.ve Tic.A.Ş.	36.243.818,96
197	20	Enpay Endüstriyel Pazarlama ve Yatırım A.Ş.	81.386.300,72
208	5	Er-Bakır Elektrolitik Bakır Mamulleri A.S	76.209.602,98
136	28	Erciyas Çelik Boru Sanayi A.Ş	106.069.442,51
420	20	Erdem Teks.San.ve Tic.A.Ş.	41.841.474,49
302	5	Erdemoğlu Dış Tic.A.Ş.	54.416.989,59
84	16	Eregli Demir ve Çelik Fabrikaları. Tic. A.Ş.	150.336.227,97
127	7	Erişler Gıda Sanayi ve Tic.A.Ş.	111.037.525,35
425	11	Ermaksan İç ve Dış Tic.A.Ş.	41.311.059,90
285	41	Erol Dış Tic.Ltd.Şti	56.438.091,53
85	13	Erpa Hazır Giyim İç ve Dış Tic.A.Ş.	149.921.378,76
453	8	Ertürk Pamuk ve Üzüm İsl.İth.İhr.ve Tic.ve San.Ltd.Şti	39.903.144,61
15	3	Eti Maden İşletmeleri Gen.Mud.	778.185.536,96
129	6	Eti Alüminyum A.Ş.	109.432.018,47
423	10	Eti Elektrometalurji A.Ş.	41.386.452,25
228	26	Etik Dış Tic.ve Paz.A.Ş.	67.976.648,26
81	12	Etsun Entegre Tar.ÜR.San.Tic.Aş	154.250.974,49
246	28	Falcon Teks.San.ve Tic.A.Ş	62.916.395,71
68	15	Federal Mogul Piston Segman ve Gomlek Üre.Tes.A.Ş.	178.264.318,78
421	18	Feniş Ticaret A.Ş.	41.749.723,11
471	44	Ferro Döküm Sanayi ve Dış Ticaret A.Ş.	38.139.513,69
376	37	Finteks Teks.ve Halı San.Ltd. Şti	46.134.735,76

2012 Genel Sıralama	2012 Sektörel Sıralama	FİRMA UNVANI	İhracat 2012 (\$)
368	18	Fistaş Dış Tic.Paz.San.ve Tic. A.Ş.	46.628.510,27
395	31	Flokser Teks.Dış Tic.A.Ş.	44.145.683,50
265	6	Fnss Dış Ticaret A.Ş.	58.904.433,36
2	1	Ford Otomotiv San. A.Ş.	3.198.669.149,25
447	10	Frigoglass Turkey Soğutma San. İç ve Dış Tic. A.Ş.	40.214.558,77
388	55	Gamateks Teks.San.ve Tic.A.Ş	44.831.664,69
166	9	Gap Güneydoğu Teks.San.ve Tic. A.Ş	90.413.264,58
402	8	Gayrimenkul Anonim Şirketi	43.209.610,08
272	105	Gemi Kaya İnş.Taah.ve Dış Tic. Ltd.Sti.	58.217.116,36
141	11	Gemlik Gubre Sanayii A.Ş.	100.692.918,16
324	27	Ges Tekstil Turizm İnşaat San. ve Tic.A.Ş.	51.401.118,25
33	9	Goodyear Lastikleri T.A.Ş.	350.103.191,08
464	13	Göltaş Göller Bölgesi Çimento A.Ş.	39.188.199,00
313	14	Gözek Teks.İth.İhr.San.Tic.A.Ş.	52.383.315,53
298	33	Grammer Koltuk Sist.San.ve Tic.A.Ş	54.678.752,77
252	32	Gülhan Denizcilik ve Ticaret Ltd.Şti. - Dearsan Gemi İnşaat San. A.Ş. İş Ortaklığı	62.166.527,67
83	5	Gülpa Paz.ve Dış Tic.A.Ş.	152.267.409,33
403	25	Gülşan Sentetik Dokuma San.ve Tic.A.Ş.	43.130.144,28
282	10	Gürsoy Tarımsal Ürünler Gıda Sanayi ve Ticaret A.Ş	56.966.016,06
484	30	Gürtteks Pazarlama A.Ş.	37.214.716,45
7	1	Habaş Sınai ve Tıbbi Gazlar İstihsal Endüstrisi A.Ş.	1.490.294.934,33
281	11	Halioloğlu Dış Tic. Ltd. Şti.	56.997.381,04
307	31	Hamaratlı Teks.Konf.San.ve Tic.A.Ş	53.441.639,02
429	51	Hatboru Çelik Boru San.ve Ticaret Ltd.Şti.	41.169.211,40
70	2	Hayat Kimya San.A.Ş	167.494.234,76
117	22	Hayes Lemmerz İnci Jant San.Aş	118.951.443,80
225	27	Hayes Lemmerz Jant Jant Sana Yı ve Tic.A.Ş.	70.444.745,55
389	37	Haz Gıda Pazarlama İç ve Dış Tic.Ltd.Şti.	44.506.879,90
89	6	Hema Exim Ticaret A.Ş.	142.596.797,81
97	10	Hes Haçlar Elektrik Sanayi ve Ticaret A.Ş.	137.516.801,47
223	7	Hidromek Hidrolik ve Mekanik İml.San.ve Tic.A.Ş.	70.492.741,03
67	13	Honda Türkiye A.Ş.	178.949.046,41
463	56	Hursan Paslanmaz Çelik Geri Donusum Tesisl.Tic.San.A.Ş.	39.199.873,66
482	47	İlke Personel Yönetimi ve Tasaroluk Hızım.Ltd.Şti.	37.283.738,70
44	4	İndesit Company Beyaz Eşya Paz A.Ş.	240.720.877,32
274	6	İstanbul Altın Rafinerisi A.Ş.	58.071.488,17
232	5	Istor Altın Mucavherat Pazarlama İth.ve İhr.Ltd.Şti.	66.150.543,83
22	5	İzmir Demir Çelik Sanayi A.Ş.	524.613.559,85
8	2	İçdaş Çelik Enerji Tersane ve Ulaşım Sanayi A.Ş.	1.228.574.126,13
112	14	İleri Giyim San ve Dış Tic.Aş.	123.152.272,03
213	26	İnci Akü San ve Tic Aş.	74.715.157,41
495	61	İntem İth.İhr.ve Paz.Tic.Ltd. Şti	36.528.971,75
188	18	İpek Teks.Paz.San.ve Dış Tic. A.Ş.	83.058.230,25
27	8	İskenderun Demir ve Çelik A.Ş.	410.849.261,24
192	10	İskur İplik Kumaş Mens.Tic.ve San.A.Ş.	82.270.442,78
336	16	İskur Teks.Enerji Tic.ve San. A.Ş.	50.024.706,66
383	39	Jantsa Jant Sanayi ve Tic.A.Ş.	45.287.211,95
106	2	Jti Tutun Ürünleri San.As	127.749.194,80
442	10	K.F.C. Gıda Tekstil Sanayi İthalat İhracat Yatırım A.Ş.	40.576.818,05
268	23	Kabtek Kablo İnş. San. ve Tic.Ltd.Şti.	58.557.298,81
61	1	Kadooğlu Yağ San.ve Tic.A.Ş.	196.439.911,21

ALFABETİK SIRALARINA GÖRE İLK 500 İHRACATÇI FİRMA

2012 Genel Sıralama	2012 Sektörel Sıralama	FİRMA UNVANI	İhracat 2012 (\$)
359	36	Kaessbohrer Treyler Üretim San.ve Tic.A.Ş.	47.798.129,44
178	8	Kalde Klima Pazarlama ve Taah. A.Ş.	86.414.508,55
257	9	Kale Kilit ve Kalıp San.A.Ş.	60.811.439,69
142	3	Kaleseramik Çanak-kale Kalebodur Seramik San. A.Ş.	100.632.521,58
300	7	Kaltun Madencilik Sanayi ve Ticaret A.Ş.	54.546.249,04
152	1	Kalyoncu Nakliyat Turizm Tic. ve San. Ltd. Şti.	96.334.668,06
304	4	Kaplanlar Tekstil Dış Tic.ve San.Ltd.Şti.	54.257.333,23
23	6	Kaptan Metal Dış Ticaret ve Nakliyat A.Ş.	517.758.552,21
56	12	Kardemir İth.İhr.Ltd.Şti	212.064.075,05
115	21	Karsan Otomotiv San. ve Tic.As	120.736.880,79
264	18	Kar-Tar San. ve Tic. Ltd. Şti.	59.205.477,00
247	31	Katmerciler Aracustu Ekipman San. ve Tic. A.Ş.	62.703.443,41
271	3	Keskinoğlu Tavukçuluk Damızlık İşl. San. Tic. A.Ş.	58.326.921,84
9	1	Kibar Dış Tic. A.Ş	1.228.017.725,13
195	13	Kıpaş Pazarlama ve Ticaret A.Ş.	81.813.383,23
227	1	Klc Gıda Ürünleri İth. İhr. ve Tic. A.Ş.	69.556.014,95
483	11	Klimasan Klima San. ve Tic. A.Ş.	37.281.842,79
116	23	Kocaer Haddecilik San. ve Tic. A.Ş.	119.572.571,27
46	2	Kordsa Global Endüst. İplik ve Kord Bezi San. ve Tic. A.Ş.	236.565.467,91
90	7	Koroza Ambalaj San. ve Tic. A.Ş	142.379.992,12
354	46	Koton Mağazacılık Teks. San. ve Tic. A.Ş.	48.250.241,58
200	15	Köksan Pet ve Plastik Amb.San.ve Tic. A.Ş.	78.732.247,31
149	8	Küçükbaş Yağ ve Deterjan Sanayi A.Ş.	97.529.042,54
417	17	Kumeks Dış. Tic. ve Turizm A.Ş.	42.121.501,88
390	46	Kumtel Dayanıklı Tüketim Mall. Plastik San.Tic.A.Ş.	44.499.955,42
492	79	Kurum Demir San. Dış. Tic. A.Ş.	36.730.084,54
273	29	Küçükçalık Teks. San. ve Tic. A.Ş	58.168.689,36
361	48	Küçükker Teks. Dış. Tic. A.Ş.	47.763.135,03
191	24	Lim Otomotiv Tic. Ltd. Şti.	82.517.249,80
358	44	Low Profile İstanbul Teks. San. ve Dış Tic. A.Ş.	47.824.657,38
253	9	Magnesit A.Ş.	61.946.128,53
494	65	Mahmut Yarım Gıda İth. İhr. San. ve Tic. A.Ş.	36.603.978,48
124	25	Mahmutoğlu Dış Tic. İnş. Nak. Gıda San.Tic. Ltd. Şti.	113.744.471,23
226	32	Makbaş Alüminyum Profil İnşaat San. ve Tic. Ltd. Şti.	70.387.213,08
231	5	Makina ve Kimya Endustri Kurumu	67.203.956,15
438	30	Mak-Pa Elektrik Malz.Paz.Tic. Ltd.Şti.	40.629.831,66
52	12	Man Türkiye A.Ş.	214.243.709,32
467	41	Marsa Yağ San.ve Tic.A.Ş.	38.671.213,49
172	13	Mass Kablo Yatırım ve Tic.A.Ş.	88.010.936,86
305	12	Matesa Teks.San.ve Tic.A.Ş	54.156.376,95
459	3	Matraş Dış Tic.A.Ş	39.331.699,24
472	5	Med Marine Kıl.ve Röm. Hız.In.Ş.San.ve Tic.A.Ş.	38.092.859,55
449	20	Mega Metal San.ve Tic.Ltd.Şti.	40.168.360,62
73	8	Menderes Teks.San.ve Tic.A.Ş.	164.400.463,38
21	7	Mercedes-Benz Türk A.Ş.	564.167.201,24
150	1	Merinos Halı San.ve Tic.A.Ş.	97.123.942,26
461	59	Mesa İmalat Sanayi ve Tic.A.Ş.	39.277.474,80
110	21	Mescier Demir Çelik San ve Tic Ltd.Şti.	124.137.263,27
111	22	Metal Market Dış. Tic. A.Ş.	123.228.969,09
405	48	Mikropor Makina San.ve Tic.A.Ş	42.897.325,58
468	57	Milteks Spor Giyim Tekstil San.ve Tic.A.Ş.	38.573.259,75

2012 Genel Sıralama	2012 Sektörel Sıralama	FİRMA UNVANI	İhracat 2012 (\$)
72	17	Mitaş Enerji ve Madeni İnşaat İşleri Türk A.Ş.	164.440.862,74
95	18	Mmk Metalurji San.Tic.ve Liman İşletmeciliği A.Ş.	137.860.648,08
393	47	Mtc Metal Dış. Tic.Ltd.Şti.	44.183.433,32
456	31	Mustafa Çarkıt Kablo San. İc ve Dış. Tic.Ltd.Stı	39.784.181,66
364	37	Mutlu Aku ve Malzemeleri Sanayii A.Ş.	46.921.556,80
310	22	Mutlu Makarnacılık San.ve Tic. A.Ş.	53.074.352,26
132	21	Naksan Plastik ve Enerji Sanayi ve Tic.A.Ş.	107.223.220,90
406	38	Nawras Tarım Ürün.Gıd.Nak.İnş. İth.İhr.San.Ltd.Şti.	42.708.981,80
236	27	Naz Dış Tic.A.Ş	65.488.376,67
168	31	Nessan İnş.Gıda Nak.Pet.Ürn. Otom.San.ve Dış Tic.Ltd.Şti.	89.707.606,28
108	20	Noksel Çelik Boru Sanayi A.Ş.	126.122.011,57
448	12	Nuh Çimento Sanayii A.Ş.	40.184.185,06
82	15	Nursan Metalurji Endüstrisi A.Ş.	154.075.561,46
233	16	Oba Food Gıda San.Tic.A.Ş.	65.744.043,78
445	21	Oğuz Tekst.San.ve Tic.A.Ş.	40.439.102,29
210	4	Onsa Mücevherat İmalatı ve Dış Tic.A.Ş.	75.378.485,69
269	4	Ontex Tüketim Ürün.San.ve Tic.A.Ş.	58.473.431,98
165	7	Orta Anadolu Tic.ve San.İşlet. T.A.Ş	90.913.938,67
187	5	Ortadoğu Rulman San.ve Tic.A.Ş	83.705.921,21
242	2	Osman Akça Tarım Ürün.İth. İhr.San.ve Tic.A.Ş.	63.458.019,58
3	2	Oyak-Renault Otomobil Fab.A.Ş.	3.152.967.150,14
460	54	Oz Tekstil San.ve Tic.Ltd.Şti.	39.328.999,36
353	13	Ozer Metal Sanayi A.Ş.	48.315.737,66
288	3	Ozgur Tarım Urun İns.San.ve Ticaret A.Ş.	56.274.996,73
53	13	Ozkan Demir Çelik Sanayii A.Ş.	213.750.467,35
119	24	Öz Asya Güm.Ulusl.Nak.Gıd.San. Pet.Ür.ve Dış Tic.Ltd.Şti.	118.366.138,08
190	19	Özak Tekst.Konf.San.ve Tic.A.Ş.	82.741.784,52
487	7	Özkaplan Karpet İç ve Dış Tic. Ltd.Şti.	37.049.123,62
293	19	Özmaya Sanayi A.Ş.	55.363.881,90
419	17	P.M.S.Metal Profil Alüminyum San.ve Tic.A.Ş.	41.911.611,68
385	7	Pagysa Pamuk Gıda Yerli Ürünli. Tic.ve San.A.Ş.	45.138.106,30
155	15	Pamukkale Kablo San. Tic. A.Ş.	95.206.572,70
478	11	Park Elek.Madenc.San.ve Tic. A.Ş	37.533.387,07
430	59	Parsan Makina Parçaları San. A.Ş.	41.041.929,80
19	2	Pergamon Status Dış Tic.A.Ş.	675.400.486,00
435	51	Pet Dış Tic.Ltd.Şti.	40.663.848,53
13	2	Petkim Petrokimya Holding A.Ş.	966.095.820,72
69	14	Petlas Lastik Sanayi ve Tic.Aş	176.152.185,59
196	6	Phlsa Philip Morris Sabancı Sığara ve Tutun San.Tic.A.Ş.	81.647.613,74
382	31	Polibak Plastik Film San. ve Tic. A.Ş.	45.319.505,33
104	62	Polimeks İnşaat Taahhüt ve San Tic.A.Ş	128.393.654,25
175	8	Poyraz Poyraz Fındık Entegre San.ve Tic.A.Ş.	87.160.580,02
278	24	Prekons İnşaat Sanayi A.Ş.	57.236.429,26
120	4	Progida Pazarlama A.Ş.	118.117.250,25
306	1	Proteksan Turkuaz Yat San.A.Ş.	54.126.674,67
457	39	Qlube Petrokimya San.ve Tic.Ltd.Şti.	39.720.728,19
296	32	R E Grup Dış Ticaret A.Ş.	54.822.884,99
37	3	Ram Dış Ticaret A.Ş.	308.420.644,31
144	16	Real İç ve Dış Tic.A.Ş.	99.615.394,65
428	4	Rmk Marine Gemi Yapım San.ve Deniz.Taşm.İşletmesi A.Ş	41.213.025,93
224	4	Roketsan Roket San. ve Tic.A.Ş.	70.461.160,51

ALFABETİK SIRALARINA GÖRE İLK 500 İHRACATÇI FİRMA

2012 Genel Sıralama	2012 Sektörel Sıralama	FİRMA UNVANI	İhracat 2012 (\$)
360	27	Roma Plastik Sanayi ve Ticaret A.Ş.	47.785.834,53
292	32	S.S.P Otomotiv Sanayi ve Dış Tic.A.Ş.	55.602.783,89
295	4	S.S.Tariş Üzüm Tarım Sat.Koop Birliği Kısa Adı Tariş Üzüm	54.866.414,28
291	9	Sabırlar Fındık İhr. Ltd.Şti.	55.806.431,00
398	6	Safyün Halı Tekstil Sanayi ve Ticaret A.Ş.	43.546.883,88
327	42	Sampa Otomotiv Sanayi ve Ticaret A.Ş.	51.102.450,67
241	20	Sandoz İlac San.ve Tic.A.Ş.	63.749.985,03
36	3	Sanko Dış Tic.A.Ş.	313.434.966,30
157	8	Saray Dokum ve Madeni Aksam Sanayi Turizm A.Ş.	94.254.699,46
267	10	Sarbak Metal Ticaret ve Sanayi A.Ş.	58.700.633,43
28	2	Sarkuysan Elektrolitik Bakır Sanayi ve Ticaret A.Ş	401.046.057,84
322	27	Sartel Elektrik Kablo ve Mot. Mak.İns.Tur.San.ve Tic.Ltd.Şti	51.618.315,11
220	42	Sarten Ambalaj San.ve Tic.A.Ş.	71.704.001,19
65	8	Sasa Polyester San.A.Ş	184.493.407,16
237	17	Sayınlar İhr.İth.ve Tic.A.Ş.	65.028.020,75
118	9	Schneider Enerji End. San. ve Tic.A.Ş.	118.838.724,82
113	8	Schneider Elektrik San.ve Tic. A.Ş.	123.059.308,93
479	14	Schott Orim Cam Sanayi ve Ticaret A.Ş.	37.370.172,06
485	43	Seha Mühendislik Müşavirlik Ticaret Makina San.A.Ş.	37.141.269,68
216	19	Seval İhracat İthalat ve Pazarlama Tic.Ltd.Şti.	72.981.233,39
473	13	Silverline Ev Gereçleri Satış ve Paz.A.Ş.	38.043.720,51
480	20	Starwood Orman Ürünleri San.A.Ş	37.366.940,21
384	32	Sunar Paz. ve Dış Tic.Ltd.Şti.	45.227.206,25
239	7	Sunel Ticaret Turk A.Ş.	64.473.714,26
163	22	Sunjüt Suni Jüt San.ve Tic.A.Ş	91.227.417,61
424	35	Süperlas Süperlastik Kauçuk ve Plastik San.ve Tic.A.Ş	41.370.664,84
378	39	Şimşek Bisküvi ve Gıda San.A.Ş	45.894.358,18
16	1	Şişecam Dış Tic.A.Ş.	775.901.684,33
86	4	Şölen Çikolata Gıda San.ve Tic. A.Ş.	149.279.123,02
177	4	T.T.L. Tütün San.ve Dış Tic.A.Ş	86.465.770,95
57	7	Taha Kargo Dış Tic.Ltd.Şti.	210.265.987,41
55	5	Taha Paz.ve Mağazacılık A.Ş.	213.183.635,70
443	52	Tatmetal Demir Çelik İç ve Dış Tic. Ltd. Şti.	40.552.790,77
206	21	Taypa Tekst.Giy.San.ve Tic.A.Ş	77.093.145,95
325	5	Tekasya Tarım Ürünleri Tic.Ltd Şti	51.364.355,22
182	57	Tekfen İnş.ve Tesisat A.Ş	84.956.378,96
370	111	Teknik Malz.Tic.ve San.A.Ş	46.342.678,24
414	45	Teksim Giyim San.ve Tic.Ltd. Şti	42.204.618,41
440	23	Teksis Tekst.Ürünleri.Paz.A.Ş	40.605.775,37
74	17	Temsa Global Sanayi ve Ticaret A.Ş.	162.158.577,24
243	5	Termo Teknik Ticaret ve Sanayi A.Ş.	63.333.119,20
12	1	Tgs Dış Tic. A.Ş.	1.044.762.839,71
5	3	Tofaş Türk Otomobil Fab. A.Ş.	1.949.527.264,20
139	25	Toprak Mahsulleri Ofisi Bölge Müdürlüğü	101.682.912,51
437	22	Toraman Tekst.Deri ve İnş.San. ve Tic.Ltd.Şti	40.648.873,16
63	14	Tosyalı Dış. Ticaret A.Ş.	188.702.257,75
107	23	Toyota Motor Europe Adapazarı Şubesi	126.538.304,47
10	4	Toyota Otomotiv San. Türkiye A.Ş.	1.162.817.442,81
433	11	Traçim Çimento San.ve Tic.A.Ş.	40.694.498,58
333	6	Tuğrul Tarım ve Petrol Ür.Tic. ve San.A.Ş.	50.299.843,39
160	12	Tumka Kablo Sanayi A.Ş.	92.261.266,00

2012 Genel Sıralama	2012 Sektörel Sıralama	FİRMA UNVANI	İhracat 2012 (\$)
184	14	Türk Prysmian Kablo ve Sistemleri A.Ş.	84.824.223,88
32	1	Türk Traktör ve Ziraat Mak. A.Ş.	350.174.062,24
59	2	Tusaş Motor Sanayi A.Ş.	203.000.000,00
41	1	Tusaş Türk Havacılık ve Uzay San. A.Ş.	250.575.116,53
284	6	Türk Demir Döküm Fabrikaları A.Ş.	56.539.630,62
29	8	Türk Pirelli Lastikleri A.Ş.	380.894.023,52
1	1	Türkiye Petrol Rafinerileri A. Ş.	5.042.507.649,95
92	11	Türkmen Grup İth. İhr. Dış Tic. A.Ş.	141.409.333,60
245	3	Uçak Kardeşler Gıda Seracılık Uluslararası Nakliye Plastik Sanayi ve Ticaret Limited Şirketi	63.093.379,84
125	3	Uğur Soğutma Makinaları Tekstil Serigrafi Baskı Maden ve Mermer San.ve Tic.A.Ş.	111.670.075,30
397	48	Uğur-San İth. İhr.T op. Gıda Nak. İnş. Sınır Tic. Ltd. Şti.	43.933.655,36
340	27	Ulusoy Un Sanayi ve Tic.A.Ş.	49.822.168,05
181	33	Umran Celik Boru Sanayii A.Ş.	85.459.737,92
209	15	Unat Yağ Gıda San. ve Tic.Ltd. Şti.	75.998.880,68
105	10	Ünitekstil Tekstil Gıda Motorlu Araçlar Sanayi ve Ticaret A.Ş.	128.044.137,66
219	24	Ünsa Ambalaj San.ve Tic.A.Ş.	71.914.272,59
355	17	Ünver Tekstil Konf.İml.San.ve Tic.Ltd.Şti.	48.112.593,50
78	18	Valeo Otomotiv Sistemleri Endüstri A.Ş.	156.167.695,85
346	29	Vatan Kablo Metal Endüsti ve Tic. A.Ş.	49.293.005,07
341	25	Vatan Plastik San.ve Tic.A.Ş.	49.778.072,73
326	33	Venus Giyim San.ve Tic.A.Ş.	51.274.183,16
4	1	Vestel Ticaret A.Ş.	2.769.369.572,29
154	29	Vilmeks İç ve Dış Tic.ve Metal San.A.Ş.	95.890.437,02
432	53	Yaprak Otom.San.ve Tic.Ltd.Şti	40.879.023,97
466	45	Yarıs Kabın San.ve Tic.A.Ş.	38.887.146,80
146	4	Yaşar Dış Tic.A.Ş.	99.129.864,28
147	6	Yavuz Gıda Sanayi ve Ticaret Ltd.Şti.	98.752.264,00
344	43	Yayla Yatırım Gıda İnş.San.İç ve Dış Tic.Ltd.Şti.	49.485.833,66
338	44	Yeşilyurt Demir Çelik Endüstrisi ve Liman İşletmeleri Ltd.Şti.	49.949.793,80
62	6	Yeşim Satış Mağazaları ve Tekstil Fab.A.Ş.	190.849.488,65
256	29	Yiğit Akü Malzemeleri Nak.Tur.İnş.San.ve Tic.A.Ş.	61.505.620,91
372	45	Yolbulan Baştuğ Metalurji Sanayi A.Ş.	46.298.951,58
455	54	Yolbulan Metal San.Tic.A.Ş.	39.848.984,44
462	7	Yonca Gıda San.İşl.İç ve Dış Tic.A.Ş.	39.262.108,86
24	7	Yucel Boru İhr.İth.ve Paz.A.Ş.	497.624.465,03
45	11	Yüksel Dış Tic. İnş. San. Ltd. Şti .	239.525.172,61
189	8	Yünsa Yünlü San.ve Tic. A.Ş.	82.767.262,23
186	44	Zer Yağ Sanayi ve Ticaret A.Ş.	83.892.595,76
413	40	Zf Sachs Süspansiyon Sist. San. ve Tic. A.Ş.	42.333.807,14

* Alfabetik sıralamada araştırmaya katılmayan ve adının açıklanmasını istemeyen firmalar dikkate alınmamıştır.

2012 YILI ALFABETİK SIRAYA GÖRE

**İKİNCİ 500
İHRACATÇI
FİRMA**

ALFABETİK SIRALARINA GÖRE İKİNCİ 500 İHRACATÇI FİRMA

2012 Genel Sıralama	2012 Sektörel Sıralama	FİRMA UNVANI	İhracat 2012 (\$)
926	73	Abdi İbrahim İlaç San. ve Tic. A.Ş.	20.627.025,39
909	58	Accell Dış Ticaret Ltd. Şti.	20.989.724,22
967	139	Act Teks.San.ve Tic.A.Ş	19.914.490,25
650	8	Agromey Gıda ve Yem San.Tic.A. Ş.	28.502.974,94
784	104	Akademi Teks. San. ve Tic. Ltd. Şti	23.990.250,13
507	75	Akd Döküm Ticaret A.Ş.	35.372.194,63
764	48	Akım Metal Sanayi ve Ticaret A .S.	24.378.259,84
970	150	Akın Tekstil A.Ş	19.888.352,53
620	56	Akkım Yapı Kimyasalları Sanayi ve Ticaret A.S.	29.668.177,71
601	75	Akkuş Teks.San.Tic.Ltd.Şti	30.770.228,40
855	25	Akmetal Dış Tic.Madencilik San.ve Tic.A.Ş.	21.938.546,57
733	36	Akpa Alüminyum Plastik San ve Tic.Ltd.Şti.	25.506.788,06
724	17	Akyapak Makina San.ve Tic.A.Ş.	25.816.146,35
664	10	Akyem Adana Yem Yağ Biodizel Tar.ve San.Tic.A.Ş.	28.092.144,71
777	109	Al Tekstil Konfeksiyon San.Tic.Ltd.Şti.	24.122.226,15
940	32	Alabanda Madencilik Dış Tic.Aş	20.395.019,59
738	14	Alara Tarım Ürünleri San. A.Ş.	25.364.307,67
900	22	Alarko Carrier Sanayi ve Ticaret A.Ş.	21.207.876,74
893	54	Alce Elektrik Sanayi ve Tic. A.S.	21.302.678,17
845	18	Algan İç ve Dış Tic.Ltd.Şti.	22.175.799,02
975	140	Algodon Teks. San. ve Tic. Ltd. Şti.	19.801.225,67
663	9	Ali Rıza Aksoy Denizcilik San. ve Tic. A.Ş.	28.100.000,00
809	34	Alimex Alüminyum San. ve Tic. Ltd. Şti.	23.352.503,43
630	72	Alka San. İnş. ve Tic. A.Ş.	29.297.527,84
568	106	Almes İç ve Dış Tic.Nak.A.Ş.	32.329.613,01
585	38	Altın Kablo Sanayi A.Ş.	31.286.517,85
563	149	Altınıydız Mens.ve Konf.Fab. A.Ş	32.493.805,05
691	155	Altunsoy Uluslararası Nak.İnş. İth.İhr.Tic.Ltd.Şti.	27.151.749,82
853	22	Altuntaş Havalandırma Turizm San.Tic.A.Ş.	22.011.841,14
786	14	Ancor Tobacco Packaging İzmir Gravür Baskı San.Tic.A.Ş.	23.947.004,06
544	6	Anadolu Deniz İnşaat Kızakları San.ve Tic.A.Ş.	33.500.000,00
597	36	Anteks Antalya Tekstil San. ve Tic. A.Ş.	30.811.810,60
707	80	Arcelormittal Ambalaj Celığı S An.Tic.A.S.	26.392.435,31
720	52	Arfesan Arkan Fren Elemanları San.Tic.A.Ş.	25.853.665,86
655	37	Armen İplik Örme Tekstil San.ve Tic.Ltd.Şti.	28.371.618,60
955	24	As Celik Dokum Isleme San. ve Tic. A.Ş	20.070.052,24
637	11	As Star Tarım Ürn. Nak. ve Tic. Ltd. Şti.	29.019.431,47
668	59	Asal Dış Tic.A.Ş	27.952.447,84
659	86	Asas Ambalaj Baskı San.ve Tic. A.Ş	28.234.293,55
876	19	Asos Kuyumculuk Paz.A.Ş.	21.538.141,58
735	10	Atlasjet Havacılık A.Ş.	25.500.000,00
586	4	Aydınlı Deri Konf.San.ve Tic. A.Ş	31.253.245,63
559	103	Aygaz A.Ş.	32.852.891,80
922	30	Aytan Mermer Madencilik İth. İhr.San.ve Tic.Ltd.Şti.	20.723.636,35
657	18	Ayvaz Sinai Ürünler Tic. ve San.Ltd.Şti.	28.308.605,55
885	63	Azım Un Gıda Tarım İnşaat Nakliye Petrol Sanayi ve Ticaret Anonim Şirketi	21.429.230,00
513	8	Bade Dış Tic. A.Ş.	34.893.265,92
662	9	Bahtiyar Av Malzemeleri Pazarlama İnşaat Tekstil San.ve Tic.Ltd.Şti.	28.138.368,92
946	17	Balcı Tarım ve Gıda San.Tic. Ltd.Şti.	20.282.915,05
529	34	Balıkesir Elektro Mekanik San. Tesisleri A.S.	34.143.085,78
751	24	Basra Gıda San.Paz.Dış Tic.Ltd Şti.	24.850.795,75

2012 Genel Sıralama	2012 Sektörel Sıralama	FİRMA UNVANI	İhracat 2012 (\$)
911	73	Başbuğ Oto Yedek Parça San.lth İhr.ve Tic.Aş.	20.917.573,74
972	22	Batıçım Batı Anadolu Cimento San.A.S.	19.875.111,68
579	9	Batman Dış Ticaret Ltd.Şti.	31.662.003,64
840	51	Baylan Ölçü Aletleri Sanayi ve Ticaret Ltd.Şti.	22.212.545,97
924	24	Baymak Makina San. ve Tic. A.Ş.	20.697.270,46
780	103	Be Ka Teks. Gıda İnş.Turiz. San .ve Tic.Ltd.Şti.	24.086.377,49
574	69	Bekaert Izmit Çelik Kord San.ve Tic.Aş	31.950.538,65
607	85	Berke Plastik San.ve Tic.A.Ş.	30.438.118,57
824	59	Beşsan Makarna Gıd.San.ve Tic. A.Ş.	22.848.745,79
863	109	Bimed Teknik Aletler Sanayi ve Ticaret A.S.	21.830.403,53
611	77	Bilsar Dış Ticaret A.Ş.	30.155.897,63
966	138	Bj Teks.Tic.ve San.A.Ş	19.930.110,68
684	52	Borsan Kablo Elektrik Aydınlatma İnşaat San. ve Tic. A.Ş.	27.478.305,54
706	23	Borusan Makina ve Guc Sist.San .ve Tic.A.S.	26.428.797,45
937	54	Btd Teks.San.ve Tic.A.Ş.	20.454.280,46
820	106	Bulutlar Deri Tekstil San.ve Dış Tic.Ltd.Şti	22.947.032,62
641	6	Bupılıç Entegre Gıda San. Tic. A.Ş.	28.957.749,79
670	100	Bursalı Dış Tic. Ltd Şti.	27.886.189,60
732	41	Canan İplikçilik San.ve Tic.A. Ş.	25.511.424,20
547	66	Celikel Alüminyum Dokum İml. Sanayi ve Ticaret A.S.	33.364.160,08
931	25	Celikpan Isı Sistemleri Paz.Lt D.Sti.	20.568.815,61
566	64	Cemal Sala Çavuşoğlu Tic.lth. İhr.ve Sınır Tic.	32.460.763,13
605	88	Cesur Ambalaj San.ve Tic.A.Ş.	30.462.010,96
729	21	Cihan Maden ve Metal Ürünleri San.Tic. A.Ş.	25.638.252,99
714	81	Corbus Metal İc ve Dış Tic. Ltd.Şti.	26.112.358,71
939	31	Cvk Dış Ticaret A.Ş.	20.396.870,44
512	13	Cvs Rm Haddehane Mak.ve Ekipm. San.ve Tic.A.S.	34.914.421,57
734	55	Çağla Şekerli Mamüller San.ve Tic.A.Ş.	25.504.519,79
765	13	Çakmaklar Gıda San.ve Tic.Ltd. Şti.	24.304.292,48
935	95	Çelik Halat ve Tel San. A.Ş.	20.476.429,11
985	23	Çilek Mobilya Sanayi ve Paz. Ticaret A.Ş.	19.595.566,54
748	17	Çimentaş İzmir Çimento Fab. T.A.Ş.	24.995.617,00
531	12	Çukurova İnşaat Makinaları San ve Tic.A.Ş.	34.014.599,07
796	19	Daikin Isıtma ve Soğutma Sistemleri San. Tic. A.Ş.	23.735.658,87
727	26	Dalgakıran Dış Tic.A.Ş.	25.730.113,06
948	135	Darsateks Teks.Ürün.San.ve Tic.A.Ş	20.218.778,20
545	14	Dedeman Madencilik Sanayi ve Tic.A.S.	33.456.585,14
767	23	Demir Export A.Ş.	24.256.739,41
674	44	Demirer Kablo Tesisleri San. ve Tic.A.S.	27.782.859,30
677	61	Derya Büro Malzemeleri San. ve Tic. A.Ş.	27.717.045,85
595	19	Dimer Diyarbakır Mermer Insaat San.ve Tic.A.S.	30.889.661,63
548	34	Dina Vanelli Teks.San.ve Tic. A.Ş.	33.357.897,28
702	39	Doğan Teks.Ltd.Şti	26.678.891,52
759	16	Doğ-Taş Doğanlar Mobilya İmal. Enerji Ür.San.ve Tic. A.Ş.	24.457.586,38
821	113	Domino Teks.Ürünl.San.ve Dış Tic.A.Ş	22.946.474,87
677	61	Derya Büro Malzemeleri San. ve Tic. A.Ş.	27.717.045,85
595	19	Dimer Diyarbakır Mermer Insaat San.ve Tic.A.S.	30.889.661,63
548	34	Dina Vanelli Teks.San.ve Tic. A.Ş.	33.357.897,28
702	39	Doğan Teks.Ltd.Şti	26.678.891,52
759	16	Doğ-Taş Doğanlar Mobilya İmal. Enerji Ür.San.ve Tic. A.Ş.	24.457.586,38
821	113	Domino Teks.Ürünl.San.ve Dış Tic.A.Ş	22.946.474,87

ALFABETİK SIRALARINA GÖRE İKİNCİ 500 İHRACATÇI FİRMA

2012 Genel Sıralama	2012 Sektörel Sıralama	FİRMA UNVANI	İhracat 2012 (\$)
596	48	Dosu Maya Mayacılık A.Ş.	30.873.495,81
884	20	Dty Detay Turizm Hal.Kuy.San. ve Tic.A.Ş.	21.455.163,78
515	10	Durkar Dış Tic.Ltd.Şti.	34.853.203,93
788	105	Edirne Giyim San.A.Ş	23.887.209,48
795	32	Eds Enjeksiyon Dokum Sanayi ve Ticaret A.S.	23.764.986,71
942	21	Efor Halı Paz. San. İç ve Dış Tic.Ltd. Şti.	20.341.585,74
660	58	Ege Kimya San. ve Tic.A.Ş.	28.194.909,64
976	83	Ege Profil Ticaret ve Sanayi A.Ş.	19.801.005,84
969	23	Ege Seramik San.ve Tic.A.Ş.	19.903.989,38
762	18	Egeseramik İç ve Dış Tic.A.Ş.	24.391.557,01
558	39	Ego Elekt.Aletler San.A.Ş.	32.855.499,72
686	82	Eke Metal Group A.Ş.	27.414.177,89
894	125	Ekpen Tekstil San.ve Tic.A.Ş.	21.300.787,05
622	47	Ekü Fren Kampana ve Döküm San. A.Ş.	29.622.077,27
800	50	Electrifil Unifil Otom.San.ve Tic.A.S.	23.612.747,67
692	12	Elginsan Narenciye Depo.Gıda Plas.Amb.Ürn.San.ve Tic.Ltd.Şti.	27.119.728,61
826	60	Elita Gıda San.ve Tic.Ltd.Şti.	22.718.376,13
524	9	Elmas Dış Tic.A.Ş	34.584.639,45
525	67	Emek Boru Mak.San.ve Tic.A.Ş.	34.470.531,79
632	89	Emta Elektrik Muh.Ins.Taah.ve Tic.A.S.	29.269.588,65
910	127	Enkay Moda Konf.San.ve Tic.A.Ş.	20.978.876,22
523	46	Enplast Dış Tic.Ltd.Stı.	34.584.807,47
718	83	Erbosan Ercıyas Boru Sanayi Ticaret A.S.	25.892.886,83
653	27	Erdoğanlar Alüminyum San.ve Tic.A.Ş.	28.433.591,22
857	133	Eren Hazır Giy.San.ve Tic.A.Ş	21.925.718,38
553	69	Erenko Tekst.İhr.San.ve Tic.A.Ş	33.185.001,32
555	28	Erku Dış Tic.Paz.ve Turizm A.Ş.	33.077.352,65
516	60	Erkunt Sanayi A.Ş.	34.776.226,05
841	71	Erkunt Traktor Sanayi A.Ş.	22.202.220,87
994	41	Ertanlar Makına Sanayi ve Ticaret Ltd.Stı.	19.448.518,20
825	48	Estep Dış Tic.A.Ş.	22.846.801,70
807	13	Eşmeler Tarım Tarım Ürünleri Paketleme Depo. Nak.Taah. İth.İhr.Tic. Ltd. Şti.	23.446.540,17
689	84	Evas Ev Aletleri Sanayi Ltd. Stı.	27.224.187,14
713	20	Fımar Mermer Mad.Ins.Akry.İml. İth.İhr.Tic.San.A.S.	26.124.421,30
580	52	Filpa Amb.ve Dış Tic.A.Ş.	31.632.934,97
610	21	Frimpeks Kımya ve Etiket San. Tic. A.Ş.	30.218.323,89
905	92	Gap Paz.A.Ş	21.086.767,27
643	7	Garip Tavukçuluk Gıda ve Yem San.Tic.A.Ş.	28.925.822,33
634	47	Gedik Kaynak Sanayi ve Ticaret A.S.	29.092.054,43
534	22	Gemciler Güven Metal Sanayi ve Ticaret A.Ş.	33.903.893,27
626	81	Genç Tekstil San.ve Dış Tic. A.Ş.	29.458.165,82
883	74	Genfar İlac ve Gıda San.Tic. İth.İhr.Ltd.Stı.	21.456.399,66
823	47	Genpower Mak.San.Tic.A.Ş.	22.906.020,56
856	81	Gentaş Genel Metal Sanayi ve Ticaret A.Ş.	21.936.898,94
550	6	Gezer Ayakkabı Deri San.ve Tic.A.Ş	33.324.141,19
503	44	Gızem Frit Pazarlama ve Dış Tic.Ltd.Stı.	35.902.883,11
957	156	Gızlan Dış Tic.Ltd.Şti.	20.058.537,30
542	70	Global Sourcing Dış Tic. Ltd.Şti.	33.666.698,48
904	29	G-M Mermer Granit San.ve Tic. Ltd.Stı.	21.119.849,56
769	13	Gms Su Ürünleri Üretim İth.ve İhr.Paz.San.ve Tic.Ltd.Şti	24.214.887,40
971	148	Gna Lojistik Dış Tic.Ltd.Şti.	19.875.706,74

2012 Genel Sıralaması	2012 Sektörel Sıralama	FİRMA UNVANI	İhracat 2012 (\$)
964	67	Gökşah Gıda Tarım Sanayi ve Ticaret A.Ş.	19.958.070,00
694	12	Grand Dış Tic.Ltd.Şti.	26.959.631,67
502	15	Graniser İç ve Dış Ticaret A.Ş.	35.982.352,67
797	157	Grup İmpeks Metal San.ve Dış Tic.Ltd.Şti.	23.658.728,44
781	48	Gülle Entegre Tekst.İşlet.Emlk. Danışm.San.ve Tic.A.Ş.	24.073.608,24
959	21	Gümüşdoğa Su Ürün.Üretim İhr ve İth.Aş	20.049.740,72
696	77	Güney Çelik Hasır ve Demir Mam San.Tic.A.Ş.	26.854.341,75
776	102	Günkar Dış Tic.Paz.A.Ş	24.155.139,06
951	32	Gürüş İnşaat ve Mühendislik A.Ş.	20.187.268,59
865	124	Gürmen Giyim San.ve Tic.A.Ş	21.792.829,20
519	63	Hascelik San.ve Tic.A.Ş.	34.624.910,53
837	51	Hasırcı Tekstil San.ve Tic.A.Ş.	22.305.817,22
680	98	Hateks Hatay Tekstil İşl.A.Ş.	27.636.536,81
960	66	Hazal Bisküvi ve Gıda San.A.Ş.	20.048.207,50
695	53	Hekimoğlu Döküm Sanayi Nakliyat ve Tic. A.Ş.	26.893.215,84
737	64	Hisarlar İth.İhr.Paz.A.Ş.	25.466.902,75
943	141	Hürsan Havlu Üretim San.ve Tic. A.Ş.	20.341.517,55
804	68	Iba Kimya Sanayi ve Ticaret A.S.	23.477.041,06
982	21	İdeal Kuyumculuk Tekstil Ins. San.ve Tic.Ltd.Sti.	19.710.971,31
753	88	İlhanlar Haddec.Boru Profil ve Tekst.San.Ltd.Şti.	24.576.662,54
899	60	İnform Elektronik Sanayi ve Ticaret A.S.	21.215.255,22
530	67	Intersource Tekst.ve Konf.San.V E Tic.A.Ş.	34.085.358,82
956	40	İr Emniyet ve Güvenlik Sıst. San.A.S.	20.062.571,22
791	17	Ishakoglu Kuyumculuk ve Deri Sanayi Ticaret Ltd.Sti.	23.852.943,25
703	15	Işık Organik Gıda Tarım Ür. Hayv.San.ve Dış Tic.A.Ş.	26.616.158,56
929	94	İçdaş Dış Ticaret A.Ş.	20.583.750,00
636	35	İlbeyli Koll.Şti.	29.035.262,76
887	28	İnter Abrasiv San.ve Tic.A.Ş.	21.405.991,36
617	2	İntermey İmalat Uluslararası Tic. A.Ş.	29.785.006,42
925	142	İntermondial Tekstil Tic.Ltd.Ş Ti.	20.652.847,01
615	121	İnterteks Gıda Tekst.Dış.Tic. A.Ş	29.830.732,72
709	25	İntervo Dış Tic.ve Mümessillik Ltd.Şti.	26.293.491,05
514	32	İpek İdrofil Pamuk San.ve Tic. A.Ş	34.855.686,31
603	49	İpek Yem ve Gıda San.Tic.A.Ş.	30.735.276,60
806	24	İsa Dış Ticaret Ltd	23.455.023,71
986	50	İsfa Metal Tekstil San.ve Tic.A.Ş.	19.581.916,24
881	132	İstanbul Çorap San.A.Ş	21.468.730,52
835	30	İzocam Ticaret ve Sanayi A.Ş.	22.360.608,06
889	71	Kadooglu İç ve Dış Tic. A.Ş.	21.361.423,22
859	14	Kahraman Tarım Ürünleri Tic.ve San.A.Ş.	21.878.643,41
527	65	Kalıbre Boru San.ve Tic.A.Ş.	34.233.935,75
997	100	Kama Dış Ticaret Ltd. Şti.	19.403.763,48
504	74	Kanca El Al.Dovme Çelik ve Mak San.A.S.	35.889.921,46
913	22	Kaplanser Halı Gıda ve Tekst. San.ve Tic. Ltd. Şti.	20.851.964,61
672	76	Kaptan Demir Çelik End.Tic.A.S	27.842.442,00
599	12	Karadere Tarım Ürünleri Gıda San.ve Tic.Ltd.Şti.	30.774.937,66
766	16	Karakaş Atlantis Hediyeelik Eşya Telekomun. Kuyumculuk San.ve Tic A.Ş.	24.261.454,57
661	19	Karçağ Nak. İnş.ve Dış Tic.Ltd.Şti.	28.146.666,12
987	99	Kardemir Karabük Demir Çelik Sanayi ve Ticaret A.Ş.	19.579.702,04
890	55	Karsu Tekstil San.ve Tic.A.Ş.	21.344.158,26
805	13	Kartonsan Karton San.Tic.A.Ş.	23.469.137,59
540	28	Kasar ve Dual Tekst.San.A.Ş	33.791.894,63

ALFABETİK SIRALARINA GÖRE İKİNCİ 500 İHRACATÇI FİRMA

2012 Genel Sıralama	2012 Sektörel Sıralama	FİRMA UNVANI	İhracat 2012 (\$)
852	20	Karyer Isı Transfer San.ve Tic.A.Ş.	22.096.509,22
540	28	Kasar ve Dual Teks.San.A.Ş.	33.791.894,63
683	151	Kaynak İplik San. ve Tic. A.Ş.	27.530.851,19
572	80	Kea Group Makine İth. İhr. San. Tic. Ltd. Şti.	32.100.286,25
757	14	Kemal Balıkçılık İhr.Ltd.Şti.	24.477.511,46
950	110	Kesimal Kardeşler İnşaat San. Nakliyat Turizm ve Tic. A.Ş.	20.191.504,30
526	13	Kınan Dış Ticaret Ltd.Sti.	34.421.563,40
666	38	Kıvanç Teks.San.ve Tic.A.Ş.	28.076.093,55
916	6	Konfrut Gıda San.ve Tic.A.Ş.	20.814.596,90
690	10	Korhan Pazarlama ve Dış Tic. A.Ş.	27.208.119,69
772	33	Kurtoglu Bakır Kursun Sanayi A.S.	24.202.677,56
665	11	Kutas Tarım Ürünleri Dış Tic. ve San.A.S.	28.085.483,18
803	20	Kutlusan Tarım Ekipman Lojistik Gıda San. İç ve Dış Tic.Ltd.Şti	23.489.745,82
612	21	Kümaş Manyezit Sanayi A.Ş.	30.001.763,73
739	22	Leonardo Grant Sanayi Ltd.St	25.317.483,76
886	5	Lidya Konservelik Müteahhitlik İnşaat Turizm Sanayi ve Ticaret Limited Şirketi	21.416.131,47
999	101	Litya Demir Çelik Dış Ticaret Ltd.Şti.	19.394.644,29
532	66	Lord Metal İthalat İhracat San. ve Tic. Ltd. Şti.	34.009.931,89
600	35	M.T Reklam ve Paz.San.Tic.Ltd. Şti.	30.771.564,45
861	119	Mass Konfeksiyon Tekstil Tic.Dsn.Ltd.Şti	21.850.636,78
571	16	Medmar Mermer Madencilik San. ve Tic.A.Ş.	32.118.330,55
750	19	Meka Beton Santralleri İmalat San.ve Tic.A.Ş.	24.894.590,51
609	10	Menas Mersin Zira Ürünler İşl. İhr.Sanitic.A.Ş.	30.310.764,52
726	74	Metal Matris San.ve Tic.A.Ş.	25.738.518,97
712	49	Metal Yapı Pazarlama ve Dış Ticaret Ltd.Sti.	26.191.453,83
811	24	Metamar Mermer Grant Madencilik San.ve Tic.A.S.	23.261.068,40
602	14	Mıro Hediyeçilik Eşya San.ve Tic.A.S.	30.759.444,57
989	42	Midal Kablo San. ve Tic. A.Ş.	19.542.494,75
846	92	Mitaş Poligon Demir Çelik Endüstri A.Ş.	22.143.336,40
830	117	Modateks Konf.Tic.ve San.A.Ş	22.551.559,26
646	82	Modavizyon Teks.San.ve Tic.A.Ş	28.766.755,26
844	18	Modern Karton San ve Tic. A.Ş.	22.189.012,21
810	118	Modium Konfeksiyon San.ve Tic.A.Ş.	23.314.540,64
510	26	Mogul Kumaş Sanayi ve Ticaret Ltd.Şti.	35.110.069,96
888	23	Motif İplik San.ve Tic.Ltd.Şti.	21.365.747,60
685	93	Mrm Konfeksiyon San.ve Tic.A.Ş.	27.468.718,10
760	57	Nadir Teks.Deri ve Yağ San. Tic.Ltd.Şti.	24.430.707,92
755	15	Nema Yatırım San.Tic.A.Ş.	24.505.234,14
818	90	Neşe Dış Ticaret Aş.	23.022.666,14
998	143	Noa Tekstil Sanayi ve Dış Ticaret A.Ş	19.395.208,06
851	16	Noordzee Su Ürün.İhr.San.ve Tic.A.Ş.	22.114.725,49
993	26	Nova Uluslararası Reklamcılık ve Dek. A.Ş.	19.450.622,31
541	14	Novaplast Plastik Sanayi ve Ticaret A.S	33.711.638,55
741	65	Novartis Sağlık Gıda ve Tarım Ürünl. San. ve Tic. A.Ş.	25.230.061,98
658	15	Nsk Armatür ve Aksesuar San.ve Tic.A.Ş.	28.283.004,82
560	50	Nur Gıda Petr.Ürn.Ulus.Nak.Mad Teks.San.ve Dış Tic.Ltd.Şti.	32.786.141,27
816	49	Ocs Kablo San.ve Tic.A.Ş.	23.027.528,00
590	76	Oğuzhan Tekstil Turizm İnşaat San.ve Tic.A.Ş	31.090.261,18
554	15	Olımar Madencilik İth.ve İhr. San.ve Tic.Ltd.Sti.	33.152.569,11
892	75	Omv Petrol Ofisi A.Ş.	21.306.888,51
895	27	Ormet Metal Tic.A.Ş	21.247.275,34

2012 Genel Sıralaması	2012 Sektörel Sıralama	FİRMA UNVANI	İhracat 2012 (\$)
731	17	Oskar Orman Ürn.Petr.Teks.Gıda Day.Tük.Mal.San.Dış Tic.Ltd.Şt	25.557.626,28
774	108	Ozanteks Tekstil San.ve Tic.A.S.	24.197.070,80
836	43	Ozel Elektrolitik Bakır Mam. San.ve Dıs Tic.A.S.	22.339.312,58
608	41	Ozguven Dıs Tic.Ltd.Stı	30.394.806,41
930	64	Ömeroğulları Un Gıda Tar. İnş. Nak. Teks. San. ve Tic. A.Ş.	20.575.700,00
619	153	Öz Polat İç ve Dış Tic. Ltd.Şti .	29.675.050,71
829	137	Özdemir Üç Teks.San.Tic.Ltd. Şti	22.582.520,81
652	86	Özdilek Tekstil Paz.Ltd.Stı.	28.461.572,82
535	45	Öztiryakiler Madeni Eşya San. Tic. A.Ş.	33.882.239,94
631	73	Özyaşar Tel ve Galvanizleme San.A.Ş	29.283.809,12
819	13	Pagmat Pamuk Tekstil Gıda San. ve Tic.A.Ş.	22.982.777,00
606	29	Pakpen Dıs Ticaret A.Ş.	30.449.202,22
749	15	Paksel Kimya San.ve Ticaret Aş	24.895.331,46
988	145	Paşa Turizm San.Teks.ve Dış Tic.Ltd.Şti.	19.565.724,50
974	76	Pe-Ga Otomotiv Süspansiyon San .ve Tic.A.Ş.	19.842.061,76
961	20	Pilyem Gıda Tarım Sanayi ve Ticaret A.Ş.	20.030.579,60
681	13	Piramit Golteks İç ve Dış Tic.A.Ş.	27.562.701,94
871	23	Platin Isı Makına Muhendislik Taah.ve Tic.Ltd.Stı.	21.654.609,59
673	1	Polin Dıs Tic.Ltd.Stı.	27.790.580,42
873	122	Polimer Plastik San.ve Tic.A.Ş	21.589.547,80
812	16	Post Halı İth İhr.Ltd.Şti.	23.080.176,69
903	104	Prokon İmalat ve Montaj A.Ş.	21.134.037,21
623	5	Punto Deri San.ve Tic.Ltd.Şti	29.587.186,00
941	18	Rapak San.Ürünleri Dış Ticaret Ltd. Şti.	20.359.224,22
573	73	Reha Teks. Dış Tic.ve San.Ltd. Şti	31.991.685,20
927	57	Remateks Teks.Tic.ve San.A.Ş	20.612.722,94
570	14	Repka Kaucuk San.ve Tic.A.Ş.	32.282.803,12
717	50	Ritaş Paz.İç ve Dış Tic.A.Ş.	25.903.541,74
815	24	Royal Halı İplik Tekstil Mobilya San. ve Tic. A.Ş.	23.028.504,29
567	17	Rüya İç ve Dış Tic.Ltd.Şti.	32.332.062,06
671	72	Sabit Tek.Gıda Hay.İnş.Akaryak Tem.Tur.San.ve Tic.Ltd.Şti.	27.853.125,51
763	38	Samet Kalıp ve Madeni Eşya San ve Tic.A.S.	24.389.575,56
628	96	Samsun Makına Sanayi A.Ş.	29.446.389,57
627	54	Sandoz Grub Sağ.Ür.İlaç.San.ve Tic.A.Ş.	29.454.020,88
618	25	Sanko Teks.İşletmeleri San.ve Tic.A.Ş	29.679.619,11
537	49	Sapro Temizlik Ürünİ.San.ve Tic.A.Ş.	33.844.934,66
647	89	Sarar Giyim Teks.Enerji San. ve Tic.A.Ş.	28.750.056,18
963	68	Sayınlar Gıda Md.San.Tic.Aş.	19.979.198,90
644	7	Sefine Denizcilik Tersanecilik Turizm San. ve Tic. A.Ş.	28.906.552,47
782	49	Selçuk İplik San.ve Tic. A.Ş.	24.071.512,41
640	52	Selva Gıda San.A.Ş.	28.968.405,38
743	96	Senpa Sentetik ve Pamuklu Ent. Giyim San.Tic.ve Turz.A.Ş	25.193.982,25
697	44	Sepa Mensucat San.ve Tic.A.Ş	26.840.250,59
983	158	Ser Teks.Ulusal.Taşım.İnş.Gıda Turz.San.ve Tic.Ltd.Şti.	19.675.971,10
862	120	Serin Dış Tic.Ltd.Şti.	21.833.393,66
593	51	Shell&Turcas Petrol A.Ş.	30.933.273,52
798	54	Sio Otomotive Pazarlama ve Ticaret A.Ş.	23.643.483,06
614	26	Sistem Alüminyum San.ve Tic. A.S.	29.921.777,04
938	134	Sİn Tekstil Moda İnş.ve Turz.San.Tic. A.Ş.	20.401.046,86
919	26	Söğüt Plastik ve Kalıp Sanayi ve Ticaret A.Ş.	20.728.729,94
588	33	Söktaş Dokuma İşletmeleri Sanayi ve Ticaret A.Ş.	31.230.317,64

ALFABETİK SIRALARINA GÖRE İKİNCİ 500 İHRACATÇI FİRMA

2012 Genel Sıralama	2012 Sektörel Sıralama	FİRMA UNVANI	İhracat 2012 (\$)
552	8	Star Gıda Mad. Dış Tic. ve Nakl. Ltd. Şti.	33.211.899,51
808	112	Starteks İth.İhr.İnş.Teks.San.ve Dış Tic.Ltd.Şti.	23.400.716,56
700	62	Subor Boru Sanayi ve Tic.A.Ş.	26.761.440,52
505	63	Suñi Çorap ve Teks.ÜrünL.San. ve Tic.Ltd.Şti	35.870.720,55
642	51	Summa Turizm Yatırımcılık A.Ş.	28.951.685,06
858	77	Sun Pet Ambalaj San.ve Tic.A.Ş	21.894.550,68
980	22	Sunpa Orman Ürünleri Pazarlama San.ve Tic.Ltd.Şti	19.742.976,40
543	37	Surtel Ambalaj Dağıt.San.ve Tic.As.	33.568.725,93
761	66	Süper Film Ambalaj San.ve Tic. A.Ş.	24.398.315,18
682	42	Süper Teks.San.ve Tic.A.Ş	27.540.850,32
575	74	Şahintürkler Teks.San.ve Dış Tic.Ltd.Şti.	31.882.065,36
676	9	Şenpılıç Gıda San. A.Ş.	27.739.159,89
875	26	Talya Dış Tic.Ltd.Şti.	21.564.806,19
725	9	Tat Konserve San. A.Ş.	25.784.323,52
992	69	Tat Makarnaçılık San.Tic.A.Ş.	19.531.018,47
521	64	Tata Steel İstanbul Metal San.ve Tic.A.Ş.	34.612.744,56
508	45	Tayaş Gıda San.ve Tic.A.Ş.	35.237.697,41
569	42	Termikel Dış Ticaret A.Ş.	32.284.126,19
648	8	Tersan Tersanecilik Taşımacılık San.ve Tic.A.Ş.	28.695.578,69
996	67	Tırsan Treyler San.ve Ticaret ve Nakliyat A.S.	19.423.056,19
699	51	Tıyaküler Oto Makinacılık ve Sanayi A.S.	26.764.223,82
506	12	Torun Bakır Alasımları Metal Sanayi ve Ticaret A.S.	35.737.773,72
669	75	Toscelik Profil ve Sac End.A.S	27.912.537,07
742	154	Turan Teks.San.İth.İhr.ve Tic. Ltd.Şti	25.202.887,77
528	13	Turkcan Kuyumculuk Sanayi A.Ş.	34.164.973,20
868	91	Turkuaz Dış Tic.Ltd.Şti	21.697.732,65
973	88	Ub Dış Ticaret A.Ş.	19.875.060,60
576	47	Ulaş Gıda Un Tekstil Nakliyat Tic. ve San A.Ş	31.802.182,21
872	53	Ulusoy Elektrik İml.Taah.ve Tic.A.S.	21.592.428,99
849	57	Unal Kablo Dis.Tic.Ltd.Sti.	22.118.921,04
947	39	Uncular Metal Mad.San.Tic. ve A.Ş.	20.274.630,14
848	21	Unormak Değirmen Makinaları San. ve Tic. Ltd.Şti.	22.129.526,11
517	65	Ünl Dış Tic.Ltd.Şti.	34.746.850,35
822	25	Ürün Tarım Ür.İth.İhr.Ticaret ve Sanayi Ltd.Şti.	22.926.983,47
843	89	vector Otomotiv Tic. Ltd. Sti.	22.199.990,50
783	7	veronica Deri ve Teks.San.Tic. Ltd.Şti	24.044.784,90
556	82	Wavin Tr Plastik Sanayi A.Ş.	33.064.953,70
589	16	Wittur Asansör Sanayi ve Tic. Ltd.Şti.	31.117.816,33
912	59	Yakar Teks.San.ve Tic.Ltd.Şti	20.902.338,92
790	63	Yamakoğlu İnş. Taah. ve Dış. Tic. Ltd. Şti.	23.859.064,39
847	17	Yarenler Dış Tic.Ltd.Şti.	22.130.828,93
778	64	Yaşarteks Tekstil Sanayi Tic. A.Ş.	24.115.211,60
981	84	Yedi İklim İç ve Dış Ticaret Ltd.Şti.	19.722.194,71
604	70	Yek Grup Proje Dış Ticaret Taahhüt Yapı İnşaat Limited Şirketi	30.639.665,67
953	152	Yeni Kayatürk Gıda İnş.Tekstil Tar.İth.İhr.Ürn.San.Tic.Ltd.Ş	20.139.869,26
638	10	Yıldız Gemı ve Mak.San.Tic.A.Ş	28.976.522,86
814	77	Yılmaz Dis.Ticaret Ltd.Sti.	23.055.636,42
902	14	Yılmaz Tar.Ürün.San.ve Tic.A.Ş.	21.149.649,54
792	107	Yns Teks.ve Konf.San.Dış Tic. Ltd.Şti.	23.814.314,91
551	16	Yurtbay Seramik Sanayi ve Ticaret A.Ş.	33.307.320,28
587	86	Zınar Export İmportdış Tic.Ltd Şti	31.233.495,23

* Alfabetik sıralamada araştırmaya katılmayan ve adının açıklanmasını istemeyen firmalar dikkate alınmamıştır.

"EN" LER...
TÜRKİYE'NİN EN
BÜYÜK İLK
1000 İHRACATÇI
FİRMASI

İLK 500
İKİNCİ 500
İHRACATÇI FİRMANIN
KARŞILAŞTIRMALI
VERİLERİ

EN FAZLA İSTİHDAM SAĞLAYANLAR

2012 Genel Sıralama	2012 Sektörel Sıralama	FİRMA UNVANI	İhracat 2012 (\$)	Çalışan Sayısı (Beyaz Yakalı)	Çalışan Sayısı (Mavi Yakalı)	Toplam Çalışan Sayısı
6	2	Arçelik A.Ş.	1.942.193.005,50	2463	13336	15799
2	1	Ford Otomotiv San. A.Ş.	3.198.669.149,25	2379	7314	9693
5	3	Tofaş Türk Otomobil Fab. A.Ş.	1.949.527.264,20	1247	6164	7411
618	25	Sanko Teks.İşletmeleri San. ve Tic. A.Ş	29.679.619,11	795	6552	7347
84	16	Eregli Demir ve Çelik Fabrikaları. Tic. A.Ş.	150.336.227,97	1900	4796	6696
3	2	Oyak-Renault Otomobil Fab. A.Ş.	3.152.967.150,14	1308	4805	6113
49	16	Delphi Automotive Systems Ltd. Şti.	224.007.268,43	295	5701	5996
27	8	İskenderun Demir ve Çelik A.Ş.	410.849.261,24	1087	4686	5773
231	5	Makina ve Kıyma Endüstri Kurumu	67.203.956,15	2479	3094	5573
14	5	Bosch San. ve Tic. A.Ş	854.761.117,33	855	4441	5296
17	3	Bsh Ev Aletleri San. ve Tic. A.Ş	762.618.627,50	1865	3172	5037
21	7	Mercedes-Benz Türk A.Ş.	564.167.201,24	1300	3700	5000
128	21	Aselsan Elektronik Sanayi ve Ticaret A.Ş.	109.625.294,95	3418	1299	4717
182	57	Tekfen İnş. ve Tesisat A.Ş	84.956.378,96	1840	2,670	4,510
1	1	Türkiye Petrol Rafinerileri A. Ş.	5.042.507.649,95	949	3409	4358
41	1	Tusaş Türk Havacılık ve Uzay San.A.Ş.	250.575.116,53	1964	2207	4171
15	3	Eti Maden İşletmeleri Gen. Mud.	778.185.536,96	1482	2301	3783
8	2	İçdaş Çelik Enerji Tersane ve Ulaşım Sanayi A.Ş.	1.228.574.126,13	407	3205	3612
987	99	Kardemir Karabük Demir Çelik Sanayi ve Ticaret A.Ş.	19.579.702,04	495	3091	3586
139	25	Toprak Mahsulleri Ofisi Bölge Müdürlüğü	101.682.912,51	3209	322	3531

* Adının açıklanmasını istemeyen ve araştırmaya katılmayan firmalar dikkate alınmamıştır.

EN KARLI ŞİRKETLER

2012 Genel Sıralama	2012 Sektörel Sıralama	FİRMA UNVANI	İhracat 2012 (\$)	2012 İç Satış Tutarı (TL)	2012 Vergi Öncesi Dönem Karı (TL)
1	1	Türkiye Petrol Rafinerileri A. Ş.	5.042.507.649,95	33.714.025.597,00	1.183.500.410,00
2	1	Ford Otomotiv San. A.S.	3.198.669.149,25	3.831.605.158,00	641.582.558,00
5	3	Tofaş Türk Otomobil Fab. A.Ş.	1.949.527.264,20	3.216.906.902,95	536.393.865,90
21	7	Mercedes-Benz Türk A.Ş.	564.167.201,24	5.239.715.778,00	439.039.723,00
598	3	Anadolu Efes Biraçılık Ve Malt. Sanayi A.Ş	30.799.989,73	3.330.440.174,00	354.897.086,00
32	1	Türk Traktor Ve Ziraat Mak.A.Ş	350.174.062,24	1.362.643.140,00	318.150.965,00
38	1	Çayeli Bakır İşletmeleri A.Ş.	290.404.174,85	153.589,48	254.205.618,53
128	21	Aselsan Elektronik Sanayi Ve Ticaret A.Ş.	109.625.294,95	1.092.666.028,00	244.902.216,00
3	2	Oyak-Renault Otomobil Fab.A.S.	3.152.967.150,14	1.903.854.205,67	241.740.423,75
987	99	Kardemir Karabük Demir Çelik Sanayi Ve Ticaret A.Ş.	19.579.702,04	1.532.865.588,00	230.655.144,00
17	3	Bsh Ev Aletleri San.Ve Tic.A.Ş	762.618.627,50	2.026.800.026,00	210.674.549,00
41	1	Tusaş Türk Havacılık Ve Uzay San.A.Ş.	250.575.116,53	455.161.600,22	209.611.535,00
6	2	Arçelik A.Ş.	1.942.193.005,50	4.814.840.851,00	209.606.787,00
224	4	Roketsan Roket San. Ve Tic.A.Ş.	70.461.160,51	284.084.357,00	189.572.680,00
559	103	Aygaz A.Ş.	32.852.891,80	4.666.775.498,00	170.058.084,00
141	11	Gemlik Gubre Sanayii A.S.	100.692.918,16	457.078.636,52	164.760.846,26
175	8	Poyraz Poyraz Fındık Entegre San.Ve Tic.A.Ş.	87.160.580,02	49.346.779,76	160.993.911,55
319	6	Akçansa Çimento San.Ve Tic.A.Ş.	52.010.653,26	815.953.104,00	156.165.842,00
162	4	Çimsa Çimento Sanayi Ve Ticaret A.Ş.	91.858.555,01	649.918.062,00	151.816.226,00
593	51	Shell&Turas Petrol A.S.	30.933.273,52	14.695.073,00	146.968.941,00

* Adının açıklanmasını istemeyen ve araştırmaya katılmayan firmalar dikkate alınmamıştır.

* İç satış ve karlılık verilerinde firma beyanları esas alınmıştır.

SIRALAMADA EN HIZLI YÜKSELENLER

2012 Genel Sıralama	2011 Genel Sıralama	Sıralama Değişimi	FİRMA UNVANI	İhracat 2012 (\$)
440	974	534	Teksis Teks.Ürünİ.Paz.A.Ş	40.605.775,37
145	595	450	Dicle Gıda ve Tarım Ürünleri San.ve Tic.Ltd.Şti.	99.160.976,48
521	958	437	Tata Steel İstanbul Metal San.ve Tic.A.Ş.	34.612.744,56
571	987	416	Medmar Mermer Madencilik San. ve Tic.A.Ş.	32.118.330,55
247	662	415	Katmerciler Aracustu Ekipman San.ve Tic.A.Ş.	62.703.443,41
400	808	408	Baykan Dış Tic.Ltd.Şti	43.389.049,71
128	527	399	Aselsan Elektronik Sanayi ve Ticaret A.Ş.	109.625.294,95
326	719	393	Venüs Giyim San.ve Tic.A.Ş.	51.274.183,16
389	781	392	Haz Gıda Pazarlama İç ve Dış Tic.Ltd.Şti.	44.506.879,90
417	806	389	Kumeks Dış Tic. ve Turizm A.Ş.	42.121.501,88
543	928	385	Surtel Ambalaj Dağıt.San.ve Tic.As.	33.568.725,93
646	996	350	Modavizyon Teks.San.ve Tic.A.Ş	28.766.755,26
627	955	328	Sandoz Grub Sağ.Ür.İlaç.San.ve Tic.A.Ş.	29.454.020,88
607	934	327	Berke Plastik San.ve Tic.A.Ş.	30.438.118,57
597	917	320	Anteks Antalya Tekstil San. ve Tic. A.Ş.	30.811.810,60
245	558	313	Uçak Kardeşler Gıda Seracılık Uluslararası Nakliye Plastik Sanayi ve Ticaret Limited Şirketi	63.093.379,84
53	365	312	Ozkan Demir Çelik Sanayii A.Ş.	213.750.467,35
487	798	311	Özkaplan Karpit İç ve Dış Tic. Ltd.Şti.	37.049.123,62
466	776	310	Yarıs Kabin San.ve Tic.A.Ş.	38.887.146,80
329	629	300	Anadolu Isuzu Otom.San.ve Tic. A.Ş	50.843.495,04

* Adının açıklanmasını istemeyen ve araştırmaya katılmayan firmalar dikkate alınmamıştır.

İHRACATI EN HIZLI YÜKSELENLER

2012 Genel Sıralama	2012 Sektörel Sıralama	FİRMA UNVANI	İhracat 2011 (\$)	İhracat 2012 (\$)	İhracat Değişim (%)
53	13	Ozkan Demir Çelik Sanayii A.Ş.	45.381.909,07	213.750.467,35	371
128	21	Aselsan Elektronik Sanayi ve Ticaret A.Ş.	33.309.099,00	109.625.294,95	229
145	9	Dicle Gıda ve Tarım Ürünleri San.ve Tic.Ltd.Şti.	30.336.906,03	99.160.976,48	227
87	3	Cvs Makina İnş. San. ve Tic.A.Ş.	50.568.726,59	149.186.954,20	195
75	1	Altınbas Kuyumculuk İthalat İhracat Sanayi ve Ticaret A.Ş.	57.336.691,54	159.033.809,89	177
111	22	Metal Market Dış Tic A.Ş.	49.819.176,58	123.228.969,09	147
167	12	Dorçe Prefabrik Yapı ve İnşaat A.Ş.	37.430.004,76	89.750.615,71	140
139	25	Toprak Mahsulleri Ofisi Bölge Müdürlüğü	42.728.985,33	101.682.912,51	138
247	31	Katmerciler Aracustu Ekipman San.ve Tic.A.Ş.	27.189.696,77	62.703.443,41	131
440	23	Teksis Teks.Ürünİ.Paz.A.Ş	18.834.360,65	40.605.775,37	116
210	4	Onsa Mücevherat İmalatı ve Dış Tic.A.Ş.	36.359.277,35	75.378.485,69	107
326	33	Venüs Giyim San.ve Tic.A.Ş.	24.934.948,65	51.274.183,16	106
101	5	Beşler Gıda ve Kimya A.Ş.	63.705.895,07	130.793.839,83	105
95	18	Mmk Metalurji San.Tic.ve Liman İşletmeciliği A.Ş.	67.297.814,42	137.860.648,08	105
136	28	Erciyas Çelik Boru Sanayi A.Ş	53.881.954,82	106.069.442,51	97
245	3	Uçak Kardeşler Gıda Seracılık Uluslararası Nakliye Plastik Sanayi ve Ticaret Limited Şirketi	32.056.107,29	63.093.379,84	97
233	16	Oba Food Gıda San.Tic.A.Ş.	33.940.949,03	65.744.043,78	94
400	43	Baykan Dış Tic.Ltd.Şti	22.607.038,14	43.389.049,71	92
389	37	Haz Gıda Pazarlama İç ve Dış Tic.Ltd.Şti.	23.569.263,15	44.506.879,90	89
417	17	Kumeks Dış Tic. ve Turizm A.Ş.	22.651.933,60	42.121.501,88	86

* Adının açıklanmasını istemeyen ve araştırmaya katılmayan firmalar dikkate alınmamıştır.

2012 YILINDA EN FAZLA YATIRIM SAĞLAYANLAR

2012 Genel Sıralama	2012 Sektörel Sıralama	FİRMA UNVANI	İhracat 2012 (\$)	2012 Yatırım (TL)
2	1	Ford Otomotiv San. A.Ş.	3.198.669.149,25	935.748.290,00
3	2	Oyak-Renault Otomobil Fab. A.Ş.	3.152.967.150,14	374.799.560,00
987	99	Kardemir Karabük Demir Çelik Sanayi ve Ticaret A.Ş.	19.579.702,04	334.957.800,00
669	75	Toşçelik Profil ve Sac End. A.Ş.	27.912.537,07	286.784.060,58
6	2	Arçelik A.Ş.	1.942.193.005,50	279.672.813,26
222	11	Asas Alüminyum Sanayi ve Ticaret A.Ş.	70.493.545,46	219.563.658,00
5	3	Tofaş Türk Otomobil Fab. A.Ş.	1.949.527.264,20	198.160.739,06
54	11	Brisa Bridgestone Sabancı Lastik Sanayi ve Ticaret A.Ş.	213.434.729,90	181.923.000,00
27	8	İskenderun Demir ve Çelik A.Ş.	410.849.261,24	181.522.415,00
200	15	Köksan Pet ve Plastik Amb. San. ve Tic. A.Ş.	78.732.247,31	151.374.753,87
21	7	Mercedes-Benz Türk A.Ş.	564.167.201,24	137.466.584,82
17	3	Bsh Ev Aletleri San. ve Tic.A.Ş	762.618.627,50	119.522.000,00
15	3	Eti Maden İşletmeleri Gen. Mud.	778.185.536,96	118.772.555,00
41	1	Tusaş Türk Havaçılık ve Uzay San. A.Ş.	250.575.116,53	115.238.829,00
22	5	İzmir Demir Çelik Sanayi A.Ş.	524.613.559,85	102.894.472,00
162	4	Çimsa Çimento Sanayi ve Ticaret A.Ş.	91.858.555,01	97.492.736,00
128	21	Aselsan Elektronik Sanayi ve Ticaret A.Ş.	109.625.294,95	95.399.761,00
10	4	Toyota Otomotiv San. Türkiye A.Ş.	1.162.817.442,81	92.500.000,00
150	1	Merinos Halı San. ve Tic. A.Ş.	97.123.942,26	91.106.000,00
141	11	Gemlik Gübre Sanayii A.Ş.	100.692.918,16	86.393.000,00

* Adının açıklanmasını istemeyen ve araştırmaya katılmayan firmalar dikkate alınmamıştır.

2013 YILINDA EN FAZLA YATIRIM PLANLAYANLAR

2012 Genel Sıralama	2012 Sektörel Sıralama	FİRMA UNVANI	İhracat 2012 (\$)	2013 Yatırım (TL)
2	1	Ford Otomotiv San. A.Ş.	3.198.669.149,25	1.041.000.000,00
5	3	Tofaş Türk Otomobil Fab. A.Ş.	1.949.527.264,20	438.448.430,00
987	99	Kardemir Karabük Demir Çelik Sanayi ve Ticaret A.Ş.	19.579.702,04	425.817.400,00
129	6	Eti Alüminyum A.Ş.	109.432.018,47	350.000.000,00
6	2	Arçelik A.Ş.	1.942.193.005,50	342.542.461,46
15	3	Eti Maden İşletmeleri Gen. Mud.	778.185.536,96	305.000.000,00
3	2	Oyak-Renault Otomobil Fab. A.Ş.	3.152.967.150,14	279.643.000,00
458	40	Bagfas Bandırma Gübre Fabrikaları A.Ş.	39.638.219,37	209.000.000,00
13	2	Petkim Petrokimya Holding A.Ş.	966.095.820,72	204.918.300,00
222	11	Asas Alüminyum Sanayi ve Ticaret A.Ş.	70.493.545,46	200.000.000,00
27	8	İskenderun Demir ve Çelik A.Ş.	410.849.261,24	190.475.161,00
86	4	Şölen Çikolata Gıda San. ve Tic. A.Ş.	149.279.123,02	189.523.686,73
231	5	Makina ve Kimya Endüstri Kurumu	67.203.956,15	179.600.000,00
128	21	Aselsan Elektronik Sanayi ve Ticaret A.Ş.	109.625.294,95	170.833.087,00
115	21	Karsan Otomotiv San. ve Tic. A.Ş.	120.736.880,79	150.600.000,00
767	23	Demir Export A.Ş.	24.256.739,41	150.000.000,00
224	4	Roketsan Roket San. ve Tic. A.Ş.	70.461.160,51	149.000.000,00
319	6	Akçansa Çimento San. ve Tic. A.Ş.	52.010.653,26	145.764.744,00
54	11	Brisa Bridgestone Sabancı Lastik Sanayi ve Ticaret A.Ş.	213.434.729,90	133.148.000,00
17	3	Bsh Ev Aletleri San. ve Tic. A.Ş.	762.618.627,50	115.340.000,00

* Adının açıklanmasını istemeyen ve araştırmaya katılmayan firmalar dikkate alınmamıştır.

SEKTÖRLERE GÖRE TOPLAM İHRACAT - İLK 500

Sektörler	Dış Satış (ABD \$)					
	2007	2008	2009	2010	2011	2012
1-TARIM	3.725.115.403	3.875.629.483	4.800.927.846	5.956.690.235	6.781.338.617	8.157.969.918
Bitkisel Ürünler	3.272.047.144	3.262.616.876	4.141.808.070	4.886.247.155	5.863.363.777	6.830.129.781
Hayvansal Ürünler	163.968.117	201.107.687	111.884.163	182.163.196	357.593.462	384.143.193
Ağaç ve Orman Ürünleri	289.100.142	411.904.919	547.235.613	888.279.884	560.381.379	943.696.944
2-SANAYİ	56.161.960.952	65.125.279.279	44.960.971.100	55.591.640.909	66.752.697.723	66.162.397.076
Tarıma Dayalı İşlenmiş Ürünler	4.887.433.557	3.838.112.636	3.315.168.500	2.998.424.638	3.401.130.939	3.448.873.682
Kimyevi Maddeler ve Mamulleri	6.979.639.020	10.442.596.914	4.883.344.200	7.535.376.888	9.440.717.830	10.229.864.919
Sanayi Mamulleri	44.294.888.375	50.844.569.729	36.762.458.400	45.057.839.383	53.910.848.954	52.483.658.475
3-MADENCİLİK	2.185.913.398	1.907.982.403	1.045.370.980	1.413.813.305	1.152.927.760	986.648.207
4-TOPLAM	62.072.989.753	70.908.891.164	50.807.269.926	62.962.144.449	74.686.964.101	75.307.015.201

SEKTÖRLERE GÖRE TOPLAM İHRACAT - İKİNCİ 500

Sektörler	Dış Satış (ABD \$)					
	2007	2008	2009	2010	2011	2012
1-TARIM	1.630.909.625	1.738.056.429	1.355.107.383	1.970.547.417	2.418.116.185	2.124.129.592
Bitkisel Ürünler	1.291.894.841	1.514.602.140	1.100.233.300	1.567.566.122	1.905.391.003	1.432.229.428
Hayvansal Ürünler	86.961.135	94.410.303	130.807.141	163.228.308	258.911.199	362.223.044
Ağaç ve Orman Ürünleri	252.053.649	129.043.986	124.066.942	2.397.520.987	253.813.982	329.677.121
2-SANAYİ	5.842.032.920	6.309.047.083	5.738.349.635	7.512.231.967	9.649.634.520	10.248.836.713
Tarıma Dayalı İşlenmiş Ürünler	1.277.530.515	1.286.193.920	1.081.989.470	1.299.214.837	1.589.123.511	1.424.754.070
Kimyevi Maddeler ve Mamulleri	573.139.807	617.474.588	643.334.225	1.078.094.594	1.231.450.196	1.176.185.212
Sanayi Mamulleri	3.991.362.598	4.405.378.575	4.013.025.940	5.134.922.536	6.829.060.812	7.647.897.431
3-MADENCİLİK	547.771.893	559.916.567	416.651.484	455.936.316	453.346.939	540.639.271
4-TOPLAM	8.020.714.438	8.607.020.080	7.510.108.502	9.938.715.700	12.521.097.643	12.913.605.576

SEKTÖRLERE GÖRE TOPLAM PERSONEL ORTALAMASI - İLK 500

Sektörler	Personel Sayısı Ortalaması					
	2007	2008	2009	2010	2011	2012
1-TARIM	588	520	409	483	672	454
Bitkisel Ürünler	624	530	374	455	544	394
Hayvansal Ürünler	183	155	441	970	568	593
Ağaç ve Orman Ürünleri	634	577	545	526	903	550
2-SANAYİ	711	590	690	767	668	842
Tarıma Dayalı İşlenmiş Ürünler	547	519	461	548	491	575
Kimyevi Maddeler ve Mamulleri	985	1.056	848	798	726	888
Sanayi Mamulleri	718	513	719	791	788	875
3-MADENCİLİK	309	349	649	266	316	347
4-TOPLAM	752	667	628	704	619	757

SEKTÖRLERE GÖRE TOPLAM PERSONEL ORTALAMASI - İKİNCİ 500

Sektörler	Personel Sayısı Ortalaması					
	2007	2008	2009	2010	2011	2012
1-TARIM	352	188	158	250	528	309
Bitkisel Ürünler	374	156	137	175	333	216
Hayvansal Ürünler	145	424	341	717	959	630
Ağaç ve Orman Ürünleri	305	300	161	344	292	256
2-SANAYİ	502	293	278	310	340	354
Tarım Dayalı İşlenmiş Ürünler	433	303	323	350	313	319
Kimyevi Maddeler ve Mamulleri	721	499	380	394	359	453
Sanayi Mamulleri	494	212	247	284	347	346
3-MADENCİLİK	286	187	271	189	195	185
4-TOPLAM	506	257	251	294	400	339

SEKTÖRLERE GÖRE KAPASİTE KULLANIMI - İLK 500

Sektörler	Kapasite Kullanım Ortalaması (%)					
	2007	2008	2009	2010	2011	2012
1-TARIM	71,0	72,0	76,0	78,0	81,8	71,5
Bitkisel Ürünler	69,0	70,9	75,5	76,0	73,1	70,0
Hayvansal Ürünler	81,0	87,5	82,8	75,0	85,0	85,5
Ağaç ve Orman Ürünleri	92,0	76,8	80,5	91,0	87,3	82,2
2-SANAYİ	81,0	77,0	72,0	78,0	80,1	76,6
Tarım Dayalı İşlenmiş Ürünler	83,0	80,3	74,7	83,0	84,5	83,1
Kimyevi Maddeler ve Mamulleri	81,0	73,5	71,4	80,0	77,4	81,0
Sanayi Mamulleri	81,0	76,6	71,6	77,0	78,3	75,0
3-MADENCİLİK	86,0	77,6	71,3	83,0	80,2	87,2
4-TOPLAM	80,0	77,1	73,0	78,0	80,8	75,8

SEKTÖRLERE GÖRE KAPASİTE KULLANIMI - İKİNCİ 500

Sektörler	Kapasite Kullanım Ortalaması (%)					
	2007	2008	2009	2010	2011	2012
1-TARIM	75,0	70,0	72,0	72,0	72,9	75,5
Bitkisel Ürünler	71,0	68,5	71,4	71,0	67,0	71,2
Hayvansal Ürünler	97,0	76,7	86,8	69,0	74,4	82,5
Ağaç ve Orman Ürünleri	86,0	82,5	60,9	82,0	77,3	85,5
2-SANAYİ	81,0	75,0	72,0	76,0	74,9	75,7
Tarım Dayalı İşlenmiş Ürünler	83,0	79,4	80,2	82,0	76,7	80,9
Kimyevi Maddeler ve Mamulleri	78,0	74,9	71,2	77,0	71,2	70,5
Sanayi Mamulleri	81,0	70,6	69,8	75,0	76,8	75,5
3-MADENCİLİK	77,0	90,0	74,9	87,0	78,6	71,4
4-TOPLAM	80,0	74,8	72,1	76,0	73,9	75,5

SEKTÖRLERE GÖRE ELEKTRİK TÜKETİMİ - İLK 500

Sektörler	Elektrik Tüketimi Ortalaması (Kwh)					
	2007	2008	2009	2010	2011	2012
1-TARIM	12.272.872	16.260.262	11.123.983	17.555.310	36.193.043	26.054.554
Bitkisel Ürünler	8.011.514	7.472.743	7.367.810	8.968.058	6.262.734	8.205.178
Hayvansal Ürünler	4.495.211	10.970.501	25.457.668	3.889.738	7.203.719	11.026.074
Ağaç ve Orman Ürünleri	59.840.617	69.241.374	57.112.410	86.978.803	95.112.677	58.932.410
2-SANAYİ	66.079.571	93.471.675	86.782.053	71.063.134	67.564.383	81.131.112
Tarıma Dayalı İşlenmiş Ürünler	54.326.584	24.611.098	74.906.166	49.851.395	52.893.326	75.845.301
Kimyevi Maddeler ve Mamulleri	128.900.872	86.361.796	202.918.160	83.981.086	80.361.466	86.480.610
Sanayi Mamulleri	60.025.896	133.350.650	69.348.998	70.706.107	69.438.357	103.516.585
3-MADENCİLİK	86.423.159	57.607.511	49.478.232	39.448.715	37.677.609	51.025.664
4-TOPLAM	57.869.570	61.572.403	67.006.471	59.246.378	51.878.713	52.737.110

SEKTÖRLERE GÖRE ELEKTRİK TÜKETİMİ - İKİNCİ 500

Sektörler	Elektrik Tüketimi Ortalaması (Kwh)					
	2007	2008	2009	2010	2011	2012
1-TARIM	11.099.272	56.391.292	30.950.930	8.836.052	45.643.196	22.222.302
Bitkisel Ürünler	8.408.000	3.741.480	3.418.363	4.451.501	70.075.541	6.690.174
Hayvansal Ürünler	2.462.139	17.776.653	16.387.683	23.911.439	38.960.461	17.594.202
Ağaç ve Orman Ürünleri	33.359.650	49.252.317	2.785.556	22.580.535	27.893.587	42.382.530
2-SANAYİ	15.025.892	26.791.934	17.346.652	13.562.840	17.546.657	18.508.550
Tarıma Dayalı İşlenmiş Ürünler	23.966.491	18.259.702	19.545.511	26.503.930	18.095.155	17.675.058
Kimyevi Maddeler ve Mamulleri	12.599.833	8.968.002	59.349.992	13.885.327	24.183.728	13.678.908
Sanayi Mamulleri	12.668.423	43.836.198	7.291.828	10.560.606	10.361.090	24.171.683
3-MADENCİLİK	26.331.132	6.414.771	17.193.651	5.432.327	35.383.170	7.606.136
4-TOPLAM	15.087.651	20.114.888	21.799.704	12.376.050	31.594.927	16.112.329

İLK VE İKİNCİ 500 BÜYÜK İHRACATÇI FİRMALARIN ORTALAMA PERSONEL SAYILARI

	2007	2008	2009	2010	2011	2012
İLK 500	752	702	645	704	694	734
İKİNCİ 500	260	257	272	294	353	328

İLK VE İKİNCİ 500 BÜYÜK İHRACATÇI FİRMA LİSTELERİNİN TOPLAM İHRACATA ORANLARI

	2007	2008	2009	2010	2011	2012
İLK 500	63.869.241.495,00	78.276.661.000,00	54.270.495.697,91	63.097.782.963,00	74.686.964.100,52	75.307.015.200,83
İLK 500 ORAN(%)	60,30	61,40	53,40	55,40	55,50	49,59
İKİNCİ 500	9.459.611.771,00	10.898.276.000,00	9.265.585.987,12	10.746.888.847,00	12.521.097.642,73	12.913.605.576,07
İKİNCİ 500 ORAN(%)	8,90	8,50	9,10	9,40	9,30	8,50
İLK 1000	73.828.853.266,00	89.174.937.000,00	63.536.081.685,03	73.844.671.810,00	87.208.061.743,25	88.220.620.776,90
İLK 1000 ORAN	69,20	69,90	62,50	64,80	64,80	58,09
TOPLAM İHRACAT	105.925.486.000,00	127.498.828.000,00	101.629.000.000,00	113.979.451.826,00	134.906.869.000,00	151.860.846.000,00

İLK 1000 İHRACATÇI FİRMA ARASINDA YABANCI SERMAYELİ FİRMALARIN ORANI

(Adet)	2007	2008	2009	2010	2011	2012
YABANCI SERMAYELİ	158	144	148	170	151	168
TOPLAM*	910	851	873	885	962	863
Oran	17,4	16,9	17,0	16,7	15,4	19,5

* Sermaye yapısını açıklayan firmalar arasında hesaplanmıştır.

ÜÇ DEĞİŞİK KONUMDAKİ FİRMALARIN İHRACAT TUTARLARININ İLK 1000 İÇİNDEKİ ORANLARI (%)

*Firmanın Konumu	2007	2008	2009	2010	2011	2012
Üretici ihracatçı	68,7	75,0	75,7	69,2	69,0	67,98
Grup dış ticaret firması	18,8	16,5	17,7	17,7	20,6	21,04
Dış ticaret şirketi (sektörel ya da sermaye)	12,5	8,6	6,6	13,1	10,4	10,98
Toplam	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,00

* Firma statüsünün belirlenmesinde firma beyanları dikkate alınmıştır.

İLK 1000 İHRACATÇI FİRMANIN BÖLGELERE GÖRE DAĞILIMI

	2007	2008	2009	2010	2011	2012
MARMARA	654	632	610	601	614	595
EGE	126	130	129	136	118	123
GÜNEYDOĞU ANADOLU	48	62	72	70	83	81
İÇ ANADOLU	72	78	83	82	76	89
AKDENİZ	60	59	72	70	69	66
KARADENİZ	32	31	30	31	34	32
DOĞU ANADOLU	8	8	4	10	6	14

İLK 1000 İHRACATÇI FİRMANIN SEKTÖRLERE GÖRE İHRACAT DAĞILIMI (\$)

Sektörler	2007	2008	2009	2010	2011	2012
1-TARIM	5.738.483.773	5.613.685.911	6.156.035.940	7.927.237.652	9.199.454.802	10.282.099.511
Bitkisel Ürünler	7.946.400.130	4.777.219.016	5.242.041.380	6.453.813.277	7.768.754.780	8.262.359.209
Hayvansal Ürünler	250.929.852	295.517.990	242.692.005	345.391.504	616.504.661	746.366.237
Ağaç ve Orman Ürünleri	541.153.791	540.948.905	671.302.555	1.128.032.872	814.195.361	1.273.374.065
2-SANAYİ	59.453.565.627	71.450.286.520	50.671.461.000	63.785.694.321	76.402.332.242	76.411.233.789
Tarım Dayalı İşlenmiş Ürünler	6.149.288.630	5.124.306.556	4.397.157.980	4.297.639.475	4.990.254.449	4.873.627.752
Kimyevi Maddeler ve Mamulleri	7.552.778.820	11.060.071.051	5.526.678.420	8.613.471.483	10.672.168.027	11.406.050.131
Sanayi Mamulleri	45.751.498.177	55.265.908.913	40.747.624.600	50.874.583.364	60.739.909.766	60.131.555.907
3-MADENCİLİK	2.733.685.290	2.467.898.971	1.462.022.480	1.869.749.620	1.606.274.699	1.527.287.477
4-TOPLAM	67.925.734.690	79.531.871.402	63.536.081.685	73.582.681.594	87.208.061.743	88.220.620.777

İLK VE İKİNCİ 500 BÜYÜK İHRACATÇI FİRMANIN ORTALAMA KARLILIK ORANLARI (%)

	2007	2008	2009	2010	2011	2012
İLK 500	7,55	5,35	8,08	7,48	5,22	6,35
İKİNCİ 500	6,03	4,90	6,93	4,90	5,52	5,82

* Araştırmaya katılmayan firmalar dikkate alınmamıştır.

YIL SONU DOLAR KURU ORTALAMASI

İlk 500	1,8343
İkinci 500	1,8371

*Dolar kuru ile ilgili tahminlerini paylaşan firmalar dikkate alınmıştır

2012 İLK 1000 İHRACATÇI FİRMANIN AR-GE PROFİLİ

	Ar-Ge Merkezi Olan Firma Sayısı (Adet)	Ortalama Ar-Ge Çalışanı Sayısı (%)	2012 Yılında Ar-Ge'ye Yapılan Harcama Tutarı (TL)	2012 yılında Ar-Ge'ye Yapılan Harcama Tutarının Toplam Cirodan Aldığı Pay (%)	2013 Yılı Ar-Ge'ye Ayrılacak Tutar (TL)
İlk 500	109	81	1.815.800.039,22	1,51	1.731.727.031,40
İkinci 500	79	20	137.261.488,55	1,47	1.393.372.174,92

*Ar-Ge yapısı ile ilgili bilgi veren firmalar dikkate alınmıştır.

2012 İLK 1000 İHRACATÇI FİRMANIN KULLANDIĞI DEVLET TEŞVİKLERİ

Teşvik Türü	İlk 500		İkinci 500	
	Adet	Toplam Teşvik Miktarı İçindeki Oranı (%)	Adet	Toplam Teşvik Miktarı İçindeki Oranı (%)
Tasarım	19	0,72	44	2,24
Teknoloji	50	1,9	47	2,39
Ar-Ge	276	10,53	281	14,3
İstihdam	851	32,48	379	19,29
Tanıtım	109	4,16	258	13,13
Fuar	416	15,87	427	21,74
Pazarlama	274	9,42	144	7,33
Diğer	625	23,85	384	19,55

*Devlet teşvikleri ile ilgili bilgi veren firmalar dikkate alınmıştır.

YILLARA GÖRE KAPASİTE KULLANIM ORANLARI

	2012 Yılı Kapasite kullanımı (Firma Adet)	2013 Yılı İçinde Planlanan Kapasite Arttırımı (Firma Adet)	2014 Yılı İçinde Planlanan Kapasite Arttırımı (Firma Adet)	2014 veya Daha Sonraki Yıllar İçinde Planlanan Kapasite Arttırımı (Firma Adet)
%100-91	119	9	4	4
%90-81	124	7	4	1
%80-71	117	3	1	4
%70-61	78	0	1	0
%60-51	37	2	2	1
%50 ve altında	42	186	153	111

*Üretici ihracatçı firmalar dikkate alınmıştır.

SERMAYE YAPISINA GÖRE İLK 1000 İHRACATÇI FİRMA

	2011		2012	
	Firma Sayısı	Toplam Firma Sayısına Oranı (%)	Firma Sayısı	Toplam Firma Sayısına Oranı (%)
Yabancı Sermayeli (%100)	67	7,90	72	8,34
Özel Sermayeli (%100)	676	79,71	689	79,83
Kamu Sermayeli (%100)	6	0,70	5	0,57
Özel-Yabancı Sermaye Ortaklı **	95	11,20	17	1,96
Kamu-Yabancı Sermaye Ortaklı**	4	0,47	80	9,26
TOPLAM*	848	100,00	863	100

* Sermaye yapısını açıklayan firmalar arasında hesaplanmıştır

** Sermaye yapısındaki payına bakılmaksızın hesaplanmıştır.

İLK 1000 İHRACATÇI FİRMANIN İLLERE GÖRE DAĞILIMI

İL	2007	2008	2009	2010	2011	2012
ADANA	15	15	15	17	17	22
ADİYAMAN	1					
AFYON	1	2	3	4	3	3
AKSARAY	1	1	1	1	2	1
AMASYA	1					
ANKARA	42	48	52	47	45	50
ANTALYA	9	7	7	9	10	8
ARTVİN	1	1	1	1		1
AYDIN	8	8	10	7	6	8
BALIKESİR	4	4	5	5	7	6
BATMAN	1					
BİLECİK						1
BOLU				1	1	1
BURDUR	2	1	1	2	1	1
BURSA	57	55	52	55	48	44
ÇANAKKALE	1	1				1
ÇORUM		1			1	
DENİZLİ	29	28	22	27	23	24
DİYARBAKIR	1	1	1	2	1	1
DÜZCE		1				
EDİRNE	1	2	2		1	1
ELAZIĞ	1					
ERZURUM		1				
ESKİŞEHİR	7	7	8	8	10	11
GAZİANTEP	33	48	49	52	63	71
GİRESUN	2	2	2	2	2	2
HAKKARİ	2	2	5	5	3	4
HATAY	17	16	23	18	17	13
İĞDIR	1	1	1	1	1	
ISPARTA	1	2	1	2	2	2
İÇEL	11	13	17	14	13	
İSTANBUL	535	503	492	484	475	464
İZMİR	63	65	67	66	66	61
KAHRAMANMARAŞ	6	5	8	6	8	8
KARABÜK		1	1	2	4	3
KARAMAN	3	4	4	4	3	5
KASTAMONU	1	1	1		1	
KAYSERİ	12	11	11	12	10	14
KIRKLARELİ		2	2	1	1	2
KIRŞEHİR	1	1	1	1	1	1
KOCAELİ	41	47	41	44	62	56
KONYA	5	5	6	6	4	6
KÜTAHYA	4	4	4	5	3	3
MALATYA	3	4	3	4	2	
MANİSA	16	18	20	20	14	20
MARDİN	4	4	7	7	10	9
MERSİN						10
MUĞLA	4	5	3	3	3	4
NEVŞEHİR					1	
NİĞDE	1	1				
ORDU	6	3	4	3	2	2

İL	2007	2008	2009	2010	2011	2012
OSMANIYE				1	1	2
RİZE	1	2	3	2	2	2
SAKARYA	6	8	5	6	8	8
SAMSUN	5	5	6	5	7	8
SİVAS				2		1
ŞANLIURFA	2	2	2	1		
ŞIRNAK	6	7	8	8	9	10
TEKİRDAĞ	9	9	11	12	12	10
TRABZON	11	10	9	11	11	10
UŞAK						
VAN	1					
YALOVA						2
ZONGULDAK	4	4	3	3	3	3

2012 İLK 1000 İHRACATÇI FİRMANIN TANITIM VE PAZARLAMA VERİLERİ

	Cironun Yurtiçi Tanıtım ve Pazarlamaya Ayrılma Oranı (%)	Cironun Yurtdışı Tanıtım ve Pazarlamaya Ayrılma Oranı (%)
İlk 500	2,62	2,49
İkinci 500	2,90	3,61

*Tanıtım ve pazarlama verilerini paylaşan firmalar dikkate alınmıştır.

2012 İLK 1000 İHRACATÇI FİRMANIN MARKA TESCİL VERİLERİ

	Firma Bünyesinde Yer Alan Tescilli Marka Sayısı	2012 Yılında Tescillenen Marka Sayısı	2012 Yılında Tescillenen Uluslararası Marka Sayısı
İlk 500	8.253	743	3.354
İkinci 500	4.560	443	1.820

*Marka tescil verilerini paylaşan firmalar dikkate alınmıştır.

2012 İLK 1000 İHRACATÇININ AR-GE DESTEK KULLANIM VERİLERİ

	Adet	Oran (%)
TÜBİTAK	111	61,33
KOSGEB	9	4,97
Ekonomi Bakanlığı	23	12,70
Diğer Ar-Ge Destek Türleri	38	21,00

*Ar-Ge yapısı ile ilgili bilgi veren firmalar dikkate alınmıştır.

2012 İLK 1000 İHRACATÇI FİRMANIN FUAR KATILIM VERİLERİ

	2012 Yılında Katıldığı Yurtiçi Fuar Sayısı	2012 Yılında Katıldığı Yurtdışı Fuar Sayısı	Toplam Fuar Katılımı İçinde Yurtdışı Fuar Katılım Oranı (%)	2012 Yılında Milli Katılım Organizasyonu ile Katıldığı Fuar Sayısı
İlk 500	392	805	67	259
İkinci 500	382	742	66	258

*Fuar katılımları ile ilgili bilgi veren firmalar dikkate alınmıştır.

HEDEF
2023
500
MİLYAR
DOLAR
TİM

www.ihracatilkbin.com

TİM TÜRKİYE
İHRACATÇILAR
MECLİSİ

TEB TRADE CENTER'LA DIŞ TİCARETTE YÖNÜNÜZÜ KOLAYCA BULUN.

Ticarette sınırları aşmak istiyorsanız TEB Trade Center'la tanışın. Dış ticaret giriŐimlerinizin finansmanından gerçekteŐireceėiniz operasyonların planlamasına kadar aklınıza gelebilecek her konuda destek ve ücretsiz danıŐmanlık hizmeti TEB Trade Center'da sizi bekliyor. Dünya çapında uzmanlık ve bilgi birikimiyle Trade Center'lar İstanbul, Ankara, İzmir, Adana ve Bursa'da hizmetinizde.

TEB

teb.com.tr / 444 0 832